

Съдържание

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЕСИЯ 2021—2022

Заседания от 14 до 17 февруари 2022 г.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Европейски парламент

Вторник, 15 февруари 2022 г.

2022/С 342/01	Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно предизвикателства пред градските райони в периода след COVID-19 (2021/2075(INI))	2
2022/С 342/02	Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно въздействието на националните данъчни реформи върху икономиката на ЕС (2021/2074(INI))	14
2022/С 342/03	Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя GMB151 (BCS-GM151-6), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D075506/01 — 2021/2947(RSP))	22
2022/С 342/04	Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GNB614 (BCS-GHØ2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D076839/01 — 2021/3006(RSP))	29

Сряда, 16 февруари 2022 г.

2022/C 342/05	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно годишния доклад на Европейската централна банка — годишен доклад за 2021 г. (2021/2063(INI))	35
2022/C 342/06	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно доклада за изпълнение относно хуманното отношение към животните в земеделските стопанства (2020/2085(INI))	45
2022/C 342/07	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно годишния доклад за дейността на Европейския омбудсман през 2020 г. (2021/2167(INI))	58
2022/C 342/08	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно европейска стратегия за енергията от възобновяеми източници в морето (2021/2012(INI))	66
2022/C 342/09	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно оценката за прилагането на член 50 от Договора за Европейския съюз (2020/2136(INI))	78
2022/C 342/10	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно прилагането на Шестата директива за ДДС: каква е липсващата част за намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС? (2020/2263(INI))	88
2022/C 342/11	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно прилагането на Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно безопасността на детските играчки (Директива за безопасността на детските играчки) (2021/2040(INI))	99
2022/C 342/12	Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно укрепването на Европа в борбата с рака — към всеобхватна и координирана стратегия (2020/2267(INI))	109

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2022/C 342/13	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2021 г. (2021/2182(INI))	148
2022/C 342/14	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2021 г. (2021/2183(INI))	167
2022/C 342/15	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2021 г. (2021/2181(INI))	191
2022/C 342/16	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно справянето с нетарифните и неданъчните бариери в рамките на единния пазар (2021/2043(INI))	212
2022/C 342/17	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. с препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел (2020/2026(INI))	225
2022/C 342/18	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно овластяването на европейската младеж: заетост след пандемията и социално възстановяване (2021/2952(RSP))	265
2022/C 342/19	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно приоритетите на ЕС за 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените (2022/2536(RSP))	276
2022/C 342/20	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно последните събития, свързани с правата на човека във Филипините (2022/2540(RSP))	281
2022/C 342/21	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно смъртното наказание в Иран (2022/2541(RSP))	286
2022/C 342/22	Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно политическата криза в Буркина Фасо (2022/2542(RSP))	290

ПРЕПОРЪКИ

Европейски парламент

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2022/С 342/23	Препоръка на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. до Съвета и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно корупцията и правата на човека (2021/2066(INI))	295
---------------	--	-----

II Съобщения

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейски парламент

Вторник, 15 февруари 2022 г.

2022/С 342/24	Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искане за снемане на имунитета на Елена Йончева (2019/2155(IMM))	307
2022/С 342/25	Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искане за защита на привилегиите и имунитетите на Марио Боргецио (2021/2159(IMM))	310
2022/С 342/26	Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искането за снемане на имунитета на Йорг Мойтен (2021/2160(IMM))	311
2022/С 342/27	Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искането за снемане на имунитета на Алвару Амару (2021/2082(IMM))	313

III Подготвителни актове

Европейски парламент

Вторник, 15 февруари 2022 г.

2022/С 342/28	Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение на Съвета относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията за опазване и управление на рибните ресурси в открито море в северната част на Тихия океан (12617/2021 — С9-0420/2021 — 2021/0184(NLE))	315
2022/С 342/29	Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно числения състав на междупарламентарните делегации (2022/2547(RSO))	316
2022/С 342/30	Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно делегирания регламент на Комисията от 5 ноември 2021 г. за допълване на Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури по отношение на сроковете и датите на сроковете на недопустимост на заявленията за подкрепа (С(2021)7701 — 2021/2961(DEA))	319

Сряда, 16 февруари 2022 г.

2022/С 342/31	Изменения, приети от Европейския парламент на 16 февруари 2022 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма за документацията за улова на червен тон (<i>Thunnus thynnus</i>) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 640/2010 (СОМ(2020)0670 — С9-0336/2020 — 2020/0302(COD))	320
---------------	---	-----

2022/C 342/32	<p>Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за мобилизиране на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Франция — EGF/2021/005 FR/Airbus (COM(2021)0698 — C9-0011/2022 — 2021/0363(BUD)) . . . . .</p>	324
2022/C 342/33	<p>P9_TA(2022)0035</p> <p>Железопътна инфраструктура: удължаване на временните мерки във връзка с налагането на такси — COVID-19 ***I</p> <p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 по отношение на продължителността на референтния период за прилагането на временни мерки във връзка с налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура (COM(2021)0832 — C9-0001/2022 — 2021/0437(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2021)0437</p> <p>Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 по отношение на продължителността на референтния период за прилагането на временни мерки във връзка с налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура . . . . .</p>	328
2022/C 342/34	<p>P9_TA(2022)0036</p> <p>Макрофинансова помощ за Украйна ***I</p> <p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (COM(2022)0037 — C9-0028/2022 — 2022/0026(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2022)0026</p> <p>Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Решение (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна . . . . .</p>	329
Четвъртък, 17 февруари 2022 г.		
2022/C 342/35	<p>P9_TA(2022)0046</p> <p>Защита на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени, мутагени и репротоксини по време на работа ***I</p> <p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа (COM(2020)0571– C9-0301/2020 — 2020/0262(COD))</p> <p>P9_TC1-COD(2020)0262</p> <p>Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа . . . . .</p>	330
2022/C 342/36	<p>Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно позицията на Съвета на първо четене с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 1999/62/ЕО, 1999/37/ЕО и (ЕС) 2019/520 относно таксуването на превозни средства за използване на определени инфраструктури (10542/1/2021 — C9-0423/2021 — 2017/0114(COD)) . . . . .</p>	332

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения, внесени от Парламента:

Новите части от текста се посочват с получер курсив. Заличените части от текста се посочват със символа ■ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с получер курсив новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЕСИЯ 2021—2022

Заседания от 14 до 17 февруари 2022 г.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

Вторник, 15 февруари 2022 г.

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0022

Предизвикателства пред градските райони в периода след COVID-19

Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно предизвикателства пред градските райони в периода след COVID-19 (2021/2075(INI))

(2022/C 342/01)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по-специално дял XVIII от него,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/2221 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на допълнителните средства и уредбата за изпълнение с цел оказване на помощ за улесняване на преодоляването на последиците от кризата в контекста на пандемията от COVID-19 и социалните последици от нея и за подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU) ⁽¹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика ⁽²⁾ (Регламент за общоприложимите разпоредби),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд ⁽³⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подпомагана от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход ⁽⁵⁾,
- като взе предвид Пакта от Амстердам за създаване на Програма на ЕС за градовете, договорен от министрите от ЕС, отговарящи за градоустройството, на 30 май 2016 г.,

⁽¹⁾ ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 30.

⁽²⁾ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159.

⁽³⁾ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 60.

⁽⁴⁾ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 94.

⁽⁵⁾ ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- като взе предвид споразумението, прието на 21-вата конференция на страните по РКООНИК (COP21) в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),
- като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, и по-специално цел 11 за устойчиво развитие (ЦУР) относно устойчивите градове и общности,
- като взе предвид своята резолюция от 9 септември 2015 г. относно градското измерение на политиките на ЕС ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2018 г. относно ролята на регионите и градовете в ЕС при прилагането на Парижкото споразумение относно изменението на климата, прието на 21-вата сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 3 юли 2018 г. относно ролята на градовете в институционалната рамка на Съюза ⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г., озаглавена „2020 година — Европейска година на „по-зелените“ градове“ ⁽⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 21 януари 2021 г. относно достъпа за всеки до достойни жилища на разумни цени ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид Декларацията за програма на ЕС за градовете, договорена от министрите, отговарящи за териториалното сближаване и градоустройството, на 10 юни 2015 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 24 юни 2016 г. относно Програмата на ЕС за градовете,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт (COM(2019)0640),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 юли 2014 г., озаглавено „Градското измерение на политиките на ЕС — ключови характеристики на една програма на ЕС за градовете“ (COM(2014)0490),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 юни 2021 г., озаглавено „Дългосрочна визия за селските райони на ЕС — към по-силни, свързани, устойчиви и проспериращи селски райони до 2040 г.“ (COM(2021)0345),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2021 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021–2030 г.“ (COM(2021)0101),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 7 октомври 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите“ (COM(2020)0620),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0698),
- като взе предвид новата Лайпцигска харта — „Трансформиращата сила на градовете за общото благо“, приета на неформалното заседание на министрите, организирано на 30 ноември 2020 г.,
- като взе предвид Новата програма за градовете, приета на Конференцията на ООН относно жилищните въпроси и устойчивото градско развитие (Хабитат III) в Кито, Еквадор, на 20 октомври 2016 г.,
- като взе предвид доклада на Комисията относно състоянието на европейските градове от 2016 г.,
- като взе предвид глобалната водеща инициатива на ООН — Жени „Безопасни градове и безопасни обществени пространства за жените и момичетата“,
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, която беше открита за подписване на 11 май 2011 г. в Истанбул („Конвенцията от Истанбул“),

⁽⁶⁾ ОВ С 316, 22.9.2017 г., стр. 124 .

⁽⁷⁾ ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 31 .

⁽⁸⁾ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 2.

⁽⁹⁾ ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 167.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 456, 10.11.2021 г., стр. 145.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становищата на комисията по заетост и социални въпроси и комисията по транспорт и туризъм,
  - като взе предвид доклада на комисията по регионално развитие (A9-0352/2021),
- A. като има предвид, че градовете продължават да бъдат на предната линия на свързаната с COVID-19 криза, с намаляваща икономическа активност, високи нива на заразяване, ниски нива на ваксинация и често недостатъчни ресурси; като има предвид, че пандемията също така изостри преобладаващите недостатъци в градските райони, като изведе на преден план техните уязвими места;
- B. като има предвид, че съществуващите от дълго време неравенства между големите и малки градове са задълбочени от пандемията; като има предвид, че хората в уязвимо положение станаха още по-уязвими; като има предвид, че градовете са изправени пред предизвикателства като достъп до финансово достъпно жилищно настаняване, бездомност, социално изключване, бедност и липса на достъп до обществени, здравни и други основни услуги;
- B. като има предвид, че 72 % от хората в ЕС живеят в големи и малки градове; като има предвид, че големите и малките градове трябва да бъдат пряко включени във възстановяването от COVID-19; като има предвид, че усилията за възстановяване трябва да се стремят към преодоляване на дългогодишните уязвимости и да надхвърлят усилията за справяне с последиците за здравето от COVID-19, за да се преодолеят продължаващите неравенства;
- G. като има предвид, че пандемията имаше свързани с пола последици, които големите и малките градове и функционалните градски райони ще трябва да вземат предвид; като има предвид, че изискванията за карантина и социално дистанциране излагат жените на повишен риск от насилие, основано на пола, като в същото време достъпът на жените до мрежи за подкрепа, социални услуги и заведения за сексуално и репродуктивно здраве е ограничен;
- Д. като има предвид, че метрополните райони са най-неравнопоставени по отношение на достъпа до основни ресурси като здравеопазване, образование и цифровизация, особено за хората в уязвимо положение; като има предвид, че са необходими по-продължителни усилия за справяне с множеството форми на дискриминация и неравенство;
- E. като има предвид, че цифровото разделение е междусекторно и обхваща всички категории, включително разликите между половете, поколенията и социалното положение, и се изостри по време на пандемията от COVID-19; като има предвид, че много домакинства и образователни институции нямат достъп до подходящо съвременно цифрово оборудване;
- Ж. като има предвид, че според оценката загубите на работни места в големите градове е по-висока, отколкото навсякъде другаде, като особено силно засяга нискоквалифицираните работници, самостоятелно заетите лица и мигрантите, както и тези, които имат трудов договор за временна заетост; като има предвид, че рискът от безработица е най-висок сред младите хора, чиито образование, пътеки на обучение и личностно развитие бяха прекъснати, и много не са намерили стажове или места за професионална практика, необходими за завършването на обучението им;
- З. като има предвид, че пандемията от COVID-19 оказва значително въздействие върху секторите на културата и спорта, което доведе до икономическа рецесия и загуба на работни места; като има предвид, че особено метрополните райони, имат нужда от подходящи средства за секторите в областта на културата и творчеството, за да дадат възможност за личностно развитие на техните жители;
- И. като има предвид, че градовете и функционалните градски райони, като например метрополните райони, са ключови икономически стълбове за стимулиране на растежа, създаване на работни места и повишаване на конкурентоспособността на Съюза в условията на глобализирана икономика; като има предвид, че функционалните градски райони и средно големите градове, въпреки големите различия в качеството на предоставяните услуги между градските и селските райони, могат да действат като движещи сили за привлекателността и развитието на селските райони и да предоставят на заобикалящите ги селски и обезлюдени райони достъп до редица услуги;
- Й. като има предвид, че в градските райони, освен списъка на съществуващите предизвикателства, са налице и извънредната ситуация в областта на климата и демографските предизвикателства; като има предвид, че за множеството предизвикателства в крайна сметка се изисква отговор, основан на интегриран подход, който да обединява различни сектори, и да се търсят решения, които да отговарят на секторните потребности;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- К. като има предвид, че изискванията за физическо дистанциране подчертаха липсата на подходящи паркове, зелени площи и места за отдих на открито, както и липсата на подходящ, безопасен транспорт и алтернативна транспортна инфраструктура във и около функционалните градски райони;
- Л. като има предвид, че кризата с COVID-19 изостри предизвикателства като транспортирането на храни и лекарства и предоставянето на здравни услуги и разкри сериозни недостатъци в медицинската инфраструктура и професионалното обучение на здравните работници относно начините за реагиране на пандемии или други извънредни ситуации в областта на здравеопазването;
- М. като има предвид, че жилищното настаняване е всеобщо право и поради това държавите членки следва да установят конкретни стратегии и подходящи мерки за преодоляване на пречките пред правото на жилищно настаняване; като има предвид, че са необходими инвестиции в жилища на достъпни цени;
- Н. като има предвид, че градските райони са отговорни за най-големия дял от потреблението на енергия и емисиите на парникови газове в ЕС и играят ключова роля в борбата на Съюза срещу изменението на климата; като има предвид, че големите, малките градове и функционалните градски райони ще изискват мащабно градско строителство и създаването на кръгова икономика, за да се спомогне за намаляване на емисиите на парникови газове, ограничаване на глобалното затопляне, намаляване на здръстванията, рециклиране на отпадъците и гарантиране на устойчивостта на икономиката;
- О. като има предвид, че се очаква градското население в световен мащаб да нарасне с до три милиарда души до 2050 г. и две трети от световното население да живее в градовете, да консумира 75 % от световните природни ресурси и да произвежда 50 % от отпадъците в световен мащаб и над 60 % от емисиите на парникови газове;
- П. като има предвид, че общественят транспорт играе важна роля в борбата срещу бедността в транспорта; като има предвид, че е налице спешна необходимост от бързо увеличаване на инвестициите за устойчив обществен транспорт и за подобряване на достъпа до него, както и за по-добра инфраструктура за придвижване пеша и с велосипед с оглед безопасността на участниците в движението, и по-специално лицата с намалена подвижност и други увреждания;
- Р. като има предвид, че всички европейски градове са изправени пред рекордното повишаване на цените на енергията, което би могло да повлияе негативно на икономическото възстановяване след пандемията;
- С. като има предвид, че многостепенното управление, което включва активното участие на градските органи, въз основа на координирани действия от страна на ЕС, държавите членки и регионалните и местните органи, и в съответствие с принципа на партньорство, установен в Регламента за общоприложимите разпоредби, са съществени елементи за проектирането и изпълнението на всички програми на ЕС; като има предвид, че градските органи са компетентни по отношение на подбора на проекти, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) за устойчиво градско развитие и в рамките на новата Европейска инициатива за градовете, която заменя иновативните дейности за градско развитие за новия програмен период и предлага допълнителни възможности за изпитване на нови решения и подходи, включително тези, които подкрепят градските райони за периода след COVID-19;

Приобщаващи градове

1. признава социалното, икономическото, териториалното, културното и историческото многообразие на градските райони в целия Съюз и изтъква необходимостта от справяне с предизвикателства като сегрегацията и бедността;
2. подчертава, че макар гъстотата на градовете да има много предимства по отношение на устойчивия начин на живот, високата концентрация на населението в някои градски райони също може да повлияе на финансовата достъпност на жилищата, равнищата на замърсяване, качеството на живот и риска от дискриминация, бедност, неравенство и социално изключване;
3. подчертава, че пандемията от COVID-19 е подсилила тенденцията на обезлюдяване в слаборазвитите градски райони, които често нямат достатъчно собствени приходи, за да предоставят на гражданите качествени обществени услуги; насърчава Комисията да предостави насоки и да улесни обмена на най-добри практики между държавите членки във връзка с административно-териториалната организация и реформите;
4. призовава държавите членки да развият мерки за положителни действия, които насърчават приобщаването на маргинализираните общности, като например хората с увреждания, по-изолираните възрастни хора, бездомните, мигрантите и бежанците и етническите малцинства, като например ромите; призовава за насочване на нуждите от финансиране на местно равнище, включително тези на градските райони, особено метрополните райони, както и на регионално, национално

Вторник, 15 февруари 2022 г.

и на равнището на ЕС, за да бъдат устойчиво подкрепени тези маргинализирани общности; припомня, че в допълнение към наличието на достатъчно национални ресурси структурните фондове са от ключово значение за успешното прилагане на политическите мерки, предложени от стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите; подчертава ролята на градските органи за гарантиране, че тези мерки отразяват действителните нужди на ромските общности;

5. подчертава ключовата роля на достъпността на градската среда за предоставяне на пълно право на мобилност, образование и труд за хората с увреждания; призовава Комисията да насърчава пълното приобщаване и да предоставя достъп до финансиране за градското развитие, за да се гарантира достъп за хората с увреждания;

6. подчертава, че за да се възстановят градските икономики, без да се пренебрегва никой, инвестициите и реформите следва да доведат до създаване на стабилни и висококачествени работни места, до засилване на обществените услуги и инфраструктура, до засилен социален диалог и подкрепа за приобщаване и интеграция на групи в неравностойно положение, включително чрез укрепване на системите за социална защита и благосъстояние;

7. подчертава необходимостта от рамка на ЕС, с която да се подкрепят стратегиите на местно и национално равнище за борба с бездомността и гарантиране на равнопоставен достъп до достойно жилищно настаняване за всички, чрез насърчаване на интегриран подход, включващ подкрепа за жилищно настаняване заедно със социални грижи, здравни услуги и активно приобщаване;

8. призовава Комисията, държавите членки и местните и регионалните органи да изработят конкретни стратегии и подходящи мерки за преодоляване на пречките през правото на жилищно настаняване, като дискриминация, финансиализация, спекулация, туристификация, злоупотребяващи практики за отпускане на заеми и принудителни изселвания;

9. подчертава, че услугите от общ икономически интерес (УОИИ) в областта на жилищното настаняване следва да се ръководят основно от специфични изисквания, определени от националните, регионалните или местните органи, тъй като тези органи разполагат с възможността да установяват и да вземат мерки за справяне с жилищните нужди и условията на живот на различните групи, които може да варират значително между селските и градските райони, и тъй като тези органи играят решаваща роля в целенасоченото вземане на решения; настоятелно призовава Комисията да адаптира определеното на целевата група за социално и публично финансирано жилищно настаняване в правилата относно услугите от общ икономически интерес, за да се даде възможност на националните, регионалните и местните органи да подкрепят жилищното настаняване за всички групи, чиято потребност от достойни жилища на достъпни цени не може да бъде задоволена лесно при пазарни условия, като същевременно се гарантира отпускането на достатъчно финансиране за хората в най-неравностойно положение, така че да се деблокират инвестиции и да се осигурят достъпно жилищно настаняване, неутралност на жилищата и устойчиво градско развитие и да се създадат разнообразни от социална гледна точка квартали и да се засили социалното сближаване;

10. призовава Комисията и държавите членки да продължават да увеличават инвестициите в социални, обществени, енергийно ефективни, подходящи и финансови достъпни жилища, както и в борбата с бездомничеството и изключването от жилищно настаняване в ЕС; във връзка с това призовава за инвестиции чрез ЕФРР, Фонда за справедлив преход, InvestEU, ЕСФ +, „Хоризонт Европа“, Next Generation EU, и по-специално чрез Механизма за възстановяване и устойчивост, Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса и Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса — плюс; призовава за по-голямо сътрудничество между тези инструменти; приветства финансирането на кредити за социални и финансово достъпни жилища чрез InvestEU и по-широкия портфейл на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ); призовава Комисията и държавите членки да включат в Механизма за възстановяване и устойчивост социалния напредък като инвестиционен приоритет заедно с екологичния и цифровия преход, за да защитят уязвимите хора от отрицателното въздействие на настоящата криза, и да включат в плановете за възстановяване и устойчивост плановете за социален напредък и да посочат как ще бъдат прилагани принципите на Европейския стълб на социалните права и къде ще бъдат насочени социалните инвестиции, включително инвестициите в социални жилища; настоятелно призовава Комисията да гарантира повишаването на достъпността на финансирането от ЕС и финансирането от ЕИБ за местни и регионални, социални и обществени доставчици на достъпни жилища; призовава ЕИБ да се опита да увеличи съответното кредитиране чрез целенасочена техническа помощ и по-тясно сътрудничество с финансовите посредници и държавите членки;

11. подчертава социално-икономическите предизвикателства пред градските центрове, по-специално пред метрополните райони, със значително население от мигранти и бежанци, както и други хора в уязвимо положение; припомня, че градовете играят ключова роля за изграждането на достъпни и приемащи общности, в които никой не е изоставен;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

12. отбелязва, че миграцията оказва пряко въздействие върху приобщаването на градовете и изисква индивидуализирани отговори на политиката; посочва потенциала на Плана за действие на ЕС за 2021-2027 г. относно интеграцията и приобщаването за изграждане на приобщаващи и сплотени общества и насочване на програмите към най-лишените квартали; също така отбелязва, че ръководените от общността стратегии за развитие на местно равнище са основен инструмент за създаване на работни места, намаляване на бедността и увеличаване на достъпа до услуги в градските райони;

13. изтъква, че в изостаналите градски райони децата често са изложени на множество рискови фактори, като лоши жилищни условия, дискриминация, насилие и неравен достъп до услуги, като грижи за деца, здравеопазване и образование; призовава държавите членки да подкрепят схемите за гаранция за децата на местно равнище с цел справяне с конкретните предизвикателства, свързани с детската бедност в градовете;

14. подчертава ролята на градовете за постигане на равенство между половете и припомня, че в съответствие с Регламента за общоприложимите разпоредби всички действия, изпълнявани по линия на политиката на сближаване, следва да вземат предвид равенството между половете като водещ принцип през целия период на тяхната подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка; подчертава, че действията, насочени към преодоляване на неравнопоставеността между половете в рамките на политиката на сближаване, следва да използват междусекторен подход, който предприема подходящи стъпки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, и който се основава на национални стратегически рамки за равенство между половете; подчертава, наред с това, че бенефициерите на програми по линия на политиката на сближаване не следва да приемат дискриминиращи политики, особено срещу малцинства, като например общността на ЛГБТИ; насърчава отхвърлянето на заявления от потенциални бенефициери, включително от регионални или местни органи, които са приели дискриминационни политики спрямо членовете на ЛГБТИ общността, като например декларацията за „зони, забранени за ЛГБТИ“;

15. подчертава, че освен рисковете за здравето, жените са по-уязвими към икономическите рискове, свързани с пандемията от COVID-19; признава, че в следпандемичния контекст подкрепата за жените във формалния и неформалния сектор и по-доброто интегриране на жените в планирането на политиката за регионално и градско развитие с акцент върху разработването на приобщаващи по отношение на пола градове и общности са от съществено значение за икономическото възстановяване на градовете;

16. изтъква широкоразпространения недостиг на свързани с пола данни в областта на политиката на сближаване и градоустройството и призовава държавите членки да въведат методи за събиране на данни, като използват разбити по пол данни;

17. подчертава факта, че пандемията от COVID-19 доведе до рязко увеличаване на домашното насилие; призовава държавите членки да разпределят финансиране по линия на политиката на сближаване и да мобилизират градските органи за справяне с глобалното нарастване на насилието, основано на пола; насърчава градове в ЕС да проектират, прилагат и оценяват всеобхватни подходи за предотвратяване и борба със сексуален тормоз и насилие, основано на пола, на обществените места, като се ангажират с принципите на водещата инициатива на ООН за жените на световно ниво — „Безопасни градове и безопасни обществени пространства за жени и момичета“;

18. призовава всички държави членки спешно да приключат ратифицирането на Конвенцията от Истанбул относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жени; изисква от Комисията да предложи законодателство за справяне с всички форми на насилие, основано на пола, и да предприеме необходимите стъпки за определяне на насилието, основано на пола, като нова област на престъпност, която да бъде посочена в член 83, параграф 1 от ДФЕС;

19. признава тежестта върху жените като основни лица, полагащи грижи във формална и неформална среда, както и социалната стойност на тези грижи, особено по време на кризата с COVID-19; изтъква, че 80 % от всички грижи, предоставяни в ЕС, се предоставят (неплатено) неформално, като 75 % от полагащите грижи лица са жени; посочва релевантната роля на европейските структурни фондове за осигуряване на инвестиции в услугите за полагане на грижи; приветства намерението на Комисията да предложи европейска стратегия за полагане на грижи;

20. обръща внимание по-специално на безработицата и младежката безработица, които бяха изострени от пандемията от COVID-19; призовава държавите членки активно да включат градските органи в изготвянето на програми, които отговарят на потребностите на младите хора в градовете, както и в създаването на политики, насочени към психичното здраве и благосъстоянието на младите хора, което е особено важно в контекста след кризата с COVID 19;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

Устойчиви градове

21. подчертава значението на устойчивото градско развитие, включително устойчивия и финансово достъпен обществен транспорт, за икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза, и за качеството на живот на неговото население и за постигане на целите му за неутралност по отношение на климата до 2050 г. най-късно; припомня възможностите за градските райони, представени от инициативата „Нов европейски „Баухаус“, и нейните ръководни принципи, които включват устойчивост, многостепенно управление, естетика и приобщаване;

22. отчита, че синхронизирана стратегия в отговор на COVID-19 и екологосъобразният и цифровият преход следва да бъдат изпълнени, за да се проправи път на икономическо възстановяване, което ускорява устойчивия преход;

23. призовава Съюза и държавите членки, в съответствие с ангажиментите им по Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, да дадат приоритет и да подкрепят рамките за кръгова икономика, инвестициите в енергия от възобновяеми източници, устойчивата и финансово достъпна градска и крайградска мобилност (по-специално велосипедните алеи), алтернативната транспортна инфраструктура във и около градските райони, правилното поддържане на съществуващата инфраструктура и бързите инвестиции в екологосъобразна инфраструктура, паркове, съоръжения за екологосъобразност и отдиш на открито и спазване на принципа „ненанасяне на значителни вреди“ и принципа „енергийната ефективност на първо място“; отбелязва, че инициативи като „Нов европейски Баухаус“ са възможност градските райони да представят Вълната на саниране⁽¹⁾ и проекти, които дават приоритет на кръговата икономика, устойчивостта и биологичното разнообразие; черпи мотивация от факта, че „Новият европейски Баухаус“ е посветен на прилагането на основан на участие и междудисциплинарен подход за изграждането на устойчива среда, в която да живеят хората;

24. счита, че кризата с COVID-19 разкри необходимостта от ново градоустройствено планиране и решения за мобилност, които да направят градските райони по-устойчиви и адаптивни към търсенето на мобилност, и че кризата следва да се разглежда като възможност за намаляване на транспортните задръствания и парниковите емисии; призовава за инвестиции в популяризирането на градската мобилност чрез екологосъобразни транспортни системи; подчертава необходимостта от насърчаване и развитие на устойчиви системи за обществен транспорт в градските райони и от приспособяване на капацитета на обществения транспорт към нарастващото търсене на ежедневно пътуване по работа в рамките на или извън градските центрове; призовава държавите членки да преразгледат своите инвестиции в градската мобилност и да дадат приоритет на цифровата инфраструктура, която ще бъде от полза за всички пътници, включително на хората с намалена подвижност;

25. приветства намерението на Комисията да се ангажира с градовете и държавите членки, за да се гарантира, че всички големи градове и градски възли в трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T) изготвят планове за устойчива градска мобилност (ПУГМ) в срок до 2030 г.; във връзка с това призовава Комисията и държавите членки да работят в тясно сътрудничество с регионите и градовете, особено в трансграничен план, за да подобрят и допълнят липсващата инфраструктура на „последната миля“ и мултимодалните и трансграничните връзки в рамките на TEN-T; посочва, че много европейски пристанища са разположени в близост до градските центрове и са важни транспортни възли в TEN-T;

26. счита, че Комисията следва да гарантира, че достъпът до програмите на ЕС за финансиране на градската мобилност, като например ЕФФР, Кохезионния фонд и Механизма за свързване на Европа, зависи от съществуващите или бъдещите ПУГМ; подчертава, че политиката на сближаване може да спомогне за оползотворяване на потенциала както на изкуствения интелект, така и на модела на интелигентните градове, например чрез подобряване на административния капацитет и цифровите умения, и следва да насърчава преминаването от експериментирание към разрастване на инициативите за интелигентни градове с финансиране и съответна подкрепа; призовава Комисията да обмисли начини за подпомагане на градовете при изготвянето на техните ПУГМ в съответствие с най-високите стандарти; подчертава, че Комисията, държавите членки и регионите следва да подпомагат местните органи, когато е възможно, за постигането на тази цел; освен това приветства намерението на ЕИБ да работи съвместно с публичните органи в подкрепа на амбициозните инвестиционни програми, които насърчават устойчивата мобилност на местно и регионално равнище, включително чрез ПУГМ и проекти за обществен транспорт;

27. подчертава, че ограничителните и здравните мерки оказаха значително въздействие върху търсенето на мобилност и избора на вида транспорт, като накараха хората да използват по-малко обществен транспорт; призовава за споделянето на най-добри практики по отношение на прилагането на единна и мултимодална система за издаване на билети, която би позволила на хората да се придвижват по по-лесен и безопасен начин между и в рамките на градските райони в ЕС;

⁽¹⁾ COM(2020)0662.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

28. насърчава Комисията да засили споделянето на най-добри практики между градските райони в областта на устойчивото градоустройство и инфраструктурата, екологосъобразното градоустройствено планиране, чистата енергия, енергийната ефективност, обществения транспорт с нулеви емисии, пешеходната и колездачна мобилност, ефективното управление на водни ресурси и устойчивото и кръговото управление на отпадъци;
29. призовава за преразглеждане на насоките на Комисията относно разработването и прилагането на ПУТМ; призовава тези планове да насърчават мултимодалността и да се справят с някои въздействия, произтичащи от свръхконцентрацията на населението в определени градски райони, като задръстванията и нарастващите транспортни разходи, посредством например балансиране социално-икономически условия, за да се гарантира, че плановете не са дискриминиращи;
30. изисква от Комисията, с оглед на предстоящото преразглеждане на пакета за градска мобилност, да насърчава координацията между мерките за безопасност и мерките за устойчивост в градските райони; насърчава възможностите за паркиране на входа на градските райони (като например системите „паркиране и пътуване“), да предоставят лесен достъп до различни видове обществен транспорт, за да се намалят значително задръстванията в градовете, емисиите на CO₂ и вътрешните надземни и подземни паркинги, както и да се възстанови и повиши привлекателността на градските центрове и да се привлекат потенциални клиенти в подкрепа на отслабения сектор на търговията на дребно след пандемията и да се повиши местната стойност;
31. подчертава, че икономическото възстановяване на градовете ще бъде възпрепятствано от нарастващите цени на електроенергията; призовава за предприемането на подходящи стъпки за напредък към Енергиен съюз и за укрепване на устойчивостта на Европейския енергиен пазар; подчертава, че по-евтината енергия за всички в градските райони е задължителна цел; поради това насърчава създаването на мащабни програми за изолиране на сгради и поставяне на слънчеви панели върху покривите; подчертава, че местните общности за възобновяема енергия следва да бъдат овластени, за да намалят потреблението на енергия, да увеличат декарбонизацията на енергийните системи и да позволят използването на социалните предимства на местен енергиен пазар;
32. призовава за действие за подобряване на качеството на градския въздух с цел свеждане до минимум на рисковете за човешкото здраве и борба срещу шумовите равнища на околната среда, които се увеличават в градските райони;
33. отбелязва, че новите лични устройства за мобилност (включително електрически скутери и електрически велосипеди) поражда редица опасения във връзка с безопасността в градските райони; насърчава Комисията да издаде насоки за държавите членки относно управлението на тези свързани с безопасността въпроси;
34. отбелязва, че пандемията от COVID-19 доведе до разширяване на сектора на доставките по домовете, което доведе до възникването на нови видове работа през платформи и бизнес модели в градските райони; признава необходимостта от препоръки относно безопасността на персонала по доставките и относно обучението в цифровите инструменти, които използват, като приложения и интерактивни платформи;
35. припомня, че почти 40 % от всички смъртни случаи по пътищата в Европа се случват в градските райони; повтаря, че превишената скорост е ключов фактор в около 30 % от произшествията с фатален край и утежняващ фактор в повечето катастрофи; призовава Комисията да използва очакваната си препоръка относно скоростта, за да направи 30 км/ч максималната стандартна скорост в жилищни райони и райони с голям брой пешеходци и велосипедисти, с възможност за по-високи ограничения по основните артериални пътища и подходяща защита за уязвимите участници в движението по пътищата; приветства факта, че ЕС е затвърдил дългосрочната си стратегическа цел броят на смъртните случаи и на тежките наранявания по европейските пътища да бъде сведен съответно почти до нула и до нула до 2050 г. (визия „Нула жертви“), както и средносрочната си цел за намаляване на смъртните случаи и тежките наранявания с 50 % до 2030 г.; поради това призовава Комисията да интегрира по-добре пътната безопасност в насоките за ПУТМ и призовава местните органи да насърчават пътната безопасност чрез инициативи за повишаване на осведомеността, подходящи действия и възможности за финансиране;
36. предупреждава, че градовете са силно уязвими по отношение на последиците от изменението на климата; изразява силна загриженост, че горещините, които вече са по-екстремни в градовете поради ефекта на градския топлинен остров, се увеличават както по отношение на интензивността, така и по отношение на честотата си, докато екстремните валежи и бурите вероятно ще доведат до увеличаване на наводненията, като например наводненията в Европа през лятото на 2021 г. или екстремни снежни бури като тези през зима 2020 — 2021 г., които показват необходимостта от значително увеличаване на устойчивостта на градовете по отношение на бедствия; призовава Комисията да засили, по целесъобразност, сътрудничеството си с местните правителства чрез съществуващи структури като Конвента на кметовете в ЕС, Споразумението за зелен град и Алианса на кметовете за Европейския зелен пакт, да определи нуждите и предизвикателствата, свързани с изменението на климата, пред които са изправени градските зони, да участва в съвместното разработване на решения, които да направят градовете по-зелени, и да насочва инвестициите към действия на местно равнище; настоятелно призовава националните, регионалните и местните органи да изготвят, в допълнение към своите национални планове в областта на енергетиката и климата, градски стратегии за адаптиране към изменението на климата, които да насърчават инвестициите за трансформиране на градовете и адаптирането им към заплахите от изменението на климата;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

37. отново заявява, че 30 % от многогодишната финансова рамка и 37 % от NextGenerationEU са предназначени за действия в областта на климата, докато 20 % от NextGenerationEU са разпределени за цифровия преход; призовава Комисията да наблюдава и да предоставя на държавите членки насоки и препоръки, за да гарантира, че се развият необходимите умения за постигане на двоен екологичен и цифров преход; изразява съжаление относно изключването на градските райони в контекста на NextGenerationEU и поради това призовава за по-голямо ангажиране и участие на градовете и функционалните градски райони в планирането и изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост;

38. подчертава необходимостта от засаждане на повече дървета и инсталиране на зелени покриви, тъй като озеленяването на градовете предоставя има важна свързана с отдиha стойност за човешките същества и намалява температурата, абсорбира излишъка от дъждовна вода и следователно противодейства на последиците от изменението на климата и загубата на биологично разнообразие; подчертава, че модернизиранието на сградите с цел намаляване на енергийното потребление и преработването на градовете с цел увеличаване на зелените площи и насърчаване на ходенето и колхозенето ще доведат до икономии, ще създадат работни места, ще помогнат в борбата срещу енергийната бедност и ще носят ползи за климата;

39. подчертава, че ангажиментът на градските райони е от ключово значение за прехода към неутрално по отношение на климата общество и към просперираща, справедлива, устойчива и конкурентоспособна икономика; отбелязва, че в някои случаи местните органи на управление не разполагат с ноу-хау, човешки ресурси и достъп до висококачествени данни, необходими за започване на действия и постигане на напредък; поради това счита, че изграждането на капацитет, техническата подкрепа и финансирането трябва да се използват в пълна степен, както е договорено в Регламента за общоприложимите разпоредби, така че градските и крайградските органи да постигнат целите на Европейския зелен пакт, и счита, че градските органи трябва да имат пряк достъп до финансиране от ЕС в бъдеще;

Иновативни градове

40. подчертава, че цифровизацията спомогна за справяне с някои от непосредствените предизвикателства, произтичащи от пандемията, особено по време на периодите на изолация в домашни условия, и че сред многобройните неравенства, изложени от пандемията от COVID-19, цифровото разделение е сериозно; отбелязва, че пандемията ускори цифровизацията, а технологията се превърна в задължителен елемент за дистанционна работа, домашно обучение, електронна търговия, електронно здравеопазване, електронно управление, цифрова демокрация и цифрови развлечения; призовава Комисията да наблюдава отблизо това развитие и да гарантира пълно съответствие с правото на Съюза, по специално по отношение на правата на работниците и социалните права; припомня, че цифровизацията и цифровата свързаност трябва да бъдат приоритет за местните общности при тяхното възстановяване; отново заявява, че е важно да има подходящо законодателство в областта на конкуренцията и рамка за държавната помощ, които предоставят на държавите членки пълна гъвкавост съгласно правилата за държавната помощ в подкрепа на икономиката по време на пандемията от коронавирус, особено чрез разгръщане на инфраструктура за високоскоростен широкополосен достъп и 5G инфраструктура във всички градове, независимо от техния размер; призовава държавите членки да подкрепят свързаността, да предоставят оборудване и да гарантират присъствието на обучен персонал в публичните, социалните и образователните институции;

41. призовава към действия и политики за справедлив цифров преход, които следва да бъдат разгърнати на различни равнища, от градовете до самия ЕС; призовава към това, цифровото приобщаване да бъде признато като право за всички поколения, и към ясен ангажимент за постигане на всеобща свързаност с интернет за градовете;

42. подчертава, че цифровата грамотност следва да бъде засилена, за да се разшири достъпът до нови възможности; счита, че инвестициите в образование и обучение трябва да бъдат засилени с широкообхватни програми както в публичния, така и в частния сектор, за повишаване на квалификацията, за преквалификация и учене през целия живот на работниците, които отговарят на промените в търсенето на умения; призовава към даване на тласък на жените и момичетата в образованието и кариери в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ);

43. припомня, че градският туризъм изигра съществена роля в създаването на градски политики; посочва, че повечето градове в ЕС бяха засегнати от спадове на туризма след избухването на пандемията и трябваше да търсят нови и по-устойчиви начини на действие, за да възстановят туризма, което доведе до повишеното използване на нови цифрови технологии, което позволи по-доброто управление на градските пространства и придвижването на градски туристи, за да се предотврати образуването на големи групи и рискови ситуации в контекста на пандемията;

44. подчертава, че библиотеките и културните центрове са фактори за улесняване на цифровото и социалното приобщаване, ученето през целия живот и пътищата за заетост за градските общности и групите в неравносходно положение; освен това обръща внимание на необходимостта от допълнителни места за личен и политически обмен;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

45. подчертава, че изкуственият интелект позволява интелигентни градски решения, включително по-ефективно управление на енергията, водата и отпадъците, по-малко замърсяване, шум и задръствания; изразява загриженост, че местните органи ще бъдат изправени пред многобройни предизвикателства в областта на цифровите технологии, като например наличието и надеждността на технологиите за данни, зависимостта от частни трети страни и липсата на умения; подчертава, че нововъзникващите технологии, като изкуственият интелект, трябва да се придържат към етични критерии, за да се избегне възпроизвеждането на съществуващите социални неравенства;

46. счита, че съществуващите градски здравни центрове за първична помощ трябва да бъдат укрепени физически и финансово; отбелязва, че промяната при предоставянето на здравно обслужване следва също да увеличи цифровите иновации и да подобри интеграцията на здравните грижи чрез канали за актуална информация с цел предоставяне на по-целеве, персонализирани, ефективни и ефикасни здравни грижи; призовава държавите членки да работят с местните, регионалните и особено градските органи за развитието на мрежи за образование на хората за използване на цифровото здравеопазване и цифровата публична администрация, което би дало възможност за всеобщ и равнопоставен достъп, при същевременно цялостна защита на чувствителни данни и предотвратяване на киберпрестъпността; подчертава, следователно, ключовата роля на държавите членки при оказването на подкрепа на градските органи в усилията им да оформят и гарантират цифрово приобщаване чрез защита на личните данни и овластяването на хората и местния бизнес посредством достъпа до данни;

Учещи градове

47. подчертава неблагоприятните последици от пандемията от COVID-19 за образованието и подчертава необходимостта от гарантиране на приобщаването и достъпа до образование;

48. подчертава необходимостта да се подкрепи секторът на културата, тъй като културата и културното наследство са жизненоважни активи за конкурентоспособността на регионите и за социалното сближаване, и спомагат за оформянето на идентичността на градовете и регионите; подчертава значението на създаването на повече културни обекти и на гарантирането на тяхното възстановяване след COVID-19 и изтъква необходимостта от привличане на повече млади хора към тях;

49. подчертава икономическия и социалния принос и въздействие на културния и спортния сектор по отношение на обществото; призовава Комисията и държавите членки да си сътрудничат и да разпределят достатъчно национални средства и средства на ЕС за създаване на стабилна културна и спортна инфраструктура и за насърчаване на образованието за секторите на икономиката и отдиха, особено за масовата култура и непрофесионалния спорт в градските и крайградските райони; насърчава държавите членки да представят план за действие за възобновяване и повишаване на устойчивостта на двата сектора като важни части от икономиката на местно, национално и европейско равнище;

50. подчертава важноста на защитата на правата на децата и на младите хора и необходимостта да се създават системи за образование и обучение, които са стабилни, приобщаващи и функционални, които отговарят на реалните нужди на хората в техните съответни градски райони, и които са оборудвани за всякакви здравни кризи или природни бедствия, които могат да възникнат в бъдеще;

51. отбелязва със загриженост, че кризата с COVID-19 има драматични последици върху значителен дял от младите хора в Европа, което се прояви по-специално в тревожната изолация, в загубата на много работни места и в нарушаването на образователните или обучителните пътища; подчертава, че това положение доведе до промени както в състава, така и в размера на младежите, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение (NEET), което е положение, което трябва да бъде правилно оценено и идентифицирано с цел справяне с конкретните предизвикателства, произтичащи от кризата, и подпомагане на държавите членки в разработването на ефективни стратегии за достигане до младите хора; предлага Комисията да осъществи проучване относно възможността за разработване на общи европейски инструменти за картографиране и проследяване на млади хора, които не участват в никаква форма на образование, заетост или обучение, с цел да се даде възможност за подходящ отговор на политиката, по-специално в подкрепа на това уязвимо население в контекста на кризата с COVID-19;

52. подчертава необходимостта от преосмисляне на решенията за възстановяване на вътрешните градски центрове, тъй като те пострадаха вследствие на затварянето на предприятия и културни обекти, незаети работни места, загуба на привлекателност и увеличаване на онлайн търговията по време на и след пандемията;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

53. приканва държавите членки и регионите да преосмислят и преустроят образователната инфраструктура в съответствие с новите развития в образователните професии; призовава Комисията и държавите членки да разпределят достатъчно финансови средства за развитието на учебни заведения и за обучението на учители и учаци от всички възрасти в развитие на екологични и цифрови умения, които да ги подготвят за бъдещето; припомня, че цифровизацията следва да върви ръка за ръка не само с предоставянето на достъп до интернет, но също така и с оборудването, необходимо за използването на интернет;

54. счита, че редица новаторски концепции, по-специално хибридно използване и многофункционалността на градските пространства, справедливостта при земеползването и „градът от 15 минути“, ще играят решаваща роля в новия модел за градските райони на ЕС;

Индивидуални политически инициативи

55. подчертава необходимостта от адаптиране към новата реалност в контекста на пандемията от COVID-19 и от обмисляне на нов модел за градските райони на ЕС, като бъде оставено повече пространство за креативността, гражданския ангажимент и експериментирането; счита, че Конференцията за бъдещето на Европа е възможност градовете да заемат по-централно място в процесите на вземане на решения в ЕС и да им се предостави съществена роля в изграждането на по-силна демокрация на участието и диалог с гражданите, като бъде възприет подход „отдолу нагоре“ и бъде преосмислено градското управление; подчертава значението на разработването на всеобхватни стратегии въз основа на Европейския зелен пакт, европейската стратегия в областта на цифровите технологии⁽¹²⁾ и дългосрочната визия за селските райони на ЕС; припомня специфичните характеристики на най-отдалечените региони в съответствие с член 349 от ДФЕС;

56. отчита факта, че въпреки липсата на изрични правомощия на ЕС в областта на градското развитие, широк спектър от инициативи на ЕС оказват действително въздействие върху големите градове, малките градове и функционалните градски райони; признава необходимостта от по-силно сътрудничество по програми и политики на ЕС, които са значими сред и в рамките на градските райони; изразява загриженост от факта, че въпреки че през последните години са създадени различни градски инициативи, координацията остава слаба и остават рискове от дублиране и неясно въздействие;

57. приветства Програмата на ЕС за градовете като нов модел за управление на много равнища; съжалева, че това остава доброволен процес и призовава държавите членки и Комисията да се ангажират с прилагането на препоръките; подчертава необходимостта от по-силно включване на гражданското общество в процеса на вземане на решения и от насърчаването на подхода „отдолу нагоре“, които да отговорят на местните и регионалните нужди; изтъква значението на участието на малките и средните предприятия и стартиращите предприятия в контекста на стратегии и планове за развитие на градовете и районите;

58. признава важната роля, която играят градските райони за конкретното изпълнение на програми и проекти, произтичащи от законодателството на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да предоставят силна подкрепа на местните и регионалните органи и техните екипи за управление на проекти във връзка с програмите и възможностите за финансиране на ЕС, като същевременно гарантират наличието на подходящи административни съоръжения в градовете и функционалните градски райони, включително подходящо обучен персонал;

59. настоява, че регионалните и местните органи играят ключова роля на всички етапи от вземането на решения на ЕС; планиране, подготовка и прилагане; призовава за предоставянето на повече директно финансиране от ЕС за местните и регионалните органи, за да се подобри ефикасността, да се гарантира съгласуваността и да се намалят административните тежести; освен това призовава Комисията да предостави на държавите членки всички необходими насоки и да улесни достъпа до финансиране, като направи разграничение между градовете и регионите в зависимост от тяхното равнище на цифровизация;

60. отново заявява необходимостта от подходящи и пряко достъпни възможности за финансиране в бъдеще за градовете с цел изпълнение на програми на местно равнище; припомня, че 400 милиона евро от средствата за инвестиции в работни места и растеж следва да бъдат разпределени за Европейската инициатива за градовете под пряко или непряко управление от Комисията, както е посочено в Регламент (ЕС) 2021/1058; призовава Комисията, в нейния междинен преглед на настоящия програмен период, да проучи ефективността на Европейската инициатива за градовете, по-специално нейния бюджет и обхват, и да насърчи държавите членки да предоставят повече ресурси в подкрепа на изпълнението на Програмата за градовете;

61. призовава към това, Европейската инициатива за градовете да получи по-голям бюджет и обхват, като същевременно гарантира ефективен и лесен достъп до нея на градовете, разположени в най-отдалечените региони; отбелязва, че тя следва да подкрепя изпълнението на Програмата за градовете през текущия програмен период; разглежда градските общности като

⁽¹²⁾ COM(2020)0067.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

ключови участници и заинтересовани страни в успешното прилагане на финансираните от ЕС политики, заложи в националните планове за възстановяване и устойчивост; призовава Съвета и държавите членки да разпределят до 15 % за градските райони за справяне с предизвикателствата след COVID;

62. подчертава значението на финансирането от ЕС за осъществяване на социалното приобщаване на местно равнище; призовава за засилване на неговото въздействие чрез обща рамка за управление и докладване;

63. признава решаващата и уникална роля на местните и регионалните органи в справянето с проблеми, свързани с пандемията от Covid - 19; изразява съжаление, че понастоящем липсва възможност за установяване на структуриран диалог между Комисията и градовете относно механизма за възстановяване и устойчивост с цел наблюдение върху участието на градските органи в прилагането на националните планове за възстановяване и устойчивост; призовава Комисията, в своя преглед, да докладва относно изпълнението на механизма, да разгледа евентуалната роля на функционалните градски райони и ако това е необходимо, да засили тяхната роля, за да се гарантира ефективното прилагане на механизма; подчертава, че градските органи следва да са осигурени с необходимата подкрепа, за да прилагат правилно националните планове за възстановяване и устойчивост чрез изграждане на капацитет, обмен и техническа помощ;

64. счита, че в рамките на политиката на сближаване подкрепата от фондовете следва да укрепва процесите на участие с цел изпитване на нови концепции и споделяне на опит чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи; счита, че изграждането на капацитет на участниците в градовете е важен фактор за създаването на по-издръжливи и устойчиви градове; насърча градовете и функционалните градски райони да подкрепят гражданските инициативи; подчертава, че градовете са градски лаборатории, тъй като са разположени там, където могат да се изпробват концепции и политики за устойчиво бъдеще и където могат да се развият интелигентни и приобщаващи общности;

65. припомня на всяка държава членка, че следва да изготви споразумение за партньорство в съответствие с кодекса на поведение относно партньорствата, в който се определят минимални стандарти за участието на регионални, местни, градски и други публични органи, икономически и социални партньори и други партньори, както е посочено в член 8, параграф 1 от Регламента за общоприложимите разпоредби; призовава за по-голямо участие на партньорите, включително тези от академичните, иновационните и научноизследователските среди, в изготвянето, изпълнението, мониторинга и оценката на програмите на ЕС, включително в комитети за мониторинг;

66. призовава държавите членки и регионите да гарантират широкообхватно партньорство, включително с градските органи, да проектират и прилагат политика на сближаване и да уведомяват градските органи защо се дава отказ на заявления за финансиране; призовава Комисията да разглежда всички жалби от заинтересовани страни като градските органи, включително когато не е предоставена валидна обосновка за отказа на заявление за финансиране;

67. призовава Комисията да разработи стратегия за функционалните градски райони и средните градове, включително възможности за финансиране на действия като партньорства за иновации и схеми за съвместно възлагане на обществени поръчки между градове в ЕС и сътрудничество между градовете и регионите в ЕС;

o

o o

68. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, на Комисията, на държавите членки и на техните парламенти.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0023

Въздействие на националните данъчни реформи върху икономиката на ЕС

Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно въздействието на националните данъчни реформи върху икономиката на ЕС (2021/2074(INI))

(2022/C 342/02)

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 110 — 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), които се отнасят до хармонизирането на законодателството относно данъците върху оборота, акцизите и другите форми на косвено данъчно облагане,
- като взе предвид членове 114 — 118 от ДФЕС, които обхващат данъците, имащи косвен ефект върху създаването на единния пазар,
- като взе предвид Годишния доклад на Комисията относно данъчното облагане за 2021 г. — Преглед на данъчните политики в държавите — членки на ЕС,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 15 юли 2020 г., озаглавено „План за действие за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване“ (COM(2020)0312),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 май 2021 г., озаглавено „Данъчно облагане на предприятията за 21-ви век“ (COM(2021)0251),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 септември 2020 г., озаглавено „Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите — нов план за действие“ (COM(2020)0590),
- като взе предвид специфичните за всяка държава препоръки на Комисията, публикувани в рамките на европейския семестър, и нейните оценки на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки като част от Механизма за възстановяване и устойчивост,
- като взе предвид проучването на Комисията от 2020 г., озаглавено „Данъчните политики в Европейския съюз“,
- като взе предвид Заключенията на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси от 1 декември 1997 г. относно данъчната политика — Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 1 декември 1997 г. относно Кодекс за поведение при данъчното облагане на предприятията — Данъчно облагане на доходи от спестявания⁽¹⁾,
- като взе предвид доклада на Комисията от 29 септември 2015 г., озаглавен „Данъчните реформи в държавите — членки на ЕС, през 2015 г. — Президикиателства пред данъчната политика за постигане на икономически растеж и фискална устойчивост“,
- като взе предвид прегледа на преференциалните данъчни режими, разгледани от група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия) от създаването ѝ през март 1998 г. насам,
- като взе предвид доклада от 21 април 2021 г. на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), озаглавен „Tax Policy Reforms 2021 — Special Edition on Tax Policy during the COVID-19 Pandemic“ (Реформа на данъчната политика през 2021 г. — специално издание относно данъчната политика по време на пандемията от COVID-19),

⁽¹⁾ ОВ С 2, 6.1.1998 г., стр. 1.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- като взе предвид основаното на два стълба решение за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката, договорено в рамките на приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби,
  - като взе предвид доклада на ОИСП от 19 май 2020 г., озаглавен „Tax and Fiscal Policy in Response to the Coronavirus Crisis: Strengthening Confidence and Resilience“ (Данъчна и фискална политика в отговор на кризата с коронавируса: укрепване на доверието и устойчивостта),
  - като взе предвид политическия документ на Международния валутен фонд от 25 май 2021 г., озаглавен „Taxing Multinationals in Europe“ („Данъчно облагане на многонационалните предприятия в Европа“),
  - като взе предвид своя доклад по собствена инициатива относно реформирането на политиката на ЕС относно вредните данъчни практики (включително реформата на групата „Кодекс за поведение“),
  - като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2021 г. относно реформирането на политиката на ЕС относно вредните данъчни практики (включително реформата на групата „Кодекс за поведение“) ⁽²⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г. относно прилагането на изискванията на ЕС за обмена на данъчна информация: осъществен напредък, извлечени поуки и пречки, които трябва да бъдат преодолени ⁽³⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2019 г. относно равенството между половете и данъчните политики в ЕС ⁽⁴⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 21 октомври 2021 г. относно досиетата „Пандора“: последици за усилията за борба с изпирането на пари, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци ⁽⁵⁾,
  - като взе предвид доклада на Европейската данъчна обсерватория, озаглавен „New Forms of Tax Competition in the European Union: an Empirical Investigation“ (Нови форми на данъчна конкуренция в Европейския съюз: емпирично проучване), публикуван през ноември 2021 г.,
  - като взе предвид Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане за отмяна на Директива 77/799/ЕИО ⁽⁶⁾ (Директива относно административното сътрудничество),
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0348/2021),
- A. като има предвид, че въпросът за вредните данъчни практики беше обсъден и бяха предложени реформи в резолюцията на Парламента от 7 октомври 2021 г. относно реформирането на политиката на ЕС относно вредните данъчни практики (включително реформата на групата „Кодекс за поведение“); като има предвид, че краткосрочните последици от пандемията от COVID-19 и дългосрочната структурна трансформация в резултат от демографските тенденции, цифровизацията и преходът към икономически модел, който е неутрален по отношение на въглеродните емисии, повлияха върху решенията на държавите членки относно изготвянето на бъдещите данъчни политики;
- Б. като има предвид, че въпреки че данъчната политика до голяма степен остава отговорност на държавите членки, единният пазар изисква хармонизация и координация при определянето на данъчната политика с цел по-нататъшна интеграция на единния пазар и предотвратяване на свиването на данъчната основа; като има предвид, че националните мерки могат да окажат въздействие върху събирането на данъци на други държави членки и могат да имат нарушаващ ефект както върху лоялната конкуренция, така и върху инвестициите;
- В. като има предвид, че разпокъсаността на данъчната политика създава различни пречки за гражданите и дружествата на единния пазар, и особено за малките и средните предприятия (МСП), включително правна несигурност, бюрокрация, риск от двойно данъчно облагане и трудности при предявяването на искания за възстановяване на данъци; като има

⁽²⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0416.

⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0392.

⁽⁴⁾ ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 38.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0438.

⁽⁶⁾ ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

предвид, че тези пречки разколебават трансграничната икономическа дейност и могат да нарушат единния пазар; като има предвид, че фрагментирането на политиката също така създава рискове за данъчните органи, например двойно необлагане и арбитраж (като данъчно планиране и агресивни практики за избягване на данъци); като има предвид, че държавите членки продължават да губят данъчни приходи в резултат на вредни данъчни практики поради правните празнини в законодателствата на държавите членки или между държавите членки и трети държави и че приблизителните оценки на загубите на приходи поради избягването на корпоративни данъци варират от 36 — 37 милиарда евро до 160 — 190 милиарда евро годишно; като има предвид, че фрагментирането на политиката увеличава разходите за правоприлагане за данъчните органи;

- Г. като има предвид, че в рамките на социалната пазарна икономика на ЕС адекватните данъчни равнища и простите и ясни данъчни закони следва да имат за цел да бъдат с възможно най-малък нарушаващ ефект; като има предвид, че стабилните данъчни политики следва да подкрепят изпълнението на целите на политиката, посочени в член 3 от Договора за Европейския съюз, водейки до по-справедливи и по-устойчиви общества и подобрявайки конкурентоспособността на ЕС и неговите държави членки; като има предвид, че икономическото възстановяване и предизвикателствата, свързани с кризата в областта на климата, екологичния преход и цифровизацията на икономиката, включват дълбоки промени и преоценка на настоящите данъчни политики; като има предвид, че данъчните мерки не следва да възпрепятстват частните инициативи, които създават икономически растеж, съживяват икономиката на държавите и насърчват създаването на работни места в ЕС;
- Д. като има предвид, че ефективните данъчни системи са прозрачни, лесни за спазване и генерират постоянни данъчни приходи; като има предвид, че ориентираните към растежа данъчни реформи изместват данъчната тежест към потреблението и недвижимите имоти и имат за цел да се разшири данъчната основа;
- Е. като има предвид, че обосновката за реформите на националната данъчна политика се различава за всеки отделен случай, като отразява структурните характеристики на икономиките на държавите членки и може да включва мотиви като постигане на по-надеждно и сигурно данъчно облагане, създаване на възможности за икономически растеж, увеличаване на приходите, подобряване на разпределението, създаване на поведенчески стимули и следване на структурните промени в икономиката;
- Ж. като има предвид, че общото равнище на данъчно облагане (разбирано като данъци и задължителни социалноосигурителни вноски) се различава значително между държавите членки, както се вижда от факта, че съотношението между данъците и БВП варира от 22,1 % в Ирландия и до 46,1 % в Дания през 2019 г.; като има предвид, че като цяло данъчната тежест в ЕС (40,1 %) е по-висока от тази в някои други развити икономики (средното равнище на ОИСР е 34,3 % през 2018 г.); като има предвид, че среднопретеглената законова ставка на корпоративния данък в държавите от ОИСР е намаляла от 46,52 % през 1980 г. на 25,85 % през 2020 г., което представлява намаление с 44 % през последните 40 години;
- З. като има предвид, че общо съставът на данъчния микс в ЕС остана като цяло стабилен през периода 2004 — 2019 г., а общото ниво на данъчните приходи леко се увеличи; като има предвид, че съставът на данъчния микс (относителни дялове на данъците върху труда, потреблението, капитала, екологичните данъци и другите данъци) варира значително в ЕС, като някои държави членки имат по-благоприятен за растежа данъчен микс от други;
- И. като има предвид, че силната данъчна конкуренция в ЕС изглежда е основната движеща сила зад рязкото намаляване на данъчните ставки на корпоративния данък, което доведе средната европейска данъчна ставка на корпоративния данък до равнище под средната ставка в държавите от ОИСР;
- Й. като има предвид, че по време на пандемията много държави прибягнаха до данъчни реформи в подкрепа на икономиката и че само част от тези мерки бяха временни; като има предвид, че тези данъчни реформи включваха незабавни мерки за облекчения за предприятията и домакинствата, като например отсрочване на плащанията, засилване на пренасянето на загуби и ускорено възстановяване на данъци, както и мерки за стимулиране, насочени към възстановяването;
- К. като има предвид, че приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби постигна съгласие относно реформата, основана на два стълба, на международната данъчна система с цел справяне с предизвикателствата, произтичащи от цифровизацията на икономиката, включително минимална ефективна ставка на корпоративния данък от 15 %;

Вторник, 15 февруари 2022 г.

Общи бележки

1. припомня, че държавите членки са свободни да вземат решения относно собствените си икономически политики, и по-специално относно собствените си данъчни политики в рамките на Договорите на ЕС и доколкото правото на ЕС е транспонирано и прилагано правилно, макар че това може да доведе до разпокъсаност на политиките и нееднакви условия на конкуренция в рамките на ЕС; припомня, че това дава възможност за лоялна конкуренция и ограничава нарушенията на единния пазар на ЕС;
2. отбелязва, че единният пазар със свободното движение на производствените фактори и тесните икономически отношения със съседните държави извън ЕС генерира големи търговски, инвестиционни и финансови потоци между държавите членки; отбелязва, че в резултат от тази дълбока взаимозависимост данъчната основа и данъчната ставка на всяка държава се влияят от тези на другите държави, което по-специално увеличава разпространението на ефектите от корпоративните данъци;

Въздействие върху МСП

3. отбелязва, че според приблизителните оценки разходите за спазване на данъчното законодателство за големите многонационални дружества възлизат на около 2 % от платените данъци, докато за МСП оценката е около 30 % от платените данъци; припомня, че европейските дружества, по-специално МСП, са основните движещи сили на икономическия растеж и създаването на работни места; припомня, че някои държави членки са разработили схеми, чрез които печалбите, генерирани в международен контекст, ще се облагат с по-ниска ставка от националната номинална ставка, като по този начин поставят МСП в неблагоприятно конкурентно положение⁽⁷⁾; отбелязва също така, че емпиричните доказателства сочат, че печалбите на многонационалните предприятия обикновено се облагат по-малко от печалбите на местните партньори, което отразява прехвърлянето на печалби от филиали с високи данъци към такива с ниски данъци;
4. подчертава, че различията в националните данъчни режими могат да представляват пречки за МСП, които се опитват да извършват трансгранична дейност; подчертава, че в сравнение с многонационалните предприятия МСП разполагат с по-малко ресурси, които да изразходват за спазване на данъчното законодателство и за оптимизиране на данъчното облагане; посочва, че делът на разходите, използвани за целите на спазването на данъчното законодателство, е по-висок за МСП, отколкото за многонационалните предприятия;
5. отбелязва, че хармонизирането на данъчната основа, като например общата основа за облагане с корпоративен данък или „Бизнесът в Европа: рамка за подходящо данъчно облагане“ (BEFIT), би могло да намали разходите за спазване на данъчното законодателство за МСП, които извършват дейност в повече от една държава членка; приветства в тази връзка съобщението на Комисията относно данъчното облагане на предприятията за 21-ви век, в което се посочва, че „липсата на обща система за корпоративно данъчно облагане в рамките на единния пазар възпрепятства конкурентоспособността [...] и създава неблагоприятно конкурентно положение в сравнение с пазарите на трети държави“; отново заявява, че облагането на печалбите в държавата, в която се извършват икономическите дейности, ще даде възможност на правителствата да предложат еднакви условия на конкуренция за своите МСП; подчертава необходимостта при корпоративното данъчно облагане да се използва справедлива и ефективна формула за разпределяне на правата за данъчно облагане между държавите, която да отчита фактори като работната сила и наличието на материални активи; отбелязва, че публикуването на предложението на Комисията за BEFIT се очаква едва през 2023 г.; приканва Комисията да ускори процеса на приемане и призовава държавите членки бързо да постигнат съгласие по амбициозно предложение за европейски правилник за корпоративно данъчно облагане;
6. отбелязва, че Парламентът, в диалог с експерти, национални парламенти и граждани, ще допринесе за разработването на ръководни принципи преди представянето на предложението за BEFIT от Комисията през 2023 г.;
7. отбелязва, че много държави членки, както и ЕС, са въвели специални режими в полза на МСП, като например специални правила за ДДС, за да компенсират по-високите ефективни данъчни ставки и по-високите разходи за спазване на данъчното законодателство за МСП; подчертава, че подобно специално третиране, ако се разшири използването му, макар и като цяло да е положително, би могло да доведе до допълнителни нарушавания и допълнителни възможности за агресивно данъчно планиране и допълнително да увеличи цялостната сложност на системата; призовава държавите членки да разработят данъчни облекчения за МСП по начин, който е в съответствие с общия данъчен режим и не насърчава МСП да не се разрастват;

⁽⁷⁾ Съобщение на Комисията за медиите от 16 септември 2019 г., озаглавено „State aid: Commission opens in-depth investigation into individual „excess profit“ tax rulings granted by Belgium to 39 multinational companies“ (Държавна помощ: Комисията започва шателно разследване на индивидуалните данъчни становища относно допълнителни печалби, предоставени от Белгия на 39 многонационални дружества).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

8. отбелязва, че МСП често имат по-малко възможности да поемат или финансират загуби в сравнение с по-големите предприятия поради по-ограничените парични потоци; приветства в тази връзка препоръката на Комисията от 18 май 2021 г. относно данъчното третиране на загубите по време на кризата с COVID-19⁽⁸⁾ и призовава държавите членки да вземат предвид тези препоръки;

Хармонизация и координация на данъчната политика

9. подчертава, че разпокъсаността на националните данъчни политики може да има нарушаващ ефект върху единния пазар на ЕС и може да бъде вредна за икономиката на ЕС; приветства факта, че ЕС разработи механизми за координация, като например процедури за партньорски проверки в рамките на групата „Кодекс за поведение“ и специфични за всяка държава препоръки в контекста на европейския семестьър; счита, че и двата механизма трябва да бъдат допълнително подобрени; подчертава, че в рамките на групата „Кодекс за поведение“ държавите членки преразглеждат, изменят или премахват действащите си данъчни мерки, които представляват вредна данъчна конкуренция, и се въздържат от въвеждане на нови такива в бъдеще; припомня в това отношение позицията на Парламента от октомври 2021 г., в която се призовава за реформа на критериите, обхвата и управлението на групата „Кодекс за поведение“, за да се гарантира справедливо данъчно облагане в рамките на ЕС;

10. посочва, че Комисията е препоръчала на шест държави членки да намалят агресивното данъчно планиране като част от специфичните за всяка държава препоръки за 2020 г.; признава положителното въздействие на специфичните за всяка държава препоръки за насърчаването на необходимите данъчни реформи в държавите членки, които получиха препоръки относно агресивното данъчно планиране, като същевременно изразява съжаление, че някои държави членки все още не са изпълнили специфичните за всяка държава препоръки относно агресивното данъчно планиране;

11. припомня, че Механизмът за възстановяване и устойчивост и специфичните за всяка държава препоръки, включително отнасящите се до данъчното облагане, са тясно свързани, както е посочва в Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост⁽⁹⁾;

12. подчертава, че от 2011 г. насам с Директивата за административното сътрудничество (ДАС) са определени правилата за сътрудничество между данъчните органи на държавите членки с цел гарантиране на правилното функциониране на единния пазар; приветства факта, че от 2011 г. насам обхватът на ДАС непрекъснато се разширява и включва нови области с цел ограничаване на данъчните измами и избягването на данъци и че в предходните десетилетия е постигнат значителен напредък; припомня доклада за изпълнението на Парламента, приет през септември 2021 г., в който се посочват недостатъците при ефективното прилагане на ДАС от държавите членки и се подчертава необходимостта от засилване на обмена на информация между националните данъчни органи;

13. отбелязва ограниченията на настоящия процес на вземане на решения в Съвета по отношение на удовлетворяването на законодателните нужди за насърчаване на координацията между държавите членки и борба с вредните данъчни практики; призовава за проучване на всички възможности, предлагани от ДФЕС; припомня, че процедурата, предвидена в член 116 от ДФЕС, може да се прилага, когато вредни данъчни практики нарушават конкуренцията на единния пазар;

14. изтъква, че за да се увеличи максимално въздействието, международната сцена посредством Г-20/ОИСП представлява идеалното равнище за координация на данъчните политики; въпреки това подчертава, че развиващите се държави следва да бъдат изцяло включени в процеса на преговори; отбелязва, че в исторически план предложенията на ЕС в областта на данъчното облагане, основани на международни споразумения, са имали повече изгледи да бъдат приети от Съвета;

15. признава обаче, че при международните преговори в областта на данъчното облагане понякога се срещат трудности при постигането на консенсус и поради това тези преговори представляват бавно средство за справяне с недостатъците на международната данъчна система; препоръчва в такива случаи ЕС да предвижда да дава пример за справяне с тези недостатъци, без да се засягат текущите международни преговори;

16. приветства историческото споразумение, постигнато от приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 за реформа на международната данъчна система на базата на решението, основано на два стълба, с цел да се гарантира по-справедливо разпределение на печалбите и правата на данъчно облагане между държавите по отношение на най-големите и най-печелившите многонационални дружества, което означава многонационалните предприятия да подлежат на ефективна данъчна ставка от 15 %; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да работят заедно и да осигурят транспонирането в правото на ЕС на споразумението за приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 относно двата стълба, както

⁽⁸⁾ ОВ L 179, 20.5.2021 г., стр. 10.

⁽⁹⁾ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

беше обявено от председателя на Комисията в нейното писмо за намеренията относно състоянието на Съюза от 2021 г.; призовава Съвета бързо да приеме тези предложения, за да бъдат те ефективни през 2023 г.; приканва държавите членки да разгледат възможността за подкрепа за подобни международни споразумения за други видове подходящи данъци;

Препоръки и области за реформа

17. посочва, че в области от голямо значение за функционирането на единния пазар, като например данъчното облагане и съюза на капиталовите пазари, е необходима по-голяма хармонизация или чрез по-добра координация между държавите членки, или чрез действия на ЕС;

18. подчертава, че държавите членки все още използват различни критерии за определяне на статута на местно лице за данъчни цели, което създава риск от двойно данъчно облагане или двойно необлагане с данъци; припомня в тази връзка инициативите, очертани в плана за действие на Комисията от юли 2020 г., насочен към представянето на законодателно предложение на Комисията през 2022 г. или 2023 г., с цел да се поясни къде данъкоплатците, които извършват трансгранична дейност в ЕС, трябва да се считат за местни лица за данъчни цели; очаква предложението, което следва да има за цел да гарантира по-последователно определяне на статута на местно лице за данъчни цели в рамките на единния пазар;

19. отбелязва, че цифровизацията и силната зависимост от нематериални активи, които представляват предизвикателство за настоящата данъчна система, изискват висока степен на координация и хармонизация на политиките, за да се установят еднакви условия на конкуренция и да се гарантира, че цифровите дружества имат справедлив принос към обществата, в които извършват икономическа дейност; отбелязва факта, че някои държави членки ускориха въвеждането на национални данъци върху цифровите технологии въпреки продължаващите преговори на равнище ЕС и ОИСП; отбелязва, че това оказва положително въздействие върху международния дебат; подчертава, че тези национални мерки следва постепенно да бъдат премахнати след прилагането на ефективно международно решение;

20. припомня, че ЕС постигна споразумение за въвеждането на нов собствен ресурс на базата на цифров данък като начин за финансиране на инструмента за възстановяване NextGenerationEU, и настоятелно призовава Комисията да представи алтернативни предложения, които ще бъдат съвместими с международните ангажименти;

21. изразява съжаление относно факта, че различията в процедурите за удържане на данък при източника и за възстановяване на данък при източника продължават да бъдат значителна пречка за по-нататъшното интегриране на съюза на капиталовите пазари; приветства изявлението на Комисията, че ще предложи законодателна инициатива за въвеждане на обща и стандартизирана система за целия ЕС за данъчни облекчения във връзка с данъка, удържан при източника;

22. изразява съжаление относно преференциалното данъчно третиране на дълга в корпоративното данъчно облагане („склонността към задлъжнялост“), което дава възможност за щедри данъчни облекчения върху лихвените плащания, докато разходите за финансиране със собствен капитал не могат да бъдат приспаднати по подобен начин; подчертава структурните недостатъци, пред които са изправени дружествата, разчитащи на финансиране със собствен капитал, особено ако са млади и малки предприятия с ограничен достъп до кредитиране; отбелязва, че „склонността към задлъжнялост“ може да стимулира дружествата да поемат твърде голям дълг;

23. отбелязва, че „склонността към задлъжнялост“ се различава значително в отделните държави членки; отбелязва факта, че някои държави членки въведоха квоти за корпоративен дялов капитал за справяне с този проблем; припомня, че някои от тези квоти за корпоративен дялов капитал бяха използвани като данъчни вратички, които дават възможност на многонационалните предприятия изкуствено да приспадат национални лихвени плащания; подчертава, че общ европейски подход би бил за предпочитане, за да се избегнат нарушенията на единния пазар;

24. припомня, че подобна склонност може да бъде преодоляна чрез разрешаване на ново приспадане на разходи, свързани с финансиране със собствен капитал, или чрез намаляване на възможностите за приспадане на лихви; припомня, че Парламентът предложи ограничаване на приспадането на превишението на разходите по заеми до 20 % от печалбата на данъкоплатеца преди лихви, данъци и амортизация, а Съветът прие по-висок праг до 30 % ⁽¹⁰⁾; припомня, че според ОИСП съотношението от 30 % може да е твърде високо, за да бъде ефективно за предотвратяване на свиване на данъчната основа и пренасочване на печалбата ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁰⁾ Позиция на Европейския парламент от 8 юни 2016 г. относно предложението за директива на Съвета за определяне на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ С 86, 6.3.2018 г., стр. 176).

⁽¹¹⁾ ОИСП, *Public Discussion Draft — BEPS Action 4: Interest Deductions And Other Financial Payments* (Проект за публично обсъждане относно действие 4 по BEPS: приспадане на лихви и други финансови плащания), 2014 г.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

25. очаква предложението на Комисията за облекчения за намаляване на „склонността към задлъжнялост“; настоятелно призовава Комисията да направи щателна оценка на въздействието и да включи ефективни разпоредби за предотвратяване на избягването на данъци, за да се избегне използването на квотите за дяловия капитал като нов инструмент за свиване на данъчната основа;

26. отбелязва, че пределната ефективна данъчна ставка може да бъде решаващ фактор за вземането на инвестиционни решения от страна на корпорациите, заедно с качеството на инфраструктурата, наличието на образована, здрава работна сила и националната стабилност⁽¹²⁾; отбелязва, че между отделните държави членки съществуват значителни различия в пределната ефективна данъчна ставка; приканва Комисията да проучи дали някои държави членки нарушават конкуренцията чрез изкуствено намаляване на своите пределни ефективни данъчни ставки, например чрез ускорени амортизационни отчисления или чрез коригиране на данъчното приспадане на някои елементи, и да съобщи резултатите си на Парламента;

27. отбелязва, че макар и данъчните становища да могат да създават правна яснота за дружествата, те също така могат да послужат за злоупотреби чрез предоставяне на преференциално данъчно третиране; посочва обаче, че обикновена данъчна система е предпочитаният начин за създаване на правна сигурност;

28. приветства желанието на Комисията да упражни своята конституционна роля за борба с нарушаването на конкуренцията, като използва законодателството в областта на конкуренцията; изразява съжаление, че няколко неотдавнашни решения на Комисията по свързани с конкуренцията знакови дела в областта на данъчното облагане бяха отменени от национални съдилища и Съда на Европейския съюз;

29. подчертава, че данъчните стимули за частна научноизследователска и развойна дейност, прилагани по фискално отговорен начин (напр. чрез данъчни кредити, увеличени бонуси или коригирани амортизационни отчисления), могат да спомогнат за увеличаване на общите разходи на икономиката за научноизследователска и развойна дейност, което често е свързано с положителни външни ефекти; изразява загриженост обаче, че някои видове данъчни стимули, като например режима „патентна кутия“ и преференциалният данъчен режим за приходи от интелектуална собственост, не допринасят много за увеличаване на разходите за научноизследователска и развойна дейност и може всъщност да нарушават единния пазар, насърчавайки прехвърляне на печалби и агресивно данъчно планиране; отбелязва, че данъчните стимули следва да имат за цел привличане на инвестиции в реалната икономика и следователно да се основават на разходите, а не на печалбата, за да бъдат по-добре насочени към резултатите от иновациите; приканва Комисията да предложи насоки относно данъчните стимули, които не нарушават единния пазар, по-специално като отдава предпочитание на стимули, които са базирани на разходите, ограничени са във времето, подлежат на редовна оценка и се отменят в случай че нямат положително въздействие, ограничени са по географски обхват и представляват по-скоро на частично, отколкото пълно освобождаване;

30. подчертава, че може да бъде основателно по-нататъшно хармонизиране по отношение на данъчните стимули за разходите за научноизследователска и развойна дейност; отбелязва, че това беше част от първоначалното предложение на Комисията за обща основа за облагане с корпоративен данък; изразява съжаление относно факта, че този въпрос не беше разгледан в неотдавнашното съобщение относно данъчното облагане на предприятията за 21-ви век;

31. отбелязва, че важна част от бюджетния капацитет се насочва чрез данъчни стимули под формата на освобождавания, приспадания, кредити, отсрочване и намалени данъчни ставки; призовава Комисията да предостави оценка на всички неефективни данъчни стимули и субсидии, по-специално тези, които са вредни за околната среда и водят до отрицателни икономически нарушавания; призовава Комисията да установи рамка за проверка на данъчните стимули в ЕС и да задължи държавите членки да публикуват фискалните разходи за данъчните стимули; призовава държавите членки да извършват годишни, подробни и публични анализи на разходите и ползите за всяка данъчна разпоредба; счита, че данъчната сигурност ще бъде подсилена, ако държавите членки имат общо разбиране за това кои данъчни стимули не водят до нарушаване; призовава Комисията да публикува насоки за данъчни стимули, които не водят до нарушения на единния пазар;

32. призовава държавите членки да постигнат компромис за силна, разбираема и амбициозна реформа по отношение на косвеното данъчно облагане, главно по отношение на ДДС; подчертава, че намаляването на сложността и бюрокрацията и правилното справяне с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане по отношение на ДДС е от съществено значение за запазване на целостта на единния пазар;

⁽¹²⁾ Световен икономически форум, *The Global Competitiveness Report 2019* (Доклад за глобалната конкурентоспособност, 2019 г.).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

33. призовава държавите членки да продължат да реформират данъчните органи, да ускорят цифровизацията и да започнат да прилагат стратегически подходи за подкрепа на МСП при спазването на данъчното законодателство, както и да набележат възможности за намаляване на тежестта; призовава държавите членки да извършат надеждни и стабилни реформи по отношение на сложността на данъчните системи, с цел намаляване на бюрокрацията, административната тежест и разходите за привеждане в съответствие; припомня, че европейското сътрудничество по този въпрос и обменът на най-добри практики между данъчните органи носят висока добавена стойност;
34. призовава държавите членки да използват по-добре програмата на ЕС Fiscalis, за да подобрят сътрудничеството между данъчните органи в усилията им за провеждане на реформа; призовава Комисията в тази връзка да създаде програма за обмен за данъчни служители по линия на „Еразъм“, за да насърчи възприемането на най-добрите практики;
35. призовава Комисията да следи и наблюдава новите национални данъчни реформи или мерки, приложени в резултат на пандемията от COVID-19 с цел поддържане на икономиката, и особено мерките, които не са с временен характер; призовава държавите членки да извършат реформи на данъчните системи и да се възползват от възможностите, предлагани от европейските инструменти, които имат за цел да се подкрепи икономическото възстановяване; подчертава, че при тези реформи трябва да се зачита европейската фискална рамка; припомня, че тези реформи следва да се извършват при пълно зачитане на националната компетентност по данъчните въпроси, но подчертава, че силна координация между държавите членки би довела до значителна добавена стойност;
36. подкрепя прилагането на високи стандарти по отношение на зачитането на правата на данъкоплатците, по-специално по отношение на правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните, и особено правата на физическите лица, във всеки политически и законодателен процес във връзка с данъчното облагане;
37. отбелязва, че при повечето национални процедури за възлагане на обществени поръчки в държавите членки се използва най-ниската цена като единствен критерий за възлагане на обществени поръчки; напомня за призива на Съвета към Комисията да обмисли начини за справяне с нарушаващите ефекти, произтичащи от участието на оференти с дейности в юрисдикции, включени в списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели; приканва Комисията да преразгледа своята стратегия за обществените поръчки в това отношение;

Таблица с показатели на ЕС в областта на данъчното облагане

38. отбелязва текущата работа на Комисията по таблицата с показатели на ЕС в областта на данъчното облагане; препоръчва използването на икономически показатели, които позволяват да се идентифицират нарушения на единния пазар, като например равнищата на преките чуждестранни инвестиции, лицензионните възнаграждения и лихвените плащания; подчертава, че този набор от показатели трябва да допринесе за борбата срещу вредната данъчната конкуренция; призовава Комисията надлежно да вземе предвид значителните загуби на публични приходи, предизвикани от националните данъчни политики, които улесняват избягването на данъци; разбира, че този набор от показатели в областта на данъчното облагане трябва да бъде изготвен като инструмент за подпомагане на държавите членки при извършването на надеждни и стабилни реформи в областта на данъчните въпроси; предупреждава, че този набор от показатели не бива да се използва за порицаване на конкретни държави членки, но счита, че той може да насърчи дебата относно необходимите реформи; подкрепя силното сътрудничество с настоящите европейски платформи при изготвянето на този набор от показатели; разбира, че този нов инструмент може да бъде полезен за процеса на европейския семестър и по-специално за специфичните за всяка държава препоръки;

o

o o

39. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0024

Генетично модифицирана соя GMB151 (BCS-GM151-6)

Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя GMB151 (BCS-GM151-6), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D075506/01 — 2021/2947(RSP))

(2022/C 342/03)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя GMB151 (BCS-GM151-6), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D075506/01,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно генетично модифицираните храни и фуражи ⁽¹⁾, и по-специално член 7, параграф 3 и член 19, параграф 3 от него,
- като взе предвид гласуването на 4 февруари 2022 г. в Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, посочен в член 35 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, по време на което не беше представено становище,
- като взе предвид членове 11 и 13 от Регламент (ЕО) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ⁽²⁾,
- като взе предвид становището, прието от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) на 27 януари 2021 г. и публикувано на 19 април 2021 г. ⁽³⁾,
- като взе предвид предишните си резолюции, в които възразява срещу разрешаването на генетично модифицирани организми (ГМО) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

⁽³⁾ Научно становище на експертната група на ЕОБХ по генетично модифицирани организми относно генетично модифицираната соя GMB 151 за употреба като храна и фураж съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 (заявление EFSA-GMO-NL-2018.153), EFSA journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2021 г.; 19(4):6424, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6424>.

⁽⁴⁾ През осмия си мандат Парламентът прие 36 резолюции, в които възразява срещу разрешаването на ГМО. Освен това през деветия си мандат Парламентът прие следните резолюции:

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевича MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0028).

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0029).

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевича MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 и генетично модифицирана царевича, съвместяваща две, три или четири от отделните събития MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 и DAS-40278-9, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0030).

— Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0054).

— Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 89788 (MON-89788-1), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0055).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

-
- Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 и подкомбинации MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 и NK603 × DAS-40278-9, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0056).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две, три, четири или пет от отделните събития Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 и GA21, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0057).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 май 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0069).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проект на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от отделните събития MON 87427, MON 89034, MIR162 и NK603, и за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1111 на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0291).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя SYHTOH2 (SYN-ØØH2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0292).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проект на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две, три или четири от отделните събития MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 и NK603, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0293).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0365).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от отделните събития MON 87427, MON 89034, MIR162 и MON 87411, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0366).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0367).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 88017 (MON-88Ø17-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0368).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 89034 (MON-89Ø34-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0369).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 × T304-40 × GHB119, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0080).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0081).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- като взе предвид член 112, параграфи 2 и 3 от своя правилник,
- като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,
- A. като има предвид, че на 9 октомври 2018 г. BASF SE, със седалище в Германия, подаде от името на BASF Agricultural Solutions Seed US LLC, със седалище в Съединените щати („заявител“), заявление за пускане на пазара на храни, хранителни съставки и фуражи, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя GMB151 („генетично модифицирана соя“), в съответствие с член 5 и член 17 от Регламент (ЕО) № 1829/2003; като има предвид, че заявлението засяга също и пускането на пазара на продукти, съдържащи или състоящи се от генетично модифицирана соя за употреба, различна от употребата като храни и фуражи, с изключение на отглеждането;
- B. като има предвид, че на 27 януари 2021 г. ЕОБХ даде положително становище, което беше публикувано на 19 април 2021 г.;
- B. като има предвид, че генетично модифицираната соя е разработена така, че да постигне устойчивост към група хербициди, известни като HPPD-инхибитори, например изоксафлутол, месотрион и темботрионин, и произвежда инсектициден протеин (Bt токсин), Cry14Ab-1.b⁽⁵⁾, който е токсичен за нематодите (кръгли червеи);

Липса на оценка на остатъчните вещества от хербициди, метаболити и коктейлни ефекти

- G. като има предвид, че в редица изследвания е доказано, че генетично модифицираните култури, които са устойчиви на хербициди, водят до по-широка употреба на добавъчни хербициди, което до голяма степен се дължи на появата на плевели, които са устойчиви на хербициди⁽⁶⁾; като има предвид, че вследствие на това трябва да се очаква, че генетично модифицираната соя ще бъде изложена на по-високи и многократни дози от добавъчните хербициди, което потенциално ще доведе до по-голямо количество остатъчни вещества в реколтата;
- D. като има предвид, че според хармонизираното класифициране и етикетиране, одобрено от Съюза, изоксафлутол е силно токсичен за водните организми и се подозира, че уврежда плода⁽⁷⁾;
- E. като има предвид, че за целите на оценката на риска върху генетично модифицираната соя е използван единствено изоксафлутол; като има предвид обаче, че хербицидите HPPD-инхибитори включват редица хербициди, включително месотрион, които могат да се използват в големи количества върху тази генетично модифицирана соя;
- Ж. като има предвид, че според ЕОБХ може да се счита, че веществото месотрион „има свойства, нарушаващи функциите на ендокринната система“, докато генотоксичният потенциал на АМВА, продукт от разпадане на месотрион, „не може да бъде изключен“⁽⁸⁾;

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя DAS-81419-2 × DAS-44406-6, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0334).

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от единичните събития 1507, MIR162, MON810 и NK603, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0335).

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица Bt 11 (SYN-BTØ11-1), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0336).

⁽⁵⁾ Становище на ЕОБХ, стр. 6 и 7.

⁽⁶⁾ Вж. например Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: overview and Impact (Устойчиви на хербициди генетично модифицирани култури, плевели и хербициди: преглед и въздействие), Environmental Management, януари 2016 г.; 57(1), стр. 31-48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> и Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. — the first 16 years (Въздействия на културите, продукт на генно инженерство, върху употребата на пестициди в САЩ — първите шестнадесет години), Environmental Sciences Europe; 28 септември 2012 г., Vol 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽⁷⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

⁽⁸⁾ EFSA Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance mesotrione (Заключение на ЕОБХ относно партньорската проверка на оценката на риска от употребата като пестицид на активното вещество месотрион), журнал на ЕОБХ 2016; 14(3):4419, p. 3, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

3. като има предвид, че се счита, че оценката на остатъчните вещества от хербициди и продуктите от разграждането им („метаболити“), открити в генетично модифицираните растения, е извън правомощията на Експертната група на ЕОБХ по генетично модифицирани организми (експертна група на ЕОБХ по ГМО), и че следователно такава оценка не се извършва като част от процеса на разрешаване на генетично модифицирани организми; като има предвид, че това е проблематично, тъй като в съответното генетично модифицирано растение начинът, по който добавъчните хербициди се разграждат от растенията, както и съставът, а и оттам и токсичността на метаболитите, могат да бъдат повлияни от самата генетична модификация;
- И. като има предвид, че поради специфичните селскостопански практики при отглеждането на устойчиви на хербициди генетично модифицирани растения съществуват специфични модели на прилагане, излагане, наличие на специфични метаболити и поява на комбинаторни ефекти, които изискват специално внимание; като има предвид, че тези модели не бяха взети предвид от ЕОБХ;
- Й. като има предвид, че поради това не може да се направи заключение, че консумацията на генетично модифицирана соя е безопасна за здравето на хората и животните;

Нерешени въпроси относно Vt токсините

- К. като има предвид, че за проучванията за безопасност са използвани изолирани протеини Cry14Ab-1, получени от микробни рекомбинантни системи⁽⁹⁾; като има предвид, че не може да се отдава голямо значение на токсикологичните изпитвания, проведени с изолирани протеини, поради факта, че Vt токсините в генетично модифицирани култури като царевича, памук и соя имат по-висока присъща токсичност от изолираните Vt токсини; като има предвид, че това се дължи на факта, че протеазните инхибитори, присъстващи в растителните тъкани, могат да увеличат токсичността на Vt токсините, като забавят разграждането им; като има предвид, че това явление е доказано в редица научни изследвания, включително в научно изследване, проведено преди тридесет години за Монсанто, което показва, че дори наличието на изключително ниски нива на протеазни инхибитори повишава токсичността на Vt токсините до 20 пъти⁽¹⁰⁾;
- Л. като има предвид, че тази засилена токсичност никога не е вземана предвид в оценките на риска на ЕОБХ, въпреки че е от значение за всички Vt растения, одобрени за внос или отглеждане в Съюза; като има предвид, че следователно не могат да бъдат изключени рисковете, произтичащи от тази засилена токсичност поради взаимодействието между PI и Vt токсините, за хората и животните, които консумират храни и фуражи със съдържание на Vt токсини;
- М. като има предвид, че редица проучвания показват, че са наблюдавани странични ефекти, които могат да засегнат имунната система, вследствие на експозицията на Vt токсини, както и че някои Vt токсини могат да имат адювантни свойства⁽¹¹⁾, което означава, че те могат да увеличат алергенността на други протеини, с които влизат в контакт;
- Н. като има предвид, че научно изследване установи, че токсичността на Vt токсините може също така да бъде повишена чрез взаимодействие с остатъчните вещества от пръскането с хербициди и че са необходими допълнителни изследвания относно комбинаторните ефекти от „множествени“ събития (генетично модифицирани култури, които са били модифицирани, за да бъдат устойчиви на хербициди и да произвеждат инсектициди под формата на Vt токсини)⁽¹²⁾; като има предвид обаче, че се счита, че оценката на потенциалното взаимодействие на остатъчните вещества от хербициди и техните метаболити с Vt токсини е извън правомощията на експертната група на ЕОБХ по ГМО, и че следователно не се извършва като част от оценката на риска;

Коментари от компетентните органи на държавите членки

- О. като има предвид, че компетентните органи на държавите членки представиха на ЕОБХ забележки по време на тримесечния период на консултации⁽¹³⁾; като има предвид, че сред критичните забележки беше, че е трябвало да бъдат предоставени данни, за да се оцени дали в генетично модифицираната соя има натрупване на остатъчни вещества от хербициди и метаболити, дали в генетично модифицираната соя, внасяна в Съюза, могат да се съдържат неприемливи нива на такива остатъчни вещества и метаболити, както и последиците по отношение на субхроничната токсичност, токсичността за развиващия се организъм и токсичността за репродукцията, че основата за оценката на риска за околната среда е свързана с редица недостатъци и следователно продължават да съществуват неясноти по отношение на риска за околната среда, свързан с генетично модифицираната соя, че настоящите изследвания не са достатъчни, за да се заключи, че експозицията на околната среда и следователно въздействието върху нецелевите организми ще бъдат незначителни, че

⁽⁹⁾ Становище на ЕОБХ, стр. 16.

⁽¹⁰⁾ MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors (Засилване на инсектицидната активност на *Bacillus thuringiensis* от инхибитори на сериновата протеаза), *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, стр. 1145 — 1152, <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051>

⁽¹¹⁾ За преглед вж. Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals (Преглед на безопасността и биологичните ефекти на Cry токсините от *Bacillus thuringiensis* при бозайниците), *Journal of Applied Toxicology*, май 2016, 36(5), стр. 630 — 648, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252>

⁽¹²⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691516300722?via%3Dihub>

⁽¹³⁾ Коментарите на държавите членки относно генетично модифицираната соя могат да бъдат намерени чрез регистъра на въпросите към ЕОБХ: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5946>

Вторник, 15 февруари 2022 г.

въздействието на отглеждането на генетично модифицирана соя в държавите производителки следва да бъде взето предвид и че „въз основа на представените в досието доказателства не е възможно да се направи заключение относно сравнителната оценка на соя GMB151 или относно нейната безопасност“;

Недемократичен процес на вземане на решения

- П. като има предвид, че Комисията признава, че е проблем фактът, че решенията за разрешаване на ГМО продължават да се приемат от Комисията без подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки, като това представлява открояващо се изключение при разрешенията за продукти като цяло, но се е превърнало в правило при вземането на решения относно разрешенията за генетично модифицирани храни и фуражи;
- Р. като има предвид, че по време на осмия си мандат Парламентът прие общо 36 резолюции, в които се възразява срещу пускането на пазара на ГМО за храни и фуражи (33 резолюции) и срещу отглеждането на ГМО в Съюза (три резолюции); като има предвид, че през деветия си мандат Парламентът вече е приел 21 възражения срещу пускането на ГМО на пазара; като има предвид, че нямаше квалифицирано мнозинство от държави членки в подкрепа на разрешаването на нито един от тези ГМО; като има предвид, че причините, поради които държавите членки не подкрепят издаването на разрешения, обхващат съображения от научно естество, свързани с оценката на риска;
- С. като има предвид, че макар и да отчита недостатъчно демократичния характер на процедурата, липсата на подкрепа от държавите членки и възраженията на Парламента, Комисията продължава да разрешава ГМО;
- Т. като има предвид, че не се изисква промяна на законодателството, за да може Комисията да не разрешава ГМО, когато в апелативния комитет не е налице подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки ⁽¹⁴⁾;

Спазване на международните задължения на Съюза

- У. като има предвид, че в доклад от 2017 г. на специалния докладчик на Организацията на обединените нации (ООН) относно правото на прехрана се посочва, че по-специално в развиващите се страни опасните пестициди оказват катастрофално въздействие върху здравето ⁽¹⁵⁾; като има предвид, че цел 3.9 от целите за устойчиво развитие на ООН (ЦУР) е до 2030 г. значително да се намалят смъртните случаи и заболяванията, причинени от опасни химикали и замърсяване на въздуха, водата и почвата и от заразяване ⁽¹⁶⁾; като има предвид, че разрешаването на вноса на генетично модифицирана соя би увеличило търсенето на тази култура, която е модифицирана, за да бъде третирана с хербициди HPPD-инхибитори като изоксафлутол и месотрион, като по този начин ще се увеличи експозицията на работниците в трети държави; като има предвид, че рискът от повишена експозиция на работниците и на околната среда е особено тревожен във връзка с устойчивите на хербициди генетично модифицирани култури с оглед на използваните по-големи количества хербициди;
- Ф. като има предвид, че обезлесяването е основна причина за намаляване на биологичното разнообразие; като има предвид, че емисиите от земеползването и промените в него, дължащи се предимно на обезлесяване, са втората по значимост причина за изменението на климата след изгарянето на изкопаеми горива ⁽¹⁷⁾; като има предвид, че ЦУР 15 на ООН включва целта за спиране на обезлесяването до 2020 г. ⁽¹⁸⁾; като има предвид, че горите имат мултифункционална роля, която подпомага постигането на повечето ЦУР на ООН ⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁴⁾ Комисията „може“, но не „трябва“ да предоставя разрешение, ако не е постигнато квалифицирано мнозинство сред държавите членки в подкрепа в апелативния комитет в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 (член 6, параграф 3).

⁽¹⁵⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁶⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁷⁾ Съобщение на Комисията от 23 юли 2019 г., озаглавено „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“ (COM(2019)0352), стр. 1

⁽¹⁸⁾ Вж. цел 15.2: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>.

⁽¹⁹⁾ Съобщение на Комисията от 23 юли 2019 г., озаглавено „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“ (COM(2019)0352), стр. 2.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- Х. като има предвид, че производството на соя е основна причина на обезлесяването в районите на река Амазонка, Серадо и Гран Чако в Южна Америка; като има предвид, че 97 % и 100 % от соята, отглеждана съответно в Бразилия и Аржентина, е генетично модифицирана ⁽²⁰⁾; като има предвид, че по-голямата част от генетично модифицираната соя, разрешена за отглеждане в Бразилия и Аржентина, също е разрешена за внос в Съюза;
- Ц. като има предвид, че Съюзът е страна по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие, което ясно показва, че както държавите износителки, така и държавите вносителки имат международни отговорности по отношение на биологичното разнообразие;
- Ч. като има предвид, че в Регламент (ЕО) № 1829/2003 се посочва, че генетично модифицираните храни и фуражи не трябва да оказват неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве, здравето на животните и околната среда, и се изисква от Комисията при изготвянето на решението си да взема предвид всички относими разпоредби на правото на Съюза и други обосновани фактори, свързани с разглеждания въпрос; като има предвид, че такива основателни фактори следва да обхващат задълженията на Съюза съгласно ЦУР на ООН, Парижкото споразумение относно изменението на климата и Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие;
1. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията превишава изпълнителните правомощия, предвидени в Регламент (ЕО) № 1829/2003;
  2. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията не е в съответствие с правото на Съюза, тъй като е несъвместим с целта на Регламент (ЕО) № 1829/2003, която, в съответствие с общите принципи, предвидени в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и Съвета ⁽²¹⁾, е да се гарантира основа за осигуряването на висока степен на защита на живота и здравето на човека, на здравето на животните и на хуманното отношение към тях, на околната среда и на интересите на потребителите по отношение на генетично модифицираните храни и фуражи, като едновременно с това се гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар;
  3. отправя искане към Комисията да оттегли своя проект на решение за изпълнение;
  4. отново призовава Комисията да не разрешава устойчиви на хербициди генетично модифицирани култури, докато рисковете за здравето, свързани с остатъчните вещества, бъдат цялостно изследвани поотделно за всеки конкретен случай, което изисква пълна оценка на остатъчните вещества от пръскането на такива генетично модифицирани култури с добавъчни хербициди, оценка на продуктите от разграждането на хербицидите и всякакви комбинаторни ефекти, включително със самото генетично модифицирано растение;
  5. приветства факта, че в писмо от 11 септември 2020 г. до членовете на ЕП Комисията в крайна сметка призна необходимостта да се взема предвид устойчивостта, когато става въпрос за решения за разрешаване на ГМО ⁽²²⁾; изразява силното си разочарование обаче, че след това Комисията продължи да разрешава вноса в Съюза на ГМО въпреки текущите възражения от страна на Парламента и факта, че мнозинството от държавите членки са гласували против такива разрешения;
  6. призовава ЕОБХ да изиска данни относно въздействието на консумацията на храни и фуражи, получени от генетично модифицирани растения, върху чревния метагеном;
  7. призовава ЕОБХ да разшири своята оценка на риска, за да вземе изцяло предвид всички взаимодействия и комбинаторни ефекти между Bt токсините, генетично модифицираните растения и техните съставки, както и остатъчните вещества от пръскането с добавъчни хербициди, и да оцени съответното въздействие върху околната среда, здравето и безопасността на храните;

⁽²⁰⁾ International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications (Международна служба за придобиване на агро-биотехнологични приложения), Global status of Commercialized Biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years (Световният статус на генетично модифицираните култури през 2017 г.: приемането на биотехнологични култури се покачва с акумулирането на икономически ползи в продължение на 22 години), ISAAA Brief № 53 (2017), стр. 16 и 21, <https://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf>.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

⁽²²⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

Вторник, 15 февруари 2022 г.

8. призовава Комисията незабавно да преустанови вноса на генетично модифицирана соя, отглеждана в Бразилия и Аржентина, като при необходимост използва член 53 от Регламент (ЕО) № 178/2002, докато не бъдат въведени ефективни правно обвързващи механизми за предотвратяване на пускането на пазара на Съюза на продукти, свързани с обезлесяването и свързаните с това нарушения на правата на човека;
  9. повтаря призива си за прилагане на европейска стратегия за производство и доставка на растителни протеини ⁽²³⁾, което би позволило на Съюза да стане по-малко зависим от вноса на генетично модифицирана соя и да създаде по-кратки хранителни вериги и регионални пазари;
  10. отново настоятелно призовава Комисията да вземе предвид задълженията на Съюза съгласно международните споразумения, като например Парижкото споразумение относно изменението на климата, Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и ЦУР на ООН; отново призовава проектите на актове за изпълнение да бъдат придружени от обяснителен меморандум, в който да се обяснява как в тези текстове се спазва принципът за „ненанасяне на вреда“ ⁽²⁴⁾;
  11. подчертава, че в измененията, приети от Европейския парламент на 17 декември 2020 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 182/2011 ⁽²⁵⁾, които бяха одобрени от Парламента като основа за преговори със Съвета, се посочва, че Комисията не трябва да разрешава ГМО, когато няма подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки за това; настоява Комисията да зачита тази позиция и призовава Съвета да продължи работата си и спешно да приеме общ подход по това досие;
  12. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.
-

⁽²³⁾ Резолюция на Европейския парламент от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт (ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2), параграф 64.

⁽²⁴⁾ Резолюция на Европейския парламент от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт (ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2), параграф 102.

⁽²⁵⁾ Приети текстове, P9_TA(2020)0364.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0025

Модифициран памук GHB614 (BCS-GHØØ2-5)

Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 (BCS-GHØØ2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D076839/01 — 2021/3006(RSP))

(2022/C 342/04)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 (BCS-GHØØ2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (D076839/01,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно генетично модифицираните храни и фуражи ⁽¹⁾, и по-специално член 11, параграф 3 и член 23, параграф 3 от него,
- като взе предвид гласуването на 8 декември 2021 г. в Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, посочен в член 35 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, по време на което не беше представено становище, както и гласуването на 31 януари 2022 г. в Апелативния комитет, по време на което не беше представено становище,
- като взе предвид членове 11 и 13 от Регламент (ЕО) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ⁽²⁾,
- като взе предвид становището, прието от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) на 28 май 2021 г. и публикувано на 7 юли 2021 г. ⁽³⁾,
- като взе предвид предишните си резолюции, в които възразява срещу разрешаването на генетично модифицирани организми (ГМО) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

⁽³⁾ Научно становище на експертната група на ЕОБХ по генетично модифициран памук GHB614 за подновяване на разрешението съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 (заявление EFSA-GMO-RX-018), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2021; 19 (7): 6671, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6671>

⁽⁴⁾ През осмия си мандат Парламентът прие 36 резолюции, в които възразява срещу разрешаването на ГМО. Освен това през деветия си мандат Парламентът прие следните резолюции:

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0028).

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0029).

— Резолюция на Европейския парламент от 10 октомври 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две, три или четири от отделните събития MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 и DAS-40278-9, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0030).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

-
- Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук LLcotton25 (ACS-GHØØ1-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0054).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение на Комисията за подновяване на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 89788 (MON-89788-1), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0055).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 и подкомбинации MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 и NK603 × DAS-40278-9, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0056).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2019 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица Vt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две, три, четири или пет от отделните събития Vt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 и GA21, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2019)0057).
  - Резолюция на Европейския парламент от 14 май 2020 г. относно проекта на решение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0069).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проект на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от отделните събития MON 87427, MON 89034, MIR162 и NK603, и за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1111 на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0291).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя SYHT0H2 (SYN-ØØH2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0292).
  - Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2020 г. относно проект на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две, три или четири от отделните събития MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 и NK603, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0293).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0365).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от отделните събития MON 87427, MON 89034, MIR162 и MON 87411, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0366).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0367).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 88017 (MON-88Ø17-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0368).
  - Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MON 89034 (MON-89Ø34-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2020)0369).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- като взе предвид член 112, параграфи 2 и 3 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,
- А. като има предвид, че с Решение № 2011/354/ЕС⁽⁵⁾ на Комисията се разрешава пускането на пазара на храни и фуражи, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 („генетично модифициран памук“); като има предвид, че в обхвата на това разрешение попада и пускането на пазара на продукти, различни от храни и фуражи, съдържащи или състоящи се от генетично модифициран памук, предназначени за същата употреба, както всеки друг вид памук, с изключение на отглеждане;
- Б. като има предвид, че на 22 април 2020 г. BASF SE, със седалище в Германия, от името на BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC със седалище в Съединените щати („заявителят“) подаде до Комисията заявление в съответствие с членове 11 и 23 от Регламент (ЕО) № 1829/2003 за подновяване на това разрешение;
- В. като има предвид, че на 28 май 2021 г. ЕОБХ прие положително становище във връзка с подновяването за генетично модифициран памук, което беше публикувано на 7 юли 2021 г.; като има предвид, че на 5 март 2009 г. ЕОБХ прие положително становище във връзка с първоначалното разрешение за генетично модифициран памук, което беше публикувано на 10 март 2009 г.⁽⁶⁾;
- Г. като има предвид, че генетично модифицираният памук експресира модифицирана 5-енпирувил-шикимат-3-фосфатен синтаза (2mEPSPS) с произход от царевица, която не е чувствителна към широкоспектрни, постемергентни, листово приложени хербициди, съдържащи активната съставка глифосат⁽⁷⁾; като има предвид, че с други думи генетично модифицираният памук е устойчив на глифосат, „добавъчния хербицид“;
- Д. като има предвид, че въпреки че консумацията от човека на памучно масло в Европа е относително ограничена, то се съдържа в широк спектър от хранителни продукти, включително заливки, майонеза, фини печива, шоколадови пасти за намазване и чипс; като има предвид, че памукът се използва за хранене на животните главно под формата на куселе/брашно от памучно семе или като пълномаслено памуково семе⁽⁸⁾; като има предвид, че памукът се консумира от човека и под формата на брашно от памук;

— Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 × T304-40 × GHB119, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0080).

— Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0081).

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя DAS-81419-2 × DAS-44406-6, съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0334).

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 и генетично модифицирана царевица, съвместяваща две или три от единичните събития 1507, MIR162, MON810 и NK603, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0335).

— Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно проекта на решение за изпълнение на Комисията относно подновяването на разрешението за пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана царевица Vt 11 (SYN-BTØ11-1), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (Приети текстове, P9_TA(2021)0336).

⁽⁵⁾ Решение 2011/354/ЕС на Комисията от 17 юни 2011 г. за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифициран памук GHB614 (BCS-GHØØ2-5), съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 90).

⁽⁶⁾ Научно становище на Експертната група по генетично модифицирани организми относно заявление (референтен номер EFSA-GMO-NL-2008-51) за пускане на пазара на устойчив на глифосат генетично модифициран памук GHB614 за употреба като храна и фураж и за внос и преработка съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 от страна на Bayer CropScience, EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2009; 7(3):985, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2009.985>.

⁽⁷⁾ Становище на ЕОБХ от 2009 г., стр. 7.

⁽⁸⁾ Научно становище на Експертната група на ЕОБХ по генетично модифицирани организми относно оценката на генетично модифицирания памук GHB614 × T304-40 × GHB119 за употреба в храни и фуражи, внос и преработка съгласно Регламент (ЕО) № 1829/2003 (заявление EFSA-GMO-NL-2014-122), Бюлетин на ЕОБХ, 2018 г.; 16(7): 5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, стр. 22.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

Липса на оценка на добавъчните хербициди

- Е. като има предвид, че в Регламент за изпълнение (ЕС) № 503/2013 на Комисията ⁽⁹⁾ се изисква оценка на това дали очакваните селскостопански практики влияят на резултата от проучваните крайни точки; като има предвид, че съгласно посочения регламент за изпълнение това е от особено значение за растенията, устойчиви на хербициди;
- Ж. като има предвид, че редица изследвания показват, че генетично модифицираните култури, които са устойчиви на хербициди, водят до по-широка употреба на добавъчни хербициди, до голяма степен поради появата на плевели, които са устойчиви на хербициди ⁽¹⁰⁾; като има предвид, че вследствие на това трябва да се очаква, че генетично модифицираният памук ще бъде изложен на по-високи и многократни дози глифосат и че следователно в реколтите може да е налично по-голямо количество остатъчни вещества;
- З. като има предвид, че през ноември 2015 г. ЕОБХ заключи, че е малко вероятно глифосатът да е канцерогенен, а през март 2017 г. Европейската агенция по химикали заключи, че не е необходимо класифициране; като има предвид, че противно на това, през 2015 г. Международната агенция за изследване на рака (специализираната агенция по ракови заболявания на Световната здравна организация) класифицира глифосата като вещество, вероятно канцерогенно за хората; като има предвид, че редица неотдавнашни рецензирани научни изследвания потвърждават канцерогенния потенциал на глифосата ⁽¹¹⁾;
- И. като има предвид, че според ЕОБХ не са налични токсикологични данни, позволяващи да се извърши оценка на риска за потребителите, за редица продукти от разграждането на глифосата, свързани с генетично модифицирани култури, които са устойчиви на глифосат ⁽¹²⁾;
- Й. като има предвид, че се счита, че оценката на остатъчните вещества от хербициди и продуктите от разграждането им, открити в генетично модифицираните растения, е извън правомощията на Експертната група на ЕОБХ по генетично модифицирани организми (експертна група на ЕОБХ по ГМО) и че следователно такава оценка не се извършва като част от процеса на разрешаване на генетично модифицирани организми; като има предвид, че това представлява проблем, тъй като начинът, по който добавъчните хербициди се разграждат от съответното генетично модифицирано растение, както и съставът, а оттам и токсичността на продуктите от разграждането („метаболити“), могат да са повлияни от самата генетична модификация ⁽¹³⁾;

Коментари на компетентните органи на държавите членки

- К. като има предвид, че държавите членки представиха на ЕОБХ множество критични коментари по време на тримесечния период на консултации ⁽¹⁴⁾; като има предвид, че тези критични коментари включват факта, че при липсата на реална система за надзор, която да позволява конкретно проследяване на консумацията на ГМО или странични продукти от тях от хора или животни, не е възможно да се извлекат никакви уместни поуки относно безопасността на консумацията на ГМО от десетгодишния период, че мониторинговите доклади (2011—2019 г.) имат много недостатъци и не са в съответствие нито с Директива № 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾ и съответните насоки, нито с насоките на ЕОБХ от 2011 г. относно мониторинга на генетично модифицираните растения след пускането на пазара, че представеният анализ на литературата (представен от заявителя) е неоптимален и поради това е непълен и че е вероятно пръскането на генетично модифициран памук с по-високи концентрации на глифосат, изследванията на които показват, че са токсични за хората и животните, да доведе до метаболизъм и до остатъчни вещества от тях;

⁽⁹⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 503/2013 на Комисията от 3 април 2013 г. относно заявленията за разрешение за генетично модифицирани храни и фуражи в съответствие с Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на регламенти (ЕО) № 641/2004 и (ЕО) № 1981/2006 на Комисията (ОВ L 157, 8.6.2013 г., стр. 1).

⁽¹⁰⁾ Вж. например Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: overview and Impact Review and Impact „(Преглед и въздействие“), Environmental Management, януари 2016 г.; 57 (1), стр. 31 — 48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> и Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineering formation crops on pesticide use in the U.S. — the first sixteen years“ („Въздействие на генетично инженерните култури върху употребата на пестициди в САЩ — първите шестнадесет години“), Environmental Sciences Europe, 28 септември 2012 г., том 24 (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽¹¹⁾ Вж. например: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, и <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹²⁾ Заключение на ЕОБХ относно партньорската проверка на оценката на риска от употребата на активното вещество глифосат като пестицид, Бюлетин на ЕОБХ, 2015 г.; 13(11):4302, стр. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹³⁾ Такъв е действително е случаят с глифосата, както е посочено в мотивираното становище на ЕОБХ „Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation“ („Преглед на съществуващите максимално допустими граници на остатъчни вещества за глифосат в съответствие с член 12 от Регламент (ЕО) № 396/2005“), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2018 г.; 16(5):5263, стр. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁴⁾ Коментари на държавите членки, достъпни чрез регистъра с въпроси на ЕОБХ (референтен номер: EFSA-Q-2014-00721):: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁵⁾ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 г. относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕО на Съвета (ОВ L 106, 17.4.2001 г., стр. 1).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

Спазване на международните задължения на Съюза

- Л. като има предвид, че в Регламент (ЕО) № 1829/2003 се посочва, че генетично модифицираните храни и фуражи не трябва да имат отрицателно въздействие върху човешкото здраве, здравето на животните или околната среда, и се изисква при изготвянето на решението си Комисията да взема предвид всички съответни разпоредби на законодателството на Съюза и други основателни фактори, свързани с разглеждания проблем; като има предвид, че такива основателни фактори следва да включват задълженията на Съюза по целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), Парижкото споразумение относно изменението на климата и Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (КБР);
- М. като има предвид, че в доклад от 2017 г. на специалния докладчик на ООН относно правото на прехрана се посочва, че по-специално в развиващите се страни опасните пестициди оказват катастрофално въздействие върху здравето⁽¹⁶⁾; като има предвид, че ЦУР на ООН 3.9 има за цел до 2030 г. значително да се намали броят на смъртните случаи и заболяванията, дължащи се на опасни химикали и на замърсяване на въздуха, водата и почвата⁽¹⁷⁾; като има предвид, че разрешаването на вноса на генетично модифициран памук би увеличило търсенето на тази култура, третирана с глифосат, като по този начин ще увеличи експозицията на работниците и околната среда в трети държави; като има предвид, че рискът от повишена експозиция на работниците и на околната среда е особено тревожен във връзка с устойчивите на хербициди генетично модифицирани култури с оглед на използваните по-големи количества хербициди;
- Н. като има предвид, че според рецензирано проучване, публикувано през 2020 г., Roundup, един от най-широко използваните в света хербициди на основата на глифосат, може да доведе до загуба на биологично разнообразие, като направи екосистемите по-уязвими по отношение на замърсяването и изменението на климата⁽¹⁸⁾;

Недемократичен процес на вземане на решения

- О. като има предвид, че гласуването на 8 декември 2021 г. от Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, посочен в член 35 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, не даде становище, което означава, че разрешението не беше подкрепено от квалифицирано мнозинство от държавите членки; като има предвид, че гласуването на 31 януари 2022 г. в Апелативния комитет също не даде становище
- П. като има предвид, че Комисията признава, че е проблем фактът, че решенията за разрешаване на ГМО продължават да се приемат от Комисията без подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки, като това представлява открояващо се изключение при разрешенията за продукти като цяло, но се е превърнало в правило при вземането на решения относно разрешенията за генетично модифицирани храни и фуражи;
- Р. като има предвид, че през осмия си мандат Европейският парламент прие общо 36 резолюции, в които се възразява срещу пускането на пазара на ГМО за храни и фуражи (33 резолюции) и срещу отглеждането на ГМО в Съюза (три резолюции); като има предвид, че през деветия си мандат Европейският парламент вече е приел 21 възражения срещу пускането на ГМО на пазара; като има предвид, че нямаше квалифицирано мнозинство от държави членки в подкрепа на разрешаването на нито един от тези ГМО; като има предвид, че причините, поради които държавите членки не подкрепят разрешенията, включват неспазване на принципа на предпазливост в процедурата на разрешаване и опасения от научно естество, свързани с оценката на риска;
- С. като има предвид, че макар и да отчита недостатъчно демократичния характер на процедурата, липсата на подкрепа от държавите членки и възраженията на Парламента, Комисията продължава да разрешава ГМО;
- Т. като има предвид, че не се изисква промяна на законодателството, за да може Комисията да не разрешава ГМО, когато в апелативния комитет не е налице подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Комисията „може“, а не „трябва“ да предостави разрешение, ако не е постигнато квалифицирано мнозинство сред държавите членки в подкрепа в апелативния комитет в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 (член 6, параграф 3).

Вторник, 15 февруари 2022 г.

1. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията превишава изпълнителните правомощия, предвидени в Регламент (ЕО) № 1829/2003;
2. счита, че проектът на решение за изпълнение на Комисията не е в съответствие с правото на Съюза, тъй като не е съвместим с целта на Регламент (ЕО) № 1829/2003, която е, в съответствие с общите принципи, определени в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁰⁾, да се осигури основата за обезпечаването на висока степен на защита на живота и здравето на човека, на здравето на животните и на хуманното отношение към тях и на интересите на околната среда и на потребителите по отношение на генетично модифицираните храни и фуражи, като едновременно с това се гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар;
3. отправя искане към Комисията да оттегли своя проект на решение за изпълнение;
4. отново призовава Комисията да не разрешава устойчиви на хербициди генетично модифицирани култури, докато рисковете за здравето, свързани с остатъчните вещества, бъдат цялостно изследвани поотделно за всеки конкретен случай, което изисква пълна оценка на остатъчните вещества от пръскането на такива генетично модифицирани култури с добавъчни хербициди, оценка на продуктите от разграждането на хербицидите и всякакви комбинаторни ефекти, включително със самото генетично модифицирано растение;
5. приветства факта, че в писмо от 11 септември 2020 г. до членовете на ЕП Комисията в крайна сметка призна необходимостта да се взема предвид устойчивостта, когато става въпрос за решения за разрешаване на ГМО ⁽²¹⁾; изразява силното си разочарование обаче, че след това Комисията продължи да разрешава вноса в Съюза на ГМО въпреки текущите възражения от страна на Парламента и факта, че мнозинството от държавите членки са гласували против;
6. призовава ЕОБХ да изиска данни относно въздействието на консумацията на храни и фуражи, получени от генетично модифицирани растения, върху чревния метагеном;
7. отново настоятелно призовава Комисията да вземе предвид задълженията на Съюза съгласно международните споразумения, като например Парижкото споразумение относно изменението на климата, Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие и ЦУР на ООН; отново призовава проектите на актове за изпълнение да бъдат придружени от обяснителен меморандум, в който да се обяснява как в тези текстове се спазва принципът за „ненанасяне на вреда“ ⁽²²⁾;
8. подчертава, че в измененията, приети от Европейския парламент на 17 декември 2020 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 182/2011 ⁽²³⁾, които бяха одобрени от Парламента като основа за преговори със Съвета, се посочва, че Комисията не трябва да разрешава ГМО, когато няма подкрепата на квалифицирано мнозинство от държавите членки за това; настоява Комисията да зачита тази позиция и призовава Съвета да продължи работата си и спешно да приеме общ подход по това досие;
9. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

⁽²¹⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²²⁾ Резолюция на Европейския парламент от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт (ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2), , параграф 102.

⁽²³⁾ Приети текстове, P9_TA(2020)0364.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0029

Европейска централна банка — годишен доклад за 2021 г.**Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно годишния доклад на Европейската централна банка — годишен доклад за 2021 г. (2021/2063(INI))**

(2022/C 342/05)

Европейският парламент,

- като взе предвид годишния доклад на Европейската централна банка (ЕЦБ) за 2020 г.,
- като взе предвид обратната връзка от страна на ЕЦБ относно приноса на Европейския парламент като част от резолюцията на Парламента относно годишния доклад на ЕЦБ за 2019 г.,
- като взе предвид прегледа на стратегията на ЕЦБ, стартиран на 23 януари 2020 г. и приключил на 8 юли 2021 г.,
- като взе предвид новата стратегия за паричната политика на ЕЦБ, публикувана на 8 юли 2021 г.,
- като взе предвид плана за действие на ЕЦБ и нейната пътна карта за по-нататъшно интегриране в нейната политическа рамка на съображенията, свързани с изменението на климата, публикувани на 8 юли 2021 г.,
- като взе предвид устава на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) и на ЕЦБ, и по-специално членове 2 и 15 от него,
- като взе предвид членове 123, 125, 127, параграфи 1 и 2, членове 130 и 284, параграф 3 от Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС),
- като взе предвид членове 3 и 13 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид проведените на 18 март, на 21 юни, 27 септември и на 15 ноември 2021 г. диалози по въпросите на паричната политика с г-жа Кристин Лагард, председател на ЕЦБ,
- като взе предвид макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ за еврозоната, публикувани на 9 септември 2021 г.,
- като взе предвид извънредните документи № 263 до № 280 на ЕЦБ от септември 2021 г. относно прегледа на стратегията за паричната политика,
- като взе предвид Проучването на ЕЦБ относно достъпа до финансиране на предприятията в еврозоната (SAFE) от октомври 2020 г. до март 2021 г., публикувано на 1 юни 2021 г.,
- като взе предвид доклада на ЕЦБ относно цифровото евро, публикуван през октомври 2020 г., доклада на ЕЦБ относно обществената консултация относно цифровото евро, публикуван през април 2021 г., и проекта на ЕЦБ за цифрово евро, стартиран на 14 юли 2021 г.,
- като взе предвид извънреден документ № 201 на ЕЦБ от ноември 2017 г., озаглавен „Използване на пари в брой от домакинствата в еврозоната“,
- като взе предвид климатичния стрес тест на ЕЦБ за цялата икономика, от септември 2021 г.,
- като взе предвид икономическата прогноза на Комисията от есента на 2021 г., публикувана на 11 ноември 2021 г.,

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 14 март 2019 г. относно баланса между половете при издигането на кандидатури за позиции в областта на икономическите и паричните въпроси на ЕС ⁽¹⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2021 г., озаглавена „Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ ⁽²⁾,
  - като взе предвид Програмата на ООН за устойчиво развитие за периода до 2030 г. и Целите за устойчиво развитие (ЦУР),
  - като взе предвид Парижкото споразумение, сключено по силата на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата,
  - като взе предвид специалните доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата относно глобалното затопляне с 1,5 °C, относно изменението на климата и земята и относно океаните и криосферата в условията на променящ се климат,
  - като взе предвид доклада на мрежата от централни банки и регулатори за екологизиране на финансовата система (NGFS), озаглавен „Адаптиране на операциите на централната банка към по-горещ свят: преглед на някои варианти“, публикуван на 24 март 2021 г.,
  - като взе предвид член 142, параграф 1 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0351/2021),
- А. като има предвид, че според икономическата прогноза на Комисията от есента на 2021 г. БВП се е свил през 2020 г. с 5,9 % в ЕС и с 6,4 % в еврозоната; като има предвид, че се очаква БВП да нарасне с 5 % през 2021 г. и с 4,3 % през 2022 г. както в ЕС, така и в еврозоната, като продължават да съществуват значителни различия по отношение на растежа между държавите членки; като има предвид, че несигурността и рисковете, свързани с перспективите за растеж, са високи и зависят от развитието на пандемията от COVID-19 и от темпа, с който предлагането се адаптира към бързия обрат в търсенето след повторното отваряне на икономиката; като има предвид, че икономиката на ЕС като цяло възстанови равнището си на производство от преди пандемията през третото тримесечие на 2021 г., въпреки че темпът на възстановяване е неравномерен в отделните държави; като има предвид, че трайно високите равнища на инфлацията продължават да бъдат един от най-големите рискове за възстановяването;
- Б. като има предвид, че съгласно макроикономическата прогноза на служителите на ЕЦБ от септември 2021 г. реалният глобален БВП (без еврозоната) се очаква да нарасне с 6,3 % през 2021 г., преди да спадне до 4,5 % през 2022 г. и до 3,7 % през 2023 г.; като има предвид, че глобалната активност вече надхвърли нивото си преди пандемията в края на 2020 г.;
- В. като има предвид, че според Евростат равнището на безработицата през септември 2021 г. е било 6,7 % в ЕС и 7,4 % в еврозоната, разпределени неравномерно в целия ЕС и в държавите членки, като равнищата на безработица сред младите хора и жените остават много по-високи (15,9 % в ЕС и 16 % в еврозоната, и 7 % в ЕС и 7,7 % в еврозоната, съответно); като има предвид, че високото равнище на младежката безработица остава сериозен проблем, с който ЕС трябва да се справи;
- Г. като има предвид, че съгласно макроикономическата прогноза на служителите на ЕЦБ от септември 2021 г. годишната инфлация за еврозоната според хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) се очаква средно да бъде в размер на 2,2 % през 2021 г. и да спадне до 1,7 % през 2022 г. и до 1,5 % през 2023 г.; като има предвид, че в еврозоната прогнозите за инфлацията показват значителни разлики; като има предвид, че инфлацията в еврозоната нарасна до 4,1 % през октомври 2021 г., което представлява най-високото равнище за десетилетие; като има предвид, че съществуват опасения относно временния и преходен характер на по-високите равнища на инфлацията;
- Д. като има предвид, че в края на 2020 г. размерът на счетоводния баланс на Евросистемата достигна рекордното си равнище от 6 979 324 милиона евро, което представлява увеличение с почти 50 % (2 306 233 милиона евро) в сравнение с края на 2019 г., в резултат на третата поредица от целеви операции по дългосрочно рефинансиране (ЦОДР III) и изкупуването на ценни книжа в рамките на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, както и на програмата за закупуване на активи;

⁽¹⁾ ОВ С 23, 21.1.2021 г., стр. 105.

⁽²⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0277.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Е. като има предвид, че нетната печалба на ЕЦБ за 2020 г. възлиза на 1 643 милиона евро в сравнение с печалбата за 2019 г., възлизаща на 2 366 милиона евро; като има предвид, че този спад се дължи главно на по-ниските нетни приходи от лихви по чуждестранни резервни активи и от ценни книжа, притежавани за целите на паричната политика, по-специално значителния спад от 50 % на приходите от лихви, генерирани от портфейла в шатски долари, както и на решението на Управителния съвет да прехвърли 48 милиона евро към резерва на ЕЦБ за финансови рискове;
- Ж. като има предвид, че без да се накърнява първостепенната цел за ценова стабилност, ЕЦБ следва да подкрепя също общите икономически политики на Съюза, за да допринесе за постигането на целите на Съюза, както са посочени в член 3 от ДЕС;
- З. като има предвид, че малките и средните предприятия (МСП) съставляват гръбнака на икономиката на ЕС и засилват икономическото и социалното сближаване, като представляват 99 % от всичките предприятия в ЕС, в които работят около 100 милиона души, генерират повече от половината от БВП на ЕС и играят ключова роля за добавяне на стойност във всеки сектор на икономиката; като има предвид, че МСП бяха засегнати сериозно от икономическата криза, предизвикана от пандемията от COVID-19; като има предвид, че развитието на общата икономическа перспектива се отрази неблагоприятно върху достъпа им до финансиране; като има предвид, че поради това МСП се нуждаят от допълнителна подкрепа;
- И. като има предвид, че ЕЦБ, в рамките на своя мандат, е поела ангажимент да допринесе за постигането на целите на Парижкото споразумение; като има предвид, че изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и последиците от него могат да възпрепятстват ефективността на паричната политика, да засегнат растежа и да увеличат ценовата и макроикономическата нестабилност; като има предвид, че без силни мерки отрицателното въздействие върху БВП на ЕС би могло да бъде тежко;
- Й. като има предвид, че жилищните разходи съставляват почти една четвърт от разходите на домакинствата в ЕС-27; като има предвид, че повече от две трети от населението на ЕС притежава свой дом; като има предвид, че цените на жилищата станаха обект на рязко повишаване от над 30 % през последното десетилетие, а наемите са нараснали с почти 15 % в ЕС;
- К. като има предвид, че според стандартното проучване на Евробарометър за есента на 2020 — 2021 г., публикувано на 23 април 2021 г., публичната подкрепа за Европейския икономически и паричен съюз с една единна валута — еврото — е 79 % в еврозоната;
- Л. като има предвид, че само двама от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и на Управителния съвет на ЕЦБ са жени; като има предвид, че жените продължават да бъдат слабо представени в йерархията на ЕЦБ;

Общ преглед

1. приветства ролята на ЕЦБ за гарантиране на стабилността на еврото; изтъква, че установеният в Договорите статут на независимост на ЕЦБ, е предпоставка, за да изпълнява тя своя мандат; изтъква също така, че тази независимост не следва да бъде нарушавана, и че тя следва винаги да се допълва от съответно равнище на отчетност;
2. приветства прегледа на стратегията за паричната политика на ЕЦБ, приет единодушно и обявен на 8 юли 2021 г., в който се определя как да се постигне първостепенната цел за поддържане на ценова стабилност и да се допринесе за постигането на целите на Съюза, което включва балансиран и устойчив икономически растеж, силно конкурентна социална пазарна икономика, насочена към пълна заетост, социален напредък и конвергенция, както и висока степен на опазване и подобряване на качеството на околната среда, без да се засяга първостепенната цел за ценова стабилност; отбелязва, че това е първият преглед на стратегията от 18 години насам; приветства решението на ЕЦБ, както беше заявено и от президента Лагард по време на диалога по въпросите на паричната политика, проведен на 27 септември 2021 г., да извършва периодична оценка на целесъобразността на стратегията за паричната политика, като следващата оценка се очаква през 2025 г., което също така ще повиши и обществената осведоменост и участие в паричната политика;
3. изразява загриженост относно безпрецедентната здравна, социална и икономическа криза, причинена от пандемията от COVID-19 и последвалите ограничителни мерки, което доведе до рязко свиване на икономиката на еврозоната, особено в страните, които вече бяха уязвими, до рязко увеличаване на икономическите и социалните неравенства и до бързо влошаващи се условията на пазара на труда; изразява особена загриженост относно ефекта, който пандемията от COVID-19 оказва върху МСП; приветства широките публични мерки за подкрепа, предприети от ЕС в отговор; отбелязва, че икономическата активност на еврозоната се съживява по-скоро от очакваното, въпреки че скоростта, мащабът и равномерността на възстановяването продължават да бъдат несигурни;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

4. подчертава, че устойчивият растеж, издръжливостта и ценовата стабилност могат да бъдат постигнати чрез всеобхватен отговор, включително балансиран микс от парична политика, подкрепяща и дискреционна фискална политика и социално балансирани и повишаващи производителността реформи и инвестиции; подкрепя призива на председателя на ЕЦБ Лагард за пълно привеждане в съответствие на фискалните и паричните политики с оглед на справяне с кризата, предизвикана от COVID-19, като същевременно подчертава независимостта на ЕЦБ;
5. отбелязва изявлението на председателя на ЕЦБ от 10 юни 2021 г., че „амбициозната и координирана фискална позиция продължава да бъде от решаващо значение, тъй като преждевременното оттегляне на фискалната подкрепа би довело до риск от отслабване на възстановяването и засилване на дългосрочните неблагоприятни последици“; признава значението на европейските и националните фискални политики за подпомагане на домакинствата и предприятията, които са най-силно засегнати от пандемията; отбелязва различните темпове на възстановяване сред държавите от еврозоната, което може да доведе до Европа на различни скорости след края на пандемията; припомня, че фискалната подкрепа и паричната политика не следва да демотивират реформите и инвестициите, насочени към съживяване на икономиката на ЕС, стимулиране на устойчивия и приобщаващ растеж, катализиране на екологичния преход и укрепване на автономността и конкурентоспособността на Европа;
6. отбелязва изявлението на председателя Лагард, че „централният фискален капацитет би могъл да спомогне за насочване на общата фискална политика на еврозоната и за гарантиране на по-подходящ микс от макроикономически политики“ и че „структурните реформи в държавите от еврозоната са важни за повишаване на производителността и потенциала за растеж на еврозоната, намаляване на структурната безработица и повишаване на устойчивостта“; подчертава значението на предоставянето на антициклична стабилизираща функция и улесняването на навременната и адекватна подкрепа в случай на икономически стресения, както и на финансирането на екологичния преход; подчертава значението на Механизма за възстановяване и устойчивост (RRF) за справяне с икономическия и социалния шок, причинен от кризата с COVID-19;
7. приветства факта, че дебатът относно бъдещето на рамката на ЕС за икономическо управление вече започна;

Парична политика

8. приветства бързите и съществени действия на ЕЦБ в областта на паричната политика в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, в условията на извънредна ситуация; признава положителното въздействие на този отговор върху икономическото положение в еврозоната, което включва въвеждането на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, облекчаването на критериите за допустимост и обезпечения и предлагането на прекалибрирани дългосрочни операции по рефинансиране (ЦЦОР III), както и спешни дългосрочни операции по рефинансиране при пандемия; припомня намерението на ЕЦБ да запази подкрепата си, докато счита това за необходимо за изпълнението на своя мандат; приветства освен това решението на ЕЦБ да поддържа инструменти, като например ориентир за бъдещите лихвени проценти, закупуване на активи и операции по дългосрочно рефинансиране, като неразделна част от своя инструментариум; приканва ЕЦБ да продължи да гарантира и наблюдава необходимостта, пригодността и пропорционалността на своите мерки в областта на паричната политика;
9. приветства решението на ЕЦБ за увеличаване на капацитета на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, от първоначалните 750 милиарда евро на 1 850 милиарда евро; отбелязва, че ЕЦБ ще продължи да извършва нетни покупки на активи в рамките на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, докато периода на кризата с COVID-19 приключи и във всеки случай поне до края на март 2022 г.; отбелязва, че ЕЦБ наскоро забави темпа на нетните покупки на активи в рамките на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, въз основа на позицията на Управителния съвет, че благоприятните условия за финансиране могат да бъдат поддържани с умерено по-ниски темпове; подчертава изявлението на председателя Лагард от 10 юни 2021 г., че „всяко обсъждане за излизане от Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, (...) би било преждевременно, твърде е рано и ще се извърши своевременно“; приканва ЕЦБ да продължи да извършва покупки съгласно Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, докато счита това за необходимо, за да изпълнява своя мандат; отбелязва намерението на ЕЦБ да проучи по-нататъшното калибриране на покупките на активи; отбелязва също така изявлението на председателя Лагард, че дори след очакваното приключване на извънредната ситуация, свързана с пандемията, ще продължи да бъде важно паричната политика, включително подходящото калибриране на покупките на активи, да подкрепя възстановяването в цялата еврозона и трайното връщане на инфлацията към целта от 2 %;
10. отбелязва решението на ЕЦБ да извършва покупки по гъвкав начин в рамките на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, за да се предотврати затягане на финансовите условия, което е несъвместимо с усилията за противодействие на неблагоприятното въздействие на пандемията, като същевременно спомога за безпрепятственото провеждане на паричната политика;
11. отбелязва, че нетните покупки на активи в рамките на програмата за закупуване на активи продължават с месечна ставка от 20 милиарда евро; отбелязва също така, че покупките в рамките на Програмата за закупуване на активи ще продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да се подсилят нерестриktivното въздействие на нейните лихвени проценти, като ще приключат преди да започнат да се повишават ключовите лихвени проценти; припомня, че Програмата за закупуване на активи, предхождаща пандемията, ще продължи да функционира с постоянни темпове;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

12. приветства включването на гръцки облигации в Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия; въпреки това отбелязва, че те все още не отговарят на условията на програмата за закупуване на активи на публичния сектор, въпреки постигането на значителен напредък; призовава ЕЦБ да преразгледа допустимостта на гръцките облигации в рамките на програмата за закупуване на активи на публичния сектор и да предостави конкретни препоръки за включването им в програмата за закупуване на активи на публичния сектор много преди включването им в Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия;

13. отбелязва решението на ЕЦБ да продължи да реинвестира плащанията по главницата от ценни книжа с настъпващ падеж, закупени в рамките на Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия, поне до края на 2024 г., и да продължи да реинвестира изцяло плащанията по главницата от ценни книжа с настъпващ падеж, закупени в рамките на програмата за покупка на активи (APP) за продължителен период от време след датата, на която започват да се повишават основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо за поддръжане на благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на нерестриktivност на паричната политика;

14. отбелязва, че размерът на операциите на Евросистемата по рефинансиране се е увеличил до 1 850 милиарда евро в края на 2020 г., главно поради третата поредица от целеви дългосрочни операции по рефинансиране (ЦДОР III); отбелязва освен това, че среднопретегленият падеж на неизплатените операции по рефинансиране на Евросистемата се е увеличил до около 2,4 години в края на 2020 г.;

15. приветства решението на ЕЦБ да продължи да гарантира ликвидност чрез своите операции по рефинансиране; признава, че финансирането, получено посредством ЦДОР III, играе решаваща роля в подкрепа на банковото кредитиране на бизнеса и домакинствата; подчертава обаче, че в някои случаи само много малка част от тези вливания на ликвидност са увеличили банковото кредитиране на реалната икономика, по-специално на малките и средните предприятия; приканва ЕЦБ да гарантира, че подобни мерки наистина улесняват финансирането на реалната икономика;

16. отбелязва решението на ЕЦБ за нова симетрична цел за инфлация от 2 % в средносрочен план и ангажимента ѝ да поддържа трайна нерестриktivна парична политика, за да постигне целта си по отношение на инфлацията; счита, че липсата на аритметична референция усложнява тълкуването на отклоненията от целта; отбелязва, че средносрочната ориентация на стратегията за паричната политика позволява неизбежни краткосрочни отклонения на инфлацията от целта; приканва ЕЦБ да обмисли, ако е необходимо, как повишаването на инфлацията може да засегне посоката на нейната парична политика;

17. изразява загриженост относно темпа на инфлация в еврозоната, който се повиши до най-високата си стойност за 10 години от 5,1 % през януари 2022 г., варирайки от 3,3 % до 12,2 % в различните държави членки, което се дължи на различни фактори като базовия ефект от цените на енергията, затрудненията във веригата на доставки и възстановяването след драматична рецесия; подчертава, че повишаването на инфлацията над определената стойност може да бъде особено вредно за най-бедните слоеве от населението и да доведе до увеличаване на икономическите и социалните неравенства; припомня, че инфлацията се задържа доста под целта от 2 % през последното десетилетие; призовава ЕЦБ да следи отблизо тези тенденции и техните последици и ако е необходимо, да предприеме действия за запазване на ценовата стабилност; повтаря призива на председателя Лагард паричната политика да остане фокусирана върху безопасното извеждане на икономиката от извънредната ситуация, причинена от пандемията; отбелязва, че според проучването на експертите на ЕЦБ по икономическо прогнозиране средносрочните инфлационни очаквания остават категорично фиксирани върху целта, докато някои пазарни мерки предполагат повишаване на средносрочните инфлационни очаквания;

18. счита, че ЕЦБ би могла да проучи алтернативни инструменти на паричната политика, които могат да насърчат публичните и частните инвестиции;

19. Отбелязва очакванията на ЕЦБ, че основният лихвен процент ще запази сегашните си или ще стигне по-ниски нива, докато инфлацията достигне 2 % доста преди края на прогнозния период и се задържи трайно през останалата част от прогнозния период; подчертава, че ниските лихвени проценти могат да предложат възможности за потребителите, дружествата, включително МСП, работниците и кредитополучателите, които могат да се възползват от по-силната икономическа динамика, по-ниската безработица и по-ниските разходи по заеми; изразява загриженост обаче относно потенциалното въздействие на ниските лихвени проценти върху броя на нежизнеспособните и силно задлъжнели предприятия, върху стимулите за растеж и върху реформите и инвестициите за повишаване на устойчивостта, както и върху пенсионните и застрахователните системи;

20. приветства решението на ЕЦБ да препоръча разработването на пътна карта, за да се включат в хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) разходите, свързани с жилищата, обитавани от собствениците, за да представи по-добре темпа на инфлацията, който е съпоставим и е от значение за домакинствата, тъй като разходите за жилища непрекъснато се увеличават, и да формулира по-добре информирани операции на паричната политика; счита обаче, че в настоящото си определение ХИПЦ отразява развитието на действителните разходи на домакинствата за стоки или услуги; счита, че методологиите, насочени към изолиране на инвестиционния компонент от компонента на потреблението, следва да гарантират, че действителното въздействие на значителното увеличение на цените на жилищата върху разходите на потребителите е адекватно отразено; признава, че включването на тези разходи е многогодишен проект; подчертава, че подобна стъпка би могла да доведе до повишаване на ценовите индекси и поне временно да доведе до инфлация над средносрочната цел, като по този начин намали възможностите за действие на ЕЦБ; приканва ЕЦБ да се подготви и ефективно да вземе мерки за тези рискове;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

21. признава необходимостта от по-голяма хармонизация на методите за корекции с цел отразяване на качеството в ХИПЦ и от по-голяма прозрачност по отношение на корекциите с цел отразяване на качеството в държавите членки;

Мерки за борба с изменението на климата

22. припомня, че ЕЦБ като институция на ЕС е обвързана от ангажиментите на ЕС съгласно Парижкото споразумение; подчертава, че справянето с извънредната ситуация в областта на климата и биологичното разнообразие изисква от ЕЦБ да възприеме интегриран подход, който следва да бъде отразен във всички нейни политики, решения и операции, заедно със спазването на нейния мандат за подкрепа на общите икономически политики на Съюза, по-специално в този случай постигането на неутрална по отношение на климата икономика най-късно до 2050 г., както е посочено в Европейския закон за климата; счита, че ЕЦБ трябва да използва всички инструменти, с които разполага, за борба и смекчаване на рисковете, свързани с климата;

23. счита, че поддържането на ценова стабилност би могло да спомогне за създаването на подходящи условия за изпълнението на Парижкото споразумение;

24. отбелязва първия климатичен стрес тест на ЕЦБ за цялата икономика; отбелязва, че резултатите показват, че без силни мерки отрицателното въздействие върху БВП на ЕС би могло да бъде тежко; поради това приветства ангажимента на ЕЦБ да провежда редовни климатични стрес тестове както за цялата икономика, така и на равнището на отделните банки;

25. отбелязва факта, че ЕЦБ ще разработи показатели за експозицията на финансовите институции на свързани с климата физически рискове чрез техните портфейли, включително показатели за въглеродния отпечатък, както и макроикономическо моделиране и анализ на сценариите, за да интегрира климатичните рискове в моделите на ЕЦБ и да оцени тяхното въздействие върху потенциалния растеж; приветства факта, че ЕЦБ ще извърши анализ на сценариите за политики за преход;

26. приветства новия план за действие на ЕЦБ и подробната ѝ пътна карта за действия, свързани с изменението на климата, за по-нататъшно включване на съображенията, свързани с изменението на климата, в нейната политическа рамка и модели; отбелязва обаче акцента, поставен върху свързаните с климата рискове и подчертава принципа за двойната същественост, който е в основата на рамката на ЕС за устойчиви финанси;

27. отбелязва, че концепцията за пазарна неутралност е свързана с принципа за „отворена пазарна икономика при свободна конкуренция“; приканва ЕЦБ, като защита нейната независимост, да вземе мерки по отношение на неефективностите на пазара и да гарантира ефикасното разпределение на ресурсите в дългосрочен план, като същевременно остане възможно най-аполитическа и защита принципа на пазарна неутралност; отбелязва, че в няколко случая ЕЦБ вече се е отклонила от пазарната неутралност;

28. приветства факта, че закупуването на „зелени“ облигации и техният дял в портфейла на ЕЦБ продължават да се увеличават; счита този дял, обаче, за особено нисък, когато се вземат предвид нуждите на зеления преход; приканва ЕЦБ да ускори работата си по увеличаване на дела на „зелените“ облигации в портфейла си; приветства създаването на стандарт на ЕС за „зелени“ облигации и подкрепата на ЕЦБ по този въпрос; приветства във връзка с това решението на ЕЦБ да използва част от портфейла си от собствени средства за инвестиране в деноминиран в евро инвестиционен фонд за „зелени“ облигации за централни банки (EUR BISIP G2); приканва ЕЦБ междувременно да проучи възможното въздействие на „зелените“ облигации върху ценовата стабилност;

29. отбелязва, че облигации с купонни структури, свързани с определени цели за устойчиви резултати, отнасящи се до една или повече от екологичните цели, определени в Регламента на ЕС за таксономията⁽³⁾, и/или до една или повече от целите за устойчиво развитие на ООН, свързани с изменението на климата или влошаването на околната среда, са станали допустими от 1 януари 2021 г. като обезпечение за кредитни операции на Евросистемата и за окончателни покупки на Евросистемата за целите на паричната политика, при условие че те отговарят на всички други критерии за допустимост;

30. отбелязва, че ЕЦБ предприема стъпки за включване на свързаните с климата рискове в нейната рамка за обезпеченията, но предупреждава, че не трябва да има забавяния при нейното прилагане; приветства ангажимента на ЕЦБ да проучи методологиите и оповестяванията на агенциите за кредитен рейтинг и да оцени как те включват риска от последиците от изменението на климата в кредитните рейтинги; изразява загриженост обаче относно факта, че за оценката на риска ЕЦБ продължава прекалено да разчита изключително на частни външни агенции за кредитен рейтинг (АКР); призовава ЕЦБ да разшири вътрешния си капацитет за оценки на риска, свързан с климата и биологичното разнообразие;

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

31. отбелязва със загриженост, че някои програми на ЕЦБ за рефинансиране и закупуване на активи косвено подкрепят дейности с високи въглеродни емисии;
32. приветства факта, че ЕЦБ се готви да проведе в съответствие своите програми за покупка на корпоративни активи с Парижкото споразумение, с оглед да намали въглеродната интензивност на своето портфолио, но предупреждава срещу забавяния;
33. призовава ЕЦБ, като член на мрежата от централни банки и регулатори за екологизиране на финансовата система (NGFS), да се опре на деветте варианта, оценени от NGFS, за да могат централните банки да включат свързаните с климата рискове в тяхната оперативна рамка относно кредитни операции, обезпечения и закупуване на активи; призовава ЕЦБ да засили сътрудничеството си в областта на изменението на климата с международни мрежи също извън NGFS и да подобри диалога с гражданското общество, с цел да засили ролята на ЕС като световен лидер в областта на устойчивите финанси и действията в областта на климата;
34. приветства усилията на ЕЦБ за наблюдение и намаляване на нейния екологичен отпечатък; приветства създаването на център за изменение на климата, който да обедини работата по въпросите на климата в различни части на ЕЦБ; очаква ЕЦБ да засили работата си, за да включи ефективно съображенията за климата в своята рутинна работа;

Други аспекти

35. подчертава ключовата роля на микро, малките и средните предприятия (ММСП) като гръбнака на икономиката на ЕС, на икономическото и социалното сближаване и заетостта; изтъква, че ММСП бяха тежко засегнати от икономическата криза, причинена от пандемията от COVID-19, която сериозно влоши техния икономически оборот и конкурентоспособност, техните усилия да успеят в зеления преход и техния достъп до финансиране; посочва необходимостта от насърчване на публичните и частните инвестиции в ЕС и поради това призовава ЕЦБ да продължи с усилията си за улесняване на достъпа до финансиране за ММСП;
36. приветства дългогодишната подкрепа на ЕЦБ за безпрепятственото завършване на банковия съюз и подчертава рисковете, които поставят сериозните закъснения; отбелязва подкрепата на ЕЦБ за създаването на пълноценна европейска схема за застраховане на депозитите (ЕСЗД); признава, че споделянето на риска и намаляването на риска са взаимосвързани и че институционалните защитни схеми играят ключова роля за защитата и стабилизирането на институциите членки;
37. приветства постигнатия до момента напредък в намаляването на необслужваните кредити (НОК); призовава за въвеждане на равнището на ЕС на подходяща правна защита срещу изземването на имуществото на сключилите договори за ипотечни кредити;
38. призовава ЕЦБ да проучи начини за подсилване на международната роля на еврото; отбелязва, че превръщането на еврото в по-привлекателно като резервна валута допълнително ще засили използването му в международен план и ще увеличи способността на ЕС да определя независимо своята политика — ключов елемент за гарантиране на европейския икономически суверенитет; подчертава, че създаването на добре проектиран европейски сигурен актив би могло да улесни финансовата интеграция и да спомогне за смекчаване на отрицателните взаимовръзки между държавите и националните банкови сектори; подчертава, че засилването на ролята на еврото изисква задълбочаване и завършване на Европейския икономически и паричен съюз;
39. приветства факта, че през 2020 г. броят на фалшивите евробанкноти е намалял до най-ниското си равнище от 2003 г. насам (17 части на милион); призовава ЕЦБ да засили борбата с фалшифицирането и своето сътрудничество с Европол, Интерпол и Европейската комисия в преследването на тази цел; приканва ЕЦБ, без да се засягат прерогативите на държавите членки, да създаде система за по-добро наблюдение на големи трансакции с оглед на борбата с изпирането на пари, укриването на данъци и финансирането на тероризма и организираната престъпност;
40. приветства решението на ЕЦБ да започне 24-месечна фаза на проучване на проект за цифрово евро; призовава ЕЦБ ефективно да отговори на очакванията и опасенията, изразени по време на обществената консултация относно цифровото евро, които включват опасения във връзка с поверителността, сигурността, достъпността, възможността за плащане в цялата еврозона, предотвратяване на допълнителни разходи и офлайн използваемостта; отбелязва, че тази проучвателна фаза няма да предреши каквото и да е решение относно евентуалното емитиране на цифрово евро; отново заявява, че цифровото евро не представлява криптоактив; посочва, че цифровото евро следва да насърчава финансовото приобщаване и трябва да предоставя допълнителна поверителност на данните и правна сигурност за потребителите и дружествата; изразява съгласие с ЕЦБ, че цифровото евро съответно ще трябва да отговаря на редица минимални изисквания, включително стабилност, безопасност, ефикасност и защита на неприкосновеността на личния живот; приканва ЕЦБ да поддържа тясно сътрудничество и редовен обмен с Парламента относно напредъка по време на проучвателната фаза;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

41. отново изразява силната си загриженост относно рисковете, които частните стейбълкойни създават за финансовата стабилност, паричната политика и защитата на потребителите;

42. припомня, че плащанията в брой са много важно средство за плащане за гражданите на ЕС и не следва да бъдат застрашени от цифрово евро; отбелязва, че броят и стойността на евробанкнотите в обращение са нараснали с около 10 % през 2020 г.; отбелязва стратегията на Евросистемата „Парични средства до 2030 г.“, целяща да гарантира, че всички граждани и предприятия в еврозоната ще продължат да имат добър достъп до парични услуги и че паричните средства ще останат общоприето платежно средство, като същевременно се разглеждат въпросите за намаляване на екологичния отпечатък на евро банкнотите и разработване на иновативни и сигурни банкноти; изразява загриженост относно съкращаването на мрежата за банкиране в някои държави членки; счита, че подобни практики могат да доведат до значителни ограничения за равния достъп до основни финансови услуги и продукти;

43. подчертава, че финансовият сектор претърпява значителна трансформация, тласкана от иновации и цифровизация; подчертава, че тази трансформация поражда повишен риск от външни смущения като кибератаки срещу финансовия и банковия сектор; приветства непрекъснатите усилия на ЕЦБ за укрепване на капацитета ѝ за реагиране и възстановяване в случай на кибератаки в съответствие с новата европейска политика за киберзащита; изразява отново загрижеността си относно прекъсването на услугата, които сериозно засегнаха системния компонент на TARGET2 и TARGET2 Securities през 2020 г.; приветства независимия преглед на тези инциденти и отбелязва, че редица констатации са оценени като „високи“; приветства приемането от страна на Евросистемата на общите заключения и ангажмента ѝ да изпълни препоръките от прегледа; призовава ЕЦБ да гарантира трайната стабилност на чувствителна инфраструктура като системата TARGET2, да засили допълнително усилията си в областта на киберсигурността и да продължи да насърчава киберустойчивостта на инфраструктурите на финансовите пазари;

44. отбелязва различията в салдата на TARGET2 в рамките на Европейската система на централните банки; отбелязва, че тълкуването на тези разминавания се оспорва;

45. призовава ЕЦБ да осигури подходящ баланс между въвеждането на регулаторни финансови нововъведения в областта на финансовите технологии и гарантирането на финансова стабилност; призовава ЕЦБ да засили своя мониторинг на развитието на криптовалутите, за да се предотвратят отрицателните ефекти и свързаните рискове по отношение на финансовата стабилност, паричната политика и функционирането и безопасността на пазарните инфраструктури и плащания; подчертава, че развитието на криптоактивите може да породи допълнителна загриженост от гледна точка на киберсигурността, изпирането на пари, финансирането на тероризма и други престъпни дейности, свързани с анонимността, предоставена от криптоактивите; отбелязва, че тези рискове могат да бъдат смекчени чрез подходящо законодателство, като например предстоящия регламент относно пазарите на криптоактиви (MiCA); отбелязва намерението на ЕЦБ да разработи и приложи политически отговор за смекчаване на потенциалното неблагоприятно въздействие на стейбълкойните върху плащанията и финансовия пейзаж на ЕС;

46. припомня подкрепата на ЕЦБ за прилагането на „Базел III“, тъй като това би намалило риска от банкова криза и по този начин би подобрило финансовата стабилност в рамките на ЕС;

47. изразява загриженост относно нелоялните клаузи и практики, използвани от сектора на банкирането в потребителски договори в някои държави членки и подчертава необходимостта от ефективно и бързо прилагане от всички държави членки на Директива 93/13/ЕИО относно неравноправните клаузи в потребителските договори⁽⁴⁾; приканва ЕЦБ да допринесе активно за тази цел като използва всички средства, с които разполага, с оглед на осигуряването на лоялна конкуренция;

48. отбелязва, че България и Хърватия се присъединиха към единния надзорен механизъм (ЕНМ) през 2020 г., като по този начин станаха първите държави извън еврозоната, които участват в европейския банков надзор; отбелязва равнопоставеното представителство на техните национални банки в Надзорния съвет на ЕЦБ; отбелязва също така включването на българския лев и хърватската куна във валутния механизъм (ERM II) като една от предпоставките за приемане на еврото;

49. приветства усилията на ЕЦБ да гарантира стабилността на финансовите пазари с оглед на всички възможни непредвидени сценарии и отрицателни последици, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, по-специално за по-пряко засегнатите региони и държави;

Прозрачност, отчетност и равенство между половете

50. приветства факта, че по повод на резолюцията на Парламента относно годишния доклад на Европейската централна банка за 2019 г. ЕЦБ е предоставила съществена и подробна обратна информация; призовава ЕЦБ да продължи с този ангажмент за отчетност и да продължи ежегодно да публикува писмената си обратна връзка по повод на резолюциите на Парламента относно годишния доклад на ЕЦБ;

⁽⁴⁾ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

51. подчертава необходимостта от по-нататъшно подобряване на механизмите за отчетност и прозрачност на ЕЦБ; настоява на призива си към ЕЦБ да предприеме бързи действия, като започне преговори за официално междуинституционално споразумение възможно най-скоро, като по този начин гарантира, че нейната независимост върви ръка за ръка с нейната отчетност; призовава ЕЦБ да увеличи сътрудничеството и обмена на информация и да засили прозрачността си спрямо Европейския парламент и гражданското общество чрез публикуване на доклади на всички езици на ЕС и чрез инициативата „ЕЦБ слуша“;
52. отбелязва съществуващите правила за персонала на ЕЦБ за потенциални конфликти на интереси на персонала и насърчава широкото прилагане на правилата за персонала; признава стъпките, предприети от ЕЦБ, като например приемането на единния кодекс за поведение за високопоставени служители на ЕЦБ и решението за публикуване на становищата на Комитета по етика, адресирани до настоящите членове на Изпълнителния съвет, Управителния съвет и Надзорния съвет, които бяха изготвени след влизането в сила на единния кодекс за поведение;
53. приветства публикуването от страна на ЕЦБ на агрегираните дялови участия по амортизационна стойност в рамките на програмите за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и обезпечени облигации и разбивките на дяловите участия, закупени на първичния и вторичния пазар, както и агрегираната статистика на дяловите участия за тези програми;
54. приветства оповестяването от страна на ЕЦБ на пълните печалби, реализирани от Евросистемата чрез програмата за пазарите на ценни книжа, и на общия размер на притежаваните от Евросистемата дялови участия по програмата за пазарите на ценни книжа по държави емитенти (Ирландия, Гърция, Испания, Италия и Португалия); приканва държавите членки да последват този пример по отношение на споразуменията за нетните финансови активи;
55. отново призовава ЕЦБ да гарантира независимостта на членовете на нейния одитен комитет, както и на нейния комитет по етика; настоятелно призовава ЕЦБ да извърши преглед на функционирането на Комитета по етика с цел предотвратяване на конфликти на интереси; призовава ЕЦБ да извърши преглед на своя период на прекъсване за напускащите членове;
56. отбелязва факта, че повече от 90 % от членовете на консултативните групи на ЕЦБ са от частния сектор, което би могло да причини пристрастия, конфликти на интереси и обсебване на регулаторните органи от частни интереси в процеса на разработване на политики;
57. приветства подобряването на вътрешната рамка на ЕЦБ за подаване на сигнали за нередности; приканва ЕЦБ да гарантира почтеността и ефикасността на новия вътрешен инструмент, за да улесни наистина лесното и сигурно докладване на потенциални нарушения на професионални задължения, неподходящо поведение или други нередности, както и предоставянето на ефективна защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и на свидетелите, както е предвидено в Директивата на ЕС за лицата, сигнализиращи за нередности⁽³⁾;
58. признава продължаващите усилия на ЕЦБ за подобряване на комуникацията с Парламента; изразява съгласие освен това с председателя Лагард, че ЕЦБ следва да модернизира комуникацията си с гражданите относно своите политики и тяхното въздействие; отбелязва, че съответно проучване на Евробарометър показва, че само 40 % от респондентите от еврозоната са склонни да се доверят на ЕЦБ; призовава ЕЦБ да продължи да води конструктивен диалог с гражданите, за да обяснява решенията си и да изслушва опасенията на гражданите; приветства във връзка с това изявлението на г-жа Лагард по време на Диалога по въпросите на паричната политика, проведен на 27 септември 2021 г., относно решението информационните събития да станат структурна характеристика на взаимодействието на ЕЦБ с обществеността;
59. отбелязва решението на Европейския омбудсман относно участието на председателя на ЕЦБ и членовете на нейните органи за вземане на решения в „Групата на тридесетте“ (дело 1697/2016/ANA), за да се гарантира пълна прозрачност и доверие на обществеността в независимостта на ЕЦБ;
60. изразява съжаление и силна загриженост, че само двама от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и само двама от 25 членове на Управителния съвет на ЕЦБ са жени; отново заявява, че номинациите за членове на Изпълнителния съвет следва да бъдат подготвени внимателно и да възприемат балансиран по отношение на половете подход, при пълна прозрачност и заедно с Парламента, в съответствие с Договорите; припомня, че в съответствие с параграф 4 от своята резолюция от 14 март 2019 г. относно баланса между половете при издигането на кандидатури за позиции в областта на икономическите и паричните въпроси на ЕС, Парламентът се ангажира да не разглежда списъци с кандидати, в които принципът на баланс между половете не е спазен; насърчава ЕЦБ да продължи напредъка си в тази насока; призовава

⁽³⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

държавите членки в еврозоната да включат изцяло принципа на равенство между половете в процедурите по назначаване и да гарантират равни възможности за всички полове за длъжността управител на техните национални централни банки;

61. изразява съжаление, че дисбалансът между половете продължава и в организационната структура на ЕЦБ, по-специално в дела на жените на висши ръководни длъжности; отбелязва, че в края на 2019 г. делът на жените на всички ръководни позиции в ЕЦБ е нараснал до 30,3 %, а на висшите ръководни позиции — до 30,8 %; приканва ЕЦБ да предприеме по-нататъшни действия; приветства в това отношение новата стратегия на ЕЦБ за допълнително подобряване на баланса между половете на всички нива, включително целта на поне половината от новите и свободни длъжности на всички равнища да бъдат наемани жени и целта за увеличаване на дела на жените на различните равнища на между 40 и 51 % до 2016 г.; призовава ЕЦБ да продължи да стимулира участието на жените и активно да насърчава балансираното представителство на половете на всички свои длъжности в организационната йерархия;

o

o o

62. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0030

Доклад за изпълнение относно хуманното отношение към животните в земеделските стопанства**Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно доклада за изпълнение относно хуманното отношение към животните в земеделските стопанства (2020/2085(INI))**

(2022/C 342/06)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 13 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), съгласно който „Съюзът и държавите членки държат изцяло сметка за изискванията за хуманно отношение към животните, тъй като животните са същества с усещания, като същевременно спазват законовите и административните разпоредби и обичаите на държавите членки, свързани по-специално с религиозните обреди, културните традиции и регионалното наследство“,
- като взе предвид проучването на тематичния отдел по граждански права и конституционни въпроси на Генералната дирекция за вътрешни политики на ЕС, озаглавено „End the Cage Age: Looking for Alternatives“ (Да сложим край на отглеждането на животни в клетки: търсене на алтернативи) от ноември 2020 г., своята резолюция от 10 юни 2021 г. относно гражданската инициатива „Да сложим край на отглеждането на животни в клетки“⁽¹⁾, както и съобщението на Комисията от 30 юни 2021 г. относно гражданската инициатива „Да сложим край на отглеждането на животни в клетки“ (C(2021)4747),
- като взе предвид Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели⁽²⁾ (Общата директива),
- като взе предвид Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 г. за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки⁽³⁾,
- като взе предвид Директива 2007/43/ЕО на Съвета от 28 юни 2007 г. за определяне на минимални правила за защита на пилетата, отглеждани за производство на месо⁽⁴⁾,
- като взе предвид Директива 2008/119/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. за определяне на минимални стандарти за защита на телетата⁽⁵⁾,
- като взе предвид Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете⁽⁶⁾,
- като взе предвид проучването на Службата на ЕП за парламентарни изследвания от юни 2021 г., озаглавено „Implementation of EU legislation on 'on-farm' animal welfare: Potential EU added value from the introduction of animal welfare labelling requirements at EU level“ (Прилагане на законодателството на ЕС относно хуманното отношение към животните в стопанствата: потенциалната добавена стойност за ЕС от въвеждането на изисквания за хуманно отношение към животните на равнище ЕС),
- като взе предвид изготвеното през октомври 2020 г. за Европейската комисия проучване в подкрепа на оценката на стратегията на ЕС за защита и хуманно отношение към животните за периода 2012 — 2015 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 14 март 2017 г. относно минималните стандарти за защита на зайци, отглеждани във ферми⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2018 г. относно хуманното отношение към животните, употребата на антимикробни средства и въздействието върху околната среда от промишленото отглеждане на бройлери⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0295.

⁽²⁾ ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23.

⁽³⁾ ОВ L 203, 3.8.1999 г., стр. 53.

⁽⁴⁾ ОВ L 182, 12.7.2007 г., стр. 19.

⁽⁵⁾ ОВ L 10, 15.1.2009 г., стр. 7.

⁽⁶⁾ ОВ L 47, 18.2.2009 г., стр. 5.

⁽⁷⁾ ОВ С 263, 25.7.2018 г., стр. 90.

⁽⁸⁾ ОВ С 345, 16.10.2020 г., стр. 28.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот ⁽⁹⁾,
  - като взе предвид Заключенията на Съвета от 16 декември 2019 г. относно хуманното отношение към животните — неразделна част от устойчивото животновъдство,
  - като взе предвид Заключенията на Съвета от 7 декември 2020 г. относно етикет на равнище ЕС във връзка с хуманното отношение към животните,
  - като взе предвид Специален доклад № 31 от 14 ноември 2018 г. на Европейската сметна палата, озаглавен „Хуманно отношение към животните в ЕС: преодоляване на разминаването между амбициозните цели и практическото изпълнение“
  - като взе предвид проверката за пригодност („fitness check“) на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните, която понастоящем се извършва от Комисията,
  - като взе предвид становището на Комитета на регионите от 5 декември 2018 г. относно действията на ЕС в отговор на реформата на общата селскостопанска политика ⁽¹⁰⁾,
  - като взе предвид специалното проучване на Евробарометър № 505, озаглавено „Making our food fit for the future — Citizens' expectations“ („Да направим храната си пригодна за бъдещето — очакванията на гражданите“),
  - като взе предвид „петте свободи“, описани от Световната организация за здравеопазване на животните, а именно свободата да не страдат от глад, недохранване и жажда, свободата да не страдат от страх и стрес, свободата да не страдат от физически и температурен дискомфорт, свободата да не страдат от болка, както и свободата да проявяват нормалното си поведение,
  - като взе предвид съобщението на Комисията от 12 май 2021 г., озаглавено „Стратегически насоки за по-устойчив и конкурентоспособен сектор на аквакултурите в ЕС за периода 2021—2030 г.“ (COM(2021)0236),
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
  - като взе предвид становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,
  - като взе предвид доклада на комисията по земеделие и развитие на селските райони (A9-0296/2021),
- A. като има предвид, че хуманното отношение към животните, което е важно съображение за нашите земеделски стопани, представлява етичен въпрос с нарастващо значение за потребителите и за обществото ни като цяло; като има предвид, че интересът на потребителите към качеството на закупените храни и хуманното отношение към животните е по-висок от всякога и че гражданите на ЕС искат да могат да правят по-информирани избор като потребители; като има предвид, че качеството на храните по отношение на хуманното отношение към животните и здравето на животните трябва да изпълнява съществена роля за постигането на целите на стратегията „От фермата до трапезата“;
- Б. като има предвид, че член 13 от ДФЕС признава, че животните са същества с усещания, и постановява, че Съюзът и неговите държави членки трябва да обръщат изцяло внимание на изискванията за хуманно отношение към животните при формулирането и прилагането на политиките на Съюза в областта на селското стопанство и рибарството, като същевременно защитат обичаите, свързани с религиозните ритуали, културните традиции и регионалното наследство в държавите членки;
- В. като има предвид, че макар и европейските стандарти за производство на храни, включително критериите за хуманно отношение към животните, да са сред най-високите в света, при все това има необходимост от подобряването им; като има предвид, че няколко държави и региони предприеха допълнителни стъпки в тази посока, като например забрана на определени форми на отглеждане в клетки;
- Г. като има предвид, че осигуряването на единна формулировка и прилагане на законодателството в областта на хуманното отношение към животните и актуализирането му в съответствие с най-новите научни познания е предпоставка за повишаване на стандартите за хуманно отношение към животните и за гарантиране на пълното им спазване;

⁽⁹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0277.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 86, 7.3.2019 г., стр. 173.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че някои европейски земеделски стопани постигнаха известен напредък през последните десетилетия, като поставяха под въпрос своите практики, подобряваха и приспособяваха работата си; като има предвид, че те разчитат на подкрепата на консултативни и изследователски органи и определени неправителствени организации с оглед подобряването на практиките си; като има предвид, че внедряването на интелигентни технологии в селското стопанство за мониторинг на здравето и хуманното отношение към животните има потенциала допълнително да подобри профилактиката на заболяванията и прилагането на стандартите за хуманно отношение към животните; като има предвид, че европейските животновъди са готови да продължат да се развиват, но са изправени пред технически, законодателни и икономически затруднения; като има предвид, че подобряването на хуманното отношение към животните трябва да отчита здравните аспекти, характерни за всеки животински вид, и като има предвид, че разходите не следва да се поемат единствено от производителите;
- Е. като има предвид, че промишленото животновъдство играе много важна роля в селското стопанство на ЕС; като има предвид, че само за малко повече от едно десетилетие няколко милиона земеделски стопанства — повече от една трета от всички земеделски стопанства в Европа — са престанали да съществуват, като по-голямата част от тях са били малки семейни предприятия, в резултат на модернизирването и интензификацията на селскостопанската система;
- Ж. като има предвид, че икономическата нестабилност принуждава животновъдите да вземат предвид дълги периоди на амортизация и инвестиции, например в помешения за отглеждане на животни, предназначени за подобряване на хуманното отношение към животните;
- З. като има предвид, че понастоящем европейските земеделски стопани предприемат допълнителни действия по отношение на развитието на използваните при отглеждането на животни практики и помешения, с цел да се засили сближаването с „петте свободи“ на Световната организация за здравеопазване на животните;
- И. като има предвид, че благосъстоянието на животните върви ръка за ръка с това на животновъдите и операторите на земеделски стопанства, като за всички тях следва да се разпределят подходящи ресурси и по-голяма практическа подкрепа на равнището на ЕС;
- Й. като има предвид, че пандемията от COVID-19 подчерта пряката връзка между здравето и благосъстоянието на животните и хората; като има предвид, че хуманното отношение към животните е свързано и с околната среда, както е най-добре проучено чрез рамката „One Welfare“ („Едно благосъстояние“);
- К. като има предвид, че в европейските животновъдни стопанства са заети около 4 милиона души (получаващи заплата или не), 80 % от които живеят в по-новите държави — членки на ЕС ⁽¹⁾;
- Л. като има предвид, че вътрешната търговия на риба в ЕС играе съществена роля в цялата търговия на рибни продукти на ЕС и през 2014 г. представлява 86 % от общата търговия в рамките на ЕС и извън него, като обемите, продадени в рамките на ЕС, възлизат на 5,74 милиона тона на стойност 20,6 милиарда евро, което е най-високото регистрирано равнище от 2006 г. насам ⁽¹²⁾;
- М. като има предвид, че здравето на животните и хуманното отношение към тях са от ключово значение за осигуряването на безопасност на храните, продоволствена сигурност, за общественото здраве и за постигането на високи стандарти за качество в ЕС;
- Н. като има предвид, че доброто здраве на добитъка е ключов елемент за постигане на устойчиво селско стопанство с ниски въглеродни емисии;
- О. като има предвид научното и техническото развитие, което води до по-добро разбиране на чувствителността на животните и тяхното поведение и благосъстояние;
- П. като има предвид значителните трудности при събирането на данни за прилагането на законодателството относно хуманното отношение към селскостопанските животни, както по отношение на наличието на такива данни, така и по отношение на тяхното качество, поради липса на наблюдения и изисквания за събиране на данни по отношение на държавите членки;
- Р. като има предвид, че действащото законодателство е частично остаряло и изостава от познанията за специфичните нужди на животните в зависимост от техния вид, възраст, размер и физическо състояние, както и по отношение на научния и техническия напредък в животновъдните практики до момента;

⁽¹⁾ Възложено от Комисията проучване озаглавено „Бъдещето на животновъдството в ЕС: как да допринесем за един устойчив селскостопански сектор?“, юни 2020 г.

⁽¹²⁾ Европейска обсерватория на пазара на продукти от риболов и аквакултури, *Рибният пазар в ЕС: издание за 2015 г.*

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- С. като има предвид, че европейското законодателство, чиято настояща формулировка предлага комбинация от дерогации, изключения и неточни изисквания или не предвижда конкретни форми на защита или не гарантира равнища на защита, като по този начин води до редица нежелани практики, съществува успоредно с националните законодателства, което води до законодателна разпокъсаност и правна несигурност на вътрешния пазар, като те всички са обвинени в нарушаване на конкуренцията;
- Т. като има предвид, че законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните установява специфични спрямо вида минимални стандарти за хуманно отношение само за свинете, кокошките носачки, бройлерите и телетата, като същевременно не съществува специфично законодателство за други видове животни, отглеждани за храна, а именно за млекодайнните крави и месодайни говеда на възраст над шест месеца, за овцете и козите, за птиците за разплод за бройлери и кокошки носачки, за ярките, пуйките, патиците и гъските, пъдпъдците, рибите и зайците; като има предвид, че понастоящем в законодателството на ЕС за хуманното отношение към животните липсват специфични за отделните животински видове и различните възрасти разпоредби, които да обхващат всички етапи на производствения цикъл; като има предвид, че множество сухоземни селскостопански животни и развъждани риби, принадлежащи към различни видове, понастоящем са защитени само от общите разпоредби на Общата директива;
- У. като има предвид, че стъпки, различни от законодателството на ЕС и официалния контрол, са допринесли за подобряването на животновъдните практики; като има предвид, че много държави членки са въвели по собствена инициатива стандарти за хуманно отношение към животните, които са по-строги от тези на ЕС;
- Ф. като има предвид, че на държавите членки е оставена широка свобода на преценка по отношение на уточняването на изискванията и тяхното оценяване; като има предвид разнообразието от подходи, възприети от държавите членки при разпределянето на ресурсите и приоритизирането на официалния контрол;
- Х. като има предвид, че прилагането на законодателството е много непоследователно в отделните държави членки; като има предвид, че това доведе до различни равнища на спазване на законодателството и създава риск от поставяне в неблагоприятно положение на земеделските стопани, които спазват изискванията;
- Ц. като има предвид, че директивите относно кокошките носачки, свинете (за бременните свине майки) и телетата доведоха до желани структурни промени в начина на отглеждане на животните; като има предвид, че в секторите на яйцата, телетата и свинското месо директивите доведоха до значителни промени в сградите и оборудването и допринесоха за някои промени в броя и размера на стопанствата;
- Ч. като има предвид, че беше установено, че Общата директива като цяло е оказала по-слабо въздействие от директивите за отделните видове и е имала скромно въздействие по отношение на подобряването на хуманното отношение към животните поради неясния характер на нейните изисквания, широките възможности за тълкуване и липсата на специфични за отделните видове защити за млекодайнните крави, бройлерите и кокошките за разплод, зайците, овцете и пуйките;
- Ш. като има предвид, че поради производствения натиск основните въпроси, които законодателството беше предназначено да реши, продължават да бъдат широко разпространени, включително осакатявания и претъпкани и стресиращи условия; като има предвид, че целите за отглеждане на свине майки не са постигнати и прилагането на законодателството като цяло е непоследователно, като помешенията все още са твърде претъпкани и стресиращи, без достатъчно материали за обогатяване на средата;
- Щ. като има предвид успеха на Директива 1999/74/ЕО относно кокошки носачки при формулирането на добри определения за различните системи на производство; като има предвид обаче, че този успех е ограничен, като се има предвид широкият спектър от подходи, прилагани от държавите членки по отношение на нейното прилагане, както и липсата на ясни, задължителни и всеобхватни разпоредби на директивата, което създаде условия за продължаващото нарушаване на конкуренцията на единния пазар, и като се има предвид, че тази директива показва недостатъчен напредък, не отговори на реалните нужди на кокошките носачки и постепенно оказва натиск за промяна, поради което в отделните държави членки започнаха да се използват повече алтернативи на системата за отглеждане в клетки ⁽¹³⁾;
- АА. като има предвид, че е в интерес както на земеделските производители, така и на потребителите да се гарантират равни условия на вътрешния пазар и равни условия за внос на продукти от трети страни;
- АБ. като има предвид, че макар условията на труд за стопаните на кокошки носачки и телета да са се подобрили, това не е непременно вярно за свиневъдите;

⁽¹³⁾ Проучване на Европейския парламент, озаглавено „End the Cage Age: Looking for Alternatives“ (Да сложим край на отглеждането на животни в клетки: търсене на алтернативи), ноември 2020 г.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- АВ. като има предвид решението на Комисията да завърши оценката на въздействието на забраната за отглеждане в клетки, изготвена от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) за 2022 г., и преразглеждането на законодателството в областта на хуманното отношение към животните, включително Общата директива, до 2023 г.;
- АГ. като има предвид, че е от съществено значение да се прави разлика между, от една страна, анекдотичните случаи на несъответствия, на които се обръща прекомерно внимание и, от друга страна, голямото мнозинство от операторите, които спазват правилата;
- АД. като има предвид, че съществуват различия между видовете животновъдство и производствени системи в зависимост от държавите членки;
- АЕ. като има предвид, че европейската селскостопанска демография бележи тревожен спад; като има предвид, че недостатъчната приемственост между поколенията би имала нежелан ефект върху прилагането на нормите за хуманно отношение към животните;
- АЖ. като има предвид, че селскостопанските, екологичните и международните търговски стратегии на ЕС и мерките за гарантиране на еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар следва да бъдат съгласувани, взаимно допълващи се и уместни;
- АЗ. като има предвид, че общата селскостопанска политика (ОСП) е един от регулаторните и финансови инструменти, които могат да се използват като стимул за подобряване на здравето на селскостопанските животни и на хуманното отношение към тях, по-специално чрез схеми за климата и околната среда, но също и чрез подкрепа на инвестициите, въпреки че е необходимо и друго финансиране, в допълнение към ОСП, за да се постигне напредък в тази посока; като има предвид обаче, че според оценката на Комисията на последната стратегия за хуманно отношение към животните, държавите членки са пренебрегнали да се възползват в пълна степен от средствата за хуманно отношение към животните, а милиони евро от фондовете на ЕС за развитие на селските райони, налични за подобряване на хуманното отношение към животните, понастоящем са неизползвани или не се използват достатъчно; като има предвид, че животновъдството е основният бенефициент на помощ по втория стълб за стопанства в райони с природни ограничения, които съставляват 50 % от европейската използвана земеделска площ, и на агроекологични мерки, които компенсират допълнителните разходи, свързани с неблагоприятното местоположение или задълженията за спазване на специфично законодателство⁽¹⁴⁾;
- АИ. като има предвид, че следва да се обърне специално внимание на това да се гарантира по-хуманно отношение към животните по време на целия производствен цикъл и насърчаване и на по-високите стандарти за хуманно отношение към животните както на вътрешния пазар, така и на международните пазари, както и да се гарантира, че нашите политически решения не водят до отслабване на европейското животновъдство, нито служат за намаляване на производството, което би довело до преместване на производството и свързаното с него въздействие в други части на света, където условията и стандартите на животновъдството не отговарят на това, което се практикува и изисква в Европа, което би било в ущърб не само на хуманното отношение към животните, но също и на европейските цели в областта на околната среда;
- АЙ. като има предвид, че етикетването може да бъде ефективно само ако е научно обосновано, лесно за разбиране от потребителите и за извършване на информиран избор, разработено за един интегриран единен пазар, приложимо за всички продукти от животински произход и подкрепено от последователна търговска политика на ЕС, за да се предотврати навлизането на продукти на пазара, произведени при по-ниски стандарти, и само ако то няма допълнителни икономически последици за операторите от хранително-вкусовия сектор, особено за земеделските стопани, и е действително осъществимо за нашите производители без прекалено високи разходи или ограничения при прилагането му; като има предвид, че това етикетване трябва също така да спомогне за създаването на пазарни възможности за производителите; като има предвид, че резултатите от научните изследвания и обществените консултации показват, че някои от заинтересованите страни, по-специално предприемачите, не подкрепят напълно предложението за задължително етикетване; като има предвид, че доброволното етикетване ще бъде възнаградено на пазара при липса на разграничение от страна на последния въз основа на производствените характеристики; като има предвид, че липсва достатъчно разбиране на въздействието на проучените системи за етикетване върху предприятията за храни, както и върху доверието на потребителите и разбирането на практиките за хуманно отношение към животните;
- АК. като има предвид, че използването на технологии за проследяване на ДНК с цел проследяване на всяко болно животно или заразна храна има потенциала да възвърне доверието на потребителите като гарантира безопасността на храните и да предотвратява измамите с храни;

⁽¹⁴⁾ Възложено от Комисията проучване озаглавено „Бъдещето на животновъдството в ЕС: как да допринесем за един устойчив селскостопански сектор?“, юни 2020 г.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- АЛ. като има предвид, че средствата за информиране на потребителите трябва да бъдат замислени по такъв начин, че да се поддържат еднакви условия на конкуренция и хармонизиран подход, което понастоящем е невъзможно поради разпространението на множество частни инициативи, използващи незащитени понятия и твърдения за хуманно отношение към животните за различни норми; като има предвид, че в ЕС е налице нарастващ пазар за животински продукти от системи без клетки, свободно отглеждане и биологични системи, както и за алтернативи на растителна основа;
- АМ. като има предвид, че целта на законодателните действия следва да бъде хармонизирането и подобряването на прилагането на разпоредбите и стандартите;
- АН. като има предвид, че по-голямата част от схемите за етикетирание във връзка с хуманното отношение към животните са инициирани от частния сектор, а останалата част са резултат от публично-частни партньорства или в по-малка степен от инициативи на националните компетентни действащи страни в някои държави членки;
- АО. като има предвид, че системите за хуманното отношение към животните в ЕС са доброволни; като има предвид, че повечето от тях включват аспекти, различни от хуманното отношение към животните, като проследяемост, устойчивост и здраве; като има предвид, че те се различават значително по отношение на функционирането и концепцията си;
- АП. като има предвид, че няма консенсус относно перспективата за задължителни правила за етикетирание във връзка с хуманното отношение към животните, главно поради икономическите последици, произтичащи от тяхното прилагане, по-специално за животновъдите; като има предвид, че дори задължителните правила да премахнат някои нередности на европейския пазар, те биха имали възпиращ ефект върху частните инициативи, насочени към създаване на диференциация на продуктите и използване на хуманното отношение към животните като търговски лост;

Заключения и препоръки

Прилагане на законодателство

1. приветства оценката и преразглеждането от страна на Комисията на законодателството в областта на хуманното отношение към животните до 2023 г., включително относно транспортирането на животни и клането на животни, което има за цел да го приведе в съответствие с най-новите научни доказателства, да разшири обхвата му, да улесни прилагането и да гарантира по-високо равнище на хуманно отношение към животните, както е посочено в стратегията „От фермата до трапезата“;
2. признава усилията, положени от животновъди в техните стопанства по-специално по отношение на хуманното отношение към животните и динамичността и включването на някои от тях в процес на напредък и ориентирано към бъдещето мислене;
3. подкрепя предоставянето за всички животновъди, чрез рамка на общностно равнище, на средства за прилагане на подход за напредък, основан на обективни показатели, отнасящи се до петте основни свободи, определени от Световната организация за здравеопазване на животните;
4. призовава всяко бъдещо законодателно действие (преразглеждане или създаване), което включва изменение или промяна на производствената система (включително настаняването) и на критериите за хуманно отношение към животните, да се основава на солидни, актуални научни данни или проучвания от системно ориентирани научни изследвания, основаващи се на системен подход, и да отчита всички аспекти за постигане на устойчивост и хуманно отношение към животните; призовава да се спазва баланс, да се отчитат научните данни за това как животните, околната среда и земеделските стопани, особено дребните земеделски стопани, ще бъдат засегнати от въведените промени и компетентните органи на държавите членки да бъдат консултирани възможно най-рано в законодателния процес;
5. подчертава необходимостта от извършване на оценки на въздействието преди вземането на каквито и да било решения и необходимостта от разработване на подход за всеки вид, за да се определят изисквания, които са специфични за всеки отделен тип животновъдно стопанство;
6. призовава за по-добро управление на ветеринарната превенция и за насърчаване на високи стандарти в областта на здравето на животните и хуманното отношение към тях, по-специално във връзка с ваксинацията и избягването на ненужното използване на антимикробни средства, с цел предотвратяване на разпространението на зоонозни болести;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

7. съзнава факта, че ЕОБХ изготви няколко становища относно използването на мерки, основаващи се на животни, за видове, които не са обхванати от специално законодателство (млекодайна крави и говеда) в отговор на исканията на Комисията; изразява съжаление относно факта, че тези мерки, основаващи се на животни и предложени от ЕОБХ, все още не са приложени; поради това призовава Комисията да гарантира, че тези мерки, основаващи се на животни, са актуализирани с най-новите научни познания и са включени в действащото специфично законодателство;
8. признава, че както е отбелязано от научните органи, мерките, основаващи се на животни, макар и желателни, невинаги са приложими и обективно проверими; поради това призовава Комисията, в контекста на преразглеждането на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните, да формулира силно специфични и подлежащи на проверка изисквания с оглед на последните научни становища и на различните производствени системи в държавите членки;
9. призовава Комисията да гарантира спазването на съществуващото законодателство в областта на хуманното отношение към животните и да актуализира правилата, когато е необходимо, за да отговаря по-добре на изискванията на обществото в светлината на научния напредък и резултатите от научните изследвания в тази област, като същевременно разшири обхвата и гъвкавостта на тези правила с цел адаптиране към най-новите научни и технологични развития и към целите на Зеления пакт;
10. припомня, че ориентираните към резултатите количествено измерими промени трябва да бъдат направени след подходяща научна оценка и след консултация с компетентните органи и заинтересованите страни в държавите членки, с цел да се отговори на предизвикателствата, пред които са изправени животновъдите, от една страна, и на потребностите и очакванията на гражданите, както и на здравето на животните и хуманното отношение към тях, от друга страна, като надлежно се вземат предвид най-добрите решения за потребителите и тяхната покупателна способност; припомня, че нашата европейска продоволствена система следва да предоставя достъп до висококачествени храни на достъпни цени; счита, че на производителите следва да се гарантира справедлив дял от цената на хранителните продукти, които са съобразени със законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните;
11. призовава за по-къси вериги на доставки в областта на храненето, като се разчита на храни, произведени на местно или регионално равнище, за да се осигури на потребителите по-добър пряк достъп до местни храни и да се подкрепят дребномашабните земеделски стопани;
12. призовава законодателите надлежно да вземат предвид последиците от тези развития и да имат добри познания за тях; призовава оценката на промените да се извършва въз основа на цялостен подход, включващ екологичните, икономическите и социалните компоненти на устойчивостта, както и компонентите ѝ, свързани с хуманното отношение към животните, но също така и въпроса за ергономията за земеделските стопани и санитарните аспекти при отчитане по-специално на подхода „Едно здраве“; припомня, че хуманното отношение към животните трябва да бъде съчетано с устойчив икономически подход;
13. подчертава необходимостта от подобряване на здравето на животните и хуманното отношение към тях в животновъдството като част от подхода „Едно здраве“; посочва факта, че ключово значение за постигането на тази цел имат подобрените животновъдни практики, тъй като по-доброто хуманно отношение към животните подобрява здравето на животните и така се намалява нуждата от лекарства и се ограничава разпространението на зоонози; призовава Комисията да разработи също така подхода „Едно благосъстояние“ като част от преразглеждането на законодателството относно хуманното отношение към животните;
14. призовава Комисията и държавите членки да увеличат своите проверки за наблюдение на антибиотици и други забранени химически остатъци, открити при внос от държави извън ЕС, като част от стратегията на Комисията за ефективно справяне с нерегламентираната употреба на антибиотици и пестициди, използвани в животни, морски дарове и аквакултурно производство;
15. призовава за въвеждането на мерки за гарантиране на безопасността и почтеността на земеделските стопани в случай на предприемане на определени действия спрямо животните;
16. подчертава, че всяка промяна трябва да се разглежда, като се отчитат времето, подкрепата и финансирането, необходими на земеделските стопани за изпълнението ѝ, икономическите и бюрократичните ѝ последици, както и инерцията, която ще трябва да бъде преодоляна; подчертава необходимостта да се обърне специално внимание на инвестиционните разходи, като се имат предвид опасността ниските маржове на печалба да доведат до дълги срокове за връщане на заемите; отбелязва, че промените за подобряване на хуманното отношение към животните в стопанствата се нуждаят от подходящ преходен период; признава, че животновъдите са ангажирани в текущ инвестиционен цикъл поради неотдашните инициативи за хуманно отношение към животните и дългите периоди на амортизация;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

17. приветства европейската гражданска инициатива „Да сложим край на отглеждането на животни в клетки“; изтъква, че всяка промяна по отношение на отглеждането в клетки ще трябва да включват ясни и точни определения за това какво е клетка и какви са нейните характеристики за всеки животински вид, за да се осигури ефективен преход към алтернативни системи за настаняване, които вече са икономически жизнеспособни и се използват, като например обори, свободно отглеждане и биологични системи за кокошки, паркови системи, заграждения, отворени на открито и биологични системи за зайци, системи за свободно отглеждане и системи за групово отглеждане на свине майки, системи за подово отглеждане и многоредови системи (волиери) за пълдънци, системи за отглеждане по двойки и системи за групово отглеждане на телета;

18. настоятелно призовава Комисията, като част от прилагането на новото законодателство, да определи точно и ясно условията и съоръженията за развъждане на отделните животински видове, които следва да се основават на примери за добри практики на алтернативни системи за настаняване; препоръчва Комисията да съсредоточи своите дейности върху повишаването на продоволствената сигурност и подобряването на стабилността на селскостопанския пазар на ЕС; призовава за преразглеждането на Директива 1999/74/ЕО на Съвета за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки, за да се забранят бързо и поетапно батерийните клетки и да се въведат системи за свободно отглеждане за всички кокошки носачки, за да се създадат еднакви условия на конкуренция и същевременно да се подобри хуманното отношение към отглежданите в ЕС животни;

19. посочва, че инвестициите в подобряване на хуманното отношение към животните водят до по-високи производствени разходи, независимо от разглеждания вид животновъдство; отбелязва, че трябва да се определи допълнителна публична помощ или ясна възвръщаемост на инвестициите от пазара, в противен случай увеличаването на производствените разходи ще затрудни или ще попречи на земеделските стопани да инвестират в хуманното отношение към животните, с което би се създавала нежелателна ситуация; поради тази причина счита, че всяко повишаване на стандартите за хуманно отношение към животните следва да се извършва постепенно и отговорно, въз основа на система от финансови стимули, включително чрез средства извън бюджета на ОСП;

20. настоятелно призовава Комисията да вземе решение относно подходяща финансова подкрепа за животновъдите, за да ги насърчи да инвестират в подобряване на хуманното отношение към животните; настоятелно призовава Комисията спешно да обърне внимание на тези недостатъци и да насърчи и приложи устойчиви подобрения в заплащането на усилията, полагащи от земеделските стопани; призовава за допълнителна специална финансова подкрепа за животновъдите, свързана с прехода към алтернативна система за отглеждане на животни във връзка с прилагането на новото законодателство за забрана на отглеждането в клетки, за което Комисията поема ангажимент до 2027 г. въз основа на призива от резолюцията на Парламента от 10 юни 2021 г. относно Европейската гражданска инициатива „Край на ерата на клетките“; признава, че това зависи от мерките за гарантиране на необходимите допълнителни ресурси в съчетание със справедливи пазарни цени; отбелязва, че колкото и да е приветствано, продължаващото повишаване на стандартите за хуманно отношение към животните и други области на регулиране създава допълнително бреме за отговарящите на изискванията земеделски стопани. изтъква, че следва винаги да се обръща основно внимание на осигуряването на съответствие и съгласуваност с действащите стандарти като първа стъпка, за да се гарантира, че земеделските стопани, които спазват в най-малка степен стандартите, са приведени в съответствие със съществуващите стандарти преди налагането на допълнителни тежести върху прогресивните земеделски стопани; подчертава, че доходите на земеделските стопани и конкурентоспособността на европейските животновъди на световния селскостопански пазар трябва да бъдат взети предвид въз основа на реципрочност в контекста на мерките за подобряване на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните;

21. съзнава ограничената цялостна съгласуваност между законодателството на ЕС за хуманно отношение към животните и ОСП за периода 2014 — 2020 г., както и слабата интеграция на специалното законодателство в националните планове за развитие на селските райони и недостатъчното разпределение на средства за целта хуманно отношение към животните, с големите различия между отделните държави членки; насърчава държавите членки да изготвят екосхеми за хуманно отношение към животните в своите национални стратегически планове и призовава Комисията да гарантира, че националните стратегически планове предоставят подкрепа и насоки за земеделските стопани за подобряване на стандартите за хуманно отношение към животните; настоятелно призовава на земеделските стопани да се предоставя финансова подкрепа, на които предстои да осъществят преход в своите стопанства, включително към по-добри условия на отглеждане, които отговарят на физическите и поведенческите нужди на животните, било чрез публични политики (съгласувана комбинация от различни инструменти, включително ОСП и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури), било в рамките на пазара и за ясна и прозрачна информация за потребителите чрез ясно и надеждно етикетирание на всички животински продукти относно аспектите на хуманното отношение към животните в тяхното производство; призовава освен това за прилагането на прозрачна, положителна и нестигматизираща комуникационна стратегия за всички животински продукти, като се вземат предвид особеностите на някои традиционни регионални продукти, за да се повиши осведомеността относно експертния опит, значението и качеството на работата на земеделските стопани и животновъдите и ползите от новото законодателство в областта на хуманното отношение към животните;

22. призовава Комисията да предоставя по-добра информация относно и да спомага за придаване на видимост на добрите практики и да подкрепя животновъдния сектор в постигането на напредък чрез позитивни действия, като подкрепя средствата за прилагане, като по този начин се отчита изходната позиция на всеки един стопанин и му се предоставят стимули за внедряването на нови практики;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

23. настоятелно призовава държавите членки да изключат възможността земеделските стопани да получават доброволна обвързана подкрепа по ОСП за едър рогат добитък, които в крайна сметка биват продавани за дейности, свързани с бикоборство, като от плащанията се изключи пропорционално броят на главите добитък;

24. приканва Комисията да инвестира в благосъстоянието на земеделските стопани, които се занимават с животновъдство, и в привлекателността на тази професия, с оглед повишаване на мотивацията и производителността сред установените и бъдещите земеделски стопани, като по този начин пряко се повишава хуманното отношение към животните;

25. предлага да се разработи обучение на достъпни цени за земеделските стопани и операторите в секторите на грижите за животните посредством специален модул за първоначално обучение и непрекъснато обучение за модернизиране; призовава Комисията да извършва редовни прегледи на усилията на държавите членки и земеделските стопани за подобряване на качеството на образованието и обучението и съответно да възнаграждава специалната ангажираност; подкрепя продължаващите усилия за събирането на примери за най-добри практики в областта на образованието и обучението и споделянето им с държавите членки посредством годишни доклади; отбелязва, че много от установените рискове за хуманното отношение към животните произтичат от действията и поведението на лицата, занимаващи се с животни, и собствениците; насърчава Комисията да се увери, че обученията за земеделските стопани и работещите с тях лица са включени в националните стратегически планове;

26. припомня, че практиките за хуманно отношение към животните могат да водят до по-високи производствени разходи и увеличаване на работното натоварване на животновъдите и че това увеличение трябва да бъде компенсирано със съответното възнаграждение; подчертава например, че разработването на свободното боксово отглеждане в отделения за свине майки с бозаещи прасета би изисквало продължителен преходен период, за да се гарантира, че допълнителните разходи ще бъдат възстановени от пазарите, и ще изисква изграждането на нови постройки; призовава за сътрудничеството на съответните органи при издаването на разрешителни за строеж и намаляването на административната тежест;

27. подчертава, че някои мерки, за които се твърди, че са от полза за хуманното отношение към животните, в действителност могат да бъдат контрапродуктивни и могат да са в противоречие с други аспекти на устойчивостта, както по отношение на въпросите, свързани с хуманното отношение към животните и борбата срещу антимикробната резистентност, така и по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове, ако не бъдат разработени холистично; посочва, например, че отглеждането на зайци на открито може да увеличи стреса и смъртността на животните и че колективните клетки за родилки при отглеждането на зайци могат да доведат до агресивно поведение сред женските, причиняващи стрес, наранявания и понижени резултати⁽¹⁵⁾; посочва, че отглеждането на открито може също така да доведе до намален контрол върху изпразненията и емисиите, както и до по-големи количества необходими фуражи, което потенциално ще причини по-голямо въздействие върху въглеродните емисии; отбелязва, че съществува линейна връзка между увеличаващите се размери на кошарите и емисиите на амоняк⁽¹⁶⁾, което поставя земеделските стопани пред противоречиво законодателство относно хуманното отношение към животните и въпросите, свързани с околната среда; отбелязва, че напълно „свободните системи за отглеждане“ или внезапното премахване на отглеждането в клетки биха могли да създадат допълнителни източници на заразяване сред селскостопанските животни и да увеличат стреса, породен от териториалното доминиране и съперничеството; посочва, че настаняването в подходящи клетки в определени периоди от жизнените им цикли може да спомогне за ограничаване на разпространението на болести по животните и на патогенни инфекции, както и за предотвратяване на инвалидизацията и предотвратимата смъртност сред младите телета или прасенца⁽¹⁷⁾; във връзка с това припомня, че следователно е необходим подход по видове; призовава Комисията да извърши задълбочена оценка на потенциалното вредно въздействие на всяко предложение върху здравето на животните и хуманното отношение към тях;

28. отбелязва многофакторната сложност на сериозния проблем за хуманното отношение във връзка с хапането на опашките в свиневъдството; отбелязва, че са срещнати технически трудности в целия Съюз по време на задълбоченото проучване и анализа на рисковите фактори, които предизвикват това поведение; отбелязва, че това означава, че досега не са намерени надеждни решения и това съответно е довело до широко разпространената практика на купиране на опашките, въпреки значителните усилия на Комисията и Парламента за разпространение на информация и най-добри практики за поддържане на свинете с некупирани опашки; изразява съжаление във връзка с факта, че досега само две държави членки са забранили практиката на купиране на опашките; подчертава, че подходящото облагородяване на околната среда,

⁽¹⁵⁾ Fortun-Lamothe, L., Savietto, D., Gidenne, T., Combes, S., Le Cren, D., Davoust C., Warin, L., *Démarche participative pour la conception d'un système d'élevage cynicole socialement accepté*, „Colloque Bien-être animal: des valeurs à partager“ [Подход на участието с оглед създаването на социално приемлива система за отглеждане на зайци, симпозиум „Хуманно отношение към животните: споделени ценности“], Страсбург, 1 и 2 юли 2019 г.

⁽¹⁶⁾ Guingand, N., „Réduire la densité animale en engraissement: Quelles conséquences sur l'émission d'odeurs et d'ammoniac?“, Journées Recherche Porcine („Намаляване на гъстотата на отглеждане във фазата на уговяване: Въздействие върху емисиите на миризми и амоняк“), Française Swine Research Days], 39, стр. 43—48, 2007 г.

⁽¹⁷⁾ Kollenda, E., Baldock, D., Hiller, N., Lorant, A., Assessment of environmental and socio-economic impacts of increased animal welfare standards: transitioning towards cage-free farming in the EU (Оценка на екологичното и социално-икономическото въздействие на повишените стандарти за хуманно отношение към животните: Преход към селско стопанство без клетки в ЕС), доклад за политиката на Института за европейска политика в областта на околната среда, Брюксел & Лондон, октомври 2020 г.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

по-специално осигуряването на материали, които могат да бъдат манипулирани, както и осигуряването на подходящо пространство, въвеждането на добри практики, свързани с храненето, и осигуряването на солидни подове, може да доведе до значително намаляване на проблема с хапането на опашките; предлага да се финансират и провеждат повече научни изследвания с цел картографиране на икономически устойчив път, който да гарантира, че свинете могат да бъдат отглеждани за търговски цели в затворени помещения с некупирани опашки; счита, че са необходими решения в рамките на настоящото законодателство, за да се гарантира хуманното отношение към свинете и да се намали употребата на антимикробни средства за лечение на ранени свине; настоятелно призовава Комисията да гарантира, че всички държави членки спазват забраната за рутинно купиране на опашките на свинете; освен това счита, че е необходима яснота по отношение на санкциите в случаи на купиране на опашките, когато свинете са отгледани в една държава членка и се изнасят в друга за угояване ⁽¹⁸⁾;

29. припомня, че пълното прилагане на действащото законодателство във всяка държава членка е от решаващо значение за подобряване на хуманното отношение към животните в стопанствата и за гарантиране на справедливи и равнопоставени условия на конкуренция на вътрешния пазар;

30. признава усилията, полагани от европейския сектор на свиневъдството, за търсене на алтернативи на кастрацията на прасенца и подчертава необходимостта от промени във ветеринарните разпоредби относно свинефермите, за да бъде отчетен напредъкът в областта на алтернативите на кастрирането на прасенцата;

31. призовава Комисията да предостави в различните държави членки хармонизиран списък на европейско равнище на наличните продукти и протоколи за използване на аналгезия и анестезия за кастриране на прасенцата; призовава Комисията да позволи краткосрочното съхранение на ветеринарномедицински лекарства в стопанствата и да позволи на ветеринарните лекари да ги оставят там в съответствие със строгите разпоредби на регулаторната рамка;

32. отбелязва, че производството на (гъши или патешки) черен дроб се основава на селскостопански процедури, които отговарят на критериите за хуманно отношение към животните, тъй като това е екстензивно производство, което се извършва предимно в семейни стопанства, където птиците прекарват 90 % от живота си на открито, а фазата на угояване, която продължава между 10 и 12 дни средно с две хранения на ден, зачита биологичните параметри на животните;

33. приветства Комисията за публикуването на 12 май 2021 г. публикува нови стратегически насоки за по-устойчиви и конкурентоспособни аквакултури в ЕС; подчертава значението на насърчаването на развитието на сектора на аквакултурите в ЕС към по-устойчиви методи, които обръщат особено внимание на хуманното отношение към рибата, за да се преодолее настоящата прекомерна зависимост от вноса; приветства факта, че комисията по рибно стопанство на Парламента подготвя доклад по собствена инициатива относно тези насоки; призовава Комисията да предложи специфични научно обосновани разпоредби за хуманно отношение към отглежданата риба;

34. приканва Комисията да подобри вътрешния пазар, като включи промените, произтичащи от актуализираното законодателство на ЕС в областта на хуманното отношение към животните, като разработи хармонизирана, всеобхватна и споделена стратегия за хуманно отношение към животните в европейските държави с хармонизирано прилагане на съответното законодателство и като гарантира, че амбицията и стандартите за подобряване на хуманното отношение към животните не са занижени, като същевременно следи за правилното прилагане и спазване на съществуващото законодателство във всички държави членки;

35. настоятелно призовава Комисията да информира потребителите, да води борба срещу дезинформацията и да повишава тяхната осведоменост относно действителността в животновъдните стопанства и действителното им въздействие върху околната среда, биологичното разнообразие и климата, както и относно разнообразието на производствените методи и техния произход, като посочва грижите и вниманието, с което земеделските стопани отглеждат своите животни, без да се стига до догматизъм или стигматизиране; призовава Комисията и държавите членки значително да подобрят обществената осведоменост и разбиране за реалността на животновъдството и хуманното отношение към животните, включително чрез образование в училищата;

36. призовава Комисията да преработи формулировката на своята регулаторна рамка, за да подобри хуманното отношение към животните в ЕС, да направи тази рамка по-ясна, по-изчерпателна, по-предвидима и разбираема с оглед определянето на цели и показатели, които са по-лесни за разбиране, така че да се остави по-малко място за тълкуване и да се позволи и улесни еднакво национално транспониране между държавите членки, преди да пристъпи към допълнително затягане на правилата или прибавяне на нови такива; предлага Общата директива да бъде актуализирана в съответствие с най-новите научни знания, така че да включва целите на Комисията и очакванията на гражданите по отношение на

⁽¹⁸⁾ Вж. заключенията на Съвета от 5 октомври 2021 г. относно кризата в сектора на свинското месо и проекта на доклад на Комисията от одит, извършен в Дания от 9 до 13 октомври 2017 г., за да се направи оценка на дейностите на държавите членки за предотвратяване на хапането на опашките и за избягване на рутинното купиране на опашките на свинете.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

хуманното отношение към селскостопанските животни и системните научни постижения, като същевременно се работи по специфични за отделните видове директиви, като се вземат предвид естеството на стопанствата, различните етапи от живота на животните, практиките, които не са част от животновъдството, но се използват в стопанствата, традициите и регионалните условия, както и разнообразието на почвените и климатичните условия;

37. отбелязва, че действащото законодателство на ЕС относно хуманното отношение към животните не е всеобхватно и приканва Комисията да оцени необходимостта от специфично законодателство в областта на хуманното отношение към животните и неговото въздействие в светлината на най-новите научни познания за видовете, отглеждани за производство на храни, които понастоящем не са обхванати от специфично за отделните видове законодателство; отбелязва липсата на основаващи се на животните показатели за хуманно отношение към животните за Общата директива и Директива 2008/120/ЕО на Съвета относно свинете, Директива 2007/43/ЕО на Съвета относно бройлерите и Директива 1999/74/ЕО на Съвета относно кокошките носачки; признава също така липсата на количествено измерими изисквания за прилагането и мониторинга на условията на околната среда, като например качеството на въздуха (азот, CO₂, прах), осветление (продължителност, яркост) и минимален шум, което засяга не само хуманното отношение към животните, но също така нарушава конкуренцията поради възможностите за тълкуване; призовава Комисията да създаде приложими и количествено измерими показатели, които следва да бъдат специфични за отделните видове и актуални от научна гледна точка;

38. настоятелно призовава Комисията да разясни рамката си за мониторинг на държавите членки, за да се гарантира, че се предприемат мерки срещу вредните практики, и да започне производства за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка; подчертава значението на технологиите за прецизно животновъдство, включително потенциала на инструментите за наблюдение на здравето на животните и хуманното отношение към тях в стопанствата, които помагат за предотвратяване и по-добър контрол на огнищата на болести в стопанствата; подчертава, че съществуват много фактори за процента на неспазване на законодателството в областта на хуманното отношение към животните, включително неприложими и количествено неизмерими показатели, свързани с животните; отбелязва, че честотата на инспекциите в държавите членки варира от минимум 1 % до максимум 30 %; изразява загриженост, че тази голяма разлика в честотата на инспекциите означава или неспазване на Регламента за контрол⁽¹⁹⁾ или води до силен натиск върху земеделските стопани; ето защо призовава Комисията и държавите членки да хармонизират прилагането на Регламента относно контрола, за да уеднаквят честотата на инспекциите между държавите членки и секторите на животновъдството; призовава Комисията да докладва ежегодно на Парламента относно своите действия и действията на държавите членки за подобряване на хуманното отношение към животните, отглеждани в стопанства в ЕС;

39. изисква от Комисията да придружава всяко решение с научна и оценка на въздействието (включително екологичните, икономическите и социалните въздействия), която следва да отчита разнообразието на селскостопанските методи във всеки сектор в ЕС и да анализира положението от гледна точка както на животните (по видове и на различни етапи от производството), така и на земеделските стопани, с оглед да се вземат предвид очакванията на гражданите и да се създаде ефективна система за развъждане, за да се гарантира, че животните живеят в благоприятни условия, хуманното отношение към животните се зачита и земеделските стопани са икономически рентабилни;

40. подчертава, че държавите членки следва да предвидят подходящи режими за прилагане, които биха могли да бъдат хармонизирани между държавите членки, и че държавите членки трябва по всяко време да гарантират стриктното прилагане на законодателството на ЕС; призовава Комисията да представя редовно доклади на Парламента относно прилагането и изпълнението на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните, които следва да установяват пропуските и да включват групиране на нарушенията по държави членки, по видове животни и по тип нарушения;

41. призовава Комисията да развие по-добро сътрудничество между всички съответни заинтересовани страни и да улесни диалога между различните заинтересовани страни в държавите членки, за да им даде възможност да обмислят колективно развитието на системите за животновъдство; насърчава споделянето на така наречените „добри“ практики между секторите на животновъдството и между държавите; призовава за разработването на инструменти за насърчаване на новаторите сред земеделските стопани да участват в проекти за развитие; призовава за участието на животновъдите и на учените в областта на благосъстоянието на животните (хуманното отношение към тях) на всички етапи от проучванията, извършвани в различните региони на Европа; изразява надежда, че документите за проучването и разпространението на добри практики ще бъдат преведени на всички езици на Европейския съюз; признава потенциала на програмата „Хоризонт Европа“ за научни изследвания и иновации и очаква подходящ баланс между държавите членки, що се отнася до проектите; поради това насърчава Комисията да насърчава ориентиран към резултатите подход, като подходяща среда за събиране на представители на държавите членки, научни органи, заинтересовани страни, земеделски стопани и НПО и за обмен на мнения и най-добри практики с оглед гарантирането на по-уеднаквено прилагане на бъдещото законодателство в областта на хуманното отношение към животните във всички държави членки, в съответствие с целите на Зеления пакт;

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита (ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

42. приветства създаването на референтни центрове на ЕС, посветени на хуманното отношение към различните видове и категории животни (EURCAW), като част от стратегията на ЕС за защита на и хуманно отношение към животните за периода 2012 — 2015 г.; насърчава Комисията да продължи да развива мрежата на EURCAW, особено за видове, които не са обхванати от специфичното законодателство, като ефективна платформа за последователно и еднакво разпространение на техническа информация във всички държави членки относно начина, по който следва да се прилага законодателството на ЕС;
43. посочва, че целевото индивидуално управление често оказва значително влияние върху хуманното отношение към животните; призовава Комисията да въведе основан на резултатите подход към бъдещите проекти, основан на научни доказателства и експертни знания, както и на партньорски обмен на най-добри практики между земеделските стопани;
44. подчертава значението на редовния обмен с представители на националните и регионални органи, организациите на селскостопанските производители и заинтересованите страни, НПО, гражданите и експертите относно примери за добри практики и за необходими подобрения в областта на хуманното отношение към животните; посочва, че въпреки ниските разходи трансферът на знания в тази област е много ефикасен и поради това трябва да се прилага по-често на практиката; във връзка с това приветства подновяването от страна на Комисията на мандата на Платформата за хуманно отношение към животните; счита, че обменът на добри практики и трансферът на знания следва да бъдат допълнително засилени и улеснени, така че да се помогне на участващите страни да ускорят и опростят своя процес на редовен обмен, както и на съхранение и защита на своите потоци от информация; подчертава значението на провеждането на такъв редовен обмен и с представители на държави извън ЕС, внасящи животни от Съюза.
45. призовава Комисията да обвърже различните си стратегии чрез регламенти, предназначени да бъдат в съответствие с Европейския зелен пакт, стратегията „От фермата до трапезата“, Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. и политиките в областта на селското стопанство, свързани с търговията, търговските практики и популяризирането; подчертава, че съгласуваността между тези стратегии е предпоставка за жизнеспособен селскостопански сектор; призовава преразглежданото законодателство в областта на хуманното отношение към животните да бъде изцяло приведено в съответствие с приоритетите на Зеления пакт и стратегията „От фермата до трапезата“, като се разшири неговият обхват и гъвкавост с цел адаптиране към най-новите научни и технологични развития; призовава Комисията да приведе търговската политика в съответствие със стандартите на ЕС за защита на животните и хуманно отношение към тях чрез преоценка на търговските споразумения с трети държави и въвеждане на реципрочност в новите двустранни и многостранни търговски споразумения, за да се създадат равнопоставени условия на конкуренция и да се избегне подкопаването на икономическата рентабилност на неговите собствени производители и да се гарантира, че те отговарят на стандартите на ЕС за хуманно отношение към животните и качество на продуктите;
46. призовава Комисията да хармонизира помежду им различните текстове, свързани с хуманното отношение към животните, било то в стопанството, по време на транспортиране или по време на клане;

Етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните

47. изразява съжаление относно ограничената икономическа възвръщаемост за производителите, които се ангажират с доброволни мерки за признаване на хуманното отношение към животните; отбелязва освен това, че успешното етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните ще бъде възможно само при справедлива икономическа възвръщаемост от по-високата платена цена и ако разходите и ползите биват разпределяни справедливо по цялата агрохранителна верига, позволявайки на земеделските стопани да имат справедлив дял от по-високата цена, заплащана от потребителя за закупуването на хранителни продукти, отговарящи на изискванията на ЕС за етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните;
48. призовава Комисията да договаря клаузи за реципрочност на многостранно равнище и в двустранни споразумения относно спазването на стандартите за хуманно отношение към животните за вносните продукти, включително с цел предоставяне на точна информация на потребителите;
49. подчертава, че всяко въвеждане на етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните изисква установяването на ранен етап на хармонизирани задължителни правила, изготвени в сътрудничество със заинтересованите страни и основани на ясни научни показатели, заедно с широкомащабни кампании за популяризиране и образователни дейности за предоставяне на информация на европейските потребители;
50. призовава Комисията също така да гарантира хуманното отношение към животните в останалата част от веригата надолу по веригата на производителя и да го включи в хармонизираните разпоредби за доброволно етикетиране;
51. призовава Комисията да започне работа по всеобхватна система на ЕС за етикетиране на животните с оглед на разработването на задължителна рамка на ЕС за доброволно етикетиране, която следва да обхваща всички животновъдни стопанства, но да включва и признава специфични характеристики за всеки вид, така че да се ограничат рисковете от нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар, като същевременно се оставят достатъчно възможности за частни инициативи, които инвестират в продуктово разнообразие и спазват по-високи стандарти за хуманно отношение към животните като пазарен лост;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

52. изисква от Комисията да предложи хармонизирана и задължителна рамка на ЕС с общи изисквания за доброволно етикетирание във връзка с хуманното отношение към животните, която да се основава на правилата на ЕС и да приканва държавите членки да документират различните използвани подходи; призовава за това спецификациите на рамката да бъдат изготвени в съответствие с реалистичен от техническа гледна точка и надежден от научна гледна точка подход, който да отразява производствените методи през целия цикъл, и тази рамка да гарантира, че стойността се преразпределя към животновъдите, за да се даде възможност за пазарно ориентиран напредък в хуманното отношение към животните; настоява, че схемата за етикетирание трябва да се основава на ясен набор от технически референции, при добре дефинирано използване на термините и твърденията, които могат да бъдат направени при предлагането на пазара, за да се предотврати подвеждането на потребителите и привидното отговорно отношение към хуманното отношение към животните;

53. припомня, че за целите на последователността преработените продукти и съставки от животински произход също биха могли да бъдат предмет на подобно етикетирание; препоръчва предложената схема за етикетирание във връзка с хуманното отношение към животните да отчита повишените изисквания за информация на потребителите и едновременно с това целите на „От фермата до трапезата“, що се отнася до устойчивостта, здравето и хранителните проблеми, наред с хуманното отношение към животните;

54. призовава Комисията да проучи точно възможното въздействие, най-вече върху животновъдите, на въвеждането на задължителна рамка на ЕС с общи изисквания за етикетирание, като направи щателна оценка на въздействието върху всички действащи лица, участващи във веригата на доставка на храни, от земеделските стопани до потребителите, по-специално въз основа на опита от публичните схеми за етикетирание, въведени през последните години в някои държави членки; призовава Комисията да избягва конфликти между евентуални бъдещи схеми със съществуващите системи за етикетирание, особено с тези, предвидени в задължителните изисквания в специфичните директиви относно хуманното отношение към животните; изразява загриженост относно резултатите от предишната оценка на въздействието, извършена от Комисията през 2012 г., в която се посочва, че етикетирането би увеличило разходите на промишлеността, без непременно да увеличава ползите;

55. призовава Комисията да прилага политика за защита на европейското животновъдство, като забранява вноса в Европа на добитък или месо, които не отговарят на европейските стандарти за хуманно отношение към животните;

o

o o

56. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0031

Дейността на Европейския омбудсман — годишен доклад за 2020 г.

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно годишния доклад за дейността на Европейския омбудсман през 2020 г. (2021/2167(INI))

(2022/C 342/07)

Европейският парламент,

- като взе предвид годишния доклад за дейността на Европейския омбудсман през 2020 г.,
  - като взе предвид член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
  - като взе предвид член 15, член 24, параграф 3, член 228 и член 298, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
  - като взе предвид членове 11, 41, 42 и 43 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“),
  - като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (UNCPRD),
  - като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2021/1163 на Европейския парламент от 24 юни 2021 г. за установяване на правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана (Устав на Европейския омбудсман) и за отмяна на Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом⁽¹⁾,
  - като взе предвид Европейския кодекс за добро поведение на администрацията, приет от Парламента на 6 септември 2001 г.,
  - като взе предвид рамковото споразумение за сътрудничество, сключено между Парламента и Европейския омбудсман на 15 март 2006 г. и влязло в сила на 1 април 2006 г.,
  - като взе предвид своите предходни резолюции относно дейността на Европейския омбудсман,
  - като взе предвид член 54 и член 142, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по петиции (A9-0342/2021),
- A. като има предвид, че годишният доклад за дейността на Европейския омбудсман през 2020 г. беше официално предаден на председателя на Парламента на 6 септември 2021 г. и че Омбудсманът, г-жа Емили О'Райли, представи доклада пред комисията по петиции на 14 юли 2021 г., в Брюксел;
- B. като има предвид, че членове 20, 24 и 228 от ДФЕС и член 43 от Хартата оправомощават Европейския омбудсман да получава жалби относно случаи на лошо администриране в действията на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, с изключение на Съда на Европейския съюз, в качеството му на съдебен орган;
- B. като има предвид, че член 10, параграф 3 от ДЕС гласи, че „всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на Съюза“ и че „решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите“;
- Г. като има предвид, че в член 15 от ДФЕС се посочва, че „за да се насърчи доброто управление и да се осигури участието на гражданското общество, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза работят при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост“ и че „всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право на достъп до документите на институциите, органите, службите и агенциите“; като има предвид, че за защита на правата и основните свободи на гражданите е много важно да се гарантира предоставянето на качествени услуги на европейските граждани и администрацията на ЕС да предприема действия в отговор на техните потребности и опасения;

⁽¹⁾ ОВ L 253, 16.7.2021 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че член 41 от Хартата относно правото на добра администрация гласи, наред с другото, че „всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза безпристрастно, справедливо и в разумен срок“;
- Е. като има предвид, че член 43 от Хартата гласи, че „всеки гражданин на Съюза, както и всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или има седалище според устройствения му акт в държава членка, има право да сезира Европейския омбудсман относно случаи на лоша администрация в действията на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, с изключение на Съда на ЕС при изпълнението на неговите съдебни функции“;
- Ж. като има предвид, че съгласно член 298, параграф 1 от ДФЕС „институциите, органите, службите и агенциите на Съюза изпълняват своите задачи с подкрепата на открита, ефикасна и независима европейска администрация“;
- З. като има предвид, че през 2020 г. Омбудсманът започна 370 проверки, от които 365 въз основа на жалби и 5 по собствена инициатива, и приключи 394 проверки (392 въз основа на жалби и 2 по собствена инициатива); като има предвид, че по-голямата част от проверките засягат Комисията (210 проверки, или 56,8 %), следвана от агенциите на ЕС (34 проверки, или 9,2 %), Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) (30 проверки, или 8,1 %), Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) (14 проверки, или 3,8 %), Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (12 проверки, или 3,2 %), Парламента (11 проверки, или 3 %) Европейската централна банка (9 проверки, или 2,4 %), Европейската инвестиционна банка (9 проверки, или 2,4 %) и други институции (41 проверки, или 11,1 %);
- И. като има предвид, че трите основни въпроса, пораждащи безпокойство при проверките, приключени от Омбудсмана през 2020 г., бяха прозрачността, отчетността (достъп до информация и документи) (25 %), културата на обслужване (24 %) и правилното използване на дискреционните правомощия, включително при производствата за установяване на неизпълнение на задължения (17 %); като има предвид, че други въпроси, пораждащи безпокойство, включват етичните аспекти в администрацията на ЕС, зачитането на основните права, доброто финансово управление, подаването на сигнали за нередности, зачитането на процесуалните права, наемането на персонал и доброто управление на проблемите, свързани със служителите на европейските институции;
- Й. като има предвид, че Омбудсманът играе ключова роля за гарантирането на пълна прозрачност, демократична отчетност и почтеност при процесите на вземане на решения в ЕС;
- К. като има предвид, че основният приоритет на Омбудсмана е да гарантира, че правата на гражданите се зачитат изцяло и че правото на добра администрация от страна на институциите, органите, службите или агенциите на ЕС отразява най-високите стандарти;
- Л. като има предвид, че Омбудсманът свърши много работа в периода след избухването на пандемията от COVID-19, за да гарантира, че всички европейски институции съблюдават най-високи стандарти за добро управление с цел защита на правата на гражданите и повишаване на общественото доверие;
- М. като има предвид, че Омбудсманът разгледа дейността на Комисията по време на кризата, предизвикана от COVID-19, и поиска информация, наред с другото, относно прозрачността при взаимодействието на Комисията с представителите на интереси, относно вземането на решения за възлагането на обществени поръчки в условията на извънредна ситуация, както и относно прозрачността и независимостта на научните консултации, предоставяни във връзка с пандемията;
- Н. като има предвид, че след проверка на работата на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) по време на кризата с COVID-19 Омбудсманът установи пропуски при практиките на ECDC за осигуряване на прозрачност, включително при данните, на които се основават неговите оценки на риска, както и при взаимодействията с международните партньори, и направи предложения, насочени към подобряване на публичния контрол върху дейността на ECDC, свързана с ваксините срещу COVID-19;
- О. като има предвид, че публичността и прозрачността са главните принципи, които са в основата на законодателния процес на ЕС, както се потвърждава от съдебната практика на Съда на ЕС, която предоставя ясни правни насоки относно начина, по който тяхното пълно и последователно спазване следва да се гарантира; като има предвид, че Съдът на ЕС заяви, че липсата на прозрачност и информация отслабва доверието на гражданите в легитимността на законодателния процес на ЕС като цяло; като има предвид, че противно на тези принципи, Комисията не е осигурила прозрачност при договарянето, закупуването и разпространението на ваксините срещу COVID-19;
- П. като има предвид, че правото на информация на гражданите на ЕС и задължението на европейските институции за осигуряване на пълна прозрачност, по-специално относно договорите за ваксини срещу COVID-19, сключвани между европейските институции и фармацевтични дружества, имат преимущество пред евентуалното предполагаемо право на фармацевтичните дружества или на европейските институции да укриват или да не разкриват изцяло каквато и да е информация, свързана с тези договори или с ваксините срещу COVID-19;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Р. като има предвид, че ЕС е планирал период на безпрецедентни нива на разходите и инвестициите по линия на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (NextGenerationEU), което ще създаде също така значителни връзки с частния сектор, и следователно за европейските институции ще бъде още по-важно процесът на вземане на решения да се основава на пълна прозрачност и на най-строги етични правила, за да могат да се предотвратяват конфликти на интереси и случаи на корупция;
- С. като има предвид, че Съветът не се съобрази с окончателните препоръки на Омбудсмана, като отказа да предостави публичен и своевременен достъп до законодателните документи относно приемането на годишните регламенти за определяне на риболовни квоти, които съдържат важна информация за околната среда по смисъла на Регламента относно Конвенцията от Орхус, подкопавайки по този начин прозрачността на своя процес на вземане на решения; като има предвид констатацията на Омбудсмана, че решението на Съвета представлява случай на лошо управление, като се подчертава, че Съветът все още не разбира напълно важната връзка между демокрацията и прозрачността на процеса за вземане на решения;
- Т. като има предвид, че Омбудсманът започна проверка във връзка с отказа на Съвета да разгледа въпроса за корпоративното спонсориране на председателството на Съвета на ЕС; като има предвид, че Омбудсманът установи случай на лошо управление във връзка с бездействието на Съвета за премахване на рисковете за репутацията, които произтичат от подобни търговски спонсорства за безпристрастността на неговото председателство и за имиджа на ЕС като цяло;
- У. като има предвид, че Омбудсманът изрази загриженост относно настоящите практики на Комисията за одобряване на „активни вещества“, използвани в пестицидите, и относно факта, че според системата на Комисията за проверка на конфликти на интереси външните научни експерти, които предоставят консултации, не се налага да декларират финансови интереси под прага от 10 000 EUR;
- Ф. като има предвид констатацията на Омбудсмана, че Комисията е трябвало да извърши по-обстойна проверка за евентуалните рискове от конфликти на интереси, преди да възложи договор за извършване на проучване относно интегрирането на екологичните, социалните и управленските цели в банковите правила на ЕС, прилагани по отношение на дружеството BlackRock Investment Management, което управлява инвестиции в сектора на изкопаемите горива и банковото дело, като тези области попадат в обхвата на новите правила относно екологичните, социалните и управленските принципи; като има предвид, че Омбудсманът подчерта, че правилата на ЕС относно обществените поръчки не са достатъчно строги и ясни, за да предотвратяват евентуални конфликти на интереси;
- Х. като има предвид, че бившият заместник-председател на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) напусна Управителния комитет на ЕИБ през ноември 2020 г. и се присъедини към борда на испанската мултинационална компания за комунални услуги „Ибердрола“ по-малко от три месеца по-късно; като има предвид, че бившият заместник-председател на ЕИБ отговаряше за надзора на операциите на ЕИБ по отпускане на заеми в Испания, включително и заеми за „Ибердрола“; като има предвид, че от 2019 г. нагагък компанията „Ибердрола“ е получила крупни заеми на обща стойност 1,39 милиарда евро, което я прави един от най-големите клиенти на ЕИБ през последните години; като има предвид, че този случай демонстрира все още съществуващата спорна практика на ЕИБ да допуска нейни заместник-председатели, назначени от държавите членки, да отговарят за надзора на заеми, отпуснати от ЕИБ в техните държави на произход, което може да доведе до конфликти на интереси;
- Ц. като има предвид, че според Омбудсмана нефинализирането от Комисията на „оценката за въздействието върху устойчивостта“ преди приключването на преговорите за сключване на търговско споразумение между ЕС и Меркосур представлява случай на лошо управление; като има предвид, че в констатацията на Омбудсмана се подчертава, че Комисията е пренебрегнала собствените си насоки относно използването на оценката за въздействието върху устойчивостта преди приключването на търговските преговори;
- Ч. като има предвид, че Омбудсманът констатира случаи на лошо управление във връзка с решението на Европейския банков орган (ЕБО) да одобри преместването на неговия бивш изпълнителен директор на поста „главен изпълнителен директор“ на Асоциацията за финансови пазари в Европа, която е лобистка организация на финансовия сектор; по този начин ЕБО не сметки рисковете от конфликт на интереси и продължи да му предоставя достъп до поверителна информация; като има предвид, че ЕБО започна да прилага препоръките на Омбудсмана, което позволи на Омбудсмана да приключи този случай;
- Ш. като има предвид, че в стратегията на Комисията за разглеждането на петиции се посочва нейното съобщение от 2016 г., озаглавено „Право на ЕС: По-добри резултати чрез по-добро прилагане“, чиито правила не предвиждат прилагането на административна процедура или практика по отношение на петициите; като има предвид, че подходът на Комисията, която систематично отказва да предприеме действия по индивидуални петиции и петиции, отнасящи се до области, обхванати от член 6 на ДФЕС, противоречи на разпоредбите на член 227 от ДФЕС и създава чувството на фрустрация и разочарование у гражданите, като същевременно застрашава възможността за идентифициране на системни недостатъци в държавите членки по отношение на правото на ЕС;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Щ. като има предвид, че голяма част от петициите, които се получават от комисията по петиции, са свързани с липсата на прозрачност на Комисията и изискват публикуването на пълни данни за договорите за ваксини срещу COVID-19, които са подписани между Комисията, държавите членки и фармацевтичната промишленост, както и данни за клиничните изпитвания върху пациенти;
- АА. като има предвид, че институцията на Омбудсмана представлява механизъм за правна защита на гражданите, които се сблъскват с проблеми при достъпа си до документи, съхранявани от европейските институции; като има предвид, че голяма част от проверките на Омбудсмана през 2020 г. доведоха до предоставяне на достъп до документи от по-широк обществен интерес, въпреки факта, че приложимото законодателство на ЕС е структурно нецелесъобразно поради това, че вече е остаряло и не отразява настоящите практики, възприети от европейските институции;
- АБ. като има предвид, че Омбудсманът предприе редица мерки, насочени към насърчаване на по-добро и по-последователно прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в рамките на цялата европейска администрация, и сложи началото на стратегическа инициатива във връзка с подхода на Комисията за удовлетворяване на специалните потребности на служителите с увреждания в контекста на извънредната ситуация, породена от COVID-19;
- АВ. като има предвид, че Омбудсманът започна проучване за това как Комисията гарантира, че Унгария и Португалия използват европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за финансиране на институции за грижи за хора с увреждания в съответствие с правните задължения съгласно Хартата, Регламента относно ЕСИ фондовете и Конвенцията за правата на хората с увреждания;
1. одобрява представения от Европейския омбудсман годишен доклад за 2020 г. и приветства отличния начин, по който в него са представени най-важните факти и цифри относно работата на Омбудсмана през 2020 г.;
  2. поздравява Емили О'Райли за нейната забележителна работа за увеличаване на откритостта, отчетността и почтеността на институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, като по този начин се защитават основните права на гражданите, по-специално в една трагична година, белязана от опустошителните последици на разразилата се пандемия от COVID-19; припомня, че прозрачността е заложена в принципите на правовата държава и че тя представлява ключов принцип за демокрацията на участието;
  3. припомня, че Омбудсманът може да отправя препоръки, както и предложения за решения и подобрения с цел решаване на даден проблем, свързан със случаи на лошо управление; отбелязва, че когато някоя жалба не попада в правомощията на Омбудсмана, той може да посъветва жалбоподателя да се обърне към друг орган или към комисията по петиции; посочва, че през 2020 г. Омбудсманът е получил над 1 400 жалби, които не попадат в неговите правомощия, основно поради факта, че те не касаят дейностите, свързани с администрацията на ЕС;
  4. поздравява Омбудсмана за това, че следи работата на европейските институции, работещи на първа линия по време на пандемията, и че подчертава тяхното задължение за осигуряване на прозрачност; приветства въпроса, отправен от Омбудсмана към Комисията, относно прозрачността на получаваните от нея научни становища, относно срещите ѝ с представители на интереси и относно нейните решения, свързани с възлагането на обществени поръчки в условията на извънредна ситуация;
  5. изразява своята признателност към Омбудсмана за неговото конструктивно сътрудничество с Парламента, и по-специално с комисията по петиции, както и с други европейски институции; поздравява Омбудсмана за това, че успя да подобри качеството и достъпността на услугите, предоставяни на гражданите, както и за факта, че въпреки разразилата се пандемия, в неговата основна работа не бяха констатирани пропуски, нито прекъсвания при разглеждането на жалби;
  6. отбелязва, че в резултат на работата на Омбудсмана в институциите и органите на ЕС бяха направени положителни промени;
  7. подчертава съществената роля на прозрачността и доброто управление в работата на европейските институции; изразява съжаление относно факта, че Комисията не е дала подходящи обяснения във връзка с исканията на Омбудсмана по отношение на ключови елементи от нейната работа по време на кризата, предизвикана от COVID-19; призовава Комисията да поясни как е вземала решения за възлагането на обществени поръчки в условията на извънредна ситуация, включително за процедурите за назначаване на членове на различни комисии, с цел да се гарантира пълна прозрачност на процеса;
  8. отбелязва, че Комисията е признала, че пазарът за ваксини се ръководи от принципа на конкуренцията; счита, че в интерес на европейските граждани е да се осигури яснота и прозрачност относно предварителните и окончателните споразумения за закупуването на ваксини срещу COVID-19, и че този интерес трябва да има преимущество пред искането на производителите за въвеждане на клаузи за неразкриване на информация; подчертава, че доверието между гражданите

Сряда, 16 февруари 2022 г.

и институциите е от първостепенно значение, особено в контекста на кризата с COVID-19; насърчава Омбудсмана да продължи своите проучвания и да поиска от Комисията да публикува нередактираните версии на тези предварителни и окончателни споразумения за закупуването на ваксини; настоятелно призовава Комисията да гарантира пълна прозрачност на информацията за научните изследвания и за разработването, закупуването и разпространението на ваксини срещу COVID-19, като публикува нередактираните версии на предварителните и окончателните споразумения за закупуването на ваксини и като включи в бъдещите договори за ваксини срещу COVID-19 предварителното условие за оповестяване на всички подробности, при провеждането на бъдещи преговори с фармацевтичните дружества; подчертава, че липсата на прозрачност в контекста на пандемията от COVID-19 противоречи на правото на гражданите за достъп до информация и подхранва дезинформацията и недоверието;

9. подчертава, че е много важно да се гарантира пълно и последователно изпълнение на предложенията на Омбудсмана, отправени след неговата стратегическа проверка във връзка с подобряването на практиките за прозрачност и цялостната работа на ECDC, който играе много важна роля за събирането и популяризирането на ключова информация относно ваксините срещу COVID-19 и за повишаване на общественото доверие в стратегията на ЕС за ваксиниране срещу COVID-19;

10. подкрепя Омбудсмана в неговата работа, за да се гарантира, че гражданите могат да упражняват пълноценно своите демократични права, наред с другото, чрез пряко участие и подробно проследяване на процеса на вземане на решения в рамките на европейските институции, както и чрез осигуряване на достъп до цялата важна информация, както е посочено и в съдебната практика на Съда на ЕС;

11. приветства действията на Омбудсмана по отношение на исканията му към Комисията за предоставяне на публичен достъп до документите, свързани с плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки, които са от голям обществен интерес, във връзка с безпрецедентната сума, която ще бъде отпусната по линия на инструмента „Next GenerationEU“; приветства факта, че Комисията вече е предоставила обширен материал относно Механизма за възстановяване и устойчивост; подчертава, че в това отношение е необходима повече прозрачност и засилен надзор от страна на съответните органи, включително и засилен надзор от страна на Омбудсмана във връзка с административните процедури, касаещи средствата на ЕС; призовава Омбудсмана да проучи, заедно с членовете на Европейската мрежа на омбудсманите (ЕМО), други възможни действия в рамките на тяхната компетентност, касаещи надзора над разпределението и използването на средствата на ЕС, с цел защита на правата на гражданите на Съюза по отношение на евентуални конфликти на интереси и случаи на корупция, както и нарушения на принципите на правовата държава, като се допринася за гарантиране на почтеността, пълната прозрачност и демократичната отчетност на европейските институции;

12. подчертава, че прозрачността на законодателния процес е основен елемент на всяка представителна демокрация; изразява съжаление относно факта, че настоящите практики на Съвета във връзка с неговия процес на вземане на решения все още са белязани от липсата на прозрачност; изразява съжаление относно факта, че Съветът продължава да възпрепятства прекия и своевременен достъп на гражданите до неговите законодателни документи в хода на законодателния процес, в нарушение на правото на гражданите за реално участие в процеса на вземане на решения;

13. приветства Омбудсмана за неговата решимост за постигане на пълна прозрачност при процеса на вземане на решения в рамките на ЕС; припомня, че в своята резолюция от 17 януари 2019 г. относно стратегическото проучване OI/2/2017 на Омбудсмана относно прозрачността на законодателните разисквания в рамките на подготвителните органи на Съвета на ЕС ⁽²⁾ Парламентът подкрепи предложенията на Омбудсмана за законодателна прозрачност; подчертава необходимостта от мониторинг на изпълнението на препоръките на Омбудсмана за прозрачност на тристранните процедури; призовава Съвета да положи повече усилия за осигуряването на прозрачност, по-специално като записва и публикува позициите на държавите членки и като предоставя повече документи от тристранните срещи, с цел защита на демократичните права на гражданите;

14. приветства факта, че в контекста на по-общата стратегическа работа във връзка с мерките на администрацията на ЕС в отговор на кризата с COVID-19 Омбудсманът започна също така проверка по собствена инициатива относно извънредните процедури за вземане на решения, въведени от Съвета; насърчава Съвета да следва отправените от Омбудсмана предложения за подобряване на неговата работа;

15. настоятелно призовава Комисията да се въздържа да одобрява „активни вещества“, използвани в пестицидите, ако открие обстоятелства, пораждащи опасения, или небезопасна употреба, или ако са необходими допълнителни данни, потвърждаващи тяхната безопасност, предвид сериозните последици за човешкото здраве и околната среда, които вече са налице вследствие на употребата на пестициди;

⁽²⁾ ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 149.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

16. призовава Комисията да обезпечи процес на одобрение на „активните вещества“ в пестицидите, който да бъде напълно прозрачен и да не води до конфликти на интереси; отбелязва, че Европейската гражданска инициатива, озаглавена „Да спасим пчелите и земеделските стопани“, събра над един милион подписа в ЕС и че тази инициатива приканва към постепенно спиране на употребата на синтетични пестициди в ЕС, към мерки за възстановяване на биологичното разнообразие и за подкрепа на земеделските стопани в прехода към устойчиво земеделие; изисква от Омбудсмана да продължи да проучва съществуващите системи на равнището на ЕС, с цел да се гарантира, че настоящите политики и процедурни гаранции в тази област обезпечават най-високо равнище на защита за човешкото здраве и околната среда, както и че събирането и разглеждането на научни доказателства е напълно прозрачно и точно, и не води до конфликти на интереси;

17. припомня, че през март 2020 г. Омбудсманът приключи проверка за това как Комисията гарантира, че научните експерти, които ѝ предоставят консултации, не са в положение на конфликт на интереси; призовава Комисията да подобри своите процеси за оценка на независимостта на научните експерти, които ѝ предоставят консултации, включително чрез пълно прилагане на предложенията на Омбудсмана, отправени след неговата проверка по този въпрос, като се гарантира, че съответните експерти не са в положение на конфликт на интереси;

18. насърчава Омбудсмана да започне проверка относно стратегическия подход на Комисията във връзка с разглеждането на петиции, тъй като дейността на Комисията се ограничава единствено до въпросите, разглеждани като стратегически важни или отразяващи структурни проблеми, което следователно изключва отделните случаи и може да засегне правата на гражданите по отношение на подаването на петиции и доброто управление;

19. критикува Комисията за това, че не успя да финализира оценката на въздействието върху устойчивостта преди приключването на търговските преговори между ЕС и Меркосур; припомня позицията на Парламента, че екологичното и социалното въздействие на споразуменията за свободна търговия трябва да се оценяват внимателно, преди сключването на търговски споразумения;

20. критикува решението на държавите членки, председателстващи Съвета, да използват корпоративно спонсориране, тъй като то вреди сериозно на имиджа на ЕС, като подчертава, че е важно в бъдеще да се избягва всякакво спонсориране; счита, че е много важно да се приемат най-строги правила за предотвратяване на подобни практики с оглед на запазване на репутацията и почтеността на Съвета и на ЕС като цяло; призовава държавите членки да изпълняват задължението си да си сътрудничат напълно прозрачно с Европейския омбудсман;

21. приветства работата на Омбудсмана за защита на правото на европейските граждани за достъп до документи, съхранявани от европейските институции, както и за предоставяне на гражданите на документи на всички официални езици на ЕС; приветства инициативата на Омбудсмана за прилагане на бързата процедура за достъпа до преписките с документи, за да може да се вземе решение относно изискваните документи в рамките на 40 работни дни; подчертава, че през 2020 г. средното време за разглеждане на жалби, свързани с предоставянето на публичен достъп, е било една трета в сравнение с времето преди 2018 г., когато бе въведена тази процедура; счита, че е изключително важно да се осигури пълна прозрачност и публичен достъп до документите, съхранявани от европейските институции, за да се гарантира най-високо равнище на защита на демократичните права на гражданите и тяхното доверие в европейските институции; счита, че Регламент (ЕО) № 1049/2001⁽³⁾ трябва да се преразгледа приоритетно; изразява съжаление относно факта, че законодателството на ЕС относно достъпа до документи е много остаряло, което пречи и на работата на Омбудсмана по този въпрос;

22. одобрява многократно заявявания ангажимент на Омбудсмана за борба със случаите на кадрова въртележка между държавния и частния сектор, включително и в случая с ЕБО, което накара Органа да се съгласи с препоръките на Омбудсмана, като той възприе нова политика за оценка на ограниченията и забраните за служителите след приключване на техните трудови правоотношения, както и нови процедури за незабавно преустановяване на достъпа до поверителна информация за напусканите служители;

23. призовава Омбудсмана да продължи работата си, за да гарантира своевременно публикуване на имената на служителите на европейски институции, за които е установена „кадрова въртележка“, и да осигури пълна прозрачност на цялата относима информация;

24. приветства започнатото от Омбудсмана проучване във връзка с начина, по който ЕИБ се е справила със случая на бившия си заместник-председател, който след напускането си на банката е кандидатствал за висока позиция в испанската компания „Ибердрола“, а тя е получила значителни по размери заеми от ЕИБ; критикува ЕИБ за това, че не е изпълнила искането на Парламента да включи в Кодекса за поведение на Управителния комитет на ЕИБ разпоредби, които да не

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

позволяват членовете на Управителния комитет да контролират отпускането на заеми или изпълнението на проекти в техните държави на произход; призовава ЕИБ да изпълни изцяло и последователно искането на Парламента, и да подобри своите правила за почтеност, както и тяхното прилагане, за да се предотвратят конфликти на интереси и накърняване на репутацията;

25. приветства проверките на Омбудсмана във връзка със защитата на основните права на бежанците, включително неговата проверка за начина, по който Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) подхожда към нарушенията на основните права, както и разширяването на нейния мандат, прозрачността и ефективността на механизма за подаване на жалби, както и ролята и независимостта на служителя по въпросите на основните права; призовава Омбудсмана да проучи този въпрос, като проследи бъдещите действия на Комисията и като направи проверка за това как установеният от нея механизъм за наблюдение проверява ефективността на финансираните от ЕС операции по управление на границите; подчертава значението на проверката на Омбудсмана за това как Комисията гарантира, че органите на държавите членки зачитат основните права при извършването на операции по управление на границите;

26. изисква от Комисията да последва изцяло и своевременно препоръките на Омбудсмана, отправени вследствие на проверката по случая с компанията BlackRock, като приеме по-строги и ясни правила, включително в рамките на своите вътрешни насоки, насочени към предотвратяване на евентуални конфликти на интереси във всички процедури, свързани с възлагането на обществени поръчки, наред с другото, с цел гарантиране на почтеността при процесите на вземане на решения във връзка с приемането на нови правила по някои екологични, социални и управленски въпроси на равнището на ЕС;

27. подкрепя дейностите на Омбудсмана, насочени към гарантиране на пълно и последователно прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от администрацията на ЕС, включително и списъка с най-добри практики, предназначени за насърчаване на последователен подход в цялата администрация на ЕС, с цел удовлетворяване на специалните потребности на служителите с увреждания в контекста на извънредната ситуация, свързана с COVID-19; приветства проверките на Омбудсмана по жалби на лица с увреждания и насърчава неговата работа, като активен участник в европейската рамка за Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ); припомня във връзка с това, че през 2020 г. Омбудсманът председателстваше европейската рамка за КПХУ;

28. приветства консолидирането на наградата за добра администрация, която има за цел да отличи дейности на публичната администрация в ЕС, оказващи положително въздействие върху живота на европейските граждани; счита, че по-широкото медийно отразяване на тази награда би позволило да се покаже на европейските граждани, че европейските институции предприемат практически действия;

29. настоятелно призовава Комисията да проучи използването на европейските структурни и инвестиционни фондове за изграждането на институционални структури за полагане на грижи за лица с увреждания в Унгария и Португалия;

30. подчертава, че средствата по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове се предоставят с цел да се насърчат правата на хората с увреждания да живеят независимо и да бъдат приобщени в рамките на общността; подчертава, че е много важно да се упражнява контрол върху средствата, отпуснати от ЕС, като те се използват за подпомагане на деинституционализацията в държавите членки;

31. отбелязва, че има леко увеличение в броя на жалбите, отправяни до Омбудсмана през последните години, което показва, че вече повече граждани са информирани за съществуването на тази институция и за нейната много полезна работа, която тя върши с цел защита на обществените интереси;

32. подчертава, че задълженията на държавите членки за спазване на принципа за недискриминация следва да се изпълняват, включително като се отделя специално внимание на участието на лицата с увреждания при подготовката и прилагането на проекти;

33. приветства факта, че през 2020 г. средната продължителност на проверките по случаи, приключени от Омбудсмана, е била 5 месеца, което показва подобрене спрямо предходната година, когато проверките са траели по 7 месеца;

34. отбелязва със задоволство, че през 2020 г. 57 % от случаите са били приключени за по-малко от 3 месеца, а случаите, чието разрешаване е отнело до 18 месеца, са представлявали едва 1 %, спрямо 10 % през предходната година и 27 % през 2013 г.; затова оценява усилията за разрешаване на въпросите, повдигнати от гражданите, и приканва всички съответни институции да отговарят своевременно на запитванията, отправяни от службата на Европейския омбудсман;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

35. отбелязва, че броят на жалбите, които не попадат в правомощията на Европейския омбудсман, е останал сравнително стабилен през годините (1 420 случая през 2020 г., 1 330 през 2019 г. и 1 300 през 2018 г.); отбелязва, че според доклада от 2020 г. повечето от тези жалби не се отнасят до администрацията на ЕС; приветства усилията на службата да информира гражданите по-добре относно правомощията на Европейския омбудсман; същевременно отбелязва нуждата от подобряване на комуникацията и осведомеността относно различните форми на жалби, които гражданите могат да подават на национално и европейско равнище; подчертава ролята, която Парламентът и неговите членове следва да играят в тази връзка;
36. отбелязва, че през 2020 г. 79 % от предложенията на Омбудсмана бяха приети от европейските институции, което представлява леко подобрене спрямо предходната година; изразява твърдото си убеждение, че институциите, агенциите и органите на Съюза трябва да изпълняват напълно и последователно решенията, препоръките и предложенията на Омбудсмана;
37. подчертава значението на Европейската мрежа на омбудсманите (ЕМО) и годишните заседания, които се провеждат с националните и регионалните омбудсмани чрез ЕМО, с цел допълнително повишаване на осведомеността за това, което службата на Омбудсмана може да направи за европейските граждани; приветства действията на Омбудсмана по време на пандемията за поддържане на редовни контакти с неговите национални колеги и за организиране и провеждане на уебинари през цялата 2020 г. по някои въпроси, като например последиците от пандемията, насърчаването и споделянето на най-добри практики в отговор на кризата и въздействието на изкуствения интелект; признава важния принос на ЕМО за предоставянето на информация относно отговорностите и правомощията на неговите членове и относно правилното прилагане на европейското право; призовава тази мрежа да разгледа ролята, която националните и регионалните омбудсмани биха могли да играят за увеличаване на участието на европейските граждани в процеса на вземане на решения в рамките на ЕС; насърчава по-нататъшното сътрудничество между членовете на ЕМО, включително в областта на насърчаването на бъдещи паралелни проучвания;
38. поздравява Омбудсмана за неговата дейност в цифровите платформи, която допринася за повишаване на осведомеността на европейските граждани за неговата работа; отбелязва, че през 2020 г. най-голямото увеличение е било в платформата Instagram, където аудиторията е нараснала със 71 % през тази година (1 068 нови последователи); в LinkedIn броят на последователите се е увеличил с 34 % (с 1 237 души повече), докато в Twitter, където Омбудсманът има най-голяма аудитория, броят на последователите е достигнал 29 200 през декември 2020 г., което представлява увеличение с 11 % (с 2 870 души повече);
39. поздравява Омбудсмана за 25-ата годишнина от създаването на неговата длъжност, като подчертава, че от 1995 г. насам службата на Омбудсмана е обработила над 57 000 жалби и е извършила над 7 300 проверки, което е допринесло значително за подобряване на етичните стандарти и стандартите за отчетност на европейските институции в широк спектър от области; подкрепя стратегията на Омбудсмана „Към 2024 г.“, насочена към увеличаване на въздействието, видимостта и значението на службата на Омбудсмана, в която са определени целите и приоритетите за настоящия мандат, като е включено и повишаването на осведомеността на гражданите за работата на Омбудсмана;
40. приветства приемането на новия статут на Омбудсмана, чиито разпоредби изясняват ролята на Омбудсмана и добавят допълнителни правомощия в някои области, свързани с подаването на сигнали за нередности, тормоза и конфликтите на интереси в институциите, органите или агенциите на ЕС; счита, че е много важно да се обезпечи увеличен бюджет за Омбудсмана, за да му се осигурят необходимите средства за ефективно справяне с общата работна натовареност;
41. приветства практическите препоръки на Омбудсмана към администрацията на ЕС за използването на 24-те официални езика в комуникацията с обществеността; подчертава, че тези препоръки са от съществено значение за опазване на богатото езиково многообразие в Европа; припомня, че равнопоставеността на езиците следва да се гарантира по-добре от европейските институции; отбелязва, че уебсайтовете на европейските институции следва да демонстрират по-добре равнопоставеността на 24-те официални езика на ЕС и изразява съжаление за това, че много раздели от интернет страниците на европейските институции все още са достъпни само на няколко езика;
42. приветства усилията на Омбудсмана за подобряване на участието на гражданите в процеса на вземане на решения в ЕС;
43. приветства новата версия на уебсайта на Омбудсмана, която е по-динамична и по-лесна за ползване от европейските граждани; насърчава Омбудсмана да осигурява превод за по-голяма част от неговите публикации на всички официални езици на ЕС;
44. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и доклада на комисията по петиции съответно на Съвета, Комисията, Европейския омбудсман, правителствата и парламентите на държавите членки, както и на техните омбудсмани или еквивалентни компетентни органи.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0032

Европейска стратегия за енергията от възобновяеми източници в морето

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно европейска стратегия за енергията от възобновяеми източници в морето (2021/2012(INI))

(2022/С 342/08)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194 от него,
- като взе предвид Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета ⁽¹⁾,
- като взе предвид Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране ⁽²⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ⁽³⁾ (Директивата за енергията от възобновяеми източници),
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 ⁽⁴⁾ (Регламента за TEN-E),
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 ⁽⁵⁾, който понастоящем е в процес на преразглеждане,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 6 февруари 2018 г. относно ускоряването на иновацията в областта на чистата енергия ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 14 март 2019 г. относно изменението на климата — европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика в съответствие с Парижкото споразумение ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

⁽²⁾ ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135.

⁽³⁾ ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82.

⁽⁴⁾ ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39.

⁽⁵⁾ ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129.

⁽⁶⁾ ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 10.

⁽⁸⁾ ОВ С 23, 21.1.2021 г., стр. 116.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт ⁽⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно всеобхватен европейски подход към съхранението на енергия ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г. относно нова промишлена стратегия за Европа ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно Европейска стратегия за водорода ⁽¹²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно европейска стратегия за интеграция на енергийните системи ⁽¹³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 7 юли 2021 г. относно въздействието на ветроенергийните паркове в морето и на други системи за енергия от възобновяеми източници върху риболовния сектор ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт (COM(2019)0640),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020)0102),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. — Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380) и свързаната резолюция от 9 юни 2021 г. със същото заглавие ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2020 г., озаглавено „Стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“ (COM(2020)0301),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2020 г., озаглавено „Гласък за неутралната по отношение на климата икономика: Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система“ (COM(2020)0299),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 17 септември 2020 г., озаглавено „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. — Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ (COM(2020)0562),
- като взе предвид доклада на Комисията от 14 октомври 2020 г., озаглавен „Доклад за 2020 г. относно състоянието на Енергийния съюз съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата“ (COM(2020)0950),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 19 ноември 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за използване на потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето за неутрално по отношение на климата бъдеще“ (COM(2020)0741),
- като взе предвид предложението на Комисията от 15 декември 2020 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 (COM(2020)0824),
- като взе предвид Доклад № 3/2015 от 1 октомври 2015 г. на Европейската агенция за околна среда, озаглавен „Marine protected areas in Europe's seas — an overview and perspectives for the future“ (Зашитени морски зони в европейските морета: преглед и перспективи за бъдещето) и нейния преглед от 6 октомври 2020 г., озаглавен „Management effectiveness in the EU's Natura 2000 network of protected areas“ (Ефективност на управлението в защитените зони от мрежа „Натура 2000“ на ЕС),
- като взе предвид споразумението, прието на 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP21) в Париж на 12 декември 2015 г. (Парижкото споразумение),

⁽⁹⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 371, 15.9.2021 г., стр. 58.

⁽¹¹⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 43.

⁽¹²⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 56.

⁽¹³⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 45.

⁽¹⁴⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0338.

⁽¹⁵⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0277.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становищата на комисията по транспорт и туризъм и на комисията по рибно стопанство,
  - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0339/2021),
- А. като има предвид, че ЕС ратифицира Парижкото споразумение, също както и Европейския зелен пакт и наскоро приетия европейски закон за климата, които определят цел на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове с поне 55 % до 2030 г. и за постигане на целта за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., както и допълнителни цели, за борба с последиците от глобалното изменение на климата;
- Б. като има предвид, че преходът към енергоспестяваща икономика, основана до голяма степен на възобновяеми източници и с нулеви нетни емисии на парникови газове, изисква бърз преход към чиста енергия, който да осигурява устойчивост, сигурност на доставките и финансова достъпност на енергията, както и необходимата енергийна инфраструктура;
- В. като има предвид, че значителният спад на цените на енергията от възобновяеми източници в морето ги превърна в един от източниците на енергия на най-конкурентни цени, като общите усреднени разходи за вятърна енергия от разположени в морето инсталации намаляха с 48 % в периода между 2010 и 2020 г., от 0,14 на 0,071 EUR за kWh, и следователно тя вече е критично важен елемент в екологичния преход, като по този начин се проправя пътя за модерна, използваща ефективно ресурсите и конкурентоспособна икономика, и освен това енергията от възобновяеми източници в морето се наложи като един от най-важните стълбове на амбициите на ЕС в областта на климата; като има предвид, че енергията от възобновяеми източници в морето може да създаде условия за използването на мащабни източници на енергия в защита на домакинствата от енергийна бедност;
- Г. като има предвид, че стратегията на ЕС за енергията от възобновяеми източници в морето следва да отчита различните географски характеристики на морските басейни на ЕС, което прави трудно разработването на еднакъв за всички подход;
- Д. като има предвид, че секторът на ЕС за добив на енергия от възобновяеми източници в морето е водещ в технологично отношение и притежава значителен потенциал да насърчи икономиката на ЕС като подпомага развитието на добива на чиста енергия в Европа и по света;
- Е. като има предвид, че общо наличното финансиране за програмите на ЕС за научноизследователска и развойна дейност в областта на добива на вятърна енергия от разположени в морето инсталации през последните десет години беше 496 милиона евро; като има предвид, че публичните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност в областта на веригата на създаване на стойност, свързана с вятърната енергия, вече изиграха решаваща роля за развитието на сектора; като има предвид, че инвестициите, които са необходими за мащабното разгръщане на енергията от възобновяеми източници в морето до 2050 г. се оценяват на почти 800 милиарда евро, около две трети за финансиране на свързаната мрежова инфраструктура и около една трета за добиването на енергия в морето; като има предвид, че планът за възстановяване Next Generation EU предоставя уникална възможност за мобилизиране на значителен размер публични финансови средства в допълнение към частните инвестиции;
- Ж. като има предвид, че уменията и квалификациите на работната сила са от много голямо значение за успеха на стратегията за енергията от възобновяеми източници в морето;
- З. като има предвид, че пристанищата на ЕС са с решаваща роля за обезпечаване на икономическата ефективност на вятърната енергия от разположени в морето инсталации и са входни точки за развитието на местно равнище в крайбрежните общности;
- И. като има предвид, че понастоящем Северно море е на водещо място в света по брой разположени в морето инсталации за вятърна енергия; като има предвид, че други европейски морски басейни, като Атлантическият океан, Средиземно море, Балтийско море и Черно море, са обещаващи за увеличаването на мащаба на добива на вятърна енергия в морето и за внедряване в ЕС; като има предвид, че западните държави — членки на ЕС, по брега на Атлантическия океан притежават голям естествен потенциал както за фиксирани на дъното, така и за плаващи ветроенергийни инсталации; като има предвид, че южните държави — членки на ЕС, по брега на Средиземно море притежават голям потенциал най-вече за плаващи ветроенергийни инсталации; като има предвид, че държавите — членки на ЕС, по брега на Балтийско море притежават голям естествен потенциал за фиксирани за дъното ветроенергийни инсталации; като има предвид, че източните държави — членки на ЕС, по брега на Черно море притежават голям потенциал както за фиксирани за дъното, така и за плаващи ветроенергийни инсталации;
- Й. като има предвид, че са необходими допълнителни научни изследвания относно въздействието на различните технологии и инфраструктура за добив на енергия от възобновяеми източници в морето върху морските екосистеми, морското биологично разнообразие и морските защитени зони;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- К. като има предвид, че преходът към неутрална по отношение на климата икономика следва да бъде придружен от възстановяване на природата, без да се допускат компромиси по отношение на съществуващите цели по отношение на природата, заложи в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., и без да се пренебрегва никой, както е посочено в Европейския зелен пакт; като има предвид, че енергийният преход следва да бъде справедлив и приобщаващ;
- Л. като има предвид, че проектите за добив на енергия от възобновяеми източници в морето и техните оценки на въздействието върху околната среда трябва да следват подхода на йерархия на мерките за смекчаване; като има предвид, че когато няма възможности за избягване или то е много трудно, по време на всички етапи — от избора на обект до експлоатацията и извеждането от експлоатация — следва да се приемат и ефективно да се прилагат мерки за намаляване на въздействието; като има предвид, че мерките за смекчаване на последиците включват и мерките срещу подводния шум, определени в оценките на въздействието върху околната среда;
- М. като има предвид, че Комисията следва да направи оценка на осъществимостта на създаването на важен проект от общоевропейски интерес за широкомащабен плаващ ветроенергиен парк и свързващи електролизатори;
- Н. като има предвид, че съществува възможност да се извличат ползи от съвместимостта между изискванията за морското пространство, за да се осигури съгласуваност на добива на енергия от възобновяеми източници в морето със Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.; като има предвид, че ветроенергийните паркове в морето могат да бъдат от полза за морското биологично разнообразие, ако са проектирани и изградени устойчиво; като има предвид, че широкото разпространение на добива на вятърна енергия от разположени в морето инсталации изисква интелигентен подход, за да се гарантира тяхното съвместно съществуване с дейностите, които вече се извършват в съответните райони, както и да се нанесе възможно най-малка вреда на околната среда; като има предвид, че шумовото замърсяване от изграждането и експлоатацията на ветроенергийни паркове, и особено от морския транспорт, оказва въздействие върху морската екосистема и следва да бъде разгледано в законодателството в областта на околната среда; като има предвид, че включването на предприемачите в областта на енергията от възобновяеми източници на ранен етап от процеса със сигурност ще допринесе за успешното разпределяне на морското пространство; като има предвид, че разпределянето на пространството следва да бъде резултат от съвместно морско пространствено планиране и интегрирано крайбрежно управление, което надхвърля националните граници; като има предвид, че вятърните електрогенератори в морето са с по-голям добив от този на вятърните електрогенератори на сушата и е по-вероятно те да получат одобрението на живеещите в съседство;
- О. като има предвид, че в строго защитените дони, обявени за такива в рамките на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., не следва да се разрешава човешка дейност, включително във връзка с енергията от възобновяеми източници;
- П. като има предвид, че стратегията има за цел да се осигури дългосрочна рамка, която насърчава доброто съвместно съществуване на разположена в морето инфраструктура и други видове използване на морското пространство, допринася за опазването на околната среда и дава възможност на рибарските общности да процъфтяват;
- Р. като има предвид, че справедливият преход на работниците от сектора на добива на нефт и газ в морето към сектора на енергията от възобновяеми източници в морето следва да се подкрепи чрез подобряване на признаването на техните умения и квалификации; като има предвид, че е важно да се поддържат най-високи социални и свързани с околната среда стандарти;
- С. като има предвид, че навлизането на енергията от възобновяеми източници в морето зависи от колективните усилия на публичния и частния сектор; като има предвид, че държавните предприятия могат да участват наред с частните дружества в сектора на енергията от възобновяеми източници; като има предвид, че преразглеждането на правилата за държавната помощ и за обществените поръчки следва да осигури по-голяма гъвкавост при осъществяването на екологичния преход, включително проектите за енергия от възобновяеми източници в морето;
1. счита, че борбата с изменението на климата чрез навлизането на енергията от възобновяеми източници в морето е жизненоважна за постигането на целите на Парижкото споразумение и за изпълнението на ангажимента на ЕС за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове най-късно до 2050 г., в съответствие с най-новите научни данни, както е потвърдено в Европейския зелен пакт и в плана за възстановяване Next Generation EU; подчертава, че икономиката с нулеви нетни емисии изисква внедряване на енергията от възобновяеми източници в безпрецедентен мащаб; подчертава, че много от държавите членки изостават по отношение на внедряването на необходимите енергия от възобновяеми източници и инфраструктура; подчертава също, че всички държави членки следва да положат значителни усилия за постигане на пълния си потенциал по отношение на енергията от възобновяеми източници; подчертава, че ЕС няма да може да изпълни своите задължения в областта на климата, ако не бъдат предприети допълнителни действия за ускоряване на внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

2. призовава Комисията да определи енергията от възобновяеми източници в морето и други свързани енергийни технологии като основни елементи на енергийната система на ЕС до 2050 г;
3. подчертава, че икономите на енергия, енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници са сред основните движещи сили за постигане на икономика с нулеви нетни емисии; припомня ангажмента на Съюза по отношение на принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и подчертава значението на прилагането на този принцип във всички съответни законодателни актове и инициативи;
4. подчертава, че целите за енергодобив за енергията от възобновяеми източници в морето във всички морски басейни на ЕС, както се подчертава в съобщение COM(2020)0741 на Комисията, са да се достигнат най-малко 60 GW до 2030 г. и 340 GW до 2050 г.; припомня, че според оценката на въздействието, придружаваща съобщение COM(2020)0562 ⁽¹⁶⁾ на Комисията, изградената мощност за вятърна енергия от разположени в морето инсталации следва да бъде 70 — 79 GW, за да се постигне конкурентоспособно от гледна точка на разходите намаление с 55 % до 2030 г.; призовава държавите членки и публичния и частния сектор да надхвърлят целта за намаление с 55 % до 2030 г.; настоятелно призовава Комисията да преразгледа правилата за обществените поръчки и за държавната помощ, за да се осигури конкурентен от гледна точка на разходите преход, подпомаган от добре функциониращ пазар, насърчаващ навлизането на вятърната енергия от разположени в морето инсталации; отбелязва, че има райони с широко неоползотворен потенциал за добив на енергия от възобновяеми източници в морето, като Атлантическия океан, Средиземно море, Балтийско море и Черно море; подчертава, че решението да се намери място за този допълнителен капацитет за добив на енергия от възобновяеми източници в морето до 2030 г. е от изключително значение и следва да бъде разглеждано като приоритет и да бъде определено в ЕС преди 2023/2024 г., за да може строителните работи да приключат до 2030 г.; подчертава, че конкурентоспособността на вятърната енергия от разположени в морето инсталации и океанската енергия като енергиен източник ще продължи да се увеличава и цените ще продължат да намаляват паралелно с непрекъснатото развитие и внедряване; подчертава, че енергията от възобновяеми източници в морето е жизнеспособен източник на енергия и че една устойчива и надеждна енергийна система трябва да съчетае енергията от възобновяеми източници в морето с други енергийни технологии, възможности за съхранение и гъвкаво енергопотребление;
5. счита, че енергията от възобновяеми източници в морето трябва да бъде устойчива по цялата верига на стойността и да оказва ограничено отрицателно въздействие върху околната среда и върху икономическото, социалното и териториалното сближаване; припомня даденото в Европейския зелен пакт обещание да не се пренебрегва никой; подчертава, че благосъстоянието на хората следва да бъде в центъра на екологичния преход;
6. отбелязва конкурентното предимство на дружествата и технологиите от ЕС в сектора на енергията от възобновяеми източници в морето; призовава Комисията да гарантира, че ЕС запазва водещата си позиция в технологично отношение, задържа талантивите кадри и осигурява финансово достъпна, безопасна и устойчива енергия, като същевременно се отчита потенциалното въздействие, включително свързаното с изменението на климата и въздействието върху морската среда; подчертава, че е важно да се запази това конкурентно предимство; изтъква потенциала за значителен растеж на сектора и неговия принос за икономиката на ЕС, включително износа на технологии и системи; подчертава, че е важно да се подпомагат инвестициите в научноизследователска и развойна дейност и да се използва иновативната система в сектора на технологиите за добив на енергия от възобновяеми източници в морето посредством трансгранично сътрудничество и партньорство в рамките на „Хоризонт Европа“ с цел улесняване и подпомагане на стабилни европейски вериги за създаване на стойност, които са от решаващо значение за двата прехода, като същевременно се осигури бързото навлизане на разработените в тази област иновации; подчертава значението на висококачествените промишлени работни места за улесняването на справедлив преход;
7. подчертава необходимостта от поддържане в Европейския съюз на чиста, конкурентоспособна и устойчива верига на доставки на енергия от възобновяеми източници в морето; поради това подчертава, че е необходимо доставчиците да прилагат най-високите стандарти за качество в областта на здравето, безопасността и околната среда съгласно европейското сертифициране и европейските стандарти, определени в процес на диалог с всички имащи отношение заинтересовани лица; подчертава също необходимостта от максимално намаляване на транспортните разходи във веригата на доставки; счита, че тези елементи следва да бъдат взети предвид в процедурите за възлагане на обществени поръчки;
8. подчертава, че внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето е идеална възможност за най-отдалечените региони и островите да декарбонизират своя енергиен микс и рязко да намалят зависимостта си от внос на изкопаеми горива; призовава за подсилване на инициативата „Чиста енергия за островите в ЕС“, като се постави силен акцент върху енергията от възобновяеми източници в морето; припомня, че островите са особено засегнати от покачането на морското равнище;
9. призовава Комисията да направи възможно най-скоро оценка на въздействието, за да се изясни икономическото и социално-икономическото въздействие на енергията от възобновяеми източници в морето, със специален акцент върху съществуващите работни места и върху създадените работни места вследствие на внедряването на капацитет от 300 — 450 GW до 2050 г.;

⁽¹⁶⁾ SWD(2020)0176.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

10. призовава местните компетентни органи да правят оценка на инициативите, които насърчават местните икономики, устойчивите работни места на местно равнище и икономическите дейности чрез навлизането на енергията от възобновяеми източници в морето; призовава за набелязването на полезни взаимодействия между секторите, които могат най-добре да подкрепят двата прехода — екологичния и цифровия, и да подпомогнат надеждно с оглед на бъдещето икономическо възстановяване, наред с развитието на полезни взаимодействия с действията, създаващи условия за устойчива синя икономика;

Инфраструктура и трежи

Инвестиции в инфраструктура

11. подчертава, че е неотложно да се подобри и разшири съществуващата инфраструктура, без да се засягат Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. и законодателството на ЕС в областта на околната среда, за да се създадат условия за увеличено използване на енергия от възобновяеми източници; изразява съжаление, че редица държави членки все още не са постигнали целта си от 10 % междусистемна електроенергийна свързаност до 2020 г., и призовава Комисията и държавите членки да осигурят подходяща инфраструктура, като преносни линии, за интегриране и транспортиране на енергията от възобновяеми източници в морето; подкрепя целта на ЕС от 15 % по отношение на междусистемните връзки за електрическа енергия за 2030 г., посочена в член 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата; призовава Комисията да представи предложение, което може да осигури ускори постигането на целта по отношение на междусистемните връзки; счита, че Съюзът и неговите държави членки следва да разработят споразумения относно морската енергийна инфраструктура със съседните географски региони;

12. призовава Комисията и държавите членки да гарантират наличието на подходяща инфраструктура в ЕС с цел обезпечаване на икономически ефективно внедряване на енергията от възобновяеми източници в морето;

13. подчертава, че е важно да се осигури устойчиво и отговорно развитие на сектора на енергията от възобновяеми източници в морето, като се вземе предвид важната роля на морския транспорт и на морските пристанища; подчертава, че разработването на енергията от възобновяеми източници в морето следва да отчита необходимостта от безопасни морски пътища и коридори за достъп, както и от зони за заставане на котва за морския транспорт, а също и бъдещото развитие на морските пътища за достъп до пристанищата; подчертава значението на съвременните, устойчиви и иновативни морски пристанища за сглобяването, производството и обслужването на съоръжения за добив на енергия от възобновяеми източници в морето и необходимостта от значителни инвестиции за модернизиране на пристанищната инфраструктура, включително транспортните терминали, и на плавателните съдове, за да се предоставят тези услуги; посочва ролята на морските пристанища като наземни връзки за енергията от възобновяеми източници, добивана в морето, и свързаната логистика, както и като центрове за енергия от възобновяеми източници за свързването към електропреносната мрежа в морето и трансграничните междусистемни връзки;

14. подчертава, че достъпът до енергия от възобновяеми източници в морето също така ще допринесе за екологизирането на пристанищата, включително по отношение на електрозахранването на сушата за корабите на котвена стоянка, и за тяхното развитие като клъстери на кръговата промишленост; подчертава, че морските пространствени планове на държавите членки следва да бъдат съвместими с бъдещите тенденции, включително новите потоци на движение, новите корабни пътища и по-големите плавателни съдове, и следва да гарантират, че инфраструктурата за енергия от възобновяеми източници в морето може да съществува наред с морските транспортни пътища, риболовната промишленост, схемите за разделение на трафика, зоните за заставане на котва, военноморския достъп и дейности, както и развитието на пристанищата; изразява твърдо убеждение, че трябва да бъдат гарантирани най-високи равнища на безопасност при преминаването на кораби в близост до инфраструктурата за енергия от възобновяеми източници в морето, в това число достатъчно покритие от службата по морския трафик и осигуряването на плавателни съдове за предоставяне на помощ при извънредни ситуации в района;

15. приветства предложението на Комисията за преразглеждане на Регламента за TEN-E, за да се постигнат целите на Европейския зелен пакт и да се пригоди законодателството за 1,5 °C, и приветства също вниманието, което тя отделя на потребностите и приоритетите на сектора на енергията от възобновяеми източници в морето; подчертава, че развитието на устойчиви и ефективни хибридни и радиални активи за вятърна енергия в морето за добиване, междусистемно свързване и пренос на енергия от възобновяеми източници изисква насочени към бъдещето публични и частни планиране и инвестиции; изразява твърдо убеждение, че нормативната уредба следва да улеснява изпреварващите инвестиции; подчертава необходимостта от гарантиране на координация и съгласуване между плановете за изграждане на разположената на сушата и в морето мрежа, включително чрез определяне на местата за инсталиране на сушата на офшорните връзки и наземните инсталации от преносната мрежа; насърчава държавите членки да ускорят изграждането на необходимата мрежова инфраструктура за улесняване на екологичния преход, за който електрификацията е от решаващо значение; признава, че огромните инвестиции, които често се прилагат едновременно, ще изискват внимателно и прецизно планиране;

16. подчертава, че е важно държавите членки съвместно да определят количеството енергия от възобновяеми източници в морето, което трябва да бъде добивано от всеки морски басейн от държавите членки до 2030, 2040 и 2050 г. и да постигнат съгласие за сътрудничество в това отношение, за да се обезпечи сигурността на инвестициите и постигането на целите в областта на климата и енергетиката;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

17. признава потенциала за добив на енергия от възобновяеми източници в морето във всички европейски морски басейни и призовава Комисията и държавите членки да постигнат напредък в областта на главните технологии, които ще позволят използването на тази енергия;
18. приветства ангажимента на Комисията във връзка със стратегията за улесняване на диалога относно свързаната с околната среда, икономическата и социалната устойчивост на енергията от възобновяеми източници в морето и за насърчаване на „общност от практики“, в която всички заинтересовани лица, включително промишлеността, неправителствените организации, рибарите и учените, могат да обменят мнения, да споделят опит и да работят по съвместни проекти на ранен етап;
19. отбелязва възможните предимства на съчетаването на производствени мощности в морето и на активи за пренос в процедурите за възлагане на обществени поръчки; приканва Комисията и държавите членки да анализират потенциала и възможните предизвикателства на този всеобхватен подход за възлагане на обществени поръчки и да направят оценка на неговата приложимост в различен контекст; подчертава, че този анализ следва да вземе предвид възможните предизвикателства по отношение на осигуряването на стимули и оптималното планиране за мрежите, разположени в морето и на сушата;
20. припомня, че получаването на електроенергия от възобновяеми източници в морето създава също така възможност за добив на водород от възобновяеми източници, както е посочено в съобщения COM(2020)0741, COM(2020)0299 и COM(2020)0301 на Комисията;
21. отбелязва характерната допълняемост между отделните технологии за добив на енергия от възобновяеми източници по отношение на споделена инфраструктура, полезни взаимодействия във веригата на доставки и по-надеждно производство на обща мощност;
22. подчертава необходимостта от инвестиции в инфраструктура за подпомагане на разрастването на сектора на енергията от възобновяеми източници в морето, и по-специално инвестиции в пристанищата, за да бъдат пригодни за по-големи турбини и компоненти, да обслужват операции и поддръжка (включително съоръжения за обучение), и да изградят центрове за извеждане от експлоатация и за производство за фиксирани за дълото и за плаващи инсталации за вятърна енергия; подчертава факта, че енергията от възобновяеми източници в морето ще бъде от критично значение за сигурността на енергийните доставки и че трябва да се предприемат необходимите мерки за защита на инфраструктурата срещу кибернетични атаки;

Сътрудничество на държавите членки

23. подчертава, че сътрудничеството между държавите членки е жизненоважно за максимално ефективното използване на морските енергийни ресурси, като се отчитат специфичните особености на всяка област; подчертава значението на сътрудничеството в областта на енергетиката в Северно море и необходимостта Обединеното кралство да бъде включено отново в това сътрудничество; отбелязва, че действащата правна рамка следва да бъде усъвършенствана, за да улеснява в достатъчна степен подобно сътрудничество; изразява твърдо убеждение, че неуспехът да се разшири сътрудничеството между държавите членки и взаимосвързаните трети държави ще попречи на внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат без отлагане необходимите действия; насърчава държавите членки незабавно да координират и да предложат планове за развитието на мощности в морето;
24. подчертава, че регионалното сътрудничество между държавите членки и съседните държави на равнище морски басейни следва да се насърчи чрез съвместно планиране, чрез премахване на регулаторните бариери, както и чрез създаване на регионални карти за използване на морското пространство, достъпни за всички заинтересовани лица и редовно преразглеждани посредством обща рамка за мониторинг;
25. приветства намерението на Комисията да координира действията си с държавите членки в подкрепа на разгръщането на поне 100 MW енергия от морските вълни и от приливите и отливите до 2025 г. и на поне 1 GW до 2030 г.;
26. приветства предложението на Комисията за регламент относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 и подкрепя създаването на единно звено за контакт за всеки приоритетен коридор за мрежи в морето, като въпросните звена за контакт следва да улесняват координацията между държавите членки и процеса на издаване на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници в морето от общ интерес;

Топлоснабдяване и охлаждане

27. отбелязва, че електроенергията и прякото топлоснабдяване и охлаждане, получени от енергия от възобновяеми източници в морето, може да допринесе за екологизирането на всички видове крайна употреба на електроенергията, например термопомпи, което да доведе до намаляване и в крайна сметка до премахване на емисиите на парникови газове; подчертава потенциала за включване на енергията от възобновяеми източници в морето в топлоснабдяването чрез чиста електроенергия и термопомпи;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

28. призовава Комисията да анализира най-добрите практики от развитите пазари на топлоснабдяване и охлаждане в полза на възникващите пазари; подчертава, че държавите членки са способни да изградят капацитет за съхранение за топлоснабдяването и охлаждането и по този начин да насърчат внедряването на силно променливата енергия от възобновяеми източници в морето; подчертава, че липсата на данни и прекъсването на връзката със стратегиите за саниране на сгради на равнище община забавя по-задълбоченото интегриране на възобновяемите източници на енергия на пазарите на топлоснабдяване и охлаждане;

29. подчертава ролята на националните и местните органи в стратегическото планиране за топлоснабдяването и охлаждането и за подпомагане на операторите от централната енергийна система чрез намаляване на риска на инвестициите и улесняване на достъпа до пряко финансиране от публичния сектор;

Научноизследователска и развойна дейност

30. изразява твърдо убеждение, че ЕС и държавите членки следва да подкрепят научните изследвания и развитието на многофункционални междусистемни връзки; подчертава необходимостта от създаване на дългосрочна рамка за многофункционалните междусистемни връзки, която да е способна да интегрира ефикасно пазарите на сушата и в морето; призовава Комисията да подпомага производителите на различно оборудване при разработването на общ стандарт, който може да осигури съвместимост, включително оперативна, на междусистемните връзки; подчертава, че за ускоряване на навлизането на пазара е необходимо да бъдат проектирани, тествани, демонстрирани нови технологии, като многофункционалните междусистемни връзки, както и да бъде намален свързаният с тях риск; призовава за подходящи рамкови условия с цел да се гарантира бързото развитие на тези технологии;

31. настоятелно призовава Комисията, държавите членки и частния сектор да увеличат инвестициите в научноизследователска и развойна дейност в сферата на кръговия и съобразен с природата дизайн на енергия от възобновяеми източници в морето, както и в технология за рециклиране и демонтаж на съоръженията за енергия от възобновяеми източници в морето;

32. подчертава, че секторът на енергията от възобновяеми източници в морето на ЕС разчита на вносни суровини и компоненти за производство и че веригата на доставки на тези материали следва да бъде защитена; отново подчертава, че е необходимо доставчиците да прилагат най-високите стандарти за качество и в областта на здравето, безопасността и околната среда съгласно европейското сертифициране и европейските стандарти;

33. изразява твърдо убеждение, че ЕС и държавите членки следва да подкрепят изследванията и развитието на плаващи морски станции за добив на енергия от вятъра, приливите и отливите, вълните и морските течения, които могат да бъдат приспособени към различните условия на морското дъно в Европа; подчертава също в това отношение необходимостта да се подпомагат изследванията и развитието, увеличаването на мащаба и пазарната реализация на декарбонизирането на цялата верига за създаване на стойност на енергията от възобновяеми източници в морето, на технологиите, при които се използват възобновяеми енергийни източници, например вятърната енергия от разположени в морето съоръжения, за декарбонизирането на други сектори, и да се свързват сектори;

34. подчертава необходимостта да се експлоатира енергията от дълбоководни възобновяеми източници в морето; подчертава, че плаващите технологии осигуряват достъп до по-големи и по-постоянни скорости на вятъра, с което може също така да се сведе до минимум въздействието върху околната среда на турбините и да се намали натискът, свързан с крайбрежното планиране; призовава Комисията и държавите членки да насърчават изследванията, развитието, наблюдението и иновациите, свързани с технологиите, например плаващите платформи; подчертава, че това е изключителна възможност за ЕС да заеме позицията на световен лидер по отношение на технологиите в областта на енергията от възобновяеми източници в морето, които ще бъдат от основно значение за декарбонизацията;

35. счита, че е от съществено значение най-важните сегменти от веригите за създаване на стойност в областта на енергията от възобновяеми източници да бъдат в Европа, за да се постигнат целите на ЕС по отношение на климата и да се осигурят значителни икономически ползи за жителите; призовава за адекватни мерки за подпомагане на ролята на съдържанието с произход от Европа във веригата на доставки и законодателството в областта на енергията от възобновяеми източници;

36. приветства факта, че Комисията и Европейската инвестиционна банка работят сериозно с други финансови институции, за да подкрепят стратегическите и свързаните с по-висок риск инвестиции в морска енергия чрез InvestEU, като същевременно осигуряват запазването на водещата позиция на ЕС в технологично отношение;

37. призовава Комисията и държавите членки, в контекста на Европейския зелен пакт, да използват по-активно фондовете на Съюза, за да подкрепят развитието на енергията от възобновяеми източници в морето в най-отдалечените територии и острови, за да се намали ефективно зависимостта им от изкопаеми горива;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

38. подчертава, че за по-широкото навлизане на енергията от възобновяеми източници в морето ще е необходима голяма високоспециализирана и квалифицирана работна сила, и призовава Комисията и държавите членки да предприемат необходимите стъпки, за да предотвратят недостига на квалифицирани работници и служители, като осигурят привлекателни условия на труд, съобразени със здравето и безопасността; подкрепя амбицията на Комисията да подпомага компетентните национални и регионални органи при създаването и предоставянето на специфични за енергията от възобновяеми източници в морето програми за образование и обучение и необходимостта от развитието на фонд от умения в тази област; призовава Комисията да включи енергията от възобновяеми източници в морето в следващата си европейска програма за умения, за да помага на отделните лица, многонационалните предприятия и малките и средните предприятия да развиват необходимите умения за сектора на енергията от възобновяеми източници в морето; подчертава значението на жените във високотехническата среда на морския сектор;

39. счита, че през целия проектен цикъл е от решаващо значение да се проектира, разработва и разгръща енергия от възобновяеми източници в морето по кръгов и възобновяем начин; подчертава по-специално, че значителното количество метали и минерали, които са необходими за подпомагане на растежа на възобновяемите технологии, трябва да бъдат осигурявани по отговорен и кръгов начин;

40. подчертава съществената възможност да се разработва въглерод от възобновяеми източници в морето, което може да спомогне за по-широкото развитие на пазара на въглерод от възобновяеми източници; приканва Комисията да оцени по какъв начин възобновяемите източници на енергия в морето биха могли да проправят пътя за развитието на добива на въглерод от възобновяеми източници;

41. подчертава значението на частните и публичните инвестиции в сектора на енергията от възобновяеми източници в морето за широкомащабното разгръщане на технологии за този вид енергия; отново призовава Комисията да адаптира „Хоризонт Европа“ към разработването, увеличаването на мащаба и пазарната реализация на революционни технологии и иновации в Съюза, за да се преодолее разминаването между иновациите и внедряването на пазара, чрез предоставяне на рисково финансиране за технологии и демонстрационни проекти на ранен етап и чрез разработване на вериги за създаване на стойност на ранен етап с цел да се подкрепи разработването на научноизследователска инфраструктура, а също и с цел да се намалят съществуващите разлики между държавите членки;

42. подчертава, че подобрените умения в сферата на енергията от възобновяеми източници в морето и специфичните за сектора знания са активи, които могат да бъдат изнасяни извън ЕС, с което да се подкрепя износа на услуги от ЕС и да се допринесе за смекчаването на последиците от изменението на климата на глобално равнище;

Разрешения и морски пространствени планове

Рационализиране на издаването на разрешения

43. подчертава, че за постигане на целите за 2030 и 2050 г. е необходимо да се ускори разгръщането на енергията от възобновяеми източници в морето; подчертава, че е необходимо по-устойчиво управление на морското пространство и бреговете, за да се отключи потенциалът на енергията от възобновяеми източници в морето; изразява твърдо убеждение, че подходящият процес на морско пространствено планиране трябва да бъде придружен от стабилен подход относно участието на обществеността, така че да се вземат под внимание мненията на всички заинтересовани лица и крайбрежни общности; отбелязва, че огромният интерес към енергията от възобновяеми източници в морето ще води до все по-голям брой заявления за издаване на разрешения; призовава държавите членки спешно да опростят съответните процедури и да координират своите усилия; насърчава държавите членки да приемат единните звена за контакт;

44. отбелязва настоящия продължителен процес за започване на проекти за добив на енергия от възобновяеми източници в морето и спешната необходимост от ускоряването му с оглед на постигане на целите за 2030 и 2050 г.; отбелязва, че рационализирането на процедурите и на техническите стандарти на държавите членки ще улесни по-бързото разгръщане; призовава държавите членки да създадат прозрачен процес и да обмислят въвеждането на крайни срокове за издаването на разрешения, включително необходимите оценки на въздействието върху околната среда и проучвания, както и консултации със заинтересованите лица, и да въведат срокове за издаването на разрешения, когато са представени изцяло попълнени досиета, с краен срок за вземането на решение; подчертава, че е важно да се съкратят процедурите, където е необходимо, и да се предприемат мерки, за да се осигури спазването на сроковете;

45. подчертава значението и потенциала на предварително одобрените лицензирани обекти за изграждане на съоръжения в морето, както и на полагането на съединителни и преносни линии с цел премахване на несигурността относно проектите и намаляване на сроковете за доставка;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

46. счита, че е от първостепенно значение да се изгради обширен обществен консенсус относно проектите за добив на енергия от възобновяеми източници в морето чрез включването на местни участници с цел повишаване на общественото приемане на вятърната енергия от разположени в морето инсталации и свързаните с нея големи инфраструктури; призовава за прозрачно и съдържателно участие на крайбрежните общности в проектите, включително тези, които са разположени в най-периферните региони и островите, както и на други заинтересовани лица; подчертава, че е важно да се повиши доверието на широката общественост в способността на енергията от възобновяеми източници да постигне енергийна независимост и сигурни доставки на енергия; насърчава Комисията и държавите членки да създадат единни звена за контакт с ясна информация относно възможностите за финансиране на демонстрационни проекти за авангардни технологии в областта на енергията от възобновяеми източници в морето;

Съгласуване на морските пространствени планове и на националните планове в областта на енергетиката и климата

47. отбелязва, че общото пространство, което е необходимо, за да изпълнят мощностите за вятърна енергия в северните морета целите за 2050 г., се очаква да бъде 2,8 %; изразява твърдо убеждение, че включването на предприемачите в областта на енергията от възобновяеми източници в морето на ранен етап от процеса ще допринесе за успешното разпределяне на морското пространство; подчертава, че разпределянето на пространството следва да бъде резултат от съвместно морско пространствено планиране и интегрирано крайбрежно управление, което надхвърля националните граници; призовава за прозрачен процес и достъпност на регионалните морски пространствени планове, за да се улесни ранният и приобщаващ подход за всички заинтересовани лица;

48. насочва вниманието към препоръките на финансираните по „Хоризонт 2020“ проект за използване на европейските морета за различни цели, в който се изследват възможностите за използване на европейските морета за различни цели в пет морски басейна на ЕС; припомня своите насоки за това, че за устойчиво развитие на океана вече не може да се разчита на управлението на един сектор, а е необходим по-цялостен, интегриран подход, и че използването за различни цели не е ограничено до споделянето на „едно и също“ морско пространство, а следва да обхваща съвместната употреба на инфраструктура и други активи и съвместни дейности;

49. подчертава, че е неотложно да се гарантира достатъчно пространство за развитието на енергията от възобновяеми източници в морето, и счита, че необходимостта от използване за различни цели следва проактивно да се подпомага и стимулира чрез публични регулаторни органи и съответни програми за подкрепа, далеч отвъд рамките на решенията за пространствено планиране; отбелязва, че при разработване на морските пространствени планове от държавите членки беше поискано да търсят не само най-добрите налични данни и широкото участие на обществеността, но и възможности за провеждането на няколко морски дейности в дадена зона;

50. отбелязва, че съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки трябваше да представят своите национални планове в областта на енергетиката и климата до 31 декември 2019 г. и да представят доклад за напредъка на всеки две години; отбелязва, че съгласно Директива 2014/89/ЕС от държавите членки се изискваше да изготвят морски пространствени планове до 31 март 2021 г.; изразява съжаление, че все още не всички държави членки са представили своите морски пространствени планове, и настоятелно призовава Комисията да предприеме действия; отбелязва риска от несъвместимост между националните планове в областта на енергетиката и климата и морските пространствени планове по отношение на разпределянето на пространството; подчертава, че е необходимо спешно привеждане в съответствие на Директивата за морското пространствено планиране и на Регламента относно националните планове в областта на енергетиката и климата, както и на други имаше отношение законодателни актове на ЕС; настоятелно призовава държавите членки незабавно да съгласуват и изготвят планове за 2030 г. и за развитието на мощности в морето след 2030 г.;

51. приветства в това отношение целта на стратегията да се осигури дългосрочна рамка, която насърчава доброто съвместно съществуване на разположена в морето инфраструктура и други видове използване на морското пространство и допринася за опазването на околната среда;

52. призовава Комисията и държавите членки да възприемат пълен и цялостен подход за целия жизнен цикъл, когато планират и разгръщат капацитета за 300 GW към 450 GW енергия от възобновяеми енергийни източници в морето до 2050 г.;

53. призовава Комисията да извърши анализ на въздействието от извеждането от експлоатация на инсталации в морето и да приеме, ако е необходимо, стратегия на ЕС за устойчиво извеждане от експлоатация на инфраструктура в морето с цел да се сведе до минимум въздействието върху околната среда, безопасността и икономиката; подчертава, че тази стратегия следва включва демонтажа на съществуващата инфраструктура и да покрива последващите действия по извеждане от експлоатация; подчертава, че е необходима бъдеща обща за ЕС правна уредба само ако анализът показва значителни недостатъци на действащата правна уредба и инструменти в държавите — членки на ЕС; настоятелно призовава Комисията да създаде обикновена рамка за наблюдение, която може да осигури прозрачно и ефикасно докладване на напредъка във внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето, като показва дали държавите членки са на път да постигнат целите за GW за 2030 и 2050 г.; счита, че Комисията следва да докладва на Парламента, в съответствие с изискванията за докладване съгласно Директивата за енергията от възобновяеми източници, за напредъка при внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

54. призовава за обща за ЕС забрана за депониране на изведени от експлоатация перки на вятърни турбини до 2025 г., за да се осигури кръговост, да се сведе до минимум отрицателното въздействие върху околната среда за почвите и океаните и да се повиши степенята на защита на почвите;

Структура на пазара

55. подчертава, че навлизането на енергията от възобновяеми източници в морето зависи от адекватното прилагане на добре проектирани пазарни правила и стабилна нормативна уредба, като се има предвид дългосрочният характер на подобни инвестиции; подчертава, че разходите за вятърна енергия от разположени в морето инсталации отбелязваха драстичен спад през последните две десетилетия, и в резултат на това призовава Комисията и държавите членки да осигурят най-добрите възможни рамкови условия за обусловено от пазара развитие на вятърната енергия от разположени в морето инсталации; подчертава, че ако не започне възможно най-бързо постепенното прекратяване на употребата на изкопаеми горива и на предоставянето на субсидии за тях и не се увеличи масивно добивът на вятърна енергия от разположени в морето инсталации, постигането на целите по отношение на енергията от възобновяеми източници и ограничаването на глобалното затопляне до по-малко от 1,5 °C до края на века ще бъдат невъзможни;

56. призовава оценката на разпределението на разходите и ползите между добиването и преноса на енергията от възобновяеми източници в морето да бъде устойчива и жизнеспособна в социално-икономическо отношение, като се осигурят правилните стимули и стабилна нормативна уредба за предприемачите; подчертава, че несигурността по отношение на разпределението на разходите и ползите възпира дружествата от започване на проекти за енергия от възобновяеми източници в морето; приканва Комисията да ускори публикуването на насоки на ЕС относно поделянето на разходите и ползите от хибридни проекти в морето;

57. подчертава, че съществуващите инструменти за финансиране на ЕС, като Механизма за свързване на Европа, могат да подпомогнат мобилизирането на необходимото финансиране за насърчаване на трансгранични решения за енергия от възобновяеми източници и съвместни проекти в ЕС; отбелязва, че Механизмът за свързване на Европа може да се използва за определянето на потенциални обекти за изграждане на съоръжения в морето и за финансиране на необходимите проучвания и строителни работи за проекти между две или повече държави — членки на ЕС;

58. призовава Комисията да насърчава държавите членки, по целесъобразност, да включват проекти за енергия от възобновяеми източници в морето в своите национални планове за възстановяване и устойчивост и в други национални програми, финансирани чрез фондове на ЕС;

59. призовава за преразглеждане на действащата нормативна уредба относно пазарите на електроенергия в ЕС, за да се улесни навлизането на енергията от възобновяеми източници в морето и да се премахнат изкуствените търговски бариери, фиксираният цени, субсидиите и другите механизми, които нарушават пазара и възпрепятстват по-нататъшното успешно интегриране на енергията от възобновяеми източници в морето; призовава Комисията и държавите членки внимателно да анализират възможността за създаване на специални за целта тръжни зони в морето и съществуващите тръжни зони в морето, както и тяхната пригодност за интегриране в нарастващия капацитет за енергия от възобновяеми източници в морето; приканва Комисията да набележи съществуващите регулаторни механизми, които успешно насърчават интегрирането на енергията от възобновяеми източници в морето в един добре функциониращ енергиен пазар като част от един пригоден за бъдещето модел, включващ улесняването на хибридни проекти и нови форми на сътрудничество; призовава Комисията да разглежда по-добре условията за развитие в хибридни проекти, за да гарантира по-добро и по-бързо осъществяване на хибридни проекти за енергия от възобновяеми източници в морето и по-гъвкави условия за засилване на иновациите, включително нови категории активи, и най-вече за ветроенергийни паркове в морето, свързани с междусистемните връзки за два или повече пазара; признава, че тарифите следва да са съобразени с рисковете за промишления пионер, който инвестира в разгръщането на нова технология;

60. подчертава необходимостта от структура на пазара, която е напълно съвместима с енергията от възобновяеми източници в морето, включително необходимостта да се осигури оптимална конфигурация на тръжната зона за енергията от възобновяеми източници в морето; счита, че инфраструктурата за енергия от възобновяеми източници в морето на равнище пренос следва да се регулира въз основа на правила за отделяне с ясно определено разделение на функциите и отговорностите от гледна точка на отговорност за системите, достъп на трети лица и прозрачни тарифи и условия, като по този начин се допринася за единния пазар и енергийния съюз;

61. признава, че за прехода към чиста енергия е необходимо да се вземат под внимание устойчивостта и въглеродният отпечатък по цялата верига за създаване на стойност, когато се обмисля експлоатацията на енергия от възобновяеми източници в морето и други технологии за добив на енергия; подчертава, че процедурите за възлагане на обществени поръчки, свързани със съоръжения в морето, следва да включват критерии за устойчивост;

62. признава, че водородът от възобновяеми източници ще играе основна роля по пътя на ЕС към неутралност по отношение на въглерода до 2050 г.; подчертава, че енергията от възобновяеми източници в морето, поради самия мащаб на проекта и големия му капацитет, ще има съществена роля за ускоряването на добива на водород от възобновяеми източници; счита, че е необходима подкрепа за научноизследователската и развойната дейност, за да се стимулира промишлеността да изкупува водорода от възобновяеми източници на пазара посредством големи търговски проекти, като по този начин се създаде реално устойчиво търсене в секторите с трудно намаляване на емисиите;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

o

o o

63. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0033

Оценка на прилагането на член 50 от ДЕС

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно оценката за прилагането на член 50 от Договора за Европейския съюз (2020/2136(INI))

(2022/C 342/09)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), по-специално член 50 и член 8 от него,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по-специално член 218 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид нотификацията на Обединеното кралство до Европейския съвет от 29 март 2017 г. относно намерението на Обединеното кралство да се оттегли от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия съгласно член 50, параграф 2 от ДЕС и член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,
- като взе предвид насоките на Европейския съвет (член 50) от 29 април 2017 г. след нотификацията на Обединеното кралство съгласно член 50 от ДЕС, от 15 декември 2017 г. за втората фаза на преговорите за Брексит и от 23 март 2018 г. относно рамката на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство,
- като взе предвид Решението на Съвета от 22 май 2017 г., с което се определят указанията за водене на преговорите за договаряне на споразумение с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, с което се определят договореностите за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, и решението на Съвета от 29 януари 2018 г. за допълване на решението на Съвета от 22 май 2017 г. за разрешаване на започването на преговори с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия за споразумение за определяне на договореностите за оттеглянето му от Европейския съюз, с което се определят допълнителни указания за воденето на преговорите,
- като взе предвид Решение (ЕС, Евратом) 2020/266 на Съвета от 25 февруари 2020 г. за разрешаване на започването на преговори за ново споразумение за партньорство с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия⁽¹⁾ и директивите в допълнението към него за договарянето на ново партньорство с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, които бяха оповестени,
- като взе предвид своите резолюции от 5 април 2017 г. относно преговорите с Обединеното кралство вследствие на неговата нотификация, че възнамерява да се оттегли от Европейския съюз⁽²⁾, от 3 октомври 2017 г. относно актуалното състояние на преговорите с Обединеното кралство⁽³⁾, от 13 декември 2017 г. относно актуалното състояние на преговорите с Обединеното кралство⁽⁴⁾, от 14 март 2018 г. относно рамката на бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство⁽⁵⁾, от 18 септември 2019 г. относно актуалното състояние във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз⁽⁶⁾, от 15 януари 2020 г. относно прилагането и мониторинга на разпоредбите относно правата на гражданите в Споразумението за оттегляне⁽⁷⁾ и от 12 февруари 2020 г. относно предложението за преговори за ново партньорство с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята препоръка от 18 юни 2020 г. относно преговорите за ново партньорство с Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 58, 27.2.2020 г., стр. 53.

⁽²⁾ ОВ С 298, 23.8.2018 г., стр. 24.

⁽³⁾ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 2.

⁽⁴⁾ ОВ С 369, 11.10.2018 г., стр. 32.

⁽⁵⁾ ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 40.

⁽⁶⁾ ОВ С 171, 6.5.2021 г., стр. 2.

⁽⁷⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 21.

⁽⁸⁾ ОВ С 294, 23.7.2021 г., стр. 18.

⁽⁹⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 90.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята законодателна резолюция от 29 януари 2020 г. относно проекта на решение на Съвета относно сключването на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия ⁽¹⁰⁾,
  - като взе предвид декларацията на Комисията за пленарното заседание на Европейския парламент от 16 април 2019 г.,
  - като взе предвид Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия ⁽¹¹⁾ („Споразумението за оттегляне“) и придружаващата го политическа декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство ⁽¹²⁾ („Политическата декларация“),
  - като взе предвид Решение (ЕС) 2018/937 на Европейския съвет от 28 юни 2018 година за определяне на състава на Европейския парламент ⁽¹³⁾,
  - като взе предвид решението на Съда на Европейския съюз от 10 декември 2018 г. Andy Wightman и др./Secretary of State for Exiting the European Union, дело C-621/999, ECLI:EU:C:2018:999,
  - като взе предвид задълбочения анализ от ноември 2020 г. на Службата на ЕП за парламентарни изследвания, озаглавен „Член 50 от ДЕС на практика: как ЕС прилага клаузата за напускане“,
  - като взе предвид проучването от март 2021 г., възложено от Тематичния отдел на Европейския парламент по граждански права и конституционни въпроси, озаглавено „Тълкуване и прилагане на член 50 от ДЕС — правна и институционална оценка“,
  - като взе предвид Белфастското споразумение от 10 април 1998 г., подписано от правителството на Обединеното кралство, правителството на Ирландия и другите участници в многостранните преговори („Споразумението от Разпети петък“),
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
  - като взе предвид становището на комисията по външни работи,
  - като взе предвид писмото на комисията по международна търговия,
  - като взе предвид доклада на комисията по конституционни въпроси (A9-0357/2021),
- A. като има предвид, че целта на настоящия доклад е да се анализират начините, по които се тълкуват и прилагат разпоредбите на член 50 от ДЕС, и начинът, по който беше организирана и проведена процедурата за оттегляне на Обединеното кралство от ЕС съгласно този член, включително извлечените по отношение на правото на ЕС и функционирането на Европейския съюз поуки;
- Б. като има предвид, че размисълът относно прилагането на член 50 от ДЕС допринася за по-доброто разбиране на ключовите елементи на конституционната идентичност на ЕС, на принципите, залегнали в основата на европейската интеграция, на значението на автономността при вземането на решения и правото на регулиране, като всички тези съображения ще бъдат взети предвид при бъдещо изменение на Договора;
- В. като има предвид, че член 50 от ДЕС предоставя отговор на съществуващата преди това несигурност и неяснота по отношение на правото на оттегляне от ЕС, като изрично предостави на държавите членки едностранно право да се оттеглят без друго условие, освен спазването на собствените им национални конституционни изисквания;
- Г. като има предвид, че член 50 от ДЕС, като предоставя изрично основание за оттегляне в съответствие с правото на ЕС, установява единствената процедура, при която държава членка може законосъобразно да се оттегли от ЕС;

⁽¹⁰⁾ ОВ С 331, 17.8.2021 г., стр. 38.

⁽¹¹⁾ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

⁽¹²⁾ ОВ С 34, 31.1.2020 г., стр. 1.

⁽¹³⁾ ОВ L 165 I, 2.7.2018 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че в член 50 от ДЕС се запазва мълчание или не се изясняват достатъчно редица аспекти на процедурата, които възникнаха по време на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза;
- Е. като има предвид, че член 50 от ДЕС не налага никакви формални изисквания за нотифицирането на намерението за напускане на Съюза, за срока или за оттеглянето на тази нотификация; като има предвид, че член 50 от ДЕС не предвижда изрично възможността за преходни договорености;
- Ж. като има предвид, че член 50 от ДЕС не определя конкретни изисквания относно евентуалното удължаване на двегодишния срок, определен в член 50, параграф 3 от ДЕС, което следователно позволява гъвкавост в преговорния процес;
- З. като има предвид, че член 50 от ДЕС потвърждава, че членството в ЕС е доброволно, което означава, че дадена държава членка не може да бъде принудена да остане или да напусне ЕС; като има предвид, че решението за оттегляне от Съюза е суверенно решение на държава членка, взето в съответствие с вътрешния конституционен ред на тази държава;
- И. като има предвид, че принципът на лоялно сътрудничество налага внасяне на нотификация веднага след вземане на решението за напускане;
- Й. като има предвид, че в своето решение от 10 декември 2018 г. по делото *Andy Wightman и др./Secretary of State for Exiting the European Union*, Съдът на ЕС изясни, че оттеглящата се държава членка е свободна да оттегли едностранно нотификацията за намерението си да се оттегли от ЕС, докато Договорите все още се прилагат спрямо тази държава членка;
- К. като има предвид, че в член 50 от ДЕС липсва яснота по отношение на прилагането на разпоредбите на член 218 от ДФЕС, като изключим параграф 3 от него,
- Л. като има предвид, че волята за напускане на ЕС, изразена от британския народ, въпреки че мнозинството граждани на Шотландия и Северна Ирландия гласуваха в подкрепа на оставането в ЕС, беше зачетена в съответствие с ценностите на свободата и демокрацията, посочени в член 2 от ДЕС;
- М. като има предвид, че референдумът в Обединеното кралство не беше придружен от достатъчен брой кампании за повишаване на осведомеността, тъй като в нито един момент на гражданите не беше дадена ясна представа за отношенията, които страната им би поддържала с ЕС след оттеглянето, и те често бяха подвеждани относно последиците от оттеглянето, особено по отношение на Северна Ирландия, като по този начин се разкриха рисковете и предизвикателствата, породени от невярната информация;
- Н. като има предвид, че член 50 от ДЕС предоставя на институциите на Съюза изключителната хоризонтална компетентност за водене на преговори по споразумение, обхващащо всички въпроси, необходими за уреждане на оттеглянето на държава членка;
- О. като има предвид, че ролята на всички институции на ЕС в процедурата по оттегляне беше от ключово значение за тълкуването и прилагането на разпоредбите на член 50 от ДЕС и при свеждане до минимум на институционалните смущения, чрез запазване на единството на държавите членки и гарантиране на организирано оттегляне;
- П. като има предвид, че се доказва, че двуетапният подход, възприет от Мишел Барние, главен преговарящ от името на Комисията, е правилният;
- Р. като има предвид, че в съответствие с ДФЕС, гражданите са пряко представени на равнището на Съюза в Европейския парламент; като има предвид, че Парламентът е част от процедурата за вземане на решения съгласно член 50 от ДЕС и упражнява общ политически контрол, както е предвидено в член 14 от ДЕС, и следователно следва да участва активно в преговорите за оттегляне, за да може да даде одобрението си съгласно член 50 от ДЕС;
- С. като има предвид, че в рамките на процедурата, установена в член 50 от ДЕС, както и във всички случаи на международни споразумения, договорени в съответствие с процедурата, предвидена в член 218, параграф 3 от ДФЕС, Парламентът играе незначителна роля, която се ограничава до обикновено одобрение на евентуално споразумение за оттегляне; като има предвид, че въпреки тези ограничения, Парламентът се ангажира активно и решително в процеса на оттегляне от самото начало и се ангажира със защитата на интересите на гражданите на ЕС и с опазването на целостта на Европейския съюз по време на целия процес;
- Т. като има предвид, че Парламентът изигра решаваща роля за представляването на всички граждани на ЕС, както от ЕС-27, така и от Обединеното кралство, по време на процеса;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- У. като има предвид, че оттеглянето на Обединеното кралство оказва въздействие върху състава на Европейския парламент, както е предвидено в член 3, параграф 2 от Решение (ЕС) 2018/937 на Европейския съвет,
- Ф. като има предвид, че процесът на оттегляне доведе до непредвидимост и представляваше предизвикателство не само за ЕС и оттеглящата се държава членка, но и в още по-голяма степен за гражданите и субектите, които са най-пряко засегнати; като има предвид, че икономическата и социалната цена на тази несигурност се оказва много висока и че също така упражнява натиск върху политическите отношения между ЕС и оттеглящата се държава членка; като има предвид, че по време на процеса на отделяне може да се постигне по-голяма сигурност посредством, наред с другото, изискване нотификацията за решението за оттегляне да бъде придружена от предвиждания от оттеглящата се държава членка план за бъдещите отношения;
- Х. като има предвид, че институциите на Съюза са положили всички усилия да не политизират процеса на оттегляне, но оттегляне съгласно член 50 от ДЕС все пак е по същество политическо, тъй като произтича и се влияе от основните решения по отношение на членството в ЕС и/или отношенията с ЕС;
- Ц. като има предвид, че оттеглянето на държава членка от Европейския съюз представлява голямо политическо, икономическо и социално сътресение, чиито отрицателни последици могат само частично да бъдат смекчени чрез внимателно планирани и договорени условия за организирано оттегляне;
- Ч. като има предвид, че политическата декларация, очертаваща рамката на бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство, определя параметрите за амбициозно, широко, задълбочено и гъвкаво партньорство, което включва външната политика, сигурността, отбраната, както и по-широки сфери на сътрудничество;
- Ш. като има предвид, че след влизането в сила на Споразумението за оттегляне единственият юридически възможен път за повторно присъединяване към ЕС е въз основа на член 49 от ДЕС;
- Щ. като има предвид, че в член 8 от ДЕС се подчертават специалните отношения между ЕС и съседните му държави;
- АА. като има предвид, че съгласно Правилника за дейността на Парламента комисията по конституционни въпроси е компетентна за институционалните последици от оттеглянето от Съюза;

Безпрецедентен процес

1. подчертава, че оттеглянето на една от неговите държави членки е безпрецедентен и изключително критичен процес за Европейския съюз;
2. признава, но въпреки това изразява съжаление във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз;
3. подчертава, че историческото значение на оттеглянето на членството в ЕС на Обединеното кралство не е отклонило и няма да отклони Съюза от неговия процес на интеграция, тъй като член 50 от ДЕС предоставя гаранции за правния ред на ЕС и защитава основните цели на европейската интеграция;
4. подчертава, че разпоредбите на член 50 от ДЕС и начинът, по който те са тълкувани и прилагани, отразяват и потвърждават общите ценности и цели, които са в основата на Съюза, по-специално свободата, демокрацията и принципите на правовата държава;
5. счита, че член 50 от ДЕС постигна целта си за запазване на суверенното право на държава членка да се оттегли от Европейския съюз, като по този начин изрично се потвърди доброволният характер на членството в ЕС, и неговата цел за гарантиране на организираното оттегляне на Обединеното кралство от Съюза, като същевременно позволи последващото изграждане на засилени отношения между ЕС и Обединеното кралство като трета държава;

Приоритети на ЕС

6. счита, че като цяло са постигнати целите на член 50 от ДЕС и преговорите за оттегляне с Обединеното кралство за гарантиране на отделянето от Съюза, осигуряване на правна стабилност и свеждане до минимум на смущенията и предоставяне на ясна визия за бъдещето на гражданите и правните субекти, като се гарантира организирано оттегляне, като същевременно се защитават целостта и интересите на Европейския съюз, неговите граждани и неговите държави членки;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

7. счита, че бързото и категорично определяне на приоритетите в контекста на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, и по-специално защитата на правата на милионите граждани на ЕС в Обединеното кралство и на гражданите на Обединеното кралство в ЕС, засегнати от оттеглянето, специалните обстоятелства, пред които е изправен остров Ирландия, и единното финансово споразумение бяха от ключово значение за структурирането на процеса и стабилизирането на неговото въздействие в Съюза; въпреки това би било необходимо да се осигури по-голяма яснота по време на преговорите относно разрешаването на всички евентуални спорове, които могат да възникнат при прилагането на Споразумението за оттегляне, по-специално по отношение на ролята на Съда на ЕС;
8. счита, че ясното разпределение на задачите между институциите и безпрецедентният приобшаващ и прозрачен подход на Комисията и нейния главен преговарящ, включително по отношение на Парламента, бяха от първостепенно значение за запазването на последователността и единството в рамките на ЕС и сред неговите държави членки, за утвърждаването на приоритетите и интересите на ЕС в преговорите, както и за съхраняването на целостта на правния ред на Съюза;
9. приветства основните институционални участници за това, че запазиха единство между 27-те държави членки, както и в рамките на институциите на Съюза и помежду им, чрез което беше зачетено естеството на оттеглянето като процес на Съюза;
10. счита, че интересите на Съюза са защитени благодарение на стратегическата организация и обвързаността с условия между различните етапи на процедурата; припомня по-специално последователността на преговорите, които започнаха със споразумение относно договореностите за оттегляне, след което преминаха към разглеждане на договореностите за преходния период и след това приключиха със споразумение за цялостно уреждане на ново и тясно партньорство между ЕС и Обединеното кралство въз основа на значителния напредък в преговорите относно правата на гражданите, въпроса за Ирландия и Северна Ирландия, финансовото споразумение и обоснованото и съдържателно прилагане на удължаването на срока, посочен в член 50, параграф 3 от ДЕС;
11. оценява факта, че приоритет при преговорите с Обединеното кралство бяха правата на гражданите, които са и остават основен въпрос, и че тази глава от договореностите за оттегляне беше договорена на сравнително ранен етап от преговорите, като първоначалната версия на проекта на споразумението за оттегляне от 19 март 2018 г. съдържаше изцяло договорена втора част относно правата на гражданите, включително относно прякото действие на неговите разпоредби, както и относно компетентността на Съда на ЕС по отношение на съответните разпоредби относно правата на гражданите;
12. подчертава, че от самото начало Съюзът категорично изтъкна, че специфичните обстоятелства на остров Ирландия и необходимостта от запазване на Споразумението от Разпети петък и смекчаване на последиците от оттеглянето на Обединеното кралство за Ирландия са въпроси, които засягат ЕС в неговата цялост;
13. счита, че ограниченият във времето преходен период, през който действащите регулаторни, бюджетни, надзорни, съдебни и правоприлагащи инструменти и структури на ЕС продължиха да се прилагат и след оттеглянето беше в интерес и на двете страни и улесни преговорите по и свързаното с бъдещите отношения;
14. припомня, че рамката за бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство е определена в политическата декларация, придружаваща Споразумението за оттегляне, която включва ясни разпоредби, установени от двете страни, във връзка със сътрудничеството в областта на външната политика, сигурността и отбраната;
15. изразява съжаление за това, че правно необвързващото естество на политическата декларация предостави на Обединеното кралство правните основания да не поема ангажимент по ключови части от нейното съдържание, и по-специално по тези, свързани с външната политика и политиката на сигурност, и поради тази причина те не бяха включени в преговорите;

Оттеглящата се държава членка

16. въпреки това счита, че процесът на оттегляне се характеризираше, от страна на Обединеното кралство, с продължителна несигурност от самото начало до края на преговорите, което беше отразено, наред с другото, в разминаването във времето между референдума и нотификацията за оттегляне съгласно член 50 от ДЕС; счита, че тази несигурност се отрази на гражданите и икономическите оператори, по-специално тези на остров Ирландия; счита, че изтъкването на заплахата от оттегляне без споразумение застраши перспективите за организирано оттегляне;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

17. във връзка с това счита, че политическите и икономическите последици от решението за напускане на Съюза са значителни; счита, че тези последици не бяха действително и напълно оценени от Обединеното кралство преди неговото решение за оттегляне, което доведе до недостатъчна подготовка за процедурата; счита, че британските граждани имаха ограничени познания за Европейския съюз и не бяха достатъчно информирани за широкообхватните последици от решението за напускане на Съюза;

18. изразява становище, че разпоредбите на член 50 от ДЕС относно нотифицирането и удължаването на срока по член 50, параграф 3 от ДЕС са били третираны по достатъчно гъвкав начин, за да се отговори на политическите колебания и непоследователността на сменящите се правителства на Обединеното кралство, като същевременно се запазва целостта на процеса на оттегляне и се поддържа правният ред на Съюза;

19. припомня, че решението за оттегляне е суверенно право на държава членка и че Съюзът е длъжен да признае намерението на тази държава; подчертава, че член 50 от ДЕС не уточнява и следователно не поставя ограничения за формата на уведомяване за намерението за оттегляне; счита в този контекст, че когато държава членка не спазва правото на ЕС и/или изразява намерението си да откаже да прилага Договорите или да признава юрисдикцията на Съда на ЕС и да зачита неговите решения, това представлява явно отхвърляне на задълженията, свързани с членството в ЕС;

20. посочва, че оттеглянето от Европейския съюз по своята същност е сложен процес и че политическият избор на оттеглящата се държава членка по отношение на бъдещите ѝ отношения със Съюза може да увеличи тази сложност;

Значението на организираното оттегляне

21. счита, че макар оттеглянето да не зависи от постигането на споразумение между оттеглящата се държава членка и Съюза, процесът на оттегляне на Обединеното кралство показва значението на сключването на споразумение относно договореностите за оттегляне, особено с оглед защитата на правата и оправданите правни очаквания на засегнатите граждани;

22. счита, че институциите на ЕС направиха всичко възможно и изпълниха задължението си да гарантират сключването на споразумение; приветства усилията, положени за избягване на сценарий без споразумение; отбелязва във връзка с това, че в съответствие с член 50, параграф 3 от ДЕС, ако не бъде постигнато споразумение, оттеглянето влиза в сила две години след нотифицирането на Съвета; подчертава, че в ДЕС не се съдържат разпоредби, уреждащи хипотезата на сценарий без споразумение и хаотично оттегляне;

23. подчертава, че като се има предвид естеството на дълбока интеграция на единния пазар на ЕС, оттеглянето на държава членка засяга всички области на икономическа дейност и че са необходими правни и административни корекции на всички равнища на ЕС, на равнището на държавите членки и на местно равнище; отново изтъква значението на работата, предприета от Комисията и държавите членки на всички равнища на публичната администрация и за повишаване на осведомеността и подготовка на гражданите и частния сектор чрез публикуването на много специфични известия за готовност на заинтересованите лица и своевременното приемане на едностранни и временни извънредни мерки за справяне с възможността за сценарий без споразумение и за хаотично оттегляне;

24. отбелязва, че ДЕС не определя никакви материалноправни изисквания относно рамката на бъдещите отношения между оттеглящата се държава членка и Съюза и връзката му с договореностите за оттегляне; припомня обаче, че съгласно член 50, параграф 2 от ДЕС, споразумението за оттегляне трябва да вземе предвид рамката за бъдещите отношения на оттеглящата се държава със Съюза;

25. отбелязва, че в случай на оттегляне на Обединеното кралство двугодишният срок, установен в член 50, параграф 3 от ДЕС, за момента, в който Договорите престават да се прилагат по отношение на оттеглящата се държава членка от момента на нотификацията ѝ за оттегляне, се оказва твърде кратък за организирано оттегляне, като се има предвид, че бяха преценени като необходими три удължавания на този срок, както и последващ преходен период; припомня, че този срок може да бъде увеличен чрез удължаване в съответствие с член 50, параграф 3 от ДЕС; счита, че подобно удължаване дава възможност за продължаване на преговорите с цел избягване на срив; припомня все пак, че през целия двугодишен период и допълнителните му удължавания, гражданите, икономическите оператори, държавите членки и търговските партньори от трети държави бяха изправени пред безпрецедентно равнище на правна несигурност, което продължи във времето;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

26. отбелязва, че оттеглянето на държава членка поражда безпрецедентни правни последици за международните ангажменти на ЕС, по-специално по отношение на необходимостта от преговаряне на тарифните квоти, договорени на равнището на Световната търговска организация (СТО), за да се вземе предвид делът от квотата, използван от напускащата държава членка, което даде възможност на трети държави да подават допълнителни искания за достъп до пазара; счита, че с оттеглянето на Обединеното кралство разпределението на тарифните квоти на ЕС по принцип беше управлявано добре, първо чрез приемането на вътрешен законодателен акт за определяне на новоразпределени дялове от квотите на ЕС (по-специално под формата на Регламент (ЕС) 2019/216⁽¹⁴⁾) и след това чрез последващи действия чрез преговори с трети държави на равнището на СТО, въпреки че на това равнище не съществуват правни разпоредби, които да уреждат разпадането на митнически съюз;

Гъвкавост съгласно член 50 от ДЕС

27. счита, че член 50 от ДЕС постига правилен баланс между осигуряването на правно гарантиран процес на оттегляне и запазването на политическата гъвкавост, необходима за адаптиране към конкретните обстоятелства; отбелязва обаче липсата на подробна уредба на член 50 от ДЕС по отношение на следните аспекти:

- формалните изисквания за нотификацията за намерението за оттегляне и изричната възможност за нейното оттегляне;
- подходящата рамка за удължаване на двугодишния срок, определен в член 50, параграф 3 от ДЕС, предоставяща възможност за гъвкавост в преговорите, като същевременно се спазва принципът на лоялно сътрудничество,
- последиците от задължението да се вземе предвид рамката на бъдещите отношения;
- прилагането на разпоредбите на член 218 от ДФЕС, по-специално относно ролята на Европейския парламент и на Съда на Европейския съюз;
- евентуалните преходни разпоредби;

28. изразява съжаление, че оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза доведе до напускането на цяла общност от граждани на ЕС; припомня, че Европейският парламент беше особено активен при застъпничеството си за и участието в активен диалог с гражданите и организацията, които ги представляват, чрез консултации, изслушвания и срещи, организирани от парламентарните комисии и ръководната група по въпросите на излизането на Обединеното кралство от ЕС, които се стремят да изразят опасенията и очакванията на гражданите по време на процеса на оттегляне; въпреки това счита, че институциите на ЕС можеха да направят повече, за да предоставят информация на гражданите по време на различните етапи на оттеглянето;

29. счита, че предвид непредвидимостта на процеса на оттегляне, разпоредбите на ДЕС за оттегляне следва да гарантират правна сигурност за големия брой граждани на ЕС и граждани на напускащата държава членка, засегнати от оттеглянето, като се гарантират техните права, придобити въз основа на правото на ЕС, и се гарантира ефективна система за правоприлагане, без да се изключва създаването на механизми за последващи действия и информационни кампании; подчертава необходимостта от своевременно и адекватно информиране на засегнатите граждани, по-специално уязвимите граждани, относно техните права и задължения, свързани с оттеглянето;

30. счита, че като се има предвид естеството на решението за напускане на Съюза и неговото ключово въздействие върху гражданите на напускащите държави членки, провеждането на референдум за потвърждаване на окончателното решение за напускане може да бъде важна демократична гаранция; счита, че потвърждаването на този окончателен избор от страна на нейните граждани също е от решаващо значение, в случай че преговорите за споразумение за оттегляне не успеят да достигнат до успешен край и това предизвика сценарий без споразумение; счита, че по време на този процес следва да бъдат предприети всички възможни стъпки за избягване на дезинформацията, чуждестранната намеса и финансовите нередности;

Ролята на институциите в процеса на оттегляне

31. счита, че институциите на ЕС и държавите членки предоставиха колективен отговор и следваха съгласуван и единен подход, като осигуриха навременно, ясно и добре структурирано определение на аспектите на процеса на оттегляне, включително тези, които не са изрично посочени в член 50 от ДЕС, по-специално целите и общите принципи на преговорите, компетентността на ЕС по въпросите, свързани с оттеглянето, етапите на преговорите, обхвата на Споразумението за оттегляне, преходните разпоредби и рамката за бъдещите отношения;

⁽¹⁴⁾ ОВ L 38, 8.2.2019 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

32. подчертава, че Парламентът играе ключова роля в целия процес на оттегляне и допринася активно за определянето на стратегии и за защитата на интересите и приоритетите на ЕС и неговите граждани, с надлежно обосновани резолюции, от момента на подготовката на референдума в Обединеното кралство относно членството в ЕС; припомня в това отношение, че приносът на Парламента беше структуриран основно чрез ръководната група по въпросите на излизането на Обединеното кралство от ЕС, създадена от Председателския съвет на 6 април 2017 г., с подкрепата и активното участие на парламентарните комисии и Председателския съвет;

33. подчертава, че Парламентът се мобилизира изцяло и синхронизирано за наблюдението на процеса на оттегляне, както чрез своите политически органи, така и чрез своите комисии, които още на ранен етап бяха призовани да установят въздействието на оттеглянето на Обединеното кралство върху областите на политиката и законодателството в съответните им области на отговорност; отново подчертава значението на непрекъснатото участие на комисиите, отговарящи за секторните политики, по време на преговорите; приветства продължителната и изчерпателна подготвителна работа, предприета от комисиите за събиране на доказателства, консултации и експертен опит чрез изслушвания, семинари и проучвания по всички въпроси, свързани с оттеглянето или бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство;

34. изразява мнение, че Европейският съвет изигра обединяваща и стабилизираща роля в този процес, включително чрез своите насоки съгласно член 50, параграф 2 от ДЕС, като тълкува и приложи разпоредбите на член 50 от ДЕС, включително по отношение на елементите, по които разпоредбите запазват мълчание, и като определи ясна политическа насока в съответствие с интересите на Съюза при определянето на условията на преговорите и определянето на Комисията за преговарящ от страна на Съюза;

35. подчертава, че съгласно член 50, параграф 4 от ДЕС членът на Европейския съвет или на Съвета, представляващ оттеглящата се държава членка, не може да участва в обсъжданията на Европейския съвет или на Съвета, или в решенията относно процеса на оттегляне, докато членовете на Европейския парламент, избрани в оттеглящата се държава членка, продължават да изпълняват мандата си с всички свои права и задължения до влизането в сила на оттеглянето;

36. признава безпрецедентния характер на междуинституционалното сътрудничество и прозрачността при прилагането на член 50 от ДЕС, включително методите на работа и структурите, участващи в преговорите, информационните канали, публикуването на преговорни документи и участието в заседания, по-специално в заседанията на „шерпите“ и заседанията на Съвета по общи въпроси;

37. признава значението на основните принципи, предложени от Европейския парламент и въведени от Европейския съвет в неговите последователни насоки за водене на преговори, които бяха последователно приложени по време на преговорите и се състоят от:

- защита на правата на гражданите, произтичащи от статута им на граждани на ЕС;
- действия в интерес на Съюза и запазване на неговата конституционна цялост и автономността на процеса на вземане на решения;
- запазване на ролята на Съда на Европейския съюз;
- поддържане на финансовата стабилност на Съюза;
- защита на упражняването от страна на оттеглящата се държава на всички права и изпълнение на всички задължения, произтичащи от Договорите, включително принципа на лоялно сътрудничество;
- защита на ясната разлика в статута между държавите членки и третите държави, тъй като държава, която е напуснала Съюза, не може да има същите права и задължения като държава членка;

38. продължава да подкрепя изцяло тези принципи;

39. изразява становище, че посочените принципи надхвърлят контекста на член 50 от ДЕС, тъй като те са в основата на европейската интеграция и са се превърнали в ключови елементи на конституционната идентичност и правния ред на ЕС, въпреки че не са част от ДЕС;

40. отбелязва, че в това отношение процедурата за оттегляне, предвидена от член 50 от ДЕС подтикна както ЕС, така и неговите държави членки да потвърдят конституционната идентичност на Съюза;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Права и задължения на ЕС и оттеглящата се държава членка

41. припомня, че до влизането в сила на споразумение за оттегляне или, при липса на такова, или до изтичането на двугодишния срок или до изтичането на удължения срок, посочен в член 50, параграф 3 от ДЕС, оттеглящата се държава остава държава членка, ползва се с всички произтичащи от това права и е обвързана с всички задължения, произтичащи от Договорите, без изключение, включително принципа на лоялно сътрудничество, установен в член 4, параграф 3 от ДЕС, както и задължението да провежда избори за Европейски парламент, да назначава свои представители в институциите и органите на Съюза, да осигурява цялостно зачитане на правата на гражданите и да спазва своите финансови задължения;

Контрол от страна на Парламента

42. подчертава, че ролята на политическия контрол на Европейския парламент е абсолютно необходима в парламентарната демократична система и гарантира прозрачност и политическа отчетност; във връзка с това настоява, че парламентарните правомощия по отношение на фазата на контрол следва да бъдат гарантирани и упражнявани, като се осигури достатъчно време с оглед сключването на международни споразумения, включително в случай на временно прилагане, по-специално, ако тези споразумения са сключени в контекста на оттегляне от Европейския съюз; отбелязва в този контекст, че по отношение на прерогативите на Парламента във връзка с оттеглянето на дадена държава членка е важно да се приложат напълно разпоредбите на член 218, параграф 10 от ДФЕС, съгласно който Европейският парламент трябва да получава информация на всички етапи от процедурата на преговори между Съюза и трети държави; подчертава, че Комисията трябва да информира Парламента на равни начала със Съвета;

43. счита, че както ръководната група по въпросите на излизането на Обединеното кралство от ЕС, така и структурите на координационната група на Обединеното кралство, създадени от Европейския парламент, на всеки етап от преговорите с Обединеното кралство бяха от изключително значение за гарантиране на последващите действия и участието на Парламента в преговорите и осигуряването на тяхната прозрачност; счита, че прилагането на член 50 от ДЕС е добър пример за колективна координация между институциите в подкрепа на интересите на Съюза, която следва да се прилага за всички преговори по международни споразумения;

44. в този контекст счита, че ролята на Парламента е от съществено значение за гарантиране на парламентарното и демократичното измерение на процедура с толкова голямо конституционно и институционално въздействие върху Съюза и върху правата на гражданите на ЕС; счита, че ролята му по отношение на политическия контрол следва да бъде запазена и укрепена, така че да включи необходимостта от одобрение на всички относими аспекти на процеса;

45. подчертава във връзка с това, че процесът по член 50 от ДЕС приключи и оттеглянето от ЕС породило действие, действителното прекратяване на членството в ЕС, но прилагането на споразумението за оттегляне е дългосрочен процес; отново потвърждава в този контекст, че Парламентът ще играе изцяло своята роля в мониторинга на изпълнението на Споразумението за оттегляне;

Въпроси за размисъл

46. счита, че в член 50 от ДЕС се разглеждат и се предоставят възможности за разрешаване на процедурните аспекти на оттеглянето на държава членка, но не се предоставя отговор на значителните политически, социални и икономически последици и неблагоприятните последици от оттеглянето на държава членка от ЕС, в рамките и сред държавите членки и в международен план;

47. подновява призива си за задълбочен размисъл относно оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и неговото въздействие върху бъдещето на ЕС; счита, че подобен размисъл следва да гарантира открит и разширен диалог относно реформите, от които Съюзът се нуждае, за да укрепи демокрацията и капацитета за постигане на резултати по отношение на потребностите и очакванията на гражданите; за тази цел, припомня, безпрецедентния процес на размисъл в Съюза относно неговото бъдеще в рамките на Конференцията за бъдещето на Европа; подчертава, че този размисъл включва гражданското общество и представителите на организациите за защита на правата на гражданите;

48. счита, че Съюзът и неговите държави членки носят отговорност да направят повече, аз да запазят процеса на европейската интеграция, да защитят европейските ценности и принципи, включително принципа на лоялно сътрудничество и да предотвратят ново оттегляне от ЕС; в този контекст изразява съжаление относно съдържаността и ограничения ангажимент на Европейския парламент и неговите комисии в навечерието на референдума в Обединеното кралство, което отне на гражданите на Обединеното кралство, които по това време все още бяха граждани на ЕС, цялостния достъп до информацията относно функционирането на ЕС и последиците от процеса на оттегляне; подчертава, че следва да бъдат установени защитни мерки, за да се гарантира, че общественият дебат преди задействането на член 50 от ДЕС от страна на държава членка дава възможност на засегнатите граждани да вземат информирано решение; призовава държавите членки и ЕС последователно да предоставят широкообхватна информация на гражданите на ЕС относно функционирането на

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Европейския съюз, областите на неговата дейност, процесите му на вземане на решения, правата на гражданите на ЕС и последиците от напускането на ЕС; счита, че за тази цел Конференцията за бъдещето на Европа предлага възможност за засилен диалог с гражданите и гражданското общество относно Европейския съюз и начините, по които той следва да се развива; насърчава Комисията да представи предложение, което да позволи на европейските политически партии да финансират кампании за референдуми, свързани с прилагането на ДЕС или ДФЕС;

o

o o

49. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0034

Прилагане на Шестата директива за ДДС

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно прилагането на Шестата директива за ДДС: каква е липсващата част за намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС? (2020/2263(INI))

(2022/C 342/10)

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 4 и 14 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид член 113 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 г., озаглавена „Хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа“⁽¹⁾ („Шеста директива за ДДС“),
- като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност⁽²⁾ („Директива за ДДС“),
- като взе предвид Директива (ЕС) 2017/2455 на Съвета от 5 декември 2017 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО и Директива 2009/132/ЕО по отношение на някои задължения, свързани с данъка върху добавената стойност, приложими при доставките на услуги и дистанционните продажби на стоки⁽³⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/1910 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на хармонизирането и опростяването на някои правила от системата на данъка върху добавената стойност за данъчно облагане на търговията между държавите членки⁽⁴⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1995 на Съвета от 21 ноември 2019 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на разпоредбите, отнасящи се до дистанционните продажби на стоки и някои вътрешни доставки на стоки⁽⁵⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия⁽⁶⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2020/284 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на определени изисквания за доставчиците на платежни услуги⁽⁷⁾,
- като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 на Съвета от 15 март 2011 г. за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност⁽⁸⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/2454 на Съвета от 5 декември 2017 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и борбата с измамите в областта на данъка върху добавената стойност⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 145, 13.6.1977 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 348, 29.12.2017 г., стр. 7.

⁽⁴⁾ ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 3.

⁽⁵⁾ ОВ L 310, 2.12.2019 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13.

⁽⁷⁾ ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 7.

⁽⁸⁾ ОВ L 77, 23.3.2011 г., стр. 1.

⁽⁹⁾ ОВ L 348, 29.12.2017 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2459 на Съвета от 5 декември 2017 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 за установяване на мерки за прилагане на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1541 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 904/2010 и (ЕС) 2017/2454 по отношение на мерките за засилване на административното сътрудничество в областта на данъка върху добавената стойност ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2026 на Съвета от 21 ноември 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 282/2011 по отношение на доставките на стоки или услуги, предоставяни за улеснение чрез електронен интерфейс, и специалните режими за данъчнозадължени лица, предоставящи услуги на данъчно незадължени лица, извършващи дистанционни продажби на стоки и някои вътрешни доставки на стоки ⁽¹²⁾,
- като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/194 на Комисията от 12 февруари 2020 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 904/2010 на Съвета по отношение на специалните режими за данъчно задължени лица, предоставящи услуги на данъчно незадължени лица, извършващи дистанционни продажби на стоки и някои вътрешни доставки на стоки ⁽¹³⁾, който се отнася за пакета за ДДС в областта на електронната търговия,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 година за създаване на програма „Фискалис“ за сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1286/2013 ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на ставките на данъка върху добавената стойност (СОМ(2018)0020),
- като взе предвид предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия (СОМ(2018)0021),
- като взе предвид предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на подробни технически мерки за функционирането на окончателната система на ДДС за данъчно облагане на търговията между държавите членки (СОМ(2018)0329) ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 декември 2011 г., озаглавено „Бъдещето на ДДС: Към по-опростена, по-сигурна и по-ефективна система на ДДС, отговаряща нуждите на единния пазар“ (СОМ(2011)0851),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 октомври 2017 г., озаглавено „План за действие във връзка с ДДС — към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС — време за действие“ (СОМ(2017)0566),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 7 април 2016 г., озаглавено „Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС — Време за избор“ (СОМ(2016)0148),
- като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2019 г. относно предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на подробни технически мерки за функционирането на окончателната система на ДДС за данъчно облагане на търговията между държавите членки ⁽¹⁶⁾,

⁽¹⁰⁾ ОВ L 348, 29.12.2017 г., стр. 32.

⁽¹¹⁾ ОВ L 259, 16.10.2018 г., стр. 1.

⁽¹²⁾ ОВ L 313, 4.12.2019 г., стр. 14.

⁽¹³⁾ ОВ L 40, 13.2.2020 г., стр. 114.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 188, 28.5.2021 г., стр. 1.

⁽¹⁵⁾ Влизането в сила се отлага за 1 юли 2022 г.

⁽¹⁶⁾ ОВ С 449, 23.12.2020 г., стр. 295.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята позиция от 10 март 2021 г. относно предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане ⁽¹⁷⁾,
- като взе предвид своята позиция от 19 май 2021 г. относно позицията на Съвета на първо четене с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Фискалис“ за сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1286/2013(06116/1/2021 — С9-0179/2021 — 2018/0233(COD)) ⁽¹⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 13 октомври 2011 г. относно бъдещето на ДДС ⁽¹⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 24 ноември 2016 г., озаглавена „Към окончателна система на ДДС и борба срещу измамите с ДДС“ ⁽²⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 март 2019 г. относно финансовите престъпления, данъчните измами и избягването на данъци ⁽²¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 май 2021 г., озаглавена „Цифровото бъдеще на Европа: премахване на пречките пред функционирането на цифровия единен пазар и подобряване на използването на изкуствения интелект за европейските потребители“ ⁽²²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., озаглавена „Прилагане на изискванията на ЕС за обмена на данъчна информация: осъществен напредък, извлечени поуки и пречки, които трябва да бъдат преодолени“ ⁽²³⁾,
- като взе предвид проучването от 30 август 2021 г., озаглавено „Разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС, намалените ставки на ДДС и тяхното въздействие върху разходите за приважване в съответствие за предприятията и потребителите“, извършено от DIW Есоп и публикувано от Генерална дирекция за парламентарни изследвания,
- като взе предвид Становище № 11/2020 на Европейската сметна палата (представено съгласно член 287, параграф 4 и член 322, параграф 2 от ДФЕС) от 11 декември 2020 г. относно предложението за Регламент (ЕС, Евратом) на Съвета за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набрани от данък добавена стойност,
- като взе предвид Специален доклад № 12/2019 на Европейската сметна палата от 16 юли 2019 г., озаглавен „Електронна търговия — не са преодолени редица предизвикателства при събирането на ДДС и мита“,
- като взе предвид обществената консултация, достъпна от 8 февруари 2021 г. до 3 май 2021 г., озаглавена „Правила за ДДС за финансовите и застрахователните услуги — преглед“,
- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
- като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (А9-0355/2021),

⁽¹⁷⁾ ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 182.

⁽¹⁸⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 270.

⁽¹⁹⁾ ОВ С 94 Е, 3.4.2013 г., стр. 5.

⁽²⁰⁾ ОВ С 224, 27.6.2018 г., стр. 107.

⁽²¹⁾ ОВ С 108, 26.3.2021 г., стр. 8.

⁽²²⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 204.

⁽²³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0392.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- А. като има предвид, че през 1977 г. Съветът прие Шеста директива за ДДС, чиято цел е да се постигне единна данъчна основа, към която следва да се прилагат хармонизирани ставки; като има предвид, че в същото време всички държави членки вече са приели система за данък добавена стойност в съответствие с първа⁽²⁴⁾ и втора⁽²⁵⁾ директиви на Съвета от 11 април 1967 г. относно хармонизирането на законодателството на държавите членки относно данъците върху оборота; като има предвид, че държавите членки решиха да постигнат това чрез преходен период, който впоследствие беше удължен;
- Б. като има предвид, че с Директивата за ДДС преработи и отмени Шеста Директива за ДДС с цел постигане на по-голяма яснота; като има предвид, че в тази директива се предвижда преходните правила да бъдат заменени с окончателна система, основана на данъчно облагане в държавата членка по произход; като има предвид, че преходната система е сложна, непълна и структурно уязвима по отношение на измами;
- В. като има предвид, че събирането на данъците е отговорност на първо място на всяка държава членка;
- Г. като има предвид, че през 2013 г. беше започнато съществено преразглеждане с цел окончателна система, основана на принципа на данъчно облагане на местоназначението, в резултат на което тя става по-малко уязвима по отношение на измами⁽²⁶⁾; като има предвид, че принципът на местоназначението предполага, че ДДС се изпраща на държавата членка на крайно потребление;
- Д. като има предвид предложението за директива, прието на 25 май 2018 г., въвежда подробни правила за окончателна система на ДДС за търговията със стоки в рамките на ЕС между предприятия и слага край на „преходния“ режим⁽²⁷⁾; като има предвид, че Парламентът прие своята позиция по този въпрос на 12 февруари 2019 г.; като има предвид, че Съветът все още не е приел своя позиция; като има предвид, че неприемането на това решение забавя важните решения за адаптиране на ДДС към предизвикателствата, пред които ще се изправим по време на възстановяването на икономиката на ЕС, и като има предвид, че липсата на действия означава, че не са премахнати пропуските, които създават условия за нарастване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС;
- Е. като има предвид, че разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС е намаляло от 20 % през 2009 г. на 10 % през 2019 г., като предварителните оценки сочат, че разликата би могла да падне под 130 милиарда евро; като има предвид, че поради пандемията и социално-икономическите последици от нея тази тенденция се промени през 2020 г.; като има предвид, че загубите по отношение на ДДС се оценяват на 164 милиарда евро, като една трета от тях попадат в ръцете на измамници и в кръговете на организираната престъпност; като има предвид, че тези загуби могат да представляват несъответствие между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в размер на 13,7 %; като има предвид, че за този сценарий са необходими стратегически политически решения;
- Ж. като има предвид, че според окончателния доклад за 2020 г. от 10 септември 2020 г. от изследването „Проучване и доклади за неизпълнението на потенциалните приходи от ДДС в 28-те държави — членки на ЕС“, изготвен за Комисията, процентът на неизпълнение на потенциалните приходи от ДДС в отделните държавите членки е вариал в широки граници, от по-малко от 1 % до повече от 33 %;
- З. като има предвид, че тази загуба е в ущърб както на бюджета на ЕС (ДДС е вторият по размер на приходите собствен ресурс на ЕС), така и на националните бюджети, бизнеса и на хората, живеещи в ЕС;
- И. като има предвид, че програмата „Фискалис“ за 2021 — 2027 г. с бюджет в размер на 269 милиона евро има за цел борба с данъчната несправедливост, като помага на националните данъчни органи да сътрудничат по-добре за борба с данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и агресивното данъчно планиране; като има предвид, че с предишната програма са осигурени 591 милиона евро приходи за ЕС;
- Й. като има предвид, че за да бъде ефективна, мрежата от експерти на държавите членки в борбата срещу измамите Еврофиск, създадена през 2010 г., трябва да бъде укрепена и да ѝ се осигурят достатъчно ресурси, за да извършва съвместен анализ на риска, да координира разследвания и да си сътрудничи с Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Европол и Европейската прокуратура, по-специално с цел да се разследват измамите с ДДС; като има предвид, че система с диференцирани ставки на ДДС и високите разходи за привеждане в съответствие биха могли да увеличат измамите;

⁽²⁴⁾ ОВ X 71, 14.4.1967 г., стр. 1301.

⁽²⁵⁾ ОВ X 71, 14.4.1967 г., стр. 1303.

⁽²⁶⁾ Както е очергано в Плана за действие на ЕС за единно пространство на ЕС по отношение на ДДС.

⁽²⁷⁾ СОМ(2018)0329.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- К. като има предвид, че Становище № 11/2020 на Сметната палата поставя акцент върху предложения нов метод за изчисляването на собствения ресурс на база ДДС, като има предвид, че в това становище е посочено, че с предложението „значително се опростява изчисляването на собствения ресурс на база ДДС на държавите членки в сравнение със сегашната система“, но „[се идентифицира] риск от това окончателната многогодишна среднопретеглена ставка да не бъде представителна за всички държави членки“;
- Л. като има предвид, че социално-икономическата криза, причинена от пандемията от COVID-19, наложи значителни данъчни и бюджетни усилия от страна на правителствата на държавите членки, включително под формата на помощи за предприятията;
- М. като има предвид, че собственият ресурс на база ДДС представляваше 11 % от бюджета на ЕС през 2019 г. върху обща сума от 17,8 милиарда евро;
- Н. като има предвид, че планът за действие на Комисията за справедливо и опростено данъчно облагане в подкрепа на стратегията за възстановяване е част от новата стратегия на ЕС за опростяване, адаптиране на данъчното облагане към цифровизацията на икономиката и екологичния преход на данъчното облагане, както и за борба с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане; като има предвид, че в настоящия план за действие въпросите, свързани с ДДС, са определени като приоритетни и е поставен акцент върху борбата срещу измамите с ДДС и върху осъвременяването на ДДС върху финансовите услуги, вземайки предвид цифровизацията на икономиката;
- О. като има предвид, че след приемането на Директивата за ДДС финансовите услуги, с някои изключения, са освободени от ДДС на основание, че подлежат на облагане с други данъци (като данък върху застрахователните премии);
- П. като има предвид, че като косвен данък, събиран от всички 27 държави членки, ДДС се урежда от няколко различни национални режима, и като има предвид, че въз основа на всички тях е възможно да се установят добри практики, които да се приложат за една единна реформа в рамките на ЕС; като има предвид, че националните примери следва да се считат за модели, които да се вземат предвид, а в същото време Комисията трябва да изпълнява ролята на платформа за обмен на такива добри практики; като има предвид, че националните законодателни промени, които бяха съществени от една държава членка и създадоха стимули за потребителите да изискват фактури в трудни за облагане сектори, са един от тези добри примери;
- Р. като има предвид, че общата цел за цифровизация на данъчното облагане е от ключово значение, за да се гарантират прозрачност, отчетност и автоматично докладване, и е от съществено значение за окончателен, опростен и ориентиран към бъдещето режим на ДДС; като има предвид, че пандемията от COVID-19 катализира развитието на цифровизацията за всички сделки; като има предвид, че малките и средните предприятия (МСП) са в центъра на този процес на цифровизация и в това отношение следва да се подпомагат в придобиването на най-новите технологии и ноу-хау;
- С. като има предвид, че ДДС е хармонизиран в голяма степен на равнището на ЕС и е собствен ресурс за бюджета на ЕС и следователно изисква широко сътрудничество на равнището на ЕС;
- Т. като има предвид, че Парламентът напълно зачита принципа на национален данъчен суверенитет;

Ставки, данъчни основи и разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в отделните държави членки

1. приветства факта, че общата тенденция е положителна, тъй като разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС е спаднала на 10 % през 2019 г. от 20 % през 2009 г. в отделните държави членки, което предполага, че измамите с ДДС в ЕС намаляват и приходите от ДДС като процент от БВП се увеличават;
2. призовава Комисията и държавите членки да анализират и обменят най-добри практики в онези държави членки, които са успели да избегнат голяма разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС; подкрепя целта за намиране на иновативни данъчни решения в съответствие с новите икономически, социални и екологични реалности;
3. отбелязва, че според някои оценки една неутрална по отношение на приходите данъчна реформа би могла да доведе до намаление на стандартната ставка на ДДС средно със седем процентни пункта в ЕС-27 в допълнение към намаляването на разходите за приважване в съответствие; подчертава, че според тези оценки размерът на намалението варира между държавите — членки на ЕС от 2 (Естония) до 13 (Гърция) процентни пункта; отбелязва, че това не е единственият отговор на необходимостта от справяне със сложността на данъчната система; отбелязва, че по-ниска стандартна ставка на ДДС би била от полза за потребителите, по-специално за домакинствата с по-ниски доходи; отбелязва, че държавите членки имат възможност да проучат предимствата, които такава единна намалена стандартна ставка би имала за лоялната конкуренция на техния пазар;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

4. счита, че използването на множество намалени ставки има основателна цел в обществото, а именно да намали регресивността на системата на ДДС и да спомогне за постигане на определени цели на националната политика, например достъп до основни стоки и услуги като здравеопазване и храни, но и че допринася за сложността и непрозрачността на данъчната система, увеличава разходите за привеждане в съответствие и е възможно да улесни измамите; разбира, че прилагането на намалени ставки може да доведе до намаляване на цените за потребителя, но зависи от множество други фактори; поради това отбелязва, че е необходимо да се извърши задълбочен анализ и оценка на въздействието;
5. отбелязва значителните разлики в стандартните ставки, прилагани от отделните държави членки, и сложността, която те създават за системата, макар и да са оправдани с различните национални икономически системи; подчертава, че тази сложност се задълбочава от различните начини на прилагане на намалените ставки, което е оправдано с оглед преследването на социални и екологични цели; припомня, че възможността за прилагане на силно намалени ставки (в пет държави членки) или на „паркинг“ ставки (в пет държави членки) представлява допълнителна пречка пред съгласувана и напълно оперативно съвместима обща система;
6. разбира, че системата става все по-сложна поради различните ставки, но също и поради освобождаванията и дерогациите, които трябва да бъдат изключения; припомня специфичната ситуация на неравнопоставеното третиране на държавите членки, присъединили се съответно преди и след 1992 г., към които се прилагат различни правила; призовава Комисията да разгледа този въпрос в бъдещи законодателни предложения;
7. отбелязва, че през последните две десетилетия Комисията е образувала почти 200 производства за установяване на нарушение във връзка с ДДС; призовава Комисията да представи резюме на основните констатации от тези производства, което да стане основа за бъдещи законодателни предложения, а именно относно намалени ставки, освобождаванията и нетранспонирането;
8. отбелязва, че пандемията от COVID-19 обоснова въвеждането на изключения във връзка с ДДС, което доказва необходимостта от известна степен на гъвкавост с цел справяне с неотложни или неочаквани обстоятелства; настоятелно призовава Комисията да вземе това под внимание в бъдещи законодателни предложения относно ДДС;
9. констатира, че разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС варира в зависимост от икономическия цикъл, и че слабото спазване на данъчното законодателство понякога е свързано с високи стандартни ставки на ДДС, по-ниска законодателна и съдебна ефективност, по-слаби правни институции, по-високи възприемани равнища на корупция и с дела на сивата икономика в контекста на цялостната икономика;
10. отбелязва със загриженост, че някои държави членки по принцип не предоставят освобождаване от ДДС за даренията в натура, поради което дружествата унищожават потребителски стоки, по-специално върнати стоки, въпреки че такава освобождаване е възможно съгласно действащата Директива за ДДС; призовава Комисията да издаде насоки за държавите членки, в които се разяснява, че освобождаванията от облагане с ДДС за дарения в натура са съвместими с действащото право на ЕС относно ДДС до приемането от държавите членки на предложението на Съвета (СОМ(2018)0020, член 98, параграф 2);
11. изразява съжаление, че липсата на налични данни относно регионалните разлики би могла да се окаже сериозно ограничение за измерването на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС; призовава Комисията да провери дали изготвянето и публикуването на измерени величини на разликите между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС на регионално равнище би могло да бъде ценен инструмент за подобряване на прозрачността и намаляване на тези разлики в приходите от ДДС;

Въздействие на широкото многообразие от намалени ставки върху предприятията

12. счита, че настоящото многообразие от намалени ставки създава допълнителни административни пречки пред предприятията; отбелязва, че общите разходи за привеждане в съответствие с правилата за ДДС варират от 1 % до 4 % от оборота на дружествата в държавите членки; отбелязва, че цифровизацията може да допринесе значително за намаляване на разходите на предприятията за привеждане в съответствие;
13. отбелязва, че МСП имат пропорционално по-високи разходи за привеждане в съответствие, тъй като тези разходи са фиксирани и не зависят от размера на предприятието, и че високите разходи за привеждане в съответствие представляват пречка за навлизането на вътрешния пазар на ЕС; поради това счита, че диференцираните режими на ДДС в рамките на ЕС биха могли да бъдат обезсърчаващ фактор пред всички предприятия и особено МСП за участие във вътрешната търговия в ЕС; отбелязва обаче, че емпиричните данни са неубедителни по отношение на въздействието на диференцираните системи на ДДС върху международната търговия, както и по въпроса дали те не биха могли да създадат неравностойни условия на конкуренция в тази търговия, по-специално поради високите разходи за привеждане в съответствие, освобождаванията и недостатъците на системите за възстановяване на данъка;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

14. отбелязва потенциала на цифровизацията за намаляване на разходите за привеждане в съответствие, въпреки че тези ползи често се реализират едва в дългосрочен план; поддържа, че цифровите иновации⁽²⁸⁾ имат потенциала да намалят разходите за привеждане в съответствие и да допринесат за прозрачността на търговските сделки и за намаляване на бюрокрацията; подчертава необходимостта да се гарантират сигурността на данните за физическите лица и поверителността на информацията за предприятията; настоява, че е необходимо предприятията да получат допълнителна подкрепа⁽²⁹⁾ чрез програми на ЕС и че по-специално МСП и други уязвими икономически участници трябва да бъдат подкрепени чрез организирано от ЕС обучение относно цифровия преход, за да могат да се възползват от него и да дадат своя принос за него; подчертава, че такъв общ подход към ускоряване на цифровизацията на ноу-хау и операциите на МСП на място в крайна сметка би бил от полза за събирането на ДДС; подчертава потенциала на технологията на разпределените регистри да спомогнат за предотвратяване на измамите с ДДС — например измами с липсващ търговец в рамките на Общността — и очаква законодателното предложение за модернизиране на задълженията за докладване на ДДС; освен това призовава Комисията да представи инициатива, насочена към лесното прилагане на технологията на разпределените регистри от търговците и към намаляване на бюрокрацията;

15. счита, че за да се улесни търговията и да се увеличи правната сигурност на вътрешния пазар, Комисията, в сътрудничество с държавите членки, следва да подобри базата данни за данъците в Европа, която представлява информационен интернет портал на ЕС за ДДС за предприятията; подчертава, че порталът следва да предоставя бърз, актуален и точен достъп до съответната информация относно прилагането на системата на ДДС в различните държави членки и в частност относно правилните ставки на ДДС за различни стоки и услуги в отделните държави членки, както и условията за нулева ставка на ДДС; отбелязва, че този портал би могъл също така да спомогне за преодоляване на настоящата разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС; предлага въвеждането на системата на ЕС за обслужване на едно гише в информационния интернет портал на ЕС за ДДС;

16. посочва системата на ЕС за обслужване на едно гише като пример за цифрова иновация, която позволява на предприятията от ЕС да опростяват своите фактури за ДДС, а по този начин и разходите за привеждане в съответствие в сферата на продажбите в рамките на електронната търговия в ЕС; отбелязва, че такава намаляване на разходите за привеждане в съответствие е от особено голяма полза за МСП; отбелязва готовността на Комисията да предложи за 2022/2023 г. изменение на Директивата за ДДС с оглед на по-нататъшно разширяване на обхвата на системата за обслужване на едно гише за ДДС; призовава Комисията да проучи по какъв начин да бъде разширен обхватът на обслужването на едно гише;

17. призовава държавите членки да увеличат и подобрят сътрудничеството помежду си и да прилагат изцяло приетия през февруари 2020 г. набор от правила относно обмена на данни за плащания на ДДС, за да улеснят откриването на данъчни измами в трансгранични сделки в рамките на електронната търговия;

18. отбелязва, че държавите членки вече прилагат нови технологии за подобряване на ефективността на контрола върху вътрешните покупки за данъчни цели; разбира, че тези национални мерки трябва да се вземат предвид при всяка реформа на системата на ДДС като добри практики, които да се разгледат; призовава за повече сътрудничество между държавите членки в това отношение, за да се улеснят трансграничните сделки, без да се създават прекомерни разходи за операторите и потребителите; призовава Комисията да представи конкретни предложения за насърчване на по-бърза система за обмен на информация относно ДДС при сделките в рамките на ЕС и за постигане на нейната оперативна съвместимост с националните механизми; подкрепя разширяването на електронното фактуриране и призовава за въвеждането на стандарт на ЕС за електронно фактуриране, по-специално за информацията, съдържаща се в електронните фактури, за да се улесни трансграничната оперативна съвместимост, да се гарантира спазването на законодателството, да се увеличи прозрачността на търговските сделки и по този начин да се ограничат измамите и грешките;

19. подчертава неотложността на противодействието на трансграничните измами с ДДС и верижните измами, като се прилагат правилно механизми за ефективен обмен на информация и се осигуряват адекватни средства (човешки, финансови, технически и технологични) за националните органи и за други органи, като например OLAF; подчертава ценния принос на организации като Еврофиск; припомня ролята на доставчиците на платежни услуги и необходимостта да се гарантират високи стандарти на докладване относно ДДС; счита, че е необходимо Комисията да извърши проучване на въздействието, за да се направи оценка на въвеждането на общ механизъм за обратно начисляване в няколко държави членки в контекста на

⁽²⁸⁾ Като изкуствения интелект, големите информационни масиви и технологията на блоковата верига.

⁽²⁹⁾ Това означава, че подкрепата идва първо от държавите членки, а след това от ЕС.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

прилагането на Директивата на Съвета относно временното прилагане на общ механизъм за обратно начисляване за доставките на стоки и услуги на стойност над определен праг ⁽³⁰⁾, с цел борба срещу вътреобщностните измами с липсващ търговец и извършване на оценка по-специално на неговото въздействие върху борбата срещу всички видове измами с ДДС и на последиците за разходите на предприятията за привеждане в съответствие;

20. отбелязва, че е възможно широкото многообразие от ставки да доведе до изкривяване на цените на вътрешния пазар, като създава стимули за трансгранично пазаруване; отбелязва, че по-специално диверсификацията на ставките на ДДС създава стимул за възползване от разликите в цените между държавите чрез насочване на потреблението към държавите членки с по-ниски ставки на ДДС и за нарушаване на събирането на ДДС от правителствата;

21. припомня, че дружествата се нуждаят от опростен и централизиран достъп до информация относно ставките, точните ставки на ДДС за различните стоки и услуги в отделните държави членки и условията за нулева ставка на ДДС, както и от ясни и недвусмислени правила за ДДС с цел насърчване на трансграничната стопанска дейност и намаляване на административната тежест за нея; във връзка с това приветства опростения и цифровизиран метод за регистриране чрез онлайн портал за режима на ДДС за малки предприятия, които извършват трансгранични дейности, което намалява разходите и административната тежест; отбелязва, че 26 от 27-те държави членки използват намалени ставки като част от своите данъчни и социални политики; припомня, че един общ информационен интернет портал относно прилагането на системите на ДДС в различните държави членки би насърчил трансграничната стопанска дейност и би намалил административната тежест за дружествата;

22. приветства положителната тенденция за намаляване на разходите за постигане на съответствие благодарение на продължаващата цифровизация на предприятията и публичната администрация; отбелязва, че в държавите от ОИСР времето, необходимо за спазване на данъчното законодателство, е спаднало от 230 часа през 2006 г. на 162 часа през 2020 г. главно поради приемането на системи за електронно деклариране и плащане ⁽³¹⁾;

23. подчертава, че добре разработената система на ДДС е неутрална и не следва да засяга търговията, но че на практика е трудно този принцип да бъде проверен в световен мащаб с оглед на практиката на освобождаване от ДДС, неефективността на системите за възстановяване и множеството ставки, водещи до по-високи разходи за привеждане в съответствие; припомня, че ефективната система на ДДС допринася за борбата срещу данъчните измами и оптимизирането на данъчното облагане; подчертава, че все по-голям брой МСП имат готовност да търгуват в рамките на ЕС, особено чрез онлайн сделки, и че системата на ДДС в ЕС следва да има за цел да улеснява този трансграничен растеж;

24. отбелязва, че емпиричните данни показват, че настоящата система на множество ставки на ДДС е регресивна в държавите членки, когато се измерва като процент от разполагаемия доход, но е пропорционална или леко прогресивна в повечето държави членки, когато се измерва като процент от разходите; отбелязва още, че когато се измерват като пропорция от разходите, съществуващите намалени и нулеви ставки на ДДС спомагат за увеличаване на прогресивността на ДДС в сравнение със системите на единна ставка на ДДС; отбелязва освен това, че данните сочат, че само ставките на ДДС, които са намалени с цел подпомагане на домакинствата с ниски доходи (като например намалени ставки върху хранителни продукти), увеличават прогресивността на ДДС; призовава държавите членки, когато прилагат намалени ставки на ДДС, да правят това с конкретната цел да подкрепят домакинствата с по-ниски доходи;

25. подчертава, че на държавите членки следва да бъде разрешено да прилагат нулеви ставки на ДДС за стоки от първа необходимост;

Въздействие на намалените ставки върху потребителите и върху социалните и екологичните цели

26. отбелязва, че прилагането на намалени ставки не води системно до постоянно снижаване на цените за потребителите и че ефективността на намалената ставка зависи от няколко фактора, като например степента, до която предприятията я прехвърлят върху потребителите, нейната продължителност във времето, мащаба на намалението и сложността на системата на ставките; счита, че поради това цялостното прехвърляне на намаленията е сложен процес и не следва да се извършва без задълбочена оценка на въздействието; отбелязва също, че макар съществуващите намалени и нулеви ставки на ДДС да са от по-голяма пропорционална полза за домакинствата с ниски доходи в ЕС (измерени като дял от разходите), обикновено те са от по-голяма полза за домакинствата с по-високи доходи в абсолютно (парично) изражение; поради това отбелязва, че е необходимо да се извършат обстоятелни анализи и оценки на въздействието, за да се гарантира, че намаленията се прилагат само когато могат да бъдат от полза за домакинствата с ниски доходи;

⁽³⁰⁾ Директива (ЕС) 2018/2057 на Съвета от 20 декември 2018 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на временното прилагане на общ механизъм за обратно начисляване за доставките на стоки и услуги на стойност над определен праг (ОВ L 329, 27.12.2018 г., стр. 3).

⁽³¹⁾ Проучване на PWC и Групата на Световната банка от 26 ноември 2019 г., озаглавено „Плащане на данъци през 2020 г.: Променият се пейзаж на данъчната политика и администрация в 190 икономики“, стр. 27.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

27. подчертава факта, че намалените ставки обикновено имат легитимната цел да гарантират, че стоките от първа необходимост са достъпни за всички; подчертава, че намалените ставки на ДДС за стоки от първа необходимост (напр. храна) обикновено правят ДДС по-прогресивен; подчертава, че намалените ставки могат да са особено ефективни в общества с големи разлики в доходите и с висока степен на социално и икономическо неравенство; отбелязва, че емпиричните данни за ефективността на намалените ставки на ДДС при насърчаването на социално желателни или екологосъобразни стоки са оскъдни и двусмислени;

28. изразява дълбока загриженост относно регресивния характер на потребителските данъци; подчертава, че следва да се поддържат ниски ставки на ДДС, тъй като той налага непропорционална тежест върху домакинствата с по-ниски доходи, като влошава неравенството в разпределението на богатството;

29. отбелязва, че ефективността на намалените ставки на ДДС за популяризирането на екологосъобразни стоки и услуги все още е трудно да се оцени поради липсата на емпирични данни, макар че в определени изследвания на случаи и според определени модели могат да се измерят положителни въздействия; подчертава обаче, че за да популяризира екологосъобразното потребление, за държавите членки е от първостепенна важност постепенно да премахнат всички нулеви ставки и намалените ставки на ДДС върху екологично вредните стоки и услуги; призовава държавите членки постепенно да премахнат намалените ставки за силно замърсяващи стоки и услуги до 2030 г., за да постигнат целите на ЕС в областта на климата, залегнали в Европейския зелен пакт; призовава държавите членки да проучат прилагането на компенсаторни механизми, които да помогнат на домакинствата с ниски доходи да се справят с намаляването на разполагаемия доход, произтичащо от по-високите ставки на ДДС за замърсяващи стоки и услуги;

30. подчертава в тази връзка, че намалените ставки следва да отчитат устойчивостта на публичните финанси; отбелязва, че рационализацията, предназначена за постигане на единна система на ДДС, следва да отчита историческото и временното прилагане на намалени ставки, при условие че са изпълнени други условия;

31. подчертава, че наличните данни предполагат, че често намалените ставки на ДДС по-скоро са неефективен инструмент за постигането на социални или екологични цели, тъй като водят до значителни разходи на правителствата поради разликата между различните ставки, по-ниските данъчни приходи, повишените административни разходи, разходите за контрол и проверки, натиска на представителите на социални и икономически организации, разходите за приважване в съответствие, нарушенията в икономическите процеси или дори данъчните измами, както и поради трудността за достигане до целевите групи;

32. отбелязва, че за да се направи пълна оценка на ефикасността и ефективността на нестандартните ставки на ДДС, е необходимо те да бъдат сравнени с алтернативни инструменти на политиката; счита, че тези мерки могат да бъдат по-ефективни, гъвкави, видими и икономически ефективни инструменти за постигане на тези социални и екологични цели, ако се използват от правителствата по ефикасен начин; отбелязва обаче, че тези инструменти са в основата на националния данъчен суверенитет и са заложили в националните правомощия, тъй като няма законодателство на ЕС за тяхната хармонизация; посочва, че въпреки това те трябва да спазват политиката на ЕС в областта на конкуренцията;

33. подчертава, че единна система на ДДС, съчетана с алтернативни инструменти на политиката и редица социални реформи и екологични данъчни инструменти, са все възможности, които си струва да се проучат при разработването на ефективна цялостна данъчна система в икономически, социален и екологичен аспект, стига те да не създават ненужна тежест за домакинствата с ниски доходи; отбелязва, че Нова Зеландия има единна ставка на ДДС от 15 % и прилага данъчен кредит за домакинствата с ниски доходи; подчертава, че усилията за опростяване или хармонизиране на системата на ДДС в ЕС няма да доведат до по-високи стандартни ставки на ДДС; изтъква, че фиксираната финансова помощ и информационните кампании биха могли да бъдат възможност за подкрепа на стоките от общ интерес;

Заключение

34. припомня, че приходите от ДДС са сред най-важните източници на публични приходи, като възлизат средно на около 21 % от общите данъчни приходи в ЕС; отбелязва, че разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС възлиза средно на 10 % и че също така ДДС представлява собствен ресурс за бюджета на ЕС; подчертава, че всяко намаляване на облагаемата основа на ДДС може да доведе до загуба на приходи за публичните финанси; призовава националните данъчни органи да предприемат инициативи за намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС, за да се подобрят публичните финанси, особено в контекста на икономическия спад, причинен от пандемията на COVID-19, и за да се увеличат постъпленията от собствените ресурси на ЕС;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

35. във връзка с това приветства факта, че през последното десетилетие е постигнат значителен напредък в сътрудничеството между данъчните органи на държавите членки; подкрепя по-нататъшните обсъждания между държавите членки с цел засилване на административното сътрудничество;

36. припомня заключенията от проучването на DIW Esop, в които се подчертава, че през 2019 г. стандартната ставка е била приложена средно към 71 % от общата данъчна основа в държавите членки; изтъква, че разходите за привеждане в съответствие с диверсифицираните системи на ДДС могат да бъдат значително намалени чрез продължаване на цифровизацията на предприятията и публичните администрации; изтъква, че разходите за диверсифицирани системи на ДДС за предприятията, особено за МСП, нарушенията, които те могат да причинят на вътрешния пазар и търговията, както и тяхното въздействие върху правителствата по отношение на загубата на приходи, трябва да бъдат внимателно оценени, за да се постигне съгласувана, справедлива и ефикасна система на ДДС в ЕС; отбелязва, че намалените ставки за стоки от първа необходимост (напр. храна) обикновено правят ДДС по-прогресивен и че домакинствата с ниски доходи действително се ползват от намалени ставки на ДДС, макар че те са по-малко ефективни средства за постигане на разпределението на приходите или екологичните цели;

37. констатира, че трудностите за намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в отделните държави членки се дължат на комбинация от фактори, сред които необходимостта да се запазят редица освобождавания от ДДС, предоставени за някои стоки и услуги, и желанието на държавите членки да запазят намалени ставки от най-малко 5 %; признава, че държавите членки трябва да запазят гъвкавост при определянето на своите ставки на ДДС, като се има предвид значението на този данък като бюджетен инструмент;

38. призовава за опростена и модернизирана система на ДДС, която да ограничи освобождаванията и да въведе нестандартни ставки, с цел насърчване на лоялна и ефективна конкуренция между предприятията на вътрешния пазар, намаляване на разходите за привеждане в съответствие и подобряване на доброволното спазване; отбелязва, че такава опростена система на ДДС ще продължи да се ползва от системата за обслужване на едно гише, за да се намалят разходите за постигане на съответствие за дружествата в ЕС и за да се засили търговията в рамките на ЕС; отбелязва предложението на предишното португалско председателство на Съвета за постепенно премахване на равнището на държавите членки на всички нулеви и намалени ставки на ДДС върху вредните за околната среда стоки и услуги, като например изкопаемите горива, химическите пестициди и химическите торове; призовава за прилагането на социални мерки за домакинствата с ниски доходи, за да се компенсира намаляването на разполагаемия доход, произтичащо от по-високите ставки на ДДС за замърсяващите стоки и услуги; настоятелно призовава държавите членки бързо да приемат предложението за преразгледана директива относно ставките на ДДС ⁽³²⁾;

39. подчертава, че разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС се дължи главно на комбинация от фактори във всяка държава членка, като законодателните вратички, липсата на ресурси и на цифрова ефективност в данъчните администрации, неефективността на мерките за прилагане и контрол, по-специално по отношение на данъчните измами, избягването на данъци и агресивното данъчно планиране; призовава в тази връзка държавите членки да подобрят административното сътрудничество и да засилят резултатите на националните данъчни органи; приветства инструмента „Анализ на операциите в мрежа“ и подкрепя установяването на засилено сътрудничество между членовете на Еврофиск с цел бързото откриване на верижни измами; призовава Конференцията за бъдещето на Европа да разгледа този въпрос в контекста на защитата на финансовите интереси на ЕС;

40. счита за необходимо да се проучи по-хармонизирано въвеждане на електронното фактуриране във всички държави членки и в други области освен задължителното му прилагане понастоящем в областта на обществените поръчки в целия ЕС, като се има предвид, че то се оказва ефективно средство за борба с измамите и с отклонението от данъчно облагане в държавите, в които е въведено и за други видове сделки, и че то също така доведе до по-голямо опростяване и до намаляване на разходите за привеждане в съответствие;

41. припомня значението на независимостта и безпристрастния характер на Европейската данъчна обсерватория, която беше създадена по инициатива на Парламента; подчертава, че програмата „Фискалис“ за периода 2021 — 2027 г. е важен инструмент, който гарантира бързото и конструктивно сътрудничество между данъчните органи;

42. припомня, че ефективността на намалените ставки като инструмент на политиката трябва винаги да се оценява в специфичния контекст на други съществуващи инструменти на политиката; добавя, че намалените ставки често допълват съществуващите инструменти на социалната политика и на политиката в областта на околната среда и че преките данъчни стимули са инструменти, които са насочени по-добре към домакинствата с ниски доходи — например необлагаем праг и прогресивни данъчни ставки — и като цяло са по-евтини, ако са изпълнени други условия;

⁽³²⁾ COM(2018)0020.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

43. подчертава необходимостта от преминаване към окончателна система на ДДС, основана на принципа на данъчно облагане в държавата на местоназначение; настоятелно призовава Съвета да приеме колкото е възможно по-скоро предложението от 25 май 2018 г. за директива (СОМ(2018)0329), като се има предвид степента на загуба на национални бюджетни ресурси и на бюджетни ресурси на ЕС при настоящия режим; подчертава в тази връзка основните принципи на бъдещата окончателна система на ДДС за трансгранично данъчно облагане на доставките на стоки в рамките на ЕС в тяхното местоназначение и начисляване и събиране на ДДС в държавата членка по местоназначение от доставчика;
44. призовава Комисията да изготви във връзка с този доклад конкретни законодателни предложения, като вземе предвид горепосочените конкретни теми; призовава Съвета да цени диалога и сътрудничеството с Парламента в стремежа за пълноценна реформа на системата на ДДС, като вземе под внимание тези предложения, както и основната необходимост да се гарантира демократичен характер на промените в данъчната политика на ЕС;
45. подкрепя предложението на Сметната палата⁽³³⁾ да се обмисли създаването на механизъм за преразглеждане на многогодишната среднопретеглена ставка в периода, обхванат от многогодишната финансова рамка, за да се избегнат нарушения на нивото на вноските на базата на ДДС през този период, в случай че държава членка реши да промени своята политика в областта на ДДС;
46. отбелязва, че Директивата за ДДС подлежи на единодушно одобрение в Съвета съгласно член 113 от ДФЕС;
47. припомня ползите от данъчния идентификационен номер като полезен инструмент за гарантиране на постигането на съответствие с данъчните задължения и тяхното спазване; призовава Комисията и държавите членки да проучат всички възможности, които открива данъчният идентификационен номер като механизъм за запазване на стандартите за висока степен на ефективност при докладването;
48. подкрепя идеята за разширяване на обхвата на обслужването на едно гише за ДДС, което действа от 2015 г., към декларирането и плащането на ДДС; подчертава необходимостта да се обърне специално внимание на адаптирането на обслужването на едно гише към разрастването на пазара в областта на електронната търговия;
49. призовава Комисията да направи оценка на текущата рамка и да предложи конкретни законодателни предложения относно контрола върху трансграничните сделки, който трябва да бъде засилен, за да се гарантира събирането на ДДС; подчертава в тази връзка необходимостта специално да се вземат под внимание възможностите, произтичащи от използването на нови цифрови технологии, при високи стандарти на защита на данните и неприкосновеността на личния живот, които произтичат от правата на данъкоплатците;
50. припомня колко е важно да се гарантира пълно транспониране и правилно прилагане на пакета за ДДС в областта на електронната търговия; призовава Комисията да направи оценка на актуалното положение в тази връзка и да представи конкретни предложения за адаптиране на правилата, като при необходимост вземе предвид експоненциалния растеж на електронната търговия; отбелязва, че в сектора на електронната търговия има значителни пропуски в събирането на ДДС; приканва Комисията да проучи заключенията в специалния доклад на Европейската сметна палата по този въпрос, за да се запълнят пропуските в събирането на ДДС;
51. припомня значението на по-тесния диалог с международните партньори, главно най-важните търговски партньори, във връзка с ДДС; счита, че това сътрудничество трябва да започва и да се основава на принципа на административното сътрудничество, за да се гарантира ефективна логика на обмяна на информация, който може да укрепи борбата срещу схемите, водещи до измами или отклонение от данъчно облагане;
52. отбелязва намерението на Комисията да промени естеството на своя Комитет по ДДС и неговите цели във връзка с бъдещ комитет по комитология; подчертава необходимостта да се разчита на позицията на Парламента по този въпрос; припомня необходимостта да се гарантира пълно зачитане на институционалната рамка на ЕС относно данъчното облагане и разпределянето на компетентностите във връзка с непрякото данъчно облагане;

o

o o

53. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

⁽³³⁾ Становище № 11/2020.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0037

Прилагане на Директивата за безопасността на детските играчки**Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно прилагането на Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно безопасността на детските играчки (Директива за безопасността на детските играчки) (2021/2040(INI))**

(2022/С 342/11)

Европейският парламент,

- като взе предвид Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно безопасността на детските играчки ⁽¹⁾ (Директива за безопасността на играчките),
- като взе предвид оценката на Комисията от 19 ноември 2020 г. на Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно безопасността на детските играчки (SWD(2020)0287),
- като взе предвид Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите ⁽²⁾ (ДОбП),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 ⁽³⁾,
- като взе предвид Решение № 768/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно обща рамка за предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Решение 93/465/ЕИО ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 ⁽⁶⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA (Агенцията на Европейския съюз за киберсикурност) и сертифицирането на киберсикурността на информационните и комуникационните технологии, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 526/2013 (Акт за киберсикурността) ⁽⁷⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 170, 30.6.2009 г., стр. 1.⁽²⁾ ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4.⁽³⁾ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30.⁽⁴⁾ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 82.⁽⁵⁾ ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12.⁽⁶⁾ ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1.⁽⁷⁾ ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 15.⁽⁸⁾ ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията ⁽⁹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси (Регламент CLP), за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения и за отмяна на Директива 1999/5/ЕО ⁽¹²⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) ⁽¹³⁾,
- като взе предвид Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока ⁽¹⁴⁾ (Директивата относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока),
- като взе предвид Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване ⁽¹⁵⁾ (Директивата относно ООВ),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти ⁽¹⁶⁾ (Регламент относно козметичните продукти),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО ⁽¹⁷⁾ (Регламент относно материалите, предназначени за контакт с храни),
- като взе предвид Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО ⁽¹⁸⁾ (Директива относно батериите),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (Регламента CLP) ⁽¹⁹⁾,

⁽⁹⁾ ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.

⁽¹⁰⁾ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 59.

⁽¹¹⁾ ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

⁽¹²⁾ ОВ L 153, 22.5.2014 г., стр. 62.

⁽¹³⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 210, 7.8.1985 г., стр. 29.

⁽¹⁵⁾ ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 88.

⁽¹⁶⁾ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 59.

⁽¹⁷⁾ ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 4.

⁽¹⁸⁾ ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1.

⁽¹⁹⁾ ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители ⁽²⁰⁾ (Регламент за УОЗ),
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г. относно предприемането на мерки във връзка с безопасността на продуктите в рамките на единния пазар ⁽²¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г. по темата „Към по-устойчив единен пазар за предприятията и потребителите“ ⁽²²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2020 г. относно автоматизираните процеси на вземане на решения: гарантиране на защитата на потребителите и на свободното движение на стоки и услуги ⁽²³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2018 г. относно пакета за единния пазар ⁽²⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 4 юли 2017 г. относно „Европейски стандарти за 21-ви век“ ⁽²⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 4 юли 2017 г. относно по-дългия жизнен цикъл на продуктите: ползи за потребителите и дружествата ⁽²⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 май 2016 г. относно Стратегията за единния пазар ⁽²⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 октомври 2020 г. с препоръки към Комисията относно законодателния акт за цифровите услуги: подобряване на функционирането на единния пазар ⁽²⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 октомври 2020 г. с препоръки към Комисията относно рамка за етичните аспекти на изкуствения интелект, роботиката и свързаните с тях технологии ⁽²⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 18 април 2019 г. относно „Към всеобхватна рамка на Европейския съюз относно ендокринните нарушители“ ⁽³⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно стратегията за химичните вещества с цел устойчивост ⁽³¹⁾,
- като взе предвид направения от Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) преглед от април 2021 г., озаглавен „Директивата на ЕС за безопасността на детските играчки“,
- като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно единния пазар на цифрови услуги (Законодателен акт за цифровите услуги) и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (СОМ(2020)0825),
- като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект) и за изменение на някои законодателни актове на Съюза (СОМ(2021)0206),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ (СОМ(2020)0094),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 октомври 2020 г., озаглавено „Стратегия за устойчивост в областта на химикалите — Към нетоксична околна среда“ (СОМ(2020)0667),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 21 април 2021 г., озаглавено „За развиване на европейски подход към изкуствения интелект“ (СОМ(2021)0205),

⁽²⁰⁾ ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45.

⁽²¹⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 19.

⁽²²⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 10.

⁽²³⁾ ОВ С 294, 23.7.2021 г., стр. 14.

⁽²⁴⁾ ОВ С 388, 13.11.2020 г., стр. 39.

⁽²⁵⁾ ОВ С 334, 19.9.2018 г., стр. 2.

⁽²⁶⁾ ОВ С 334, 19.9.2018 г., стр. 60.

⁽²⁷⁾ ОВ С 76, 28.2.2018 г., стр. 112.

⁽²⁸⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 2.

⁽²⁹⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 63.

⁽³⁰⁾ ОВ С 158, 30.4.2021 г., стр. 18.

⁽³¹⁾ ОВ С 371, 15.9.2021 г., стр. 75.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2020 г., озаглавено „Нова програма за потребителите — Повишаване на издръжливостта на потребителите за постигане на устойчиво възстановяване“ (СОМ(2020)0696),
  - като взе предвид съобщението на Комисията от 24 март 2021 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за правата на детето“ (СОМ(2021)0142),
  - като взе предвид заключенията на Съвета от 15 март 2021 г., озаглавени „Стратегията на Съюза за устойчивост в областта на химикалите: време за действие“,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
  - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (А9-0349/2021),
- А. като има предвид, че Директивата относно безопасността на детските играчки („ДБДИ“) беше приета през 2009 г., за да се гарантира високо равнище на здраве и безопасност за децата и да се подобри функционирането на вътрешния пазар на детски играчки, като се премахнат пречките пред търговията с детски играчки между държавите членки;
- Б. като има предвид, че строгата рамка на ЕС по отношение на безопасността на детските играчки е създадена, за да гарантира максимална сигурност на децата при игра, и че тя се приема повсеместно като световен еталон;
- В. като има предвид, че играта е призната като право на всяко дете по силата на Конвенцията на ООН за правата на детето, която всички държави — членки на ЕС, са подписали; като има предвид, че играта допринася за развитието, здравето и благосъстоянието на децата и е съществена част от израстването; като има предвид, че изследванията показват, че детските играчки могат да обогатят играта и благодарение на тях децата играят по-дълго време;
- Г. като има предвид, че ДБДИ е директива за максимална хармонизация, което означава, че държавите членки нямат право да въвеждат изисквания, които се различават от предвидените в нея; като има предвид, че правилата и изискванията за детските играчки в много случаи са по-строги от тези за други продукти поради уязвимостта на потребителите, за които са предназначени;
- Д. като има предвид, че ефективността на ДБДИ на ЕС твърде често се подкопава от действията на недобросъвестни търговци и от онлайн продажбите на несъответстващи на изискванията продукти;
- Е. като има предвид, че макар и да няма изчерпателни данни за цялостното ѝ въздействие, ДБДИ все още е до голяма степен ефективна при гарантирането на свободното движение на детски играчки в рамките на единния пазар и че броят на предприятията, извършващи дейност на пазара от пълното прилагане на ДБДИ насам, се е увеличил с 10 % от 2013 г. до 2017 г., а оборотът на сектора на детските играчки в ЕС непрекъснато се увеличава след влизането ѝ в сила; като има предвид, че 99 % от предприятията в сектора са МСП и че по-голямата част от тях са микропредприятия;
- Ж. като има предвид, че ДБДИ изисква детските играчки, предлагани на пазара на ЕС, да бъдат безопасни и гарантира високо равнище на защита на децата срещу опасностите, причинени от химически вещества в детските играчки; като има предвид, че може да е необходимо бързо адаптиране на специфични изисквания и стандарти, ако научното и технологичното развитие покажат появата на неизвестни преди това рискове и предизвикателства, свързани с детски играчки;
- З. като има предвид, че в стратегията за устойчивост в областта на химикалите Комисията подчертава необходимостта от въвеждане или засилване на разпоредби, за да се вземе предвид комбинираното въздействие на химикалите, включително за детските играчки, и от разширяване на общия подход към управлението на риска, за да се гарантира, че потребителските продукти, включително детските играчки, не съдържат химикали, които причиняват рак или генни мутации, не засягат репродуктивната или ендокринната система и не са устойчиви и биоакмулиращи вещества; като има предвид освен това, че в стратегията за устойчивост в областта на химикалите Комисията се ангажира да направи оценка на условията и графика за разширяване на обхвата на общия подход по отношение на потребителските продукти, така че той да включва и други вредни химикали, в това число химикалите, които засягат имунната, нервната или дихателната система, и химикалите, токсични за конкретен орган;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

И. като има предвид, че подобрената устойчивост е важна, но че безопасността на детските играчки винаги следва да има приоритет; като има предвид, че изискванията за подобряване на устойчивостта не следва да застрашават безопасността;

1. приветства доклада на Комисията за оценка на ДБДИ, насочен към оценка на нейното функциониране след влизането ѝ в сила;
2. признава добавената стойност на ДБДИ за подобряването на безопасността на децата и гарантирането на еднакво високо равнище на защита в рамките на единния пазар в сравнение с предишната директива, както и нейната роля за осигуряване на правна сигурност и еднакви условия на конкуренция за предприятията; изразява съжаление, че някои от производителите от трети държави, които продават своите продукти на единния пазар, особено чрез онлайн пазари, не спазват законодателството на ЕС и че много детски играчки, продавани в ЕС, все още представляват значителни заплахи за децата;
3. отчита ключовата роля на стандартите за ефикасното и гъвкаво прилагане на директивата от страна на производителите, както и ролята на нотифицираните органи за осигуряване на съответствие, когато няма стандарти или те не се прилагат; подчертава необходимостта от увеличаване на броя на нотифицираните органи в някои региони; подчертава, че държавите членки следва да имат отворени, приобщаващи, устойчиви, прозрачни и висококачествени стандарти; подчертава, че стандартите следва също така да бъдат технологично неутрални и да се основават на резултатите, като гарантират еднакви условия на конкуренция между икономическите оператори, по-специално МСП;
4. подчертава необходимостта от разработването на амбициозни стандарти по отношение на адаптивните детски играчки, които позволяват на децата с увреждания да играят и да си взаимодействат с играчките по начин, по който иначе не биха могли;
5. отбелязва, че някои органи за надзор на пазара се сблъскват с проблеми при прилагането на разпоредбите, съдържащи се в член 11 от ДБДИ, съгласно който производителите се задължават да обозначават предупрежденията върху детските играчки по ясно видим, лесно четлив и лесно разбираем точен начин; подчертава, че тези проблеми са причинени от липсата на конкретни изисквания и свързани стандарти; призовава Комисията в тази връзка да въведе специфични изисквания относно видимостта и четливостта на предупрежденията върху детските играчки, за да се даде възможност на държавите членки да прилагат тези изисквания по еднакъв начин;
6. признава, че изпълнението и подготовката за правилното прилагане на ДБДИ представляваха трудоемък процес в течение на много години, изискващ значителни финансови инвестиции от европейските производители на детски играчки; подчертава значението на правната стабилност за стабилното развитие на местните предприятия, по-специално на малките и средните семейни предприятия;
7. отбелязва обаче, че продължават да съществуват несъответствия, които налагат преразглеждане на ДБДИ; поради това отправя искане към Комисията да продължи процеса на оценка и да направи изчерпателна оценка на въздействието, за да провери дали и как може да се справи с тях; подчертава, че са необходими допълнителни усилия, особено от страна на правоприлагащите органи, за да се гарантира, че всички икономически оператори, които предлагат играчки на пазара на ЕС, прилагат строги изисквания за безопасност; подчертава необходимостта, по отношение на дружествата, произвеждащи съответстващи на изискванията играчки, да се вземат предвид предизвикателствата, специфичните рискове и отрицателното въздействие, произтичащи от продажбата на несъответстващи, опасни и фалшифицирани играчки, които идват предимно от държави извън ЕС, и да се предприемат мерки за справяне с рисковете, произтичащи от използването на нови технологии;

Химикали

8. отчита гъвкавостта и относителната ориентираност към бъдещето на настоящата ДБДИ, като се има предвид фактът, че в периода 2012 — 2019 г. тази директива беше изменена 14 пъти, за да се адаптира към новите научни доказателства, посочващи неизвестни преди това рискове за децата, особено в областта на химикалите; изразява загриженост обаче, че продължават да съществуват проблеми, които могат да застрашат безопасността на децата и могат да бъдат решени само частично чрез актове за изпълнение;
9. подчертава, че е необходимо детските играчки, които се предлагат на пазара на ЕС, независимо къде са произведени, да отговарят на изискванията на ДБДИ, както и на съответното законодателство на ЕС относно химикалите, по-специално Регламента REACH и Директивата относно ООВ, както и Регламента относно козметичните продукти, Регламента относно материалите, предназначени за контакт с храни, Директивата относно батериите, Регламента CLP и Регламента относно устойчивите органични замърсители;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

10. подчертава, че разпръскването на изискванията в различни законодателни акта и предвиждането на различни гранични стойности може да бъде обременяващо, по-специално за МСП, и в някои случаи може да наложи дублиране на измерването на веществата, какъвто е случаят с граничните стойности на миграция и съдържание; поради това призовава Комисията да разгледа възможността за консолидиране на всички приложими ограничения за детските играчки, така че да се определят единни стойности, обосновани от допълнителна оценка, в един законодателен акт, за да се рационализира оценката на съответствието и спазването на изискванията да стане по-лесно и по-малко обременяващо; освен това призовава Комисията да разгледа възможността за рационализиране на достъпа до информация, включително чрез онлайн портал, за да се изясни какво се изисква при какви обстоятелства и да се улесни търсенето на информация в тези различни законодателни актове от органите за надзор на пазара, икономическите оператори и потребителите;

11. изразява загриженост поради факта, че дерогацията от забраната за химикали, които са канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията (CMR), предвидена в ДБДИ, в определени случаи позволява наличието на тези химикали в концентрации, които изглеждат твърде високи, за да се гарантира защитата на децата; призовава Комисията да извърши оценка на въздействието, за да анализира дали следва да бъдат намалени в ДБДИ общите прагове за канцерогенните, мутагенните и токсичните за репродукцията вещества, за които се прилага дерогация, съгласно препоръките, направени от съответния научен комитет, и да проучи дали, в съответствие със стратегията за устойчивост в областта на химикалите, възможността за дерогация от правилата относно наличието на канцерогенни, мутагенни и токсични за репродукцията вещества, които са недостъпни за детето в детските играчки, следва да бъде заличена и дали следва да бъдат изготвени подходящи разпоредби за избягване на излагането на децата на опасни, токсични, вредни, корозивни и дразнещи вещества; призовава Комисията да вземе предвид комбинираното излагане на децата на химикали, както и потенциалните ефекти от ниски дози;

12. подчертава, че когато на национално равнище се определят по-ниски от установените в ДБДИ гранични стойности в играчките за деца под 36 месеца или детските играчки, предназначени за поставяне в устата, за химикали като нитрозамини и нитрозираши вещества, това създава несъответствие, дори когато е обосновано от Комисията; отбелязва обаче, че всички деца в ЕС следва да се ползват от еднакво високо равнище на закрила; признава, че тази гранична стойност не може да бъде изменена с акт за изпълнение, а изисква законодателна процедура; поради това призовава Комисията да направи оценка на необходимостта от адаптиране на граничната стойност към най-строгата стойност, която е в сила на национално равнище, при преразглеждане на ДБДИ след извършване на изчерпателна оценка на въздействието, както и от осигуряване на гъвкав механизъм, който да позволява бързо адаптиране на граничните стойности за опасни химични вещества и избягване на ситуация, при която на национално равнище се определят различни стойности; по този начин ще се гарантират еднакви условия на конкуренция на вътрешния пазар в полза на потребителите и икономическите оператори; подчертава необходимостта от запазване на задълбочената проверка от страна на Парламента на актовете за изпълнение, които трябва да бъдат приети за тази цел;

13. приветства ангажимента на Комисията да разшири общия подход към риска от канцерогенните, мутагенните и токсичните за репродукцията вещества, така че да бъдат обхванати и веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система, въз основа на определението на Световната здравна организация (СЗО), и да анализира в оценката на въздействието дали да го прилага при бъдещо преразглеждане на ДБДИ, за да се гарантира, че нарушителите на функциите на ендокринната система биват забранени в детските играчки веднага след като бъдат идентифицирани, както и да обмисли въвеждането на хоризонтално законодателство с тази цел, както многократно беше поискано от Парламента и Съвета, като се спазва същевременно принципът „едно вещество, една оценка“, съдържащ се в стратегията за устойчивост в областта на химикалите; приветства в тази връзка ангажимента да се извърши оценка на разширяването на този подход, така че да бъдат обхванати химикалите, които засягат имунната, нервната или дихателната система, и химикалите, токсични за определен орган, за да се гарантира високо равнище на закрила срещу тези химикали, както и да се осигури ориентиран към бъдещето регулаторен отговор за използването им в играчки, в съответствие с намерението на Комисията да включи с приоритет всички употреби на тези химикали в ограниченията съгласно Регламента REACH;

14. изразява загриженост, че по-строгите разпоредби за химикалите в детските играчки, предназначени за деца на възраст под 36 месеца, не отчитат факта, че по-големите деца продължават да бъдат уязвими към опасни вещества; отбелязва, че в резултат от това разграничение производителите могат да заобикалят разпоредбите, като посочват, че играчката е предназначена за деца над 36 месеца, дори когато това явно не е така; подчертава, че редица заинтересовани страни, Комисията и държавите членки посочиха, че това разграничение е явно недостатъчно, тъй като то може да създаде „вратички“ и може да ограничи ефективността на ДБДИ, и поискаха то да бъде премахнато; поради това призовава Комисията да анализира този въпрос в рамките на оценката на въздействието за преразглеждането на ДБДИ и в пълно съответствие с най-новите научни доказателства, да вземе решение дали това разграничение трябва да бъде премахнато и да определи конкретни гранични стойности за химикалите в детските играчки; счита, че когато се появи научно доказателство, че даден химикал е опасен за децата, използването му следва да бъде ограничено във всички свързани с децата продукти;

Надзор на пазара и нови технологии

15. отбелязва, че съгласно ДБДИ компетентните органи на държавите членки са длъжни да извършват надзор на пазара, като надлежно да вземат под внимание принципа на предпазливост, да изпитват детските играчки на пазара и да проверяват документацията на производителите с цел изтегляне от пазара на опасни детски играчки и предприемане на действия срещу

Сряда, 16 февруари 2022 г.

лицата, отговорни за предлагането им на пазара; изразява загриженост, че ефективността на надзора на пазара в рамките на ДБДИ е ограничена, макар и да остава от ключово значение за защитата на здравето и безопасността на децата, и че това подкопава еднаквите условия на конкуренция за икономическите оператори, които спазват законодателството, и тяхната конкурентоспособност в полза на недобросъвестни търговци, които не прилагат правилата на ЕС; отбелязва, че все още се отчитат трудности при получаването на информация и документация от някои икономически оператори;

16. приветства приемането на Регламент (ЕС) 2019/1020, който има за цел да подобри надзора на пазара чрез засилване и хармонизиране на контрола от страна на националните органи, за да се гарантира, че продуктите, въведени на единния пазар, включително детските играчки, са безопасни и съответстват на правилата, и призовава държавите членки да го приложат бързо и да предоставят на митническите органи и органите за надзор на пазара необходимите човешки, финансови и технически ресурси, за да се увеличи броят на проверките и тяхната ефективност, така че да може да се гарантира ефективно прилагане на ДБДИ и да се предотврати разпространението на опасни и несъответстващи на изискванията детски играчки в ЕС;

17. призовава Комисията да направи оценка на изпълнението и прилагането на Регламент (ЕС) 2019/1020 от държавите членки и да предостави активна подкрепа на държавите членки при прилагането на националните стратегии за надзор на пазара; настоятелно призовава Комисията да приеме актове за изпълнение, които да определят показатели и техники за проверки въз основа на общ анализ на риска на равнището на ЕС, с цел да се осигури последователното прилагане на правото на ЕС, да се засили контролът върху продуктите, въведени на пазара на Съюза, да се избегнат различията и да се постигне ефективно и еднакво ниво на този контрол; призовава Комисията да приеме актове за изпълнение, в които да се уточняват процедурите за определянето на структурите на ЕС за извършване на изпитвания, в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2019/1020;

18. призовава Комисията постоянно да проучва възможностите за използване на нови технологии като електронното етикетироване, блоковата верига и изкуствения интелект, с цел да се откриват опасни продукти, да се смекчи рискът и да се подобри спазването на ДБДИ, както и да се улесни работата на органите за надзор на пазара чрез предоставяне на лесно достъпна, актуална, структурирана и ако е възможно, цифрова информация за продуктите и тяхната проследимост във веригата на доставки;

19. отново изтъква ограничените финансови средства и човешки ресурси, което през последните години намали ефективността и обхвата на действие на много органи за надзор на пазара; приветства в тази връзка приемането на програмата за единния пазар и въвеждането на конкретна цел със специфичен бюджетен ред и ресурси за надзор на пазара, което ще подпомогне действията на държавите членки за гарантиране, че на пазара на ЕС влизат само безопасни и съответстващи на изискванията детски играчки;

20. подчертава, че ефективният надзор на пазара е от съществено значение за откриването на опасните детски играчки и за гарантирането на правилното прилагане на ДБДИ; призовава в тази връзка държавите членки да засилят координацията на своите дейности по надзор на пазара, включително като обменят най-добри практики и цифровизират системите си, и да укрепят сътрудничеството между органите за надзор на пазара и други органи като митническите органи, телекомуникационните органи и органите за защита на данните; призовава в тази връзка органите за надзор на пазара и митническите органи активно да споделят опит и да засилят координацията и сътрудничеството помежду си, включително на трансгранично равнище, така че да се даде възможност за бързо предаване на информация относно опасни играчки и ефективно прекратяване на вноса на опасни играчки; подчертава, че поддържането на постоянен и ефективен контрол в целия ЕС върху детските играчки, навлизали на вътрешния пазар, остава от основно значение, за да се гарантира, че те отговарят на изискванията на ЕС; призовава Комисията да организира и финансира съвместни действия за надзор на пазара, включително дейности за обучение, да засили прилагането на законодателството на Съюза относно детските играчки и да си сътрудничи с компетентните органи на държави извън ЕС за обмен на информация относно опасни детски играчки; призовава също така държавите членки да определят минимална честота на вземане на проби или на извършване на проверки, за да се подобри правоприлагането;

21. подчертава, че с цел по-ефективно откриване на опасните играчки органите за надзор на пазара следва редовно и поне веднъж годишно да извършват тайно пазаруване, включително на онлайн места за търговия, по-специално поради факта, че играчките са продуктите, за които най-често се подават нотификации в системата на ЕС за бърз обмен на информация за опасни нехранителни продукти (Safety Gate);

22. изразява загриженост във връзка с новите уязвими места и рискове, създавани от свързаните детски играчки и засягащи безопасността, сигурността, неприкосновеността на личния живот и психичното здраве на децата; подчертава значението на защитата на неприкосновеността на личния живот на децата при използването на свързани детски играчки; изразява загриженост по повод на факта, че се е оказало, че някои от тези детски играчки, които вече са предлагани на пазара на ЕС, не са достатъчно сигурни и имат ограничена защита срещу киберзаплахи или изобщо не разполагат с такава; насърчава производителите на свързани детски играчки да интегрират механизми за безопасност и сигурност в детските играчки, които произвеждат, още при проектирането; призовава Комисията да проучи различни варианти за действие по отношение на

Сряда, 16 февруари 2022 г.

равнището на риска и принципа на пропорционалност, като например разширяване на обхвата на ДБДИ, така че да включи разпоредби относно неприкосновеността на личния живот и информационната сигурност, приемане на хоризонтално законодателство относно изискванията за киберсигурност за свързаните продукти и свързаните услуги като Европейския акт за устойчивост на киберсигурността или укрепване на съответното хоризонтално законодателство като Директивата за радиосъоръженията, както и Общия регламент относно защитата на данните, като същевременно включва Парламента в решенията си;

23. изразява загриженост, че потребителите реагират слабо на съобщенията за изтегляне от пазара на продукти и че опасни детски играчки продължават да се използват от деца, въпреки съобщенията за изтеглянето им от пазара; отправя в тази връзка искане към Комисията да публикува насоки за процедурите за изтегляне от пазара, включително списък с конкретни изисквания, и отправя искане онлайн местата за търговия да установят ефективни механизми, за да гарантират, че могат да достигат до своите потребители, купувачи и продавачи, за да ги информират възможно най-бързо при необходимост от изтегляне от пазара, и за да се увеличи броят на потребителите, до които достигат съобщенията за изтегляне от пазара;

Електронна търговия

24. признава положителната роля на електронната търговия, включително ролята на онлайн местата за търговия, които позволиха развитието на производителите на детски играчки в ЕС; в този контекст подчертава ръста в дейностите на тези дружества както в рамките на ЕС, така и извън него; изтъква, че развитието на електронната търговия е от полза за потребителите, но също така поставя предизвикателства пред органите за надзор на пазара при гарантирането на съответствието на продаваните онлайн продукти с изискванията; отбелязва, че много закупени онлайн продукти не отговарят на изискванията на ЕС за безопасност, и изразява загриженост във връзка с големия брой опасни детски играчки, продавани онлайн от недобросъвестни продавачи; счита, че е необходимо да се премахне продажбата онлайн на несъответстващи на изискванията и опасни детски играчки;

25. приветства насоките на Комисията относно член 4 от Регламент (ЕС) 2019/1020, в които се изясняват задачите на икономическите оператори, по-специално по отношение на продуктите, продавани онлайн и навлизачи на пазара на ЕС от държави, които не са членки на ЕС; подчертава необходимостта от справяне с несъответстващите на изискванията продукти, продавани директно на потребители от държави извън ЕС чрез онлайн места за търговия; припомня, че икономическите оператори могат да предлагат на пазара на ЕС само безопасни продукти; подчертава, че спазването на правилата на ЕС от всички икономически оператори е от ключово значение за гарантиране на безопасността на децата и за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за дружествата; призовава органите за надзор на пазара и митническите органи да засилят сътрудничеството си, включително обмена на информация относно установените несъответствия, и да предприемат строги действия за правоприлагане, за да се попречи на недобросъвестните търговци да използват пазара на ЕС;

26. подчертава добавената стойност на принципа „познавай своя бизнес клиент“ за повишаване на съответствието с изискванията и проследимостта на детските играчки, продавани онлайн; посочва доброволния характер на ангажимента за безопасност на продуктите и ограниченото участие на участниците на пазара в него; изразява съжаление, че до момента ангажиментът за безопасност на продуктите е оказал ограничено въздействие;

27. подчертава, че онлайн местата за търговия могат да играят огромна роля за ограничаване на разпространението на опасни детски играчки; поради това счита, че те следва да бъдат задължени да поемат по-голяма отговорност за гарантиране на безопасността и съответствието на детските играчки, продавани на техните платформи, по-специално при идентифицирането и отстраняването на несъответстващите играчки, включително чрез проверяване в системата Safety Gate, и чрез ефективно сътрудничество с органите за надзор на пазара във връзка с отстраняването на несъответстващите на изискванията детски играчки и предотвратяването на повторното появяване на опасни детски играчки; в този смисъл настоява най-категорично, че е от основно значение да се гарантира ефективно и предвидимо правоприлагане, както и пълна съгласуваност между ДБДИ и различните инструменти, като например Законодателния акт за цифровите услуги, Законодателния акт за изкуствения интелект, Регламента относно общата безопасност на продуктите и бъдещия законодателен акт за преразглеждане на Директивата относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока, за да се гарантират най-високите стандарти за безопасност и основните права; призовава за решения, позволяващи на потребителските организации и доверените податели да уведомяват за несъответстващи на изискванията детски играчки;

28. подчертава необходимостта от засилване на сътрудничеството с държави извън ЕС с цел предотвратяване на навлизането на пазара на ЕС на опасни и несъответстващи на изискванията детски играчки, като същевременно се гарантират еднакви условия на конкуренция за предприятията; призовава Комисията да публикува информация относно своите дейности по мониторинг;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Правен инструмент и бъдещи действия

29. призовава Комисията, тъй като ДБДИ действа де факто като регламент, да разгледа въпроса дали нейното преразглеждане може да бъде възможност за превръщането ѝ в регламент, за да се повиши нейната ефективност и ефикасност и да се избегнат несъответствия в прилагането между държавите членки и разпокъсаност на пазара;

30. призовава Комисията да направи оценка на необходимостта от по-широк обхват за изменения в бъдещото преразглеждане въз основа на задълбочена оценка на въздействието, за да се анализира дали и как в бъдещото преразглеждане на ДБДИ биха могли да бъдат включени механични и физични изисквания, канцерогенни, мутагенни и токсични за репродукцията вещества, гранични стойности за нитрозамини и нитрозиращи вещества, както и разпоредби за етикетирание на алергенни аромати и опасни химикали, за да се даде възможност за лесни и гъвкави изменения;

31. изразява загриженост по повод на факта, че някои производители избягват изискванията на ДБДИ, като твърдят, че техните продукти не са детски играчки, макар явно да се използват като такива; подчертава, че насоките на Комисията са полезни за изясняване на това дали продуктът е детска играчка или не и за гарантиране на хармонизирано прилагане на ДБДИ в полза както на органите за надзор на пазара, така и на икономическите оператори; подчертава обаче, че все още има продукти в „сивата зона“ и поради това призовава Комисията да реши този проблем в рамките на определението за детски играчки при бъдещото преразглеждане на ДБДИ; подчертава необходимостта от открит и конструктивен диалог със съответните заинтересовани страни за тази цел;

32. подчертава важната роля на детските играчки за развитието и придобиването на умения при децата, както и педагогическата подкрепа, която те предоставят за изпълнението на нови задачи и подобряването и усвояването на умения от най-ранна възраст; призовава Комисията да преразгледа Директивата за детските играчки с цел подобряването на безопасността на детските играчки при същевременно намаляването на тежестта и административните и правните разходи на производителите, за да се гарантира ясен път към безопасни и финансово достъпни детски играчки за всички деца в Европейския съюз;

33. счита, че потребителите и участниците във веригите за създаване на стойност се нуждаят от информация, за да се стимулира по-устойчиво поведение; поради това призовава Комисията да анализира в оценката на въздействието дали трайността и възможността за поправка на играчките могат да повлияят на тяхната безопасност и ако такова влияние е доказано, да анализира дали в разпоредбите относно етикетиранието може да се добави по-добра информация относно трайността и възможностите за поправка на детските играчки по пропорционален и неограничителен начин; във връзка с това счита, че могат да се използват иновативни и цифрови решения, за да се предоставя тази информация на потребителите, като се гарантира, че информацията относно безопасността е ясно разпознаваема и същевременно се избягва прекомерната тежест за дружествата и се свеждат до минимум опаковъчните материали;

34. счита, че предупрежденията и информацията относно безопасност са важни за потребителите; отбелязва, че допълнителните изисквания за етикетирание следва да бъдат сведени до минимум, за да се избегне отклоняване на вниманието от тези аспекти; призовава Комисията да направи оценка на възможността информацията за съответствието, която не е предназначена за крайния потребител, да се посочва по електронен път;

Данни

35. подчертава, че липсата на последователни статистически данни за целия ЕС относно злополуките, причинени от детски играчки, затруднява количествената оценка на нивото на защита, гарантирана от ДБДИ, и предоставянето на информация за работата по стандартизация на детските играчки; счита, че недостатъчната координация и финансиране на равнище ЕС е основна причина за липсата на последователни данни, и призовава Комисията да разгледа този въпрос при бъдещо преразглеждане на директивата; призовава Комисията да направи оценка на възможността за създаване на общоевропейска база данни за злополуки и наранявания със специален раздел за детските играчки, която да е публична, лесна за ползване и достъпна за справки от публичните органи, потребителите и производителите и да дава възможност за въвеждане и събиране на информация относно злополуките и нараняванията, които възникват поради опасни детски играчки, включително детски играчки, които са продавани онлайн; освен това счита, че допълнителен вариант би бил използването на показатели и данни, като например тези, събрани в рамките на Информационната и комуникационна система за надзор на пазара, Safety Gate и съвместните действия за оценка на ефективността на ДБДИ, и приканва Комисията да извърши оценка на възможността за намиране на цифрови решения, които биха могли да подобрят проследимостта по веригата на доставки и да допринесат за по-високо равнище на безопасност на детските играчки;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

36. призовава държавите членки да засилят събирането на данни относно ДБДИ, което понастоящем е неравномерно, непредставително и непълно, и да обменят информация относно рисковете и уязвимостта във връзка с безопасността на детските играчки; призовава предприятията да засилят сътрудничеството с държавите членки, като споделят повече данни за злополуките, свързани с детски играчки, с цел повишаване на безопасността за децата и подобряване на доверието към детските играчки, предлагани на вътрешния пазар;

37. призовава Комисията да използва възможността, предоставена от преразглеждането на ДБДИ, за да разработи показатели за наблюдение на правилно прилагане на тази директива от държавите членки и цялостната ѝ ефективност; призовава Комисията да подобри събирането на данни, които да се предоставят редовно от държавите членки, органите за надзор на пазара и нотифицираните органи; препоръчва Комисията да изготви общ доклад на равнище ЕС въз основа на националните доклади и да ги направи обществено достояние и лесно достъпни за всички заинтересовани страни;

o

o o

38. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0038

Укрепване на Европа в борбата с рака**Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно укрепването на Европа в борбата с рака — към всеобхватна и координирана стратегия (2020/2267(INI))**

(2022/C 342/12)

Европейският парламент,

- като взе предвид своето решение от 18 юни 2020 г. относно създаването, правомощията, числения състав и продължителността на мандата на специалната комисия за борба с рака ⁽¹⁾,
- като взе предвид работния документ на своята специална комисия за борба с рака от 27 октомври 2020 г., озаглавен „Приносът на специалната комисия за борба с рака (BECA) за оказване на влияние върху бъдещия Европейски план за борба с рака“ ⁽²⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 февруари 2021 г., озаглавено „Европейски план за борба с рака“ (COM(2021)0044),
- като взе предвид програмата на ЕС за финансиране на научните изследвания и иновациите за периода 2021—2027 г. („Хоризонт Европа“) ⁽³⁾ и специалната мисия на „Хоризонт Европа“ за борба с рака ⁽⁴⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 15 юни 2021 г. относно достъпа до лекарства и медицински изделия за по-силен и устойчив ЕС ⁽⁵⁾,
- като взе предвид насоките, разработени от съвместните действия в областта на рака (EPAAC, CANCON, iPAAC) и Програмата за борба с редките ракови заболявания до 2030 г., установена в рамките на съвместното действие относно редките ракови заболявания (JARC),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г. относно ново ЕНП за научни изследвания и иновации (COM(2020)0628),
- като взе предвид препоръката на Съвета 2003/878/ЕО от 2 декември 2003 г. относно онкологичния скрининг ⁽⁶⁾,
- като взе предвид доклада на Международната агенция за изследване на рака (IARC) от май 2017 г. относно изпълнението на препоръката на Съвета относно онкологичния скрининг ⁽⁷⁾,
- като взе предвид европейските насоки за гарантиране на качеството на скрининга и диагностиката на рака на гърдата, рака на шийката на матката и на дебелото черво,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“ (COM(2020)0381),

⁽¹⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 182.

⁽²⁾ Работен документ от 27 октомври 2020 г.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/695 от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Междинен доклад на Комитета на мисията за борба с рака, озаглавен „Борба с раковите заболявания — мисията възможна“.

⁽⁵⁾ ОВ С 269 I, 7.7.2021 г., стр. 3.

⁽⁶⁾ ОВ L 327, 16.12.2003 г., стр. 34.

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/major_chronic_diseases/docs/2017_cancerscreening_2ndreportimplementation_en.pdf

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид съобщението на Комисията от 28 юни 2021 г. относно стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021 — 2027 г. (COM(2021)0323),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 25 ноември 2020 г., озаглавено „Европейска стратегия за данните“ (COM(2020)0761),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 октомври 2020 г., озаглавено „Стратегия за устойчивост в областта на химикалите: Към нетоксична околна среда“ (COM(2020)0667),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 май 2021 г., озаглавено „Път към здравословна планета за всички — План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“ (COM(2021)0400),
- като взе предвид Директива 2004/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа (Директива относно канцерогените и мутагените)⁽⁸⁾, включително трите директиви за нейното изменение и предложението на Комисията за четвъртата директива за изменение (COM(2020)0571),
- като взе предвид Директива 98/24/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г. за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място⁽⁹⁾,
- като взе предвид обзорния доклад от обществената консултация на своята специална комисия за борба с рака от 19 април 2021 г., озаглавен „Въздействието на пандемията от COVID-19 върху профилактиката на рака, здравните услуги, пациентите с рак и научните изследвания: уроци от кризата, засягаща общественото здраве“,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 ноември 2020 г., озаглавено „Изграждане на Европейски здравен съюз: подсилване на издръжливостта на ЕС на трансгранични заплахи за здравето“ (COM(2020)0724), и свързаните с тази област предложения на Комисията и временните споразумения относно регламенти на Европейския парламент и на Съвета от 11 ноември 2020 г. относно сериозните трансгранични заплахи за здравето (COM(2020)0727), относно засилената роля на Европейската агенция по лекарствата в готовността за действия при кризи и управлението на кризи по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия (COM(2020)0725) и за изменение на Регламент (ЕО) № 851/2004 за създаване на Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (COM(2020)0726),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021 — 2027 г.⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид предложението на Комисията и споразумението относно регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оценката на здравните технологии и за изменение на Директива 2011/24/ЕС (COM(2018)0051),
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 536/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за хуманна употреба, и за отмяна на Директива 2001/20/ЕО⁽¹¹⁾ (Регламент за клиничните изпитвания) и информационната система за клинични изпитвания, създадена в съответствие с този регламент,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година за създаване на програмата „Цифрова Европа“⁽¹²⁾,

⁽⁸⁾ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 50.

⁽⁹⁾ ОВ L 131, 5.5.1998 г., стр. 11.

⁽¹⁰⁾ ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1.

⁽¹¹⁾ ОВ L 158, 27.5.2014 г., стр. 1.

⁽¹²⁾ ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид доклад № 21/2019 на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС), озаглавен „Здравословна околна среда, здравословен живот: как околната среда оказва влияние върху здравето и благосъстоянието в Европа“⁽¹³⁾,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 9 юни 2021 г. относно европейския план за борба с рака⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид заключенията и препоръките от проучването, изготвено за своя Комитет за бъдещето на науката и технологиите (STOA) през юли 2021 г., относно „Въздействието на 5G върху здравето“⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР 3 за добро здраве и благосъстояние,
- като взе предвид четвъртото издание на Европейския кодекс за борба с рака⁽¹⁶⁾,
- като взе предвид Европейския кодекс за практики в областта на рака⁽¹⁷⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 март 2021 г., озаглавено „Стратегия на ЕС в областта на правата на детето“ (COM(2021)0142),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 19 юли 2018 г. относно борбата с ХИВ/СПИН, вирусния хепатит и туберкулозата в Европейския съюз и съседните държави — актуално състояние, политически инструменти и добри практики (SWD(2018)0387),
- като взе предвид доклада на Световната здравна организация (СЗО) от 2020 г., озаглавен „Алкохолът и ракът в европейския регион на СЗО: призив за по-добра профилактика“⁽¹⁸⁾,
- като взе предвид дейността и заключенията на съставената от представители на всички партии група по интереси „Членове на ЕП срещу рака“ (MAC),
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт⁽¹⁹⁾,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 2 март 2017 г. относно възможностите на ЕС за подобряване на достъпа до медикаменти⁽²⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно стратегията за химичните вещества с цел устойчивост⁽²¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2019 г. относно прилагането на Директивата за трансграничното здравно обслужване⁽²²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди⁽²³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2020 г. относно стратегията на ЕС за общественото здраве след COVID-19⁽²⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г. относно недостига на лекарства — как да се намери решение на нововъзникващ проблем⁽²⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2016 г. относно Регламента относно лекарствените продукти за педиатрична употреба⁽²⁶⁾ и първоначалната оценка на въздействието на Комисията във връзка с преразглеждането на законодателството на ЕС относно лекарствата за деца и ретки заболявания,

⁽¹³⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/healthy-environment-healthy-lives>

⁽¹⁴⁾ ОВ С 341, 24.8.2021 г., стр. 76.

⁽¹⁵⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU\(2021\)690012_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/690012/EPRS_STU(2021)690012_EN.pdf)

⁽¹⁶⁾ <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/en/>

⁽¹⁷⁾ <https://www.europecancer.org/2-standard/66-european-code-of-cancer-practice>

⁽¹⁸⁾ <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/336595/WHO-EURO-2020-1435-41185-56004-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

⁽¹⁹⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 2.

⁽²⁰⁾ ОВ С 263, 25.7.2018 г., стр. 4.

⁽²¹⁾ ОВ С 371, 15.9.2021 г., стр. 75.

⁽²²⁾ ОВ С 449, 23.12.2020 г., стр. 71.

⁽²³⁾ ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 48.

⁽²⁴⁾ ОВ С 371, 15.9.2021 г., стр. 102.

⁽²⁵⁾ ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 83.

⁽²⁶⁾ ОВ С 238, 6.7.2018 г., стр. 128.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на специалната си комисия за борба с рака (A9-0001/2022),
- А. като има предвид, че европейският план за борба с рака („Планът“) следва ефективно да отговори на призива за постигане на напредък от страна на семействата и медицинските специалисти на 1,3-те милиона души, които всяка година умират от ракови заболявания в Европа, включително 6 000 деца и младежи, ключовите нужди на пациентите, които понастоящем се нуждаят от своевременна диагноза и ефективни, иновативни, достъпни и финансово достъпни лечения и грижи за усложнения при рак и във връзка с рак и придружаващи го заболявания, основателните очаквания на над 12 милиона души, преживели рак, и техните семейства, изправени пред трудното връщане към „нормален живот“, ясната воля на бъдещите поколения да бъдат защитени от заплахи за здравето и рискови фактори, и загрижеността на правителствата, изправени пред нарастваща икономическа и социална тежест от рак и свързаните с него лечения; като има предвид, че действията на Съюза в борбата срещу рака следва да имат за цел увеличаване на процента на петгодишната преживяемост от рак на болните от рак пациенти;
- Б. като има предвид, че Европа представлява по-малко от 10 % от световното население, но на нейна територия са една четвърт от всички случаи на рак и че рактът е втората причина за смърт в Европа след сърдечносъдовите заболявания, както и първата причина за смърт, причинена от заболяване при децата на възраст над една година; като има предвид, че специфичните нужди на децата и подрастващите, болни от рак, изискват постоянно внимание и подкрепа в световен мащаб, а педиатричната онкология следва да се диференцира от управлението на рака при възрастни; като има предвид, че се наблюдава леко намаляване на смъртността благодарение на кампаниите за скрининг, подобрената диагностика и иновативните терапии, но броят на диагностицираните случаи въпреки това се увеличава, най-вече поради по-голямата продължителност на живота, която води до застаряване на населението; като има предвид, че почти три четвърти от всички диагностицирани случаи на рак в ЕС се срещат при хора на възраст 60 години или повече;
- В. като има предвид, че рактът илюстрира социалната несправедливост и неравнопоставеността в здравеопазването, тъй като разликите в процента на оцеляване от раковите заболявания в държавите — членки на ЕС, надвишават 25 %; като има предвид, че гражданите на ЕС се сблъскват с неравнопоставеност по отношение на профилактиката и не са защитени по един и същ начин от рисковите фактори, както и не са еднакво просветени по отношение на здравословното поведение и срещу невярна информация; като има предвид, че гражданите на ЕС не са равнопоставени по отношение на своевременния достъп до финансово достъпни и качествени лекарства, лечение и грижи в различните държави членки и в различните региони във всяка една държава; като има предвид, че достъпът до напълно мултидисциплинарни и мултипрофесионални медицински екипи варира значително в Европа; като има предвид, че след възстановяване или по време на ремисия гражданите на ЕС не са равнопоставени що се отнася до връщането им на работа, финансовата независимост и връщането към хармоничен семеен, социален и емоционален живот; като има предвид, че социалната класа и полът са важни мерки и фактори за неравнопоставеност и неравенство на всички етапи от болестта;
- Г. като има предвид, че в повечето държави членки са създадени специфични национални или регионални политики в областта на рака, чиито мисии, капацитет и бюджети са разнородни; като има предвид, че някои региони се превърнаха в центрове в борбата срещу рака с експертен опит, който следва да бъде споделян в целия Съюз;
- Д. като има предвид, че целта на Плана следва да бъде не само борбата срещу ключов проблем на общественото здраве и подпомагането на пациентите да живеят по-дълго и по-добре, но също така следва да постави началото на намаляване на неравнопоставеността и неравенствата в здравеопазването и намаляване на социалната и икономическата тежест на заболяването; като има предвид, че Комисията следва да насърчава ориентиран към пациентите и основан на правата на гражданите подход чрез интегриране на съображенията за справедливост, устойчивост, равенство, солидарност, иновации и сътрудничество още в основата на Плана, включително инициативата „Подпомагане на децата болни от рак“;
- Е. като има предвид, че пандемията от COVID-19 причини и все още причинява сериозни смущения в програмите за скрининг за рак, лечението, научните изследвания и услугите за оцеляване и последващи действия, което води до последици за болните от рак пациенти, семействата им и здравните специалисти; като има предвид, че пандемията създаде неотложна необходимост от възобновяване на услуги във връзка с раковите заболявания във всички европейски държави и от предприемане на сериозни мерки по отношение на действията в областта на профилактиката, както

Сряда, 16 февруари 2022 г.

и в областта на ранното откриване и диагностиката; като има предвид, че приблизително 100 милиона скринингови изследвания не са били извършени в Европа по време на пандемията и че 1 милион случая на рак са недиагностицирани; като има предвид, че 1 от 5 болни от рак пациенти не са получили навреме хирургичното лечение или химиотерапията, от които се нуждаят⁽²⁷⁾; като има предвид, че здравните специалисти понесоха тежестта на пандемията и се налага да се справят в много стресова работна среда;

- Ж. като има предвид, че здравната грамотност включва придобиване на знания и умения, осведоменост за правата и доверие за предприемане на действия за подобряване на личното здраве и здравето в общността; като има предвид, че действията за насърчаване на здравната грамотност в рамките на Плана следва да се съсредоточат върху овластяването на пациентите и гражданите чрез съвременни инструменти за комуникация, включително чрез търсене на експертен опит и сътрудничество с организации на пациенти и други НПО, които от години работят за разпространение на здравната грамотност; като има предвид, че овластяването на пациентите изисква подпомагане на пациентите при разбирането на техните права; като има предвид, че всички усилия за повишаване на здравната грамотност, включително цифровата грамотност, следва да вземат предвид хората, които са в положение на изолация, и нуждите на хората с когнитивни увреждания; като има предвид, че неравенствата по отношение на знанията, достъпа до и използването на ИТ технологии, както и регионалните, националните, социалните и икономическите различия, следва да бъдат взети предвид; като има предвид, че необходимата информация следва да бъде достъпна на общи езици извън ЕС, за да се достигне до мигрантите, новопристигналите и други уязвими групи и малцинствени общности; като има предвид, че в усилията за подобряване на здравната грамотност вниманието следва да бъде насочено към подпомагане на гражданите да откриват невярна информация, като се отбелязва вредното въздействие, което това може да има във всички области на грижите за болните от рак, включително профилактиката, ваксинирането и лечението;
- З. като има предвид, че около 40 % от случаите на ракови заболявания в ЕС могат да бъдат предотвратени; като има предвид, че профилактиката е по-ефективна от всяко лечение, както и е най-ефективна от гледна точка на разходите дългосрочна стратегия за контрол на рака; като има предвид, че Планът следва да обхваща всички ключови рискови фактори и социалните фактори, определящи рака; като има предвид, че равнището на ЕС е от решаващо значение за профилактиката на рака, тъй като то разполага със значителни правомощия, които оказват въздействие върху най-рисковите фактори за раковите заболявания;
- И. като има предвид, че според доклад № 21/2019 на ЕАОС ракът е най-често срещаната незаразна болест, която може да се свърже с околната среда, като през 2016 г. над 250 000 смъртни случая от рак в 32 европейски държави с високи доходи се свързват с околната среда; като има предвид, че ЕАОС определи замърсяването на атмосферния въздух, химикалите, изгарянето на гориво в закрити помещения и радиацията като рискови екологични фактори с оглед предизвикването на ракови заболявания;
- Й. като има предвид, че замърсяването на въздуха е основен фактор за смъртност и включва замърсители от широк диапазон източници, включително енергетика, транспорт, селско стопанство и промишленост, като годишно причинява 400 000 случая на преждевременна смърт, включително от рак на белите дробове, сърдечни заболявания и инсулт;
- К. като има предвид, че в съобщението на Комисията относно засиленото сътрудничество в борбата срещу болестите, предотвратими чрез ваксинация (COM(2018)0245), се препоръчва разработването на насоки на ЕС за създаване на всеобхватни електронни информационни системи за имунизация на национално равнище за ефективен мониторинг на имунизационните програми; като има предвид, че това следва да се извърши при пълно спазване на правилата за защита на данните; като има предвид, че инфекцията, предавана по полов път от човешки папиломавирус (HPV), се свързва с почти 5 % от всички случаи на ракови заболявания при жените и мъжете по света, а именно рак на маточната шийка и орофарингеален рак, но също така рак на ануса, лениса, вагината и влагалището; като има предвид, че както постигането на целите за ваксиниране срещу HPV за момичета, така и създаването на висококачествен организиран скрининг за рак на маточната шийка е необходимо, за да се постигнат целите на СЗО за 2030 г. по отношение на премахването на рака на маточната шийка като проблем на общественото здраве; като има предвид, че равнищата на ваксинация срещу HPV са обезпокоително ниски в държавите членки; като има предвид, за съжаление, че има значителни различия в обхвата на ваксинирането между държавите членки, които варират от по-малко от 30 % до повече от 70 % (като изискваното равнище на имунитет на населението е 70 %) и изразява съжаление във връзка с това; като има предвид, че *Helicobacter Pylori* е основната инфекциозна причина за рака в световен мащаб, и най-вече за появата на аденокарцином на стомашната некардия;
- Л. като има предвид, че някои видове рак на ендокринната система (като рак на щитовидната жлеза, рак на гърдата и рак на тестисите) се увеличават; като има предвид, че ендокринното лечение на ракови заболявания, зависещи от хормоните, може да има странични ефекти върху ендокринната система; като има предвид, че лечението на рак може да има дългосрочно въздействие, като например ендокринни съпътстващи заболявания при преживели рак лица; като има предвид, че затлъстяването е известен рисков фактор за много видове рак, включително за ендокринните ракови заболявания; като има предвид, че е известно, че излагането на химикали, нарушаващи функциите на ендокринната

(27) <https://www.europecancer.org/resources/201:time-to-act.html>
<https://www.europecancer.org/timetoact/impact/data-intelligence>

Сряда, 16 февруари 2022 г.

система, може да доведе до развиване на затлъстяване и ракови заболявания; като има предвид, че ендокринните нарушители създават за държавите членки между 157 и 270 милиарда евро годишно (до 2 % от БВП в ЕС) ⁽²⁸⁾ под формата на разходи за здравеопазване и загуба на потенциал за доходи, които се дължат най-вече на неврологични разстройства и метаболитни разстройства и рак;

- М. като има предвид, че излагането на опасни вещества на работното място е причина за около 120 000 случая на ракови заболявания, свързани с работата, всяка година, което води до приблизително 80 000 смъртни случая годишно, което представлява 8 % от всички смъртни случаи от рак (12 % от смъртните случаи от рак сред мъжете и 7 % от смъртните случаи от рак сред жените); като има предвид обаче, че може да се окаже трудно да се установят причинно-следствени връзки поради дългите латентни периоди; като има предвид, че Международната агенция за изследване на рака (IARC) на СЗО определи 50 приоритетни канцерогена и показа, че работниците са широко изложени на въздействието им в Европа; като има предвид, че по-голямата част от раковите заболявания, причинени от свързани с работата канцерогени на работното място, изглежда могат да бъдат предотвратени, ако канцерогените са регулирани по съответния начин, но съгласно Директива 2004/37/ЕО до момента съществуват задължителни гранични стойности на професионална експозиция (ГСПЕ) само за 27 от тях; като има предвид, че са необходими по-нататъшни действия за профилактика, откриване и по-добро признаване на свързаните с работата онкологични заболявания, свързани с нощния труд и ултравиолетовото лъчение (при работещите на открито);
- Н. като има предвид, че променяният се пазар на труда с демографски промени, нови технологии и нови видове работни места има потенциално въздействие върху здравословните и безопасни условия на труд; като има предвид, че все повече работници се насочват към работа през платформа, нетрадиционна работа или нетипична заетост; като има предвид, че за факторите като радиация, стрес, организация на труда и условия на труд е установена връзка с ракови заболявания, свързани с работата ⁽²⁹⁾; като има предвид, че понастоящем липсват надеждни и съпоставими данни на равнището на ЕС относно експозицията на работното място на рискови фактори за рак ⁽³⁰⁾;
- О. като има предвид, че за разлика от трудовите злополуки, при които нараняванията могат да бъдат оценени по-лесно и да бъде присъдено обезщетение, може да са необходими години или десетилетия преди диагностицирането на свързаните с работата ракови заболявания и правилното установяване на причината; като има предвид, че препоръката на Комисията относно професионалните заболявания ⁽³¹⁾ препоръчва държавите членки да въведат възможно най-скоро в своите национални закони, подзаконови или административни разпоредби относно професионалните заболявания, за които се предвижда обезщетение, европейския списък, установен в приложение I към горепосочената препоръка; като има предвид, че съществуващите различия между държавите членки по отношение на процента на признаване на професионалните заболявания означават, че професионалните заболявания на много работници никога не получават признание;
- П. като има предвид, че радонът е радиоактивен газ, който няма цвят или миризма, и тъй като радонът се разпада във въздуха, той отделя лъчение, което може да увреди ДНК на клетките в тялото; като има предвид, че нивата на радон варират значително в различните региони или дори жилищни райони и могат да са налице както на открито, така и на закрито;
- Р. като има предвид, че през 2011 г. IARC класифицира радиочестотните електромагнитни полета като потенциално канцерогенни за хората въз основа на повишен риск от глиом, свързан с използването на мобилни телефони; като има предвид, че съществуват проучвания, публикувани през 2015 г. и 2018 г., които показват значително увеличение (повече от удвояване) на туморите от вида глиобластом (Glioblastoma) за период от двадесет години (1995 — 2015 г.) във всички възрастни групи, а други показват повишен риск от глиобластом, свързан с използването на мобилни телефони и безжични телефони при хора на възраст 18 — 80 години; като има предвид, че са необходими повече проучвания, за да се установят тези свързани рискове;
- С. като има предвид, че 24 % от всички нови диагнози за рак, включително всички педиатрични ракови заболявания, в Европа всяка година са редки форми на рак и представляват предизвикателство в областта на общественото здраве сами по себе си; като има предвид, че пациентите с редки ракови заболявания са изправени пред предизвикателства, свързани със закъсняла или неправилна диагноза, липса на достъп до подходящи терапии и експертен опит, липса на разбиране на основната наука, липса на търговска осъществимост при разработването на нови терапии, малко на брой достъпни банки за тъкани, трудности при провеждането на добре обосновани клинични проучвания, както и усещане за изолация;

⁽²⁸⁾ <https://www.endocrine.org/news-and-advocacy/news-room/2015/estimated-costs-of-endocrine-disrupting-chemical-exposure-exceed-150-billion-annually-in-eu>

⁽²⁹⁾ EU-OSHA: <https://osha.europa.eu/bg/themes/work-related-diseases/work-related-cancer>

⁽³⁰⁾ EU-OSHA: <https://osha.europa.eu/en/publications/worker-survey-exposure-cancer-risk-factors/view>

⁽³¹⁾ Препоръка на Комисията от 19 септември 2003 г. относно Европейската програма за професионални болести (ОВ L 238, 25.9.2003 г., стр. 28).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Т. като има предвид, че Планът следва да се изпълнява в тясна връзка с препоръките и действията на IARC, ЦУР на ООН за здравето в световен мащаб, включително целта за постигане на всеобщо здравно осигуряване, препоръките и насоките на СЗО, международните споразумения в областта на здравеопазването, включително Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна и Глобалната инициатива на СЗО за борба с рака при децата, съвместните действия на ЕС за борба с рака и препоръките и насоките на експерти и сдружения на пациенти; като има предвид, че Планът следва да признае като приоритет солидарността и партньорството на ЕС с държавите с ниски и средни доходи, включително тези в по-широкия европейски регион на СЗО;
- У. като има предвид, че Актът относно условията за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция предоставя на Швеция освобождаване от забраната в целия ЕС за продажба на някои видове тютюн за орална употреба;
- Ф. като има предвид, че средиземноморската диета е известна като здравословен и балансиран хранителен режим, който играе защитна роля при първичната и вторичната превенция на основните хронични дегенеративни заболявания;
- Х. като има предвид, че въпреки че в Плана се обръща съществено внимание на редица нужди на политиката по отношение на скрининга на рака, не е предложена толкова голяма инициатива за ранното откриване на раковите заболявания, които не са обхванати от програми за скрининг; като има предвид, че поради това са необходими целенасочени действия за насърчаване на по-добрата осведоменост сред гражданите и здравните специалисти относно предупредителните знаци за рак;
- Ц. като има предвид, че увеличението на цените на лекарствата за лечение на рак надхвърли увеличението на общите разходи за рак и че новите лекарства за лечение на рак, които навлизат на пазара на високи цени, бяха определени като важен фактор за увеличаването на разходите за грижи за болните от рак; като има предвид, че в техническия доклад на СЗО от 2018 г. относно ценообразуването на лекарствата за лечение на рак и тяхното въздействие⁽³²⁾ се признава, че цените на лекарствата за лечение на рак са по-високи от лекарствата за лечение на други заболявания и разходите за тях нарастват с по-бързи темпове, което води до липса на достъп до лечение за много пациенти в световен мащаб и до възпрепятстване на капацитета на правителствата да предоставят достъп на всички на достъпни цени;
- Ч. като има предвид, че справянето с рака в широкообхватна стратегия като европейският план за борба с рака, представен от Комисията, би могло да се използва като модел при други незаразни болести, поради което пациентите с други хронични заболявания също следва да се възползват от постиженията и принципите на Плана и подобни планове следва да се разработват за други патологии с високо равнище на смъртност;
- Ш. като има предвид, че координацията между европейските държави, общата политика, водена на европейско равнище, и трансграничното споделяне на знания са абсолютно крайно необходими за напредъка в областта на рака; като има предвид, че основната отговорност за защитата на здравето и системите на здравеопазване се носи от държавите членки;
- Щ. като има предвид, че е необходим всеобхватен, мултидисциплинарен и координиран подход за справяне със свързаните с поведението, биологичните, свързаните с околната среда, с работата, социално-икономическите и свързаните с търговията определящи здравео фактори на регионално, национално и европейско равнище, за да се подкрепят действия, насочени към всички аспекти на рака (профилактика, откриване, лечение, палиативни грижи, последващи грижи за преживялите рак и реинтеграция) чрез ефективно мобилизиране на основните инструменти, например подходящи ресурси и финансиране, законодателство, научни изследвания и обмен на знания; като има предвид, че ориентираните към пациента подходи към лечението са показали, че подобряват качеството на живот и цялостната преживяемост на пациентите; като има предвид, че новите технологии и изкуственият интелект имат голям потенциал за подобрения при научните изследвания в областта на раковите заболявания, процесите на лечение и грижи;
- АА. като има предвид, че научните изследвания и иновациите са единствената ни надежда за окончателно справяне с рака някой ден; като има предвид, че е необходимо устойчиво и ефективно финансиране в подкрепа на амбициозни проекти и добри и стабилни условия на труд за изследователите, работещи в областта на раковите заболявания; като има предвид, че фармацевтичните дружества, включително МСП, са ключови участници за иновациите в областта на раковите заболявания;
- АБ. като има предвид, че подходите „Здраве във всички политики“ и „Едно здраве“ следва да бъдат допълнително насърчавани, а усилията за борба с рака следва да бъдат интегрирани във всички политики на ЕС;

⁽³²⁾ <https://www.who.int/publications/m/item/technical-report-on-pricing-of-cancer-medicines-and-its-impacts>

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- АВ. като има предвид, че ЕС и неговите държави членки следва да мобилизират силите си и да предоставят подходящи стимули и устойчиви бюджети, за да се постигне амбициозната цел за намаляване на бремето от рака и смъртността от рак в Европа;
- АГ. като има предвид, че Планът следователно би могъл да представлява важна стъпка към истински Европейски здравен съюз и публична демонстрация пред гражданите за успеха, който сътрудничеството в областта на здравеопазването в ЕС може да постигне;
1. приветства Плана и призовава Комисията да се стреми към нови полезни взаимодействия между Плана и програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ (EU4Health), фармацевтичната стратегия за Европа, стратегията за химикалите и актуализираната европейска промишлена стратегия; счита, че подобна всеобхватна рамка за борба с рака би допринесла за профилактиката, ранното откриване и лечението на рака; призовава Комисията да работи за разработването на обща политика за борба с рака, която да включва, когато е необходимо, предложения за проекти на законодателни актове;

А. Области на дейност

1. Профилактика на рака във всички европейски политики

2. изразява твърдо убеждение, че широкообхватните превантивни действия срещу рака, чрез мерки в подкрепа на премахването или намаляването на вредите, породени от подлежащи на изменение рискови фактори, следва да се изпълняват във всички европейски политики и програми за финансиране; призовава Комисията и държавите членки да включат кампании за повишаване на обществената осведоменост относно профилактиката на рака във всички съответни политики; призовава Комисията да рационализира целите на плана във всички съответни секторни политики; изразява твърдо убеждение, че превантивните действия следва да се основават на доказателства; поради това призовава Комисията и държавите членки да увеличат финансирането за научни изследвания относно причините за раковите заболявания и ефективността и прилагането на превантивни мерки;
3. призовава Комисията и държавите членки да разработят и прилагат ефективни превантивни мерки на национално равнище и на равнището на ЕС, които се основават на независим експертен опит, най-добри практики и извлечени поуки, както и клинични насоки; във връзка с това призовава по-специално за прилагането на Европейския кодекс за борба с рака (ЕСАС) с цел намаляване на рисковете от рак въз основа на най-новите научни доказателства и за редовно актуализиране на ЕСАС през цикъл, който се основава на непрекъснат мониторинг и оценка;
4. потвърждава, че над 40 % от всички ракови заболявания могат да бъдат предотвратени чрез координирани действия по отношение на свързаните с поведението, биологичните, свързаните с околната среда, с работата, социално-икономическите и свързани с търговията определящи здравето фактори; призовава да се обърне повече внимание на поддържането на здравословен начин на живот с цел предотвратяване на рака и намаляване на повторната поява на някои видове рак;
5. подкрепя целта на мисията за борба с рака на „Хоризонт Европа“ за предотвратяване на над 3 милиона допълнителни преждевременни смъртни случая през периода 2021—2030 г. чрез ускоряване на напредъка в програмите за профилактика и контрол на рака, които се стремят към по-равнопоставени възможности за достъп до тези програми; призовава Комисията да отпусне подходящо финансиране за мисията за борба с рака на „Хоризонт Европа“ и други съответни програми (като например „Наука и политика за здравословно бъдеще“ — НВМ4EU), за да се постигне тази цел;
6. изразява съжаление във връзка със значителните неравенства и неравнопоставеност в областта на здравеопазването в ЕС при профилактиката на раковите заболявания; подчертава необходимостта от идентифициране, както и от обръщане на специално внимание на уязвимите, маргинализирани, социално изключени групи от населението и хората, които живеят в отдалечени райони (като например селски, изолирани или най-отдалечени райони, далеч от медицински центрове), за да се гарантира техният достъп до услуги за предотвратяване на рака; във връзка с това счита, че превенцията на раковите заболявания трябва също така да бъде поставена в контекста на социалната справедливост, което води до необходимост от системни промени чрез публични политики, обхващащи цялото население, отвъд промените в индивидуалното поведение;
7. потвърждава, че тютюнопушенето определено е най-голямата предотвратима причина за рак в ЕС, тъй като на нея се дължат 15—20 % от случаите на рак в Европа и е основният рисков фактор за смърт от рак в Европа (27 % от случаите на ракови заболявания се равняват на 700 000 смъртни случая от рак годишно в ЕС); припомня, че съществуват големи различия в рамките на ЕС, тъй като делът на пушачите варира повече от пет пъти в различните държави;
8. решително подкрепя целта за „поколение, неупотребяващо тютюн“, заложен в Плана, чиято цел е до 2040 г. по-малко от 5 % от населението да употребява тютюн в сравнение с около 25 % днес; настоятелно призовава Комисията да определи междинни цели, които да бъдат непрекъснато наблюдавани и насърчавани, включително и на национално равнище, и да бъдат докладвани в рамките на регистъра за неравнопоставеност в борбата с рака, за да се положат най-добри преки усилия

Сряда, 16 февруари 2022 г.

за постигане на общата цел; призовава Комисията да финансира програми, които насърчават спирането на тютюнопушенето; призовава Комисията да подкрепи сътрудничеството между държавите членки при обмена на най-добри и най-ефективни практики за намаляване на тютюнопушенето;

9. приветства намерението на Комисията да преразгледа Директивата за тютюневите изделия ⁽³³⁾, Директивата за данъка върху тютюневите изделия ⁽³⁴⁾ и правната рамка относно трансграничните покупки на тютюневи изделия от частни лица и призовава Комисията да вземе подходящи мерки и да представи законодателни предложения, за да се въведе следното:

а) увеличаване и възходяща конвергенция на минималните акцизи за всички тютюневи изделия и тяхната крайна пазарна цена, което би подобрило превенцията чрез намаляване на излагането и употребата на тютюн, по-специално сред настоящите пушачи, както и би предотвратило това, младите хора да започнат да пушат;

б) изискване за стандартизирана опростена опаковка и задължение за включване на предупреждение за вредата за здравето върху 80 % от предната и задната част на опаковката на тютюневото изделие, включително изображения с предупреждение; както и

в) строгото прилагане на забраната на характерни аромати в тютюневите изделия с цел намаляване на привлекателността на тези изделия за пушачите, непушачите и младите хора;

10. призовава за оценка и преглед на използваните понастоящем методи за измерване на катран, никотин и въглероден оксид в тютюневите и свързаните с тях изделия въз основа на независими и неотдавнашни научни изследвания;

11. призовава за пълно прилагане от страна на държавите членки на задълженията съгласно Директива (ЕС) 2019/904 за пластмасите за еднократна употреба ⁽³⁵⁾ по отношение на филтрите в тютюневите изделия, съдържащи пластмаси, за да се отговори на опасенията по отношение на околната среда и здравето, свързани с тези филтри;

12. призовава Комисията да предприеме последващи действия във връзка с научните оценки на рисковете за здравето, свързани с електронните цигари, тютюневите изделия с подгриване и новите тютюневи изделия, включително оценката на рисковете от използването на тези изделия в сравнение с употребата на други тютюневи изделия, както и изготвянето на европейско равнище на списък на веществата, съдържащи се в тези изделия и отделяни от тях; счита, че електронните цигари биха могли да позволят на някои пушачи постепенно да се откажат от тютюнопушенето; същевременно счита, че електронните цигари не следва да бъдат привлекателни за малолетните и непълнолетните лица и за непушачите; поради това призовава Комисията да оцени, в рамките на Директивата за тютюневите изделия, кои аромати в електронните цигари са особено привлекателни за малолетните и непълнолетните и непушачите и да предложи забрана на тези аромати и освен това да предложи забрана на всички характерни аромати на тютюневите изделия с нагриване и новите тютюневи изделия;

13. призовава за бързо и пълно прилагане на Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна (РККТ) ⁽³⁶⁾ и Протокола на СЗО за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия ⁽³⁷⁾, като се обърне специално внимание на член 5, параграф 3 от РККТ и насоките към него относно защитата на политиките в областта на общественото здраве от специфичните интереси на тютюневата промишленост; настоятелно призовава Комисията да прилага специфични правила за поведение за всички свои длъжностни лица и други служители, когато взаимодействат с тютюневата промишленост, в съответствие с решението на Европейския омбудсман по дело 852/2014/LP ⁽³⁸⁾;

14. подкрепя предложението на Комисията за актуализиране на Препоръката на Съвета от 30 ноември 2009 г. за среда без тютюнев дим ⁽³⁹⁾ с оглед разширяване на обхвата ѝ към нововъзникващи продукти, като например електронни цигари и тютюневи изделия, включващи загряване, и разширяване на средата без тютюнев дим, включително откритите пространства;

⁽³³⁾ Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 1).

⁽³⁴⁾ Директива 2011/64/ЕС на Съвета от 21 юни 2011 г. относно структурата и ставките на акциза върху обработен тютюн (ОВ L 176, 5.7.2011 г., стр. 24).

⁽³⁵⁾ Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (ОВ L 155, 12.6.2019 г., стр. 1).

⁽³⁶⁾ <https://fctc.who.int/who-fctc/overview>

⁽³⁷⁾ <https://fctc.who.int/protocol/overview>

⁽³⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/73774>

⁽³⁹⁾ ОВ С 296, 5.12.2009 г., стр. 4.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

15. припомня, че етанолът и ацеталдехидът от метаболизма на етанола в алкохолните напитки са класифицирани от IARC като канцерогенни за човека и че приблизително 10 % от всички случаи на рак при мъжете и 3 % от всички случаи на рак при жените в Европа се дължат на консумацията на алкохол⁽⁴⁰⁾; подчертава, че колкото по-малко е количеството на консумирания алкохол, толкова по-малък е рискът от развитие на рак; подчертава, че вредната консумация на алкохол е рисков фактор за много различни видове рак, като например на устната кухина, фаринкса, ларинкса, хранопровода, черния дроб, колоректарен рак и рак на гърдата при жената; припомня проучването, посочено от СЗО⁽⁴¹⁾, в което се признава, че най-безопасното равнище на консумация на алкохол е нулевото, когато става въпрос за превенция на рака, и подчертава необходимостта това да се вземе предвид при разработването и прилагането на политика за предотвратяване на рака⁽⁴²⁾;

16. приветства целта на Комисията за постигане на намаляване с най-малко 10 % на вредната употреба на алкохол до 2025 г.; насърчава Комисията и държавите членки да подкрепят действия за намаляване и предотвратяване на вредите, свързани с употребата на алкохол, в рамките на една преразгледана стратегия на ЕС относно алкохола⁽⁴³⁾, включително европейска стратегия за нулева консумация на алкохол за малолетни и непълнолетни лица, придружена, когато е целесъобразно, от законодателни предложения, като същевременно се зачита принципът на субсидиарност и съществуващото национално законодателство относно възрастовите ограничения за консумацията на алкохол; подкрепя предоставянето на по-добра информация на потребителите чрез подобряване на етикетиранието на алкохолните напитки с цел включване информация за умерена и отговорна консумация на алкохол и въвеждане на задължително посочване на списъка на съставките и информация за хранителната стойност и чрез използване на цифрово етикетирание като допълнение; изисква от Комисията да предприеме конкретни действия, насочени към тежка и рисков консумация на алкохол⁽⁴⁴⁾; счита за важно малолетните и непълнолетните лица да бъдат защитени от търговски съобщения относно консумацията на алкохол, както и от позициониране на продукти и спонсорство на марки алкохол, включително в цифровата среда, тъй като рекламирането не бива да бъде насочено конкретно към малолетните и непълнолетните лица и не бива да насърчава употреба на алкохол; призовава за забрана на рекламирането на алкохолни напитки и спонсорството, свързано с такива напитки, по време на спортни събития, когато тези събития са основно посещавани от малолетни и непълнолетни лица; призовава за строг мониторинг на прилагането на преразгледаната Директива за аудио-визуалните медийни услуги⁽⁴⁵⁾; призовава към това, предложеният законодателен акт за цифровите услуги да укрепи способността на държавите членки да поддържат и прилагат законодателството, целящо защита на малолетните и непълнолетните лица и други уязвими групи от населението от търговски съобщения за алкохолни напитки; насърчава отпускането на публични средства за национални и европейски кампании за повишаване на осведомеността; подкрепя предвиденото преразглеждане на законодателството на ЕС относно данъчното облагане на алкохола и трансграничното закупуване на алкохол от частни лица, както и преглед на политиките за ценообразуване на алкохола, включително като се вземе предвид увеличаване на данъците върху алкохолните напитки;

17. подчертава, че храната оказва значително въздействие върху здравето на хората и че научните доказателства показват, че консумацията на неподходящи като размер порции храна оказва отрицателно въздействие върху здравето и може да увеличи риска от развитие на ракови заболявания; призовава за разработването на всеобхватни кампании в областта на храненето в съответствие със стратегията на Европейския съюз „От фермата до трапезата“;

18. насърчава държавите членки да обмислят предоставянето на консултации в областта на храненето в системата на първичните здравни грижи;

19. подчертава ролята на здравословния режим на хранене за предотвратяване и ограничаване на заболяемостта и на повторното възникване на ракови заболявания и изтъква, че индивидуалните рискове от рак могат да бъдат намалени чрез увеличен прием на устойчиво произведени растения и базирани на растения храни, като например пресни плодове и зеленчуци, пълнозърнести и бобови култури; подчертава освен това необходимостта да се обърне внимание на прекомерната консумация на месо и ултрапреработени продукти, както и на продукти с високо съдържание на захар, сол и мазнини; поради това приветства предстоящото преразглеждане на схемата на ЕС за предлагане на плодове, зеленчуци и мляко в училищата и на политиката на ЕС за насърчаване на селскостопанските продукти; призовава Комисията и държавите членки да насърчават и подпомагат потребителите при правенето на информиран, здравословен и устойчив

⁽⁴⁰⁾ Scoccianti C., Cecchini M., Anderson A.S. et al., „European Code against Cancer 4th Edition: Alcohol drinking and cancer“ („Европейски кодекс за борба с рака, 4-то издание: употреба на алкохол и рак“, Cancer Epidemiol. декември 2016 г.; 45: стр. 181-188. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27816465/>)

⁽⁴¹⁾ <https://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/alcohol-use/news/news/2018/09/there-is-no-safe-level-of-alcohol-new-study-confirms>

⁽⁴²⁾ <https://www.thelancet.com/action/showPdf?pii=S0140-6736%2818%2931310-2>

⁽⁴³⁾ Съобщение на Комисията от 24 октомври 2006 г. относно стратегията на ЕС за подкрепа на държавите членки в процеса на намаляване на вредите от консумацията на алкохол (COM(2006)0625).

⁽⁴⁴⁾ [https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045\(21\)00279-5/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanonc/article/PIIS1470-2045(21)00279-5/fulltext)

⁽⁴⁵⁾ Директива (ЕС) 2018/1808 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

избор по отношение на хранителните продукти чрез приемането на задължителен и хармонизиран етикет на ЕС за хранителната стойност, който да бъде поставян върху лицевата част на опаковките и да бъде разработен въз основа на надеждни и независими научни доказателства; приветства поставянето на акцент върху здравословното хранене в гаранцията на ЕС за децата⁽⁴⁶⁾ и призовава за нов план за действие на ЕС относно затлъстяването при децата; подкрепя фискалните мерки, чиято цел е пресните храни (като плодове и зеленчуци, варива, бобови и пълнозърнести култури) да станат по-достъпни на национално равнище, особено за хората с ниски доходи; насърчава държавите членки да използват политики за ценообразуване, като например диференциране на данъка върху добавената стойност и контрол във връзка с предлагането на пазара, за да повлияят на търсенето, достъпа и ценовата достъпност на храни и напитки с ниско съдържание на наситени мазнини, трансмазнини, сол и захар; подкрепя държавите членки при преразглеждането на съответните разпоредби за ограничаване на рекламата на подсладени напитки и преработени хранителни продукти с високо съдържание на мазнини, сол и захар, включително рекламата в социалните медии, и призовава Комисията да представи предложение за всеобхватен регламент за целия ЕС, с който да се забрани подобна реклама за малолетни и непълнолетни лица;

20. признава, че затлъстяването се счита за рисков фактор за много видове рак, като например рак на дебелото черво, рак на бъбреците или рак на гърдата, наред с другото; призовава държавите членки да се борят активно срещу затлъстяването, като направят достъпен избора на здравословен хранителен режим и практикуване на спорт, не само като образват и насърчават гражданите да правят правилен избор, но също така като включат интегрални програми в системата на първичните здравни грижи, които помагат на пациентите, страдащи от затлъстяване, да загубят тегло по здравословен начин; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят научните изследвания и иновациите, свързани със затлъстяването и целящи да се опише влиянието на генетичните фактори, човешката микробиота или психологическия статус, наред с другото, върху телесното тегло и да се проучат най-ефективните интервенции;

21. приветства намерението на Комисията за борба с наличието на канцерогенни замърсители в храната; припомня на Комисията резолюцията на Парламента от 8 октомври 2020 г.⁽⁴⁷⁾, в която се призовава за определяне на строги законови ограничения за наличието на акриламид в храните, за да се защитят по подходящ начин потребителите, особено най-уязвимите, като кърмачета и деца; призовава настоятелно Комисията да представи бързо регулаторни предложения;

22. призовава Комисията да вземе под внимание различните призиви на Парламента в неговата резолюция от 16 януари 2019 г. за подобряване на процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди;

23. призовава държавите членки, регионалните и местните органи на управление, представителите на гражданското общество и работодателите да насърчават и улесняват практикуването на физическа активност и спорт през целия живот, тъй като за тях е известно, че ограничават както заболяемостта, така и повторното възникване на ракови заболявания, както и намаляват проблемите, свързани с психичното здраве, и благоприятстват социалното приобщаване; подчертава, че е важно практикуването на физическа активност и спорт да стане достъпно и приобщаващо от млада възраст, по-специално за уязвимите групи, чрез финансиране на публични инфраструктури, оборудване и програми; призовава държавите членки да улеснят достъпа до физическа активност на хоспитализираните пациенти, ако за това има клинични препоръки;

24. приветства стартирането на кампанията на ЕС „HealthLifestyle4all“ („Здравословен начин на живот за всички“), включваща, наред с други ключови сектори, насърчаването на спорта, физическата активност и здравословното хранене; препоръчва училищата да включат здравно образование в своите учебни програми, за да се гарантира, че малолетните и непълнолетните и подрастващите се учат как да водят здравословен начин на живот и са запознати с ЕСАС, и призовава здравното образование да бъде неразделна част от образователните политики за социално подпомагане;

25. изтъква, че слънчевата радиация съдържа невидимо ултравиолетово (УВ) лъчение, което може да доведе до рак на кожата; поради това призовава Комисията да преразгледа Директива 2006/25/ЕО относно експозицията на работниците на рискове, дължащи се на физически агенти (изкуствени оптични лъчения)⁽⁴⁸⁾, и да включи в нейния обхват слънчевата радиация; подкрепя засилването на защитата срещу излагането на ултравиолетово лъчение на равнището на ЕС, особено чрез законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд за работещите на открито; приветства ангажмента на Комисията да проучи мерки във връзка с излагането на ултравиолетово лъчение, включително от устройства

⁽⁴⁶⁾ Предложение на Комисията за препоръка на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата (COM(2021)0137).

⁽⁴⁷⁾ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 32.

⁽⁴⁸⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 38.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

за получаване на изкуствен тен (солариуми)⁽⁴⁹⁾; изтъква значението на информационните кампании, за да се осведомят хората за рисковете, свързани с прекомерното излагане на слънчевите лъчи, и да им се разясни как да разпознават евентуални предупредителни признаци; призовава за конкретни мерки за намаляване на излагането на ултравиолетово лъчение на малолетни и непълнолетни лица и юноши; призовава за по-строго законодателство относно използването на солариуми за козметични цели и за забрана на използването им от малолетни и непълнолетни лица; призовава държавите членки да включат докладване за меланомни кожни карциноми в националните регистри на раковите заболявания;

26. потвърждава, че около 2 % от тежестта, свързана с раковите заболявания в Европа, може да бъде отпадна на йонизиращо лъчение, и че излагането в закрити помещения на радон и продукти, получени от разпада на радона, е втората водеща причина за рак на белите дробове в Европа; очаква резултатите от програмата на Евратом за научни изследвания и обучение⁽⁵⁰⁾, които ще подобрят знанията относно излагането на радон, и предложените ответните мерки за намаляване на натрупването му в жилищата; припомня, че йонизиращо лъчение би могло да присъства и в частните домакинства; поради това насърчава Комисията и държавите членки да картографират настоящите и потенциалните критични области, за да реагират ефективно на тази заплаха; призовава Комисията да отпусне средства за създаването на такава прогнозна карта и да насърчава информационни кампании за обществеността с цел повишаване на осведомеността по този въпрос; насърчава държавите членки редовно да актуализират националните си планове за намаляване на излагането на радон, както се изисква в Директивата относно експозицията на радиоактивни източници⁽⁵¹⁾, и да актуализират насоки за ограничаване концентрацията на радон за новото строителство; призовава Комисията да направи оценка на изпълнението и ефективността на текущите мерки за защита на работниците, изложени на йонизиращо лъчение, като например екипажите на авиокомпаниите, работниците в атомни електроцентрали, работниците в съответните промишлени обекти и изследователите, здравните специалисти и ветеринарите, работещи в секторите на радиологията, радиотерапията или ядрената медицина, и да преразгледа тези мерки, когато е необходимо и пропорционално;

27. призовава Комисията да насърчава мултидисциплинарните научни изследвания относно съществуването на връзки между електромагнитните полета, включително 5G, и раковите заболявания с цел събиране на научни доказателства относно дългосрочните последици от електромагнитните полета и информиране на обществеността своевременно за резултата от тези изследвания; призовава за насърчаване на научните изследвания в областта на разработването на технологии, които намаляват експозицията на радиочестоти;

28. счита, че Европейският зелен пакт е фактор, допринасящ в значителна степен за профилактиката на раковите заболявания в Европа чрез намаляване на замърсяването на въздуха, храната, водата, почвата и на излагането на химикали; призовава за това, в стратегията „От фермата до трапезата“, в Стратегията за устойчивост в областта на химикалите и в стратегиите за нулево замърсяване и за нетоксична околна среда, да бъде включена оценка на въздействието на политиките в областта на заболяемостта от рак; приветства предстоящото преразглеждане на стандартите на ЕС за качество на въздуха и призовава Комисията да ги приведе в съответствие с насоките на СЗО, както е посочено в резолюцията на Парламента от 25 март 2021 г. относно прилагането на директивите относно качеството на атмосферния въздух⁽⁵²⁾; призовава Комисията да гарантира, че общата селскостопанска политика помага на земеделските стопани да намалят използването на пестициди; насърчава научните изследвания, използването и разработването на лекарства, които са по-безопасни за околната среда, и насърчава прилагането на ефективни механизми за отстраняване на отпадъците, които избягват замърсяването на околната среда, в съответствие с целите на фармацевтичната стратегия за Европа;

29. подчертава необходимостта от цялостно прилагане на преразгледаната Директива за питейната вода⁽⁵³⁾ и прилагането на Рамковата директива за водите⁽⁵⁴⁾, с които ще се намалят концентрациите в повърхностните и подпочвените води на някои замърсители, които може да допринасят за заболяемостта от рак;

⁽⁴⁹⁾ Директива 2014/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението (ОВ L 96, 29.3.2014 г., стр. 357).

⁽⁵⁰⁾ Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета от 10 май 2021 година за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2021—2025 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Регламент (Евратом) 2018/1563 (ОВ L 167 I, 12.5.2021 г., стр. 81).

⁽⁵¹⁾ Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13, 17.1.2014 г., стр. 1).

⁽⁵²⁾ ОВ С 494, 8.12.2021 г., стр. 64.

⁽⁵³⁾ Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 435, 23.12.2020 г., стр. 1).

⁽⁵⁴⁾ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

30. призовава по-специално за по-строги изисквания за информацията относно канцерогенността съгласно Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) ⁽⁵⁵⁾, за да се даде възможност за идентифициране на всички произведени или внасяни канцерогенни вещества, независимо от техния обем, в съответствие със стратегията за химичните вещества с цел устойчивост, като призовава също за извършване на регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали, включително химикалите, които нарушават функциите на ендокринната система, съгласно Регламента REACH съвместно с оценките на IARC и СЗО; приветства ангажимента в стратегията за устойчивост в областта на химикалите за разширяване на общия подход към управлението на риска, за да се гарантира, че потребителските продукти не съдържат химикали, които причиняват рак или гени мутации, които засягат репродуктивната или ендокринната система или са устойчиви и биоаккумулятивни и токсични; призовава Комисията бързо да приложи мерките, планирани в стратегията за химикалите с цел устойчивост, за да се намали експозицията на гражданите на канцерогенни вещества и вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система, чрез всички начини на експозиция; призовава Комисията да посвети специално внимание на групите от населението, които са особено уязвими към опасни химикали и по-добре да вземе предвид тези уязвими групи от населението при оценките на риска от химикалите; подчертава, че информацията за потребителите относно начините на експозиция в ежедневието им е от ключово значение за засилване на превенцията; приветства в тази връзка създаването на базата данни „Пораждащи безпокойство вещества в продуктите“; призовава ЕАОС да изготви доклад заедно с Европейската агенция по химикали относно химикалите в околната среда в Европа; призовава в доклада да се направи оценка на системния характер на канцерогенните химикали и на химикалите, които нарушават функциите на ендокринната система, в рамките на европейските системи за производство и потребление, тяхната употреба в продукти, наличието им в околната среда в Европа и вредите, причинени на здравето на човека, особено по отношение на раковите заболявания;

31. счита, че в следващото издание на Европейския кодекс за борба с рака ще трябва да се вземат предвид най-новите познания относно канцерогените в околната среда; призовава Комисията незабавно да предложи преразглеждане на член 68, параграф 2 от REACH, на Регламента относно материалите, предназначени за контакт с храни ⁽⁵⁶⁾, на Регламента относно козметичните продукти ⁽⁵⁷⁾, на Директивата относно безопасността на детските играчки ⁽⁵⁸⁾ и на другите съответни законодателни актове в областта на потребителските продукти, за да се гарантира, че потребителските продукти не съдържат химикали, които причиняват рак, в съответствие със Стратегията за устойчивост в областта на химикалите; освен това призовава за редовно преразглеждане на това законодателство, за да се вземе предвид разработването на нови материали и появата на нови тенденции и продукти; подчертава, че химикалите, които нарушават функциите на ендокринната система, присъстват в храните, материалите, предназначени за контакт с храни, козметиката, потребителските стоки, детските играчки, както и в питейната вода, и че експозицията, дори при ниски дози, може да предизвика неблагоприятни последици в краткосрочен и дългосрочен план, включително рак ⁽⁵⁹⁾; подчертава, че предвид широко разпространената експозиция на населението на ЕС на множество химикали, за които се предполага или е известно, че нарушават функциите на ендокринната система, и факта, че комбинираното излагане на няколко такива химикала, действащи по сходни или различни пътища, може да има кумулативен ефект, е необходимо да се сведе до минимум експозицията спрямо такива химикали, и регулаторните норми на ЕС да станат по-последователни във всички сектори; насърчава по-нататъшните изследвания с цел да се определи способността на химикалите да нарушават функциите на ендокринната система;

32. напълно подкрепя ангажимента на Комисията в рамките на Стратегията за устойчивост в областта на химикалите да измени регламента относно класифицирането, етикетирването и опаковането на химикали (Регламент (ЕО) № 1272/2008 ⁽⁶⁰⁾), за да въведе нови класове на опасност, наред с другото, за химикалите, които нарушават функциите на ендокринната система, включително за химикалите, за които се предполага, са такива, както и за да актуализира изискванията за информация във всички съответни законодателни актове, така че да се даде възможност за тяхното идентифициране;

33. призовава Комисията да интегрира подхода „безопасност на етапа на разработването“ в регулаторните изисквания, свързани с производството на химикали и фармацевтични продукти, за да възприеме истински подход на предпазливост към смекчаването на рисковете за нашето здраве, общество и околна среда;

⁽⁵⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

⁽⁵⁶⁾ Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 година относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни (ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 4).

⁽⁵⁷⁾ Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 59).

⁽⁵⁸⁾ Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно безопасността на детските играчки (ОВ L 170, 30.6.2009 г., стр. 1).

⁽⁵⁹⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

⁽⁶⁰⁾ ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

34. приветства публикуването на новата стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021 — 2027 г., по-специално подхода за нулева смъртност („Vision Zero“) по отношение на смъртните случаи, свързани с работата, както и планираната през 2023 г. среща на високо равнище за преглед относно здравословните и безопасни условия на труд, за да се оцени напредъкът към „нулева смъртност“; подчертава необходимостта от близко и редовно участие на социалните партньори и заинтересованите страни в тази стратегия; изразява съжаление обаче относно ограничения брой вещества, разгледани в стратегията; насърчава постоянните анализи и изследвания на нови вещества, за които се подозира, че са канцерогенни, мутагенни и/или токсични за репродукцията (CMR), установяването на гранични стойности на професионална експозиция за онези химични агенти, за които такива все още не съществуват, и периодични преразглеждания винаги, когато това стане необходимо с оглед на по-нови научни данни и технически новости; приветства проучването сред работниците, изготвено от Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA), относно излагането на рисковите фактори, свързани с рака; подчертава, че по-систематичните програми за биомониторинг на хора, при пълно спазване на мерките за защита на данните, както на работното място, така и извън него може да бъдат един от няколко подходящи източника на информация относно общите ефекти от експозицията спрямо химикали и въздействието върху здравето; ето защо призовава Комисията да спешно да разшири усилията си чрез амбициозни и редовни осъвременявания на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа; за тази цел призовава Комисията, след консултация с Консултативния комитет по здраве и безопасност, да представи план за действие за постигане до 2024 г. на гранични стойности на професионална експозиция за най-малко 25 допълнителни вещества, групи вещества или вещества, получени при процеси; в тази връзка подчертава, че е необходимо Комисията да увеличи капацитета, необходим за преразглеждане на подобни гранични стойности и за добавяне на нови, включително посредством увеличаване на персонала в съответните отдели и органи; припомня в този контекст, че текущите преговори по четвъртото преразглеждане на Директива 2004/37/ЕО са възможност за включване в приложение I и на работа, свързана с експозиция на опасни лекарствени продукти, които отговарят на критериите за класифициране като канцерогенни, мутагенни и/или токсични за репродукцията от категория 1A или 1B, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008, за да се гарантират възможно най-добрите общи и индивидуални мерки за защита на работниците, които боравят с тези продукти; призовава отново за нова съгласувана, прозрачна и основана на риска система, която да бъде установена с оглед определяне на граничните стойности на експозиция и по-добро отчитане на експозицията на работниците на комбинация от вещества; приветства ангажимента на Комисията да добави веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система, като категория вещества, пораждащи сериозно безпокойство, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 („Регламента REACH“), както и да ги класифицира съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008; подчертава, че работниците следва да бъдат защитени и от експозиция на вещества, нарушаващи функциите на ендокринната система; приветства ангажимента на Комисията да представи през 2022 г. законодателно предложение за допълнително намаляване на излагането на работниците на азбест, доказан канцероген (група 1), което продължава да е причина за почти половината от всички професионални ракови заболявания в Европа; във връзка с това повтаря исканията на Парламента, отправени в неговата резолюция от 20 октомври 2021 г. относно защитата на работниците от азбест⁽⁶¹⁾, и по-специално призовава си за европейска стратегия за премахване на всички азбест и предложенията си за по-добра оценка на рисковете, свързани с непрофесионалната експозиция на азбест; призовава държавите членки да улеснят признаването и обезщетяването на доказани ракови заболявания, свързани с работата, и да засилят мониторинга на свързаната с работата експозиция от страна на инспекторатите по труда;

35. насърчава Комисията и държавите членки да подкрепят целите на ООН за устойчиво развитие, които са насочени към заразни заболявания, за да се укрепи профилактиката на раковите заболявания, свързани със заразни болести; приветства програмите за ваксинация в борбата срещу предаването на човешки папиломавирус (HPV); настоява в държавите членки да се проведе неутрална по отношение на пола и финансирана с публични средства програма за ваксинация срещу HPV, за да се гарантира премахването на всички ракови заболявания, свързани с HPV, и призовава да бъдат напълно ваксинирани 90 % от момичетата, както и значително да се повиши ваксинацията с ваксина срещу HPV на момчетата до 15-годишна възраст до 2030 г.; настоятелно призовава в рамките на регистъра за неравнопоставеността в борбата с рака да се докладва за напредъка към постигане на целите на Европейския план за борба с рака по отношение на ваксинирането срещу HPV; призовава държавите членки да изпълнят препоръката на Съвета от 7 декември 2018 г. относно засиленото сътрудничество в борбата срещу болестите, предотвратими чрез ваксинация⁽⁶²⁾, за да се намали неравенството по отношение на имунизацията сред уязвимите групи и да се подобри имунизацията в детска възраст; приветства намерението на Комисията да предложи препоръка на Съвета относно предотвратимите чрез ваксинация ракови заболявания; подчертава в този контекст необходимостта от координирани действия, насочени към канцерогенни вируси като HPV и вируса на хепатит В (HBV), за да се предотврати предаването им; призовава за повече хармонизация на ваксинацията срещу HPV и HBV в националните програми на държавите членки, като същевременно се гарантира предоставянето на информацията относно ваксинацията и насърчаване на равния достъп за уязвими и изложени на риск групи възрастни; насърчава редовния мониторинг на текущата ваксинация срещу HPV и HBV на равнището на ЕС, като се използва система за проследяване, подобна на системата за проследяване на ваксините срещу COVID-19, разработена от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC), което също така ще насърчи държавите членки да възприемат най-добрите практики и да поддържат динамиката в този процес; призовава държавите членки да хармонизират данните и да постигнат оперативна съвместимост

⁽⁶¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0427.

⁽⁶²⁾ ОВ С 466, 28.12.2018 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

и по-силно развитие на националните системи за данни за имунизацията; подчертава, че ECDC следва да играе ключова роля в проследяването на напредъка на държавите членки; подкрепя допълнителни изследвания за разработването на ваксини срещу други вируси, като хепатит С и човешкия имунодефицитен вирус (HIV); счита, че междувременно трябва да се използват масово терапевтични решения, за да се постигне целта на СЗО за изкореняване на хепатит С до 2030 г., и призовава Комисията да използва финансовите ресурси по линия на Фонда за възстановяване и устойчивост, за да постигне тези цели чрез финансиране на усилията за скрининг; призовава за сътрудничество с държавите членки и международните организации за борба с въздействието на невярната информация относно ваксинацията и за преодоляване на колебанията по отношение на ваксинацията; призовава да се използва програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ (EU4Health) и други източници на финансиране от ЕС за тази цел, включително в помощ на усилията за повишаване на осведомеността на гражданите, доставчиците на здравни услуги и здравните специалисти, както и за подкрепа на научните изследвания на поведението в рамките на програмата „Хоризонт Европа“; препоръчва да се укрепи прилагането на Кодекса на ЕС за поведение във връзка с дезинформацията, по-специално по отношение на невярната информация за ваксините;

36. посочва, че последните данни потвърждават, че хората, страдащи от хронично възпаление, включително от ревматични и мускулно-скелетни заболявания, са изложени на по-висок риск от развитие на рак и други злокачествени заболявания; призовава Комисията и държавите членки да засилят научните изследвания относно връзката между хроничните възпаления, раковите заболявания и ревматичните и мускулно-скелетните заболявания;

37. призовава Комисията и държавите членки да продължат да инвестират в научни изследвания в областта на причините за рака при възрастните, но също така и на рака при децата и юношите;

38. подчертава значението на разпределянето на подходящо финансиране за научни изследвания в областта на социалните и хуманитарните науки, за да се направи оценка на неравенствата в достъпа до стандартните за полагане на грижа и иновациите в областта на раковите заболявания в детска възраст в цяла Европа, които определят разлика от 20 % между държавите членки в процента на преживелите раково болни деца, и да се формулират смекчаващи мерки с цел гарантиране на равни права и справедлив достъп до лечение за всички деца и млади хора с рак в Европа; във връзка с това изразява съжаление относно различията в достъпа до висококачествени здравни грижи сред държавите членки и също така между различни региони в тях и призовава Комисията да обърне внимание на тези различия чрез подходящи законодателни мерки с цел гарантиране на равни права в ЕС;

39. препоръчва да се насърчава кърменето, така че да се ограничи рискът от рак на гърдата при жените чрез информирани и образовани майките за ползите от кърменето;

40. посочва, че е доказано генетичното предразположение към рак, свързано с мутации на конкретни гени; изтъква, че съществуват методи за откриване на тези мутации, както при раждането за откриване на някои педиатрични видове рак, така и през целия живот, по-специално за рака на гърдата, яйчниците, дебелото черво и ректума, и че откриването на тези мутации може да спомогне за профилактика или откриване на рак на ранен етап и да бъде ориентир в избора на лечение; поради това препоръчва държавите членки да подкрепят увеличаването на достъпа на пациентите от всички възрастови групи до генетични тестове, съчетани с медицински консултации и усъвършенствана диагностика чрез секвениране, като заделят средства и създадат ясни пътища за бързо и ефективно възстановяване на разходите, както и като повишат осведомеността за това до каква степен гражданите могат да имат достъп до такива услуги в Съюза; препоръчва да се увеличат инвестициите в инфраструктура и умения, свързани с платформите за гено секвениране, и обучението на специализирани генетични консултанти в конкретни звена, каквито вече съществуват в някои центрове; призовава Комисията да подкрепя научните изследвания в областта на генетиката, за да се открият генотиповете с по-голяма вероятност от развитие на някои видове рак, включително ракови заболявания при децата, като заболяванията с кратка експозиция на външни агенти;

41. подчертава, че в сравнение с традиционната епидемиология, техники като молекулярната епидемиология могат да дадат нови прозрения за взаимодействията между гените и околната среда при рака; посочва, че тази информация, заедно с допълнителни проучвания в областта на епигенетиката, може да се използва за подобряване на разбирането на рисковите фактори, допринасящи за причиняването на рак, и за увеличаване на ранното откриване;

42. решително подкрепя планираното преразглеждане на Европейския кодекс за борба с рака, целящо да се разработват, споделят и прилагат най-добри практики в програмите за профилактика на рака, със специален акцент върху групите в неравностойно положение, както и със стартиране на лесно за ползване мобилно приложение на ЕС, което да подпомага хората и да обхваща сфери от профилактиката на раковите заболявания и образованието по въпроса до грижите, както е обявено в плана; подчертава, че в допълнение към това да е налична на мобилни приложения, цялата актуална информация следва да се предоставя и в нецифрови формати, за да се гарантира приобщаване; подчертава, че Европейският кодекс за борба с рака следва да бъде системно оценяван от IARC и работата по оценката следва да продължи да се координира от Комисията;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

43. насърчава Комисията и държавите членки допълнително да насърчават здравната грамотност по отношение на рисковете и факторите по отношение на рака, както и свързаната с нея цифрова грамотност, да разработят образователни инструменти за профилактика и да подкрепят създаването на платформи и приложения за електронно обучение; призовава да се обърща специално внимание на хората в неравностойно положение, уязвимите, социално изключените и маргинализираните лица и подчертава, че специфичните кампании за повишаване на осведомеността за групи със специфични потребности от здравна грамотност са от съществено значение; отбелязва значението на това да се повиши здравната грамотност във връзка с канцерогенните вещества на работното място, и призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че работодателите предлагат подходящото обучение; подчертава, че доставчиците на първични здравни грижи имат важна роля в насърчаването на здравето сред няколко групи от населението, тъй като те могат да адаптират своите насърчителни действия, така че да отговарят на нуждите на пациентите с оглед на цифровите им умения или дори ако те нямат никакви подобни умения; счита, че профилактиката на раковите заболявания е първа стъпка към европейска политика за образование в областта на общественото здраве;

44. призовава за постоянно укрепване на Центъра за знания в областта на раковите заболявания, който следва да бъде натоварен да създаде европейска пътна карта за разработване и координиране на широкомащабни кампании за профилактика във взаимодействие с националните органи и ефективни комуникационни кампании за насърчаване на здравето в образователните програми (безвредно поведение, здравословно хранене, физическа активност, пътища на предаване на канцерогенните вируси и възможности за ваксинация и лечение на такива инфекции и т.н.), със специален акцент върху младите хора и групите в неравностойно положение; отбелязва колко е важно сътрудничеството с национални и местни организации на гражданското общество при разработване на посланията за тези кампании;

45. подчертава, че употребата на тютюн и вредната употреба на алкохол, неправилното хранене, високият индекс на телесна маса, заседналият начин на живот и замърсяването на околната среда са рискови фактори и за други хронични заболявания; поради това счита, че профилактиката на ракови заболявания и мерките за намаляване на риска трябва да се прилагат в контекста на интегрирана програма за профилактика на хроничните заболявания в тясно сътрудничество с Ръководната група по въпросите на промоцията на здравето, профилактиката на болестите и контрола на незаразните заболявания; призовава за среща на високо равнище за преглед на настоящото положение и във връзка с профилактиката, която да се съсредоточи върху търговски обусловените фактори за рака и за други хронични заболявания, на която да се съберат институциите на ЕС, държавите членки, сдруженията на пациентите и организациите на гражданското общество, извършващи дейност в сферата на здравеопазването;

46. призовава изпълнението на програмите за профилактика да бъде приобщаващо, като на всеки етап от процеса на вземане на решения се привличат за участие регионите и общините, гражданите, социалните партньори, гражданското общество и сдруженията на пациентите, и по-специално чрез Конференцията за бъдещето на Европа;

II. Приобщаващ скрининг и откриване на рак

47. изразява съжаление във връзка с честите забавяния в навременното диагностициране на симптоматичните ракови заболявания, свързани с липсата на информация или следване на процедурите за скрининг и откриване на ракови заболявания; признава необходимостта да се обърне специално внимание на непрекъснатостта на програмите за скрининг и ранно откриване и на службите за здравни грижи при рак в периоди на здравна криза (като например кризата с COVID-19), или в ситуации на намален капацитет на системите на здравеопазването; насърчава Комисията и държавите членки да организират, в партньорство със заинтересовани страни по въпросите на рака, кампании за обществено здраве, насочени към преодоляване на всякакви забавяния при скрининг, ранното откриване и полагането на грижи, каквито забавяния може да предизвика една здравна криза; подчертава значението на бързите и актуални данни относно програми за скрининг за ракови заболявания, за да се осигури бърза реакция и последващи действия в случай на нарушения във възможността за редовен скрининг, така че да се намали до абсолютния минимум броят отложени скрининги;

48. изразява съжаление за неравенствата между държавите членки в достъпа до скрининг за рак, водещи до по-малки шансове за оцеляване поради късното диагностициране на рака, което е неприемлива дискриминация за гражданите на ЕС на базата на тяхната държава на пребиваване; подчертава, че според Евростат при скрининга за рак на гърдата разликите в покритието в рамките на ЕС са поне десетократни; посочва, че в публикацията „Здравето накратко: Европа 2018 г.“ се отбелязва, че при скрининга за рак на маточната шийка разликата между държавите членки в покритието на целевата група от населението варира от 25 % до 80 %; отбелязва, че например само 18 държави членки са докладвали, че имат национални или регионални програми за скрининг на демографска основа за рак на гърдата, маточната шийка, дебелото черво и ректума, както се посочва в последния доклад на IARC относно прилагането на Препоръките на Съвета от 2003 г. относно скрининга; призовава Комисията да подкрепя проекти, например чрез EU4Health, мисията за борба с рака по линия на „Хоризонт Европа“ или други свързани програми, да изследва пречките, които ограничават ранното откриване и ранното диагностициране на рака в Европа;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

49. приканва държавите членки да работят заедно, особено в трансграничните региони и изолираните райони (включително планинските райони и градските райони, отдалечени от центровете за скрининг), за да намалят социалните и географските неравенства при скрининга за рак и услугите за ранна диагностика;

50. подкрепя стартирането на нова, подкрепяна от ЕС, схема за скрининг за рак, както е обявено в плана, за да се помогне на държавите членки да гарантират, че до 2025 г. ще бъде предлаган скрининг на 90 % от населението на ЕС, което отговаря на условията за скрининг за рак на гърдата, маточната шийка и на дебелото черво и ректума; призовава Комисията да включи други видове ракови заболявания в схемата въз основа на най-новите научни доказателства, с ясни цели за всеки вид рак; подкрепя научните изследвания на други видове рак, които може да бъдат открити ефективно чрез скрининг; призовава Комисията да оценява на всеки две години резултатите от програмите за скрининг за рак от гледна точка на равния достъп на целевото население, да следи неравенствата между държавите членки и регионите, да предложи подходящи нови мерки, както и да свърже скрининговите програми с последните резултати от научните изследвания в областта на скрининга за рак, а също така, ако е необходимо, да представи мерки за увеличаване на покритието на скрининговите и профилактичните услуги в държавите членки; настоятелно призовава държавите членки и Комисията да докладват и наблюдават постигането на целите на скрининга в регистъра на неравенствата по отношение на рака;

51. насърчава държавите членки да подкрепят скрининга за рак на гърдата, рака на маточната шийка и рака на дебелото черво и ректума, като част от организирани национални и регионални програми на демографска основа, включително в отдалечените и най-отдалечените региони, и да предоставят подходящи ресурси за това; същевременно отново заявява, че в рамките на плана следва да се постави по-силен акцент върху скрининга, диагностиката и инициативите за лечение на раковите заболявания, които не могат да бъдат предотвратени; насърчава Комисията и държавите членки да популяризират целевия скрининг за високорискови групи; силно препоръчва на държавите членки да разработят всеобхватна политика за скрининг, която позволява навременен скрининг при откриване на рак с наследствени характеристики; препоръчва на държавите членки да създадат за различните видове рак научноизследователски програми за проучване и разработване на ефективни, точни, неинвазивни и иновативни методи за ранна диагностика, като например биомаркери;

52. призовава Комисията и държавите членки изцяло да изпълнят европейските насоки за гарантиране на качеството при скрининга за рака на гърдата, рака на маточната шийка и рака на дебелото черво и ректума, както и да въведат услуги за ранно откриване, за да се сведе до минимум забавянето на диагностицирането на тези ракови заболявания; препоръчва да се обърне внимание на неравенствата в държавите членки по отношение на скрининга, евентуално чрез повишаване на строгостта и научната обоснованост на критериите за скрининг за рак, правните рамки, управлението и структурите за осигуряване на качеството; счита, че за да се преодолеят различията в скрининга за рак, са необходими общи стандартизирани протоколи за скрининг на равнище ЕС, които да надхвърлят насоките за най-добри практики, например относно алгоритмите за организиране на програми за скрининг и показателите за оценка на качеството на програмите за скрининг;

53. насърчава подобряването и хармонизирането на събирането на данни от скрининга за рак, за да се даде възможност за изготвяне на годишен европейски доклад; насърчава освен това редовното наблюдение на текущите програми за скрининг на равнището на ЕС; подчертава нуждата от свързване на масивите от данни за заболяемостта от рак от програмите за скрининг с професионалните категории, което може да спомогне за определяне на подходящи мерки за профилактика; счита, че укрепването на обществените здравни услуги (включително финансирането, инфраструктурата и аспектите, включващи медицинските специалисти) е от ключово значение за подобряването на профилактиката, скрининга и диагностиката на рака; подчертава важността на скрининга и на събирането на данни за най-често срещаните придружаващи заболявания при рак с цел възможно най-успешното им прогнозиране; подчертава, че научният напредък в прогнозирането на риска от рак следва да позволи разработването на подходящи за риска програми за скрининг;

54. подчертава необходимостта от наблюдаване отблизо на настоящи и бивши пациенти с хепатит В и С, за да се предотвратява развитието на рак;

55. насърчава Комисията да обмисли възможността за улесняване на система за „второ мнение“ в рамките на Директивата за трансгранично здравно обслужване⁽⁶³⁾ за трудните или нетипични случаи на рак и препоръчва на държавите членки да въведат право на пациентите да искат специалистите от една държава членка да търсят съвет от специалисти от друга държава членка в рамките на единна съгласувана система;

56. приветства процеса, стартиран от Групата на главните научни съветници на Комисията и Механизма за научни становища относно предстоящото актуализиране на препоръката на Съвета от 2003 г. относно скрининга за рак на гърдата, рак на маточната шийка и рак на дебелото черво и ректума, за да се вземат предвид новите скринингови тестове и последните

⁽⁶³⁾ Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 45).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

данни за най-добрите протоколи за скрининг (изображение с ядрено-магнитен резонанс, HPV тест, стратифицирани според риска подходи и калкулатори на риска); подчертава, че информацията относно тези програми за скрининг следва да се предава на Центъра за знания за рака към Съвместния изследователски център (възраст на започване, последващи етапи, ефект върху преживяемостта, разходна ефективност и др.) и че те следва да бъдат редовно оценявани от компетентните национални органи; призовава Комисията да разработи насоки на ЕС за насърчаване на научноизследователските усилия, с които да се оценки възможността за включване на нови научно обосновани програми за скрининг за рак (включително рак на белите дробове, простатата, стомаха и яйчниците) и ролята на изкуствения интелект като част от актуализацията на препоръката на Съвета през 2022 г., в тясно сътрудничество с Международната агенция за изследване на рака (IARC), СЗО, здравните специалисти и организациите на пациентите; призовава за признаване на данните, които доказват положителното въздействие на целевия скрининг за рак на белите дробове върху смъртността; насърчава Съвета въз основа на гореспомнатата оценка да включи скрининга за рак на белите дробове и простатата в актуализацията на препоръката на Съвета през 2022 г.; призовава — в отговор на становището на Групата главните научни съветници на Комисията и актуализацията за 2022 г. на Препоръките на Съвета относно скрининга за рак — да се определят ясни и осезаеми цели за всички нови видове рак, за които трябва да се вземат мерки;

57. препоръчва създаването от Комисията и държавите членки на платформа на ЕС за националните центрове за скрининг въз основа на опита на сходни платформи за обмен и сътрудничество, като например Европейската мрежа за оценка на здравните технологии и Ръководителите на агенциите по лекарствата; препоръчва на тази платформа да се възложи споделянето на информация и прилагането на най-добри практики, обсъждането на общите предизвикателства, насърчаването на сътрудничество, обучението и изграждането на капацитет за подобряване на качеството на програмите за скрининг, като тя да служи за централно звено за проекти и инициативи в областта на скрининга за рак с подкрепата на ЕС и да поддържа в дългосрочен план мрежата от доставчици на данни за доклада на IARC за изпълнението относно скрининга;

58. подчертава, че е важно да се увеличи осведомеността относно скрининга за рак и ранното откриване, както и да се увеличи тяхната употреба, сред хората в ЕС посредством кампания за осведоменост в целия Съюз, която да е част от Европейските дни на осведомеността, и посредством проучвания за мотивацията и по-добро изпълнение на съществуващите комуникационни кампании; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят, финансират и прилагат допълнителни действия, насочени към повишаване на осведомеността относно скрининга за рак и насърчаване на участието в скрининга както сред населението като цяло, така и сред отговарящите на условията пребиваващи лица чрез преки уведомления; насърчава държавите членки активно да работят по образователни стратегии в централните за първични здравни грижи; насърчава научните изследвания на поведенческите фактори за спазване и препятствията, които пречат на ранното откриване и диагностициране на рака, за да се стимулира участието в програми за скрининг, подкрепяни със средства от ЕС, например средствата по програмата „Хоризонт Европа“ за научни изследвания;

59. призовава за засилено сътрудничество с държави извън ЕС и особено с по-широкия европейски регион, за да се насърчи организирането на кампании за скрининг и програми за ранна диагностика, по-специално за раковите заболявания на жените и особено в държавите с ниски и средни доходи и за малцинствените общности, като същевременно се вземат предвид особеностите на раковите заболявания на жените в тези държави; подчертава, че това може да представлява важен принос на ЕС към постигането на международните цели във връзка с рака, като целта на СЗО да се премахне ракът на маточната шийка като проблем за общественото здраве;

60. признава значението на здравните медиатори, консултантите на пациенти и не правителствените организации и призовава за включването им в процесите по вземане на решения и стратегиите за разпределяне на ресурси; признава съществената им роля, особено в кампанията за профилактика и ваксинация, като спомагат за разчупване на барьерите между органите и обществото, включително уязвимите групи;

61. призовава ЕС и държавите членки да засилят сътрудничеството със СЗО и да работят за прилагане на политическите насоки и препоръки на СЗО;

Ша. Равен достъп до лечение на рака: към най-качествени грижи

62. изразява съжаление, че пациентите в ЕС са все още изправени пред предизвикателства при достъпа до здравни услуги и участието в клинични изпитвания в други държави членки и че само малка част от пациентите и не всички здравни специалисти са запознати с правата на пациента да поиска трансгранично здравно обслужване по две съществуващи рамки:

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Директивата за трансграничното здравно обслужване и Регламента относно социалната сигурност⁽⁶⁴⁾; призовава за реформа на Директивата за трансграничното здравно обслужване, по-специално за да се даде възможност за мобилност и достъп до високоспециализирано оборудване и грижи чрез укрепване на националните звена за контакт, като им се предоставят повече бюджетни ресурси, и за да се даде възможност за разработване на насоки на Комисията за определяне на приемливи и хармонизирани срокове за преглед и одобрение с цел ускоряване на времето до започване на лечение в ЕС съгласно Регламента за социалната сигурност; призовава за увеличаване на броя на информационните кампании относно правата на пациентите на трансгранично здравно обслужване, включително кампаниите, насочени към здравните специалисти, както и за разработването на обслужване на едно гише за информацията относно пътеките в ЕС за трансграничен достъп; подчертава необходимостта от намаляване на логистичните и езиковите бариери, които пациентите срещат в достъпа до здравни грижи в друга държава — членка на ЕС; подчертава необходимостта да се предоставя на пациентите ясна информация относно изискванията за предварително разрешение, които се прилагат към определени държави членки; подчертава необходимостта от предоставяне на специална финансова подкрепа на родителите с ниски доходи, които придружават детето си в чужбина за лечение; подчертава необходимостта от улесняване на процеса чрез всеобхватно преразглеждане на рамките за трансграничното здравно обслужване, като се вземат в еднаква степен под внимание Директивата за трансграничното здравно обслужване и Регламента относно социалното осигуряване, за пациенти, които поради необслужени потребности и потенциални ползи пътуват в чужбина за клинични изпитвания и може да срещнат проблеми като липсата на яснота относно протоколите за последващи действия след завръщането у дома и покриването на разходите, свързани с тяхното участие в клинични изпитвания от страна на националните застрахователни агенции; подчертава необходимостта от разяснения по отношение на достъпа до трансгранични клинични изпитвания, което е неясна област в Директивата за трансгранично здравно обслужване; подчертава, че всички разходи, свързани с дадено лечение, следва да се финансира преди започване на лечението, за да се избегне изключването на пациентите с ниски доходи; призовава Комисията да разгледа, в контекста на следващото преразглеждане на съществуващите рамки, възможността за създаване на единен набор от правила за разрешаване и възстановяване на разходите за достъп до трансгранично здравно обслужване, включително право на второ становище; призовава Комисията и държавите членки да работят заедно за извършването на редовни оценки на стратегията на Комисията за електронно здравеопазване от 2018 г., за да се гарантират взаимосвързани електронни здравни досиета, по-добра оперативна съвместимост и по-високо качество на данните, повече неприкосновеност на личния живот и сигурност за пациентите с ракови заболявания на регионално и национално равнище и на равнище ЕС, като същевременно се гарантира стриктно спазване на неприкосновеността на здравните данни на пациентите и правилата за сигурност; отбелязва потенциала на регистъра на неравнопоставеността в борбата с рака като средство за докладване и измерване на подобрението в тези сфери;

63. отбелязва колко е важно бързо да се приложи лечение и резултатите от съответните медицински прегледи да се предоставят своевременно на пациентите с ракови заболявания, тъй като колкото повече време минава, толкова повече се развива заболяването и застрашава преживяемостта на пациентите; изразява съжаление, че в някои държави членки публичните ресурси са неадекватни, за да се гарантира навременно откриване и лечение, поради което пациентите, зависещи от публично предоставяно социално осигуряване, имат по-ниски шансове от оцеляване, поради което не им остава друга възможност, освен частния сектор;

64. призовава да се признават взаимно здравните квалификации в областта на грижите за онкоболни в целия ЕС и да се разгледа възможността за обща схема за признаването им за държави извън ЕС, както се изисква в Директива 2005/36/ЕО⁽⁶⁵⁾, като се гарантира, че тя улеснява специалностите, свързани с онкологията; призовава за разработването на програми за повишаване на квалификацията, за да се предостави възможност на тези, които желаят да се преместят в тази сфера, да направят това във всеки един момент от своите кариери;

65. призовава за пълно признаване на медицинската и педиатричната онкология като специализирани дисциплини, за установяване на общоевропейски стандарти за качество в прилагането и надзора на медицинското лечение на ракови заболявания както за възрастни, така и за деца, и за улесняване на достъпа на пациентите до специалисти в областта на рака, така че те да могат да се възползват на ранен етап от иновациите и достъпа до клинични изпитвания на нови обещаващи лекарства, здравни технологии и референтни центрове за сложни лечения, като например клетъчна и гена терапия; подчертава необходимостта да се гарантира, че достъпът до ранни клинични изпитвания на иновации в случаи на повторни или трудно лечими злокачествени заболявания попада в обхвата на съответните разпоредби;

66. призовава за укрепване на хирургичните умения в ЕС чрез признаване на хирургическата онкология като специализирана дисциплина, установяване на общоевропейски стандарти за качество в онкологичната хирургия, улесняване на достъпа на пациентите до центрове с голям капацитет за онкологична хирургия и достъп до иновативни хирургични процедури; призовава за признаването на висококачествената хирургия и подчертава нейното значение в лечението на

⁽⁶⁴⁾ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁶⁵⁾ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

ракове, открити в ранен стадий; подчертава необходимостта да се насърчава разработването на основна учебна програма по хирургична онкология и на индивидуално специализирано обучение по хирургична онкология и призовава за програми за хармонизиране на образованието в тази дисциплина в ЕС; подкрепя разработването на клинични изпитвания в сферата на хирургичната онкология като част от местното и регионалното лечение и насърчава осигуряването на по-големи инвестиции в хирургичната онкология от страна на ЕС и националните фондове за научноизследователска дейности и иновации; подчертава колко са важни стандартизираните хирургични онкологични лечения за подобряване на качеството на живот на преживелите рак в дългосрочен план;

67. подкрепя подобряването и засиления и равнопоставен достъп до висококачествената лъчетерапия в ЕС чрез признаването на медицинската физика и лъчетерапията като специални дисциплини, насърчаването на общи стандарти за образование и обучение, повишено финансиране за държавите членки с цел те да разширят своята инфраструктура за лъчетерапия, както и по-големите инвестиции в научни изследвания по лъчетерапия от страна на ЕС и националните фондове за научни изследвания и иновации;

68. призовава за насърчаване на онкогериатрията като клон, който заслужава специално внимание и трябва да бъде обогатен с научни изследвания с цел установяване на най-добрите методи за лечение и диагностика за пациентите в напреднала възраст; припомня, че в ЕС над 60 % от новите случаи на рак и над 70 % от смъртните случаи от рак са при хора на възраст 65 и повече години; отбелязва, че се очаква този дял да се увеличи със застаряването на населението в ЕС, което представлява ключово предизвикателство за системите на здравеопазване; призовава Комисията и държавите членки спешно да започнат да решават този въпрос с конкретни действия; по-специално изисква от Комисията и държавите членки да предприемат действия за улесняване на клиничните изпитвания при възрастните хора, прилагането на мултидисциплинарни и всеобхватни модели на онкогериатрични грижи в рутинните клинични пътеки и създаването на центрове за високи постижения в областта на гериатричната онкология; изисква от Комисията и държавите членки да подкрепят възможностите за обучение и повишаване на квалификацията на работещите в сферата на онкологията относно принципите на гериатрията;

69. призовава Комисията и държавите членки да предвидят действия, които насърчават в контекста на грижите и лечението по-голямо внимание към защитата на плодовитостта на пациентите, и по-специално в случая на рак при деца и подрастващи;

70. приветства новия план за действие в рамките на стратегическата програма за приложенията на йонизиращите лъчения в медицината⁽⁶⁶⁾, който ще подкрепи сигурността на производствения капацитет и предлагането на радиоизотопи чрез замяна на настоящия застаряващ фонд и прилагане на съществуващите технологии, по-специално реактори и ускорители на частици, в рамките на съществуващите финансови инструменти, ще избегне недостига на радиоизотопи чрез улесняване на преминаването на границите и изключенията за транспортирането им и ще повиши качеството и безопасността на радиационната технология в медицината, която понастоящем не е еднакво достъпна във всички държави — членки на ЕС, чрез оценяване на радиоизотопите посредством оценки на здравните технологии, хармонизиране на достъпа до пазара, утвърждаване на ядрената медицина като напълно независима медицинска специалност, насърчаване на стандарти за обучение и инвестиции в научни изследвания в областта на ядрената медицина;

71. призовава Комисията да насърчава, а държавите членки да укрепват ролята на общопрактикуващите лекари, педиатрите, медицинските сестри, специалистите в областта на първичната медицинска помощ и специалистите лекари, като се има предвид важната им роля за насочването на пациентите към диагностични тестове и специалисти по онкология, както и ролята на специализираните диетолози или специалисти по хранене, психолози и специалисти рехабилитатори по време на лечението на рак и последващите грижи, за да се гарантира достъп до правилното лечение и грижи в подходящия момент чрез оптимална пътека на предоставяне на грижи; призовава за създаването на мултидисциплинарни екипи, които да направляват пациентите с рак през цялото време на тяхното лечение, както и за мултидисциплинарно вземане на решения в рамките на специални срещи за съгласуване (консилиум), които да обединяват различни специалисти от различни дисциплини в областта на раковите заболявания и специалисти в областта на първичната медицинска помощ; подчертава колко е важно постоянното обучение на здравните специалисти, за да получават информация относно новите възможности за лечение на рака; призовава за по-широко разпространение на ролята на координатор по лечението, за да се гарантира, че лечението на пациентите бива координирано по подходящ начин и да се даде на пациентите лесен достъп до осъвременена информация, свързана с диагнозата на рака, и съвети как да използват здравната система;

72. счита, че обхватът на Директива 2005/36/ЕО следва да се преразгледа, за да се даде възможност за взаимно признаване на образованието за медицински сестри в областта на онкологията и образованието на друг медицински персонал, подпомагащ процеса на лечение;

⁽⁶⁶⁾ Работен документ на службите на Комисията, озаглавен „Стратегическа програма за приложенията на йонизиращи лъчения в медицината (SAMIRA)“, SWD(2021)0014.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

73. призовава държавите членки да разработят в своите национални програми за контрол на рака (НПКР) стратегии, които обхващат и прилагат превантивни мерки срещу риска от професионално изчерпване на специалистите, полагащи грижи за болни от рак; настоятелно призовава Комисията и EU-OSHA да обърнат внимание на това опасение, и подчертава, че те следва да бъдат считани за важни партньори по изпълнението на плана в това отношение;

74. насърчава, когато е осъществимо и безопасно, използването на амбулаторно лечение на рак с цел запазване на качеството на живот на пациентите и техните семейства; подчертава по-специално, че следва да се насърчава амбулаторно лечение за деца, при условие че съответните пространства/среда и наличните медицински изделия са проектирани по такъв начин, че да удовлетворяват нуждите на педиатричните пациенти; подчертава ролята на фармацевтите, онколозите и медицинските сестри в мултидисциплинарното проследяване на пациентите, приемащи орални лекарства против рак; призовава държавите членки да въведат или подобрят технологиите за електронно здравеопазване, телемедицинските услуги и тези за дистанционни грижи, за да се гарантира непрекъснатостта на болничните и извънболничните грижи за болните от рак, както и грижите в общността; настоятелно призовава Комисията да отпусне финансиране за научни изследвания по линия на „Хоризонт Европа“ за подкрепа на използването на телемедицината, както и за съдействие при създаването на основани на доказателства насоки; призовава за действия, с които да се гарантира равен достъп до услуги от областта на телемедицината във всички държави членки, както и за финансиране по линия на EU4Health и Цифрова Европа в помощ на повишаването на цифровата грамотност за пациентите и здравните специалисти;

75. призовава държавите членки да предоставят комплексни и мултидисциплинарни палиативни грижи за болните от рак пациенти, за да се облекчи тяхната болка и дискомфорт, като се насърчават грижите за тяхното удобство и се гарантира присъствието на медицински сестри или болногледачи, като същевременно се запазва тяхното достойнство и се вземат предвид предварителното планиране на грижите и автономността на пациента; призовава Комисията да подкрепя и координира редовен обмен на информация и прилагане на най-добри практики в областта на грижите в хосписи и палиативните грижи на равнището на ЕС; призовава за развитие на специфичните за децата палиативни грижи, особено в държавите членки, където такива видове грижи все още не се осигуряват широко; насърчава държавите членки да предвидят в своите НПКР мерки относно палиативните грижи, да увеличат максимално броя на заведенията за палиативни грижи във всеки регион, за да се коригира по подходящ начин техният брой спрямо нуждите на пациентите, както и да се сведе до минимум времето за изчакване и да гарантират устойчиво финансиране и достатъчен и добре обучен персонал; счита, че регулаторната рамка на ЕС за признаване на професионалните квалификации следва да бъде разширена, за да се даде възможност за стандартизиране на образованието за палиативни грижи и най-добрите практики на здравните специалисти; подчертава нуждата от референтни мрежи за палиативни грижи и интегрирането им спрямо пътеките, свързани с ракови заболявания, на всички равнища, а именно специализирани болници, първични грижи, хосписи и домашни грижи, както и необходимостта от териториално-болнично интегриране; подчертава, че достъпът на пациентите до поддържащи и палиативни грижи (включително психо-онкологични услуги) в Европа следва да бъде измерван и докладван посредством регистъра на неравнопоставеността в борбата с рака; подкрепя по-задълбоченото сътрудничество между здравните системи и системите за социално подпомагане във всички държави членки;

76. насърчава Комисията и държавите членки да приемат специфични критерии и схеми за осигуряване на качеството (включително общи стандарти за грижи, подходяща организация, инфраструктура и правомощия, мултидисциплинарна практика, продължаващо образование за специалисти, образование на пациентите и участие в клинични изследвания), както и съвместни клинични насоки, за да се осигури прилагането на стандарти за акредитация за държавните и частните болници, лекуващи онкоболни, така че да се гарантира ефикасно, безопасно и еднакво управление на раковите заболявания в целия ЕС; настоява, че тези критерии трябва да отговарят на най-високите налични стандарти за основана на доказателства наука, публикувани в рецензирани научни журналы; настоява, че както публичните, така и частните институции, които отговарят на критериите за осигуряване на качеството, следва да бъдат включени в НПКР като част от плана, за да се осигури най-висококачествено лечение на рака за всички пациенти в целия ЕС; призовава държавите членки да създадат карти на онкологичните здравни нужди, като ги свържат с реалистично картографиране и описи на съществуващата си онкологична инфраструктура; счита, че това картографиране ще позволи на държавите членки да планират по-добре достъпа до съществуващата медицинска инфраструктура, да определят ясни области на действие и да дадат приоритет на разпределението на ресурсите, както и да планират трансгранично сътрудничество между онкологичните референтни центрове;

77. приветства предвиденото създаване, както е обявено в плана, на мрежа на ЕС, свързваща признати национални всеобхватни центрове за борба с рака (референтни центрове) във всяка държава членка, за да се улесни навлизането на диагностика и лечение с гарантирано качество, включително обучение, научни изследвания относно и насърчаване на клиничните изпитвания в целия ЕС; призовава държавите членки и Комисията да подкрепят създаването на такива центрове за редки видове рак и рак, изискващ комплексно лечение; призовава Комисията да установи в рамките на ЕС съществуващите центрове от този вид, да насърчи създаването на поне един национален всеобхватен раков център във всяка държава членка и да подкрепи координацията на мрежата от такива центрове; подчертава, че целите на тази мрежа следва да включват намаляване на неравенствата и укрепване на транслационните, клиничните и ориентирани към резултати изследвания; изтъква, че насърчаването и развитието на транслационните научни изследвания следва да се счита за важна ключова цел на мрежата на ЕС от всеобхватни центрове за ракови заболявания; отбелязва, че при развиването на тази мрежа на ЕС Комисията

Сряда, 16 февруари 2022 г.

следва да има предвид необходимостта от инвестиции в модерно оборудване и добре подготвени лекари и други здравни специалисти от различни специалности, като препоръчва в работата на предвидената мрежа на ЕС на националните всеобхватни центрове за борба с рака още от началото да бъдат включени различни добре подготвени специалисти в областта на лечението на рака, както и различни медицински дисциплини, за да се засили мултидисциплинарното сътрудничество и така да се подобрят резултатите за пациентите; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят устойчивостта на вече съществуващото трансгранично сътрудничество, като например европейските референтни мрежи и тези, свързани с рака при децата; призовава Комисията да подкрепи държавите членки, като заделят част от бюджета по кохезионния и регионалните фондове за подпомагане на създаването на тези центрове, за да се гарантира цялостно покритие на населението;

78. призовава за определяне, укрепване или създаване във всяка държава членка на национална програма за борба с рака, в съответствие с насоките на СЗО по отношение на националните програми за борба с рака, състояща се от единна структура, евентуално национален институт за борба с рака, който да отговаря за изпълнението и последващите действия на съответните национални планове за борба с рака с подходящи цели и ресурси; призовава съдържанието на националните програми за борба с рака да бъде приведено във възможно най-голяма степен в съответствие с плана, за да се улесни успешното му прилагане; препоръчва националните планове за борба с рака да бъдат създадени в съответствие с Европейското ръководство за национални програми за контрол на качеството, иницирано от Европейското партньорство за действия срещу рака (ЕРААС), и призовава за включване на специален компонент за лечение на рак при деца и за редки видове рак във всички национални планове за борба с рака, за да се гарантира, че за конкретните нужди на тези пациенти се предвиждат подходящи ресурси и са въведени подходящи програми за изпълнение; приветства създаването на мрежа от такива организации; подчертава, че националните планове за борба с рака следва да включват разпоредби относно подходящия брой служители, за да се гарантира, че във всяка държава членка са налице достатъчен спрямо общото население брой работници в областта на онкологията;

IIIb. Равен достъп до грижи и лекарства за лечение на рак в ЕС

79. призовава Комисията да укрепи пазара на лекарства в ЕС, за да се подобри равният достъп до лечение, в т.ч. иновации и персонализирана медицина, да се намали недостигът на лекарства, да се преодолее проблемът с високите цени на иновативните технологии и лечения, да се насърчи използването на генерични и биоподобни лекарства и да се подобри лечението на рака за възрастни и деца; призовава Комисията и националните органи в областта на конкуренцията да направят оценка на пазара на лекарства в ЕС, като се концентрират върху придобиванията на МСП от страна на големи фармацевтични дружества, с което се застрашава лоялната конкуренция; насърчава многостранен диалог относно достъпа до лекарства и иновации въз основа на модели като ACCELERATE⁽⁶⁷⁾ в сектора на лечението на рак при деца, включващ всички съответни заинтересовани страни, в това число представители на академичната общност, промишлеността, медицинските специалисти, както и представители на пациентите;

80. призовава държавите членки да засилят националния капацитет за научни изследвания и производство на лекарства и други здравни продукти, включително чрез създаването на национални фармацевтични лаборатории, с оглед да се осигури равен достъп до лечение, да се намали недостигът на лекарства и зависимостта от фармацевтичната промишленост, да се осигури безплатен достъп до иновативни лечения и да се подобри лечението на рака за възрастни и деца; освен това призовава държавите членки да осигурят безплатен достъп до лечение и лекарства, използвани от техните болни от рак пациенти, чрез своите обществени здравни служби и да обмислят политики в областта на лекарствата, които предоставят безплатен достъп до лекарства за потребителите над 65-годишна възраст, хронично болните и семействата с икономически трудности;

81. призовава Комисията да преразгледа Директива № 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 г. за установяване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба⁽⁶⁸⁾ и Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за установяване на процедури на Общността за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата⁽⁶⁹⁾ (ЕМА) с цел укрепване на рамката за издаване на разрешения за пускане на пазара, подобряване на наличността на лекарства и увеличаване на конкуренцията в областта на генеричните и биоподобните лекарствени продукти;

82. отбелязва, че раково болните пациенти често изпитват трудности поради недостиг на лекарства и че сериозните прекъсвания в доставките на лекарства за лечение на рак се отразяват много неблагоприятно на пациентите с рак, на лицата, полагащи грижи за тях, и на семействата на тези пациенти; призовава Комисията и държавите членки да работят заедно за

⁽⁶⁷⁾ <https://www.accelerate-platform.org/>

⁽⁶⁸⁾ ОВ L 311, 28.11.2001 г., стр. 67.

⁽⁶⁹⁾ ОВ L 136, 30.4.2004 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

предотвратяването и управлението на недостига на всички лекарства и лекарствени продукти, и по-специално на лекарства за лечение на рак, включително по отношение недостига на евтини основни лекарства за лечение на рак; подкрепя създаването на обща кошница на лекарства за лечение на рак, за които е възможно да възникне недостиг, за да се гарантира, че пациентите имат постоянен достъп до подходящо лечение, въз основа на прозрачно и подходящо определени пациентски нужди;

83. призовава за укрепване и разнообразяване в рамките на ЕС на веригата на доставки, по-специално за лекарствата за лечение на рак, за наблюдаване отблизо на напрежението и недостига при доставките, както и за създаване на стратегически резерв от такива лекарства с критична важност, активни съставки и суровини, особено когато броят на доставчиците е ограничен; призовава законодателството на ЕС в областта на фармацията да въведе правно задължение за фармацевтичните дружества да докладват на ЕМА информация относно подходящите буферни запаси на основни лекарства срещу рак; подчертава важната роля на устойчивите практики за възлагане на обществени поръчки за предотвратяване на недостига на лекарства; настоятелно призовава Комисията, в контекста на Директивата за обществените поръчки⁽⁷⁰⁾, да разработи насоки за подпомагане на практики за възлагане на обществени поръчки във фармацевтичната област по отношение на лекарствата за лечение на рак, по-специално с оглед на прилагането на критериите за икономически най-изгодната оферта, с цел да се гарантира дългосрочна устойчивост, конкуренция и сигурност на доставките, както и да бъдат стимулирани инвестициите в производството;

84. посочва, че генеричните и биоподобните лекарства създават възможност за ефикасно и безопасно лечение на рака, за увеличаване на конкуренцията, иновации и реализиране на икономии за здравните системи, като по този начин спомагат за подобряване на достъпа до лекарства; призовава за въвеждане на стратегическа цел в плана, както и в националните планове за борба с рака, за активно насърчаване на използването на незашитени от патент лекарства, когато е подходящо и полезно за пациентите; подчертава, че тяхното навлизане на пазара не следва да бъде възпрепятствано или забавяно, а процесът на разработването им следва да се насърчава и финансира; призовава Комисията по спешност да осигури здравословна конкуренция при изтичане на изключителните права върху интелектуалната собственост чрез гарантиране на достъпността на биоподобните лекарства от самото начало и премахване на всички пречки пред достъпа до конкуренция, например чрез патентно обвързване, забрана на практиките за постоянно подновяване на права върху интелектуална собственост, които неправомерно забавят достъпа до лекарствени продукти, както и чрез създаване на условия за единно глобално развитие;

85. счита, че държавите членки следва да се сближат по отношение на оценката на медицинските технологии; поради това приветства споразумението относно Регламента за оценка на здравните технологии, постигнато от Европейския парламент и Съвета на 22 юни 2021 г. в подкрепа на хармонизираната оценка и по-бързия достъп до иновативна диагностика и лечения на рака, и счита, че един по-ефективен процес на вземане на решения би могъл, наред с други мерки, да играе роля за улесняването му; приветства факта, че лекарствата за лечение на рак са една от първите групи лекарствени продукти, които подлежат на съвместна оценка съгласно Регламента за оценка на здравните технологии; призовава Комисията и държавите членки да предприемат допълнителни мерки за насърчаване на навлизането и използването на съвместни клинични оценки, които да се извършват по силата на регламента; подчертава наличието на инструменти, които се използват от СЗО за включване на лекарствата за лечение на рак в списъка на СЗО на основни лекарствени продукти;

86. припомня, че всички пациенти имат право на оптимално лечение, независимо от финансовото им състояние, пола, възрастта или гражданството; със загриженост отбелязва, че е налице значителна разлика в наличието на и достъпа до различните терапии за лечение на рак, като една от основните причини за това е финансовата недостъпност; настоява поради това, че е необходимо, в рамките на ЕС, да се гарантира равен достъп до безопасни и ефективни лекарства на достъпни цени, по-специално до лекарства за лечение на рак; призовава държавите членки да обмислят съвместно договаряне на цените с фармацевтичните дружества, съгласно предвиденото в инициативата Бенлюкса относно фармацевтичната политика и Декларацията от Валета; призовава Комисията да превърне справедливото ценообразуване и достъпността на новите лечения в основен елемент на плана и на фармацевтичната стратегия за Европа, по-специално чрез обвързване на публичното финансиране от ЕС с условия (например в рамките на „Хоризонт Европа“ и Инициативата за иновативно здравеопазване), и да гарантира, че публичните инвестиции в НИРД се отчитат и че лекарствата, получени в резултат на публично финансирани научни изследвания, са достъпни на справедливи и достъпни цени; счита, че това следва да е валидно и за лекарствата, за които се прилага специална регулаторна или пазарна защита, като лекарствата, разработени за лечение на редки видове рак или на рак при деца; призовава за повече прозрачност във фармацевтичната система, особено по отношение на компонентите на ценообразуването, критериите за възстановяване на разходите и действителните (нетни) цени на лекарствата в различните държави членки, за да се гарантират по-справедливи цени и да се осигури публична отчетност във фармацевтичния сектор;

87. решително се застъпва за разширяване на съвместните процедури за възлагане на обществени поръчки, особено за (свръх) редки, педиатрични и нови лекарства и лечения за рак, диагностични процедури, съпътстващи диагностични тестове и ваксини за превенция на рака като ваксините срещу HPV и хепатит В, за да се противодейства на недостига и да се подобряват финансовата достъпност и достъпът до лечение на рака на равнището на ЕС; отбелязва, че процедурите на

⁽⁷⁰⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

съвместно възлагане на обществени поръчки следва да ускорят времето за реакция и да бъдат прозрачни; подчертава, че съвместното възлагане на обществени поръчки не следва да възпрепятства достъпа на пациентите и медицинските иновации;

88. призовава Комисията да подкрепи нормативна уредба, която да укрепи стимулите за лечение на редки видове рак в ЕС с цел ефективно преодоляване на съществуващите недостатъци; подчертава, че патентните системи по цял свят са създадени така, че за определен период от време, т.е. само докато трае валидността на патента, единствено на изобретателя се разрешава да осъществява търговска експлоатация на патента си, като след изтичането на този период всеки може да произвежда свободно изобретението; призовава Комисията да разработи нови целеви стимули с цел да се гарантира равнопоставен достъп до лекарства за лечение на рак и в области, в които разработването на продукти в противен случай не би било устойчиво;

89. призовава Комисията да представи предложение за преразглеждане на Директива 89/105/ЕИО на Съвета относно прозрачността на мерките, регулиращи цените на лекарствените продукти⁽⁷¹⁾, за да се гарантира ефективен контрол и пълна прозрачност на процедурите, използвани за определяне на цените и размера на възстановяване на разходите за лекарства, по-специално лекарства за лечение на рак, в държавите членки; насърчава компетентните органи да изискват от фармацевтичните дружества да предоставят информация относно разходите за научни изследвания и развойна дейност, включително за финансирането от публични източници, преди да бъде издадено разрешение за пускане на пазара, както и относно данъчните облекчения и субсидии, които те са получили; изисква при изчисляването на разходите за лекарства да се взема предвид използването на публични средства; призовава ЕМА да увеличи броя на одитите, за да оценява изпълнението от страна на фармацевтичните дружества на изискванията за прозрачност;

90. отбелязва, че огромният напредък на биологията разкри, че „рак“ е общо понятие за над 200 заболявания и че чрез целенасочени лекарства за различните мутации може да се постигне прецизна или персонализирана медицина; счита, че прецизната или персонализираната медицина, състояща се от избор на лечение въз основа на индивидуални биомаркери на тумори, отразяващи генотиповете или фенотиповете, е обещаващ начин за подобряване на лечението на рака; следователно насърчава държавите членки да развият персонализираната медицина в целия ЕС посредством сътрудничество помежду им, както и да популяризират прилагането на регионални платформи за молекулярна генетика и да улесняват равнопоставения и бърз достъп до авангардна диагностика и индивидуализирано лечение за пациентите, при пълно зачитане на неприкосновеността на личните данни и гарантиране на това, че пациентите са информирани и са съгласни техните здравни данни да бъдат използвани за научноизследователски цели; отбелязва, че фрагментирането и класифицирането на видовете рак въз основа на специфични генотипове не следва да води до това те да бъдат определяни като „изкуствено определени редки заболявания“, с цел увеличаване на финансовата компенсация;

91. припомня, че в контекста на персонализираната медицина основаните на пола медицина и терапии се считат за ефективна стратегия за лечение на раковите заболявания, като се вземат под внимание разликите между мъжете и жените в биологично, генетично и мускулно-скелетно отношение; призовава Комисията и държавите членки да улеснят развитието на основаното на пола лечение на ракови заболявания в съответствие с насоките на общопрактикуващите лекари и лекарите специалисти;

92. приветства проекта „Геномика за целите на общественото здраве“ и създаването на пътна карта за персонализирана профилактика в рамките на плана с цел установяване на пропуските в научните изследвания и иновациите и оказване на подкрепа за подход за набелязване на всички известни биологични аномалии, водещи до предразположеност към рак, включително наследствен рак, които представляват между 5 и 10 % от случаите на рак;

93. призовава за пълно и бързо прилагане на Регламент (ЕС) № 536/2014 от 16 април 2014 г. относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за чованна употреба⁽⁷²⁾; счита, че прилагането на регламента ще улесни предприемането на широкомащабни клинични изпитвания в цяла Европа, извършвани по хармонизиран, ефикасен и координиран начин на европейско равнище, така че да се улеснят научните изследвания в областта на лекарствата за лечение на рак и да се подобри качеството на живот на раково болните пациенти и на техните семейства; счита също така, че регламентът следва да бъде прилаган съгласувано във всички държави членки, с цел рационализиране на процедурите за извършване на клинични изпитвания; подчертава значението на извършването на нов преглед на възможностите за намаляване на административната тежест, свързана с клиничните изпитвания; призовава за дългосрочно извличане на поуки от пандемията от COVID-19 относно бъдещите форми на международно сътрудничество в областта на изпитванията и обмена на информация;

94. посочва, че схемата PRIME, лансирана от ЕМА, може да бъде високоефективен инструмент за увеличаване на подкрепата за разработването на иновативни лекарства в областта на онкологията, за да могат те по-скоро да достигнат до пациентите;

⁽⁷¹⁾ Директива 89/105/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. относно прозрачността на мерките, регулиращи цените на лекарствени продукти за употреба от човека и включването им в обхвата на националните системи за здравно осигуряване (ОВ L 40, 11.2.1989 г., стр. 8).

⁽⁷²⁾ ОВ L 158, 27.5.2014 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

95. призовава за по-устойчива среда, включително по отношение на финансовото подпомагане, за провеждането на научни изследвания и анализирани на съществуващите научни изследвания относно търсенето на нови терапевтични показания на лекарствата за лечение на рак, особено за провежданите с нетърговска цел от трети страни, и за създаването на допълнителен проект, който използва високопроизводителни изчисления, за да тестват бързо съществуващите молекули и нови лекарствени комбинации, като се започне с най-значимите неудовлетворени нужди, като например лечение на ракови заболявания с лоша прогноза, с метастазен рак и редки ракови заболявания;

96. подчертава важното значение на справянето с проблема, свързан с употребата на лекарства „не по предназначение“, включително евтини лекарства и лекарства, използвани за редки ракови заболявания; призовава Комисията да анализира настоящата ситуация, свързана с употребата на лекарства „не по предназначение“;

97. признава, че много от бъдещите технологии ще изискват сложни регулации (напр. клетъчните и генетичните терапии); счита, че Съюзът следва да финансира, стимулира и осигури регулаторен процес, който активно да насърчава научните изследвания и иновациите, като предвижда нуждите на научните изследователи в академичната сфера, в промишления и в клиничния сектор, като активно ги информира и насочва в областта на регулаторните процеси, подготвя почвата за бъдещите технологии и оценява тези технологии стъпка по стъпка, насърчавайки навлизането на пазара на безопасни и ефективни нови лечения;

98. отново посочва значението на генерирането и докладването на стабилни доказателства за ефикасността и безопасността на лекарствата както в рамките на клиничните изпитвания, така и в рамките на изследванията, свързани с проследяването след пускане на пазара; подкрепя разработването на клинични изпитвания относно употребата на нови и финансово достъпни лекарства за лечение на рак при възрастни и деца; подкрепя разработването на многоцентрови клинични изпитвания в цяла Европа за откриване на усъвършенствани форми на лечение и грижи за пациентите, включително деца и по-възрастни пациенти; подчертава, че органите трябва да гарантират прозрачност, спазване на изискванията за извършване на научни изследвания и ранно съобщаване на съответните данни на ЕМА и на обществеността;

99. отбелязва законодателното предложение на Комисията за създаване на орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA); отбелязва, че до 2023 г. и на всеки две години след това Комисията следва да извършва задълбочен преглед на изпълнението на операциите на HERA, включително неговата структура, управление, финансиране и човешки ресурси. отбелязва, че тези прегледи трябва да разглеждат по-специално всяка необходимост от изменение на структурата на HERA, включително, но не само, възможността за преобразуването ѝ в самостоятелна агенция, преразглеждането на нейния мандат и разбирането на финансовите последици от такова изменение; отбелязва, че Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета относно констатациите от прегледите и че тези констатации следва да бъдат оповестени публично; отбелязва, че тези прегледи следва да бъдат придружени, когато е целесъобразно, от законодателно предложение за справяне с очертаните въпроси, при пълно зачитане на ролята на Европейския парламент като съзаконодател; счита, че ако HERA бъде преобразуван в самостоятелна агенция, като такава би бил в състояние да предвижда, стимулира, разработва съвместно и улеснява бърз, равнопоставен и устойчив достъп до иновации в областта на раковите заболявания за раково болните пациенти, в това число до процедури за диагностика и съпътстващи диагностични тестове; счита, че HERA би могъл в дългосрочен план да си сътрудничи тясно с публични и частни субекти с цел планиране, координиране и изграждане на екосистема от частни и публични способности, които да могат да осигурят подходящи рамки при извънредни ситуации за достъп на ЕС до ключови суровини в случай на сътресения в световните доставки;

100. подчертава необходимостта от насърчаване на иновациите в областта на животоспасяващото лечение на рак; призовава следователно Комисията да създаде рамка на фармацевтично законодателство за онкологичните лекарства и терапии, която да насърчава действително революционни иновации, а не т. нар. сходни фармацевтични продукти, които са просто още едно вещество за същите показания, без големи ползи, или предоставят само малки подобрения за пациентите със значително по-високи разходи; призовава голям консорциум от публични органи, частни дружества и НПО, включително сдружения на пациенти и на лица, преживели рак, както и академичната общност, да работят съвместно, за да се гарантира достъпността и финансовата достъпност на възможностите за лечение на рак, изискващи сложни технологии, например сложни лечения като клетъчна терапия (CAR T клетки), генетична терапия, възприета имунотерапия чрез използване на екстракти от геном на туморите (месинджър-РНК) и нанотехнологии; подчертава, че за да се улесни по-широкото използване на нови терапии, ЕС и държавите членки не само трябва да направят всичко възможно за финансиране на наличните в момента терапии, но и да подкрепят разработването на по-рентабилни методи; счита, че намаляването на разходите за най-иновативните и ефективните терапии ще доведе до по-широката им наличност в полза на пациентите в ЕС и извън него; призовава за гарантиране на равен достъп до иновативни терапии както в гъсто населени градски региони, така и в по-малките, селски или отдалечени райони;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Шв. Равен достъп до мултидисциплинарно и качествено лечение на рака: към подобряване на отговора на въздействието на здравните кризи върху раково болните пациенти

101. подчертава, че кризата с COVID-19 оказва и продължава да оказва значително въздействие върху преодоляването на болестта и качеството на живот на раково болните пациенти на всички етапи на заболяването, поради закъснения в профилактичните дейности като ваксинация, отлагания на схеми за профилактика, клинични изпитвания, процедурите по скрининг, насочване за лечение, диагностика, хирургически операции и недостиг при доставките на лекарства и други медицински материали, недостиг на специализирана работна сила, ограничена комуникация със здравните специалисти и страх на пациентите от инфекции; подчертава данните, които сочат, че клиничните специалисти в Европа са прегледали 1,5 милиона по-малко пациенти с рак през първата година от пандемията и са извършили и оценили около 100 милиона теста за скрининг на ракови заболявания по-малко и че съответно 1 милион граждани в ЕС може понастоящем да са с недиагностициран рак поради пандемията от COVID-19; ⁽⁷³⁾

102. счита, че пандемията от COVID-19 подложи на истински стрес тест здравните системи на ЕС; подчертава, че основните поуки, които следва бъдат извлечени, са необходимостта от инвестиции в сектора на общественото здравеопазване и от изграждане на стратегия за извънредни ситуации, която да позволи на държавите членки да реагират по координиран начин срещу евентуални бъдещи здравни кризи; подчертава, че уязвимите групи, в това число и пациентите с рак, са особено засегнати по време на здравна криза; подчертава, че специфичните мерки в рамките на посочената стратегия за извънредни ситуации следва да са насочени към защитата на уязвимите групи, включително раково болните пациенти, които не могат да чакат до края на кризата; подчертава, че тези специфични мерки следва да подкрепят разработването, производството и натрупването на запаси от продукти с цел защита на тези уязвими групи;

103. призовава Комисията и държавите членки надлежно да събират данни посредством подходящи регистри за наблюдение на ефектите от ваксините срещу COVID-19 върху уязвимото население, в това число и пациентите с рак и техния последващ имунен отговор;

104. отбелязва със загриженост, че пандемията от COVID-19 изостри вече съществуващия недостиг на работна сила в здравния сектор; признава неотложната необходимост на осигуряването на достатъчен брой здравни специалисти в областта на лечението на рака; потвърждава, че специфичните мерки в рамките на стратегията за извънредни ситуации следва да са насочени към преодоляване на недостига на работна сила чрез наемането на здравни специалисти както в първичната, така и в специализираната помощ, и тяхното преквалифициране, ако са специалисти в други области; счита, че регистърът за неравнопоставеността в борбата с рака може да послужи като инструмент за измерването и докладването на вече съществуващия недостиг на работна сила; подчертава, че са необходими нови подходи за ориентирано към човека здравеопазване, за да се гарантират достъп до диагностициране, терапии и качествени публични здравни услуги за всички; подчертава, че е необходимо да се работи по комбинация от умения, за да се оптимизира отговорът на нуждата от персонал в здравния сектор; подкрепя обмена на добри практики между държавите членки в това отношение; призовава Комисията и държавите членки да създадат онлайн платформи за обучение за медицински специалисти, като например лицата, полагащи грижи, както и да създадат програми за терапевтични грижи, които да предоставят квалификация и да удостоверяват техните умения;

105. изразява съжаление относно факта, че пациентите все още са изправени пред много трудности по отношение на достъпа до качествени услуги в областта на общественото здравеопазване, тъй като много от онкологичните отделения в обществените болници страдат от недостиг на работна сила и от липса на капацитет; поради това призовава за създаване на висококачествени отделения за радиотерапия и модерни онкологични центрове в обществените болници, които да са основани на европейските насоки и да са съобразени с най-актуалните научни данни;

106. призовава държавите членки и съответните органи да признаят решавачата роля на лицата, полагащи грижи неформално, да ги включат в здравните и ангажираните с полагането на грижи екипи и да ги овластят, предоставяйки им възможност да вземат информирани решения относно наличните мерки за подкрепа с помощта на медицинските специалисти; признава, че пандемията засили ключовата роля на лицата, полагащи грижи неформално, които осигуряват по-голямата част от ежедневните грижи за болните от рак пациенти и които са изправени пред явна практическа и политическа липса на подкрепа, включително по отношение на социални права, обучение, психологическа помощ, информация и признаване; посочва високия процент лица, полагащи грижи неформално, спрямо населението на ЕС, както и различията в начина, по който те биват подпомагани, а също и по отношение на това как се признават правата им в отделните държави членки; призовава Комисията да обмисли официализирането на неформалното полагане на грижи, с което би се гарантирало признаването на определен минимален стандарт на права, особено за тези, които предоставят дългосрочни грижи;

⁽⁷³⁾ Европейска организация за борба с рака „Cancer Will Not Wait for the Covid-19 Pandemic to End. It is Time to Act.“ (Ракът няма да чака пандемията от Covid-19 да приключи. Време е да се действа.), 11 май 2021 г., документ, консултиран на 21 декември 2021 г.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

107. застъпва се за разработването на цифров здравен канал за наблюдение на симптомите от разстояние и за осигуряване на продължаващо лечение и грижи за болните от рак в извънболнични условия; призовава за постоянен достъп до медицински консултации, услуги за психологическа подкрепа и контакт между пациента и медицинските специалисти, както и между лекуващия медицински специалист и семейството на пациента, които да бъдат осигурени чрез използването на телемедицина и телегрижи, а също и за тяхното включване в здравните системи, в защитена от заплахи за здравето среда в болниците или, когато е възможно и безопасно, — в аптеките; призовава за стимулиране на разработването на терапевтични средства, които да могат да подпомагат преход към домашно лечение;

108. призовава за засилен комуникация между здравните специалисти, пациентите, преживелите рак, полагащите грижи, роднините и публичните органи относно ефективността и безопасността на действията в областта на здравеопазването, по-конкретно скрининга, диагностиката и лечението на рака и за кампании за повишаване на осведомеността за профилактиката в периоди на криза;

109. призовава Комисията и държавите членки да приемат европейски планове за профилактика и управление като част от съгласувана и цялостна стратегия за действие при извънредни ситуации, с цел предотвратяване и справяне с недостига на лекарства, оборудване, продукти и персонал в периоди на здравна криза; подчертава отговорностите на титулярите на разрешения за пускане на пазара и на търговците на едро по отношение на съответното законодателство на ЕС;

IV. Силна подкрепа за раково болните пациенти, преживелите и полагащите грижи лица

110. подчертава, че раково болните пациенти не следва да бъдат подлагани на „двойно наказание“ в ежедневието си; призовава за приемането на директива за борба с дискриминацията, както и за справедливо и равноправно прилагане на директивите относно финансовите услуги, като например Директивата за потребителските кредити ⁽⁷⁴⁾, без каквато и да било дискриминация срещу раково болните пациенти и преживелите рак;

111. отбелязва необходимостта да се обърне внимание и на качеството на живот на все по-многобройните пациенти с хронични ракови заболявания, които не могат да бъдат излекувани, но чието състояние може да бъде стабилизирано за определен брой години; подчертава значението на конкретни препоръки на ЕС за подобряване на качеството на живот на пациентите и на преживелите, включително чрез всеобхватни поддържащи грижи, включени в грижите за раково болните, като се започне от диагностицирането и се премине през целия процес на заболяването (включително облекчаване на болката, услуги за психологическа подкрепа, адаптирана физическа активност, научно обосновани допълващи терапии, достъп до образование, хранителна подкрепа, социална подкрепа, обхващаща ежедневните задачи, като например помощ в домакинството или грижа за деца, достъп до репродуктивно здраве и естетическо възстановяване), както и достъп до специализирани центрове за подпомагане; призовава държавите членки да признаят последиците (във физически план или по отношение на психически увреждания), както и социалната дискриминация, включително на работното място; изисква от Комисията да предложи насоки за държавите членки за предприемане на важни мерки за създаване на системи за цялостно покритие, които гарантират, че тези нужди са посрещнати; признава, че ракът е заболяване, свързано с финансова тежест, дори извън самото лечение на рака; призовава Комисията да създаде платформа за обмен на добри практики в областта на палиативните грижи и да подпомага научните изследвания в областта на палиативните грижи;

112. призовава Комисията да обмисли стратегия на ЕС относно грижите и полагането на грижи, за да се гарантират подходящи, достъпни и висококачествени дългосрочни грижи;

113. подчертава факта, че научно признатата интегративна медицина, одобрена от обществените здравни органи, може да бъде от полза за пациентите по отношение на успоредните въздействия на няколко заболявания, например ракови заболявания, и лечението за тях; подчертава, че е важно да се разработи всеобхватен, приобщаващ и ориентиран към пациента подход и да се насърчи, ако е целесъобразно, използването на тези терапии като допълнение под надзора на медицински специалисти;

114. подчертава, че резултатите от лечението на рак могат да бъдат възпрепятствани от неправилното хранене и затова от ключово значение за грижите за болните от рак е оптималната грижа за храненето; призовава държавите членки да разработят препоръки за включване на клиничното хранене във всички аспекти на полагането на грижи за болните от рак, включително лечение, подкрепа и научни изследвания; счита, че когато е посочено, на болните от рак пациенти трябва да се предостави клинична хранителна подкрепа от специалист диетолог, който да бъде включен в мултидисциплинарния екип; поради това приветства планираното обучение между различни специалности в областта на хранителната подкрепа и призовава Комисията и държавите членки да разработят минимални стандарти за непрекъснато обучение в областта на хранителните грижи за мултидисциплинарната работна сила; препоръчва управлението на храненето да бъде неразделна и етична част от всички клинични научни изследвания, включващи раково болни пациенти; препоръчва освен това в Хартата на правата на раково болните пациенти да бъде включена подходяща подкрепа в областта на храненето;

⁽⁷⁴⁾ ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

115. настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че всички болни от рак пациенти са напълно информирани за възможността за процедури за запазване на фертилитета преди началото на активното лечение; призовава за разработването на насоки на равнището на ЕС за здравните специалисти, в които се определя възрастта, на която болните от рак пациенти следва да бъдат информирани за наличието на процедури за репродуктивно здраве; освен това насърчава държавите членки да предвидят за всички болни от рак пациенти, обхванати от задължително национално здравно осигуряване, да бъдат възстановявани разходите за такива услуги от националните здравноосигурителни системи;

116. насърчава държавите членки да отчитат често срещаното изтощение на семействата и близките на раково болните пациенти и да им предоставят психологическа и социално-икономическа подкрепа, особено на най-уязвимите, както и време за почивка на работното място през целия период на заболяването, а също и подкрепа при загуба на близък човек; насърчава освен това също така разработването на интегрирани, подходящи и достъпни схеми за подпомагане на раково болни пациенти и техните семейства, които вземат предвид здравните, общностните и социалните услуги;

117. припомня, че овластяването и здравната грамотност на пациентите са от решаващо значение за европейската стратегия за борба с рака и че съсредоточаването върху пациентите и вземането на решения, основано на участието, трябва да бъдат в основата на процесите на лечение и развитие на грижите; насърчава популяризирането на добрата информираност на пациентите, които да участват активно в собственото си лечение, и призовава за терапевтично обучение на лицата, полагащи грижи, и пациентите и за тяхното овластяване в програмите за предоставяне на грижи; счита, че следва да се използва специално адаптирана методология за процеса на обучение и постигане на автономност на педиатричните пациенти, като се имат предвид техните специфични характеристики и потребности; призовава за вземане на решения, основани на участието, при което на пациентите се предоставя персонализирана и разбираема базирана на доказателства информация, като неразделна част от националните планове за борба с рака, подпомагани от плана; призовава тези инициативи и дейности за овластяване на раково болните пациенти да се подпомагат с финансиране от ЕС, по-специално чрез програма EU4Health;

118. признава централната роля на независимите сдружения на пациентите и на лицата, полагащи грижи, за застъпничеството и придружаването на пациентите, за предоставяните грижи на раково болните пациенти и лицата, полагащи грижи, за разпространяването на здравна грамотност и повишаването на осведомеността, както и за текущата подкрепа както на равнище ЕС, така и на национално равнище; призовава Комисията и държавите членки да вземат предвид формалното участие на тези асоциации, както и техните искания и препоръки при формулирането на свързаните с рака политики и законодателство и да им предоставят публична подкрепа под формата както на безвъзмездни средства за оперативни разходи, така и на свързани с проекти безвъзмездни средства, за да се гарантира тяхната независимост от частно финансиране; призовава Комисията да определи ясни критерии, по които да може да се предоставя финансиране с публични средства; счита, че педиатричните пациенти следва да имат роля, както самостоятелно, така и колективно, в подобряването на процедурите в областта на здравеопазването и научните изследвания за всички пациенти, допринасяйки със своя специфичен опит; счита съответно, че следва да се разработят и финансират подобаващо подходящи инструменти за учене и образование с цел планиране и осигуряване на участието на децата;

119. подчертава, че е важно да се осигури наличието на подходящи възможности за искане на обезщетение за работниците в случай на професионални ракови заболявания; призовава държавите членки да изпълнят изцяло препоръката на Комисията от 19 септември 2003 г. относно професионалните болести и да гарантират наличие на подходящи възможности за искане на компенсация за работниците в случаи на професионално раково заболяване, с което на всеки работник би могло да се осигури възможност за подходящо компенсиране след излагане на въздействието на вредни вещества или засягане от свързано с работата раково заболяване; призовава Комисията да създаде минимален списък на професионалните заболявания със сравними критерии за признаването им в целия ЕС;

120. призовава държавите членки да подобрят повторната интеграция на преживелите рак в социалните дейности и на пазара на труда, като им помагат в прехода към нови професионални роли в случай, че последиците не им позволяват да продължат работа на същото работно място, както и да улеснят връщането на училище или в системата на висшето образование на децата, преживели рак; отбелязва общото подценяване на последващите грижи в сравнение със също толкова важната превенция на раковите заболявания; припомня препоръките и инструментите, разработени от съвместното действие CHRODIS + за насърчаване на задържането на пациентите на работното място, способността им да се върнат на работа и тяхната реинтеграция на пазара на труда, и насърчава Комисията да подкрепи прилагането на тези препоръки и инструменти във всички държави членки; застъпва се за специални препоръки на ЕС относно мерки за преживелите рак, за да се предотврати рецидив на първоначалното раково заболяване и развитието на нови ракови заболявания, както и мерки за тяхната рехабилитация, включително за специфични разпоредби за дългосрочни последващи грижи за преживелите ракови заболявания в детска възраст при прехода им към зряла възраст; подчертава необходимостта от полагане на последващи медицински и психологически грижи за лицата, преживели рак;

121. счита, че на EU-OSHA следва да бъде възложено да играе по-голяма роля в насърчаването на добри практики в държавите членки по отношение на интеграцията на работното място и защитата от дискриминация на раково болните пациенти и преживелите рак; очаква обявените в плана нови проучвания относно връщането на работа на преживелите рак, които да картират националните политики в областта на заетостта и социалната закрила и да установят пречките и оставащите предизвикателства;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

122. подчертава съществената роля на инспекциите по труда за гарантиране на спазването на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд и за предотвратяване на свързаните с работата ракови заболявания; призовава държавите членки да засилят инспекциите по труда и да осигурят адекватното им финансиране; подчертава, че наблюдението и проверките са от особена важност за мобилните работници; призовава за включването на Европейския орган по труда (ЕОТ) и осъществяването на дейност от негова страна по възможно най-бързия начин, както и призовава за предоставяне на реални правомощия на ЕОТ да извършва инспекция на труда в трансгранични ситуации и да наблюдава спазването на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд; призовава Комисията и държавите членки да включват ЕОТ в трансгранични ситуации с цел гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд;

123. настоятелно призовава Комисията да обърне внимание на промените на пазара на труда в ЕС, като осигури достатъчно финансиране за правилното събиране на данни; счита, че събирането на обширна и подробна информация и данни е от първостепенно значение и е постоянен приоритет на Комисията, за да реагира с необходимите законодателни и незаконодателни инициативи по отношение на профилактиката на раковите заболявания, свързани с работата; подчертава необходимостта от създаване на всеобхватни национални регистри за всички държави членки, които биха позволили събиране на данни относно експозицията на канцерогени, като подчертава, че тези регистри следва да обхващат всички съответни канцерогени; призовава за тясно сътрудничество между институциите на ЕС, държавите членки, EU-OSHA и съответните заинтересовани страни, като също така силно се ангажират социалните партньори; призовава събраните данни да се използват за последващи действия с необходимите законодателни и незаконодателни мерки за борба с раковите заболявания, свързани с работата;

124. подкрепя обявеното в плана предстоящо въвеждане на интелигентна карта за преживели рак за всички европейци, преживели рак, най-вече преживелите рак деца и младежи, за които моделът на паспорт за преживяването на заболяването съществува като база, която ще съдържа в обобщен вид тяхната клинична анамнеза, включително личния опит на пациентите, и ще улеснява и наблюдава последващото полагане на грижи; подчертава чувствителния характер на личните здравни данни и оттам необходимостта от пълна защита на интелигентната карта съгласно Общия регламент на ЕС относно защитата на данните (ОРЗД) ⁽⁷⁵⁾;

125. счита, че застрахователите и банките следва да не вземат предвид медицинската история на лицата, които са били болни от рак; призовава националното законодателство да гарантира, че преживелите рак не са дискриминирани в сравнение с други потребители; отбелязва намерението на Комисията да се ангажира с предприятията за разработване на кодекс за поведение, за да се гарантира, че развитието на лечението на рака и неговата подобрена ефективност са отразени в бизнес практиките на доставчиците на финансови услуги; успоредно с това подкрепя насърчаването на напредъка, постигнат във Франция, Белгия, Люксембург и Нидерландия, където преживелите рак се ползват с „правото да бъдеш забравен“; изисква най-късно до 2025 г. всички държави членки да гарантират „правото да бъдеш забравен“ на всички европейски пациенти десет години след края на лечението им и максимум пет години след края на лечението на пациенти, чиято диагноза е поставена преди навършване на 18-годишна възраст; призовава за въвеждането на общи стандарти за „правото да бъдеш забравен“ съгласно относимите разпоредби относно защитата на потребителите на Договора за функционирането на Европейския съюз, за да се преодолее фрагментираните национални практики в областта на оценка на кредитоспособността и да се осигури равен достъп до кредитиране за преживелите рак; призовава за включване на „правото да бъдеш забравен“ за преживелите рак в съответното законодателство на ЕС с цел предотвратяване на дискриминацията и подобряване на достъпа на преживелите рак до финансови услуги;

126. призовава Комисията да популяризира Европейския кодекс относно практиката за грижи за рака, лансиран от Европейската организация за борба с рака, който е овластяващ и информативен инструмент, за да се гарантира, че на европейските пациенти се предоставят най-добрите налични грижи;

127. възприема като неотложна необходимост приемането на Европейска харта за правата на раково болните пациенти; призовава в тази харта да се вземе предвид всеки етап от пътя на лечение на рака, т.е. достъп до профилактика, първоначална диагностика и лечение, и да се прилага еднакво за всички граждани на ЕС, независимо от държавата или региона, в които живеят;

V. Предизвикателства в областта на раковите заболявания на деца, подрастващи и млади хора

128. приветства обявените от Комисията инициативи за поставяне на рака в детска възраст в центъра на вниманието; призовава за ясни политически изисквания относно потребностите на педиатричните изследвания на раковите заболявания; призовава държавите членки и Комисията да коригират неравномерното разпределение на инвестициите за ракови заболявания при децата; счита, че ясен и специфичен поток на финансиране от ЕС следва да бъде предназначен за научни изследвания върху рака при децата и за лечение на това заболяване и че следва да бъдат заделени бюджетни средства за всички съответни програми на ЕС; подчертава необходимостта от подпомагане на международните академични платформи за научни изследвания, съсредоточени върху раковите заболявания при деца, основавайки се на научните изследвания, извършвани от други съответни участници;

⁽⁷⁵⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

129. отбелязва, че настоящата бюрократична тежест за стартиране на изпитвания в Европа е твърде голяма за редица редки заболявания, включително за ракови заболявания в детска възраст, тъй като водените от изследовател изпитвания страдат от липса на търговско спонсориране и много организации с нестопанска цел все още не желаят да поемат ролята на спонсор на общоевропейско равнище за многонационални изпитвания при деца; призовава Комисията да преразгледа съществуващото законодателство в това отношение и да улесни многонационалните изпитвания за деца;

130. призовава за насърчаване на даряването на костен мозък в държавите членки, за да може да бъде спасен животът на хиляди хора, диагностицирани с левкемия — брой хора, който непрекъснато се увеличава и в който се включват много деца — тъй като това е най-често срещаното раково заболяване в детска възраст; подчертава, че трансплантацията на костен мозък е единствената надежда за много хора, засегнати от левкемия и други заболявания на кръвта, както и че при трима от четирима пациенти няма съвместим член на семейството, поради което те се нуждаят от донор;

131. призовава Комисията и държавите членки да се съсредоточат върху гарантирането на равен и географски балансиран достъп до най-добра специализирана диагностика и мултидисциплинарни лечения за деца с ракови заболявания и да подобряват резултатите от лечението на раковите заболявания във всички държави членки; счита, че академичната специалност и професионалният статут на педиатър-онколог следва да бъдат признати във всички държави членки; счита, че всеки пациент, който е преживял рак като дете или юноша, следва да получава непрекъснати медицински грижи и наблюдение дори след навършване на пълнолетие, и поради това призовава за мерки за по-гъвкаво сътрудничество между педиатрите и лекарите, лекуващи пълнолетни лица; насърчава обмена на знания относно протичането на раковите заболявания сред децата и подрастващите;

132. подчертава необходимостта от всеобхватни регистри на демографска основа на раковите заболявания в детска възраст, основани на международно договорени системи за класифициране на раковите заболявания при деца, с цел осигуряване на висококачествени съпоставими данни в цяла Европа; отново изтъква необходимостта от публикуване, поне веднъж годишно, на броя на случаите на рак при деца и юноши в Съюза и във всяка държава членка;

133. призовава юношите и младите хора с рак да бъдат признати на равнището на ЕС като отделна група със специфични медицински и психосоциални нужди и да бъдат създадени училищни програми, предназначени за тях;

134. подчертава необходимостта от ефективно справяне с проблемите, свързани с психичното здраве на децата и юношите, страдащи от или преживели рак; призовава Комисията и държавите членки да гарантират равен достъп до и наличие на подходящи мерки за психологично-социална подкрепа за тези групи пациенти;

135. подчертава необходимостта от укрепване на правото на трансгранично лечение за раково болни деца, юноши и млади хора, когато в държавите на постоянното им пребиване най-доброто лечение не е достъпно и от това да се гарантира, че достъпът до иновации чрез клинични изпитвания за лечението на рецидивиращи или трудно лечими злокачествени заболявания е обхванато от съответното законодателство, като се укрепва устойчивостта на съществуващото трансгранично сътрудничество, включително европейските референтни мрежи (ЕРМ), особено тези, свързани с лечението на рак при децата; подчертава необходимостта от разяснения относно достъпа до трансгранични клинични изпитвания, който не е ясно определен в Директивата за трансгранично здравно обслужване;

136. отбелязва, че както Регламентът относно лекарствените продукти за педиатрична употреба ⁽⁷⁶⁾, така и Регламентът за лекарствата сираци ⁽⁷⁷⁾ са насърчили разработването и достъпа до лекарства за пациенти с редки заболявания и за деца, и са пренасочили частни и публични инвестиции към пренебрегвани преди това области; призовава за амбициозно преразглеждане на регламентите относно лекарствените продукти за педиатрична употреба и лекарствата сираци, за да се осигури разработването и наличието на достъпни цени на иновативни лекарства за рак, да се определят най-важните лекарства за посрещане на нуждите на децата с лоши прогнози за лечение на рак, да се подпомогнат академичните изследвания и участието на МСП, да се намалят закъсненията, така че децата да могат да получават по-бърз достъп до лекарствени продукти за педиатрична употреба и генни и клетъчни терапии, да се стимулира конкуренцията чрез адаптиране на регулаторната рамка и насърчаване на инвестициите в незаштитени с патенти лекарства сираци и лекарствени продукти за педиатрична употреба и да се реши проблемът с ограничения достъп до някои основни лекарства поради недостиг и високата цена на иновативните лекарства; препоръчва увеличение с 20 % до 2027 г. на наличните нови лекарства за лечение на рак при децата, както и осигуряване на по-добър достъп до персонализирана медицина; счита поради това, че ясното задължение за включване на педиатрични изследвания следва да се разглежда като условие за кандидатстване за финансиране; призовава Комисията да работи, когато е целесъобразно в диалог с държавите членки, по система, която да благоприятства достъпа до

⁽⁷⁶⁾ ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 1.

⁽⁷⁷⁾ ОВ L 18, 22.1.2000 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

наистина революционни иновации за раково болните деца; призовава Комисията да улесни пренасочването на лекарства за лечение на рак, които нямат ефект при възрастни, при наличието на научна и предклинична обосновка за това, и да предостави по-ефективни и съобразени с нуждите стимули за разработването на нови педиатрични противоракови лекарства и на противоракови лекарства, предназначени на първо място за деца; призовава Комисията да насърчава съвременното разработване на педиатрични лекарства и да намали забавянията, например чрез ранни пропорционални възнаграждения, разпределяни поетапно, а не предоставяни изключително в края на сертификата за допълнителна закрила; призовава Комисията да премахне член 116 от Регламента относно лекарствените продукти за педиатрична употреба при предстоящото му преразглеждане, за да може разработването на педиатрични противоракови лекарства да се ръководи от науката и механизма на действие в медицината;

137. призовава за създаването на равнището на ЕС на консултативна група на заинтересовани лица, посветена на раковите заболявания при деца, юноши и млади хора, която да подкрепя целенасоченото и последователно прилагане на съответните действия, включени в плана „Хоризонт Европа“ и Фармацевтичната стратегия за Европа, и в програмата „ЕС в подкрепа на здравето“;

138. подчертава значението на прилагането и мониторинга на Европейския стълб на социалните права и призовава държавите членки да транспонират изцяло Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи⁽⁷⁸⁾, с която се въвежда отпуск за полагащи грижи лица и възможност за постигане на споразумение за гъвкаво работно време, така че работниците да имат право на отпуск за лица, полагащи грижи, с продължителност от пет работни дни годишно с цел полагане на лични грижи или оказване на помощ на роднина или на лице, което живее в същото домакинство като работника и което се нуждае от значителни грижи или помощ поради сериозна медицинска причина съгласно определението във всяка държава членка;

139. приветства съобщението на Комисията за създаване на мрежа на ЕС за младежи, преживели рак;

140. подкрепя препоръката на съвместното действие относно редките ракови заболявания (JARC) за въвеждане на европейски единен идентификационен код на пациента, паспорт на преболедувалия и насоки за дългосрочно наблюдение и преминаване от грижи за деца към грижи за възрастни, за да се гарантира мониторинга на дългосрочните последици за преболедувалия рак деца в трансграничен контекст; подчертава необходимостта „правото да бъдеш забравен“ да бъде прилагано целесъобразно към това население;

VI. Предизвикателства, свързани с редките видове рак при възрастни

141. признава, че редките видове рак при възрастните са предизвикателство за общественото здраве; припомня, че пациентите, засегнати от редки видове рак при възрастни, споделят предизвикателствата, произтичащи от редкия и необичайния характер на тяхното заболяване, включително дългото забавяне на диагностицирането и понякога погрешното диагностициране, както и трудностите при достъпа до навременни и адекватни грижи и лечение; отбелязва, че пациентите често се чувстват сами и изолирани и страдат от силно влошено качество на живот и че и лицата, полагащи грижи за тях, също са засегнати значително и неблагоприятно; призовава за интегрирането в регистъра на неравенствата по отношение на рака на информацията относно редките видове рак, които представляват 24 % от новите случаи на рак във всички възрастови групи;

142. подкрепя въвеждането на целева водеща инициатива за редките видове рак при възрастни в рамките на плана с цел справяне с конкретните предизвикателства, пред които е изправена тази пациентска общност и използване по най-добрия начин на препоръките, включени в Програмата до 2030 г. за редките ракови заболявания, с цел насърчване на научните изследвания и подобряване на грижите на всеки етап по пътя на пациентите с редки ракови заболявания; подчертава значението на осигуряването на включването на редките видове рак при възрастни във всички инициативи по четирите стълба на плана;

143. призовава за целево финансиране за научноизследователски проекти в областта на редките видове рак при възрастни по линия на програма „Хоризонт Европа“, включително в рамките на мисията за борба с рака (например в рамките на UNCAN.eu — Европейската инициатива за разбиране на рака), с цел разработване на целенасочени терапии и за подкрепа на разработването на бази данни, регистри и биобанки, от значение за редките видове рак при възрастни;

144. подчертава трудностите при по-навременното диагностициране на редките видове рак при възрастните; следователно препоръчва по-лесен и по-бърз достъп до молекулярни изследвания, които могат да помогнат на пациентите да получат точна диагноза и целенасочена терапия и дори достъп до съответните клинични изпитвания, когато е целесъобразно; подчертава освен това, че изследванията на биомаркерите са от съществено значение в тази област;

⁽⁷⁸⁾ ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 79.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

145. призовава за повишаване на осведомеността относно редките видове рак при възрастни сред работещите в първичното и специализираното здравеопазване и за адекватно насочване към специализирани мултидисциплинарни експертни центрове както на национално, така и на европейско равнище;

146. насърчава държавите членки да създадат национални мрежи за редки ракови заболявания при възрастни, за да се оптимизира своевременното насочване на пациентите към специализирани центрове и да се улеснят взаимодействията с европейските референтни мрежи с цел максимален обмен на мултидисциплинарни знания и висококачествени грижи и насърчаване на клиничните изследвания;

147. призовава за подобряване на достъпа до клинични изпитвания и националните програми за палиативна употреба за пациенти с редки ракови заболявания при възрастни; изразява съжаление, че все още е много трудно за пациентите с редки видове рак при възрастни от редица държави да получат достъп до програми за палиативна употреба и изпитвания в чужбина; призовава за по-добро прилагане на схемите на ЕС за достъп до лечение в чужбина и счита, че националните здравни системи следва да улесняват достъпа до изпитвания и програми за палиативна употреба за пациенти с редки видове рак при възрастни, които имат много малко възможности за лечение;

148. насърчава новите регулаторни подходи за даване на възможност за достъп на пациенти с редки видове рак при възрастни до нови иновативни терапии под сигурно наблюдение, като същевременно се улеснява събирането на данни в реални условия в допълнение към данните, събирани по време на клинични изпитвания;

149. подчертава необходимостта от включване на редките видове рак при възрастни в „междудисциплинарната програма за обучение в областта на раковите заболявания“, която също така включва специализирано обучение на медицински сестри, заедно с ЕРМ за редки ракови заболявания; подчертава необходимостта от оказване на подкрепа за образователни програми, насочени към пациенти с редки ракови заболявания при възрастни, лица, полагащи грижи, и представители на пациентите, съвместно с ЕРМ с цел повишаване на равнището на здравна култура и в крайна сметка оказване на помощ на пациентите и техните семейства при вземането на информирани решения по отношение на възможностите за лечение и последващи грижи;

150. признава особеностите на редките видове рак при възрастни в програмите, насочени към подобряване на качеството на живот на пациентите с рак, преживелите рак и лицата, полагащи грижи; призовава Комисията и държавите членки да провеждат специфично обучение за специалисти, различни от здравните работници (напр. социални работници, администратори и т.н.), които полагат грижи за пациенти с редки видове рак при възрастни; подчертава, че пациентите с редки видове рак при възрастни имат нужда от адекватна психологическа подкрепа, рехабилитация и наблюдение на дълготрайните странични ефекти от лечението от специалисти, които разбират тяхното рядко заболяване и особеностите, свързани с него; препоръчва на всички пациенти с редки ракови заболявания при възрастните да се осигури и план за грижи след преодоляване на заболяването; счита, че лицата, полагащи грижи за пациенти с редки ракови заболявания при възрастните (често членове на семейството), също се нуждаят от достъп до специална психологическа помощ, за да се справят със сериозността и сложността на заболяването и със значителната тежест на грижите, които са поели;

151. призовава държавите членки да включат специален раздел за управлението на редките видове рак при възрастни в своите национални програми за контрол на рака (НПКР) (заедно със специален раздел за раковите заболявания при децата), както се препоръчва в Програмата за борба с редките ракови заболявания до 2030 г.; счита, че тези особености следва да бъдат посочени в специални раздели във всички НПКР, включително съответните полезни взаимодействия с националните планове за борба с редките заболявания, с цел насърчаване на научните изследвания и подобряване на управлението на грижите и пътищата за полагане на грижи за тези пациенти — от първичните грижи до високоспециализираните мултидисциплинарни здравни центрове, които са част от или са в тесен контакт със съответните ЕРМ; отбелязва, че към днешна дата много от НПКР на държавите членки не включват в достатъчна степен редките видове рак при възрастни и раковите заболявания при децата;

152. настоятелно призовава съответните национални органи да включат пациентските организации на болните от редки ракови заболявания при възрастни като партньори в НПКР, които да информират за нуждите и очакванията на пациентите с редки ракови заболявания при възрастни, както и да вземат активно участие в прилагането на целенасочени мерки за редките видове рак при възрастните;

Б. Инструменти за действие

1. Всеобхватни научни изследвания и резултатите от тях

153. подчертава, че планът следва да се изпълнява в тясно сътрудничество с мисията за борба с рака в рамките на „Хоризонт Европа“ и нейните цели за насърчаване на инвестициите на ЕС в научни изследвания в областта на рака, публичното производство и иновациите; приветства факта, че по линия на програма „Хоризонт Европа“ ще се финансират научноизследователски инфраструктури, изчисления „в облак“ и действия на Европейския съвет по иновациите; призовава Комисията да разгледа възможността за включване на раковите заболявания при децата като тема за европейско партньорство

Сряда, 16 февруари 2022 г.

в рамките на следващата стратегическа програма на „Хоризонт Европа“; препоръчва подходящо финансиране за проекти по програма „Хоризонт Европа“, посветени на разработването на нови противоракови лекарства за деца, за да се запълнят съществуващите пропуски, при лекарствата за деца;

154. припомня, че мултидисциплинарните научни изследвания в областта на рака и въвеждането на резултатите от тях в ежедневната клинична практика са от основно значение, за да се гарантират непрекъснати подобрения в профилактиката, диагностиката, лечението и последващите грижи за преживелите рак; поради това приветства стартирането на партньорства по програма „Хоризонт Европа“ за превръщане на научните знания в иновации, които достигат до пациентите; изисква от Комисията да следи отблизо дейността на партньорствата по програма „Хоризонт Европа“ и превръщането на научните постижения в реална добавена стойност за настоящата медицинска практика;

155. приветства съобщението на Комисията за Ново европейско научноизследователско пространство за научни изследвания и иновации, в което се посочват стратегическите цели и действията, които ще бъдат изпълнени в тясно сътрудничество с държавите членки; подкрепя целта за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност от 3 % от БВП на ЕС, което ще помогне за насърчаване на високите постижения в научните изследвания в целия ЕС и ще създаде възможност резултатите от научните изследвания да достигат до научната общност, обществото и реалната икономика; изразява съжаление във връзка със значителните неравенства във финансирането на научните изследвания в целия ЕС; призовава държавите членки да приемат пакт за научните изследвания и иновациите в Европа, който да включва ангажимент за увеличаване на публичните разходи за научни изследвания и иновации на 1,25 % от БВП до 2030 г. по координиран начин в целия ЕС;

156. призовава държавите членки да насърчават и гарантират привлекателна научна кариера за изследователите в Европа със специален акцент върху жените; призовава държавите членки да създадат добре структурирана научна работна сила и инфраструктура и да осигурят непрекъснато финансиране за своите научноизследователски центрове; приветства факта, че предложената инициатива за иновативно здравеопазване ще помогне за създаването на общоевропейска екосистема за научни изследвания и иновации, която да насърчава сътрудничеството между здравната индустрия, академичните среди и други заинтересовани страни с цел превръщането на научните знания в иновации, които са насочени към профилактиката, диагностиката, лечението и управлението на заболяванията, включително на рака;

157. повтаря призива си за устойчиво и адекватно финансиране за конкурентоспособни европейски научни изследвания в областта на раковите заболявания; подчертава, че тези научни изследвания следва да са насочени към областите, в които са най-необходими, и да обхващат всички етапи на грижа за болните от рак, както и всички методи на лечение; призовава държавите членки да увеличат с най-малко 20 % мобилизирането на публични научни изследвания в областта на иновациите в лечението, диагностиката и скрининга на раковите заболявания, обхващайки всички засегнати групи пациенти; призовава освен това националните научноизследователски програми и тези по линия на „Хоризонт Европа“ да подкрепят научните изследвания в областта на лекарствата за педиатрична употреба и лекарствата сираци чрез наградни фондове за иновации; счита, че условията за достъп до публично финансиране следва да бъдат преразгледани, за да се гарантира прозрачност на договорите между публичните и частните субекти, както и обвързването с условия по отношение на физическата и финансовата достъпност на иновациите при успех на проектите;

158. подкрепя препоръката на Комитета на Мисията за борба с рака за създаване на научноизследователска програма, натоварена с намирането на ефективни стратегии и методи за предотвратяване на раковите заболявания по отношение на определящи здравеопазвателски фактори и излагането на канцерогени на работното място⁽⁷⁹⁾; подкрепя препоръката за създаването на механизъм за подкрепа в областта на политиките с цел увеличаване на споделянето на знания и подкрепа на прилагането на свързани с рака политики за превенция на равнището на ЕС и на национално и местно равнище;

159. призовава държавите членки и Комисията да създадат програми за предоставяне на необходимата подкрепа за наскоро консолидираната се общност около основаната на клетката интерцептивна медицина, която ще създаде и интегрира революционни клетъчни и използващи изкуствения интелект технологии за откриване на ранни прояви на рак и съответния терапевтичен отговор, и за използването на тези знания за подобряване на резултатите за пациентите; подкрепя създаването на платформа за основаната на клетката интерцептивна медицина, с цел координиране и създаване на полезни взаимодействия между научните изследвания, иновациите и многосекторните дейности; подчертава необходимостта от инвестиции в научни изследвания и новаторски подходи за създаването на иновативни стратегии, основани на клетката, за ранно откриване и персонализирано лечение на рака;

⁽⁷⁹⁾ Комитет на Мисията за борба с рака, *Conquering Cancer — Mission Possible*, Европейска комисия, 2020 г.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

160. подчертава необходимостта от независими и мултидисциплинарни научни изследвания на рака „от скамейката до болничното легло“, т.е. от лабораторията до приложните изследвания при пациенти, но също така и от редовна преоценка на ефикасността на лекарствените продукти, които вече са на пазара; подчертава необходимостта резултатите от тези изследвания да бъдат публично оповестявани по прозрачен и опростен начин; призовава за въвеждането на мерки за ограничаване на рисковете за здравето, създавани от дезинформацията и невярната информация, особено в социалните медии, като се обръща специално внимание на мерките за защита на децата и младите хора; призовава за подкрепа на инициативите за разпространение на научни знания;

161. подчертава значението на инвестирането в разработването на нови методологии за научни изследвания без животни, като например *in silico* и с органиоди, за да се съкратят сроковете на предклинични наблюдения, да се увеличи ефективността при научните изследвания и да се намалят ненужните и често по-малко надеждни експерименти върху животни; подчертава, че методите за изследване на карциногенността на химикалите в околната среда, при които не се използват животни, като например изследователските стратегии, съсредоточени върху основните биологични механизми, които водят до рак, би следвало да предоставят по-конкретна информация, отколкото настоящите методи, при които се използват животни за оценка на безопасността на химикалите, и така да дават възможност на органите да действат по-бързо за ограничаване на излагането на вредни химикали, които биха могли да доведат до рак;

162. призовава държавите членки да твърдо да се ангажират с насърчаването на публично-частното сътрудничество, мотивирано от потребностите в областта на общественото здраве, и с премахването на пречките пред конкуренцията в рамките на ЕС;

163. отчита значителното потенциално въздействие през следващите години от използването на изкуствен интелект и модерни технологии в диагностиката и вземането на решения относно раковите заболявания; подчертава, че съчетанието на данни от практиката, математическо моделиране, изкуствен интелект и цифрови инструменти ще помогне значително за разработването на иновативни начини за лечение по по-ефективен от гледна точка на разходите начин и ще намали броя на пациентите, необходими за клиничните изпитвания и използването на животни в научните изследвания; насърчава Комисията и държавите членки да насърчават знанията в областта на биологията на рака чрез прилагането на инфраструктури за геномика и информатика; настоятелно призовава всички участващи в изпълнението партньори да съблюдават принципите на защита и сигурност на личните данни, доверие, прозрачност, ориентираност към пациента и участие на пациентите на всеки етап;

164. изтъква решаващото значение на клиничните изследвания и призовава държавите членки да улеснят съчетаването на грижите за пациентите с инициативите в областта на научните изследвания и иновациите, по-специално в по-малките центрове, като се намали натоварването и броят на пациентите, които се падат на един здравен специалист;

165. призовава за провеждането на научни изследвания относно потенциалното положително въздействие на изкуствения интелект и съвременните технологии върху диагностиката, наблюдението, вземането на решения и грижите, свързани с раковите заболявания; приветства стартирането на проекта „Геномиката в полза на общественото здраве“, който ще предостави сигурен достъп до голям обем геномни данни за употреба в медицината, основана на профилактиката, прогнозите, персонализирането и участието);

166. подкрепя създаването на нови цифрови ресурси и платформи, като например Европейската инициатива за образна диагностика при ракови заболявания и укрепването на Европейската информационна система за рака, което ще даде възможност на компетентните органи да използват пълноценно изкуствения интелект, прилаган към големите информационни масиви, през следващите години; подчертава необходимостта от равен и прозрачен достъп до информацията, включена в тези платформи;

167. приветства стартирането на водещата инициатива „Диагностика на рака и лечение за всички“ в рамките на плана, чиято цел е да се подобри достъпът до новаторска диагностика и лечение на раковите заболявания и да се насърчи използването на технологията за „секвениране от следващо поколение“ за бързи и ефективни генетични профили на туморните клетки, което ще позволи на изследователите и клиничните специалисти да споделят профили на рака и да прилагат едни и същи или сходни диагностични и терапевтични подходи към пациенти със сравними профили на раково заболяване; подчертава необходимостта от разглеждането на възможностите за персонализирано лечение, основано на добре проектирани клинични изпитвания с доказана терапевтична добавена стойност за пациентите;

168. приветства планираното партньорство за персонализирана медицина, обявено в плана, което ще бъде финансирано по линия на „Хоризонт Европа“ и ще определя приоритетите за научни изследвания и образование в областта на персонализираната медицина, ще подкрепя научноизследователски проекти относно профилактиката, диагностиката и лечението на рака и ще отправя препоръки за въвеждането на подходи за персонализирана медицина в ежедневната медицинска практика; подчертава необходимостта от създаване на ясно определена и последователна в глобален мащаб терминология за персонализираните терапии, която да доведе до рационализиране на инвестирането в научни изследвания и повишаване на здравната култура на пациентите; подкрепя създаването на пътна карта за персонализирана профилактика,

Сряда, 16 февруари 2022 г.

предвиждаща установяването на пропуски в областта на научните изследвания и иновациите и набелязването на всички известни биологични аномалии, водещи до предразположеност към рак, включително фактори, свързани с наследствеността и околната среда, и педиатрични въпроси; призовава тези решения потенциално да станат достъпни чрез системите за обществено здравеопазване;

169. призовава за засилено изграждане на капацитет, инфраструктура, сътрудничество и финансиране на научните изследвания в областта на клиничните изпитвания с нестопанска цел за подобряване на стратегиите за лечение, с акцент върху възрастните хора, както и върху уязвимите и слабо представените групи пациенти, включително жените и децата; призовава за подкрепа от ЕС за програма за оптимизация на здравните системи и лечението;

170. призовава Комисията и държавите членки да насърчават проучванията в областта на хуманитарните и социалните науки, по-специално тези, които разглеждат неравенствата в здравеопазването на различните етапи от раковите заболявания, както и изследвания за оптимизиране на организацията на лечението на раковите заболявания, финансирането на здравните услуги и доставчиците на здравно обслужване, организацията на предоставянето на здравни услуги и функционирането на институциите за управление; призовава проучванията да включват неравенствата при грижите за болните от рак, свързани с фактори като пол, възраст и социално-икономически статус, със специален акцент върху маргинализираните групи в обществото;

171. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят разработването на европейски многоцентрови клинични изпитвания, особено за редките видове рак и/или видовете рак с ограничени възможности за лечение, и да засилят многонационалното сътрудничество и провеждането на трансгранични клинични изпитвания, надграждайки съществуващите структури, когато е целесъобразно, като например Европейския съвет за клинични изследвания в сектора на раковите заболявания при деца, и да насърчават участието на по-малките държави; изтъква също така необходимостта всички политики на ЕС в областта на раковите заболявания да бъдат координирани за постигането на определени и споделени цели;

172. подкрепя клиничните изследвания с цел оценка на осъществимостта, ефикасността и разходната ефективност на несвързаните с лечението интервенции, като например проучванията на определящите здравето фактори, включително екологичните фактори, и качеството на живот;

173. категорично счита, че пациентите и независимите сдружения на пациентите, както и родителите и лицата, полагащи грижи, следва да участват в определянето на научноизследователските приоритети и крайни цели на клинични изпитвания, за да се гарантира, че изпитванията съответстват на потребностите на европейските пациенти и включват качеството на живот като основна крайна цел; счита, че крайните резултати от изпитванията следва да бъдат съобщавани на участващите пациенти и на обществеността; подчертава, че педиатричните пациенти следва да бъдат включени в определянето на потребностите и че това може да бъде принос при съставянето на протокола на клиничните изпитвания и да допринесе за подобряването на комуникацията с целевото население и на методите за разпространение на констатациите; подчертава, че степента на изпълнение на разпоредбите за прозрачност в рамките на Регламента за клиничните изпитвания, следва да се контролира и редовно да се докладва;

174. призовава за по-строг контрол на клиничните изпитвания и за повече прозрачност на процеса на научни изследвания на рака и за разработването на лечения, включително създаването на портал, който да осигурява на пациентите достъп до информацията относно провежданите клинични изпитвания в Европа; призовава за прозрачност по отношение на достъпа до и използването на данните от клиничните изпитвания на равнището на ЕС, включително до тези, които са били отхвърлени; подчертава, че това следва да включва и информация, специално изготвена за деца и млади пациенти;

175. препоръчва научните изследвания да станат параметър на регистъра на неравенствата по отношение на рака с оглед измерване и наблюдение на неравенствата по отношение на достъпа до клинични изпитвания, както и с цел по-добро разбиране и реагиране на регионалните и националните различия в дейността, свързана с изпитванията, и проследяване на подобрението от инициативите, които ще бъдат предприети чрез плана, като например Мрежата на ЕС от всеобхватни центрове за ракови заболявания;

176. подчертава, че свързаните с пола разлики в научните изследвания в областта на раковите заболявания следва да бъдат вземани предвид както в предклиничния, така и в клиничния стадий, за да се опишат разликите в патофизиологията на заболяването и свързаните съпътстващи заболявания и във фармакокинетиката/фармакодинамиката на лекарствата, наред с другото;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

177. приветства Декларацията от Порто относно научните изследвания в областта на раковите заболявания от 2021 г., в която се изтъкват възможностите за всеобхватен транслационен подход към научните изследвания в областта на раковите заболявания, с потенциал за достигане на десет годишна преживяемост за конкретни видове рак при 75 % от диагностицираните пациенти до 2030 г. в държавите членки с добре развити здравни системи; настоятелно призовава Комисията за активно участие и поемане на водеща роля за постигането на тази цел;

178. приветства факта, че в рамките на действията „Мария Склодовска-Кюри“ ще продължат да се образават и обучават изследователи в областта на профилактиката, предвиждането, откриването, диагностиката и лечението на рака;

II. Споделени знания

179. счита, че споделянето на експертен опит, данни, програми за обучение и комуникационни инструменти е необходимо за подобряване на знанията относно рака сред здравните специалисти, изследователите и пациентите; изтъква, че междусекторно и трансгранично сътрудничество и споделяне на знания е от ключово значение за по-нататъшното подобряване на качеството на лечението на рака в ЕС; отбелязва, че споделянето на данни е от ключово значение за прилагането на изкуствен интелект и инструментите за машинно самообучение в процеса на научните изследвания, при наличието на човешки надзор, както и за създаването на необходимите условия за цифрова трансформация в здравеопазването, за преодоляване на различията в профилактиката, диагностиката и лечението на рака в Европа и за оптимизирането на използването на ресурсите на системите за здравеопазване чрез повишаване на ефективността и по този начин създаване на възможности за по-широк достъп до данни за онкологични грижи, включително в по-слабо урбанизираните и по-отдалечените райони; подчертава чувствителния характер на здравните данни; призовава за пълно спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните)⁽⁸⁰⁾, за да се избегнат ненужните ограничения за трансграничното здравно обслужване; подчертава необходимостта от хармонизирано тълкуване и прилагане на Общия регламент относно защитата на данните, включително на съображения 33 и 157, особено от страна на органите за защита на данните, и неговото взаимодействие с Регламента за клиничните изпитвания, щом той стане приложим, включително съображение 29 и член 28, параграф 2 от този регламент, в целия ЕС с цел улесняване на научните изследвания; изисква от Европейския комитет по защита на данните да гарантира актуализирането на своите насоки относно изследванията в областта на здравеопазването с цел насърчаване на научните изследвания и призовава Комисията да направи конкретни предложения до края на 2022 г.;

180. отправя искане към Комисията да направи оценка на функционирането на ЕРМ, по-специално тяхната роля за събиране и споделяне на експертен опит и най-добри практики и така да рационализира насочването на пациенти при управлението на редки ракови заболявания, които засягат приблизително 5,1 милиона пациенти в цяла Европа и изискват широкомащабно сътрудничество; подчертава значението на ЕРМ за преодоляването на неравенствата в здравеопазването и гарантирането на по-сигурно и висококачествено лечение през границите на ЕС;

181. призовава Комисията и държавите членки да осигурят подходящо и устойчиво финансиране за ЕРМ в дългосрочен план и интегрирането им в националните здравни системи; призовава финансирането да покрива, наред с другото, възстановяването на разходите на пациентите за виртуални консултации, подкрепата за програми за побратимяване и образователни програми и ефективното възстановяване на разходите на пациентите за пътуване в съответствие с Директивата за трансграничното здравно обслужване, когато то е необходимо, за да се насърчи подобряването на стандартите за полагане на грижи и равния достъп до възможно най-добрите интервенции за всички пациенти, които се нуждаят от тях, навсякъде в Европа; призовава също така за подкрепа за разгръщането, модернизирането и гладкото функциониране на цифрова инфраструктура, която опростява и улеснява достъпа до ЕРМ, както и за създаването на стратегия на ЕС за здравните данни с цел подобряване на настоящите регистри на редките заболявания в общо и единно пространство на данни; подчертава необходимостта от гарантиране на финансирането за непрекъснатото функциониране на ЕРМ чрез програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, „Хоризонт Европа“, програмата за европейския семестър, структурните фондове и посредством член 195 от Финансовия регламент; подкрепя разширяването на четирите съществуващи ЕРМ (PaedCan за рака при децата, EURACAN за редки ракови заболявания при възрастните (солидни тумори), EuroBloodNet за редки хематологични заболявания, включително редки злокачествени хематологични заболявания, и GENTURIS за синдроми за генетичен риск от развитие на тумори), така че да включват редки, сложни и трудно лечими ракови заболявания и ракови заболявания при децата, тъй като това би могло да улесни равния достъп за пациентите, включително децата и юношите и младите хора, до най-добрите налични грижи навсякъде в Европа и би подобрило функционалността на ЕРМ и здравните резултати при пациентите с редки заболявания;

⁽⁸⁰⁾ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

182. счита, че по-нататъшното развитие и оптимизиране на ЕРМ ще наложи включването на всички държави членки в съществуващите ЕРМ, като всяка държава членка разполага с поне един „пълноправен“ или „асоцииран“ член във всяка ЕРМ и във всяка подклинична област/тематична мрежа на ЕРМ, улесняването на индивидуалната клинична пътека на пациента чрез ефективно сътрудничество на националните звена за контакт с ЕРМ, извършването на оценка на функционирането на ЕРМ чрез споделяне на данни относно техните резултати и работа в мрежа в областта на редките ракови заболявания, внедряването на ефективни инструменти на телемедицина, които позволяват споделяне на здравни досиета и резултати от образна диагностика по сигурен начин с цел обсъждане на сложни случаи на редки ракови заболявания, и предоставянето на подходящо и дългосрочно финансиране, както на равнището на Съюза (програма „ЕС в подкрепа на здравето“), така и на национално равнище;

183. призовава държавите членки да вземат надлежно предвид значението на неправителствените организации на местно, регионално и национално равнище, обединяващи болни от рак пациенти, преживели рак лица и техните роднини, от гледна точка на тяхното участие в процеса на споделяне на знания в борбата с рака, от гледна точка на законодателната подкрепа, както и от гледна точка на предоставянето на отделно финансиране за тези организации, по-специално за организациите, участващи в програми за борба с рака;

184. насърчава държавите членки да подкрепят специален и адаптиран подход към редките видове рак при възрастни и деца, като направят преглед на инициативите на ЕС, и да интегрират изцяло ЕРМ в своите национални системи за здравеопазване; призовава за създаването на общи и последователни протоколи, уреждащи събирането на данни, както и за създаването на единен набор от определения, обясняващи събраните данни; призовава организациите на пациентите с редки ракови заболявания да бъдат свързани с ЕРМ и Европейския референтен център;

185. припомня, че Съвместният изследователски център играе активна роля в подкрепата на дейностите и оползотворяването на данните от регистрите на раковите заболявания; счита, че мандатът, финансирането и политическата подкрепа за Съвместния изследователски център за продължаване и ускоряване на работата по координиране с регистрите на раковите заболявания следва да бъдат засилени, по-специално по отношение на събирането на резултати от лечението на пациентите и доказателства от практиката и определянето на клъстери на раковите заболявания и тяхното интегриране в съществуващите регистри на раковите заболявания;

186. приветства разработването на европейска научноизследователска инфраструктура, изцяло предназначена за педиатрични научни изследвания, включващи онкологията, която ще улесни основните, предклиничните и транс-националните педиатрични научни изследвания, които са в основата на достъпа до клинични изпитвания и наличието на лекарства за деца;

187. приветства създаването през 2021 г. на Център за знания в областта на раковите заболявания, който да допринесе за обмена и координацията на научни и технически инициативи, свързани с раковите заболявания, на равнището на ЕС; счита, че Центърът за знания следва да обхваща всички заинтересовани лица (представители на всяка НПКР, сдружения на пациенти и лица, полагащи грижи, научни общества, съответните органи и агенции на ЕС и представители на стопански субекти и др.); счита, че този Център за знания следва да се основава на скрининга на данни, докладите на ЕРМ и регистрите на раковите заболявания; счита, че неговата мисия следва да бъде ясно определена и да включва:

- а) координиране на мрежата на всички НПКР;
- б) съставяне на европейска пътна карта, въз основа на която да бъдат организирани кампании за профилактика и образователни програми за насърчаване на здравето;
- в) координиране на установяването на общи критерии за качество, на които да се основават националното акредитиране на програмите за скрининг, регистрите на раковите заболявания и центровете за лечение на рака;
- г) разработване, въз основа на най-новите научни данни, на насоки за клиничната практика и схеми за гарантиране на качеството, за да се подобри целият процес на полагане на грижи за всички видове рак, и по-специално за редките и педиатричните ракови заболявания;
- д) съставяне на годишни доклади и установяване на рамки за подобряване на събирането на данни от програмите за скрининг, регистрите на раковите заболявания и ЕРМ на равнището на ЕС;
- е) представяне на изследвания на въздействието на профилактиката и диагностицирането, включително приблизителни прогнози за намаляване на икономическите разходи чрез увеличаване на инвестициите в профилактика и диагностициране;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- ж) координиране на обмена на най-добри практики и резултати между ЕРМ и всеобхватните центрове за ракови заболявания;
- з) създаване на всеобхватен модел въз основа на плана и „Хоризонт Европа“ и с приноса на пациентите и лицата, полагащи грижи, с цел да се установят приоритетите в областта на научните изследвания и евентуално да се даде възможност за развитието на координирана и ефикасна сила в областта на научните изследвания на рака в Европа;
- и) улесняване на споделянето на анонимизирани данни, събирани в европейския изчислителен облак относно рака за клинични специалисти и изследователи, както и за субекти, разработващи здравни услуги и модерни технологични решения за болни от рак пациенти;
- й) подкрепа за общи програми за обучение на здравни специалисти, пациенти и лица, полагащи грижи;
- к) предоставяне на актуална, проверена и прозрачна информация на гражданите и професионалистите относно причините за рака, лечението и законодателството на ЕС;
- л) мониторинг на степента на изпълнение на съответните препоръки в НПКР на държавите членки и редовно предоставяне на достъп до резултатите от този мониторинг;
- м) предлагане на измерими и възпроизводими показатели за основните резултати, очертани в плана;

188. припомня, че изследователите трябва да работят съвместно за намиране на възможно най-доброто лечение, особено за пациенти, страдащи от редки ракови заболявания, но че те са изправени пред сериозни пречки; поради това призовава Комисията систематично да разглежда, чрез своя механизъм за научни консултации или чрез назначаването на специален пратеник за трансгранични изследвания в областта на раковите заболявания, всички пречки пред трансграничните изследвания и сътрудничество в областта на раковите заболявания, включително регулирането, с цел насърчаване на трансграничните научни изследвания в областта на раковите заболявания;

189. препоръчва създаването на поне един регистър на раковите заболявания във всеки регион на ЕС, включително в отдалечените и най-отдалечените региони; счита, че е от основно значение да се гарантира гладкото функциониране на регистрите на раковите заболявания; подкрепя укрепването на капацитета на националните регистри на раковите заболявания за събиране на стандартизирани резултати, докладвани от пациентите, за по-добро очертаване на начина на живот на гражданите на ЕС, включително социално-икономическите условия, професионалната информация, факторите, свързани с околната среда, и други данни, както и за установяване на причините за неравенствата по отношение на заболяемостта, разпространението и преживяемостта на раковите заболявания; подчертава важната необходимост от съвместното събиране на данни във всички държави членки; призовава за съпоставимост на източниците на данни и за оперативна съвместимост на регионалните и националните регистри на раковите заболявания чрез хармонизиране на обхвата и качеството на събирането на данни, както и за сигурен достъп до тези данни; призовава за възлагане на мандат на националните регистри на раковите заболявания да анализират различията в заболяемостта и да отправят препоръки към националните съвети по ракови заболявания и Съвместния изследователски център относно необходимостта от интервенции; призовава за използването на съвременни епидемиологични методи и методи на молекулярната генетика за анализ на разпространението на ракови заболявания и за установяване на причините за него; призовава за въвеждането на специални регистри за педиатричните злокачествени заболявания в съответствие с Международната класификация на раковите заболявания в детска възраст; призовава за подобряване на достъпа до клинични изпитвания и програми за палиативна употреба за пациенти с редки ракови заболявания при възрастните;

190. решително подкрепя създаването на регистър на неравенствата по отношение на рака на европейско равнище, обявено в плана, с цел установяване на тенденциите, различията, неравнопоставеността и неравенствата между и в рамките на държавите членки; счита, че този регистър ще помогне за установяването на предизвикателствата и специфичните области за действие за насочване на инвестициите и интервенциите и улесняване на проучванията на неравенствата на равнището на ЕС, на национално и регионално равнище; призова регистърът да бъде достъпен за обществеността; подчертава, че е необходимо регистърът да обхваща и социалните неравенства, като например тези, свързани със социално-икономическия статус, професията и пола;

191. призовава Комисията да насърчава публикуването на научни резултати при отворен достъп, за да бъдат те по-лесно достъпни за специалистите и изследователите;

192. подкрепя намерението на Комисията да се даде възможност на раково болните пациенти да разполагат със сигурен достъп и да споделят електронни здравни досиета през границите; счита, че Комисията би могла да постави основите за европейското пространство за здравни данни, свързано с въвеждането на цифрово здравеопазване в цяла Европа, чрез събиране, анализ и обмен на анонимизирани медицински данни (от регистрите на раковите заболявания, болниците, академичните клинични изпитвания и кохортните изследвания), и биологични данни (от кръвни и туморни проби) в европейския изчислителен облак относно рака; подчертава, че хармонизираното тълкуване на Общия регламент относно защитата на данните във всички държави членки е основата за нови инициативи за споделяне на данни, като например европейското пространство за здравни данни; насърчава използването на здравни данни за изследователски цели („алтруизъм

Сряда, 16 февруари 2022 г.

на данните“); приветства планираното създаване на виртуален европейски цифров център за ракови болни пациенти в рамките на мисията за борба с рака на „Хоризонт Европа“ с цел подкрепа на стандартизиран подход към участието на пациенти, изразили желание да предоставят и обменят своите стандартизирани и еднакво дефинирани здравни данни; препоръчва включването на пациентите във всички действия, свързани със съхранението и използването на здравни данни за целите на разработването на политики и научните изследвания; приветства планираното разширяване на Европейската информационна система за рака преди 2022 г.;

193. призовава за подобрени стандарти в образованието и обучението на здравните специалисти; насърчава общи и мултидисциплинарни програми за обучение на здравни специалисти в тясно сътрудничество с европейските научни общества; приветства стартирането на междудисциплинарна програма за обучение в областта на раковите заболявания на всеки етап от процеса на лечение и грижи, включително диагностика, лечение, усложнения и съпътстващи заболявания, преживяване и грижи в края на живота;

III. Финансиране на европейския план за борба с рака

194. подчертава, че планът следва да се разглежда не само като политически ангажимент за промяна, но и като набор от конкретни и амбициозни инициативи, които ще подкрепят, координират и допълват усилията на държавите членки за намаляване на физическите и психическите страданията, причинявани от раковите заболявания; насърчава Комисията да оптимизира последователното прилагане на инициативите, очертани в плана, с ясни насоки за държавите членки относно конкретните действия за борба с неравния достъп до диагностициране и лечение на раковите заболявания, както и за адекватно финансиране, особено за справяне с неравния достъп; подчертава обаче съществуващите разлики в капацитета на държавите членки за усвояване на отпуснатите досега средства, предназначени за програми в областта на здравеопазването; призовава Комисията да предостави на държавите членки насоки и ясен преглед на целевите средства от ЕС, специално определените пътеки, които свързват действията, очертани в плана, с механизмите за финансиране на ЕС, определени в него, както и евентуалните полезни взаимодействия и взаимно допълване между програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ и други програми като „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“, Механизъмът за възстановяване и устойчивост Next Generation EU и структурните и кохезионните фондове, с цел подобряване на равния достъп до качествено диагностициране и грижи, адекватни инвестиции в профилактиката на раковите заболявания и иновациите и повишаване на устойчивостта на здравните системи; подчертава значението на кохезионните фондове за постигане на равенство в достъпа до здравеопазване, особено в по-слабо развитите части на ЕС, включително селските райони, чрез инвестиции в здравна инфраструктура и работна сила;

195. призовава държавите членки да гарантират, че за правилното изпълнение на плана и съответните им НПКР се предоставят достатъчно средства; счита, че не повече от 30 % от средствата по плана следва да бъдат разпределяни за изпълнението на НПКР;

196. приветства плана за финансиране в размер на 4 милиарда евро и отбелязва взаимното допълване на източниците на финансиране, както е посочено в самия план; отбелязва, че предложеният бюджет следва да се разглежда като първа стъпка към осъществяването на всички действия по плана; припомня, че планът ще се ползва от различни източници на финансиране, като програмите „ЕС в подкрепа на здравето“, „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“, както и Механизма за възстановяване и устойчивост; подчертава необходимостта борбата с рака да бъде включена във всички източници на финансиране по последователен и прозрачен начин; подчертава по-специално значението на засилването на научните изследвания, иновациите и профилактиката в областта на рака, както и необходимостта от заделяне на повече средства за тях; подчертава необходимостта от редовно преразглеждане на предложените бюджетни средства за плана с оглед на евентуалното им увеличаване, когато това е възможно; подчертава, че е необходимо тези средства да бъдат мобилизирани от държавите членки в съответствие с нуждите, определени от всяка държава, и те да бъдат насочени в полза на обществен интерес и общественото здравеопазване;

o

o o

197. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, правителствата и парламентите на държавите членки и на Световната здравна организация.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0039

Изпълнение на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2021 г.

Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2021 г. (2021/2182(INI))

(2022/С 342/13)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално членове 21 и 36 от него,
  - като взе предвид Устава на ООН, Конвенцията на ООН по морско право, Заключителния акт от Хелзинки от 1 август 1975 г. и последващите го документи, както и Парижката харта за нова Европа от 19—21 ноември 1990 г.,
  - като взе предвид доклада на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (заместник-председателя/върховен представител) от 16 юни 2021 г., озаглавен „Доклад за ОВППС — нашите приоритети през 2020 г.“ (HR(2021)0094),
  - като взе предвид Резолюция 1325(2000) от 31 октомври 2000 г. на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността,
  - като взе предвид препоръката си относно насоката на развитие на политическите отношения между ЕС и Русия от 16 септември 2021 г.⁽¹⁾ и резолюцията си относно положението на украинската граница и в окупираните от Русия територии на Украйна от 16 декември 2021 г.⁽²⁾,
  - като взе предвид съвместните декларации относно сътрудничеството между ЕС и НАТО от 10 юли 2016 г. и 8 юли 2018 г.,
  - като взе предвид предходните си резолюции относно положението в Хонконг, включително резолюциите от 8 юли 2021 г. относно Хонконг, по-специално случая на вестник „Епъл дейли“⁽³⁾ и от 19 юни 2020 г. относно закона на КНР за националната сигурност по отношение на Хонконг и необходимостта ЕС да защити високата степен на автономност на Хонконг⁽⁴⁾,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0354/2021),
- A. като има предвид, че Парламентът има задължението и отговорността да упражнява демократичен надзор и контрол върху общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС) и върху общата политика за сигурност и отбрана и следва както да получава необходимата информация по прозрачен и навременен начин, така и да притежава ефективните средства за пълноценно и ефективно изпълнение на тази функция;
- B. като има предвид, че неотдашните международни събития и многоизмерни предизвикателства, както и бързо променящата се геополитическа среда, ускорила съществуващите тенденции, засягащи най-важните аспекти на ОВППС на ЕС, разкриха уязвимостта на ЕС към външните събития и натиск, подчертаха необходимостта от по-силни, по-амбициозни, надеждни, стратегически и обединени действия на ЕС на международната сцена и поставиха акцент върху необходимостта ЕС да може самостоятелно да определя свои собствени стратегически цели и да развива способности за тяхното преследване;

⁽¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0383.

⁽²⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0515.

⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0356.

⁽⁴⁾ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 71.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- В. като има предвид, че тези събития и предизвикателства включват безпрецедентната пандемия от COVID-19, започнала в Ухан, Китай; променящата се роля на САЩ на световната сцена, усилията на Русия за разрушаване на европейската архитектура за сигурност и продължаващите нападения срещу Украйна и окупацията на територии в Грузия и Украйна, хибридните атаки срещу държавите — членки на ЕС, например инструментализирането на мигрантите, насочени към оспорване на демократичните основи на ЕС; непрекъснатото нарушаване на международното право от страна на Беларус; нарастващата настъпателност на Китайската комунистическа партия и други авторитарни и тоталитарни режими; неотдавнашния бърз срив на държавните структури в Афганистан и последвалото превземане на страната от талибаните; напрежението в Индийския и Тихия океан, особено в Южно- и Източнокитайско море, както и в Тайванския проток; разпространението на оръжия за масово унищожение; поставянето под съмнение на споразуменията за контрол над въоръженията; изменението на климата; финансовите престъпления; задълбочаването на регионални конфликти, довели до разселване на население; конкуренцията за природни ресурси; недостига на енергия и вода; нефункциониращите държави; тероризма; организираната транснационална престъпност; кибератаките; и кампаниите за дезинформация;
- Г. като има предвид, че тези съществуващи тенденции са резултат от промени в глобалния баланс на силите в посока към многополюсен свят на засилена геополитическа конкуренция, което затруднява глобалното управление и предоставянето на международни обществени блага във време, когато те са все по-необходими;
- Д. като има предвид, че светът навлезе в нова ера на „безмирие“, време на нарастваща геополитическа несигурност с умножаващи се регионални конфликти и конкуренция между великите сили със значителни последици за сигурността на ЕС;
- Е. като има предвид, че продължавашото военно струпване на руски военни сили по границата на Украйна и в нейните незаконно окупирани територии, както и в Беларус и Калининградска област представлява правдоподобна и сериозна заплаха за сигурността на Украйна и Европа; като има предвид, че всякакви по-нататъшни военни действия и хибридни нападения от страна на Руската федерация следва да доведат до приемането на тежки икономически и финансови санкции в тясно сътрудничество със Съединените щати, НАТО и други партньори;
- Ж. като има предвид, че вредното въздействие на изменението на климата върху сигурността на ЕС става все по-очевидно;
- З. като има предвид, че по прогнози повече от половината от нарастването на световното население до 2050 г. ще бъде в Африка, където се очаква да живеят 1,3 милиарда от допълнителните 2,4 милиарда души на планетата; като има предвид, че концентрацията на този растеж в някои от най-бедните държави, в съчетание с последиците от изменението на климата, ще доведе до поредица от нови предизвикателства, които, ако не бъдат овладени незабавно, ще имат изключително проблематични последици както за въпросните държави, така и за ЕС; като има предвид, че в доклада на Конференцията на ООН за търговия и развитие от 2019 г.⁽⁵⁾ се посочва, че са необходими допълнителни 2,5 трилиона щатски долара годишно за изпълнение на ангажиментите съгласно Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие;
- И. като има предвид, че ЕС трябва да действа на световната сцена с единно и съгласувано, въз основа на обща стратегическа култура, за да развива водещата си роля и да съживи и реформира многостранното сътрудничество, воден от своите ценности, а именно демокрацията, принципите на правовата държава, социалната справедливост, основните права, включително равенството между половете и подкрепата за свободата в световен мащаб, както и от своята визия за устойчиво и приобщаващо бъдеще;
- Й. като има предвид, че широко мнозинство от гражданите на ЕС и коментарите, получени до момента чрез цифровата платформа на Конференцията за бъдещето на Европа, подкрепят една по-силна роля на ЕС и общ европейски подход по въпросите на външната политика и политиката на сигурност и желаят да видят по-последователна и ефективна външна политика и политика на сигурност на ЕС;
1. подчертава, че за да постигне стратегическата цел да развие своята водеща роля в световен мащаб, ЕС следва да оформя своята ОВПИС въз основа на следните шест действия:

— защита на основания на правила международен ред, основан на принципите и ангажиментите, залегнали в Хартата на ООН, Заклучителния акт от Хелзинки и Парижката харта за нова Европа,

⁽⁵⁾ Конференцията на ООН за търговия и развитие, *Trade and Development Report 2019 — Financing a Global Green Deal* (Доклад за търговията и развитието от 2019 г. — Финансиране на световен зелен пакт), 2019.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- поемане на водеща роля в укрепването на многостранните партньорства по глобални приоритети, и по-специално партньорството с ООН, и в защитата и насърчаването на демокрацията и правата на човека в световен мащаб,
- подобряване на видимостта и на процеса на вземане на решения в ЕС и пълноценно и по-ефективно използване на инструментите на твърдата и на меката сила на ЕС, включително чрез въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство при вземането на решения в областта на външната политика на ЕС,
- постигане на европейски суверенитет чрез последователно взаимообвързване на външните дейности и вътрешните политики на ЕС, съчетаване на способността да се действа самостоятелно, ако е необходимо, с готовността да се преследва стратегическа солидарност с единомислещи партньори,
- по-нататъшно разработване на регионалните стратегии, включително дипломатическа и икономическа ангажираност и сътрудничество в областта на сигурността,
- засилване на демократичния надзор, контрола и отчетността и на парламентарното измерение на ОВППС на ЕС;

Поетане на водеща роля в укрепването на многостранните партньорства по глобални приоритети, и по-специално партньорството с ООН, и в защитата и насърчаването на правата на човека в световен мащаб

2. приветства нарастващата амбиция на ЕС и инициативите му да поеме водеща роля в насърчаването на глобални партньорства по основни приоритети и в укрепването на основания на правила и ценности многостранен ред чрез реформа на най-важните институции и организации, за да се повиши тяхната ефективност и да се увеличи тяхната издръжливост, и чрез по-добро използване на съществуващите механизми и институции за многостранно глобално управление; отбелязва, че тези инициативи дават възможност на международната общност, ръководена от международното право, да се справя ефективно с глобалните предизвикателства, като изменението на климата, пандемии, енергийната криза и терористичните заплахи, и да противодейства на влиянието на злонамерени авторитарни участници; отново посочва, че външната политика и политиката на сигурност на ЕС трябва да осигурят постигането на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) за 2030 г.;
3. подчертава необходимостта от развитието на истинско стратегическо партньорство между ЕС и ООН относно действията в областта на климата и правата на човека и в контекста на управлението на кризи; призовава държавите членки и правителствата по целия свят да предоставят повече правомощия, ресурси и капацитет за намеса на органите на ООН; изразява съжаление поради факта, че Китай и Русия не допускат Съвета за сигурност на ООН да осъжда потисническите режими за действията им, възпрепятстват единните международни действия в отговор на различни кризи и възпират изпълнението на решенията на Г-7 на равнище ООН; отново изразява силна подкрепа за Международния наказателен съд и призовава ЕС и държавите членки да предоставят подходяща финансова подкрепа, за да може Международният наказателен съд да изпълнява задачите си;
4. подчертава необходимостта ЕС да защитава и насърчава демокрацията в световен мащаб, като дава пример, включително като осигури стриктно спазване на принципите на демокрацията, правата на човека и върховенството на закона във всички държави членки; призовава ЕС да насърчава съюз на демокрациите по света; настоява, че е необходимо да се обединят ресурсите, да се обменят най-добри практики, да се координират общи действия и да се разработват общи стратегии по отношение на борбата със злонамерената намеса и дезинформацията от страна на авторитарни държави и техни представители, враждебни неправителствени участници и организации, както и от страна на недемократични участници в рамките на демократичните общества; счита, че за постигането на успех в това отношение ЕС и неговите държави членки следва да насърчават, чрез тясно сътрудничество с НАТО, наред с другото, подход в борбата с хибридните заплахи, който обхваща всички нива на управление и цялото общество, в съчетание с амбициозна програма за подкрепа на демокрацията с акцент върху опазването и насърчаването на свободата на словото и независимостта на медиите; изразява във връзка с това пълна подкрепа за срещите на върха за демокрация с домакин САЩ, които са съсредоточени върху конкретни действия за защита на всеобщите права на човека, предотвратяване на отстъплението от демокрацията и борба с корупцията;
5. призовава ЕС да развие своя инструментариум за борба с външната намеса, пропаганда и операции за оказване на влияние, включително като създаде нови инструменти, които позволяват налагането на финансови санкции на извършителите, и като укрепи съответните структури, и особено стратегическите комуникационни работни групи на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД); приветства текущото преразглеждане на Кодекса за поведение във връзка с дезинформацията, прилаган в Комисията; подчертава, че е необходимо ЕС да повиши видимостта на своята дейност чрез по-добра, по-стратегическа комуникация на външните си действия сред собствените си граждани, но и извън ЕС;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

6. изразява дълбока загриженост във връзка с продължаващото отстъпление от демокрацията и пречките за упражняването на правата на човека във все по-голям брой трети държави, включително нападенията срещу политическите права и почтеността на изборите; отново потвърждава значението на непрекъснатата подкрепа от ЕС за изборните процеси по света чрез мисии за наблюдение на избори, наред с другото, и припомня основната роля на Парламента в това отношение; подчертава, че е важно да се осигури най-висока степен на защита на местните наблюдатели на избори; призовава ЕС да засили допълнително сътрудничеството си в областта на наблюдението на избори с всички партньори в тази сфера, като Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Съвета на Европа и организациите, подписали Декларацията относно принципите за международно наблюдение на избори и Кодекса за поведение на международните наблюдатели на избори;

7. насърчава ЕС да продължи да развива водещата си роля в защитата и насърчаването на свободата, демокрацията и правата на човека в рамките на многостранни форуми, и по-специално ООН; счита, че ЕС следва да осигури прозрачното и ефективно използване на глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека (Закона „Магнитски“ на ЕС), включително като разшири обхвата на режима, така че той да обхваща също свързаните с корупция престъпления; отново изтъква, че ЕС следва да прилага по-добре разпоредбите относно правата на човека в сключените от него международни споразумения; припомня политическия характер на глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека, който е част от интегрирания и всеобхватен политически подход на ЕС;

8. настоява за пълното прилагане и систематичното интегриране на принципа на равенството между половете и на Третия план за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP III) във всички външни действия на ЕС, на всички нива на ангажираност и във всички съответни дейности и концепции, в т.ч. след приключването на срока на действие на GAP III; призовава ЕС и държавите членки да поемат ръководна роля в изпълнението на Резолюция 1325 (2000) на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността; настоятелно призовава ЕСВД да подобри географския си баланс, за да има подходящо национално представителство, отразяващо многообразието на държавите членки, както е посочено в член 27 от Правилника за длъжностните лица ⁽⁶⁾;

9. призовава за ефективно прилагане на концепцията за посредничество на ЕС за мир от 2020 г. с цел утвърждаване на позицията на ЕС като влиятелен глобален участник, който инвестира в предотвратяване на конфликти и посредничество, и като водещ участник в насърчаването и прилагането на мира на международно равнище; припомня сравнителното предимство на ЕС спрямо действията на отделните държави членки в областта на предотвратяването и разрешаването на конфликти; подчертава ключовата роля на Парламента в тази област чрез парламентарната дипломатия; признава ролята на младежките организации за изграждането на мирни общества и за насърчаването на култура на мир, толерантност и межкултурен и междурелигиозен диалог;

10. отново призовава за по-голяма подкрепа за стратегията на ЕС за морска сигурност, тъй като свободата на корабоплаване поставя все повече предизвикателства както в световен мащаб, така и в съседните държави; подчертава, че свободата на корабоплаване следва да бъде зачитана във всеки един момент; призовава ЕС да постави по-силен акцент върху гарантирането на свободата на корабоплаването и върху мерките, насочени към деескалация и предотвратяване на въоръжени конфликти и военни инциденти в морето;

11. призовава за амбициозна програма на ЕС за сътрудничество с най-важните партньори в подкрепа на свободата на религията и убежденията извън ЕС и за разглеждане на проблема, свързан с преследването заради религия и убеждения; отбелязва, че подкрепата за свободата на религията и убежденията допринася за насърчаването на траен мир и следователно за справяне с много от предизвикателствата, пред които са изправени ЕС и неговите държави партньори; настоятелно призовава Комисията да назначи възможно най-скоро нов специален пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на религията и убежденията;

12. приветства усилията на ЕС като световен лидер в борбата срещу изменението на климата и настоятелно призовава Комисията и ЕСВД да предложат нови инициативи, като придаването на международен характер на Европейския зелен пакт, както и инициативи за действия в отговор на свързаните с климата рискове за сигурността и за справяне с въздействието на изменението на климата на местно равнище, особено за уязвимите групи от населението и тежко засегнатите общности; счита, че ЕС следва да подкрепя амбициозни цели за намаляване на CO₂ в трети държави, и подчертава необходимостта дипломатията по въпросите на климата да играе решаваща роля; очаква прилагането на Европейския зелен пакт да има значителни геополитически последици и да повлияе на отношенията на ЕС с някои от неговите партньори, например чрез справяне със зависимостта на ЕС от доставките на изкопаеми горива от Русия;

13. приветства подхода и глобалната водеща роля на ЕС в предоставянето на ваксини срещу COVID-19 и в справянето със социалните и икономическите последици от пандемията чрез механизма COVAX и глобалния пакет за възстановяване на „Екипа Европа“; призовава ЕС да предложи стабилна глобална здравна стратегия, която да включва глобалните усилия и усилията на ЕС за осигуряване на по-добра готовност в световен мащаб и ефективна реакция при предстоящи кризи и за обезпечаване на безплатен, справедлив, финансово достъпен и справедлив достъп до ваксини в целия свят; отново подчертава,

⁽⁶⁾ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

че е необходимо ЕС да повиши своята независимост в областта на здравеопазването и да диверсифицира своите вериги за доставки, за да престане да разчита на авторитарни и тоталитарни режими; приветства партньорството между ЕС и САЩ във връзка с глобалната кампания за ваксиниране срещу COVID-19;

14. признава, че технологиите, свързаността и потоците от данни са важно измерение на външните отношения и на споразуменията за партньорство на ЕС и че те имат значителни геополитически последици; настоятелно призовава ЕС да развие глобални партньорства за установяването на справедливи, открити и ръководени от ценности норми и стандарти за основано на правила, етично и ориентирано към човека използване на технологиите при зачитане на неприкосновеността на личния живот на отделните ползватели, и по-специално що се отнася до изкуствения интелект и управлението на интернет чрез поставянето на кибердипломатията в основата на своите външни действия; подчертава, че е необходимо ЕС да осигури сътрудничество и координация между демокрациите в това отношение и да осигури зачитането на международното и хуманитарното право, когато предприема действия във връзка с конфликти; подчертава специфичната заплаха, която новите цифрови технологии могат да представляват за защитниците на правата на човека и други лица чрез контролирането, ограничаването и подпоаването на тяхната дейност, както наскоро показаха разкритията за софтуера „Пегас“; призовава ЕС да поеме инициативата за насърчаване на мораториум върху износа на технологии за шпионски софтуер, използван за репресивни цели, и за приемането на стабилна международна регулаторна рамка в тази област; призовава ЕС и държавите членки да осигурят надлежна проверка на правата на човека и подходяща проверка на износа на европейски технологии за наблюдение и техническа помощ в съответствие с Регламента за изделията с двойна употреба⁽⁷⁾; призовава ЕС и държавите членки да си сътрудничат с правителствата на трети държави, за да се сложи край на репресивните законодателни практики и законодателство по отношение на киберсикурността и борбата с тероризма; подчертава необходимостта ЕС да запази правата на личността; поради това подчертава, че системите за оценяване на гражданите не са в съответствие с основните ценности на ЕС; подчертава, че подобни политики и инструменти за наблюдение не следва при никакви обстоятелства да се въвеждат и използват в ЕС; поради това подчертава, че ЕС трябва да работи за ограничаване и противодействие на транснационалния обхват на цифровите репресии; отбелязва, че износет на отбранителни технологии и въоръжения е от компетентността на държавите членки;

15. отново заявява, че ЕС следва да разработи и прилага глобална стратегия за свързаност като продължение на настоящата стратегия за свързаност между ЕС и Азия и като стратегически отговор за укрепване на влиянието му в много региони на света, например Латинска Америка, Африка и Азия; приветства следователно амбициозната и многостранна инициатива „Global Gateway“ (Глобален портал), представена от Комисията на 1 декември 2021 г., чиято цел е да се инвестира, наред с другото, в цифрови мрежи и качествена инфраструктура с партньори по целия свят, справедливо и устойчиво, и която обещава по-стабилни партньорства без създаване на зависимост; подчертава, че Комисията следва да обвърже проектите за свързаност с трети държави със спазването на строги социални и трудови права, прозрачност, правата на човека, надлежна проверка, оперативна съвместимост, добро управление и демократични стандарти, както и с етичното използване на технологиите, както на национално равнище, така и в чужбина; отбелязва в това отношение, че Комисията следва да разработи стратегия за подобряване на достъпа на своите партньори до надеждни и безопасни технологии; подчертава, че инвестициите в свързаност трябва да подкрепят икономическата устойчивост и декарбонизацията на икономиката, съвместима с Парижкото споразумение; изисква повече усилия за прилагане на партньорствата на ЕС за свързаност и насърчава Комисията да разработи тези проекти за свързаност съвместно и в сътрудничество с единомислещи партньори; би приветствал установяването на партньорство за свързаност с Африканския съюз (АС) на следващата среща на върха между АС и ЕС;

16. приветства глобалната инициатива на G-7 „Build Back Better World“ и настоятелно призовава ЕС да играе активна роля в по-нататъшното ѝ развитие, включително чрез набилязване на връзки и по взаимно подсилващ се начин със стратегията „Global Gateway“ (Глобален портал);

Подобряване на видимостта и на процеса на вземане на решения на ЕС и пълноценно и по-ефективно използване на инструментите на твърдата и на леката сила на ЕС, включително чрез въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство при вземането на решения относно външната политика на ЕС

17. отново заявява, че ЕС се нуждае преди всичко от единство и от по-силна и действителна политическа воля на своите държави членки за съвместно договаряне и насърчаване на общи цели на външната политика на ЕС и сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната на ЕС, насочени към прилагане на целите, ценностите, принципите и нормите на член 21 от ДЕС; подчертава необходимостта от създаване на съюз за сигурност и отбрана, който да служи като отправна точка за прилагане на обща политика за европейска отбрана в съответствие с разпоредбата, предвидена в член 42, параграф 2 от ДЕС;

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба (ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

18. подчертава, че външната политика на ЕС трябва да притежава свои собствени инструменти по въпросите на външните работи, правата на човека и сигурността и отбраната; припомня, че постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) е заложено в Договора от Лисабон, но беше установено едва през 2017 г.; призовава следователно държавите членки и Съвета да имат смелостта да използват възможно най-ефективно всички инструменти на външната политика, предвидени в Договорите;

19. подчертава необходимостта ЕС, в сътрудничество с държавите членки, да увеличи способността си да действа ефикасно, навременно, проактивно и независимо, и да формира реакцията на ЕС по отношение на текущите и предстоящите предизвикателства; подчертава спешната необходимост ЕС да създаде механизъм за автоматичен обмен на информация и разпознавателни данни между държавите членки и ЕС по въпросите на външните работи и сигурността, които възникват извън ЕС, включително относно тероризма, който продължава да бъде заплаха за европейските ценности и сигурност и изисква прилагането на многоизмерен подход; приветства текущия процес на стратегическия компас като отправна точка за постигане на напредък в изграждането на Европейски съюз за сигурност и отбрана и за стратегическата автономност на ЕС по отношение на неговата сигурност и отбрана, както и за развитието на култура на обща европейска стратегическа сигурност и отбрана, ръководена от общи за държавите членки ценности и цели и от общо разбиране за заплахите и зачитане на специфичните политики на държавите членки в областта на сигурността и отбраната; очаква стратегическият компас да спомогне за оформянето на общо виждане за сигурността и отбраната на ЕС с оглед на постигането на стратегическа автономност; подчертава, че резултатът следва да бъде отразен в преразглеждана версия на Глобалната стратегия на ЕС от 2016 г., в която се вземат предвид основните заплахи, предизвикателства и възможности и се предлагат пътища за ЕС да играе по-активна глобална роля; изтъква освен това, че тези констатации следва да представляват основата за преразглеждане на други документи, като плана за развитие на способностите от 2018 г.;

20. подчертава значението на правата на човека като неразделна част от инструментариума на ЕС по въпросите на външните работи и изтъква неговата допълняемост; насърчава ЕС да съгласува действията си с държавите партньори с оглед на защитата на правата на човека и прилагането на санкции с цел увеличаване на тяхното въздействие; припомня, че съгласуването и единно прилагане на ограничителните мерки във всички държави членки е предварително условие за доверието във външната политика на ЕС и нейната ефикасност; настоятелно призовава Комисията, като пазител на Договорите, и Съвета и заместник-председателя/върховен представител, като отговарящи за единството, съгласуваността и ефикасността на външната политика на ЕС, да гарантират, че действията на национално равнище в отговор на неспазването на приетите от ЕС ограничителни мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи; призовава ЕС във връзка с това да гарантира ефективността и пълното спазване на ограничителните мерки на ЕС, наложени в отговор на агресията на Русия спрямо Украйна и предприятието от Русия незаконно анексиране на Крим; настоятелно призовава ЕС да поддържа тясна координация и сътрудничество със САЩ при използването на санкции, когато преследват общи цели на външната политика и политиката на сигурност, като същевременно се избягват възможни нежелани последици за интересите на двете страни;

21. подчертава освен това, че след като бъде приет от Съвета, стратегическият компас следва да има значителна добавена стойност за ОВППС на ЕС и за общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и следва допълнително да задълбочи солидарността между държавите членки; приветства факта, че стратегическият компас се основава на общ анализ на заплахите и предизвикателствата, пред които са изправени ЕС и неговите държави членки, набелязва настоящите и бъдещите пропуски в способностите — както институционални, така и по отношение на активите — и предоставя ясна пътна карта за запълване на тези пропуски; отново заявява намерението на Парламента да участва в този процес, по-специално чрез упражняване на правото си на контрол и чрез установяването на процедура за редовен преглед; очаква окончателният тест на стратегическия компас и стратегическата концепция на НАТО да бъдат съгласувани помежду си, така че да се осигури укрепена съвместна работа и споделяне на тежестта и да се набележат начини за укрепване на сътрудничеството между ЕС и НАТО; отново изтъква принципа на единен комплект въоръжени сили; изисква държавите членки да постигнат, след завършването на стратегическия компас, обща стратегическа култура, както и амбициозно общо разбиране на член 42, параграф 7 от ДЕС и на член 222 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на връзката им с член 5 от Северноатлантическия договор; очаква стратегическият компас да бъде в състояние да предостави повече възможности за партньорските държави, включително Източното партньорство, свързани с повишаването на устойчивостта спрямо съвременните заплахи и предизвикателства за сигурността; счита, че настоящата агресивна външна политика и политика на сигурност на Русия следва да бъде посочена в този документ като сериозна заплаха за сигурността на европейския континент;

22. припомня, че Договорите предвиждат възможността за подобряване на процедурите за вземане на решения в областта на ОВППС; припомня член 31, параграф 2 от ДЕС, съгласно който Съветът може да взема някои решения по въпроси на ОВППС чрез гласуване с квалифицирано мнозинство, и клаузата за преход, съдържаща се в член 31, параграф 3 от ДЕС, която предвижда възможност за постепенно преминаване към гласуване с квалифицирано мнозинство на решения в областта на ОВППС, които нямат военни последици или последици в областта на отбраната, но укрепват солидарността и взаимопомощта на ЕС в случай на кризи; подчертава, че вземането на решения с единодушие възпрепятства способността на ЕС да действа, и поради това настоятелно призовава държавите членки да използват гласуване с квалифицирано мнозинство при вземането

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

на решения във връзка с ОВППС; отново призовава по-специално за въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство за приемането на изявления по международни въпроси, свързани с правата на човека, и на решения, свързани с правата на човека, въвеждането и прилагането на санкции съгласно глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека и за всички решения относно гражданските мисии на ОПСО; подчертава, че гъвкавостта и способността на ЕС да действа по широк кръг от външнополитически въпроси могат да се подобрят чрез използване на членове 31 и 44 от ДЕС;

23. призовава за по-активни консултации между ЕС и НАТО на равнището на Комитета по политика и сигурност и Северноатлантическия съвет;

24. отново призовава за установяването на нови форми на сътрудничество, например Европейския съвет за сигурност, с цел да се разработи интегриран подход към конфликтите и кризите; подчертава, че съставът и възможните правомощия на това сътрудничество следва да бъдат проучени; припомня, че текущата Конференция за бъдещето на Европа предоставя подходяща рамка за формулирането на новаторски предложения в това отношение; призовава Конференцията да бъде по-амбициозна по отношение на външното измерение на политиките на ЕС, включително в областта на сигурността и отбраната, например чрез създаването на редовни многонационални въоръжени части и въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство при вземането на решения относно външната политика на ЕС; отбелязва обаче, че новите институционални рамки сами по себе си няма да решат структурните и политическите предизвикателства, пред които е изправена ОПСО; отново призовава за създаването на Съвет на министрите на отбраната;

25. подчертава, че собствените инструменти на ЕС следва да включват създаването на Европейско дипломатическо училище, където дипломатите от ЕС да се обучават от самото начало и да постигат единомислие относно общите ценности и интереси на ЕС, като се изгражда истински дух на колективна солидарност, определен от обща дипломатическа култура от европейска гледна точка; призовава за цялостно изпълнение на пилотния проект „Към създаването на Европейско дипломатическо училище“, който може да проправи пътя за създаването на посоченото училище и който следва да включва утвърждаването на процес на подбор за постъпване в ЕСВД и в делегациите на ЕС; подчертава значението на укрепването на дипломатическото представителство на ЕС в трети държави и полагането на усилия за пълноценно дипломатическо представителство в многостранните организации като цяло и в ООН в частност; подчертава, че по-стабилното представителство на ЕС в трети държави и многостранни организации значително ще насърчи така необходимото единство между институциите на ЕС и държавите членки, когато става въпрос за справяне с глобалните предизвикателства в областта на ОВППС;

26. подчертава, че цялостният подход към ОВППС изисква установяването на полезни взаимодействия между всички налични активи на ЕС в областта на външната дейност; във връзка с това подчертава основната роля и сравнителното предимство на Европейския парламент в дипломатията на ЕС, по-специално чрез междупарламентарните отношения и широкото участие на Парламента чрез програми за подкрепа на демокрацията, изпълнявани съвместно с трети лица; призовава Комисията, ЕСВД и държавите членки да признаят Парламента като неразделна част от „Екипа Европа“ и да отразят това в оперативните структури; изтъква, че културата се превърна в полезен дипломатически инструмент и в основна част от меката сила на ЕС; подчертава, че културата има голям потенциал за насърчаване на ценностите на ЕС;

27. призовава ЕСВД и Съвета да предприемат стъпки за преразглеждане на обхвата и мандатите на специалните представители и специалните пратеници на ЕС и за гарантиране на прозрачност и всеобхватна оценка на ефективността и добавената стойност на тези длъжности, както беше поискано от Парламента в неговата препоръка от 13 март 2019 г.⁽⁸⁾; настоятелно призовава ЕСВД и Съвета да предприемат всички необходими стъпки, за да изпълнят препоръката на Парламента във възможно най-кратък срок;

28. приветства усилията на Комисията за засилване на капацитета за прогнозиране на ЕС, включително по отношение на ОВППС, както беше посочено във втория годишен доклад за стратегическо прогнозиране „Капацитетът и свободата на действие на ЕС“; предлага да се предприемат междуинституционални дейности за прогнозиране на политическо равнище с цел включване на прогнозирането в изготвянето на политиките и подобряване на подготовката на ЕС по отношение на предстоящите предизвикателства, като предизвиканите от климата кризи и конфликти, и укрепване на способността му да оформя регионалното и глобалното развитие;

⁽⁸⁾ Препоръка на Европейския парламент от 13 март 2019 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно правомощията и мандата на специалните представители на ЕС (ОВ С 23, 21.1.2021 г., стр. 146).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

29. подчертава, че външното измерение на бюджета на ЕС трябва да бъде подходящо финансирано и подготвено за незабавна реакция на настоящите, възникващите и бъдещите предизвикателства; настоява, че бюджетът за външна дейност следва да се съсредоточи върху приоритетни области, както географски, така и тематично, и върху области, в които действията на ЕС могат да донесат най-голяма добавена стойност;

Постигане на европейски суверенитет чрез последователна взаимосвързаност на външната и вътрешната дейност на ЕС, като се съчетава способността да се действа самостоятелно, ако е необходимо, с готовността да се проследва стратегическа солидарност с единомислещи партньори

30. призовава ЕС да увеличи своя стратегически суверенитет в конкретни области, които са от основно значение за продължаващото превъзходство на Съюза на международната сцена, като насърчаването на ценностите на ЕС, основните права, справедливата търговия, икономиката, сигурността и технологиите, социалната справедливост, екологичния и цифровия преход, енергетиката и ролята му в справянето с настъпателността на авторитарните и тоталитарните режими; подчертава необходимостта от последователна взаимосвързаност между външните дейности и вътрешните политики на ЕС; отново призовава за създаването на Европейски съюз за сигурност и отбрана, който да служи като отправна точка за прилагане на обща европейска отбрана в съответствие с разпоредбата, предвидена в член 42, параграф 2 от ДЕС, и който ще осигури възможност на ЕС да действа самостоятелно, за да защитава своите интереси в областта на сигурността, когато е необходимо, и ще допринесе за превръщането на ЕС в по-способен и надежден стратегически партньор за неговите съюзници, включително НАТО и САЩ; призовава за засилване и рационализиране на сътрудничеството в областта на отбраната например по въпроси, свързани с отбранителното оборудване;

31. подчертава, че автономността на ЕС в областта на сигурността и отбраната означава разработване, координиране и бързо разгръщане на надеждни и оперативно съвместими стратегически способности, необходими за ефективното управление на кризи; защита на ЕС и на неговите граждани; обучение на основните партньори; ефективно сътрудничество, вземане на решения и разделение на труда, на възможностите за разработване и производство между държавите членки при пълна солидарност и на равнище ЕС, и на равнище други международни организации, като ООН и НАТО; както и способността да взема решения и да действа самостоятелно и независимо, ако е необходимо и в съответствие със собствените си интереси, принципи и ценности, посочени в член 21 на ДЕС, по-точно като се утвърждава като ефективен участник на световно равнище, и при пълно спазване на международното право; подчертава, че следва да се даде приоритет на изграждането на силни и надеждни съюзи, партньорства и многостранни договорености и на изграждането на стратегическа солидарност с единомислещи държави; подчертава, че този подход следва допълнително да укрепва сътрудничеството с партньорите, по-специално в рамките на НАТО; отбелязва, че тези подобрени европейски стратегически възможности и структури следва да бъдат съвместими и допълващи се с НАТО; приветства в това отношение изявлението на председателя на Комисията за среща на върха по въпросите на европейската отбрана в рамките на френското председателство на Съвета; подчертава, че до края на 2021 г. ЕС и НАТО ще представят съвместна декларация за сътрудничество; призовава за създаването на капацитет за бързо разгръщане, както беше представен от заместник-председателя/върховен представител, като първа стъпка към създаването на редовни многонационални въоръжени части на ЕС; подчертава, че тези сили трябва да осигурят добавена стойност в сравнение с бойните групи на ЕС, които никога не са разгръщани; поради това призовава Съвета и Комисията да направят оценка и да разработят варианти за създаването на редовни многонационални въоръжени части на ЕС, финансирани както от Европейския механизъм за подкрепа на мира, така и от бюджета на ЕС, като се използват в пълна степен текущите възможности, предлагани от договорите за ЕС;

32. признава НАТО като непрекъснатата основа на общата европейска сигурност и отбрана и насърчава съюзниците от двете страни на Атлантика да затвърдят своя ангажимент към НАТО като основна институция за отбраната на евро-атлантическата зона; отново призовава съюзниците да поддържат и спазват договорените изисквания за споделяне на тежестта, включително разходи за отбрана с цел 2 % от БВП, както беше договорено на срещата на върха на НАТО в Нюпорт през 2014 г.;

33. призовава държавите членки да приведат своята политика за износ на оръжие въз основа на разпоредбите на Обща позиция 2008/944/ОВППС от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване⁽⁹⁾, и да приемат стриктно прилагане на всички критерии; отново призовава заместник-председателя/върховен представител да даде приоритет на неразпространението, разоръжаването и контрола на оръжията, тъй като някои режими за контрол са атакувани от злонамерени правителствени участници, а други биват пренебрегвани до голяма степен и се разработват и разгръщат нови технологии, които имат потенциала да бъдат квалифицирани не само като новаторски, но и като революционни за военното дело;

34. подчертава необходимостта Съюзът да продължи да развива и укрепва своя технологичен, оперативен и цифров суверенитет и опит чрез утвърждаването на силна европейска отбранителна промишленост и пазар, развитието на европейската отбранителна технологична и индустриална база, повече съвместна научноизследователска и развойна дейност в областта на военното дело, обществени поръчки, обучение, поддръжка, общ подход към сигурността на доставките

⁽⁹⁾ ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

и по-амбициозно сътрудничество с демократични съюзници; подчертава необходимостта да се отдели специално внимание на нововъзникващите революционни технологии, мерките за киберсигурност и киберотбраната, защитата и устойчивостта на критичните инфраструктури и сигурните доставки на основни технологични компоненти като микропроводници; припомня възможностите, предлагани от съществуващите инструменти и механизми като ПСС, Европейския фонд за отбрана и координирания годишен преглед на отбраната; призовава държавите членки да използват тези инструменти и механизми в пълната им степен; приветства първите покани за представяне на предложения на Европейския фонд за отбрана, който е основен инструмент за укрепване на европейската сигурност и отбрана, както и на стратегическия суверенитет на ЕС;

35. изразява загриженост във връзка с технологичната зависимост на ЕС от външни доставчици, и по-конкретно от недемократични държави; изразява загриженост поради зависимостта на Европа от чуждестранни инструменти за обезпечаването на нейната киберсигурност; призовава институциите на ЕС да изградят общоевропейски консенсус относно необходимостта от запазване на европейската независимост в различни основни технологични области и от предлагането на прагматичен и автономен подход за избягване на зависимости и геополитическа принуда в критични технологични отрасли; подчертава по-конкретно стратегическото значение на 5G и на подводната кабелна инфраструктура;

36. подчертава, че общата политика в областта на киберотбраната и значителните способности за киберотбрана са основни елементи за разработването на задълбочен и подобрен Европейски съюз за сигурност и отбрана; подчертава спешната необходимост от разработване и укрепване както на общите способности за военна киберотбрана, така и на способностите на отделните държави членки в тази област; подчертава необходимостта всички институции на ЕС и държавите — членки на ЕС, да си сътрудничат на всички нива за изготвянето на стратегия за киберсигурност; призовава ЕСВД да осигури подходящи нива на киберсигурност за своите активи, помещения и дейности, включително нейното седалище и делегациите на ЕС;

37. подчертава, че европейският сектор на космическото пространство е основен фактор за постигането на автономност на ЕС, както и за просперитета и сигурността на неговите общества; изразява силна загриженост, че космическото пространство бързо се превръща в политическа сцена, която отразява геополитическата конкуренция на Земята, както и в нова технологична граница, и има потенциала бързо да се превърне във военна сцена, ако не бъдат въведени подходящи международни правни инструменти; подкрепя инициативите, насочени към засилване на космическата политика на ЕС, включително амбициозната нова космическа програма на ЕС, която трябва да се стреми да защитава текущите и бъдещите европейски космически активи; настоява ЕС да приведе в съответствие политическите и финансовите ангажменти със своите амбиции в космическата област; призовава за по-силен ангажимент на ЕС за разработването на всеобхватен международен космически регламент с цел предотвратяване на използването на космическото пространство като оръжие; подкрепя Сателитния център на Европейския съюз при предоставянето на лицата, вземащи решения, ранни предупреждения за възможни кризи и световна ситуационна осведоменост;

По-нататъшно разработване на регионалните стратегии, включително дипломатическа и икономическа ангажираност и сътрудничество в областта на сигурността

38. приветства заключенията на Срещата на върха на Западните Балкани, проведена в Бърдо край Кран в рамките на словенското председателство на Съвета; отново изразява подкрепа за перспективата за европейска интеграция на държавите от Западните Балкани и отново призовава съответно за ускоряване на процеса на разширяване и за предоставяне на ясен път за държавите, стремящи се към присъединяване към ЕС; призовава държавите членки най-накрая да изпълнят своето обещание и подчертава спешната необходимост от незабавно провеждане на първите междуправителствени конференции с Албания и Северна Македония, както и от осигуряване либерализиране на визовия режим за Косово; настоява процесът на разширяване да продължи да се основава категорично на изпълнението на всички приложими критерии от страна на държавите кандидатки, както са определени от Европейския Съвет, със силен акцент върху укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека и на малцинствата, както и върху насърчаването на помирието и икономическия напредък в Западните Балкани, като предпоставки за траен мир, стабилност и просперитет; подчертава необходимостта от подобро сътрудничество за преодоляването на общите предизвикателства; подчертава необходимостта от извличане на поуки относно политиката на разширяване, както и от повишена видимост и по-нататъшни инвестиции в региона за засилване на обществената осведоменост и съответно на доверието в ЕС и неговата ангажираност; призовава за диалог на ЕС с държавите от Западните Балкани за откриване на решения на проблеми, които възпрепятстват по-нататъшните реформи, включително изпълнението на 14-те основни приоритета в Босна и Херцеговина и осигуряване на прилагането на Дейтънското мирно споразумение; подчертава значението на европейската интеграция на тези партньорски държави за стабилността и сигурността на континента като цяло; призовава ЕС да подкрепи гражданското общество в Западните Балкани при насърчаването и популяризирането на европейските ценности; приветства работата на военната операция на Европейския съюз в Босна и Херцеговина (EUFOR Althea), която допринася за мира, стабилизацията и европейската интеграция на Босна и Херцеговина; отново припомня факта, че тази операция продължава да играе важна роля за сигурността и стабилността на Босна и Херцеговина и на региона; подчертава, в контекста на възможното бъдещо разширяване, необходимостта от по-ефикасен процес на вземане на решения на ниво ЕС; категорично осъжда противоконституционните отцепнически действия на органите на Република Сръбска, насочени към създаването на паралелни институции в областта на медицината и медицинските изделия, правосъдието, отбраната, сигурността и данъчното облагане, като по този начин се подкопават държавните структури на Босна и Херцеговина и се излага на екзистенциална заплаха нейното единство и териториална цялост; осъжда отрицателната роля на регионалните участници и руската външна

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

намеса; призовава Съвета да наложи целенасочени санкции на Милорад Додик и на неговите съюзници за корупционните му дейности, продължаващата дестабилизация на страната и подкопването на суверенитета и териториалната цялост на Босна и Херцеговина;

39. подчертава, че новоприетият Инструмент за предприєдинителна помощ за периода 2021 — 2027 г. (ИПП III) следва да подкрепя дългосрочни инвестиции в европейското бъдеще на региона и че подобрената обвързаност с условията на инструмента следва да се използва ефективно за постигане на конкретни резултати; приветства силната обвързаност с условията, свързани с демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава в рамките на модернизирания ИПП III; приветства икономическия и инвестиционен план за Западните Балкани и призовава за неговото незабавно прилагане за улесняване на дългосрочното възстановяване и икономически растеж на региона и неговата устойчива свързаност, доближавайки Западните Балкани до единния пазар на ЕС;

40. отново потвърждава категоричната си подкрепа за държавите от Източното партньорство, и по-специално по отношение на тяхната независимост, суверенитет и териториална цялост в рамките на международно признатите им граници, както и зачитането на волята на народа да решават своето бъдеще и външна политика, без външна намеса; призовава за пълно прилагане на Споразуменията за асоцииране с Грузия, Молдова и Украйна и на Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство с Армения; подчертава необходимостта от продължаване на преговорите по Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство между ЕС и Азербайджан в съответствие с условията, определени от Европейския парламент в неговата препоръка от 4 юли 2018 г. относно преговорите във връзка с всеобхватното споразумение между ЕС и Азербайджан⁽¹⁰⁾; настоятелно призовава държавите от Източното партньорство, и по-специално тези, които са избрали да следват пътя на демокрация и европейска интеграция, да осигурят зачитането на основните свободи, правата на човека и принципите на правовата държава и да продължат да прилагат необходимите социални, икономически и политически реформи; приветства съвместното съобщение на Комисията от 18 март 2020 г., озаглавено „Политиката за Източното партньорство след 2020 г. Повишаване на устойчивостта — Източно партньорство, което постига резултати в полза на всички“ (JOIN(2020)0007); отново заявява, че подкрепата на ЕС за по-нататъшна интеграция зависи от постигането на конкретен напредък по тези реформи; подкрепя принципа на ЕС на обвързаност с условия и диференциация, в т.ч. предоставянето на стимули; подчертава, че успехът на държавите от Източното партньорство може да бъде демонстриран и консолидиран само чрез процеса на интеграция към ЕС и това може да също така да покаже на руския народ какви социално-икономически ползи могат да донесат реформите от европейски тип; призовава Комисията и Съвета да използват предстоящата среща на върха на Източното партньорство, за да изпратят силно послание на подкрепа на партньорите на ЕС; призовава лидерите на ЕС да гарантират, че с финансирането, осигурено по линия на предложения през юни 2021 г. икономически и инвестиционен план, петте дългосрочни цели и десетте нови цели за 2025 г. ще допринесат реално за социалното и икономическото възстановяване от пандемията от COVID-19, ще укрепят икономическите връзки и ще установят търговски връзки между ЕС и партньорските държави;

41. осъжда прякото и непрякото участие на Русия и други външни участници във въоръжени конфликти, както и в хибридни атаки, окупации и разполагане на военни сили в региона или по нейните граници с региона; подчертава, че непрекъснатата заплаха в близост до ЕС изисква физическото присъствие в региона както на ЕС, така и на НАТО; подкрепя укрепването на сътрудничеството между ЕС и държавите от Източното партньорство в областта на сигурността и отбраната, по-конкретно що се отнася до мирното разрешаване на регионални конфликти, предприемането на действия срещу хибридни заплахи, кибератаки, кампании за дезинформация и пропаганда, спирането на вмешателството на трети страни в демократичните процеси и увеличаването на обществената устойчивост; потвърждава сближаването на тримата асоциирани партньори с ОВППС и подкрепя засиленото сътрудничество в областта на ОПСО, включително участието в ПСС, ако са изпълнени условията;

42. изразява дълбока загриженост във връзка със ситуацията в Беларус; осъжда възможно най-категорично актовете на насилие срещу мирни протестиращи и призовава за незабавното и безусловно освобождаване и сваляне на всички обвинения срещу всички лица, задържани по политически причини, преди и след т.нар. президентски избори от 9 август 2020 г.; отново заявява, че не признава Александър Лукашенко за президент на Беларус; призовава Съвета да приложи незабавно и в тясно сътрудничество с международните партньори възможно най-строгите и широкообхватни санкции срещу всички беларуски извършители на изборни измами, насилие и репресии в Беларус, както и срещу лица и образувания, които организират или допринасят за дейности, улесняващи незаконното преминаване на външните граници на ЕС; призовава Съвета да продължи да се стреми към международна координация, насочена към засилване на изолацията на диктатора и неговия режим; категорично осъжда използването на хибридни атаки от режима на Лукашенко срещу ЕС, включително използването на незаконните мигранти по външните граници на ЕС и инструментализацията на човешки същества за политически цели, в нарушение на международните норми; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да реагират бързо на възникващи заплахи в съответствие с правото на ЕС и с международните задължения и да адаптират своите

⁽¹⁰⁾ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 158.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

политики в областта на ОВППС и на миграцията и убежището към новите предизвикателства; изразява солидарност с държавите членки, изправени пред подобни заплахи; изразява загриженост във връзка широкомащабното разполагане на руски войски в Беларус, счита това за заплаха за европейската сигурност и за суверенитета на Беларус и призовава за незабавно оттегляне и зачитане на въпросния суверенитет; подчертава, че непоколебимо подкрепя демократична Беларус и изтъква значението на по-активния диалог с представители на гражданското общество и демократична опозиция на Беларус; подчертава значението на Платформата на Европейския парламент за борба срещу безнаказаността в Беларус и насърчава използването на всички налични правни средства за изправяне на Лукашенко и на членовете на неговия режим пред правосъдието;

43. подчертава необходимостта от повишена ангажираност на ЕС и държавите членки в Южен Кавказ за постигане на стабилност и просперитет в региона, както и за противодействие на влиянието и вмешателството на регионални сили; приветства ангажимента на председателя на Европейския Съвет за облекчаване на политическата криза в Грузия; разглежда този акт като израз на лидерската роля на ЕС и призовава за прилагане на подобен подход при кризисни и конфликтни ситуации в региона на Източното партньорство и извън него; подкрепя териториалната цялост на Грузия и осъжда окупацията на грузински територии от Русия, включително Абхазия и региона на Цхинвали/Южна Осетия; припомня на Русия за нейните международни задължения съгласно споразумението за прекратяване на огъня от 2008 г., постигнато с посредничеството на ЕС в рамките на френското председателство; призовава Русия да действа конструктивно и да създаде условия за постигането на напредък на международните дискусии в Женева; призовава Русия да спре да нарушава правата на човека в окупирания територии на Грузия и припомня на Руската федерация нейното правно задължение като силата, упражняваща „ефективен контрол“, както е отбелязано в решението на Европейския съд по правата на човека по делото *Грузия/Русия (II)* ⁽¹¹⁾; осъжда провокациите на окупационните сили, включително отвлечането на грузински граждани, убийства, незаконни задържания и постоянното изграждане на гранични съоръжения; призовава ЕС, неговите държави членки и заместник-председателя/върховен представител да предприемат активни действия за намирането на трайно решение между Армения и Азербайджан относно Нагорни Карабах и да предотвратят по-нататъшна ескалация на напрежението в региона, по-специално като настоятелно призоват Азербайджан и Армения да разгледат следвоенните въпроси, включително определянето на границите и освобождаването на всички останали военнопленници; припомня, че групата „Минск“ на ОССЕ продължава да бъде единственият международно признат формат за разрешаване на този конфликт въз основа на принципите на териториална цялост, неизползване на сила, самоопределяне и равни права, както и мирно разрешаване на конфликтите; призовава тя бързо да се върне към ролята си на посредник;

44. отново категорично осъжда агресивните политики на Русия срещу Украйна, и по-специално безпрецедентното военно присъствие по границите на Украйна, в окупирания Донбас и незаконно анексирания Крим, както и в Беларус, продължаващата финансова и военна подкрепа за незаконни въоръжени формации в Донбас, незаконната окупация на Автономна република Крим и град Севастопол, блокадата на Азовско море и непрекъснатите кибернетични и други хибридни атаки срещу Украйна; подчертава, че съсредоточаването на военни сили от страна на Русия представлява заплаха за мира, стабилността и сигурността в Европа; призовава руското правителство да изтегли силите си от украинските граници и да престане да заплашва съседите си; подчертава, че продължаването на руската агресия срещу Украйна ще доведе до тежки политически, икономически и финансови санкции срещу Руската федерация, нейната икономика и лицата, отговорни за вземането на решения; приветства създаването на Международната кримска платформа и призовава институциите на ЕС, държавите членки и единомислещите партньори активно да участват в тази инициатива, насочена към възстановяване на териториалната цялост на Украйна; отново изразява подкрепа за Меджлиса на народа на кримските татари като единствен международно признат представителен орган на кримските татари и приветства украинските граждани, и по-конкретно кримските татари, за непреклонната им позиция в окупиран Крим; призовава за възстановяването на Минския процес за прекратяване на военния конфликт в Източна Украйна; подкрепя непрекъснатите призови за увеличена и надеждна военна помощ и помощ в областта на сигурността за Украйна в сектора на сигурността и за военните реформи и обмисля предоставянето на военно обучение за офицери от украинските военни сили; признава първото заседание от кибердиалога между ЕС и Украйна и призовава за увеличена помощ от ЕС за Украйна в областта на киберсигурността; приветства обсъждането на военно-учебна мисия на ЕС в Украйна и изразява подкрепата си;

45. категорично осъжда широко разпространените актове на насилие, избухнали след мирни протести в Казахстан през януари 2022 г.; призовава органите на Казахстан да предприемат цялостно и независимо международно разследване на нарушенията на правата на човека и на основните свободи, извършени по време на безредиците;

46. подчертава неотложния характер на настоящия диалог относно сигурността в Европа между Съединените щати, техните европейски съюзници и Русия; настоява, че ЕС трябва да бъде неразделна част от тези обсъждания, за да се запазят независимостта, суверенитетът и териториалната цялост на всички европейски държави, да се насърчат мерките за

⁽¹¹⁾ Решение на Европейския съд по правата на човека от 21 януари 2021 г., *Грузия/Русия (II)*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

изграждане на доверие и да се намали напрежението на европейския континент; подчертава същевременно, че ако Руската федерация нахлуе в Украйна, ЕС трябва да бъде подготвен, съгласувано със Съединените щати и други съюзници и близки партньори, да наложи широкообхватни санкции срещу Русия;

47. отново заявява, че съгласно член 49 от ДЕС Грузия и Украйна имат перспективи за присъединяване към ЕС и могат да кандидатстват за членство в Съюза, при условие че спазват всички критерии от Копенхаген, както и принципите на демокрацията, зачита основните свободи, правата на човека и правата на малцинствата и спазват принципите на правовата държава; поради това призовава ЕС и неговите държави членки да признаят перспективата на Грузия и Украйна за членство, която се счита за изключително важна за сигурността и стабилността на държавите, както и движеща сила за тях да продължат да прилагат вътрешни реформи;

48. приветства съвместното съобщение на Комисията и заместник-председателя/върховен представител от 9 февруари 2021 г. относно обновеното партньорство с държавите от южното съседство⁽¹²⁾ и подкрепя мира, стабилността, просперитета и демократичните принципи в региона; призовава Комисията да приложи изцяло инициативите, очергани в посоченото съвместно съобщение; изразява съжаление поради факта, че 25 години след началото на процеса от Барселона все още не е постигната целта за изграждане на споделено пространство на просперитет, стабилност и свобода с държавите от южното съседство; въпреки това отново призовава за амбициозен преглед на цялата европейска политика за съседство по отношение на финансирането и помощта, предоставяни на чуждестранни държави в съседство с ЕС, за да се гарантира, че партньорите от нашето съседство напредват с реформите и поемат ангажимент за тесен диалог и сътрудничество с ЕС, като същевременно се осигуряват специално разработени политики;

49. припомня ангажимента на ЕС във връзка с мирния процес в Близкия изток и сключването на споразумение между двете страни, включително по въпроси, свързани със споразумението за окончателния статут, като се вземе под внимание по-специално необходимостта да се запазят условията на място за мирно двудържавно решение въз основа на границите от 1967 г., като Йерусалим е столица и на двете държави и се обезпечи сигурността на Държавата Израел, както и независима, демократична, териториално свързана и жизнеспособна Палестинска държава, които да живеят една до друга в условия на мир и сигурност, въз основа на правото на самоопределение и при пълно зачитане на международното право; призовава, в този дух, за възобновяване на реалните усилия за мир, насочени към постигане на осезаеми резултати между двете страни, с подкрепата на международната общност; призовава ЕС да увеличи своя ангажимент за съживяване на мирния процес между израелци и палестинци, включително чрез мерки за изграждане на доверие, регионален диалог и засилено трансатлантическо сътрудничество в региона, както и чрез по-добро използване на влиянието му спрямо двете страни; подчертава, че продължава да бъде необходимо да се осигурява подкрепа за предоставянето на жизненоважни услуги на милионите палестински бежанци в Близкия изток; призовава следователно за продължаване на подкрепата на ЕС и международната подкрепа — както политическа, така и финансова — за Агенцията на ООН за подпомагане и строителство за палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA);

50. призовава за прекратяване на действията, които биха могли да подкопаят приложимостта на място на двудържавното решение, по-конкретно изграждането на израелски селища и разрушаването на палестински домове и инфраструктура в окупирания Западен бряг на река Йордан, включително в южен Йерусалим; призовава за политическо решение за прекратяване на блокадата на Ивицата Газа и облекчаване на хуманитарната криза в нея, заедно с необходимите гаранции по отношение на сигурността за предотвратяване на насилие срещу Израел; решително осъжда тероризма; подчертава значението на изборите в Палестина за възстановяване на демократичната легитимност на народната подкрепа за политическите институции в Палестина;

51. отбелязва първата годишнина от Авраамовите споразумения и подчертава тяхното значение за мира, стабилността и сътрудничеството в региона; призовава Комисията и Съвета да подкрепят нормализирането на отношенията между Израел и арабските държави посредством прилагането и удължаването на Авраамовите споразумения като важен принос за постигането на дълготраен мир в Близкия Изток; потвърждава важната роля на САЩ;

52. изразява сериозна загриженост относно положението в Ливан и настоятелно призовава правителството на Ливан да действа, ръководено от своята мисия, по надежден и отговорен начин, без външно вмешателство; подчертава особената отговорност на Хизбула и на други фракции в потушаването на народното движение в Ливан през 2019 г. и за политическата и икономическата криза в Ливан; призовава Иран да се въздържа от намеса във вътрешните работи на Ливан и призовава за зачитане на суверенитета и политическата независимост на Ливан; решително осъжда изстрелването на ракети от страна на Хизбула от южните части на Ливан към райони с цивилно население в Израел; отхвърля всякаква роля за президента Башар ал Асад в Сирия след конфликта, като се позовава на Решение 2254 (2015) на Съвета за сигурност на ООН; приветства и подкрепя наказателните разследвания, насочени към Башар ал Асад и неговите сподвижници, във връзка с използването на химически оръжия и ги държи отговорни за множество военни престъпления; препоръчва на държавите членки да разширят списъка на лицата, обект на целеви санкции, така че да включат служители на гражданската и военна администрация на

⁽¹²⁾ JOIN(2021)0002.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

режима на Асад, които със сигурност са участвали във военни престъпления, престъпления срещу човечеството и други сериозни нарушения; отново призовава Комисията да представи план за действие на ЕС срещу безнаказаността, който да включва специален раздел за Сирия; подчертава, че този план за действие следва да се стреми да координира и хармонизира по-добре ресурсите и усилията на държавите членки за наказателно преследване на военните престъпници в ЕС;

53. остава сериозно загрижен във връзка с все по-настъпателната външна политика на турското правителство, която многократно поражда противоречия между страната и ЕС като цяло, отделните негови държави членки и със съседни държави; отбелязва, че според доклада на Комисията за Турция за 2021 г. от 19 октомври 2021 г.⁽¹³⁾, през август 2021 г. Турция е поддържала много ниско ниво на привечдане в съответствие с ОВППС от приблизително 14 %; припомня влошаващото се от дълго време положение с правата на човека и демокрацията в Турция; отбелязва, че финансирането от ЕС за Турция ще бъде предмет на правилата за обвързаност с условия, включително спазването на принципите на Устава на ООН, международното право и европейските ценности и принципи; призовава за възобновяване на дипломатическия диалог за намиране на устойчиви решения на споровете в източната част на Средиземно море; потвърждава, че Турция ще продължи да бъде държава от основен стратегически интерес за ЕС и че е необходимо да се увеличи ангажираността в областите от общ интерес, като се постави специален акцент върху определени области на политиките като изменението на климата, борбата с тероризма, миграцията, сигурността и икономиката; приветства в това отношение наскоро проведените за пръв път в историята диалог на високо равнище по въпросите на миграцията и сигурността и изразява признателност, че Турция прие милиони сирийски мигранти и бежанци; заключава, че понастоящем перспективата за присъединяване на Турция към ЕС е нереалистична; поради това твърдо настоява, че ако наблюдаваната отрицателна тенденция не бъде спешно и последователно обърната, Комисията следва да препоръча, в съответствие с рамката за преговори от октомври 2005 г., преговорите за присъединяване с Турция официално да бъдат временно преустановени, за да могат двете страни да преразгледат по реалистичен начин и чрез структуриран диалог на високо равнище целесъобразността на настоящата рамка и нейната способност да функционира или да проучат възможни нови и алтернативни всеобхватни модели за бъдещите отношения; припомня, че ЕС е готов да използва всички инструменти, с които разполага, включително санкции, за да защити своите интереси и интересите на своите държави членки, и да запази регионалната стабилност;

54. подчертава значението на пълното прилагане на Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, включително Протокола за Ирландия и Северна Ирландия и Споразумението за търговия и сътрудничество; подчертава значението на протокола за поддържане на мира и стабилността, както и за целостта и правилното функциониране на европейския единен пазар; приветства стъпките за създаване на парламентарна асамблея за партньорство за членове на Европейския парламент и членове на парламента на Обединеното кралство, както е предвидено в споразумението; остава отворен за по-нататъшно развитие и укрепване на рамката за сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство, която би могла да доведе до споразумение относно външната политика за сигурност и отбрана и въпроси от общ интерес; подчертава в това отношение значението на тясното сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство в рамките на международни форуми, по-специално ООН, като се имат предвид множеството общи ценности и интереси и географската близост;

55. подчертава необходимостта от укрепване на трансатлантическото сътрудничество между ЕС и САЩ въз основа на равноправно партньорство, основано на споделени ценности и цели и на принципа на партньорство по отношение на лидерските позиции и отговорността, при зачитане на автономията, интересите и стремежите на другата страна; приветства в този контекст изявлението „Към обновено трансатлантическо партньорство“ от срещата на високо равнище между ЕС и САЩ през 2021 г., което предоставя добра основа за амбициозна трансатлантическа програма; напълно подкрепя и се ангажира да търси полезни взаимодействия и общи цели в областта на външната политика и сигурността чрез по-нататъшно задълбочаване на сътрудничеството в рамките на трансатлантическия диалог между ЕС и САЩ за справяне с много от основните глобални предизвикателства, като изменението на климата и заплахата, която представляват авторитарните и тоталитарните режими; приветства създаването на Трансатлантическия съвет за търговия и технологии; препоръчва срещите на високо равнище между ЕС и САЩ да се провеждат редовно, за да се дава постоянен тласък на най-високо равнище на жизненоважното трансатлантическо сътрудничество; отново изразява подкрепа за създаването на Трансатлантически политически съвет, оглавяван от ръководителите на външната политика на двете страни; подчертава, че силните трансатлантически връзки също така изискват от ЕС да развие допълнително своите способности за действие; подчертава необходимостта ЕС бързо да се адаптира към променящата се роля на САЩ на световната сцена, за да защити своите жизненоважни интереси и да преследва целите на външната си политика; подчертава, че ЕС и САЩ трябва да координират своите усилия за борба с тероризма и радикализацията и да гарантират, че полаганите усилия са подкрепени от необходимите ресурси; призовава ЕС и САЩ да си сътрудничат в предприемането на действия спрямо постоянните и нарастващи заплахы по отношение на защитата и опазването на културното наследство, особено в зоните на конфликт;

⁽¹³⁾ SWD(2021)0290.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

56. подчертава, че отношенията на ЕС с Африка са от първостепенно значение, с цел да се отговори на потребностите на партньорските държави и да се развие огромният им потенциал, както и да се преследват общи интереси; подчертава, че тези отношения със съседния на ЕС континент следва да отразяват обща съдба и следва да се съсредоточат върху създаването на надеждна перспектива, по-специално за най-новите поколения; приветства съвместното съобщение от 9 март 2020 г. на Комисията и заместник-председателя/върховен представител, озаглавено „Към цялостна стратегия с Африка“⁽¹⁴⁾, и отново призовава да се излезе извън рамките на отношенията донор — получател и да се благоприятства истинското партньорство, в основата на което стои човешкото развитие и защитата на природните ресурси; във връзка с това настоява, че е необходимо да призове Комисията и заместник-председателя/върховен представител да задълбочат разискванията с африканските партньори на ЕС — както с отделните държави, така и с регионалните организации, като регионалния икономически механизъм и регионалните икономически общности, съставляващи Африканския съюз; подчертава значението на подкрепата за Африканския съюз и неговите регионални компоненти в техните усилия за създаване на ефективна архитектура за сигурност с цел предотвратяване и управление на конфликти посредством, наред с другото, цялостна подкрепа за привеждане в действие на африканските резервни сили и техните регионални компоненти; призовава за стриктно изпълнение на целите за устойчиво развитие във всички области на отношенията между ЕС и Африка; приветства сключването през април 2021 г. на Споразумението, заменящо Споразумението от Котону, и укрепването на връзките на ЕС с държавите от Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, както и засиленото сътрудничество в рамките на многостранни форуми по Програмата за устойчиво развитие и действията по отношение на климата; изразява загриженост във връзка със забавянето на напредъка по подписването на Споразумението, заменящо Споразумението от Котону; отбелязва споразуменията за обратно приемане с африкански държави;

57. изразява дълбока загриженост във връзка с рязко нарастващата несигурност в Сахел, която засяга сигурността и условията на живот на безброй граждани, както и във връзка с големия брой нападения на ислямистки бойци с тежко отражение върху стабилността в региона, особено за Мали и Буркина Фасо; призовава ЕС и G-5 от Сахел да се намесят, за да предотвратят срив на сигурността в по-широкия регион; приветства в това отношение подновеното партньорство между НАТО и Мавритания, която е основният регионален съюзник на ЕС и чиито сили са на първа линия в борбата с тероризма в региона; осъжда присъствието в Африка на частни военни и охранителни дружества, и по-специално подкрепяната от Кремъл руска група „Вагнер“, която извърши масови нарушения на правата на човека, действайки в подкрепа на интересите на недемократични държави, за сметка на невинни цивилни и сигурността, стабилността и благоденствието на разкъсаните от войната африкански държави; настоява, че е необходимо да се актуализира стратегията ЕС — Африка чрез интегриран подход, който може да гарантира сигурност и развитие, за да се постигне стабилност в контекста на тревожното положение в Сахел, като се вземат предвид събитията, наблюдавани през 2021 г., както и нарастващата нестабилност там и значимото въздействие на събитията в региона не само за Африка, но и за ЕС и неговите държави членки; подчертава в този контекст необходимостта от сътрудничество за стратегия в областта на отбраната, развитието и изграждането на мира, за да се противодейства на възхода на джихадистите в Сахел и в други части на Африка;

58. изразява дълбока загриженост във връзка със събитията в Русия и отново заявява интереса на ЕС да се поддържат свободата, стабилността и мирът на европейския континент и отвъд него; счита, че ЕС следва да си сътрудничи и да се координира тясно с НАТО и други партньори за възпиране на Русия от предприемането на дестабилизиращи и подривни действия в Европа, и по-специално в балтийските държави и Източна Европа, включително чрез вмешателство в избори, кампании за дезинформация и подкрепа за крайнодесни партии; подчертава необходимостта руските органи да заплатят по-висока цена за репресиите срещу собствените им граждани; изразява съжаление, че руски военни сили продължават да окупират части от Украйна и Грузия в нарушение на международното право, че те все още присъстват в Република Молдова и че Русия продължава да дестабилизира мира и сигурността в региона, както и активно да използва хибридни мерки срещу демокрациите в Европа; изразява безпокойство поради вмешателството на Русия в региона на Западните Балкани, което се осъществява чрез хибридни тактики, включващи кампании за дезинформация с цел да се подкопае ролята на ЕС и ангажираността на отделните държави за европейско бъдеще; подчертава необходимостта ЕС да отстоява единна позиция в този контекст, включително относно прилагането на санкции; ето защо призовава Комисията за по-тясна координация на нейната стратегия за Русия с държавите членки, за да може ЕС да представлява единен фронт пред заплахите от Русия; подчертава, че Парламентът препоръчва ЕС да преразгледа, заедно с държавите членки, политиката на ЕС спрямо Русия и да разработи цялостна стратегия на ЕС спрямо нея; настоятелно призовава ЕС да разработи стратегия за бъдещите отношения на ЕС с демократична Русия, която да демонстрира ясно на народа на Русия ползите, които биха донесли такива отношения; подчертава, че не може да има съществена промяна в отношенията с Русия, докато тя провежда агресивни политики спрямо ЕС и неговите съседи; отново заявява, че ЕС трябва ясно да покаже, че ако Русия продължава текущата си политика спрямо Беларус, ЕС ще трябва да въведе допълнителни мерки за ограничаване и възпиране спрямо Русия; изразява загриженост относно повтарящите се нарушения от страна на Русия на споразуменията и стандартите за контрол на въоръженията, което води до провал на Договора за ликвидиране на ракетите със среден и по-малък обхват на действие (INF), както и относно нарушенията от страна на Русия на Конвенцията за забрана на химическото оръжие поради използването на нервни агенти за военни цели, както на собствена територия, така и на територията на ЕС; подчертава необходимостта от оказване на натиск

(14) JOIN(2020)0004.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

върху Руската федерация за спазване на международното право и договори; изразява съжаление относно факта, че Русия използва енергийните си ресурси като геополитически инструмент за натиск, по-специално доставките ѝ на газ за държавите членки през Украйна, и призовава енергийната зависимост от Русия да бъде сведена до минимум чрез насърчаване на диверсификацията на енергийните източници и маршрути, включително чрез спиране на изпълнението на проекта „Северен поток П“; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да укрепят европейската енергийна сигурност, особено с оглед на настоящия скок на цените на газа и електроенергията; настоятелно призовава ЕС да установи по-тесни връзки с народа на Русия, включително чрез разработване на ясно определена цел за сътрудничество, която следва да е съсредоточена не само върху традиционното, селективно сътрудничество с Кремъл, но и върху „стратегическо“ и по-динамично сътрудничество с руското гражданско общество;

59. подчертава, че Арктика е от стратегическо и геополитическо значение за ЕС, и изтъква ангажимента на ЕС да бъде отговорен участник, който се стреми към дългосрочно устойчиво и мирно развитие на региона; подчертава уникалната сложност на предизвикателствата, пред които е изправен региона на Арктика, която изисква повече ангажираност и решения от ЕС, като се вземат също така предвид знанията и волята на жителите на Арктика, включително коренното население; приветства в това отношение съвместното съобщение на Комисията и заместник-председателя/върховен представител от 13 октомври 2021 г. за по-силен ангажимент на ЕС за мирен, устойчив и благоденстващ Арктически регион⁽¹⁵⁾; призовава заинтересованите страни да реагират на изключително тревожните въздействия и последици от изменението на климата в Арктика; подчертава, че перспективата за милитаризация на Арктика носи значителни рискове за сигурността във и отвъд региона, и изразява загриженост относно възможността въпросите на глобалната сигурност да засегнат и Арктика и относно постепенното и значително съсредоточаване на военни сили от страна на Русия в Арктика, както и относно въздействието на мащабни китайски инициативи за развитие и инфраструктура и амбиции в региона; отбелязва, че Арктика играе решаваща роля за сигурността на Европа като цяло; подчертава, че ЕС трябва да има ясно виждане за своята роля във връзка с проблемите на сигурността в Арктика, наред с доброто сътрудничество с НАТО; подчертава значението на спазването на международното право и споразумения за запазване на Арктика като област с ниско напрежение; призовава да се отдели повече внимание на първия арктически оптичен кабел, като част от нервната система на интернет, който все по-често бива обект на международни разузнавателни операции; насърчава членовете на Арктическият съвет да разгледат въпроса за нарастващата милитаризация и да търсят платформи за адекватно справяне с този проблем както с членове на Арктическият съвет, така и с други участници; застъпва се за увеличени усилия от страна на ЕС за получаване на статут на наблюдател към Арктическият съвет с цел по-силно геополитическо влияние;

60. подчертава, че за ЕС Китай е партньор за сътрудничество и преговори, но е също така конкурент в увеличаващ се брой области, както и системен противник; отново призовава, както е подчертано в неговата резолюция от 16 септември 2021 г. относно нова стратегия ЕС — Китай⁽¹⁶⁾, ЕС да разработи по-решителна, цялостна и съгласувана стратегия ЕС — Китай, която да обединява всички държави членки и да оформя отношенията с все по-решителния и интервенционистки Китай в интерес на ЕС като цяло; подчертава, че тази стратегия следва да насърчава основан на правила многостранен ред, в центъра ѝ бъде поставена защитата на ценностите и интересите на ЕС и да се основава на трите принципа на сътрудничество, когато това е възможно, на конкуренция, когато това е необходимо, и на противопоставяне, когато това се налага; призовава за по-тясно сътрудничество между демократичните държави с цел справяне с нарастващата настъпателност и репресивност на Китайската комунистическа партия (ККП);

61. застъпва се решително за пълноценното участие на Тайван като наблюдател в заседанията, механизмите и дейностите на международните организации и за по-задълбочено сътрудничество между ЕС и Тайван, включително двустранно инвестиционно споразумение; призовава заместник-председателя/върховен представител и Комисията спешно да започнат извършването на оценка на въздействието, обществена консултация и подготвително проучване за Двустранно инвестиционно споразумение с органите на властта на Тайван в подготовка за преговори за задълбочаване на двустранните икономически връзки; отбелязва със сериозна загриженост неотдавнашната демонстрация на сила и ескалиращото напрежение в регионални горещи точки като Южнокитайско и Източнокитайско море и Тайванския проток; изразява силна загриженост за продължаващите военни маневри на Китай в Тайванския проток, включително насочените към Тайван или извършващи се в опознавателната зона за противовъздушна отбрана на Тайван; призовава Китайската народна република (КНР) да спре тези демонстрации на военна сила, които представляват сериозни заплахи за мира и стабилността в целия Тайванския проток и Индийско-Тихоокеанския регион; отново заявява, че отношенията между Китай и Тайван следва да се развиват конструктивно чрез диалог; подчертава, че се противопоставя на всякакви едностранни действия, които могат да подкопаят статуквото в Тайванския проток; подчертава, че никаква промяна в отношенията между страните на двата бряга на протока не трябва да се извършва против волята на тайванските граждани; настоятелно призовава ЕС и държавите членки да поемат проактивна роля в работата с единомислещи международни партньори за опазване на мира и стабилността в Тайванския проток и да установят партньорства с демократичното правителство на Тайван;

⁽¹⁵⁾ JOIN(2021)0027.

⁽¹⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0382.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

62. решително осъжда продължаващите нарушения на правата на човека в Китай, по-специално срещу етнически и религиозни малцинства, насочени предимно срещу уйгурите мюсюлмани, християните и тибетците, но осъжда също така репресиите срещу демокрацията и свободите в Макао и Хонконг, включително чрез налагането през 2020 г. на драконовския закон за националната сигурност; осъжда агресивното поведение на Китай в Южнокитайско и Източнокитайско море, което засяга свободата на корабоплаването, както и ревизионистичната позиция на Китай в Източна Азия, довела до редица гранични сблъсъци с неговите съседи;

63. отново осъжда остро неоснователните и произволни санкции, наложени от китайските органи спрямо редица европейски физически лица и организации, включително петима членове на ЕП; отново призовава китайското правителство да отмени тези изцяло необоснованите рестриктивни мерки;

64. осъжда действията на КНР в Хонконг и подчертава, че продължаващото подкопаване на автономията на Хонконг не само противоречи на задълженията на Китай по силата на подписаните от него двустранни договори и на международното право, но и поставя под въпрос ролята на Пекин като надежден партньор; потвърждава ангажимента си за целенасочени санкции съгласно глобалния режим на ЕС за санкции за нарушения на правата на човека срещу китайските длъжностни лица, участвали в нарушения на правата на човека в Хонконг и Синцзян, и освен това настоятелно призовава Съвета да приеме целенасочени санкции, включително прилагането на забрани за пътуване и замразяване на активи, срещу лица и субекти в Хонконг и КНР за сериозните нарушения на правата на човека и международното право в Хонконг; призовава държавите членки, които все още имат договори за екстрадиция с Китай и Хонконг, да преустановят индивидуалните екстрадиции, когато екстрадирането на дадено лице го излага на риск от изтезания или жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, когато това лице би било обект на обвинения по политически причини, както и в други ситуации, когато етнически малцинства, представители на продемократичната опозиция в Хонконг и дисиденти като цяло биха били обект на преследване, и когато това би било в нарушение на задълженията на ЕС съгласно Европейската конвенция за правата на човека;

65. подчертава, че е важно ЕС да се присъедини към своите трансатлантически партньори за провеждането на независимо външно разследване за произхода на вируса на COVID-19, появил се в Ухан, Китай, с оглед на търсенето на толкова необходимите отговори и информация за възможно предотвратяване на бъдещи световни бедствия, които имат пряко въздействие върху външната политика и политиката за сигурност;

66. осъжда принудата, упражнявана от ККП срещу Литва и други държави — членки на ЕС, и негови партньори и призовава за повече солидарност с държавите, обект на принуда от ККП, включително чрез сътрудничество с демократичните съюзници на ЕС в отварянето на неговите пазари за икономики, страдащи от икономическата принуда на ККП; приветства решението на Комисията да заведе дело пред Световната търговска организация срещу Китай в защита на Литва;

67. приветства обявените от председателя на Комисията планове за представяне на ново съвместно съобщение относно партньорство с региона на Персийския залив; призовава ЕС да представи последователна стратегия за балансиран ангажимент на ЕС в региона, като насърчаването на регионалната сигурност и сътрудничество бъде основна стратегическа цел; отбелязва, че това ангажиране следва да се стреми да изгради полезни взаимодействия с регионалните участници, като Багдадската конференция за сътрудничество и партньорство, включително чрез повишаване на подкрепата на ЕС за инициативи за диалог чрез неофициалната дипломация с участието на академичните среди, гражданското общество, религиозни лидери и други участници; е насърчен от деескалацията на напрежението между Иран и Саудитска Арабия и призовава и двете държави бързо да приключат процеса на възстановяване на пълноценни дипломатически отношения; отново заявява, че приоритетът на ЕС е да се възобнови Съвместният всеобхватен план за действие (СВПД) като въпрос за сигурност за Европа и региона; припомня, че СВПД остава единственият начин за спиране на бъдещите безпокойство ядрени дейности на Иран; поздравява заместник-председателя/върховен представител и ЕСВД за ролята им на посредници между САЩ и Иран в усилията за възобновяване на СВПД; призовава САЩ и Иран да се стремят към съдържателни преговори, с оглед възстановяване на спазването на СВПД; настоява, че пътят към възобновяване на СВПД съчетава пълното възстановяване на задълженията на Иран по СВПД с отмяната на всички санкции на САЩ, свързани със СВПД; отбелязва необходимостта от предприемане на действия и противопоставяне на по-широките злонамерени и дестабилизиращи действия на Иран в Близкия Изток и извън него, включително на територията на държавите членки; подчертава, че всяко споразумение с Иран трябва да включва достатъчни гаранции, че Иран няма да бъде в състояние да придобие ядрени оръжия; изразява дълбока загриженост, че Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) докладва за липса на достъп до нейните съоръжения и обекти за контрол и наблюдение в Иран, което силно затруднява нейната способност да проверява и наблюдава ядрените дейности на

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Иран, както и поради факта, че проблемите с гаранциите останаха неразрешени през последните две години; осъжда нарушенията на правата на човека от страна на Иран спрямо собствения му народ, неговата програма за балистични ракети и терористичните дейности в региона;

68. подчертава, че положението в Афганистан е предупредителен сигнал към ЕС да направи преценка на международния подход към изграждането на нации в чужбина и да преработи стратегически интегрирания подход към външните си политики, да увеличи своя дял от отговорността за световната сигурност и да се стреми към по-голям суверенитет в своята външна политика и политика на сигурност; изразява загриженост във връзка с драматичното хуманитарно, политическо и икономическо положение и положението във връзка със сигурността в Афганистан, по-конкретно предвид факта, че един от всеки трима афганистанци е заплашен от тежък глад; призовава Комисията и ЕСВД да увеличат хуманитарната помощ и да използват всички налични инструменти, за да се гарантира, че афганистанците, изложени на риск, имат достъп до защита; подчертава необходимостта режимът на талибаните да носи отговорност и за защитата на човешкия живот и имущество, както и за възстановяването на сигурността, обществения ред и обществените услуги; отново заявява, че афганистанските жени и момичета, професионалистите, свързани с афганистанското гражданско общество, защитниците на правата на човека, политическите активисти, журналистите, академичните дейци, артистите, религиозните и етническите малцинства и другите групи, изложени на риск, както всички хора в Афганистан, заслужават да живеят в условия на безопасност, сигурност и достойнство и да имат пълен достъп до образование и до обществения живот, и приветства широката международна подкрепа за техните права и свободи; призовава за по-нататъшно евакуиране на изложените на риск афганистанци, най-вече жени с деца, защитници на правата на човека, журналисти, местен персонал и други лица, които са изложени на риск поради дейностите си за насърчване на демокрацията и основните свободи; призовава ЕС да запази постигнатото през последните 20 години и да гарантира, че Афганистан няма да се превърне отново в сигурно убежище за терористични групи; призовава ЕС да извърши задълбочен преглед и да извлече поуки от 20-годишния ангажимент в Афганистан и незабавно да разработи всеобхватна, основана на извлечените поуки стратегия на ЕС за Афганистан и съседните държави; подчертава значението на сътрудничеството със съседните държави и с държавите от региона, за да се гарантира глобална сигурност и регионална стабилност, като същевременно се има предвид, че не всички съседи на Афганистан и регионални сили споделят същите цели като ръководената от САЩ коалиция; във връзка с това изтъква важната роля, която някои държави изиграха при завръщането на европейски граждани в родината им и при евакуацията на афганистански граждани в затруднено положение, по-специално чрез упражняването на значителен дипломатически натиск спрямо силите на талибаните;

69. приветства подновения ангажимент на ЕС към Индийско-Тихоокеанския регион и признаването на нарастващото му значение за интересите на ЕС, както се заявява в съвместното съобщение на заместник-председателя/върховен представител и Комисията от 16 септември 2021 г. относно стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион⁽¹⁷⁾, както и заключенията на Съвета от 19 април 2021 г. по същата тема; застъпва се за по-силно сътрудничество с държави от региона, по-конкретно Япония, Асоциация на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН), Австралия, Нова Зеландия и Корея; потвърждава силната геополитическа конкуренция и териториалните спорове в региона, подхранвани до голяма степен от нарастващата настъпателност на Китай по отношение на неговите съседи; призовава всички страни да се придържат към принципите на международното право, и най-вече Конвенцията на ООН по морско право; подчертава необходимостта от стратегически дългосрочен ангажимент в Индийско-Тихоокеанския регион и от установяването на всеобхватни стратегически механизми за двустранен и многостранен диалог с индо-тихоокеанските държави и техните общества, и по-конкретно с единаомислещи държави като, наред с другото, Япония, Южна Корея, Австралия и Нова Зеландия; подчертава значението на сигурността и стабилността в региона на Индийския и Тихия океан за просперитета и сигурността в ЕС; отбелязва нововъзникващите партньорства в региона, например създаването на тристранния военен съюз между Австралия, Обединеното кралство и САЩ (AUKUS) и изразява съжаление относно факта, че това партньорство е създадено с ниско равнище на координация;

70. подчертава нарастващото регионално и геополитическо влияние на Индия; подчертава, че е необходим по-голям политически ангажимент за укрепване на партньорството между ЕС и Индия и за разгръщане на пълния потенциал на двустранните отношения; отново заявява необходимостта от по-задълбочено партньорство, което следва да се основава на споделени ценности и пълно зачитане на правата на човека; признава, че Индия е основен партньор за ЕС, като се има предвид нейната позиция и водеща роля във важни области; подчертава, че съседството с Индия и Индийско-Тихоокеанския регион все повече се превръщат в пространство, където експанзионистичните политики и амбициите на Китай пораждат все по-големи стратегически, геополитически, икономически и търговски предизвикателства;

71. призовава за задълбочаване и подобряване на сътрудничеството с партньорите на ЕС в Латинска Америка; счита, че укрепването на отношенията с Латинска Америка и Карибския регион е изключително важно за геополитическата стратегия на ЕС в света; подчертава необходимостта Съюзът да укрепи връзките, които обединяват ЕС с държавите от Латинска Америка и Карибския регион, по-специално с оглед на защитата на основания на правила многостранен ред; призовава ЕС да използва всички налични инструменти, за да задълбочи своето сътрудничество с партньорите от Латинска Америка

⁽¹⁷⁾ JOIN(2021)0024.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

и Карибския регион; настоятелно призовава ЕС да възстанови позицията си на предпочитан партньор на държавите от Латинска Америка с оглед на другите геополитически участници, които заемат все по-значима позиция в региона, особено в резултат на пандемията от COVID-19 и ваксинната дипломация; призовава ЕС и държавите членки да приложат по-решителни политики спрямо авторитарните режими, които се възползваха от своите отношения с ЕС и премахнаха, нарушиха или директно потиснаха правата и свободите на своите граждани;

Засилване на демократичния надзор, контрол и отчетност и на парламентарното измерение на ОВППС на ЕС

72. подчертава специфичния принос на Европейския парламент към външната политика и политиката на сигурност на ЕС чрез неговите активи в областта на парламентарната дипломация, например чрез неговата гъста мрежа от постоянни междупарламентарни органи, политическия му диалог с длъжностни лица по целия свят и неговите дейности в подкрепа на демокрацията, за посредничество и за наблюдение на избори; се позовава на констативната командировка в Украйна през януари и февруари 2022 г. като пример за способността за реагиране на своята парламентарна дипломация; потвърждава, че Парламентът следва да използва в пълна степен своите надзорни и бюджетни правомощия при вземането на решения от Съюза на международната сцена; подчертава значението на програмите на Парламента за подкрепа на демокрацията, които имат силен потенциал за укрепване на ролята на ЕС по света чрез ангажиране на основни политически заинтересовани страни и улесняване на устойчивото демократично управление в държави извън ЕС;

73. подчертава, че политическият и техническият диалог между парламентите е от решаващо значение и трябва да бъде добре координиран с действията на органите на изпълнителната власт; подчертава следователно значението на безпрепятствения обмен на цялата необходима информация между институциите в областта на ОВППС, включително обмена на важна поверителна информация, в интерес на ефективността на външната дейност на ЕС като цяло и за по-голяма отчетност на ОВППС;

74. призовава Комисията и държавите членки да направят възможен и засилят парламентарния контрол върху външната дейност на ЕС, включително чрез продължаване на редовните консултации със заместник-председателя/върховен представител и Комисията; подчертава, че този контрол играе важна роля за гарантирането на правилното функциониране на европейската демокрация и общественото доверие; подчертава, че подобен контрол може да послужи за отправна точка към по-силна институционална роля за Парламента в ОВППС; призовава за бързото приключване на преговорите за замяна на Междунституционалното споразумение от 2002 г. относно достъпа на Парламента до чувствителна информация на Съвета в областта на политиката на сигурност и отбрана⁽¹⁸⁾; призовава за координация между службите за сигурност и информационните служби на държавите членки;

75. подчертава значението на парламентарните асамблеи като пространства за сътрудничество и институционален диалог и техния ценен принос за европейските външни действия по въпроси на сигурността, както и необходимостта от насърчване на тяхната дейност и гарантиране на тяхното правилно функциониране и развитие; призовава за засилване на контрола на Парламента върху работата на делегациите на ЕС за представянето на ценностите и принципите на ЕС в чужбина, както и за стремеж интересите на ЕС да се постигат, без да бъде пренебрегван подхода на зачитане на правата на човека; подчертава необходимостта делегациите на ЕС да разполагат с всички необходими и подходящи ресурси и способности да действат ефективно по тези задачи;

76. призовава за пълноценно използване на по-активното участие на Европейския парламент в програмирането на Глобална Европа и на ИПП III; приветства въвеждането на двугодишен геополитически диалог на високо равнище за инструментите за външно финансиране като инструмент с решаващо значение не само за контрол, но и за активно оформяне на приоритетите на външната политика на ЕС; подчертава, че тези геополитически диалози целят да се даде на Парламента възможност да предостави ориентация, стратегическо управление и насочване за програмирането и прилагането в рамките на тематичните и географски приоритети на Глобална Европа и ИПП III; настоява обаче, че за да може да извършва съдържателна проверка, Парламентът следва да получи съответните подготвителни документи своевременно и с подходящо ниво на детайлност; призовава за подобрена прозрачност при изпълнението на финансовите инструменти чрез създаване на единна обща прозрачна публична база данни за проекти и действия;

⁽¹⁸⁾ ОВ С 298, 30.11.2002 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

77. припомня на Съвета за правото на Парламента да бъде информиран относно всички етапи на процедурите, свързани с преговорите и сключването на международни споразумения, и неговия прерогатив да предостави или откаже съгласието си за подобни споразумения; е решен да използва тези правомощия, съгласно определеното в Договорите, с цел да гарантира прозрачност и демократичен контрол по отношение на международните споразумения, договорени от името на ЕС, както и за прилагането на Европейския механизъм за подкрепа на мира, както беше посочено в неговата препоръка от 28 март 2019 г. ⁽¹⁹⁾, включително по отношение на взаимното допълване с други инструменти на ЕС в областта на външната дейност;

78. отново посочва, че е крайно време да се преразгледа декларацията за политическата отчетност от 2010 г., за да се подобри тази основа за отношенията между Парламента и заместник-председателя/върховен представител;

o

o o

79. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

⁽¹⁹⁾ Препоръка на Европейския парламент от 28 март 2019 г. до Съвета и до заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, подкрепено от Комисията, към Съвета за решение на Съвета за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира (ОВ С 108, 26.3.2021 г., стр. 141).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0040

Изпълнение на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2021 г.**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2021 г. (2021/2183(INI))**

(2022/С 342/14)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид своята резолюция от 27 февруари 2014 г. относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 декември 2018 г. относно военната мобилност ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 септември 2018 г. относно автономните оръжейни системи,
- като взе предвид своята позиция от 26 ноември 2019 г. относно предложението за директива на Съвета за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност и Директива 2008/118/ЕО относно общия режим на облагане с акциз по отношение на отбранителните дейности в рамките на Съюза ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно годишния доклад относно прилагането на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г. относно износа на оръжие: прилагане на Обща позиция 2008/944/ОВППС ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 март 2021 г. относно изпълнението на Директива 2009/81/ЕО относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността и на Директива 2009/43/ЕО относно трансфера на продукти, свързани с отбраната ⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята позиция от 28 април 2021 г. относно проекта на решение на Съвета относно сключването, от името на Съюза, на Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна, и на Споразумението между Европейския съюз и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия относно процедурите за сигурност при обмен и защита на класифицирана информация ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ОВ С 285, 29.8.2017 г., стр. 110.⁽²⁾ ОВ С 388, 13.11.2020 г., стр. 22.⁽³⁾ ОВ С 232, 16.6.2021 г., стр. 71.⁽⁴⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 54.⁽⁵⁾ ОВ С 270, 7.7.2021 г., стр. 41.⁽⁶⁾ ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 47.⁽⁷⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 202.⁽⁸⁾ ОВ С 494, 8.12.2021 г., стр. 54.⁽⁹⁾ ОВ С 506, 15.12.2021 г., стр. 159.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид своята резолюция от 7 юли 2021 г. относно сътрудничеството между ЕС и НАТО в контекста на трансатлантическите отношения ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2021 г. относно състоянието на способностите на ЕС за кибернетична отбрана ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 ⁽¹²⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 година за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета ⁽¹³⁾,
- като взе предвид документа, озаглавен „План за изпълнение в областта на сигурността и отбраната“, представен от заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (заместник-председател/върховен представител) на 14 ноември 2016 г., и заключенията на Съвета от 14 ноември 2016 г. относно прилагането на Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС, в които се определя ново равнище на амбиция за ЕС в областта на сигурността и отбраната,
- като взе предвид заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседавали в рамките на Съвета на 19 ноември 2018 г. относно създаването на Граждански пакт в областта на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 10 декември 2018 г. относно жените, мира и сигурността,
- като взе предвид заключенията на Съвета относно младежта, мира и сигурността от 7 юни 2018 г. и относно младежта във външната дейност от 5 юни 2020 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 20 ноември 2020 г. относно стратегическия преглед за 2020 г. на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС),
- като взе предвид изявлението на членовете на Европейския съвет от 26 февруари 2021 г. относно сигурността и отбраната,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 16 април 2021 г. относно обновено партньорство с Южното съседство — нова програма за Средиземноморието,
- като взе предвид заключенията на Европейски съвет от 16 април 2021 г. относно „Интегрирана стратегия на Европейския съюз за Сахел“,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 25 ноември 2013 г., 18 ноември 2014 г., 18 май 2015 г., 27 юни 2016 г., 14 ноември 2016 г., 18 май 2017 г., 17 юли 2017 г., 25 юни 2018 г., 17 юни 2019 г., 10 декември 2019 г., 17 юни 2020 г., 12 октомври 2020 г., 20 ноември 2020 г., 7 декември 2020 г. и 10 май 2021 г. относно общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 октомври 2021 г. относно операция EUFOR Althea,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 22 октомври 2021 г. относно хибридните атаки, извършвани от беларуския режим, при които мигрантите се използват като инструмент,

⁽¹⁰⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0346.

⁽¹¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0412.

⁽¹²⁾ ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149.

⁽¹³⁾ ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид новата стратегическа програма за периода 2019 — 2024 г., приета от Европейския съвет на 20 юни 2019 г.
- като взе предвид съвместната декларация на членовете на Европейския съвет и на държавите — членки на групата на петте държави от Сахел („Г-5 от Сахел“), от 28 април 2020 г.,
- като взе предвид концепцията на Съвета за интегриран подход към изменението на климата и сигурността, приета на 5 октомври 2021 г.,
- като взе предвид пътната карта на Съвета за изменението на климата и отбраната от 9 ноември 2020 г.,
- като взе предвид доклада относно годишния преглед на отбраната на Европейската агенция по отбрана, представен на Съвета на заседанието му от 20 ноември 2020 г.,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2019/797 на Съвета от 17 май 2019 г. относно ограничителни мерки срещу кибератаки, застрашаващи Съюза или неговите държави членки ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета от 11 декември 2017 г. за установяване на постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) и определяне на списъка на участващите държави членки ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 ⁽¹⁶⁾,
- като взе предвид Решения (ОВППС) 2021/748, 2021/749, 2021/750 на Съвета от 6 май 2021 г. относно участието на Канада, Кралство Норвегия и Съединените американски щати в проект „Военна мобилност“ по линия на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС),
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2021/1143 на Съвета от 12 юли 2021 г. за военна мисия на Европейския съюз за обучение в Мозамбик (EUTM Мозамбик),
- като взе предвид глобалната стратегия, озаглавена „Обща визия, общи действия: по-силна Европа — глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз“, представена от заместник-председателя/върховен представител на 28 юни 2016 г.,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 6 март 2014 г., озаглавено „За отворено и сигурно общо морско пространство: елементи за изготвянето на стратегия на Европейския съюз за морска сигурност“ (JOIN(2014)0009),
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 7 юни 2017 г., озаглавено „Стратегически подход за устойчивост във външната дейност на ЕС“ (JOIN(2017)0021),
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 16 декември 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за киберсигурност за цифровото десетилетие“ (JOIN(2020)0018),
- като взе предвид речите на председателя Фон дер Лайен за състоянието на Съюза от 2020 г. и 2021 г. и придружаващите ги писма за намеренията,
- като взе предвид годишната работна програма на Европейския фонд за отбрана за 2021 г., приета от Комисията на 30 юни 2021 г.,
- като взе предвид Преглед № 09/2019 на Европейската сметна палата от 12 септември 2019 г. относно европейската отбрана,
- като взе предвид Северноатлантическия договор,
- като взе предвид съвместните декларации относно сътрудничеството между ЕС и НАТО, подписани на 8 юли 2014 г. и на 10 юли 2018 г.,

⁽¹⁴⁾ ОВ L 129 I, 17.5.2019 г., стр. 13.

⁽¹⁵⁾ ОВ L 331, 14.12.2017 г., стр. 57.

⁽¹⁶⁾ ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид шестия доклад от 17 май 2021 г. за напредъка в прилагането на общия набор от предложения, одобрен от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г. и 5 декември 2017 г.,
  - като взе предвид общия набор от 74 предложения за прилагането на Съвместната декларация от Варшава, одобрен от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г. и 5 декември 2017 г.,
  - като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище между ЕС и САЩ „Към обновено трансатлантическо партньорство“ от 15 юни 2021 г.,
  - като взе предвид незаконното нахлуване и анексиране на Крим от страна на Русия,
  - като взе предвид нарушаването на въздушното пространство и морските граници на държави членки от страна на Русия,
  - като взе предвид нарастващото икономическо и военно присъствие на Китай в държави от Средиземноморието и Африка,
  - като взе предвид заплахата от вътрешен и чуждестранен тероризъм, предимно от групировки като ИДИЛ,
  - като взе предвид новите технологии като изкуствен интелект, космически способности и квантова изчислителна техника, които представляват нови възможности за човечеството, но създават и нови предизвикателства в областта на отбранителната и външната политика, които изискват ясна стратегия и консенсус между съюзниците,
  - като взе предвид Устава на ООН и Заключителния акт от Хелзинки на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) от 1975 г.,
  - като взе предвид Конвенциите на ООН по морско право,
  - като взе предвид заключителното комюнике на Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) от 8 септември 2021 г.,
  - като взе предвид Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), и по-специално ЦУР 16 за насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по конституционни въпроси,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0358/2021),
- А. като има предвид, че през 2020 г. пандемията от COVID-19 хвърли светлина върху нарастването на заплахите за планетата и уязвимостта на Съюза вследствие на външните му зависимости; като има предвид, че пандемията разшири понятието за сигурност и стратегическа автономност, за да обхване опасения, свързани със здравето, технологиите и икономиката;
- Б. като има предвид, че Европа е изправена пред бързо и трайно влошаване на стратегическата си среда; като има предвид, че тероризмът продължава да бъде основна заплаха; като има предвид, че държавите изразяват своите амбиции за повече мощ и преследват експанзионистични стратегии, включващи използването на военна сила; като има предвид, че резултатът от тези стратегии води до риск от милитаризация на морето, космическото пространство, Арктика или на киберпространството, както и до възобновяване на надпреварата във въоръжаването;
- В. като има предвид, че разпространението на кибератаки срещу стратегически инфраструктури по време на кризата с COVID-19, както и неотдавнашният скандалът с шпионския софтуер „Пегас“ са примери, които обосновават бързото разработване на мерки за защита срещу всички най-нови форми на киберзаплахи и най-напредналите техники за шпионаж; като има предвид, че ЕС поема ангажимент да инвестира 1,6 милиарда евро в способността за реагиране и внедряването на инструменти за киберсигурност за публичните администрации, предприятията и частните лица, и да развива сътрудничеството между обществеността и частния сектор в тази област;
- Г. като има предвид, че Парламентът, като форум за изразяване на европейската демокрация, представлява мишена; като има предвид, че цифровизацията на дейностите поради дистанционната работа по време на пандемията от COVID-19 само засили нашата уязвимост по отношение на съществуващите заплахи;
- Д. като има предвид, че чрез военните способности на своите държави членки ЕС има общ бюджет от 395 милиарда евро, който го поставя на второ място в света; като има предвид, че способностите на Европа са фрагментирани и страдат от дублиране, пропуски и липса на оперативна съвместимост;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Е. като има предвид, че нарастващата сложност на заплахите е свързана с технологичното развитие, с цифровизацията на обществата и с интегрирането на световната икономика; като има предвид, че в резултат на това се увеличават хибридните заплахи, съчетаващи военни и/или невоенни средства, като например дезинформация, използване на миграцията за шантаж, кибератаки или икономически натиск, които противоречат на европейските интереси и ценности и са нарастваща заплаха за сигурността на ЕС, на неговите предприятия, публични услуги и граждани;
- Ж. като има предвид, че за справяне с рисковете от кризи, които се увеличават по границите на Съюза или в областите, в които той има интереси, държавите членки поеха ангажимент да предоставят способности за бързо реагиране в съответствие с приоритетните цели (Headline Goals) на ЕС, по-специално бойните групи; като има предвид, че тези групи страдат от множество ограничения в политическо, организационно и финансово отношение; като има предвид, че поради тази причина те така и не са разгръщани;
- З. като има предвид, че безпрецедентното натрупване на руски сили във и около Украйна, свързано с исканията, отправени от Кремъл, би могло — ако не се противодейства — да доведе до връщане на сферите на влияние в Европа и да намали амбициите на източните партньори на ЕС, като Украйна и Грузия, да се присъединят към НАТО;
- И. като има предвид ангажимента на международната общност, и по-специално на ЕС, в Сахел и особено в Мали; като има предвид, че малийската хунта прие и вече използва руски военни инструктори и наемници, свързани с т.нар. група „Вагнер“, за участие във военни дейности в Мали; като има предвид насилията, които тази фирма е извършвала навсякъде, където се е намесвала;
- Й. като има предвид, че оттеглянето от Афганистан и връщането на власт на талибаните водят до повишаване на риска от тероризъм за региона, но и извън него; като има предвид, че ЕС разположи мисия в областта на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) по линия на полицейската мисия на Европейския съюз (EUPOL Афганистан от 2007 до 2016 г.), и отпусна 17 милиарда евро на Афганистан; като има предвид, че по време на оттеглянето държавите членки разчитаха на Съединените щати, които разположиха 6 000 войници, за да осигурят безопасността на летището на Кабул в много кратък срок, което даде възможност да бъдат евакуирани намиращи се в опасност европейски и афганистански граждани; като има предвид, че в тази ситуация ЕС не беше в състояние да осъществи въздушен мост, нито да координира своите собствени евакуации; като има предвид, че ако Съюзът трябваше да проведе операция, сходна на евакуацията от Кабул, в настоящото положение той не би бил в състояние да вземе бързо решения, да разположи войски, да проведе с успех евакуации и въздушни мостове ефективно и бързо; като има предвид, че следователно Съюзът и неговите държави членки трябва спешно да извлекат всички поуки от афганистанската криза, за да укрепят способността на ЕС да действа самостоятелно при сходни обстоятелства; както има предвид, че стратегическият компас следва да даде възможност за определяне на равнището на амбиция на Съюза, по специално по отношение на поуките, извлечени от неуспеха в Афганистан;

Разработване на доктрина за сигурност и отбрана на ЕС, като се използва стратегическият компас за импулс на стратегическата автономност

1. Подчертава, че ЕС е изправен пред:

- нови и променящи се заплахи, произтичащи както от държавни, така и от недържавни участници в един многополюсен свят, като тероризъм, възход на авторитаризма, хибридни заплахи чрез хибридни средства за водене на война като кибератаки, както и инструментализиране на миграцията, дезинформация и външна намеса, които размиха границите между войната и мира, увеличавайки заплахите за природните ресурси, енергийната сигурност и изменението на климата;
- повишена милитаризация в целия свят, с подновяване на конкуренцията за надмощие в световен мащаб с нарастващо военно измерение и нарастващо геополитическо напрежение, епоха на „немир“, характеризираща се с враждебна конкуренция, намалени усилия за разоръжаване и международни режими за контрол на оръжията, разпространение на оръжия за масово унищожение (ОМУ), включително ядрени оръжия, и използване на химическо оръжие;
- все още нестабилно съседство, както на изток, така и на юг;

счита, че нестабилността и непредвидимостта по границите на Съюза и в близкото му съседство (Северна Африка, Близък изток, Кавказ, Балканите, Източното Средиземноморие, както и в по-отдалечените съседни региони (Сахел, Африканския рог и т.н.), заедно с руската агресия срещу Украйна и Грузия, представляват както пряка, така и непряка заплаха за сигурността на континента; подчертава неразривната връзка между вътрешната и външната сигурност; признава, че активната ангажираност по отношение на съседните държави е в интерес на Европейския съюз; подчертава значението на стабилността в Западните Балкани; отбелязва със загриженост нарастващата милитаризация на Кримския полуостров и опитите на Руската федерация за дестабилизиране на Черноморския регион;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. решително осъжда натрупването на руски военни сили във и около Украйна, както и искането на Кремъл за спиране на по-нататъшното разширяване на НАТО и за промяна на европейската архитектура за сигурност въз основа на остаряла идея за „сфери на влияние“; подчертава факта, че всяка демократична държава е свободна да избира своите съюзи и във връзка с това решително подкрепя стремежите на Украйна и Грузия към Запада, включително членството им в НАТО и бъдещото присъединяване към ЕС;
3. отбелязва, че 2020 г. беше доминирана от пандемията от COVID-19 и многобройните предизвикателства пред външната политика и политиката за сигурност и отбрана на Съюза, които разкриха недостатъчната ни координация и зависимостта ни от останалата част от света; подчертава, че ЕС трябва да извлече поуки от това, по-специално с оглед на укрепването на цифровия и технологичния суверенитет и цялостната стратегическа автономност в качеството си на международен участник, както и на способността и готовността си да взема решения и да действа самостоятелно, ако е необходимо, по въпросите на външните работи, сигурността и отбраната и да прави преценка на своите зависимости от участници, които не споделят същите ценности; отново заявява необходимостта Съюзът също така да засили своята автономност в областта на здравеопазването;
4. приветства започването на работата по стратегическия компас — безпрецедентно начинание за стратегически размисъл, което трябва да приключи през март 2022 г.; подчертава, че разработването на стратегическия компас е отправна точка за прилагането на обща европейска отбрана в съответствие с разпоредбите на член 42, параграф 2 от ДЕС, както и за определянето на ОПСО, и че той следва да представлява важна стъпка към истински Европейски съюз за отбрана, който отчита специфичното конституционно положение на някои държави членки; счита, че стратегическият компас следва да развие по-голямо сближаване в областта на сигурността и отбраната; подчертава, че в един силно многополюсен свят с нарастваща конкуренция между суперсили общата тежест на Съюза може да допринесе за гарантиране на сигурността на членовете на ЕС и че е необходима стабилна политика на ЕС в областта на отбраната, за да може ЕС да разполага със средствата, за да работи ефективно за осигуряването на мира, сигурността на хората, демокрацията и устойчивото развитие; подчертава, че Европейският съюз за отбрана ще бъде част от заявената цел на ЕС за постигане на стратегическа автономност; отбелязва, че в този контекст отговорът на предизвикателствата пред външната сигурност на Съюза и неговите държави членки се състои преди всичко в утвърждаването и практическото прилагане на капацитет за по-добра оценка на кризисни ситуации, по-бързо вземане на решения и по-солидни действия, когато обстоятелствата го налагат, самостоятелно, когато е необходимо, за да се защитят неговите интереси и ценности, като същевременно се зачитат съюзите и партньорствата; отбелязва, че това би довело до по-голяма съгласуваност на Съюза в областта на сигурността и отбраната; счита, че съществува спешна необходимост от развиване на истински Европейски съюз за сигурност и отбрана, който обхваща всички аспекти, инструменти, бюджети и способности в областта на военната и гражданската сигурност, както и целия цикъл на конфликта — от предотвратяването до стабилизирането след конфликт, и който се основава на съвременно, прогресивно и стабилно понятие за „сигурност на хората“, в което се взема предвид необходимостта от сигурност на гражданите на ЕС, местното население, и сигурността и стабилността на държавните институции; призовава настоятелно ЕС за укрепване на институционалния му капацитет за предотвратяване на конфликти, за медиация, диалог и деескалация;
5. подчертава значението на това стратегическият компас да бъде съчетан с 360-градусов анализ на заплахите; подчертава, че стратегическият компас трябва да бъде амбициозният отговор на ЕС на този анализ, чиито резултати трябва да бъдат обект на редовен и реалистичен преглед с цел да се разработи механизъм за непрекъсната оценка на заплахите и парламентарно консултиране;
6. подчертава, че стратегическият компас трябва да даде възможност за укрепване на капацитета на ЕС да действа като все по-надежден стратегически партньор и световен фактор за мир, който укрепва и защитава основана на правила международна система и многостранно сътрудничество, както и способността му да действа самостоятелно при необходимост; подчертава, че този процес трябва да бъде редовно актуализиран и да определя амбициозен курс с цел да бъде реалистичен и оперативен и да включва график за изпълнението на решенията и механизмите за мониторинг; подчертава, че учението трябва да даде възможност на Съюза да постигне последователен и ефективен напредък към последователна политика в областта на отбраната, обща стратегическа култура, общо разбиране за стратегическите предизвикателства пред ЕС и капацитета за предвиждане на заплахите, както и да осигури бърза и координирана реакция, бъдещи сценарии за намеса и капацитет за автономна устойчивост, така че ЕС да е в състояние да мобилизира ресурси въз основа на солидарност, в съответствие с Договорите, когато дадена държава членка е застрашена и когато международният мир, сигурност и стабилност са поставени под въпрос извън ЕС, и в крайна сметка да гарантира защитата на европейските граждани, интереси и ценности; припомня, че съществуващото равнище на амбиция на ЕС в областта на сигурността и отбраната, определено в заключенията на Съвета от 14 ноември 2016 г., включва реагирането на външни конфликти и кризи, изграждането на способностите на партньорите, както и „защита на Съюза и неговите граждани“; подчертава значението на интегрирания подход като основа за реакцията на ЕС при конфликти и кризи;
7. подчертава, че е важно Парламентът, и по-специално неговата подкомисия по сигурност и отбрана, да получава от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) редовно актуализирана информация и доклади относно прилагането на стратегическия компас, след като той бъде одобрен през март 2022 г.;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Мисии и операции по линия на ОПСО през 2020 г. — оценка и препоръки

8. припомня, че понастоящем ЕС разгръща единадесет граждански мисии и седем военни мисии и операции; припомня, че само три от тях са операции с изпълнителен мандат; Операция ATALANTA в Сомалия на Военноморските сили на Европейския съюз (EUNAVFOR), операция IRINI в Средиземноморието на EUNAVFOR (EUNAVFOR MED IRINI) и военните сили на ЕС в Босна и Херцеговина (EUFOR ALTHEA); подчертава глобалния ангажимент на Съюза в Сахел и в Африканския рог посредством шест цивилни мисии (мисията на ЕС за изграждане на капацитет в Мали (EUCAP Сахел Мали), EUCAP Сахел Нигер, EUCAP Сомалия) и шест военни мисии (мисията на Европейския съюз за обучение в Мали (EUTM Мали), EUTM Сомалия, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI); отбелязва, че тези мисии и операции все още не са осъществили пълния си потенциал и страдат от въздействието на пандемията от COVID-19, което засегна тяхната дейност и ограничи тяхната ефективност; предлага бюджетът, планирането и оборудването на мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО да бъдат оценени в светлината на поуките, извлечени от COVID-19, и следователно обмисля преглед на резултатите и евентуално адаптиране на техния мандат като част от стандартния стратегически преглед на дадена мисия;

9. подчертава значението за Съюза на устойчивата стабилност, сигурността на хората и просперитета в съседните държави; отбелязва, че военните мисии по линия на ОПСО вече почти изцяло се насочват към обучение на въоръжените сили (EUTM), без изпълнително измерение и с ограничена подкрепа; счита, че без да се засяга неизпълнителното измерение на тези мисии, мандатът следва да бъде засилен, като се наблегне на осигуряването на менторство, за да се позволи на европейските съветници да проверяват възможно най-точно на място дали програмите за обучение са били изпълнени правилно и са в съответствие с оперативните нужди на местните въоръжени сили;

10. подчертава, че доставката на оръжия под егидата на Европейския механизъм за подкрепа на мира следва да бъде в пълно съответствие с Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие, международното право в областта на правата на човека и хуманитарното право и да включва ефективни разпоредби за прозрачност;

11. изразява съжаление във връзка с действията на водачите на преврата в Мали; изразява дълбока загриженост относно недостатъчното присъствие на основни държавни услуги на територията на Мали и в Сахел като цяло; изразява дълбоката си загриженост във връзка с влошаването на сигурността в региона; изразява дълбока загриженост във връзка със съобщенията на генералния секретар на ООН, в които се изброяват сериозни минали и текущи нарушения на правата на човека и сериозни нарушения на международното хуманитарно право, включително предполагаеми военни престъпления, извършени от въоръжени групировки, включително терористични групи, малийски въоръжени сили и други въоръжени сили на Г-5 от Сахел; изразява дълбоко съжаление във връзка с безкажаността в това отношение и подчертава, че тези продължаващи престъпления също така подкопават европейските и международните усилия за създаване на сигурна и безопасна среда и за борба с въоръжените групировки и терористите; подчертава нарастващото участие на враждебни участници в регион, който е от жизненоважно значение за нашата сигурност, което би могло да застраши общата цел на ЕС и Мали за сигурността на хората, мира, стабилността и устойчивото развитие в страната, където други участници, които не споделят непременно същите етични принципи като тези на ЕС и неговите държави членки, са готови да запълнят пропуските в способностите, независимо от спазването на международните стандарти в областта на върховенството на закона или военното право; изразява дълбоката си загриженост във връзка с нарастващото влияние на чуждестранните частни военни дружества и евентуалните планове на малийското правителство да започне сътрудничество с частно руско военно дружество, а именно близката до Кремъл група „Вагнер“, относно обучението на своите въоръжени сили; посочва, че подобно сътрудничество е несъвместимо със сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната с ЕС, по-специално с EUTM Мали, и следователно би наложило ЕС да преразгледа своята ангажираност в Мали; настоятелно призовава органите на Мали да се въздържат от контакти с групата „Вагнер“ и да не позволяват на нейни служители да влизат на малийска територия; подчертава в по-общ план необходимостта от внимателно наблюдение на действията на частните охранителни дружества и военните дружества, които увеличават своя глобален отпечатък в уязвими области, включително Африка, Латинска Америка и Източна Европа, и припомня, че е важно Парламентът да бъде информиран по този въпрос;

12. отбелязва обявяването на реорганизацията на френските военни действия в Сахел съвместно и при консултиране с нашите международни и африкански партньори; подчертава, че това развитие следва да се осъществява в тясно сътрудничество с всички международни партньори, по-специално европейските, които присъстват в Сахел; приветства трайното ангажиране на ЕС и на държавите членки за стабилизирането на държавите Г-5 от Сахел, по-специално чрез подкрепата за съвместните сили на Г-5 от Сахел, чрез засилване на мисиите по линия на ОПСО на ЕС и нарастващото участие на въоръжените сили на европейските държави членки в оперативните сили „Такуба“;

13. приветства адаптирането на новия разширен мандат на мисията на Европейския съюз за обучение в Мали (EUTM Мали); призовава за засилване на структурното сътрудничество и подкрепа без изпълнителни правомощия за въоръжените сили и за ускоряване на процеса на регионализация, който дава възможност на мисията да предоставя военна помощ на въоръжените сили на държавите от Г-5, и по-специално на Буркина Фасо и Нигер, което ще има последици за международните, европейските и африканските партньори; подчертава възможностите, предлагани от Европейския механизъм за подкрепа на мира, що се отнася до доставката на оборудване за обучение на въоръжените сили на Мали,

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

които ще бъдат от съществено значение за укрепване на действието и ефективността на европейските действия; изразява убеждение, че ЕС трябва бързо и ефективно да увеличи капацитета си за предоставяне на оборудване, така че мисиите по EUCAP и EUTM да не загубят доверието от страна местните органи, при условие че тези сили за сигурност спазват международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека и са под демократичен контрол;

14. призовава държавите членки да дадат значителен принос за консултативната дейност на EUTM Мали и да изпратят персонал, който може да допринесе за това; напомня, че в Сахел процесът на регионализация на ОПСО трябва да продължи да укрепва сътрудничеството и координацията с международните участници, както и с държавите — членки на ЕС, ангажирани в региона, посредством текущи инициативи, като например Партньорството за сигурност и стабилност в Сахел (P3S); подчертава, че ЕС предоставя и силна подкрепа за привеждането в действие на съвместните сили на Г-5 от Сахел и свързания с тях полицейски компонент; приветства новата интегрирана стратегия на Европейския съюз за Сахел, която включва по-широк подход, съсредоточен върху укрепването на управлението, и в която се подчертава специално необходимостта от засилване на държавното присъствие и на публичните служби в държавите от региона; подчертава положението от EUCAP Сахел Мали усилия в подкрепа на разполагането на малийските сили за сигурност в централните части на Мали; подчертава усилията на EUCAP Сахел Нигер за помощта ѝ, оказана при разработването на национална политика за отбрана и сигурност на Нигер; припомня, че регионализацията на действията по линия на ОПСО е насочена към подкрепа на интегрирания подход на ЕС към Сахел и че във връзка с това действията на регионалното консултативно и координационно звено (RACC) трябва да продължат; счита, че регионализираният подход към ОПСО в Сахел е от значение, но изисква по-ясна организация и координация между настоящите граждански и военни мисии по линия на ОПСО, местните участници и други международни организации, като мироопазващата мисия на ООН — Интегрираната многостранна мисия на ООН за стабилизиране в Мали (MINUSMA) — и операциите, ръководени от френските военни; настоятелно призовава за значително усилие за оказване на подкрепа на Буркина Фасо, като се имат предвид интензивността на заплахите, пред които е изправена тази държава с ограничен капацитет; припомня, че за да бъдат трайно ефективни, военните действия и ответните мерки в областта на сигурността трябва да бъдат придружени от конкретни и видими мерки за предоставяне на основни услуги за населението; подчертава, че е важно да може да се подкрепят по-активно крайбрежните държави от Гвинеийския залив, за да могат да противодействат на нарастващата терористична заплаха, пред която са изправени; подчертава, че е необходимо да се обърне специално внимание на нарастващата нестабилност в регионите на Сахел, Западна Африка и Африканския рог, както и на важните последици от случващото се в тези региони не само за африканския континент, но и за Европейския съюз;

15. приветства текущите дискусии относно участието на Мозамбик и Индия в мисии и операции по линия на ОПСО в Африка; приветства активното включване на Грузия в усилията по линия на ОПСО, и по-специално участието ѝ в мисиите за обучение в Централноафриканската република и в Мали;

16. отбелязва, че положението със сигурността в Сомалия е много тревожно и е извор на дестабилизация в целия Африкански рог и дори извън него; подчертава факта, че Ал-Шабаб продължава да е една от най-мощните терористични организации, свързани с Ал-Кайда, и че това слезва да стимулира държавите членки да обмислят по-активното си участие в европейските мисии и операции в този стратегически регион и предоставянето на необходимите за тях активи; подчертава, че укрепването на рамката на мисията EUTM Сомалия с консултативен капацитет в командните структури позволява да се упражнява значително влияние върху начина на провеждане на операциите в рамките на многостранната военна помощ; подчертава, че EUNAVFOR ATALANTA, EUCAP и EUTM Сомалия представляват съгласуван пакет в подкрепа на стратегическата рамка на ЕС за Африканския рог; приветства решаващата роля на операция ATALANTA в борбата срещу пиратството и трафика в Африканския рог, чрез която успешно се защитават корабите на Световната програма за изхранване, както и ролята на EUCAP Сомалия при консултиране на федералните и регионални органи на Пунтленд и Сомалиленд относно развитието на дейности на бреговата охрана и на морската полиция; подчертава, че ангажираността на ЕС в региона на Африканския рог продължава да е важна за укрепването на капацитета на сомалийските сили за сигурност и отбелязва също така необходимостта от подобряване на тяхната ефективност; приветства и допълнително насърчава участието на единомислещи партньори с цел гарантиране на безопасни водни пътища в Аденския залив и Индийския океан; призовава за интегриран подход за справяне с проблемите на развитието и управлението, които са в основата на пиратството;

17. отбелязва със загриженост влошаващото се политическо положение и положението със сигурността в Централноафриканската република; призовава за възстановяване на приобщаващия диалог между правителството, демократичната опозиция и гражданското общество, и за възобновяване на мирното споразумение; изразява съжаление, че от 2018 г. насам президентът на Централноафриканската република се е обърнал към групата „Вагнер“ — частно военно дружество, близко до Русия, което е отговорно за военни престъпления и тежки нарушения на правата на човека в Централноафриканската република; изразява загриженост относно въздействието на това решение върху жизнеспособността и ефективността на мисията за обучение на централноафриканските войски; осъжда увеличаването на заплахите и враждебните инциденти, предизвикани от някои местни и чуждестранни въоръжени сили, включително чуждестранни дружества в областта на сигурността, насочени срещу Интегрираната многостранна мисия на ООН за стабилизиране в Мали (MINUSCA),

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

и кампаниите за дезинформация, насочени срещу действията на ЕС; приветства и напълно подкрепя създаването на консултативна мисия на Европейския съюз в Централноафриканската република (EUAM RCA); приветства и изцяло подкрепя действията на EUTM, по-специално обучението на офицерите и подофицерите на централноафриканските въоръжени сили (FACA) и нейния принос за цялостния процес на реформиране на сектора на сигурността (PSC), координиран от MINUSCA; подчертава необходимостта от комуникация с населението относно целите и напредъка на мисията; подчертава, че е важно в рамките на стратегическия преглед, който ще се извърши през първата половина на 2022 г., да се оцени реалният капацитет на ЕС да отговори на нуждите на централноафриканските въоръжени сили (FACA) по отношение на оборудване; настоява, че подкрепата в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира за звената, сформирани от EUTM, трябва да бъде обвързана с условието органите на Централноафриканската република да насърчават положителното развитие на политическата, вътрешната и регионалната ситуация;

18. припомня стратегическото значение на Мозамбикския пролив; приветства ангажимента на държавите членки и на върховния представител/заместник-председател да реагират на нарастващата терористична заплаха в Кабо Делгадо и изразява загриженост във връзка с риска от разрастване на тази заплаха в района; приветства решението на Съвета за започване на военната мисия на Европейския съюз за обучение в Мозамбик (EUTM Мозамбик); отбелязва използването на Европейския механизъм за подкрепа на мира за покриване на общите разходи на EUTM Мозамбик и за предоставяне на военно оборудване; призовава Съвета и ЕСВД да използват по най-добрия начин Европейския механизъм за подкрепа на мира и да се възползват от този опит за бъдещото му подобряване и разширяване; отбелязва, че EUTM изпълнява специфична цел, а именно обучаването на специални сили за борба с ислямистките бунтове в региона Кабо Делгадо, включително джихадистките движения Ансар-ал-Суна; призовава за нейното разгръщане възможно най-скоро предвид ситуацията; настоятелно призовава държавите членки да допринасят за сформирането на силите за мисията по-справедливо; подчертава необходимостта от всеобхватна дългосрочна и последователна стратегия за Мозамбик, която освен това трябва да се бори срещу ислямистките бунтове, за да се справи с недостатъците в управлението и нуждите за развитието с цел постигане на устойчиво решение на конфликта; подчертава необходимостта да се гарантира, че правителствените сили спазват международното хуманитарно право и че извършителите на извънсъдебни екзекуции, изтезания, грабежи и други злоупотреби се изправят пред съда;

19. приветства категоричната ангажираност на Съвета с операция EUFOR Althea, заявена в неговите заключения от 18 октомври 2021 г., и тлодновяването на операция Althea през 2020 г. и пренасочването на нейния мандат в подкрепа на органите на Босна и Херцеговина с цел поддържане на безопасна и сигурна среда, както и чрез третия стратегически преглед на операцията, представен през юни 2021 г.; припомня, че тази мисия проправя пътя към мира, стабилизацията и европейската интеграция на Босна и Херцеговина, и че тя все още играе ключова роля за сигурността и стабилността на Босна и Херцеговина и региона; припомня, че опитът и поуците, извлечени от тази мисия, имат значителна стойност за всички настоящи и бъдещи военни и граждански мисии и операции по линия на ОПСО; изразява тревога във връзка с възможните противоконституционни и сепаратистки действия на сръбския член на председателството на Босна и Херцеговина Милорад Додик, които подкопават Дейтънското мирно споразумение и следователно сигурността и мира в региона като цяло; подчертава, че все още е необходимо поддържането на достатъчни способности за подкрепление „над хоризонта“, за да се даде възможност за бързо реагиране в случай на влошаване се положение със сигурността; отбелязва, че тази мисия би могла да бъде подобрена чрез сигурни информационни и комуникационни канали до столиците на държавите членки, подобряване на събирането на разузнавателни данни от открити източници и на способностите за анализ; подчертава, че е важно да се продължи второстепенната дейност по разминирание и колективното обучение на въоръжените сили на Босна и Херцеговина; настоятелно призовава държавите членки да изпълнят своите ангажменти по отношение на сформирането на сили за Althea; очаква с нетърпение участието на Украйна в мисията Althea; отчита важното сътрудничество между ЕС и НАТО в Западните Балкани, по-специално чрез мисията EUFOR Althea, чийто оперативен щаб е разположен във Върховната щабквартира на съюзните сили на НАТО в Европа (SHAPE) благодарение на споразумението „Берлин плюс“;

20. отбелязва със задоволство резултатите от Мисията за наблюдение на Европейския съюз в Грузия (EUMM Грузия); одобрява удължаването ѝ за срок от две години; подчертава необходимостта от по-нататъшно обмисляне на ангажиментите по линия на ОПСО в региона; решително осъжда незаконната окупация и милитаризация от страна на Русия на грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия, при нарушение на международното право, което представлява сериозна заплаха за региона на Източното партньорство и за цяла Европа; изразява загриженост относно влошаваното се положение със сигурността в окупираните територии на Грузия и относно дейностите на Руската федерация, които дестабилизират мира и сигурността в региона на Източното партньорство; настоятелно призовава ЕС да продължи да иска от Русия да участва конструктивно в международните дискусии в Женева и да изпълни своите задължения съгласно Споразумението за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г., постигнато с посредничеството на ЕС, по-специално да изтегли всички свои военни сили от окупираните територии в Грузия и да позволи безпрепятствен достъп на Мисията за наблюдение на ЕС до

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

цялата територия на Грузия; осъжда незаконните задържания и отвлечения на грузински граждани и засилените дейности за създаване на граница по административната гранична линия; изразява загриженост относно кампаниите за дезинформация, насочени срещу мисията EUMM Грузия, и призовава за укрепване на нейния капацитет за мониторинг, анализ и стратегическа комуникация; отново потвърждава категоричната си подкрепа за държавите от Източното партньорство, и по-специално по отношение на тяхната независимост, суверенитет и териториална цялост в рамките на международно признатите им граници; насърчава ЕС да засили участието си в мирното разрешаване на конфликти в целия регион на Източното партньорство; отново призовава ЕС да гарантира, че свързаното със сигурността измерение на държавите от Източното партньорство е отразено по подходящ начин в стратегическия компас, и да обмисли създаването на поредица от пактове за сигурност — рамки за увеличаване на инвестициите и помощта в областта на сигурността, военното сътрудничество, разузнаването и сътрудничеството в киберпространството — с Грузия, Молдова и Украйна като асоциирани държави, за да бъде укрепена тяхната издръжливост и сигурност;

21. отбелязва укрепването на консултативната мисия на ЕС в Ирак с добавянето на компонент за подпомагане при изпълнението на реформата в сектора на вътрешната сигурност към прилагането на национални стратегии за борба и предотвратяване на тероризма (включително борба с насилствения екстремизъм) и организираната престъпност, с конкретна връзка с управлението на границите, с финансовата престъпност и по-специално корупцията, изпирането на пари и трафика на ценности на културното наследство;

22. призовава ЕС да преодолее последователните и нарастващи заплахи за опазването и защитата на културното наследство и да пресече контрабандата с произведения на културата, особено в зони на конфликт; отбелязва, че в Ирак лишаването на някои общности от тяхното културно наследство и исторически корени ги прави по-уязвими спрямо радикализацията; припомня, че EUAM Ирак е единствената мисия или операция по линия на ОПСО, в чийто мандат е включен компонент за опазване на културното наследство, с цел да се предостави помощ и образование на местните партньори при справянето с предизвикателства в областта на сигурността, свързани с опазването и защитата на културното наследство; призовава Съвета и ЕСВД да включат подобен компонент в другите мисии и операции;

23. насърчава разполагането на членове на мисията на Европейския съюз за подкрепа за интегрирано управление на границите в Либия (EUBAM Либия) в Триполи, откъдето тя ще осъществява дейността си; предлага тази мисия, ангажирана с подкрепа на либийските органи за разбиване на организирани престъпни мрежи, замесени в контрабандата на мигранти, трафика на хора и тероризма, в областта на управлението на границите, да продължава да проучва, в рамките на регионална стратегия, възможностите за подкрепа на ръководеното от ЕС развитие на граничния капацитет на държавите от Сахел във връзка с мисиите по линия на ОПСО в Сахел (по-специално EUCAP Сахел Нигер); изразява загриженост за съдбата на мигрантите, лицата, търсещи убежище, и бежанците в Либия; призовава за закриване на центровете за задържане на мигранти от либийските органи и милиции;

24. приветства стартирането на операцията по линия на ОПСО в Средиземноморието — EUNAVFOR MED IRINI и нейното подновяване до 31 март 2023 г.; подчертава ключовата ѝ роля в прилагането на оръжейното ембарго спрямо Либия в съответствие с Резолюция 2526 (2020) на Съвета за сигурност на ООН; подчертава, че изграждането на капацитет е пречка пред трафика на хора и оръжия; отбелязва факта, че през 2020 г. EUNAVFOR MED IRINI е получила много откази за провеждане на проверки, дори на турски кораби; призовава за прозрачна комуникация от страна на ЕСВД по този въпрос; отбелязва, че до момента EUNAVFOR MED разполага с много малко ресурси, поради което способностите ѝ са силно ограничени; изразява загриженост във връзка с факта, че НАТО, която действа в района чрез операция операция „Морски страж“, не си сътрудничи ефективно чрез засилено сближаване на сътрудничеството или чрез споделяне на информация и ресурси; подчертава стратегическото значение на публичното съобщаване на информация за мисията и качванията ѝ на борда, приятелските подходи и проверките, включително отказите; подчертава международните задължения за издирване и спасяване на бедстващи в морето хора в пълно съответствие с морското право; призовава за това ЕС да играе значителна роля в Средиземноморието, след като се превърна във фактор, способен да гарантира стабилността на региона; приветства резултатите от звеното на ЕС за връзка и планиране (EULPC) за предоставяне на експертен опит в областта на сигурността, разузнаването и планирането на участниците от ЕС в Брюксел и на място или по море (делегация на ЕС, EUBAM, EUNAVFOR MED) и на мисията на ООН за оказване на помощ в Либия (UNSMIL);

25. изразява съжаление относно цялостната дестабилизираща роля на Турция в много проблемни области в ЕС и съседните му държави, която застрашава мира, сигурността и стабилността в региона; изразява изключителна загриженост и категорично осъжда незаконните дейности и заплахите от военни действия срещу държави — членки на ЕС, и по-специално Гърция и Кипър, извършвани от Турция в Източното Средиземноморие, и обявените от нея нови незаконни дейности в морските зони на Кипър и Гърция; отбелязва усилията за намаляване на напрежението, но изразява съжаление относно провокативните действия, заплахите от агресия срещу операция MED IRINI от страна на турски военни кораби в нарушение на международното право и суверенните права на държавите — членки на ЕС; отново заявява готовността на

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Съюза да използва всички инструменти и възможности, с които разполага, включително в съответствие с член 29 от ДЕС и член 215 от ДФЕС, за да защити своите интереси и интересите на своите държави членки, както и за да поддържа регионалната стабилност;

26. приветства работата на консултативната мисия на Европейския съюз за реформа в сектора на гражданската сигурност в Украйна (EUAM Украйна); отбелязва, че ЕСВД се нуждае от доклад за оценка относно сектора на професионалното военно обучение в Украйна и приветства продължаващата работа за подготвяне на евентуален ангажимент на ЕС в Украйна въз основа на него и за допълване на усилията на Украйна и на международните партньори за реформа на професионалното военно обучение в държавата;

27. призовава за съживяване на гражданското измерение на ОПСО чрез изпълнението на 22-те ангажимента по Гражданския пакт в областта на ОПСО; подчертава, че стратегическият компас трябва да определи амбицията за обновяване на гражданското измерение на ОПСО и че пакт 2.0 следва да бъде приет своевременно; подкрепя идеята, че стратегическият компас следва да очертае основните аспекти на гражданското измерение на ОПСО, включително развитието на граждански способности след 2023 г.; подкрепя идеята, че стратегическите приоритети за гражданското измерение на ОПСО следва да бъдат свързани с процеса на годишен преглед на Пакта; подчертава необходимостта от по-силна връзка между ОПСО, правосъдието и вътрешните работи и действията, ръководени от Комисията, когато е целесъобразно и при надлежно зачитане на различните задачи и процедури както на политиките, предвидени в Договора, така и на другите съответни участници в управлението на кризи, за да се увеличи приносът на ОПСО към отговора на Съюза на предизвикателствата в областта на сигурността; призовава ЕС да обмисли и да предприеме действия във връзка с настоящите процедури за разгръщане на мисии, с цел процесът на вземане на решения да бъде по-бърз и ефикасен; счита, че ЕС следва да продължи своята цялостна оценка на гражданските мисии EUCAP Сахел Мали, EUCAP Сахел Нигер, EUCAP Сомалия и EUAM RCA от гледна точка на техния мандат, бюджет и човешки ресурси, като гарантира, че те отговарят на реалните нужди и с оглед благоприятстването на тяхната оперативна способност и ефективност;

28. признава приноса на мисиите и операциите по линия на ОПСО за сигурността и стабилността на мира, но посочва продължаващата структурна слабост и продължителните процеси на вземане на решения за гражданските и военните мисии и операции по линия на ОПСО; подчертава, че е важно на военните мисии да се предоставят по-гъвкави и стабилни мандати, които са съобразени със ситуацията на място; призовава за промени във връзка със структурите и процедурите на ОПСО, за да могат мисиите да бъдат разгръщани по-бързо, по-гъвкаво и по-съгласувано; подчертава спешната нужда за по-голяма свързаност между съществуващите европейски специални операции и военните мисии или операции по линия на ОПСО, по-специално, когато става въпрос за справяне с неотложна криза или за гарантиране на достъпа до оспорваните стратегически райони; подчертава, че всеки бъдещ мандат трябва да има ясна всеобхватна стратегия за излизане от кризата, съчетана със списък на ресурсите, необходими за тази цел; подчертава необходимостта всички мисии, и по-специално военните мисии, да работят с местните жители за изграждане на капацитет в разумен срок, с цел да се даде възможност за устойчиво излизане от кризите;

29. подчертава необходимостта от редовна, систематична и прозрачна оценка на мисиите и операциите по линия на ОПСО въз основа на подходящи стратегически и оперативни критерии; призовава заместник-председателя/върховен представител да започне процес на извличане на поуки по отношение на миналите и текущите мисии, операции и действия, и да обърне внимание на това какви политически, институционални и социално-икономически условия трябва да бъдат изпълнени, за да може действията за сигурност и отбрана ефективно да подкрепят изграждането на траен мир и укрепването на устойчиви и демократични структури на управление; счита, че е необходимо да се делегират повече оперативни отговорности при провеждането и управлението на мисиите и операциите на военното им командване; в по-общ план призовава военните структури на ЕС да бъдат системно свързани с всички политики и инструменти, които оказват въздействие върху оперативната ангажираност на европейските въоръжени сили, и по-специално с работата на програмния комитет на Европейския фонд за отбрана;

30. изразява дълбока загриженост относно слабото генериране на военни сили в рамките на операциите и мисиите и много настоятелно призовава държавите членки да се справят възможно най-скоро с този проблем; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да предоставят на мисиите и операциите по линия на ОПСО необходимия персонал, обучение и способности за изпълнение на техните мандати и за повишаване на бдителността и устойчивостта им при по-малко благоприятни условия; подчертава във връзка с това проекта „Група на ключовите държави към EUFOR за операции за реакция при кризи“ към ПСС, който понастоящем се обсъжда и който има за цел да подобри процеса на набиране на сили; същевременно изразява съжаление, че до момента само шест държави членки участват в този проект по линия на ПСС; призовава Съвета и Комисията да използват пълноценно Европейския механизъм за подкрепа на мира и възможностите за финансиране от бюджета на ЕС, предвидени в Договорите, за да улеснят генерирането на военни сили, както и тяхното разгръщане; подкрепя участието на трети държави в операции и мисии по линия на ОПСО при зачитане на европейските интереси и ценности; счита, че това участие следва да се разшири, когато и където е приложимо;

31. изразява загриженост относно нарастващото манипулиране на информация, дезинформация и хибридни заплахи, произтичащи по-специално от Русия и Китай, но също така и от други участници, което засяга няколко театъра на действия и мисии и операции по линия на ОПСО пряко, дестабилизира цели региони и делегитимизира мисиите на ЕС в чужбина; призовава за спешно структуриране на реакцията на мисиите и операциите по линия на ОПСО спрямо тези заплахи; подчертава в тази връзка необходимостта от съвместни усилия от страна на ЕС, държавите членки и държавите партньори,

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

включително предвид необходимостта от готовност за посрещането на хибридни заплахи, кибератаки и химически, биологични, радиологични и ядрени (ХБРЯ) рискове; приветства създаването на резерв за реагиране при кризи за ХБРЯ инциденти; настоятелно призовава ЕСВД да предостави конкретна подкрепа за мисиите и операциите по линия на ОПСО посредством стратегическа комуникация;

32. призовава за укрепване на командните структури на ЕС, по-специално Военния секретариат на ЕС (ВСЕС) и Способностите за планиране и провеждане на военни операции (МРСС), които трябва да получат на разположение необходимия персонал, оборудване и средства във възможно най-кратък срок, както и да бъдат в състояние да обменят класифицирана информация по сигурен начин, включително с държавите членки и мисиите или операциите; във връзка с това изразява съжаление относно отлагането на преминаването на МРСС към втори етап и призовава държавите членки да изпълнят изцяло своите ангажименти, за да го направят възможно; подчертава, че е важно МРСС да се превърне възможно най-скоро в истинска структура за командване и контрол (щаб), способна да изпълнява функция по стратегическо, ориентирано към бъдещето и предварително планиране за ръководене на операции и европейски мисии с реактивността и гъвкавостта, изисквани от стратегическия контекст, и да укрепва стратегическата оперативна автономност на европейците;

33. изтъква, че участието на жените в мисиите по линия на ОПСО допринася за ефективността на мисиите и засилва доверието в ЕС като защитник на равните права на жените и мъжете в световен мащаб; призовава за по-систематично прилагане на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността (ЖМС) и на Резолюция 2250 на Съвета за сигурност на ООН относно младежта, мира и сигурността (ММС), както и за укрепване на програмата на ЕС за ЖМС и ММС; призовава за съдържателно интегриране на принципа на равенство между половете във формулирането на ОПСО, по-специално чрез по-добър баланс между половете в персонала и ръководството на мисиите и операциите по линия на ОПСО и специално обучение на изпратения по места персонал; призовава за мерки за гарантиране на работна среда, свободна от сексуален и основан на пола тормоз; отново призовава за включването на анализ на равенството между половете в новите инструменти на ОПСО, включително в Европейския фонд за отбрана (ЕФО) и Европейския механизъм за подкрепа на мира; приветства факта, че всички граждански мисии по линия на ОПСО вече са определили съветник по въпросите на равенството между половете, и призовава военните мисии по линия на ОПСО да направят същото; насърчава държавите — членки на ЕС, да предлагат жени като кандидати за съществуващите вакантни длъжности; изразява съжаление във връзка с това, че броят на жените, работещи в мисии по линия на ОПСО и особено в рамките на военни операции, продължава да бъде много нисък; настоятелно призовава ЕСВД да насърчава необходимостта от конкретна цел за увеличаване на броя на жените в мисиите и операциите на ЕС за управление на кризи; настоятелно призовава държавите членки да потърсят начини за укрепване на политиките за набиране и задържане на персонал и да насърчават участието на жените в миротворческите и мироопазващите мисии; подчертава необходимостта от включване на нов бюджетен ред на ЕС, който да финансира длъжността на съветниците по въпросите на равенството между половете във военните мисии по линия на ОПСО;

34. очаква съвместното съобщение относно стратегически подход в подкрепа на разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци, обявено в речта за състоянието на Съюза през 2020 г., като навременно преразглеждане на концепцията на ЕС от 2006 г. за подкрепа на мерки, свързани с разоръжаване, демобилизация и реинтеграция (ДРР); подчертава приоритетното значение на реформирането на сектора на сигурността (РСС), главно за мисиите ни по линия на ОПСО; ето защо призовава Комисията и ЕСВД да разширят предстоящото съвместно съобщение относно разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на бивши бойци в реформирането на сектора на сигурността и изграждането на капацитет в подкрепа на сигурността и развитието (СВSD), за да постигнат последователен, съгласуван и изцяло обновен подход на Съюза към подпомагането на сигурността в трети държави; призовава за съгласуваност между инструментите на ОПСО и помощта на ЕС за развитие;

Предвиждане и управление на кризи

35. приветства капацитета на европейските армии да си сътрудничат в служба на гражданите при борбата срещу пандемията през 2020 г.; счита, че ценният принос на въоръжените сили по време на пандемията от COVID-19 показва, че е важно да се използват военните активи и способности на държавите членки в подкрепа на Механизма за гражданска защита на Съюза; насърчава ЕС и държавите членки сериозно да обмислят и да използват пълноценно подробните договорености за прилагането на член 44 от ДЕС, за да се даде възможност на Съюза да реагира бързо, ефективно и с необходимата гъвкавост спрямо кризите със сигурността с изразено колективно измерение на ЕС, включително като се разрешава предоставянето на последващ мандат на ad-hoc операция, провеждана от група държави членки; приветства положителната обединяваща и координираща роля на въздушните сили по време на пандемията от COVID-19, по-специално трансферите за медицинско лечение и доставки на оборудване между държавите членки, както и полезните взаимодействия, създадени с инфраструктурите и активите на съюзниците от НАТО за въздушен транспорт и транспортиране на основно оборудване; приветства по-специално ролята на Европейското командване на въздушния транспорт ЕАТС (ЕАТС) в евакуирането, транспортирането на пациенти и осигуряването на медицински доставки по време на пандемията; насърчава като цяло въздушната военна мобилност, включително транспортирането, зареждането с гориво във въздуха и авиомедицинската евакуация в Европа, гарантираща ефективността и ефикасността на усилията на военновъздушния транспорт в Европа; във

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

вързка с това приканва държавите членки да обмислят съвместното разработване на това стратегическо оборудване за отбрана и насърчава създаването на военно звено на ЕС за извънредни ситуации с цел улесняване на трансграничното използване на военни логистични способности за справяне с извънредни ситуации, за да се даде възможност за по-добра координация, взаимодействие и солидарност при предоставянето на помощ за операции за гражданска подкрепа;

36. подкрепя защитаването от върховния представител/заместник-председател амбиция за създаване на „сили за бърза намеса“, които следва да включват многонационална сухопътна бригада от около 5 000 военни, както и компоненти от въздушни, морски и специални части, които да могат да бъдат мобилизирани при извънредни ситуации в областта на сигурността; припомня, че понастоящем на ЕС му липсва наземен, морски и въздушен експертен опит и способности, необходими, за да провежда операции за първо влизане, които да възстановяват сигурността на даден театър на действия; счита, че на първо време е реалистично и необходимо държавите членки да постигнат съгласие, в рамките на стратегическия компас, относно обстоятелствата, които биха направили необходимо мобилизирането на такава сила и да се споразумеят относно един или няколко оперативни сценария, включително в извънредно кратки срокове; припомня обаче, че в продължение на повече от 15 години съществуване бойните групи на ЕС никога не са били използвани, по-специално поради липсата на политически консенсус между държавите членки и сложността на изпълнението и финансирането, въпреки възможността за тяхното разполагане по няколко повода; припомня необходимостта те да бъдат оперативни чрез провеждане на редовни полеви учения; изразява съжаление относно липсата на ангажираност от страна на държавите членки към тези бойни групи както от политическа, така и от практическа гледна точка; изразява съжаление, че само една бойна група, ръководена от Италия, е била активна през 2021 г.; изразява загриженост относно слабостта на планирането за 2022 г. и 2023 г. и призовава за неговото преразглеждане; призовава държавите членки да увеличат своята ангажираност спрямо военния капацитет на ЕС; посочва, че концепцията за сили за бързо разгръщане следва да предостави добавена стойност в сравнение с бойните групи на ЕС; поради това призовава Съвета и Комисията да извършат задълбочена оценка, да проучат и разработят варианти за създаване на постоянна сила, която да бъде постоянно установена и да провежда ученията си заедно; счита, че новите „сили за бърза намеса“ следва или да бъдат резултат от амбициозна реформа на бойните групи, или напълно да ги заменят, за да се избегне по-нататъшно дублиране на способности в ОПСО на ЕС; споделя равнището на амбиция, определено от върховния представител/заместник-председател по отношение на надеждността на военните инструменти на ЕС, по-специално на ad hoc инструментите; призовава Съвета и ЕСВД да проучат как най-добре да организират разгръщането на бойните групи на ЕС или на новите „сили за бърза намеса“, прилагането на член 44 от ДЕС и все още неизползвания оперативен компонент на ПСС; очаква, че определянето на тези елементи трябва да даде възможност на ЕС и на неговите държави членки да реагират с военни средства бързо и ефективно на кризи в съседните държави и да изпълняват мисиите, определени в член 43, параграф 1 от ДЕС, познати също като „задачи от Петерсберг“;

37. подчертава значението на точните и навременни разузнавателни данни за подпомагане на вземането на решения и гарантиране на сигурността на мисиите и операциите, както и за подобряване на борбата с насочените срещу тях кампании за оказване на влияние и за дезинформация; призовава ЕСВД да изгради разузнавателен капацитет за театрите на операциите чрез създаване на разузнавателни звена във всички мисии и операции по линия на ОПСО, които да предоставят разузнавателна информация в реално време на Центъра на ЕС за анализ на разузнавателна информация (EU IntCen), на ВЕСЕ и на способностите за планиране и провеждане на граждански операции (CPCC), за да се подпомага вземането на решения; подчертава в по-общ план, че работата на EU IntCen и на дирекцията за разузнаване на ВЕСЕ (EUMS INT) зависи от готовността на държавите членки да обменят информация и призовава за увеличаване на финансовите и техническите ресурси на EU IntCen; изразява съгласие с анализа от председателя на Европейската комисия в нейната реч за състоянието на Съюза за 2021 г., че ЕС трябва да подобри сътрудничеството в областта на разузнаването; подчертава значението на ситуационната осведоменост и на координацията между националните разузнавателни служби и приветства призива на председателя на Комисията за създаване на съвместен център на ЕС за ситуационна осведоменост — ключов инструмент за подобряване на стратегическото прогнозиране и стратегическата автономност на ЕС;

38. приветства създаването на Европейския механизъм за подкрепа на мира през 2020 г.; припомня, че този механизъм ще може да осигури на Съюза способността за по-бърза и по-ефективна реакция спрямо настоящите предизвикателства пред сигурността, поради което призовава той бързо да бъде приведен в действие; подчертава, че необходимото оборудване, включително, когато е уместно и необходимо, смъртоносно оборудване, и обучение трябва да се предостави в съответните театри на операции, като се отчита географският баланс в характера на механизма, при пълно спазване на осемте критерия на Обща позиция 944, правата на човека и хуманитарното право, при провеждане на всеобхватна предварителна оценка на риска и постоянно наблюдение от равнището на ЕС над доставките на военни технологии за участници от трети държави, както и при ефективни разпоредби за прозрачност; подчертава, че ЕСВД трябва да следи отблизо и да гарантира проследимостта и правилното използване на материалите, предоставени на нашите партньори в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира, като се има предвид 360-градусовият подход на този механизъм; посочва, че механизмът не е свързан само с предоставяне на оборудване на партньорите, а функционира и като възможност за финансиране на общите разходи на военните операции в рамките на ОПСО, която следва да се използва в необходимата степен; поема ангажимент да

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

осигури съгласуваност и взаимно допълване между мисиите и операциите по линия на ОПСО, финансовия инструмент на Съюза ИСРМС и Европейския механизъм за подкрепа на мира; отново призовава за създаването на ново административно подразделение в рамките на ЕСВД, което да управлява този нов инструмент; подчертава необходимостта от използване на стратегическия компас за разработване на ясна визия за начина, по който държавите членки искат да използват Европейския механизъм за подкрепа на мира в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план;

39. приветства пътната карта на ЕСВД от ноември 2020 г. за изменението на климата и отбраната, в която се определят конкретни действия, насочени към все по-важната връзка между изменението на климата и сигурността; подчертава все по-честото настъпване на природни бедствия, глобални пандемии или предизвикани от човека бедствия, които подобно на киберзаплахите и хибридните заплахи се добавят към съществуващите предизвикателства пред сигурността и поради това нуждаят от допълнителни ресурси; насърчава ЕС и неговите държави членки да развиват способностите си за справяне с тези нови предизвикателства; подчертава, че при справянето с тези нови предизвикателства по отношение на сигурността не следва да се отклоняват ресурси от традиционните, конвенционални способности за сигурност и отбрана;

40. счита, че използването като инструмент на миграционните потоци през източните външни граници на ЕС, съчетано с кампаниите за дезинформация, е вид комбинирана хибридна война, целяща да сплши и дестабилизира ЕС; призовава Съюза да разработи подходящо законодателство, предоставящо необходимите гаранции за ефективна реакция и отговор на използването на миграцията като инструмент за политически цели от страна на трети държави, за да гарантира ефективна защита на външните граници на ЕС и защита на правата и достойнството на човека, както и да приеме мерки за предотвратяване на незаконните преминавания; отново заявява солидарността си с Латвия, Литва и Полша пред използването от страна на режима на Лукашенко на миграцията като инструмент за дестабилизиране на ЕС;

Един по-устойчив Съюз: осигуряване на достъп до оспорваните стратегически пространства и засилване на взаимопомощта и сигурността между държавите членки

Защита на свободата на движение по море

41. посочва, че в контекста на настоящите геополитически напрежения по море Съюзът трябва да защитава универсалните ценности и принципи, Устава на ООН, международното право като Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), многостранния подход и международното сътрудничество и да защитава интересите си, като гарантира свободата на корабоплаване, безопасността на морските комуникационни линии и морската инфраструктура; припомня, че морските интереси на Съюза са тясно свързани с благосъстоянието, просперитета и сигурността на неговите граждани и че приблизително 90 % от външната търговия на Съюза и 40 % от неговата вътрешна търговия се транспортират по море; подчертава компетентностите и правомощията, по-специално нормативните, на Европейския съюз в областта на издръжливостта;

42. отново подчертава необходимостта от засилване на ролята на Съюза като фактор, който създава международна морска сигурност; призовава Съюза да надгражда и развива своите военноморски операции по линия на ОПСО, за да разполага със силна платформа за по-нататъшно развитие на по-постоянен оперативен ангажимент на международно равнище; призовава да се разгледа възможността за организиране на редовни военноморски учения, които следва да съчетават, когато е възможно, управлявани от пилоти и безпилотни активи, с цел подобряване на оперативната съвместимост; счита, че е много важно Съюзът да поддържа стабилна и сигурна среда в заобикалящите го морета; отбелязва със загриженост, че в координирания годишен преглед на отбраната се признава, че има „съществени пропуски“ по отношение на способностите, свързани с морското командване и контрол, разузнавателните данни, наблюдението и разузнаването; приветства шестте проекта по линия на ПСС, насочени към развиване на морски способности, както и съвместните програми за развитие на военноморските способности; подчертава необходимостта от тясно сътрудничество между Съюза и НАТО за възприемане на ефективен общ подход към заплахите в областта на морската сигурност, като например трансграничната и организираната престъпност, включително мрежите на организираната престъпност, извършващи трафик на хора, оръжия и наркотици, контрабандата и незаконния риболов;

43. приветства в този контекст стартирането на концепцията за координирано морско присъствие и на пилотен проект в Гвинеийския залив; призовава тази концепция, основана на анализ на потребностите, който включва възможността да се допринесе за намаляване на напрежението в региона, да бъде разширена, така че да обхване и други области от интерес, по-специално Индийско-Тихоокеанския регион, за да се гарантира и защити международната позиция и ценности на Европа; призовава тази концепция и съответните текущи мисии да бъдат оценявани и разисквани в Парламента; призовава също така Комисията да обърне специално внимание на аспектите, свързани със сигурността и отбраната, в предстоящата актуализация на своето съобщение относно международното управление на океаните, предвидена за 2022 г.; призовава морските държави членки да укрепват военноморския си капацитет, за да противодействат както на асиметричните, така и на конвенционалните заплахи за морската сигурност, свободата на корабоплаване и синята икономика на ЕС; призовава ЕС да актуализира своята стратегия за морска сигурност до 2022 г.; приветства стартирането в началото на 2020 г. на Европейската мисия за морска осведоменост в Ормузкия проток (EMASOH) и подкрепя двойната ѝ цел: „да се гарантира

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

безопасна навигационна среда и да се намали настоящото регионално напрежение“; приветства „глобалното и координирано“ стратегическо преразглеждане на EUNAVFOR ATALANTA, EUTM Сомалия и EUCAP Сомалия, които се удължават, за да бъдат обхванати всички аспекти на сигурността;

Борба с хибридните заплахи

44. осъжда злонамерените действия, извършвани срещу държавите членки, като хибридни атаки, които използват миграцията като инструмент; призовава Съюза и държавите членки да подобрят своите способности за идентифициране на хибридните заплахи; настоява ЕС и държавите членки да реагират решително и по координиран начин на всяка нова злонамерена, незаконна и дестабилизираща дейност в киберпространството, като използват изцяло инструментите, с които ЕС разполага, и се координират със своите партньори; призовава държавите членки да подобрят националните способности за киберотбрана; призовава ЕС да работи за създаването на правен инструмент за реагиране на хибридни заплахи и за да развие всеобхватен киберкапацитет, който да включва защитени мрежите, комуникации и обмен на информация, обучение и учения, включително и чрез проекти по линия на ПСС, и за подходящо използване на инструментариума за кибердипломация на ЕС; призовава за спешно преразглеждане на политическата рамка за киберотбрана с цел увеличаване на капацитета на ЕС и неговите държави членки за предотвратяване, възпиране и реагиране, като се чрез укрепване на тяхната позиция, ситуационна осведоменост, инструменти и процедури; подчертава, че е необходимо всички институции на ЕС и държавите — членки на ЕС, да си сътрудничат на всички равнища за изграждането на стратегия за киберсигурност, чиято основна цел следва да бъде по-нататъшното укрепване на устойчивостта и развиването на общи, а също така и по-добри национални, стабилни граждански и военни киберспособности и сътрудничество, за да се отговори на трайни предизвикателства в областта на сигурността; ето защо приветства речта за състоянието на Съюза за 2021 г. и обявената в нея европейска политика за киберотбрана; приветства засиленото сътрудничество между държавите членки за киберотбрана в рамките на ПСС, включително екипите за бързо реагиране при кибератаки; припомня, че успешното изпълнение на мисиите и операциите на ЕС зависи във все по-голяма степен от непрекъснатия достъп до сигурно киберпространство и следователно изисква стабилни и издръжливи оперативни способности в киберпространството, както и адекватни реакции на атаките срещу военни инсталации, мисии и операции; признава, че до известна степен киберотбраната е по-ефективна, ако съдържа и някои офанзивни средства и мерки, при условие че използването им е в съответствие с международното право; изразява безпокойство от зависимостта на ЕС и на държавите членки от чужди инструменти, с които да гарантират киберсигурността си; подчертава необходимостта да се насърчава култура на киберсигурност в европейските публични частни организации, включително чрез въвеждане на специални курсове и учебни програми по тази тема; отбелязва важната обучителна дейност, водена в областта на киберотбраната от Европейския колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО), и приветства в това отношение създаването на Платформата за образование, обучение, оценка и учения в областта на киберсигурността (ЕТЕЕ); подчертава, че ЕКСО следва да се ползва от структурно финансиране от Съюза, за да може да увеличи своя принос за укрепване на уменията на ЕС в областта на киберотбраната, особено като се има предвид нарасналата нужда от киберексперти от най-високо равнище; отчита нарастващото значение на способностите за кибернетично и автоматизирано разузнаване; подчертава, че те създават заплахи за всички държави членки и институции на ЕС; настоятелно призовава всички институции и държави — членки на ЕС, да продължат да подобряват своите кибернетични и автоматизирани технологии и допълнително насърчава сътрудничеството по тези технологични новости; препоръчва да се проучат възможностите за насърчаване на изграждането на киберспособности на нашите партньори, като например разширяване на мандата на мисиите на ЕС за обучение, така че да включва и аспекти на киберотбраната или стартиране на граждански кибернетични мисии; приветства налагането на санкции срещу руските, китайските и севернокорейските извършители на кибератаки, включително WannaCry, NotPetya и „Операция Cloud Hopper“;

45. призовава ЕСВД да създаде набор от инструменти на ЕС, в съответствие с европейския план за действие за демокрация, чиято цел е не само да се сложи акцент върху повишаването на издръжливостта на държавите членки и на заинтересованите страни спрямо дезинформацията, но и да определят задължителни изисквания за социалните платформи и да се даде възможност на гражданите да вземат информирани решения, както и да се подобри способността на ЕС да укрепва борбата срещу дезинформацията и умишленото злонамерено поведение, за да ги идентифицира, да открива извършителите им, да им противодейства и да ги санкционира;

46. настоява, предвид развитието на тази заплаха и необходимостта от адаптиране на нашите институции, в европейските институции, включително в Парламента, да бъдат въведени мерки за консолидиране на вътрешните способности; подчертава значението на междуинституционалната координация, въведена чрез екипа за незабавно реагиране при компютърни инциденти за институциите, органите и агенциите на ЕС (CERT-EU); настоятелно призовава европейските институции, и по-специално Комисията, да предоставят необходимите човешки ресурси за укрепването на CERT-EU; настоятелно призовава в тази връзка заместник-председателя/върховен представител и/или държавите членки да увеличат финансовите и човешките ресурси, за да засилят способността на ЕС да се защитава срещу кибератаки;

47. призовава за засилване на оперативната взаимопомощ между държавите членки; подчертава колко е важно да се провеждат допълнителни учения въз основа на сценарии за управление на кризи; настоятелно призовава държавите членки след завършването на стратегическия компас да постигнат амбициозно общо разбиране по член 42, параграф 7 от ДЕС и член 222 от ДФЕС, включително относно задействането на член 222 от ДФЕС и член 42, параграф 7 от ДЕС при хипотетичен сценарий на кибератака; подчертава в тази връзка, че условията за задействане на член 42, параграф 7 от ДЕС и условията за изискваната помощ никога не са били ясно дефинирани, и призовава за по-оперативно прилагане на този инструмент;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Запазване на суверенитета на Съюза в космическото и въздушното пространство

48. призовава Съюза да разработи стратегия за космическа отбрана, за да се запази автономният и безпрепятствен достъп на ЕС и неговите държави членки до космическите активи по всяко време; настоява, че е необходимо да се насърчи създаването на обща европейска стратегическа култура на сигурност и отбрана в космоса, да се намалят стратегическите зависимости и да се подобри оперативното управление на европейските космически програми, като в крайна сметка целта е стратегическа автономност във всички останали области; подкрепя инициативите, насочени към засилване на космическата политика на ЕС, включително амбициозната нова космическа програма на Съюза, която трябва да се стреми да защитава европейските космически активи от настоящето и миналото; насърчава Съюза да засили ситуационната си осведоменост и подкрепата за георазузнавателната дейност, като укрепи своя експертен капацитет чрез Сателитния център на ЕС (SATCEN) и този на държавите членки, за да осигури връзката между ОПСО и космическата програма на ЕС чрез „Галилео“, и по-конкретно публично регулирана услуга (ПРУ) и „Коперник“, да се възползва от възможностите за инвестиции (по-специално по „Хоризонт Европа“ и Европейския фонд за отбрана) и да проучи други възможни полезни взаимодействия между космическите дейности и отбраната (включително способностите); подчертава, че е важно Съюзът да разполага с автономен достъп до космическото пространство и да има свои собствени ракети носители; настоява, че Съюзът следва да поеме водеща роля в укрепването на все по-оспорваната сфера на международното космическо право; призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават активно международните инициативи за разоръжаване в космическото пространство;

49. предупреждава, че космическото пространство има потенциала бързо да се превърне в арена на военни действия, ако не бъдат въведени подходящи международни правни инструменти; настоява, че ЕС следва да поеме водеща роля в укрепването на все по-оспорваната сфера на международното космическо право, да се стреми да предотврати разполагането на оръжия в космоса, като работи за създаването на всеобхватен международен правен инструмент, и да изгражда съюзи, международно сътрудничество и многостранни решения в това отношение;

50. приветства предложението за нов европейски проект за сигурна свързаност, включващ квантови сателити; призовава за бързо завършване на този проект, така че да се повиши нивото на сигурност на телекомуникациите в Съюза; подчертава нарастващия риск от кибератаки и физически атаки срещу европейските сателити и тези на държавите членки; настоява, че е необходимо да се предотвратяват такива атаки и да се създадат защитни механизми срещу тях;

51. изразява безпокойство от непрекъснатото увеличаване на космическите отпадъци, особено на ниска орбита, които излагат на риск нашите спътникови способности, както и от увеличаването на броя на микросателитите; подчертава, че новите мегасъзвездия от сателити допълнително увеличават риска от сблъсък; приветства текущата работа по разработване на европейска политика за управление на космическия трафик и призовава за засилване на преговорите, за да се постигнат международни решения на този въпрос; счита, че едно от конкретните постижения от такава политика следва да доведе до подобряване на капацитета за наблюдение на космическите отпадъци; предлага на SATCEN да бъде възложено да анализира и изготви доклад относно безопасността и/или аспектите на уязвимост на спътниците на ЕС и държавите членки спрямо космически отпадъци, кибератаки и пряка ракетна атака;

52. отбелязва важната работа, извършена от SATCEN на ЕС; изразява съжаление, че за финансиране на мисиите по SATCEN не може да се ползва дългосрочното програмиране на бюджета на ЕС, и подчертава, че SATCEN на ЕС трябва да се ползва от ползва от структурно финансиране от Съюза, за да може да запази своя принос към действията на Съюза, по-специално за да предоставя сателитни изображения с висока резолюция в подкрепа на мисиите и операциите по линия на ОПСО; счита, че нуждите от технологично развитие на SATCEN следва да бъдат взети предвид в работната програма на Европейския фонд за отбрана (ЕФО); предлага да се създаде общност за анализиране на геокосмическите данни в рамките на ПСС; счита, че SATCEN трябва да играе основна роля в този контекст; предлага Парламентът и SATCEN да подпишат споразумение, което да позволява на Парламента да има достъп до услугите за изображения и анализ на центъра, които той счита за полезни за получаване на информация, за разработване на своите позиции и за вземане на решения, при пълно спазване на процедурите на SATCEN за поверителност и сигурност;

53. настоява, че трябва да се запази свободата на въздушния трафик; призовава Съюза да се защитава срещу всяка заплаха за гражданското въздухоплаване и всяко незачитане на неговото въздушно пространство и да защитава безопасността на международното въздухоплаване в сътрудничество с мисията на НАТО за полицейска охрана на въздушното пространство и с партньорите на ЕС; призовава заместник-председателя/върховен представител да започне работа за оценка на целесъобразността от разширяване на концепцията за координирано морско присъствие, така че тя да обхване и въздушната среда;

Защита на стратегическата инфраструктура

54. подчертава новите заплахи, пред които е изправена Европа, включително икономическа принуда, кампании за дезинформация, намеса в избори и кражба на интелектуална собственост; отбелязва, че тези заплахи обикновено не задействат член 5 от Договора за НАТО или член 42, параграф 7 от ДЕС, но че на подобни заплахи следва да се дава отговор; призовава за засилена европейска координация за оценка, анализ и предотвратяване на по-нататъшни хибридни атаки от

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

страна на някои международни фактори; призовава съществуващите инструменти на ЕС да бъдат приведени в действие, така че да допринасят по-ефективно за предотвратяването и борбата с хибридните заплахи и за защитата на критичната инфраструктура и функционирането на нашите демократични институции, както и за обезпечаване на веригите ни на доставки, като същевременно се вземат предвид настоящите структури и новата възможност да се изпълняват колективни контрамерки като част от по-широк инструментариум за борба с хибридните заплахи; подчертава неотложната необходимост европейските институции, агенции и други органи да развият способностите си за стратегическа комуникация, да се снабдят със сигурни комуникационни системи и капацитет за бързо реагиране при атаки и да увеличат значително своята издръжливост;

55. призовава Съюза да приложи на практика поуките, извлечени от ученията на основа на сценариите по член 42, параграф 7 от ДЕС, и да разработи гъвкав и необвързващ анализ за неговото задействане, за да се засили взаимопомощта и солидарността между държавите членки;

56. подчертава, че оптичните кабели са гръбнакът на нашите цифрови икономики в интернет в световен мащаб, през който преминават 97 % от целия интернет трафик; подчертава, че макар че тези кабели са централен и незаменим елемент от критичната инфраструктура на ЕС и следователно от голямо геополитическо значение, те наскоро станаха обект на саботажи или чужди шпионски операции; счита, че ЕС следва да даде приоритет на сигурността и защитата на тези кабели; призовава ЕС да въведе програма на ЕС за сигурност на оптичните кабели, включително проучвания, координиране, разработване на политики, докладване, разследване и наблюдение на инцидентите, координация със съответните участници, разработване на политика и обучение на бреговата охрана; отбелязва, че нашите модерни икономики като цяло, но и по-специално секторите на отбраната и на сигурността са силно зависими от полупроводниците; приветства в тази връзка съобщението на председателя на Комисията, че следва да се решава недостигът на полупроводници чрез засилване на научните изследвания, проектирането и производството в ЕС посредством Европейски законодателен акт за чиповете; категорично подчертава в този контекст ролята на европейския сектор на отбраната и сигурността за ЕС, тъй като той осигурява средствата за гарантиране на безопасността на европейските граждани, както и устойчивото икономическо развитие на Съюза; приветства усилията на ЕС за постигане на тези цели и създаването на Европейски алианс за суровините (ERMA);

Развиване на гражданските и военните способности, подобряване на процесите и развитието и осигуряване на тяхната съгласуваност

57. отбелязва, че пандемията разкри нашите уязвимости, слабите ни места и текущите предизвикателства; отбелязва, че ЕС не разполагаше с пълния капацитет и способности, за да гарантира безопасната и координирана евакуация на своите граждани от Афганистан по време на хаотичната военна евакуация на международното летище в Кабул; поради това призовава за подробна оценка; призовава за политическа воля да се действа и по време на извънредни ситуации и кризи по бърз, ефективен и ясен начин, както и за намаляване на стратегическите зависимости на Европа, включително когато те засягат капацитета на Европа за военни действия; припомня целта за укрепване на стратегическата автономност на Европейския съюз, така че той да може да бъде надежден стратегически партньор, който е високотехнологичен и способен да защитава своите интереси и ценности; приветства в тази връзка работата и инициативите на Комисията и дейностите на ЕСВД;

58. приветства напредъка, постигнат при създаването на възможност за разработване на нови европейски военни способности във връзка с Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (EDIDP) и Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната (PADR), чрез укрепване на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), която е от решаващо значение за постигане на стратегическа автономност; подчертава, че е важно да има една силна, конкурентоспособна и иновативна ЕОТИБ в съчетание с възникването на пазар на ЕС за отбранително оборудване, който изцяло спазва правилата на вътрешния пазар и Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие; призовава Комисията да извлече полезните поуки от тези инструменти за ЕФО с цел постигането на оперативни резултати; приветства приемането на Регламента за ЕФО и неговите ясни правила; припомня изключително чувствителния и стратегически характер на научните изследвания в областта на отбраната както за конкурентоспособността на промишлеността, така и за стратегическата автономност на ЕС; счита, че за да се запази конкурентоспособността на ЕОТИБ, е необходимо да се подкрепи достъпът на нейните дружества до банково и небанково финансиране; подчертава, че отбранителното производство до голяма степен е с двоен характер и обслужва и гражданския сектор; призовава Комисията да гарантира, че европейската екомаркировка, като същевременно насърчава промишлеността да бъде по-екологосъобразна, запазва конкурентоспособността на европейската отбранителна промишленост, особено като се има предвид, че тя играе важна роля за стратегическата автономност на ЕС;

59. насърчава създаването на ефикасно управление, включващо Комисията и държавите членки, за управление на проектите както на държавно, така и на секторно равнище; препоръчва на Комисията да проучи същевременно възможностите за намаляване на бюрократичната тежест с цел да улесни участието на предприятията, по-специално малките и средните предприятия (МСП), в проекти по ЕФО; насърчава инициативи като Европейската програма за промишлено

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

развитие в областта на отбраната (EDIDP), ПСС и ЕФО да улесняват участието на МСП чрез увеличаване на усилията в подкрепа на инкубацията и капиталовите инвестиции; препоръчва да се създаде съвместен механизъм за полево изпитване на способностите, разработени в рамките на EDIDP и ЕФО, за да се улесни интегрирането на тези способности в националните армии; приветства разпоредбите на Директивата относно обществените поръчки в областта на отбраната (Директива 2009/81/ЕО), целящи да укрепят сътрудничеството при отбранителните обществени поръчки, и призовава държавите членки да използват пълноценно усилията за развойна дейност, предприемани по ЕФО, както и да гарантират постигането на подходящо равнище на икономии от мащаба;

60. настоятелно призовава Комисията да продължи усилията си за противодействие на разпокъсаността на вътрешния пазар на ЕС за продукти от областта на отбраната, която все още води до ненужни дублирания и до умножаване на елементите на неефективност в разходите за отбрана на държавите членки;

61. изразява съжаление относно намаляването на сумите, разпределени по МФР за ЕФО и военната мобилност, което прави още по-необходима съгласуваността между инициативите на Съюза в областта на отбраната (ПСС, Координирания годишен преглед на отбраната (КГПО), ЕФО и Механизма за свързване на Европа (МСЕ)); във връзка с това подчертава ролята на Европейската агенция по отбрана (EDA); припомня заключенията от първия КГПО и по-специално колко е важно да се повиши съгласуваността между инициативите за определяне на приоритетите при европейските способности и националните процеси на планиране, особено в дългосрочен план, за да се отговори действително на нуждите на въоръжените сили; призовава Съвета и Комисията да интегрират още повече препоръките от КГПО в бъдещите работни програми на ЕФО и проекти по линия на ПСС, за да се подобри съгласуваността между тези инструменти; припомня в тази връзка, че държавите членки носят крайната отговорност за постигане на целта за съгласуваност на европейските способности, по-специално в идентифицираните в доклада от КГПО области; припомня също така значението на ангажимента на държавите членки, поет в различни рамки, за поддържане на постоянен темп на инвестиции в отбраната и за използване на възможностите на ЕФО за стимулиране на нови инвестиции; подчертава, че адекватните равнища на финансови ресурси, персонал и активи са от съществено значение, за да се гарантира, че Съюзът има силата и способността да насърчава мира и сигурността в своите граници и по света; призовава за увеличаване на бюджета за ЕФО след 2027 г.;

62. отбелязва стартирането на Фонда на НАТО за иновации в областта на нововъзникващите и революционните технологии, който беше подписан от 16 държави — членки на ЕС, и от Обединеното кралство; подчертава, че този фонд се занимава с теми, които са обхванати и от ЕФО, и поради това призовава всички участващи държави — членки на ЕС, да осигурят взаимно допълване с ЕФО, за да се избегне ненужно дублиране; подчертава в тази връзка необходимостта от тясно сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство по въпросите на сигурността и отбраната;

63. призовава държавите — членки на ЕС, които са съюзници в НАТО, да се стремят да гарантират, че националните им бюджети за отбрана възлизат на най-малко 2 % от техния БВП;

64. подчертава, че ПСС и ЕФО са преди всичко инструменти в услуга на Съюза и неговите държави членки; подчертава, че ПСС и ЕФО трябва да дадат възможност за укрепване на сътрудничеството в областта на отбраната между държавите членки, носещо висока европейска добавена стойност; следователно припомня целите за укрепване на стратегическата автономност на Съюза, повишаване на оперативните способности на европейските сили и оперативната съвместимост на отбранителните системи, намаляване на разпокъсаността на цялостната картина на европейските способности и на европейския пазар в областта на отбраната за тези инициативи, подкрепа за конкурентоспособността на ЕОТИБ, укрепване на стратегическата автономност, технологичния суверенитет, подобряване на оперативния капацитет и намаляване на разпокъсаността на европейския отбранителен пазар;

65. изразява съжаление за натрупаното закъснение при преразглеждането на решението относно управлението на ПСС; припомня необходимостта от разработване на финансови стимули; припомня, че участието на трети държави в отделни проекти по линия на ПСС трябва да се решава поотделно за всеки отделен случай, когато това участие е в стратегически интерес на Съюза, особено за предоставянето на технически експертен опит или допълнителни способности, и да се осъществява при строго определени условия и въз основа на установена и ефективна реципрочност; отправя искане да участва изцяло във вземането на решение за отваряне на всеки проект по линия на ПСС за участие на трети страни; приветства ранните етапи на проекта за военна мобилност и призовава за бързото осъществяване на следващите етапи; приветства участието на Съединените щати, Норвегия и Канада в проекта за военна мобилност; приветства двустранните партньорства за диалог по въпросите на сигурността и отбраната, по-специално с Канада и Норвегия — две държави, които имат значителен принос за мисиите и операциите по линия на ОПСО;

66. подчертава, че ЕФО трябва да насърчава изграждането и консолидирането на европейски промишлени сектори и европейски промишлени лидери и да укрепва конкурентоспособността на МСП чрез многогодишна програмна логика, включваща разработването на пътни карти за технологиите и способностите, така че да се осигури необходимата необходимата предсказуемост, която е абсолютно необходима за сложните дългосрочни проекти, и да се използват полезните

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

взаимодействия между цивилния и отбранителния сектор; поради това настоява, че е необходимо да се установят полезни взаимодействия с различни политики на Съюза, и по-специално „Хоризонт Европа“ и Европейската космическа програма, за да се даде възможност за ефективно съсредоточаване на ресурсите на ЕФО върху военните в тесен смисъл въпроси; приветства плана за действие на Комисията за полезни взаимодействия между гражданската, отбранителната и космическата промишленост, с който се насърчават иновациите при изделията с двойна употреба; призовава Съюза и Комисията систематично да вземат предвид приноса на ЕОТИБ за стратегическата автономност на Съюза във всички негови политики; призовава Комисията да представи също така специфична промишлена стратегия за ЕОТИБ;

67. приветства факта, че стратегическият преглед на ПСС доведе до намаляване на броя на проектите, които сега са с по-ясно изразен фокус, и до увеличаване на политическия мониторинг; припомня на държавите членки, че е важно да спазват поетите в тази рамка ангажменти, за да направят проектите по-ефикасни и да достигнат пълен оперативен капацитет в предвидените срокове, а именно преди 2025 г.; поради това очаква, че следващият стратегически преглед ще включва и задълбочена оценка, която трябва да доведе до постигането на резултати от проектите по линия на ПСС;

68. подкрепя предложението на Комисията за освобождаване от ДДС на отбранителното оборудване, проектирано и разработено в рамките на ЕС, което е положителна мярка, целяща стандартизиране на практиките на световно равнище и насърчаване на европейската стратегическа автономност;

69. счита, че съвкупността от способности по линия на стратегическия компас следва да има следните цели:

- да определи ясни приоритети за преразглеждане на плана за развитие на способностите и последващите цикли на основните цели (т.е. приоритетните цели (ПЦ)),
- да рационализира процесите на планиране и развитие на способностите (плана за развитие на способностите, приоритетните цели/целите по отношение на способностите с висока степен на въздействие (HLG/HICG), ПСС, КПО) и да поддържа съгласуваност на резултатите със съответните процеси на НАТО, и по-специално с процеса на планиране на отбраната в НАТО (NDPP),
- да интегрира процесите на развитие на военните способности на ЕС и процесите на отбранително планиране и да използва по най-добрия начин чрез ПСС и КПО инициативите на ЕС в областта на отбраната,
- да се съсредоточи върху малък брой проекти, които съответстват на целите на ОПСО, необходими са за постигане на равнището на амбиция на ЕС, укрепват способностите на държавите членки, оперативни са и носят европейска добавена стойност;

70. подчертава, че цифровата сфера предоставя възможности, но и създава значителни заплахи от злонамерени действия на държавни и недържавни участници срещу нашата сигурност и нашите демокрации, като по този начин се заличават линиите, очертани от правото за въоръжените конфликти, и че тази сфера не познава граници; счита, че е необходимо да се работи допълнително, за да се гарантира достъпът на европейците до този оспорван понастоящем сектор и да се развие култура на сигурност и солидарност между европейците, както и ефективни инструменти за постигането на тази цел; призовава да се обърне специално внимание на въздействието на нововъзникващите технологии, за да се гарантира, че те се прилагат и използват в целия Съюз, за да се улеснят научните изследвания и иновациите и да се повиши устойчивостта на Съюза, като същевременно се има предвид необходимостта от контрол върху тяхното използване, и по-конкретно:

- да се анализира въздействието на изкуствения интелект (ИИ) върху сигурността и отбраната, включително злонамереното използване на този вид технология и използването на ИИ от държавите членки срещу тези заплахи;
- да се подчертае значението на една иновативна и конкурентна ЕОТИБ (която е средството да се отговори на определените от държавите членки и ЕС нужди), а също и да се определят силните и уязвимите аспекти;
- да се гарантира сигурността на веригите на доставки (както в ЕС, така и извън него), включително за суровините, критично важните компоненти и технологиите;
- да се споделят в реално време сигналите за предупреждение, информация и заплахи чрез свързването на оперативните центрове;

71. ето защо призовава ЕС да поеме водеща роля в глобалните усилия за създаване на всеобхватна регулаторна рамка за разработването и използването на оръжия, основани на ИИ; призовава заместник-председателя/върховен представител, държавите членки и Европейския съвет да приемат съвместна позиция относно автономните оръжейни системи, която да гарантира пълноценен контрол от страна на човека върху критичните функции на оръжейните системи; настоява, че

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

е необходимо да се започнат международни преговори за правно обвързващ инструмент, с който напълно да се забранят автономните оръжия; подкрепя работата по смъртоносните автономни оръжейни системи в рамките на Конвенцията за конвенционалните оръжия (ККО), която понастоящем е единственият международен форум, на който се обсъждат тези въпроси;

72. приветства подновения ангажимент на държавите членки към Общата позиция, изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета, и подчертава колко е важно да се оценяват задълбочено заявленията за разрешение за износ на технологии и военно оборудване в съответствие с определените в нея критерии; отбелязва, че Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета и съответните заключения от 16 септември 2019 г. отразяват все по-ясно разбиране сред държавите членки, че е необходима още по-голяма прозрачност и конвергенция на национално и европейско равнище в областта на износа на оръжие; приветства положените усилия за увеличаване на прозрачността и публичния и парламентарния контрол върху износа на оръжие; призовава за съвместни усилия за подобряване на оценките на риска, проверките на крайните потребители и проверките след доставката;

73. изразява твърдото си становище, че тъй като ЕС е все по-амбициозен в областта на отбраната, съществува необходимост от по-голяма конвергенция и последователност в политиките на държавите членки в областта на износа на оръжие; призовава държавите членки да спазват изцяло Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване, както е изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета, и строго да прилагат четвъртия критерий относно регионалната стабилност; призовава за въвеждането на механизъм за консултации между държавите членки, за да се оцени спазването на общата позиция;

74. отбелязва съвместните усилия на някои държави членки да развият основни бъдещи способности извън рамката на ЕС, по-специално бъдещата система за въздушен бой (Future Air Combat System, FCAS) и основната система за бойни действия по суша (Main Ground Combat System, MGCS); подчертава, че тези проекти са важни за засилване на европейските военни способности като цяло; подчертава резултатите от първия КПО, които посочват като целева област за сътрудничество модернизиранието и придобиването на основни бойни танкови системи; препоръчва на съответните държави членки да проучат допълнителни възможности за сътрудничество и финансиране на европейско равнище, по-специално ЕФО, за да използват в пълна степен потенциала за иновации на европейската отбранителна промишленост и да постигнат по-големи икономии от мащаба; счита в този контекст, че ръководеният от Обединеното кралство проект „Tempest“, в който участват и държави — членки на ЕС, е ненужно дублиране на FCAS, и поради това насърчава участващите и в двата проекта държави да ги съчетаят, за да постигнат икономии от мащаба, както и за да гарантират оперативна съвместимост между ЕС и Обединеното кралство; подчертава в тази връзка необходимостта от тясно сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство по въпросите на сигурността и отбраната, укрепване на партньорствата в областта на отбраната и подкрепа за автономността на държавите партньори;

Укрепване на партньорствата в областта на отбраната и подкрепа за суверенитета на държавите партньори

Защита на многостранното сътрудничество в областта на контрола върху оръжията, разоръжаването и неразпространението на оръжия

75. призовава да се поддържа укрепването и запазването на структурата за контрол върху въоръженията в Европа в един контекст на постепенна ерозия на този контрол, белязана от оттеглянето на Русия и на Съединените щати от Договора за „Открито небе“; призовава за активна подкрепа и усилване на режимите и форумите за разоръжаване във всички аспекти: универсален обхват, подкрепа за прилагането, политическа и институционална подкрепа, както и финансова подкрепа; призовава ЕС да обърне специално внимание на ядрения, радиологичния, биологичния и химичния (ХБРЯ) риск в контекста на Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО), с особен акцент върху режима на забрана и конвенционалните задължения съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие и борбата срещу безнаказаността;

76. приветства удължаването на срока на действие на новия Договор за съкращаване на стратегическите въоръжения (нов договор СТАРТ) и изразява съжаление поради прекратяването на Договора за унищожаване на ракетите със среден и по-малък обхват на действие; отбелязва разпространението на хиперзвуковите ракети; счита, че Европейският съюз следва да допринесе за предотвратяването на международна надпревара във въоръжаването с хиперзвукови ракети; потвърждава отново пълната си подкрепа за ангажимента на ЕС и неговите държави членки към Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) като крайъгълен камък на режима за неразпространение на ядреното оръжие и ядрено разоръжаване; отново призовава за приемане на конкретни и ефективни мерки по време на Десетата конференция за преглед на ДНЯО; настоява, че е необходимо да се гарантира, че ЕС играе силна и конструктивна роля за развитието и укрепването на основаните на правила глобални усилия за неразпространение и за контрол над въоръженията и архитектура за разоръжаване;

77. отново заявява своята трайна подкрепа за Съвместния всеобхватен план за действие като възможно най-доброто средство за получаване на увереност за неразпространение на ядрени оръжия в Иран; приветства възобновяването на преговорите и призовава всички страни да се върнат към пълно спазване; призовава Съюза да гарантира, че задълженията по Конвенцията за забрана на химическото оръжие (КЗХО) се спазват от всички страни, и да се бори срещу безнаказаността;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

призовава ЕС и неговите държави членки да се стремят към сключване на протокол към Конвенцията за забрана на биологичните оръжия за създаване на механизми за проверка;

Засилване на диалога, партньорствата и сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната

78. подчертава, че ЕС следва да възприеме стратегически подход към своите взаимноизгодни партньорства — подход, основан, наред с другото, на защитата на неговите интереси и на целта му за постигане на стратегическа автономност; подчертава, че е в интерес на ЕС да действа съвместно с партньори, при пълно зачитане на съюзните отношения с тях, като стратегическата автономност представлява част от многостранната рамка;

79. призовава за по-нататъшно засилено сътрудничество с международните организации и по-специално с ООН, включително между мисиите по линия на ОПСО и мироопазващите операции, особено в съвместните театри на операции; подчертава значението на сътрудничеството с Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) по въпросите на сигурността;

80. подчертава необходимостта от укрепване на трансатлантическото сътрудничество между ЕС и САЩ въз основа на равностойно партньорство, основано на споделени ценности и цели, при зачитане на автономността, интересите и стремежите на другата страна; приветства установяването на стратегически диалог между ЕС и САЩ в областта на сигурността и отбраната с цел да се допринесе за взаимно изгодни и балансирани трансатлантически отношения; приветства по-специално текущите или предстоящите диалози между ЕС и САЩ относно Китай, Русия и Индийско-Тихоокеанския регион; подчертава оперативното измерение на партньорството при същевременно гарантиране на запазването на стратегическата автономност на ЕС, по-специално по отношение на правилата на САЩ относно международната търговия с оръжие (ITAR); приветства значението на този формат за справяне с хибридните заплахи; във връзка с това приветства участието на трети държави в Европейската агенция по отбрана посредством административни споразумения, при условие че то бива придружено от правно обвързващи взаимноизгодни мерки и гаранции, позволяващи да се защитят интересите на ЕС и неговите държави членки в областта на отбраната и сигурността; изразява съжаление заради недостатъчните консултации и информация от страна на съюзниците на ЕС относно изтеглянето от Афганистан и относно тристранния пакт за сигурност AUKUS; подчертава, че това още веднъж следва да припомни на ЕС неотложната нужда да се постигнат резултати в отбраната на Съюза, за да гарантира способността му да бъде глобален фактор за мир;

81. посочва, че необходимото сътрудничество с НАТО, залегнало в член 42, параграф 2 от Северноатлантическия договор, трябва да се развива при надлежно отчитане на специфичните характеристики и роли на НАТО и на ЕС, като напълно се зачита автономността за вземане на решения на двете организации; призовава за по-силна НАТО, подкрепяна от по-силен Европейски съюз (европейския стълб в рамките на НАТО), и би желал да настъпи ясно осезаемо развитие в партньорството между ЕС и НАТО, по-специално предвид нарастващата хибридна заплаха, като се включват също и параметри, които не са пряко свързани с военната област, при стратегическата конкуренция в мирно време; отчита, че за новите заплахи на европейска територия, като например дезинформация, кражба на интелектуална собственост, икономическа принуда или киберсаботаж, Европейският съюз укрепва способностите си, за да стане фактор за сигурност; подчертава, че настоящата стратегическа ситуация изисква безрезервна подкрепа от НАТО за европейските инициативи в областта на отбраната, включително по отношение на способностите, при спазване на прерогативите на всяка от организациите; припомня колко е важно да се прилага изцяло споразумението „Берлин плюс“ и да се даде възможност за предаване на класифицирани документи между двете организации; счита, че паралелната работа по стратегическия компас на ЕС и очакваната актуализация на стратегическата концепция на НАТО представлява уникална възможност за установяване на ясни приоритети и съгласуваност, както и да се набележат допълнителни полезни взаимодействия за засилване на трансатлантическата връзка и по-нататъшно сътрудничество между ЕС и НАТО; в този контекст призовава новата стратегическа концепция на НАТО да взема предвид и да бъде съгласувана със стратегическия компас на ЕС; признава ролята на НАТО като крайъгълен камък на колективната сигурност за онези държави членки, които са членки и на НАТО; отбелязва с безпокойство обаче, че дълбоките и трайни различия с една от съюзните държави от НАТО, която не е членка на ЕС, възпрепятстват сътрудничеството между двете организации и подкопават солидарността между държавите членки, по-специално в стратегическия район на Източното Средиземноморие; очаква новата съвместна декларация на ЕС и НАТО;

82. отбелязва потенциалното експоненциално увеличение на заплахите от екстремисти след оттеглянето на НАТО и последвалото превземане на властта от талибаните в Афганистан; призовава за задълбочен размисъл за поуките от Афганистан и за активна стратегия в региона, така че да се смекчат последиците от това, че Афганистан е нова безопасна среда за развитие на екстремизъм и тероризъм; отново потвърждава, че трябва да се положат всички усилия да се гарантира сигурността и човешките права на афганистанците и да им се даде защита от насилие, преследване и убийства; подчертава

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

необходимостта от продължаване на евакуациите, по-специално на хората, които са работили за ЕС; отбелязва, че изтеглянето от Афганистан отвори необходимостта ЕС да увеличи своя дял от отговорността за глобалната сигурност и да дава съществен принос за укрепването на способностите и капацитета;

83. призовава за по-тесни отношения с демократичните държави в Индийско-Тихоокеанския регион и в конкретни тематични сектори (киберсигурност, хибридни заплахи, морска сигурност, контрол над въоръженията и др.), както и с Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) и с партньорите от Латинска Америка; подчертава свързаните със сигурността предизвикателства в Индийско-Тихоокеански регион, който е от значителен интерес за ЕС; отбелязва с нарастващо безпокойство непрекъснато увеличаващото се натрупване на въоръжения и военна амбиция на Китай, и по-специално информацията за изпитването на хиперзвукова ракета и все по-честите нарушения на опознавателната зона за противовъздушната отбрана на Тайван; призовава всички засегнати страни да разрешават разногласията си по мирен начин и да намаляват напрежението, както и да се въздържат от предприемане на едностранни действия за промяна на статуквото; призовава всички страни да се придържат към принципите на международното право, най-вече Конвенцията на ООН по морско право; подчертава нарастващото значение на дезинформацията, произхождаща от Индийско-Тихоокеанския регион, която заплашва да подкопае дейностите на ЕС в региона, и поради тази причина призовава Съвета и Комисията да се борят с това предизвикателство по подобен начин както с дезинформацията с произход от източния флаг на ЕС; със сериозна загриженост отбелязва неотдавнашната демонстрация на сила и ескалацията на напрежението в регионални горещи точки като Южнокитайско и Източнокитайско море и Тайванския проток; подчертава, че мирът и стабилността в Индийско-Тихоокеанския регион са от голямо значение за ЕС и неговите държави членки; изразява дълбока загриженост относно продължаващите военни маневри на Китай в Тайванския проток, включително тези, които са насочени към Тайван или се провеждат в опознавателната зона за противовъздушната отбрана на Тайван; призовава КНР да спре това военно дрънкане на оръжие, представляващо сериозна заплаха за мира и стабилността в Тайванския проток и в Индийско-Тихоокеанския регион; отново подчертава необходимостта от диалог, без да се използват тактики на принуда или дестабилизиране от която и да е от двете страни; подчертава своето противопоставяне на всяко едностранно действие, което може да подкопае статуквото в Тайванския проток, както и че всяка промяна в отношенията между двете страни на протока не трябва да се извършва срещу волята на гражданите на Тайван; подчертава, че все по-войнственото поведение на Китай спрямо определени държави и територии е причина за безпокойство; подчертава, че ЕС следва да извърши оценка на възможните последици от регионален конфликт за сигурността на ЕС, в която следва също така да се прецени как Съюзът следва да реагира на влошаването на положението със сигурността в Индийско-Тихоокеанския регион и извън него; приветства текущата дискусия относно участието на Япония в мисиите на ЕС за обучение в Мали и Мозамбик и относно участието на Индия в африкански операции и мисии по линия на ОПСО;

84. приветства подписването на Споразумението за стратегическо сътрудничество във военната област и областта на отбраната между Гърция и Франция като положителна стъпка към европейска стратегическа автономност и създаването на истински и функциониращ Европейски съюз за отбрана; призовава за засилено сътрудничество с държавите партньори в Средиземноморието за борба с екстремизма, тероризма, незаконната търговия с оръжия и трафика на хора;

85. подчертава геополитическото значение на това Съюзът да поеме основната отговорност за своята регионална стабилност, сигурност и просперитет и да предотвратява процесите на дестабилизация в съседните си райони на изток, на юг и в Арктика; отчита нарастващата политическа, икономическа, екологична, свързана със сигурността и стратегическа стойност на Северния полярен кръг; настоятелно призовава държавите членки да продължат сътрудничеството си с Арктическият съвет по всички въпроси, които са от интерес за ЕС, както и да разработят всеобхватна стратегия за региона; отбелязва нововъзникващите предизвикателства в областта на сигурността в Арктика, породени от променящата се среда и нарастващия геополитически интерес в региона; подчертава необходимостта от включване на политиката на ЕС за Арктика в ОПСО; подчертава, че ЕС трябва да има ясна визия за ролята си по въпросите на сигурността в Арктика, както и да поддържа ефективно сътрудничество с НАТО; подчертава, че Арктика трябва да остане зона на мирно сътрудничество и предупреждава да не се увеличава милитаризацията на региона;

86. потвърждава значението на участието по линия на ОПСО в източното съседство; подкрепя задълбочаването на военното сътрудничество и сътрудничеството в областта на сигурността с държавите от Източното партньорство, за да се запази стабилността по границите на Съюза; повтаря призива си за развиване на по-активна роля за ЕС в мирното разрешаване на продължаващите конфликти и в предотвратяването на всякакви бъдещи конфликти в региона; призовава да се оказва подкрепа на държавите от Източното партньорство и за включване на заинтересованите държави от това партньорство в дейностите на Европейския център за високи постижения в борбата с хибридните заплахи; призовава за създаването на платформа за сътрудничество между стратегическата комуникация на ЕС и Източното партньорство за решаване на въпроси, свързани с борбата срещу дезинформацията, за да се укрепи издръжливостта на държавите от Източното партньорство;

87. признава приноса на Грузия, Република Молдова и Украйна за мисиите и операциите по линия на ОПСО; подкрепя по-гласното сътрудничество в областта на отбраната и сигурността с тези ценени партньори;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

88. отново категорично осъжда агресивното поведение на Русия спрямо Украйна, и по-специално значителното натрупване на военна сила по границите на Украйна и в Донбас, в окупирания Кримски полуостров и в Беларус, продължаващата финансова и военна подкрепа за въоръжени групи в Донбас, незаконната окупация на Автономна република Крим и град Севастопол, блокадата на Азовско море и редицата кибернетични и други хибридни атаки срещу Украйна; подчертава, че натрупването на военна сила и нееднократните нарушения на примирието от страна на Русия представляват заплаха за мира, стабилността и сигурността в Европа; призовава руското правителство да изтегли силите си от украинските граници и да престане да заплашва съседите си; припомня, че споразуменията в Нормандския формат и Минск I и II са единствените дипломатически инициативи, които имат за цел да сложат край на военните действия между Украйна и подкрепяните от Русия сепаратисти в Донецк и Луганск, и призовава за подкрепа на усилията за възобновяване на преговорите в Нормандския формат и за постигане на осезаеми резултати; приветства значителните усилия за поддържане на интензивно сътрудничество между ЕС, неговите държави членки и Съединените щати, както и между държавите членки във връзка с това положение; призовава за засилена и убедителна военна помощ и помощ в областта на сигурността за Украйна в съответствие с нейните потребности, включително чрез мобилизиране на Европейския механизъм за подкрепа на мира; насърчава държавите членки да увеличат двустранната си военна помощ и помощ в областта на сигурността за Украйна; отчита провеждането на първото заседание от кибердиалога между ЕС и Украйна и е готов да подкрепи, ако е необходимо, увеличаване на помощта от ЕС за Украйна в областта на киберсигурността; приветства започването на диалог между ЕС и Украйна относно киберсигурността и насърчава подобно ангажиране с други заинтересовани държави от Източното партньорство;

89. изразява съжаление относно липсата на партньорство между Обединеното кралство и ЕС поради липсата на интерес у британското правителство въпреки уверенията, дадени в политическата декларация, определяща рамката за бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство; подчертава необходимостта от споразумение за сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство в областта на външната политика и сигурността, за да могат да се справят по-добре с общите глобални предизвикателства пред сигурността; призовава правителството на Обединеното кралство да започне преговори за установяване на тясно сътрудничество във външната политика, сигурността, отбраната и развитието на способности; призовава за по-тясно сътрудничество и засилено партньорство със съответните африкански организации, например Африканския съюз, Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS), Комисията за развитие на Южна Африка (SADC), Г-5 Сахел и Панафриканския парламент, като се насърчава по-голяма роля на парламентите в Африка; освен това призовава ЕС да спазва ангажиментите си от Четвъртата среща на високо равнище между ЕС и Африка за подкрепа на икономическата и политическата стабилност и оказване на допълнителна помощ за повишаване на капацитета на африканските резервни сили; предвид цикличния характер на конфликтите в региона подчертава, че е нужна повече политическа ангажираност за връзки с правителствата, подпомагани от ЕС, за да се гарантира по-голяма прозрачност, да се води борба с корупцията, да се постигне приобщаване и да се работи с гражданите в усилията да се ограничи бързото нарастване на въоръжените и етническите конфликти в Африка;

90. призовава за сътрудничество в областта на обучението и изграждането на военен капацитет с партньорски държави, отслабени от конфликти или регионални заплахи или станали обект на враждебна външна намеса;

91. отчита ролята на увеличавания поток от незаконни парични средства към данъчни убежища и риска, който те представляват за увеличаване на милитаризацията, финансиране на терористични дейности и влошаване на нестабилността в световен мащаб; призовава за повече действия за ограничаване на изпирането на пари и за овластяване на партньорите, по-специално в Африка и Латинска Америка, чрез механизми за ограничаване на съмнителните финансови трансакции, включващи органите в данъчните убежища;

Подобряване на европейското управление на ОПСО

92. приветства факта, че Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“ (ГД DEFIS) започна да функционира; приветства съобщението, че в началото на 2022 г. ще се проведе европейска среща на върха по въпросите на отбраната, както и факта, че председателят на Европейския съвет обяви 2022 г. за година на европейската отбрана; очаква, че двете инициативи ще дадат нов тласък за по-нататъшното развитие на Европейския съюз за отбрана; приканва гражданите, академичните среди, организациите на гражданското общество и частния сектор да изразят очакванията си относно структурата на ОПСО, програмата за мира, отбраната и сигурността, стратегическия компас, както и за ролята на ЕС в света в рамките на Конференцията за бъдещето на Европа; призовава институциите на ЕС да възприемат тези очаквания, като ги превърнат в конкретни предложения и действия; подчертава колко е важно да се подобрят инструментите, с които разполага гражданското общество, за да се гарантира пълноценното му участие във формулирането и надзора на дипломатията в областта на отбраната; призовава за създаването на пълноценна комисия по сигурност и отбрана в Парламента и за формалното установяване на Съвет на министрите на отбраната на ЕС;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

93. припомня ролята на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност; призовава държавите членки да преценят дали да не се извърши реформа на процеса на вземане на решения, а именно на член 31 от ДЕС, като се разшири гласуването с квалифицирано мнозинство, така че да обхване външната политика и политика на сигурност на ЕС в свързаните с ОПСО области, и да разгледат въпроса за пълноценно използване на „клаузите за преход“ и обхвата на членовете, които укрепват солидарността и взаимопомощта в ЕС по време на кризи;

94. припомня, че с Парламента следва да се провеждат предварителни консултации и той да бъде надлежно информиран относно планирането, изменението и възможността за прекратяване на мисиите по линия на ОПСО; подчертава необходимостта от активно участие на Европейския парламент в оценката на мисиите и операциите по линия на ОПСО с цел да се увеличи тяхната прозрачност и политическата и обществена подкрепа за тях; счита, че следва надлежно да бъдат взети под внимание неговите препоръки; изразява решимост да изпълнява пълноценно ролята си на наблюдател по отношение на инструмента „Глобална Европа“, по-специално неговото измерение, свързано с мира и сигурността, и при изпълнението на Европейския фонд за отбрана;

95. подчертава необходимостта от развиване на все по-тясно сътрудничество с националните парламенти по въпросите на ОПСО, за да се засилят отчетността и контролът и да се укрепи дипломатията в областта на отбраната;

96. настоява, че Парламентът следва да бъде редовно информиран и консултиран относно изпълнението на ПСС, като се имат предвид необходимите връзки между ПСС и различните финансови инструменти на ОПСО, по-специално Европейския фонд за отбрана, върху които Европейският парламент упражнява контрол;

97. настоява, че са важни ефективните връзки между различните управленски структури на ЕС (Комисията, ЕСВД, ЕАО и др.) и че е необходимо да се укрепват добрите отношения с Европейския парламент като единствен орган, представляващ гражданите на Съюза, в съответствие с приложимите разпоредби на Договорите;

98. ще обръща особено внимание на това спецификата на военната сфера да бъде по-добре отразявана в правото на ЕС; в тази връзка припомня, че Парламентът подкрепя запазването на статута на военните, който отговаря на много специфичните изисквания на тази професия и представлява гаранция за ефективността на въоръжените сили във всяка от държавите членки; призовава за запазването на капацитета за интервенция на разузнавателните служби, тъй като тези служби не могат да изпълняват задачата си по защита на националната сигурност, без да запазят достъпа си до данните от свързаността, които да се предоставят изцяло, като превантивна мярка, за достатъчно дълъг срок и под надзора на националните съдилища и на Европейската конвенция по правата на човека; отбелязва приемането от Съвета на неговия общ подход относно пакета за Единно европейско небе; припомня необходимостта да се запази суверенитетът на държавите членки и свободата на действие на европейските въоръжени сили; във връзка с предоставянето на услуги припомня императивите на националната сигурност, свързани с достъпа до данни и надеждността и целостта на данните, и подчертава факта, че включването на военни предпазни клаузи в регулаторните норми на ЕС следва да даде възможност да се отговори на това двойно предизвикателство;

o

o o

99. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Европейския съвет, на Съвета, на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията, на председателя на Европейската комисия и на компетентните членове на Комисията, като члена на Комисията, отговарящ за вътрешния пазар, на генералния секретар на Организацията на обединените нации, на генералния секретар на НАТО, на агенциите на ЕС, работещи в областта на космическото пространство, сигурността и отбраната, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0041

Правата на човека и демокрацията по света — годишен доклад за 2021 г.**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2021 г. (2021/2181(INI))**

(2022/C 342/15)

Европейският парламент,

- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека,
- като взе предвид членове 2, 3, 8, 21 и 23 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид членове 17 и 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и други договори и инструменти на ООН в областта на правата на човека,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за преследване и наказване на престъплението геноцид от 1948 г. и резолюция 43/29, приета от Съвета на ООН по правата на човека на 22 юни 2020 г., относно предотвратяването на геноцида,
- като взе предвид Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 18 декември 1979 г.,
- като взе предвид Декларацията от 25 ноември 1981 г. за премахване на всички форми на нетърпимост и дискриминация, основани на религиозна принадлежност или убеждения, провъзгласена с резолюция 36/55 на Общото събрание на ООН,
- като взе предвид Декларацията на ООН за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства от 18 декември 1992 г.,
- като взе предвид Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека, приета с консенсус на 10 декември 1998 г.,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето от 20 ноември 1989 г. и двата факултативни протокола към нея, приети на 25 май 2000 г.,
- като взе предвид Договора на ООН за търговията с оръжие относно износа и оценката на износа и Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие,
- като взе предвид Декларацията от Пекин от септември 1995 г.,
- като взе предвид следните конвенции на Съвета на Европа: за защита на правата на човека и на човешкото достойнство във връзка с прилагането на постиженията на биологията и медицината (CETS № 164), приета на 4 април 1997 г., и протоколите към нея, за борба с трафика на хора (CETS № 197), приета на 16 май 2005 г., и за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие (CETS № 201), приета на 25 октомври 2007 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (наричана по-долу „Истанбулска конвенция“) от 11 май 2011 г., която не всички държави членки са ратифицирали,

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид Протокол № 6 на Съвета на Европа към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи относно премахването на смъртното наказание,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителните мерки срещу тежките нарушения и погазването на правата на човека ⁽¹⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба ⁽²⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа ⁽³⁾,
- като взе предвид Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 — 2024 г., приет от Съвета на 18 ноември 2020 г.,
- като взе предвид призива на генералния секретар на ООН за действие за правата на човека,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 16 ноември 2015 г. относно подкрепата на ЕС за правосъдие в условията на преход,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 17 февруари 2020 г. относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2020 г. и заключенията на Съвета от 22 февруари 2021 г. относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2021 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 13 юли 2020 г. относно приоритетите на ЕС в ООН и 75-ата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2020 — септември 2021 г., и заключенията на Съвета от 12 юли 2021 г. относно приоритетите на ЕС в ООН по време на 76-ата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2021 — септември 2022 г.,
- като взе предвид Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета на 25 септември 2015 г., и по-специално цели 1, 4, 5, 8 и 10 от нея,
- като взе предвид резолюции 1325, 1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122 и 2242 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността,
- като взе предвид резолюциите на Общото събрание на ООН от 28 май 2019 г., с които се създава Международен ден за възпоменание на жертвите на актове на насилие, основани на религиозна принадлежност или убеждения, и от 19 декември 2017 г., установяваща Международен ден на възпоменание и почит към жертвите на тероризма,
- като взе предвид доклада на специалния докладчик на ООН за правото на свобода на мирни събрания и на свободно сдружаване от 17 май 2019 г. и относно упражняването на тези права в условията на цифровата ера,
- като взе предвид информационната бележка на специалния докладчик на ООН относно правото на свобода на мирни събрания и на свободно сдружаване във връзка със стратегически съдебни спорове, насочени срещу участието на обществеността, и правото на свобода на събрания и сдружаване,
- като взе предвид доклада на специалния докладчик на ООН относно утвърждаването и защитата на правото на свобода на убеждение и на изразяване от 28 май 2019 г. и относно неблагоприятното въздействие на неблагоприятното въздействие на индустрията за осъществяване на наблюдение върху свободата на изразяване,
- като взе предвид Плана за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените във външните дейности на ЕС за 2021 — 2025 г. (GAP III),

⁽¹⁾ ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид Стратегията на ЕС за правата на детето (2021 — 2024 г.),
- като взе предвид коментара на комисаря на Съвета на Европа по правата на човека от 27 октомври 2020 г., озаглавен „Време е да се предприемат действия срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“,
- като взе предвид преразгледаните насоки на Съвета от 16 септември 2019 г. за политиката на ЕС към трети страни по отношение на изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание,
- като взе предвид Насоките на ЕС относно утвърждаването и защитата на свободата на религията и убежденията от 24 юни 2013 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 септември 2012 г., озаглавено „Корените на демокрацията и устойчивото развитие: ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения“ (COM(2012)0492),
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 8 април 2020 г. относно действията на ЕС за глобално реагиране на COVID-19 (JOIN(2020)0011),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 23 септември 2020 г. относно нов пакт за миграцията и убежището (COM(2020)0609),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0698),
- като взе предвид съвместното съобщение на Европейската комисия и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 17 февруари 2021 г. относно засилването на приноса на ЕС към основаното на правила многостранно сътрудничество (JOIN(2021)0003),
- като взе предвид Годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията по света през 2020 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 3 юли 2018 г. относно нарушаването на правата на коренното население по света, включително заграбването на земи⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2019 г. относно насоки на ЕС и мандат на специалния пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на вероизповеданието и убежденията извън ЕС⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 януари 2021 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2019 г.⁽⁷⁾, както и предходните си резолюции по предишни годишни доклади,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос⁽⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно определянето на основаното на пола насилие като нова област на престъпност по смисъла на член 83, параграф 1 от ДФЕС⁽¹⁰⁾,

⁽⁴⁾ ОВ С 118, 8.4.2020 г., стр. 15.

⁽⁵⁾ ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 30.

⁽⁶⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 202.

⁽⁷⁾ ОВ С 456, 10.11.2021 г., стр. 94.

⁽⁸⁾ ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 11.

⁽⁹⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 111.

⁽¹⁰⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0388.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид всички свои резолюции, приети през 2020 и 2021 г. относно нарушенията на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава (известни като „резолюции по неотложни въпроси“), в съответствие с член 144 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид своята награда „Сахаров“ за свобода на мисълта, която през 2020 г. беше присъдена на демократичната опозиция в Беларус и през 2021 г. беше присъдена на Алексей Навални,
  - като взе предвид определението за „организация на гражданското общество“ в Речника към резюметата на законодателството на ЕС,
  - като взе предвид Рамката на ЕС за политиката относно подкрепа за правосъдие в условията на преход,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по правата на жените и равенството между половете,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0353/2021),
- A. като има предвид, че Европейският съюз се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, както се посочва в член 2 от ДЕС; като има предвид, че никой не трябва да бъде преследван или подлаган на тормоз по каквото и да било начин заради участието си в дейности за защита и насърчаване на правата на човека или демокрацията; като има предвид, че заглушаването на гласове, изразяващи несъгласие, и ограничаването на общественото участие и достъпа до информация имат пряко въздействие върху правата на човека и демокрацията;
- B. като има предвид, че сериозните заплахи за мултилатерализма и международното право, на които сме свидетели понастоящем, са такива, че изискват от ЕС да играе още по-ангажирана роля в насърчаването и защитата на правата на човека по света; като има предвид, че политиките и действията на ЕС в областта на правата на човека следва да водят до по-настоятелни, решителни и ефективни действия с помощта на всички инструменти, с които той разполага; като има предвид, че ЕС следва постоянно да проучва най-добрите начини за ефективни действия, като използва най-подходящите инструменти за справяне с нарушенията и погизването на правата на човека по света, и за тази цел следва да извършва редовна оценка на своя инструментариум в областта на правата на човека;
- B. като има предвид, че Европейският парламент има ключова позиция като институция на ЕС, която открито и решително защитава правата на човека и основните свободи, и на ревностен поддръжник на защитниците на правата на човека от цял свят;
- G. като има предвид, че Планът за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 — 2024 г. е пътна карта за приоритетите на ЕС в областта на правата на човека, която следва да бъде в центъра на всички външни политики на ЕС; като има предвид, че за да се постигне ефективен напредък в областта на правата на човека по света, ЕС трябва да гарантира съгласуваност между различните си вътрешни и външни политики;

Общи предизвикателства и инструменти на политиката

1. изразява изключителна загриженост във връзка с наблюдаваните по света предизвикателства пред правата на човека и демокрацията, които водят до отслабване на защитата на демократичното управление и институции и на универсалните права на човека, както и до ограничаване на пространството за гражданското общество; подчертава връзката между принципите на правовата държава, демокрацията и нарушенията на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да положат по-съгласувани усилия за справяне с предизвикателствата, свързани с правата на човека по света, както индивидуално, така и в сътрудничество с единомислещи международни партньори, включително ООН; призовава ЕС и неговите държави членки да бъдат водещи с примера си и да действат като истински световен лидер в насърчаването и защитата на правата на човека, равенството между половете и принципите на правовата държава и да се противопоставят категорично на атаките срещу принципите на универсалност, неотменимост, неделимост, взаимозависимост и взаимосвързаност на правата на човека;
2. подчертава значението за тази цел както на новия Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС), така и на Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 — 2024 г.; припомня, че използването на гласуването с квалифицирано мнозинство по въпросите на правата на човека в Съвета би довело до по-ефективна и проактивна външна политика и политика на сигурност на ЕС и би засилило сътрудничеството по въпроси от ключов стратегически интерес за ЕС, същевременно отразявайки неговите основни ценности; подчертава необходимостта от постигане на общи позиции и консенсус между държавите членки; подчертава значението на това държавите членки да поемат отговорност за Плана за действие на ЕС и да докладват публично за своите действия съгласно този стратегически документ; насърча националните и регионалните парламенти, националните институции по правата на човека и местните организации на гражданското общество да се ангажират със своите органи на равнището на държавите членки относно техния принос за провеждането на външната политика на ЕС в областта на правата на човека;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващия брой нелиберални демокрации и авторитарни режими, които са мнозинство в света за първи път от 20 години насам и които се стремят да потискат собствените си народи и да отслабят свободата, демократичното управление и международните норми; призовава ЕС и държавите членки да използват пълноценно инструментите, с които разполагат, включително своите икономически лостове, при взаимните търговски отношения, за да разгърнат по-амбициозна подкрепа за свободата, доброто управление, принципите на правовата държава и демократичните институции, както и за да помогнат за осигуряването на пространство за гражданското общество по цял свят;
4. призовава ЕС да продължи да засилва своето сътрудничество със Съединените щати и други единомислещи демократични партньори, за да подкрепят свободата и демокрацията в световен мащаб и да дадат отпор на авторитарните и тоталитарните режими; призовава за приемането на нови международни инструменти и инструменти за защита на демокрацията; призовава Комисията да направи преглед, да актуализира и доразвие програмите на ЕС за изграждане на държавност, за да повиши тяхната ефикасност и да подобри устойчивостта на постигнатите резултати;
5. подчертава, че амбициозният ангажимент и реториката на външната политика на ЕС в областта на правата на човека изисква тя да бъде последователна и да служи за пример, за да се избегне подкопаване на доверието в нея, когато се противопоставя на глобалния упадък на демокрацията; за тази цел призовава ЕС да обърне особено внимание на оценката и предотвратяването на всякакви нарушения, свързани със собствените му политики, проекти и финансиране в трети държави, и да гарантира тяхната прозрачност, за да се избегнат непоследователни подходи към сходни ситуации в областта на правата на човека в световен мащаб, както и да създаде механизъм за подаване на жалби за лицата, чиито права може да са били нарушени от дейности на ЕС;
6. подчертава значението на подкрепата на ЕС за посредничеството и изборните процеси чрез помощта му за местните наблюдатели и чрез мисиите за наблюдение на избори, в които Парламентът играе активна роля; подчертава значението на осигуряването на най-високо равнище на защита за местните наблюдатели на избори и призовава за допълнителна подкрепа в това отношение; подчертава необходимостта от ефективни последващи действия във връзка с докладите и препоръките от тези мисии, за да се укрепят демократичните стандарти и да се улеснят бъдещите мирни демократични преходи и развитието в съответните държави; припомня инструментите на Парламента за политическо посредничество, които биха могли да бъдат доразвити, за да подпомагат този цялостен подход; подчертава важноста на това заместник-председателят на Комисията/върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да продължат да представят на Европейския парламент съгласно установената практика съвременно и в съответната форма докладите, изготвени от проучвателните мисии;
7. призовава ЕС да работи в тясно сътрудничество с национални и международни организации като Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Съвета на Европа и организациите, подкрепили Декларацията относно принципите за международно наблюдение на избори, за да се установят ефективно пречките пред изборната кампания на всеки кандидат, изборните измами, нередностите при гласуването и преследването на свободни медии заради отразяването от тях на изборните процеси;
8. подчертава, че Европейският парламент следва да се стреми към по-ефективна комуникация във връзка със защитата на правата на човека, включително като превежда своите резолюции по неотложни въпроси относно нарушенията на правата на човека на местните езици на съответните държави и съответно ги публикува и разпространява;

Тематична програма „Права на човека и демокрация“

9. припомня, че зачитането на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава е хоризонтална цел в целия Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) — Глобална Европа, както е посочено в член 3 (цели) от регламента; подчертава значението на тематичната програма „Права на човека и демокрация“, приета в рамките на ИССРМС — Глобална Европа, за защитата на правата на човека и насърчаването на свободата и демокрацията по света;
10. отново заявява, че диверсификацията и максимизирането на условията и механизмите за финансиране на участниците от гражданското общество в рамките на ИССРМС са ключови елементи и следва да бъдат насърчавани, като се вземат предвид особеностите на тези участници и се гарантира, че не се ограничава нито тяхното поле за действие, нито броят на потенциалните партньори, в допълнение към продължаването на работата за по-голяма автономност на гражданското пространство в съответствие с принципа за последователност на политиките за развитие; призовава равнището и гъвкавостта на финансирането за гражданското общество и защитниците на правата на човека по тематичната програма на ИССРМС за правата на човека и демокрацията, включително за ProtectDefenders.eu и Европейския фонд за демокрация, да отразяват сериозността на днешната антилиберална реакция и свиването на пространството на гражданското общество в световен мащаб;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

11. призовава за по-голяма прозрачност по отношение на разпоредбите, свързани с правата на човека, във финансовите споразумения по ИССРМС и за изясняване на механизма и критериите за прекратяване на действието на подобни споразумения в случай на нарушаване на правата на човека, демократичните принципи и принципите на правовата държава или при тежки случаи на корупция; призовава Комисията да се въздържа стриктно от отпускането на бюджетна подкрепа за правителства на трети държави като оперативен начин за предоставяне на помощ в държави, в които се наблюдават широко разпространени нарушения на правата на човека и репресии срещу защитниците на правата на човека;

12. приветства стратегическия диалог между Комисията и Парламента относно всички компоненти на ИССРМС и призовава Комисията изцяло да вземе предвид приноса на Парламента по отношение на приоритетите в областта на правата на човека както в тематичната програма, така и във всички географски програми; подчертава, че пълното въздействие на инструмента може да бъде постигнато само ако програмата за правата на човека бъде включена във всички външни политики и програми на ЕС, ако е съгласувана с неговите вътрешни политики и ако ЕС бива възприеман като надежден международен участник, ангажиран със защитата и напредъка в областта на правата на човека;

13. приветства работата на Европейския фонд за демокрация в подкрепа на гражданското общество и свободните медии в държавите от южното и източното съседство на ЕС, както и в Западните Балкани; призовава Комисията да увеличи механизмите за вторично отпускане на безвъзмездна помощ в рамките на програмите на ЕС за подкрепа на демокрацията, за да подкрепя подходите за подпомагане на демокрацията „от долу нагоре“ и да гарантира, че по-малките инициативи на регионално или местно равнище също могат да се възползват от подкрепата на ЕС;

14. отново заявява своята подкрепа за работата на европейските политически фондации в подкрепа и овластяване на следващото поколение политически лидери в държавите в съседство на ЕС и извън него;

Специален представител на ЕС за правата на човека

15. приветства приноса на специалния представител на ЕС за правата на човека за защитата и напредъка в областта на правата на човека по света; подчертава важната роля на специалния представител на ЕС за повишаване на ефективността на политиките на ЕС в областта на правата на човека чрез ангажиране с трети държави, сътрудничество с единомислещи партньори за постигане на напредък по програмата за правата на човека и повишаване на вътрешната и външната съгласуваност на политиките на ЕС в тази област; потвърждава, че назначаването на специален представител на ЕС следва да подлежи на предварително изслушване в Парламента;

16. отбелязва, че следва да се засили мандатът на специалния представител на ЕС и видимостта на неговата роля, за да има той значимо въздействие върху правата на човека; подчертава, че специалният представител на ЕС разполага с гъвкав мандат, който би могъл да бъде адаптиран към променящите се обстоятелства; счита, че позицията на специалния пратеник на ЕС би могла да стане по-ефективна чрез засилване на комуникационните дейности и разработване на по-публичен профил, наред с другото, като се публикуват изявления за обществеността, изразяващи подкрепа за защитниците на правата на човека, които са изложени на риск, включително носителите и финалистите на наградата „Сахаров“, както и за защитниците на правата на човека, лишени от свобода за дълъг период от време, като по този начин се спомага за защитата на физическата им неприкосновеност и за тяхната съществена работа; подчертава колко е важно специалният представител на ЕС да си сътрудничи тясно с другите специални представители на ЕС по държави и региони с оглед цялостно включване на правата на човека в регионалните политики на ЕС;

17. препоръчва специалният представител на ЕС да обърне специално внимание на държавите и темите, разглеждани в месечните резолюции на Парламента по неотложни въпроси относно нарушенията на правата на човека, както и на всички нарушения на правата на човека, особено извършените в условията на авторитарни режими;

18. призовава Комисията, заместник-председателя/върховен представител и държавите членки да гарантират политическа подкрепа и подходящи човешки и финансови ресурси за специалния представител на ЕС и неговия екип;

19. насърчава специалния представител на ЕС да полага дипломатически усилия за засилване на подкрепата на ЕС за международното хуманитарно право и международното правосъдие; отново призовава за специален представител на ЕС по този въпрос;

Диалози на ЕС за правата на човека

20. признава, че диалозите на ЕС за правата на човека имат потенциала да насърчат правата на човека и демокрацията в двустранните отношения с трети държави, но подчертава, че за да бъдат ефективни, те трябва да бъдат провеждани по ориентиран към резултатите начин и въз основа на ясни критерии за оценка на техните резултати; изразява съжаление във връзка с факта, че преработените насоки на ЕС относно диалозите за правата на човека с партньорски/трети държави, макар и да установяват конкретни цели, не определят показатели, които биха позволили извършването на подходяща оценка; призовава ЕСВД да извършва такива оценки за всеки диалог в съответствие с насоките на ЕС, като включва последващи

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

действия по отделни случаи, повдигнати както в контекста на диалозите за правата на човека, така и от Парламента; счита, че непостигането на конкретни резултати относно диалога за правата на човека с трети държави ще изисква допълнителна оценка на начина на водене на двустранните отношения;

21. отново заявява ангажимента, поет в Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека, за даването на гласност за отделни случаи, свързани със защитници на правата на човека в риск, по време на диалозите на ЕС за правата на човека с партньори/трети държави, и подчертава необходимостта последователно да се гарантира повдигането на тези въпроси при такива случаи; очаква ЕСВД да обръща специално внимание на отделните случаи, повдигнати от Парламента, по-специално в резолюциите му по неотложни въпроси, както и на носителите и финалистите на наградата „Сахаров“, които са изложени на риск, и да докладва за предприетите действия;

22. подчертава, че диалозите следва да бъдат един от инструментите на всеобхватния ангажимент на ЕС в областта на правата на човека и че те не следва да се разглеждат като заместител на дискусиите относно правата на човека на форуми на високо равнище с всички съответни участници и по-специално със стратегическите партньори на ЕС; призовава ЕСВД да споделя достатъчно рано информацията относно предвидени диалози — както двустранни, така и в рамките на международни форуми — с комисията по външни работи и подкомисията по правата на човека на Парламента и с организации на гражданското общество;

23. подчертава, че всички участници от гражданското общество, включително независимите организации на гражданското общество, верските организации, профсъюзите, водените от общностите организации и защитниците на правата на човека, следва да играят жизненоважна роля в диалозите като дават своя принос както за самите диалози, така и за оценката на резултатите от тях; подчертава, че когато е възможно и целесъобразно, ЕС и неговите държави членки следва да гарантират истински, достъпни и приобщаващи консултации и участие на подобни организации в рамките на официални и неофициални диалози, както и проучвателни разговори; призовава ЕСВД и Комисията да подобрят комуникацията и прозрачността по отношение на гражданското общество; за тази цел призовава ЕСВД и Комисията да укрепят и увеличат видимостта на фокусните точки по въпросите на правата на човека в географските подразделения на своите седалища и да засилят подкрепата за гражданското общество, включително техническата подкрепа, особено в държави, в които потисническите режими се стремят да попречат на работата на гражданското общество;

24. подчертава, че диалозите за правата на човека са предвидени като основна част от инструментариума на външната политика на ЕС и че следователно те не могат да бъдат самоцел; отново заявява, че съгласно член 21 от ДЕС ценностите, на които се основава Съюзът, трябва да ръководят всички аспекти на неговите външни политики; поради това призовава ЕСВД и Съвета да постигнат по-добър баланс между дипломатията, интересите и ценностите, който да е в по-голяма степен в съответствие с целите в областта на правата на човека, които са в основата на външната дейност на ЕС, като поставят по-голям акцент върху дългосрочната перспектива; поради това отново заявява, че зачитането на правата на човека трябва да бъде базисно условие за подкрепата на ЕС за трети държави;

Мултилатерализъм и международно правосъдие

25. отбелязва, че през 2020 г. беше отбелязана 75-ата годишнина на Организацията на обединените нации — важен универсален форум за изграждане на международен консенсус относно мира и сигурността, устойчивото развитие и зачитането на правата на човека и международното право; призовава ЕС и неговите държави членки да запазят своята жизненоважна подкрепа за ООН и да продължат усилията си да изразяват единна позиция в рамките на ООН и други многостранни форуми; обръща внимание на предизвикателствата пред всеобщото упражняване на правата на човека и подчертава необходимостта от по-приобщаващи и ефективни мултилатерализъм и международно сътрудничество; подчертава жизненоважната роля на органите на ООН като форум за постигане на напредък в областта на мира, разрешаването на конфликти и защитата на правата на човека и призовава за засилени действия и ресурси в тази област; приветства призива на генералния секретар на ООН за действие в областта на правата на човека;

26. изразява съжаление относно продължаващата практика на двойни стандарти от страна на някои държави при третирането на положението с правата на човека в световен мащаб; осъжда увеличаващия се брой опитите за подкопаване на функционирането на органите на ООН, по-специално на Съвета по правата на човека, чрез поставяне под въпрос на универсалния характер на правата на човека, и за възпрепятстване на основания на правила международен ред; изразява съжаление във връзка с факта, че държави, в които на власт са автократични режими и в които се извършват повтарящи се нарушения на правата на човека, са станали част от Съвета по правата на човека, и изразява съжаление във връзка с явното незачитане на техните задължения в областта на правата на човека и слабите резултати по отношение на сътрудничеството с механизмите на ООН, установени чрез Съвета по правата на човека; във връзка с това призовава за основна реформа на Съвета по правата на човека, включително определяне на ясни критерии за неговите членове; призовава ЕСВД, по-специално, да предприеме и ръководи усилията за координирана позиция на ЕС и държавите членки относно членството в Съвета на ООН

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

по правата на човека, което би насърчило по-голяма прозрачност в изборния процес, по-специално чрез публично оповестяване на вота на държавите членки и чрез представяне на обосновка за този вот; подчертава освен това необходимостта от истински конкурентен процес, като се гарантира, че трите регионални блока, в които участват държавите членки, предлагат повече кандидати, отколкото места, и като се подобри отчетността на кандидатите чрез проверка на техните доброволни ангажменти и резултати по отношение на сътрудничеството със Съвета по правата на човека, органите по договорите на ООН и специалните процедури;

27. решително осъжда всички нападения срещу мандатосителите по специалните процедури на ООН и независимостта и безпристрастността на техните мандати; подчертава, че държавният суверенитет не може да се използва като претекст за избягване на мониторинга върху правата на човека от страна на международната общност, тъй като съгласно Устава на ООН и Резолюция 60/251 на Общото събрание на ООН всички държави, независимо от своите политически, икономически и културни системи, имат задължението и отговорността да насърчават и защитават всички права на човека и основни свободи за всички, а Съветът на ООН по правата на човека следва да разглежда ситуации на нарушаване на правата на човека;

28. призовава държавите членки и демократичните партньори на ЕС решително да противодействат на тези опити и да засилят реакцията си при сериозни нарушения на международните права на човека; призовава Съвета и държавите членки да работят за реформиране на многостранните институции, така че те да станат по-устойчиви и способни да вземат решения, които да са по-последователни и приспособими;

29. подчертава необходимостта от адекватно финансиране за всички органи на ООН в областта на правата на човека, по-специално органите по договорите и специалните процедури; за тази цел призовава генералния секретар на ООН да предостави подходящи ресурси от бюджета на ООН и настоятелно призовава държавите — членки на ЕС, да увеличат своите доброволни вноски;

30. подчертава необходимостта от извършване на безпристрастен, справедлив и прозрачен преглед на заявленията за предоставяне на консултативен статут в Икономическия и социален съвет на ООН от страна на неправителствени организации (НПО); подкрепя призива на ЕС за одобряване на дълго забавяните заявления от някои НПО;

31. осъжда репресиите и действията за сплашване спрямо около 240 отделни членове на гражданското общество, защитници на правата на човека и журналисти в 45 държави заради сътрудничеството им с ООН през последната година, както докладва генералният секретар на ООН; призовава ЕС и неговите държави членки да предприемат решителни действия срещу подобни репресии, включително чрез постъпки в световен мащаб спрямо засегнатите държави, и да предприемат всички възможни мерки, за да помогнат за осигуряването на безопасни и отворени пространства за взаимодействие на отделни лица и организации на гражданското общество с ООН и неговите представители и механизми;

32. отново изразява силната си подкрепа за Международния наказателен съд (МНС) като единствената международна институция, способна да преследва някои от най-жестоките престъпления в света и да въздаде правосъдие за техните жертви; подчертава независимостта и безпристрастността на МНС; призовава ЕС и държавите членки да предоставят подходяща финансова подкрепа, за да се даде възможност на МНС да изпълнява своите задачи; подкрепя универсалността на Римския статут и призовава ЕС да включи специална клауза относно неговото ратифициране и достъп в споразуменията, които ще бъдат сключвани с трети държави; изисква от ЕС да засили ангажираността си с държавите, които все още не са присъединили към Римския статут; решително осъжда всяко нападение срещу персонала или срещу независимостта на МНС; счита, че опитите за подкопаване на доверието и съществената роля на МНС представляват атаки срещу мултилатерализма и следва да бъдат оспорвани като такива от ЕС и неговите държави членки, включително когато произхождат от близки държави партньори; подчертава, че МНС се нуждае от пълен достъп до държавите, които разследва, за да може да изпълнява своите задачи; подчертава потенциала на други иновативни инструменти за подвеждане под отговорност на извършителите на международни престъпления, включително универсална юрисдикция в съдебните системи на национално равнище; подчертава в този контекст текущите дискусии в Комисията на ООН по международно право относно имунитета на държавните служители и призовава за последващи действия във връзка с това; призовава ЕС да продължи да укрепва изграждането на капацитет на национално равнище в трети държави, като същевременно подкрепя международните наказателни трибунали и механизми, както и платформите и организациите, посветени на борбата срещу безнаказаността, като например Коалицията за МНС;

33. призовава отново за действия за борба с безнаказаността и насърчаване на отчетността в регионите и държавите, засегнати от конфликти; отбелязва приемането от Парламента и Съвета на пилотния проект за Европейска обсерватория за борба с безнаказаността; във връзка с това призовава Комисията и ЕСВД да прилагат подобни инструменти за оправомощаване и подкрепа на жертвите чрез достъп до правни средства за защита и обезщетения, включително когато става въпрос за корупция;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Конкретни предизвикателства във връзка с правата на човека

COVID-19

34. подчертава, че COVID-19 значително засили последните тенденции на нелиберални демокрации и авторитарни режими, които отслабват демокрацията; изразява съжаление относно злоупотребата с епидемиологичната криза от страна на тези режими с цел допълнително ограничаване на свободата на изразяване на мнение, свободата на събранията и свободата на религията и убежденията чрез ограничаване на функционирането на демократичните институции и потискане на несъгласието, включително ограничаване на свободата на медиите както онлайн, така и офлайн, и целенасочени кампании за оклеветяване срещу критиците и лицата, подаващи сигнали за нередности; освен това изразява съжаление във връзка с факта, че тези режими също така извършват дискриминация спрямо маргинализираните групи от населението, по-специално коренното население и други малцинства, масово използват инструменти за наблюдение, кампании за дезинформация, ограничения на достъпа до информация, по-специално от плуралистични и независими медии чрез общо спиране на интернет, ограничаване на скоростта на честотната лента и блокиране на съдържание, прилагане на спешни мерки без ясни критерии за тяхното отменяне, ограничения върху демократичното упражняване на избори и използване на селективен достъп до здравеопазване като средство за дискриминация срещу определени части от населението;

35. признава важната роля, която играят защитниците на правата на човека, като реагират на COVID-19 с поемането на множество нови роли в допълнение към ежедневната си работа по правата на човека, независимо от значителните и непропорционални рискове, пред които са изправени; със загриженост отбелязва, че правителства по цял свят са използвали пандемията като възможност за конкретни целенасочени действия срещу защитниците на правата на човека, като отказват да ги освободят от затвора, удължават задържането им в изолация, ограничават посещенията в затвора и осъждат защитници на човешките права въз основа на изфабрикувани обвинения на съдебни заседания при закрити врата;

36. подчертава, че пандемията от COVID-19 се отрази отрицателно върху икономическите и социалните права в повечето държави по света, докато здравната и последващата икономическа криза предизвикаха нарастване на неравенството в рамките на и между държавите; осъжда пропължавашите опити на органите да отказват да предоставят жизненоважна информация на международни разследващи органи относно произхода и разпространението на COVID-19; подчертава, че силното отрицателно въздействие на COVID-19 засегна непропорционално групите в уязвимо положение, включително жените, ЛГБТИК лицата, бедните, децата, хората с увреждания, мигрантите, бежанците, лицата, търсещи убежище, религиозните малцинства, малцинствата от гледна точка на убеждения и други малцинства, неформалните работници и лицата, лишени от свобода или задържани, наред с други; подчертава, че групите в уязвимо положение са също така засегнати в по-голяма степен от отрицателните икономически и социални последици от пандемията, както и от ограниченията в достъпа до здравеопазване и образование; отбелязва със загриженост увеличаването на броя на изказванията, проповядващи нетолерантност, дискриминация и омраза срещу определени групи в уязвимо положение, по-специално малцинствени групи, както и ограниченията на основните свободи;

37. подчертава, че ЕС следва да увеличи подкрепата си за справяне с отрицателните последици от COVID-19, особено за групите в уязвимо положение; за тази цел призовава ЕС спешно да увеличи усилията си за премахване на тревожното неравновесие в световното разпространение на ваксини, като по този начин изпълни предишния си ангажимент да подкрепи ваксината срещу COVID-19 като световно обществено благо, наред с другото, чрез технологичен трансфер и увеличаване на местното производство, включително чрез Платформа за достъп до технологии на СЗО във връзка с COVID-19, за да се гарантира, че ваксините са на разположение, достъпни са и са на приемливи цени за максимален брой хора; подчертава, че е важно да се подкрепи укрепването на системите за образование и здравеопазване, за да станат те устойчиви на бъдещи заплахи; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат финансирането за предоставяне на основни обществени здравни услуги; подчертава в този контекст значението на социалната закрила; призовава за по-голяма подкрепа за иновативни технологии за тази цел и приветства реакцията на „Екип Европа“; признава правото на физическо и психично здраве, което в много държави все още е обект на стигматизиране и дискриминация, и подчертава, че пандемията от COVID-19 разкри огромно пренебрегване при предоставянето на грижи за психичното здраве;

Защитници на правата на човека

38. приветства важната работа, извършена от всички защитници на правата на човека по света, понякога на най-жестока цена, и използва тази възможност да признае приноса на всички защитници на правата на човека в движението за правата на човека; отново заявява, че защитниците на правата на човека често са единствените партньори, които могат да извършват мониторинг на място и защита на правата на човека в някои територии, като например окупирани или анексирани територии, особено в определени зони на замразен конфликт, където както международната общност, така и ЕС имат ограничен капацитет за ангажиране;

39. изразява сериозна загриженост относно несигурното положение на защитниците на правата на човека и изразява съжаление относно факта, че те са жертви на нарастващо насилие, включително целенасочени убийства; посочва, че някои държави имат особено тревожни резултати, когато става въпрос за преследване, тормоз, сплашване, отвлечане и извънсъдебни убийства на защитниците на правата на човека; подчертава особено тежкото положение на защитниците на човешките права на жените, на трудовите и екологичните права и на правата на коренното население, което беше допълнително утежнено от

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

COVID-19; изразява съжаление относно засиленото използване на техники като тормоз, кампании за криминализиране и оклеветяване, произволни арести и неограничено задържане при нечовешки условия, за да бъдат принудени да замълчат защитниците на правата на човека, често въз основа на зле формулирани обвинения в тероризъм; отново призовава делегациите на ЕС и посолствата на държавите членки в трети държави да проучат развитието и предизвикателствата относно правото да насърчават и защитават правата на човека, да търсят, получават и отговарят на информация за положението на защитниците на правата на човека, редовно да ги посещават в затвора, да наблюдават съдебните им процеси и да се застъпват за техния достъп до правосъдие и защита; призовава допълнително ЕС и неговите държави членки да разработят стратегия за амбициозни действия на ЕС за справяне с нарастващия брой нападения срещу защитници на правата на човека;

40. призовава спешно за създаването на схема за целия ЕС за издаване на краткосрочни визи за временно преместване на защитници на правата на човека, по-специално чрез включване на инструкции в Ръководството на ЕС за издаване на визи и изменение на правните инструменти за визите, по-специално Визовия кодекс; изразява съжаление относно липсата на напредък по този въпрос през изминалата година и настоятелно призовава за преразглеждане по съдържателен начин на една по-координирана политика на ЕС относно издаването на спешни визи за защитници на правата на човека от страна на държавите членки;

41. призовава Европейският парламент да получи по-голям надзор върху действията на делегациите на ЕС по отношение на нарушенията и злоупотребите с правата на човека в трети държави и да се предприемат конкретни и решителни мерки, в случай че те не могат да изпълнят тези отговорности; подчертава необходимостта да се гарантира, че делегациите на ЕС могат да разчитат на всички необходими и подходящи ресурси и възможности, за да действат ефективно в случай на проблеми с правата на човека в трети държави;

42. решително осъжда убийствата на защитници на правата на човека по света и изисква справедливост и отчетност за тези нападения на най-високото равнище на вземане на решения; подчертава, че повечето от тези защитници на правата на човека са били ангажирани със защитата на своята земя и околната среда и защитата на правата на коренното население; отново призовава да се гарантира пълното спазване на принципа на свободно, предварително и информирано съгласие в съответствие с Конвенция № 169 на Международната организация на труда (МОТ) относно коренното население и племенните народи; подчертава необходимостта от подобряване на достъпа до правосъдие в целия свят с оглед на борбата с ширещата се безнаказаност на такива убийства; отбелязва обаче, че са необходими по-големи усилия не само за обезщетяване и правна защита, но и за превенция чрез укрепване на националните планове за закрила на защитниците на правата на човека в трети държави, наред с други мерки;

Свобода на изразяване, на мирни събрания и на сдружаване

43. подчертава, че последните разкрития, като скандалът с NSO Pegasus, потвърждават, че шпионажът срещу защитници на правата на човека и журналисти, наред с другото, е изключително тревожен въпрос и изглежда, потвърждава опасностите от злоупотреба с технологиите за наблюдение с цел подкопаване на правата на човека; призовава за насърчаване на безопасно и отворено пространство и по-голям капацитет за организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека, журналистите и други засегнати лица, за да бъдат защитени от кибернаблюдение и намеса; подчертава необходимостта от по-стабилно национално и международно регулиране в тази област;

44. изразява сериозната си загриженост относно конкретните ограничения на свободата на изразяване, на мирни събрания и на сдружаване и подчертава необходимостта от гарантиране и зачитане на тези свободи; отново заявява специфичните предизвикателства пред свободата на убеждение и на изразяване и тяхната връзка със свободата на информация, включително достъп до независима и надеждна информация, както онлайн, така и офлайн;

45. отбелязва, че независимата журналистика и наличието на надеждни медийни канали никога не са били толкова жизненоважни за поддържането на безопасни, здрави и добре функциониращи общества, както са днес, и подчертава необходимостта от повече обществена подкрепа за независимата журналистика по цял свят; осъжда увеличаването на правния тормоз и рестриктивното законодателство като средство за заглушаване на критичните гласове, например чрез стратегически съдебни дела срещу участието на обществеността и криминализирането на клеветата онлайн и офлайн, които се използват за сплашване на журналисти, лица, подаващи сигнали за нередности, и защитници на правата на човека, за да прекратят своите разследвания и разкрития за корупция и други въпроси от обществен интерес в много държави; припомня необходимостта да се осигури прозрачност на собствеността върху медиите, включително акционерите, предвид ролята ѝ за гарантирането на плурализма на медиите;

46. отново заявява специфичните предизвикателства пред свободата на сдружаване, породени от ограничаващо законодателство, като например антитерористично, антиекстремистко и антикорупционно законодателство срещу организациите на гражданското общество, и последващите рискове от обременяващи изисквания за регистрация, финансиране и докладване като форми на държавен контрол, както и други мерки като потушаването на демонстрации

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

посредством използването на сила, тормоз и произволно задържане; осъжда подобна злоупотреба със законодателни и полицейски правомощия или мерки за сигурност с цел ограничаване на правото на протест; подчертава, че десетки демонстрации бяха потушени през 2020 г. и 2021 г., като това включваше убийството на протестиращи и произволното задържане на стотици мирни демонстранти, много от които бяха подложени на изтезания и малтретиране и бяха принудени да плащат големи глоби по съдебни процеси без гаранции за минимални производствени стандарти; осъжда нарушенията на правото на колективно договаряне, консултиране и участие на работниците и профсъюзите;

47. изразява сериозната си загриженост относно ограничаването на академичната свобода и увеличаването на цензурата и лишаването от свобода на учени по света, което има значими последици за правото на образование; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да засилят дипломатическите си усилия чрез двустранно и многостранно ангажиране във връзка със заплахи или нападения срещу академичната свобода от държавни и недържавни участници; призовава ЕСВД и Комисията да преразгледат съществуващите механизми за подкрепа и закрила на защитниците на правата на човека с цел изграждане на капацитет за тяхното идентифициране и подпомагане, включително предоставяне на извънредна защита и подкрепа в случаи, включващи атаки срещу академичната свобода; призовава Комисията да гарантира постоянна подкрепа на високо равнище за Европейския междууниверситетски център за правата на човека и демократизацията и Световния център за правата на човека като водещи инициативи на подкрепата на ЕС за образованието в областта на правата на човека в световен мащаб;

48. осъжда зачестяващата практика авторитарни държави да поемат домакинството на големи спортни или културни мероприятия с цел да засилят международната си легитимност, докато продължават да потискат вътрешното несъгласие; призовава ЕС и държавите членки да се ангажират с националните спортни федерации, корпоративните участници и организациите на гражданското общество във връзка с условията за тяхното участие в подобни мероприятия, включително зимните Олимпийски игри в Пекин през 2022 г.; призовава за разработването на политическа рамка на ЕС за спорта и правата на човека;

Право на безопасна и здравословна околна среда

49. признава, че изменението на климата е една от най-големите заплахи за човешките права на нашето поколение и на бъдещите поколения, като създава особено сериозен риск за основните права на живот, здраве, храна, жилище и подходящ стандарт на живот за отделния човек и за общностите; подчертава, че правителствата имат задължения по отношение на правата на човека и устойчивото развитие; осъзнава тясната връзка между правата на човека, здравословната околна среда, биологичното разнообразие и борбата с изменението на климата, и приветства призива на ООН за световно признаване на правото на безопасна, чиста, здравословна и устойчива околна среда; подчертава жизненоважната роля на защитниците на човешките права в областта на околната среда, на местното и на коренното население за опазването на тази околна среда, въпреки заплахите от насилие, отправяни често към тях от лицата, отговорни за и печелещи от вредни за околната среда практики; насърчава ЕС и държавите членки да поощряват признаването на екоцида като международно престъпление съгласно Римския статут на МНС и изисква от Комисията да проучи релевантността на екоцида за правото на ЕС и дипломатията на ЕС; призовава ЕС и държавите членки да предприемат решителни инициативи за борба с безнаказаността на екологичните престъпления в световен мащаб;

50. подчертава задълженията и отговорностите на държавите и другите отговорни лица, включително предприятията, за смекчаване на последиците от изменението на климата, предотвратяване на отрицателното му въздействие върху правата на човека и влошаването и загубата на биологично разнообразие, както и за насърчаване на подходящи политики, които са достатъчно амбициозни и недискриминационни и които предвиждат участието на гражданите и достъпа до ефективни средства за правна защита и са съизмерими със задълженията в областта на правата на човека; настоятелно призовава ЕС да се стреми към противодействие на последиците от световната криза в областта на климата, наред с другото, чрез въвеждане на ефективни и устойчиви действия в областта на политиката, и да се придържа към целите на Парижкото споразумение; отново призовава ЕС и неговите държави членки да укрепят връзката между правата на човека и околната среда в цялата си външна дейност, както и да осигурят ефективна защита за защитниците на човешките и екологичните права;

51. обръща особено внимание на връзката между експлоатацията на ресурсите и финансирането на конфликти, войни и насилие и признава, че последиците за околната среда от изменението на климата могат да изострят миграцията и принудителното разселване;

52. подчертава, че коренното население често е първата жертва на обезлесяването, което застрашава тяхното право на земя, наред с други права, и достъп до жизненоважни ресурси; подчертава в това отношение правото да се определят и установяват приоритети и стратегии за самостоятелното им развитие и за използването на техните земи, територии и други ресурси; припомня, че безнаказаността на нарушаването на правата на коренното население е движеща сила за обезлесяването, и поради това счита за изключително важно поемането на отговорност за тези нарушения;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Права на жените, овластяване на жените и равенство между половете

53. подчертава решаващото значение на постигането на напредък в областта на правата на жените и приветства Плана за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените във външните дейности на ЕС за периода 2021 — 2025 г. (GAP III) като знак за ангажимента на ЕС в тази област; приветства важната роля на жените политически лидери и граждански активисти в политическите, социалните и екологичните движения и изразява съжаление във връзка с факта, че жените често стават обект на насилие вследствие както на своя пол, така и на своята дейност, като дори заплащат за тях с живота си;

54. припомня, че Конвенцията от Истанбул, като първия общоприложим договор за борба с насилието срещу жени и момичета и домашното насилие, установява еталона за международните стандарти, които трябва да бъдат допълнително ратифицирани и прилагани;

55. признава непропорционалното въздействие, което пандемията оказва върху жените, особено увеличаването на основаното на пола насилие в резултат на ограничителните мерки; изразява съжаление относно факта, че жените, включително в ЕС, продължават да съставляват по-голямата част от жертвите на насилие, основано на пола, като домашно насилие и сексуално насилие и злоупотреба, включително генитално осакатяване на жени, и са изложени на дискриминация в политическия и професионалния живот, както и в достъпа до образование и здравеопазване; подчертава, че предоставянето на грижи, защита и достъп до правосъдие за жертвите на основано на пола насилие и трафик е намаляло значително в резултат на пандемията; призовава ЕС да насърчава разработването на планове и протоколи за спешна помощ както в ООН, така и в държавите партньори, с цел адаптиране на програмите за подпомагане към обстоятелствата на пандемията, последиците от нея и бъдещите кризи; приветства съвместните усилия и инвестиции на ЕС, заедно с ООН, за стартиране на инициативата Spotlight, насочена към премахване на всички форми на насилие срещу жени и момичета;

56. изразява съжаление относно факта, че цялостният напредък по отношение на правата на жените е далеч под равнището на ангажиментите на страните от ООН, включени в Пекинската конвенция от 1995 г., и изразява загриженост във връзка с тенденцията за отстъпление от постигнатия напредък; изразява изключителна загриженост относно влошаването на правото на всяко лице на пълен контрол върху въпросите, свързани със сексуалността му, както и върху сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП), без принуда и дискриминация, особено по отношение на безопасния и свободен достъп до аборт; осъжда всички опити за отстъпление от съществуващите права и защиты в областта на СРЗП, както и законодателството, политиките и практиките, които продължават да отричат или ограничават тези права в много държави по света; подчертава, че достъпът до СРЗП и правото на образование, информация, семейно планиране, съвременни противозачатъчни методи, безопасен и законен аборт и майчино, предродишно и следродишно здравеопазване трябва да бъдат гарантирани за всички хора; призовава ЕС и държавите членки да потвърдят неотменимите права на жените на неприкосновеност на тялото, на достойнство и самостоятелно вземане на решения, да отстояват универсалния характер и неделимостта на всички права на човека във всякакъв контекст и да насърчават СРЗП като част от своите международни ангажименти и в съответствие с целите на ООН за устойчиво развитие;

57. изразява дълбока загриженост във връзка с използването на сексуално и основано на пола насилие като средство за водене на война; подчертава, че сексуалните престъпления и основаното на пола насилие се считат съгласно Римския статут на Международния наказателен съд за военни престъпления, престъпления срещу човечеството или деяния, съставляващи геноцид или изтезания; призовава за съгласувани действия за прекратяване на използването на сексуалното насилие като средство за водене на война; призовава ЕС да се бори срещу безнаказаността за нарушения на сексуалните и репродуктивните права в ситуации на конфликт и подкрепя правата на жените и момичетата на истина, ефективни правни средства за защита и обезщетения за нарушения на тези права;

58. подчертава, че оценките, публикувани от Световната здравна организация, сочат, че приблизително една от всеки три жени (30 %) по света е била подложена през живота си на физическо и/или сексуално насилие от страна на интимния партньор, или на сексуално насилие от човек, който не е неин партньор; подчертава, че повечето от случаите на такова насилие е насилие от страна на интимния партньор; подчертава факта, че 137 жени биват убивани всеки ден от член на тяхното семейство; призовава ЕС и участниците в световен мащаб категорично да осъдят насилието от страна на интимния партньор и да използват всички налични инструменти за предотвратяване на насилието от страна на интимния партньор, за защита на жертвите и за наказателно преследване на извършителите; осъжда престъпленията, извършени срещу момичета и жени в семейството във връзка с поведение, възприемано като неподходящо, с цел възстановяване на предполагаемата репутация на семейството;

59. отбелязва, че през 2020 г. се наблюдава значително влошаване на положението на жертвите на трафик, повечето от които са жени, тъй като те изпаднаха в още по-уязвимо положение поради пандемията от COVID-19; приветства стартирането на стратегията на ЕС за борба с трафика на хора (2021 — 2025 г.); подчертава особената необходимост от засилване на борбата срещу трафика на хора и организирани престъпни групи, участващи в него; подчертава, че

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

идентифицирането на жертвите на трафика на хора стана още по-сложно по време на пандемията от COVID-19; призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си в областта на международното съдебно сътрудничество и сътрудничеството в областта на правоприлагането, с цел предотвратяване на трафика и идентифициране на жертвите, като се избягва тяхното инкриминиране и им се предоставя необходимата здравна и психологическа подкрепа, в тясно сътрудничество със Службата на ООН по наркотиците и престъпността, НПО и организациите на гражданското общество, занимаващи се със защитата на жертвите;

60. осъжда комерсиалната практика на сурогатно майчинство — световен феномен, който излага жените по целия свят на експлоатация и трафик на хора, като е насочен по-специално към финансово и социално уязвими жени; подчертава сериозното му въздействие върху жените, правата на жените, здравето на жените и равенството между половете и подчертава трансграничните му последици; призовава за европейска правна рамка за справяне с отрицателните последици от комерсиалното сурогатно майчинство;

Права на детето

61. припомня, че няма граници за правата на детето, и призовава за систематичен и съгласуван подход за насърчаване и защита на правата на детето в Европа и извън нея, в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и Програмата до 2030 г.;

62. отново призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за премахване на всички форми на злоупотреба с деца; приветства приетата наскоро Стратегия на ЕС за правата на детето (2021 — 2024 г.), подчертава обаче, че децата продължават да бъдат жертви на насилие, ранни и принудителни бракове, насилствено обръщане в друга вяра, проституция, детска порнография и педофилия, сексуално насилие, включително генитално осакатяване, трафик, принудителното отделяне от родителите, детски труд и набиране на деца войници и продължават да страдат от липса на достъп до образование и здравеопазване, както и от недохранване и бедност, особено при хуманитарни кризи и въоръжени конфликти; подчертава, че 2021 г. е международната година за премахване на детския труд; призовава правата на детето и Програмата на ООН за децата и въоръжените конфликти да бъдат интегрирани във всички външни политики на ЕС; настоятелно призовава ЕС да гарантира, че неговите политики за търговия и развитие са напълно съгласувани, за да се премахне детският труд; подчертава във връзка с това многостранния пилотен диалог относно устойчивото производство на какао; призовава държавите членки да спазват своите отговорности по отношение на защитата на децата на чуждестранни бойци, които са граждани на ЕС;

63. призовава ЕС да включи правата на детето и защитата на децата във всички външни политики на ЕС, включително в контекста на диалозите за правата на човека, международните и търговските споразумения, Инструмента за предприемаческа помощ и Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа; подчертава необходимостта от проследяване на всички интервенции на ЕС, които са от значение за децата, и от гарантиране на пълното прилагане на подход за ненанасяне на вреда по отношение на правата на децата;

Трафик на хора и принудителен труд

64. осъжда всички форми на трафик на хора, принудителен труд и съвременно робство в множество различни групи от населението, включващи жени, деца, имигранти и квалифицирани работници, наред с други; припомня на държавите членки необходимостта да се преследват и осъждат участниците в такива дейности както в държавите им на произход, така и когато извършват международен трафик на групи от хора; изтъква необходимостта от задълбочен контрол и проверка на зачитането на правата на човека и трудовите права по отношение на вноските, направени с цел заплащане на основни услуги в трети държави, изисквани от тях, за да се предотврати предоставянето на услугите при условия, които са несигурни и нарушават правата на човека; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки на многонационални форуми да застанат начело на действията за изкореняване на всякакъв вид трафик на хора, принудителен труд и съвременно робство, които, освен че са отвратителни престъпления, пораждат миграционни потоци в несигурни условия, водещи до голяма уязвимост и страдание; като се има предвид сериозността на тези нарушения, призовава ЕС да включи специална клауза за осъждане и несъвместимост на всички форми на трафик на хора, принудителен труд и съвременно робство сред множество различни групи от населението, включващи жени, имигранти и квалифицирани работници, наред с други, както в действащите, така и в бъдещите споразумения с трети държави;

Нетърпимост и дискриминация

65. отново осъжда категорично дискриминацията, ксенофобията, нетърпимостта, преследването и убийствата, свързани с раса, етническа принадлежност, националност, социална класа, увреждане, каста, религия, убеждения, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност, които продължават да бъдат основен проблем в много държави; подчертава дълбоко непропорционалното въздействие на пандемията от COVID-19 върху расовата и етническата дискриминация, ксенофобията и свързаната с тях нетърпимост; приветства стартирането на Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 —

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2025 г., в който се признават не само индивидуалните и социалните измерения, но също така и структурният характер на това явление; подчертава, че въпреки 20-годишната работа след приемането на Декларацията и Програмата за действие от Дърбан през 2001 г. расизмът, дискриминацията, ксенофобията и свързаната с тях нетърпимост продължават да бъдат тежък проблем в много държави по света и призовава за подход на нулева толерантност към тези явления; призовава правителствата, регионалните организации, гражданското общество и други заинтересовани страни да удвоят усилията си за ефективно прилагане на декларацията и да разработят и изпълняват планове за действие за борба с расизма, расовата дискриминация, ксенофобията и свързаната с тях нетърпимост; призовава ЕС да организира в сътрудничество с единомислещи партньори и международни организации, като ОССЕ, ООН, Африканския съюз, Организацията на американските държави (ОАД) и Съвета на Европа, световна среща на върха срещу расизма относно борбата с расизма и дискриминацията по целия свят;

66. изразява съжаление относно факта, че коренното население продължава да се сблъсква с широко разпространена и системна дискриминация и преследване по целия свят, включително принудително разселване, произволни арести и убийства на защитници на правата на човека и на земята; отново призовава ЕС, неговите държави членки и техните партньори в международната общност да приемат всички необходими мерки за признаване, защита и насърчване на правата на коренното население, включително на техните езици, земи, територии и ресурси, и за създаване на механизъм за подаване на жалби относно нарушения и злоупотреби; приветства работата на гражданското общество и НПО по тези въпроси; посочва назначаването на постоянен докладчик по въпросите на коренното население в рамките на Парламента с цел наблюдение на положението на коренното население по отношение на правата на човека; насърча държавите да ратифицират разпоредбите на Конвенция № 169 на МОТ относно коренното население и племенните народи; препоръчва ЕС и неговите държави членки да включат позовавания на коренното население и правата, съдържащи се в Декларацията на ООН за правата на коренното население, в относимите и новосъздаваните рамки за надлежна проверка;

67. отбелязва с голяма загриженост мащаба и последиците от кастовите йерархии, дискриминацията, основана на кастов признак, и продължаващите нарушения на правата на човека въз основа на кастова принадлежност, включително лишаването от достъп до съдебната система или до заетост, продължаващата сегрегация, бедност и стигматизация, както и обусловените от кастовата система пречки за упражняване на основните права на човека и улесняване на човешкото развитие; отново призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си и да подкрепят инициативи на равнището на ООН и в съответните трети държави за премахване на дискриминацията, основана на кастов признак;

Правата на ЛГБТИК

68. решително осъжда нарушенията на правата на човека, дискриминацията, преследването и заплахите за живота и убийствата на лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, интерсексуални и куиър (ЛГБТИК) лица по света, които се изостриха от използването на COVID-19 като извинение за репресии срещу защитниците на ЛГБТИК и за хомофобско и трансфобско клеветничество; призовава ЕС да играе водеща роля в защитата на ЛГБТИК лица на международни форуми, включително като работи за декриминализиране на сексуалната ориентация, половата идентичност, изразяването на половата принадлежност и половите характеристики и за премахване на гениталното осакатяване на интерсексуални лица, така наречената „трансформираща терапия“, и принудителната стерилизация на транссексуалните лица; приветства факта, че Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за периода 2020 — 2025 г. съдържа ангажимента на ЕС да включи въпросите, свързани с ЛГБТИК, в своята външна политика, включително подкрепата по ИССРМС — Глобална Европа, и Инструмента за предприемаческа помощ; призовава ЕС и държавите членки да прилагат изцяло и последователно насоките на ЕС относно насърчването и защитата на човешките права на ЛГБТИК лица във всички свои външни политики;

Правото на свобода на мисълта, съвестта, религията или убежденията

69. подкрепя изцяло правото на свобода на мисълта, съвестта и религията, на убеждения или на отказ от такива, както и на правото на изповядване, на промяна или на отказ от своята вяра или убеждения без страх от насилие, преследване или дискриминация; подчертава значението на предприемането на мерки срещу преследването въз основа на религия или убеждения и осъжда преследването, на което са подложени на тези основания малцинства по целия свят; призовава държавите членки и ЕСВД да обърнат специално внимание на тези случаи и да реагират на тях по съответен начин; осъжда злоупотребата със законите за богохулство с цел продължаване на дискриминацията и изразява съжаление относно използването на религията и религиозните институции в ущърб на правата на човека посредством преследване, включително с правни средства, на убеждения или на религиозни малцинства и общности, жени, ЛГБТИК лица и други лица в уязвимо положение; отново осъжда всеки опит от страна на органите или правителствата да отхвърлят или да се намесват в избора на религиозни или верски водачи; подчертава, че държавите носят отговорността да насърчават и защитават човешките права на лицата, принадлежащи към малцинства по убеждения или религиозни малцинства; подчертава значението на инициативите на гражданското общество в това отношение;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

70. призовава Комисията и Съвета да приложат амбициозни програми за защита на свободата на религията и убежденията в световен мащаб, включително насърчаване и подкрепа на международните усилия за събиране на доказателства за прояви на жестокост, изправяне на извършителите пред съда, постигане на ефективност на наказателните присъди и обезщетяване на жертвите; призовава Съвета, Комисията, ЕСВД и държавите членки да работят с трети държави за приемане на мерки за предотвратяване на и борба с престъпленията от омраза;

71. отбелязва, че длъжността специален пратеник на ЕС за насърчаване на свободата на религията и убежденията извън ЕС остава незаета в продължение на общо повече от година; отново призовава Съвета и Комисията да извършат възможно най-скоро прозрачна и всеобхватна оценка на ефективността и добавената стойност на позицията на специалния пратеник, да предоставят на специалния пратеник подходящи ресурси и да подкрепят по подходящ начин неговия институционален мандат, капацитета и задълженията му;

Национални, етнически и езикови малцинства

72. припомня задълженията на държавите да защитават правата на своите национални, етнически, културни, религиозни и езикови малцинства в рамките на съответните си територии; призовава Комисията да подкрепя защитата на правата на лицата, принадлежащи към малцинства по целия свят, включително в рамките на тематичната си програма „Права на човека и демокрация“;

73. призовава правителствата на държавите — партньори на ЕС, да зачитат основните права на човека на националните, етническите и езиковите малцинства, включително тяхната култура, език, религия, традиции и история, с цел опазване на техните култури и на многообразието; отново изтъква необходимостта тези правителства да изпълняват задълженията и ангажиментите, които са поели съгласно международните договори и споразумения; изразява съжаление относно всякакви опити за незачитане на основните права и правата на човека на етническите и езиковите малцинства чрез тяхното принудително асимилиране;

Правото на участие в свободни и честни избори

74. подчертава, че правото на участие в държавното управление, по-специално чрез избори, освен че само по себе си е право на човека, е неразривно свързано с редица други права на човека, чието упражняване е от съществено значение за съдържателния изборен процес и е в основата на демократичните правителства;

75. решително осъжда подкопаването на демократичните ценности в редица трети държави и предизвикателствата пред интегритета на изборите, насилието, свързано с изборите, злоупотребата с административни ресурси от управляващите партии, ограничителните мерки спрямо политическите опоненти, цензурата и заплахите за независимите медии, както и увеличаването на дезинформацията; настоятелно призовава ЕС да се насочи вниманието си към и да противодейства на тази изключително тревожно ситуация и да представи конкретни и ефективни предложения, като отново потвърди готовността си да поеме ръководна роля за утвърждаването на демократичните ценности и на свободните и честни избори в трети държави;

76. изразява съжаление относно факта, че авторитарните и нелибералните режими се отдалечават от пътя на зрелите демокрации, всеобщите права на човека и демократичните стандарти, като създават невярно впечатление за легитимност чрез фалшиви изборни процеси, които не са нито свободни, нито честни, нито прозрачни; призовава ЕС и неговите държави членки да засилят насърчаването от страна на Съюза на демократичната устойчивост в трети държави, като използват всички инструменти, с които разполагат;

77. призовава за установяване на защитата на демократичните и изборните процеси като основна грижа в световен мащаб и за разработване на ефективна рамка за реакции на всякакви видове намеса в изборните процеси, в тясно сътрудничество с международни организации като ОССЕ;

Корупция и права на човека

78. счита, че корупцията улеснява, затвърждава и институционализира нарушенията на правата на човека и засяга непропорционално най-уязвимите и маргинализирани лица и групи в обществото; настоятелно заявява, че ЕС и неговите държави членки трябва да се справят с корупцията като такава във външната си дейност, като прилагат най-високи стандарти за прозрачност по отношение на финансирането си за трети държави, както и като подкрепят организациите на гражданското общество за борба с корупцията, журналистите и лицата, сигнализиращи за нередности, същевременно насърчавайки създаването на ефективни институции за борба с корупцията и приемането на стабилни регулаторни рамки, и като предприемат действия по отношение на юрисдикциите, практикуващи строга поверителност, и данъчните убежища;

79. призовава ЕС да приеме инструменти срещу авторитарни лидери и подкрепящите ги финансово лица, включително срещу лицата, участващи в изборни измами, за разкриване и замразяване на незаконни активи, както и да насърчава прилагането на универсална юрисдикция в случаите на груби нарушения на правата на човека;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

80. осъзнава факта, че ЕС не може да служи като добър пример в борбата срещу корупцията, докато някои от неговите държави членки и някои субекти със седалище в ЕС демонстрират неблагоприятни резултати в тези области; очаква Комисията и държавите членки да предприемат конкретни действия срещу нарушенията в тези области; препоръчва Парламентът, Комисията и държавите членки да предоставят значителна подкрепа на организациите на гражданското общество за борба с корупцията, журналистите и лицата, подаващи сигнали за нередности;

81. подчертава необходимостта от разработване на принципи и работа за международно признато правно определение на корупция на високо равнище, включително нейния системен характер, като престъпление в националното и международното право;

82. призовава за справяне с продължаващите случаи на безнаказаност по отношение на корупцията на високо равнище чрез по-строго прилагане на законодателните актове за борба с корупцията, за да се гарантира отчетност на извършителите на схеми за корупция на високо равнище; призовава за проучване на всеобхватни подходи, включително реформи в международните правосъдни институции, като например разширяване на юрисдикцията на МНС;

Глобален режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (Глобален режим на санкции на ЕС — Закон „Магнитски“ на ЕС)

83. приветства приемането на Глобалния режим на санкции на ЕС за нарушения на правата на човека (Глобален режим на санкции на ЕС — Закон „Магнитски“ на ЕС) като съществено допълнение към инструментариума на ЕС в областта на правата на човека и външната политика, което укрепва ролята на ЕС като глобален фактор в областта на правата на човека, като му позволява да предприема ограничителни мерки срещу юридически и физически лица, участващи в тежки нарушения на правата на човека по света; поздравява Съвета за приемането на първите целеви санкции в рамките на режима и призовава Съвета да приеме допълнителни мерки, ако е необходимо; счита, че прилагането на Глобалния режим на санкции на ЕС нито възпрепятства, нито изключва приемането на други инструменти на ЕС за защита на правата на човека, които могат да бъдат съчетани и допълвани; осъжда всички произволни или необосновани репресивни мерки срещу ЕС или други образувания в отговор на решенията на ЕС съгласно Глобалния режим на санкции на ЕС; изразява съжаление относно факта, че Съветът е решил да прилага гласуване с единодушие, и отново призовава за въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство при приемането на санкции по въпроси, свързани с правата на човека;

84. отново отправя своето искане за разширяване на обхвата на Глобалния режим на санкции на ЕС, така че той да включва корупционни действия, за да се гарантира предприемането на ефективни целенасочени действия срещу икономическите и финансовите действащи лица, способстващи за извършването на злоупотреби с правата на човека; изтъква алтернативната възможност Комисията да представи законодателно предложение за приемане на нов режим на тематични санкции за противодействие на сериозни корупционни действия, определени въз основа на Конвенцията на ООН срещу корупцията; подчертава необходимостта от ефективна стратегия за прилагане на Глобалния режим на санкции на ЕС в съответствие както с другите външни политики на ЕС, по-специално в областта на правата на човека, така и със съществуващите международни рамки за санкции; подчертава, че Глобалният режим на санкции на ЕС трябва да зачита принципа да не се засяга неблагоприятно общото население на държавата, към която е насочен, в съответствие с международното наказателно право и международното хуманитарно право; припомня, че съгласуването и единно прилагане на ограничителните мерки във всички държави членки е предварително условие за достоверността и ефикасността на външната дейност на ЕС; приветства съобщението на Комисията, че до края на 2021 г. ще извърши преглед на практиките, подкопаващи санкциите, и на съществуващите задължения за докладване на държавите членки относно тяхното прилагане и изпълнение; настоятелно призовава Комисията, като пазител на Договорите, и ЗП/ВП, като отговарящ за единството, съгласуваността и ефикасността на външната политика на ЕС, да гарантират, че действията на национално равнище в отговор на неспазването на приетите от ЕС ограничителни мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи;

Миграция и убежище

85. отново потвърждава неотменимите човешки права на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица и призовава ЕС и неговите държави членки да ги спазват изцяло и да ги включат в сътрудничеството си с трети държави както по отношение на установяването на високи правни стандарти, така и — което е също толкова важно, тяхното привеждане в действие, за да се гарантира ефективната защита на тези права на практика; припомня, че в своята външна и извънтериториална дейност, споразумения и сътрудничество в областта на миграцията, границите и убежището ЕС и неговите държави членки трябва да спазват и защитават правата на човека, по-специално залегналите в Хартата на основните права, включително правото на живот, правото на свобода и правото на убежище, особено индивидуалната оценка на молбите за убежище;

86. отново призовава Комисията да извърши преглед на въздействието върху правата на човека на сътрудничеството с трети държави в областта на миграцията, включително предварителна оценка и оценка на механизмите за мониторинг, и да извърши прозрачни предварителни оценки на риска относно въздействието върху правата на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица на всяко формално, неформално или финансово сътрудничество на ЕС с трети държави; освен това призовава за по-голяма прозрачност и за адекватно равнище на парламентарен контрол и демократичен надзор върху дейността му в тази област; подчертава рисковете, свързани с неформалните договорености относно връщането и обратното приемане, които не подлежат на съдебен контрол и поради това не дават възможност за ефективна правна защита при нарушения на правата на човека, извършени спрямо мигранти и лица, търсещи убежище; ето защо отново

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

призовава ЕС да гарантира, че всички споразумения за сътрудничество в областта на миграцията и за обратно приемане с държави извън ЕС са в строго съответствие с международното право в областта на правата на човека, правото относно бежанците и морското право, по-специално с Конвенцията за статута на бежанците; настоятелно заявява, че правата на човека трябва да бъдат включени и спазването им да бъде наблюдавано във всички дейности на Frontex и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището;

87. призовава ЕС и неговите държави членки да се справят с първопричините за миграцията и да подкрепят и насърчават развитието, да инвестират в образованието и да предоставят пряка помощ за подобряване на възможностите за живот, което би могло да допринесе за по-стабилни и устойчиви общества; във връзка с това призовава Комисията да проучи най-добрите методи за взаимодействие с трети държави; изисква от ЕС и неговите държави членки да подкрепят правото на бежанците и на лицата, търсещи убежище, да се завръщат в родните си места, след като преследването или насилието, предизвикало разселването им, е отстранено, при зачитане на принципа на забрана за връщане;

88. призовава Комисията да изготви законодателни предложения с цел да предостави на държавите членки необходимите гаранции, за да реагират ефективно на инструментализирането на миграцията от трети държави; призовава държавите партньори и международните организации да гарантират въвеждането на правни рамки и да удвоят усилията си за сътрудничество по проблема с контрабандата на мигранти, като гарантират защитата на мигрантите и предотвратяването на тяхната експлоатация;

89. осъжда броя на смъртните случаи по миграционните маршрути и отново призовава за установяването на координиран европейски подход, с цел да се подпомогне и гарантира бърз и ефективен процес на идентификация на починалите по техния път към ЕС; изразява съжаление относно факта, че някои потенциално търсещи убежище лица са били върнати на границата или са били експулсирани към места, където животът им е бил в опасност, в нарушение на международното право, и по-специално правото на убежище; осъжда нападенията срещу НПО, които помагат на мигрантите; призовава ЕС и държавите членки да въведат пълна прозрачност по отношение на средствата, предоставяни на трети държави за сътрудничество в областта на миграцията, и да гарантират, че такова сътрудничество не облагодетелства — пряко или непряко — държавни субекти, участващи в нарушения на правата на човека; настоятелно подчертава необходимостта от определяне на рамки за защита на мигрантите, по-специално чрез отваряне на сигурни и законни маршрути за мигранти и подобряване на достъпа до хуманитарни визи, както и от подобряване на тяхното прилагане; призовава Европейския парламент да упражнява надзор върху споразуменията в областта на миграцията;

Международно хуманитарно право

90. подчертава, че всеобщото зачитане на международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека е от изключително значение, и призовава страните във въоръжените конфликти по света да гарантират пълен, навременен и безпрепятствен достъп на агенциите за хуманитарна помощ до уязвимо население и райони и да защитават цивилното население, по-специално жените и децата, както и хуманитарните и медицинските работници, както е гарантирано в Женевските конвенции и допълнителните протоколи към тях; подчертава, че е важно да се допринесе за създаването на хуманитарни коридори за извънредни ситуации, включително такива, свързани с риск или непосредствен риск от ескалиране до широко разпространени и сериозни нарушения на правата на човека;

91. отново заявява, че ЕС и неговите държави членки следва активно да подкрепят призива на генералния секретар на ООН и на Съвета за сигурност на ООН за прекратяване на огъня в целия свят, включително чрез ефективни мерки за борба с незаконната търговия с оръжие и повишаване на прозрачността и отчетността по отношение на износа на оръжие от държавите членки; изразява съжаление относно факта, че пандемията от COVID-19 и последиците от нея увеличиха политическото насилие, засилиха конкуренцията между въоръжените групировки и изостриха ситуации на напрежение, поддържани от дълго време, като същевременно оставиха жертвите по-незащитени; изразява дълбока загриженост във връзка с увеличаването на свързаното с конфликти сексуално насилие в този контекст, въпреки че през 2020 г. бе отбелязана 20-ата годишнина от приемането на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността;

92. припомня своята резолюция от 27 февруари 2014 г. относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати⁽¹¹⁾ и изразява трайната си загриженост във връзка с използването им извън международната правна рамка; отново призовава ЕС спешно да разработи правно обвързваща рамка за използването на въоръжени безпилотни летателни апарати, за да се гарантира, че държавите членки, в съответствие със своите правни задължения, не извършват незаконни целенасочени убийства и не улесняват такива убийства от страна на трети държави; призовава освен това Комисията надлежно да информира Парламента относно използването на средства на ЕС за всички проекти за научноизследователска и развойна дейност, свързани с производството на безпилотни летателни апарати; призовава за извършването на оценки на въздействието в областта на правата на човека по отношение на бъдещи проекти за разработване на безпилотни летателни апарати; припомня своята резолюция от 12 септември 2018 г. относно автономните оръжейни системи⁽¹²⁾ и настоятелно призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза и държавите членки да забранят разработването, производството и използването на изцяло автономни оръжия без пълноценен контрол от страна на човека върху критичните

⁽¹¹⁾ ОВ С 285, 29.8.2017 г., стр. 110.

⁽¹²⁾ ОВ С 433, 23.12.2019 г., стр. 86.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

функции за избиране и атакуване на цели; настоятелно призовава за започване на международни преговори относно правно обвързващ инструмент, с който да се забранят смъртоносните автономни оръжия без разумен човешки контрол; настоятелно призовава ЗП/ВП и държавите членки да приемат обща позиция за международни преговори по този въпрос;

Съществуването на войни и конфликти по света и тяхното въздействие върху правата на човека

93. подчертава многостранната заплаха за упражняването на правата на човека, породена от съвременните въоръжени конфликти, в които освен държавите често участват недържавни елементи и терористични организации и които имат катастрофални хуманитарни последици; подчертава нарушенията и злоупотребите с правата на човека, извършени от частни военни и охранителни дружества; подчертава, че жертвите на нарушения на правата на човека имат много ограничен достъп до правосъдие на територии като такива, които са окупирани или анексирани, включително в зони на замразен конфликт, където развити правни и институционализираните структури за защита на правата на човека или липсват, или са неподходящи; отново призовава ЕС да засили реакцията си на конфликтите, за които той следва да разработи цялостно свои собствени инструменти и да може автономно да ги прилага, също и в сътрудничество с държавите партньори и регионалните организации, включително чрез силен акцент върху хуманитарната помощ, предотвратяването на конфликти, международното правосъдие, посредничеството, а също така помирието, справянето с първопричините за конфликтите и предоставянето на необходимата подкрепа за международните миротворчески и мироопазващи мисии, както и мисиите на ЕС в рамките на общата политика за сигурност и отбрана и подпомагането на операциите за възстановяване след конфликти и прилагане на силна интеграция и контрол на правата на човека и солидна перспектива за равенство между половете;

94. приветства новата концепция за посредничество на ЕС за мир, която разширява набора от инструменти на ЕС за управление на кризи, така че да обхване по-широката цел за преобразуване на конфликти, и насърчава разработването на допълнителни инструменти за диалог и капацитет в тази област; отново призовава държавите членки да спомогнат за ограничаване на въоръжените конфликти и сериозните нарушения на правата на човека или на международното хуманитарно право, като спазват стриктно разпоредбите на член 7 от Договора на ООН за търговията с оръжие относно износа и оценката на износа и Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие, включително когато става дума за каквото и да било прехвърляне на оръжие и оборудване за наблюдение и разузнаване, което би довело до риск държавата вносител или недържавните участници да извършат или да улеснят извършването на нарушения на правата на човека или на международното хуманитарно право; отново призовава за по-строг контрол в целия ЕС върху износа на оръжие от ЕС, за по-строг контрол върху крайната употреба на изнасяните оръжия и за засилена координация на националните решения относно износа на оръжие;

95. призовава ЗП/ВП и Съвета да обърнат специално внимание на положението с правата на човека в окупираните или анексирани територии и да предприемат ефективни мерки за предотвратяване на сериозни нарушения на правата на човека на място; настоятелно заявява, че е важно да се гарантира съгласуваността на политиката на ЕС по отношение на ситуации на окупация или анексиране на територия; припомня, че международното хуманитарно право следва да направлява политиката на ЕС във всички подобни ситуации, включително в случаи на продължителна окупация; подчертава отговорността на корпорации със седалище в ЕС да прилагат най-строги политики за надлежна проверка към всяка икономическа или финансова дейност в тези територии или с тях, и да гарантират стриктно спазване на международното право и на политиките на санкции на ЕС, когато е приложимо за тези ситуации;

Правосъдие в условията на преход

96. призовава за насърчаване на процесите на правосъдие в условията на преход, които оправомощават гражданското общество, жертвите, маргинализираната и уязвимата част от населението, жените, децата, младежите и живеещите както в селските, така и в градските райони; насърчава създаването на връзки между постоянни структури като националните съдебни системи, националните институции, мрежите за предотвратяване на жестокости и инициативите за правосъдие в условията на преход; подчертава необходимостта на жертвите и засегнатите общности да се предоставят инструменти, пространство и достъп до информация;

Комплексна проверка и корпоративна отговорност

97. подчертава, че ЕС има уникална възможност да упражни влияние върху предприятията с цел защита на правата на човека на световно равнище с предстоящото обвързващо законодателство на ЕС относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност, задължаващо дружествата да идентифицират, предотвратяват, съобщават, отчетат и отстраняват ефективно потенциални и/или действителни неблагоприятни въздействия върху правата на човека, околната среда и доброто управление в цялата си верига за създаване на стойност, да предвидят режими на гражданска отговорност и достъп до правосъдие за жертвите и да гарантират отчетност; призовава законодателството да се прилага за всички големи предприятия, регулирани от правото на държава членка, установени на територията на Съюза или извършващи дейност на вътрешния пазар, както и за малките и средните предприятия (МСП), регистрирани за борсова търговия, и за МСП във високорискови сектори, като се отдава дължимото внимание на принципа на пропорционалност; подчертава необходимостта от установяване и прилагане на административни проверки и санкции, така че законодателството да бъде ефективно и да се гарантират равнопоставени условия на конкуренция за предприятията; счита, че е необходимо стратегиите за надлежна проверка на дружествата да бъдат определяни и прилагани чрез съдържателни и редовни консултации със заинтересованите

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

страни и на обществеността да бъде предоставен достъп до тях; приветства пълното влизане в сила на Регламента на ЕС за таксономията⁽¹³⁾ през 2020 г. и на Регламента на ЕС за полезните ископаеми от засегнати от конфликти зони⁽¹⁴⁾ през 2021 г. като конструктивни стъпки в тази област;

98. подчертава, че по приблизителни преценки две трети от защитниците на правата на човека, убити по света през последната година, са били ангажирани със защитата на своята земя и околната среда и защитата на правата на коренното население, често в контекста на икономическа дейност; подчертава все по-важната необходимост, изразена от защитниците на правата на човека, ЕС да прилага задължително законодателство за дружествата за надлежна проверка на правата на човека;

99. отново призовава за борба и премахване на принудителния труд и други форми на нарушения на правата на човека във веригите на доставки, включително нарушения на екологичните права, правата на коренното население и трудовите права и заплахи и нападения срещу защитници на правата на човека; призовава институциите на ЕС да дават пример и да извършват задълбочени оценки на надлежната проверка на търговци, включително подизпълнители, от държави извън ЕС; призовава Комисията и Съвета да забранят всякакъв внос на продукти, произведени в резултат на тежки нарушения на правата на човека, включително принудителен труд, на равна основа; призовава европейските дружества да изпълняват корпоративната си отговорност, като извършват задълбочен преглед на своите вериги на доставки, за да гарантират, че не участват в нарушения на правата на човека;

100. отбелязва, че 2021 г. бележи десетата годишнина на ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека — истинска рамка, чиито насоки, по-специално тези от третия стълб, насочени към достъпа до средства за правна защита и зачитането на защитниците на правата на човека, предоставят съществена структура за сътрудничество с трети държави в областта на превенцията, както и на достъпа на жертвите до механизми за подаване на съдебни и извънсъдебни жалби и за правна защита; припомня, че е важно всички държави да прилагат изцяло ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека и призовава държавите — членки на ЕС, които все още не са приели национални планове за действие относно бизнес правата, да направят това възможно най-скоро; подчертава необходимостта от създаване на международен обвързващ инструмент за регулиране на дейностите на транснационалните корпорации и други дружества в международното право в областта на правата на човека; насърчава ЕС и неговите държави членки да участват конструктивно в работата на междуправителствената работна група на ООН относно транснационалните корпорации и други стопански предприятия по отношение на правата на човека; счита, че това е необходима стъпка към утвърждаването и защитата на правата на човека;

Значението на силни клаузи за правата на човека в международните споразумения

101. отново отправя своя призив за систематично включване на приложими клаузи за правата на човека във всички международни споразумения между ЕС и държави извън ЕС, включително в споразуменията за свободна търговия, споразуменията за асоцииране и самостоятелните споразумения за защита на инвестициите; призовава за подобряване на използването на тези клаузи, включително чрез създаването на специални механизми за мониторинг и решаване на проблеми; призовава тези клаузи да бъдат прилагани чрез ясни критерии и да бъдат наблюдавани с участието на Парламента, гражданското общество и съответните международни организации; подчертава, че установяването на специфични критерии би могло да накара ЕС да проучи възможността за въвеждане на пропорционалност в санкциите за неспазване; подчертава, че нарушенията на споразуменията следва да порождават ясни последици, включително, като крайна мярка, спиране на споразумението или оттегляне на ЕС от него за най-тежките и продължаващи случаи на нарушения на правата на човека; препоръчва включването на механизми за мониторинг на правата на човека във всички споразумения за търговия и чуждестранни инвестиции, както и на механизми за подаване на жалби, за да се гарантират ефективни средства за правна защита на засегнатите граждани и местните заинтересовани страни;

Търговията и Общата схема от преференции (ОСП)

102. подчертава силната връзка между търговията и правата на човека и стимулиращата роля на достъпа до търговия за поддържане на обвързаността с условия относно правата на човека за трети държави; отбелязва неотдашното предложение на Комисията за преразгледан Регламент за ОСП⁽¹⁵⁾, което представлява възможност за допълнително укрепване на тази връзка; подчертава необходимия принос на ОСП за постигането на целите на Европейския зелен пакт, наред с другите политики, и предлага да се проучи възможността на устойчивите стоки да се предлага преференциално третиране; подчертава, че достъпът до статут по ОСП+ зависи от спазването на международните конвенции и от напредъка в областта на правата на човека, и призовава за строго прилагане на обвързаност с условия по отношение на държавите партньори, включително за оттегляне на статута по ОСП+, ако има основания за това; призовава Комисията да използва ясни и прозрачни критерии, когато оценява спазването на задълженията по ОСП+;

⁽¹³⁾ ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 130, 19.5.2017 г., стр. 1.

⁽¹⁵⁾ Предложение на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на обща схема от тарифни преференции и за отмяна на Регламент (ЕС) № 978/2012 на Европейския парламент и на Съвета (СОМ(2021)0579).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

103. подчертава необходимостта от непрекъснат ангажимент и диалог между ЕС и всички заинтересовани страни в държавите бенефициенти, най-вече организациите на гражданското общество и профсъюзите, както и за допълнително подобряване на прозрачността и мониторинга, за да се гарантира, че ОСП изпълнява своите цели за устойчиво развитие и добро управление;

Цифрови технологии

104. подчертава важната роля на цифровите технологии, особено по време на пандемията от COVID-19; подчертава, че тези технологии ще продължат да се прилагат в целия свят в периода след пандемията и че те следва да бъдат регулирани по подходящ начин, за да се увеличи силата им, като същевременно се избягват отрицателните въздействия върху правата на човека; подчертава по-специално значението на ефективните гаранции за правото на неприкосновеност на личния живот и защита на данните в свързаните със здравеопазването системи за масово наблюдение, както и на тяхното пропорционално използване, което също така следва да бъде ограничено във времето; подчертава очевидните рискове технологиите за наблюдение да бъдат използвани некоректно срещу защитници на правата на човека, представители на опозицията, журналисти, гражданското общество и други, не на последно място тъй като такива технологии представляват сериозна пречка за защитата на правата на човека, риск за неприкосновеността на личния живот и свободата на изразяване, както и сериозна заплаха за демократичните институции; призовава ЕС спешно да разработи стабилна регулаторна рамка в тази област, за да се гарантира, че използването на тези технологии е в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират пълна надлежна проверка на правата на човека и коректно проучване на износа на европейски технологии за наблюдение и техническа помощ; призовава ЕС и неговите държави членки да установят отношения с правителствата на трети държави, за да сложат край на репресивните законодателни практики по отношение на киберсигурността и борбата с тероризма; призовава ЕС да поеме инициативата за насърчаване на незабавен, глобален мораториум върху продажбата, трансфера и използването на технологии за шпионски софтуер;

105. отбелязва ползите от увеличеното използване на изкуствен интелект, но подчертава, че технологиите трябва да се разработват, внедряват и използват под значим човешки надзор, при пълна прозрачност и като се гарантира отчетност и недискриминация, по-специално за да се избегнат както отклонения при автоматизираните решения, така и нарушения на защитата на данните;

106. подчертава жизненоважната роля на социалните платформи за насърчаването на свободата на изразяване и на организация, но подчертава необходимостта от подходящи предпазни мерки за предотвратяване на манипулирането, необоснованото ограничаване или поддържането на съдържание на потребителите, включително автоматизираната цензура, от една страна, и на разпространението на слово на омразата, фалшиви новини, дезинформация и умишлено вредно съдържание, от друга страна; призовава ЕС да предложи начини за улесняване на работата на защитниците на правата на човека онлайн и да поощрява признаването на виждането, че дебатът за правата на човека следва да се насърчава и защитава при всички обстоятелства; приветства приемането на новите правила на ЕС за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба;

107. изтъква, че демокрацията е изправена пред нарастващи заплахи чрез прикрито външно финансиране, дезинформация и друга намеса онлайн, и подчертава факта, че в авторитарните държави интернет и киберпространството често са единствената зона без държавен контрол и цензура на защитници на правата на човека, свободни медии и продемократична опозиция; призовава Комисията и Съвета да засилят реакцията и работата на ЕС за създаване на международни механизми за защита от дезинформация, кибератаки и други хибридни заплахи, произтичащи от злонамерени чуждестранни субекти, които се стремят да подкопаят устойчивостта на обществото и демократичните процеси в целия ЕС, в съседните ни държави и извън тях; подчертава необходимостта от по-голяма обществена подкрепа за проучване на нови начини за противодействие на разпространението на фалшиви новини;

Смъртно наказание, изтезания и други форми на малтретиране

108. отново се противопоставя категорично на смъртното наказание с оглед на неговия жесток и необратим характер и призовава ЕС да увеличи усилията си в застъпничеството за всеобщо премахване на смъртното наказание; подчертава, че през 2020 г. се появи положителна тенденция към приемане на мораториум върху екзекуциите с оглед на пълното премахване на смъртното наказание, като 123 държави гласуваха в подкрепа на резолюцията на Общото събрание на ООН по този въпрос; въпреки това изразява изключителна загриженост във връзка с рязкото увеличаване на броя на екзекуциите в някои държави; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да защитават премахването на смъртното наказание на всички международни форуми и да мобилизират възможно най-широка подкрепа за тази позиция;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

109. изразява съжаление относно факта, че изтезанията и нечовешкото или унижително отношение продължават да бъдат широко разпространени в много държави, и призовава ЕС да увеличи усилията си за изкореняване на тези практики, като същевременно подкрепя жертвите и насърчава механизми за търсене на отговорност от извършителите; настоятелно призовава държавите, които все още не са направили това, да ратифицират Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание и факултативния протокол към нея; признава значението на организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека в борбата срещу изтезанията и другите форми на малтретиране; осъжда възможно най-остро нарушенията на правата на човека в местата за задържане, за които се съобщава, и призовава за системно разследване на всички твърдения за нарушения;

o

o o

110. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на ЕС за правата на човека, на правителствата и на парламентите на държавите членки, на Съвета за сигурност на ООН, на генералния секретар на ООН, на председателя на 76-ата сесия на Общото събрание на ООН, на председателя на Съвета на ООН по правата на човека, на върховния комисар на ООН по правата на човека и на ръководителите на делегациите на ЕС.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0043

Оценка на прилагането на член 50 от ДЕС

Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно справянето с нетарифните и неданъчните бариери в рамките на единния пазар (2021/2043(INI))

(2022/C 342/16)

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“ (COM(2020)0093),
- като взе предвид член 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ (COM(2020)0094),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 ноември 2020 г., озаглавено „Нова програма за потребителите — повишаване на издръжливостта на потребителите за постигане на устойчиво възстановяване“ (COM(2020)0696),
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.: изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа“ (COM(2021)0350),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 17 март 2021 г., озаглавено „Общ път към безопасно и трайно отваряне“ (COM(2021)0129),
- като взе предвид своята резолюция от 20 януари 2021 г. относно укрепването на единния пазар: „бъдещето на свободното движение на услуги⁽¹⁾, както и становището на Комитета по заетост и социални въпроси по този въпрос,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1724 от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012⁽²⁾ („Регламента за единната цифрова платформа“),
- като взе предвид становището на Европейския комитет на регионите — Доклад относно пречките пред единния пазар и план за действие относно прилагането на единния пазар (COR 2020/02355),
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет относно а) съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар“ (COM(2020)0094) и б) съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Установяване и преодоляване на пречките пред единния пазар“ (COM(2020)0093) (EESC 2020/01412),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавен „Предприятията на единния пазар: практически пречки и бариери“ (SWD(2020)0054),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 8 септември 2020 г., озаглавен „Оценка на Регламента за вертикално групово освобождаване“ (SWD(2020)0172),
- като взе предвид изследването от юли 2020 г. на Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ на Европейската комисия, озаглавено „Териториални ограничения на предлагането в сектора на търговията на дребно в ЕС“,

⁽¹⁾ ОВ С 456, 10.11.2021 г., стр. 14.

⁽²⁾ ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид изследването от февруари 2018 г. на Съюза на Бенелюкс, озаглавено „Териториални ограничения на предлагането в търговията на дребно в Белгия, Нидерландия и Люксембург“;
  - като взе предвид изследването от ноември 2020 г. на Тематичния отдел към Европейския парламент по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, озаглавено „Правни пречки в държавите членки пред правилата на единния пазар“;
  - като взе предвид изследването от октомври 2020 г. на Отдела на Европейския парламент за подкрепа на икономическото управление, озаглавено „Контекст за есенното издание на европейския семестър през 2020 г. — европейският семестър от парламентарна перспектива“;
  - като взе предвид изследването от февруари 2021 г. на Тематичния отдел към Европейския парламент по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, озаглавено „Въздействието на COVID-19 върху вътрешния пазар“;
  - като взе предвид изследването от февруари 2019 г. на Тематичния отдел към Европейския парламент по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, озаглавено „Принос към растежа: единният пазар на услуги — осигуряване на икономически ползи за гражданите и предприятията“;
  - като взе предвид специален доклад 05/2016 на Европейската сметна палата от 14 март 2016 г., озаглавен „Осигури ли е Комисията ефективно изпълнение на Директивата за услугите?“;
  - като взе предвид изследването на Службата на ЕП за парламентарни изследвания от април 2019 г., озаглавено „Картографиране на цената на „отказа от Европа““;
  - като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2018 г. относно пакета за единния пазар ⁽³⁾;
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността;
  - като взе предвид становището на комисията по земеделие и развитие на селските райони;
  - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A9-0336/2021),
- A. като има предвид, че единният пазар осигурява 56 милиона работни места в Европа и генерира 25 % от БВП на ЕС; като има предвид, че хранително-вкусовата промишленост е най-големият производствен сектор в ЕС, що се отнася до работните места и добавената стойност;
- B. като има предвид, че устойчивото развитие и високите нива на социални и екологични стандарти са предварителни условия за производителност, която е съвместима с целите за устойчиво развитие на Програмата на ООН до 2030 г. и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.;
- B. като има предвид, че защитата и насърчаването на социалните, трудовите и синдикалните права, включително на колективно договаряне, справедливо възнаграждение и добри условия на труд, са неразделна част от изграждането на добре функциониращ, справедлив, приобщаващ и устойчив единен пазар, който предоставя качествени стоки и услуги; като има предвид, че икономическите свободи за предоставяне на стоки и услуги следва да нямат предимство пред или да подкопават основните права, включително социалните, трудовите и синдикалните права;
- G. като има предвид, че извършването на цялостна оценка на нетарифните бариери пред единния пазар, особено в хранително-вкусовата промишленост, би могло да се използва като стимул за действия с цел преодоляването на тези пречки;
- D. като има предвид, че всяка оценка на пречките пред единния пазар следва да се основава, наред с другото, на опита и възприятията на предприятията, работниците и потребителите, които до известна степен взаимодействат всеки ден с единния пазар, както и на целта на правилата на единния пазар; като има предвид, че съществуващите пречки пред единния пазар засягат непропорционално или дори санкционират МСП и микропредприятията и възпрепятстват техните трансгранични дейности;

⁽³⁾ ОВ С 388, 13.11.2020 г., стр. 39.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Е. като има предвид, че функционирането на единния пазар, ефективното прилагане на действащото законодателство на ЕС и премахването на пречките са отговорност както на Комисията, така и на държавите членки;
- Ж. като има предвид, че много пречки, засягащи единния пазар, произтичат от неправилно или непълно прилагане на законодателството на ЕС, от липса на подходящо транспониране на правото на ЕС в националните нормативни уредби, от липса на подходящи мерки на правото на ЕС, насочени към преодоляване на съществуващите пречки, от възпрепятстване на достъпа до необходимата информация или от едностранни мерки на политиката, предприемани от държавите членки; като има предвид, че ненужната регулаторна намеса на равнището на ЕС може също така да окаже неблагоприятно въздействие върху единния пазар чрез създаване на пречки като високи разходи за приважване в съответствие или правна несигурност за отделните потребители;
- З. като има предвид, че разпокъсаността, рестриктивните национални разпоредби, неадекватното или неправилно прилагане, бюрокрацията и свръхрегулирането, както и липсата на гарантиране на изпълнението или на подходящи мерки в правото на ЕС за преодоляване на пречките, могат да имат отрицателни последици както на равнището на ЕС, така и на национално равнище, като лишават гражданите от работни места, потребителите — от избор, а предприемачите — от възможности;
- И. като има предвид, че нетарифните бариери (НТБ) са несъразмерни и дискриминационни регулаторни действия, които водят до поемането на тежест или разходи от дружество, стремящо се да навлезе на даден пазар, и които не се поемат от дружествата, вече установени на пазара, или разходи за чуждестранни дружества, които не се поемат от местни дружества, без да се накърняват правото на държавите членки да регулират и преследването на законните цели на обществената политика като опазването на околната среда и защитата на правата на потребителите и трудовите права; като има предвид, че Парламентът разгледа нетарифните бариери в своята резолюция от 26 май 2016 г.⁽⁴⁾;
- Й. като има предвид, че „свръхрегулиране“ означава „практики, в резултат на които държавите членки въвеждат допълнителни необосновани административни изисквания, които не са свързани със законодателните цели и които могат да застрашат гладкото функциониране на вътрешния пазар“; като има предвид обаче, че свръхрегулирането следва да се разграничава от определянето на по-високи стандарти, които надхвърлят минималните стандарти в целия ЕС за опазване на околната среда и защита на потребителите, здравеопазване и безопасност на храните;
- К. като има предвид, че настоящата Комисия все още не е представила всеобхватен законодателен пакет от мерки за преодоляване на неуспехите при упражняването на основните свободи на единния пазар извън правоприлагането, различни от цифровите инициативи; като има предвид, че Комисията отдаде приоритет на необходимостта от по-добро прилагане на действащото законодателство в областта на единния пазар, наред с редица цифрови и екологични инициативи, които проправят пътя за двойния преход;
- Л. като има предвид, че разработването и прилагането на законодателството в областта на вътрешния пазар винаги трябва да гарантира подходящото участие на социалните партньори и на организациите на гражданското общество;
- М. като има предвид, че Парламентът и Съветът отхвърлиха някои от предложенията от пакета за услугите от 2016 г.;
- Н. като има предвид, че значително мнозинство от предприятията смятат, че единният пазар не е достатъчно интегриран; като има предвид, че разпокъсаността на правилата за трансгранична търговия сериозно засяга предприятията и потребителите в рамките на целия вътрешен пазар;
- О. като има предвид, че въпреки усилията, положени в миналото чрез множество програми и приложения, търговците все още често срещат трудности при намирането на информация относно правилата и процедурите за трансгранично предоставяне на услуги и продажба на стоки;

⁽⁴⁾ ОВ С 76, 28.2.2018 г., стр. 105.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- П. като има предвид, че 71 % от МСП, които са се опитали да използват действащата система за взаимно признаване за нехармонизирани стоки, са получили решение за отказ на достъп до пазара, както и че наскоро извършеното преразглеждане на разпоредбите, които уреждат действието на тази система, цели улесняване на нейното прилагане за дружествата, като се урежда по-добре процесът на вземане на решения на национално равнище;
- Р. като има предвид, че Директивата относно признаването на професионалните квалификации ⁽⁵⁾ е ключов инструмент за гарантиране на правилното функциониране на единния пазар, но липсата на инструменти за автоматично признаване на квалификациите и уменията между държавите членки възпрепятства мобилността на специалистите и по този начин създава необосновани пречки;
- С. като има предвид, че единният пазар на ЕС е непрекъснато еволюиращ проект и много бързото обществено и технологично развитие може да създаде нови пречки пред единния пазар, което да възпрепятства цялостното му изграждане;
- Т. като има предвид, че цифровизацията и използването на ИИ и новите технологии имат потенциала да добавят значителна стойност към единния пазар, като помагат за намаляване на съществуващите пречки и тежести и създават условия за нови бизнес възможности и пълноценно функциониране на цифровия единен пазар в полза на потребителите и предприятията; като има предвид, че използването на нови технологии и изкуствен интелект може да бъде от полза за преодоляването на някои пречки пред цифровия единен пазар;
- У. като има предвид, че липсата на хармонизация и недостатъчната минимална стандартизация водят до допълнителни разходи и намаляват безопасността на продуктите на единния пазар, като същевременно намаляват европейската конкурентоспособност на международните пазари;
- Ф. като има предвид, че за уредбата на единния пазар е от решаващо значение за постигането на необходимото равновесие между икономическите свободи, социалните права, интересите на потребителите, работниците и предприятията, както и общия интерес;
- Х. като има предвид, че наскоро в комисията по петиции (PETI) на Парламента бяха внесени няколко петиции, свързани с нетарифни бариери, например петиции № 0179/2021 и 0940/2020;
- Ц. като има предвид, че кризата с COVID-19 беше шок както за производството, така и за потреблението, и промени вътрешните и трансграничните дейности, като оказва въздействие върху потребителите, предприятията, работниците и предоставянето на услуги; като има предвид, че някои от тези последици могат да бъдат временни, но други ще окажат трайно влияние върху формата и потребностите на единния пазар; като има предвид, че реакцията спрямо пандемията ускори преминаването към цифрови услуги; като има предвид, че кризата показва значението на европейската интеграция, силните институции и регулирането; като има предвид, че произволните практики за възлагане на обществени поръчки, прилагани по време на пандемията от COVID, дълбоко засегнаха вътрешния пазар и създадоха сериозни заплахи за прозрачността; като има предвид, че в настоящата трудна ситуация е необходимо да се премахнат не само ограниченията, свързани с COVID-19, но и необоснованите дългогодишни пречки пред вътрешния пазар, за да се подобри и задълбочи единният пазар, който е един от начините за излизане от кризата;

Положението на единния пазар и неговите цели на политиката

1. приветства пакета за управление на единния пазар от март 2020 г., чиято цел е да се подобри прилагането и гарантирането на изпълнението на европейското законодателство първоначално чрез представяне на преглед на съществуващите и предстоящите инициативи; счита също така, че все още съществуват слабости в законодателството и гарантирането на изпълнението, които възпрепятстват правилното функциониране на единния пазар; счита по-специално, че липсват инициативи за усъвършенстване на единния пазар на услуги;
2. подкрепя съобщението на Комисията относно дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар, и по-специално предложенията за укрепване на СОЛВИТ като инструмент за разрешаване на спорове във връзка с единния пазар, увеличаване на ролята на Комисията за подпомагане на държавите членки при правилното, пълно и навременно транспониране на правото на ЕС с цел осигуряване на хармонизирано тълкуване и избягване на свръхрегулиране, създаване на инструмент за преодоляване на пречките пред единния пазар

⁽⁵⁾ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

в рамките на единната цифрова платформа, предоставяне на възможност на гражданите и предприятията да съобщават анонимно относно регулаторните пречки, с които се сблъскват при упражняването на своите права на вътрешния пазар;

3. посочва, че цената на неправилното прилагане се заплаща както от предприятията, така и от потребителите, и насърчава Комисията да отдава приоритет на подходящи действия по гарантиране на изпълнението;

4. изтъква усилията да се гарантира, че правилното функциониране на единния пазар върви ръка за ръка с усилията за постигане на основните цели на ЕС относно устойчивото развитие и социалната пазарна икономика, както и на високо равнище на защита и подобряване на качеството на околната среда;

5. подчертава, че единният пазар продължава да бъде едно от най-големите достижения на Европейския съюз; поради това настоятелно призовава Комисията да насочи ресурси към въпросите, засягащи единния пазар, по-специално необоснованите нетарифни бариери (НТБ), които възпрепятстват реализирането на пълния потенциал на единния пазар за потребителите, работниците и предприятията, и по-специално МСП, като създават ненужни и несправедливи пречки пред свободното движение на стоки и услуги;

6. признава, че за ефективното премахване на тези бариери и за по-нататъшното задълбочаване на интеграцията на единния пазар вероятно ще бъдат необходими по-строг мониторинг, включително от страна на държавите членки, регулаторна предпазливост, опростяване на прилагането на настоящата нормативна уредба на ЕС и по-силен политически акцент върху единния пазар;

7. признава фундаменталното значение на политиката за защита на потребителите като фактор, който укрепва единния пазар и допринася за неговата интеграция;

8. призовава Комисията да използва ресурсите на програмата за единния пазар, за да укрепи управлението на единния пазар и да подобри неговото функциониране, по-специално по отношение на нетарифните бариери;

9. призовава държавите членки да зачитат целостта на единния пазар чрез по-добър обмен на информация и координиране на прилагането на правото на ЕС със съдействието на Комисията, да се въздържат, доколкото е възможно, от въвеждане на отклоняващи се национални правила и да търсят решения на европейско равнище, да прилагат насоките за по-добро регулиране за въвеждането на национални правила, да предоставят подходящи оценки на въздействието и да подкрепят заинтересованите лица, така че те да могат да допринасят по подходящ начин за процеса на вземане на решения, както и да прилагат всички правила по обоснован, пропорционален и недискриминационен начин;

10. подчертава, че пълното постигане на целите на Зеления пакт и на европейските програми в областта на цифровите технологии зависи най-вече от ефективното функциониране на единния пазар и от подходящия обществен ред, който е ключов фактор за пазарната ефективност и иновациите и един от няколкото инструмента за модернизирани на европейските икономики; поради това счита, че недостатъците на единния пазар заслужават същото внимание като Зеления пакт и Програмата в областта на цифровите технологии за Европа; подчертава, че другите европейски политики следва да вземат предвид правилата на единния пазар и трябва да зачитат неговите принципи; отново потвърждава своя ангажимент за изграждане и гарантиране на стабилен, устойчив и благоприятен за потребителите, работниците и предприятията вътрешен пазар;

11. изразява съжаление, че редица нетарифни бариери биха могли да възпрепятстват целите на промишлената стратегия на ЕС, по-специално връщането на производството и укрепването на устойчивостта на европейската икономика; подчертава, че наличието на стабилен интегриран единен пазар, в който НТБ са премахнати, е предварително условие, за да се постигнат целите на промишлената стратегия на ЕС;

12. настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че техните действия са пропорционални и в строго съответствие с легитимните цели на обществения ред, например общественото здраве, околната среда, обществените услуги и общия интерес; изразява съжаление обаче, че някои държави членки все още се позовават на обществения интерес, за да изолират своите вътрешни пазари; подчертава освен това, че изисквания като необосновани териториални ограничения, ненужни езикови изисквания и тестове за икономическа необходимост създават необосновани бариери в рамките на единния пазар, и призовава Комисията да подобри мониторинга на държавите членки в тази насока, включително задълженията за правна нотификация;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

13. изразява съжаление относно факта, че според изследване на Парламента броят на производствата за установяване на нарушение срещу държавите членки в областта на единния пазар се е увеличил между 2017 г. и 2019 г., като е достигнал 800 през 2019 г., което е най-високото равнище от 2014 г. насам;

Пречки пред свободното движение на стоки и услуги

14. посочва, че Комисията и заинтересованите лица са установили група от основни необосновани пречки пред трансграничните дейности, сред които:

- а) регулаторни различия и непоследователно прилагане на правото на ЕС, които усложняват трансграничния обмен и принуждават дружествата да отделят ресурси за трудния процес да се анализират разпоредбите на правото на ЕС, отклонявайки инвестициите от дейности, които създават работни места или подпомагат растежа;
- б) неподходящо гарантиране на изпълнението на законодателството на ЕС, както и продължителни и сложни процедури за вземане на решение относно нарушения на правото на ЕС;
- в) обременяващи и понякога сложни административни изисквания или практики, например многократни системни проверки и санкции, които са непропорционални на нарушението, недостатъчна и недостъпна или липсваща информация и ограничени канали на комуникация с публичната администрация, които също така ограничават възможностите за нови или конкурентни услуги на нови места, които биха предоставили повече избор за потребителите;
- г) териториални ограничения на доставките, които очевидно възпрепятстват развитието на единния пазар и потенциалната полза от него за потребителите;
- д) допълнителни технически изисквания, приети на национално равнище, създаващи прекомерна и неоправдана административна тежест, която би могла да подкопае гладкото функциониране на вътрешния пазар;
- е) липса на ефективни инструменти и механизми за улесняване на познаването на съществуващите задължения или липса на хармонизирани технически стандарти, което увеличава разходите за привеждане в съответствие за дружествата, извършващи трансгранична дейност;
- ж) липса на прозрачност и информация и сложни процедурни изисквания, които правят по-труден достъпа до трансгранично възлагане на обществени поръчки, по-специално за малките и средните предприятия (МСП);
- з) недостатъчни правила за трансграничната електронна търговия;
- и) затруднения при своевременното решаване на търговски и административни спорове;

15. отбелязва, че вече са докладвани конкретни примери за горепосочените пречки от страна на дружества от ЕС, които извършват дейност на вътрешния пазар, включително, например, изисквания към чуждестранните доставчици на услуги да регистрират дружество в търговски и дружествен регистър на дадена приемаща държава членка, дори ако те изпращат работници на територията на приемащата държава членка само временно и не разполагат с инфраструктура там, от която да извършват обичайни, устойчиви и непрекъснати дейности;

16. подчертава, че най-ефективният начин да се намали разпокъсаността на единния пазар е да се полагат усилия за хармонизиране, когато това е възможно; подчертава, че това хармонизиране обаче следва да не води до по-голяма регулаторна тежест за дружествата;

17. подчертава, че спазването на принципите на правовата държава укрепва целостта на единния пазар, и припомня на държавите членки техните задължения за правна нотификация;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

18. подчертава, че нетарифните бариери, наред с другото, оказват сериозно въздействие върху сектора на услугите и по този начин върху други сектори на икономиката, подкрепяни от сектора на услугите; подчертава освен това, че Комисията е установила 24 специфични ограничения в 13 сектора, които нарушават правилата, установени с Директивата за услугите⁽⁶⁾, като някои от тях са дискриминационни или представляват изисквания за установяване или гражданство; отбелязва, че целта на проучването е била да се документира наличието или липсата на ограничения, както и че оценката на пропорционалността на ограниченията е била извън обхвата на проучването и че при проучването не е било оценено дали съответното ограничение е обосновано или пропорционално;

19. признава, че докладът показва малък спад в равнището на бариерите в почти всички оценени сектори, което налага допълнителна оценка от страна на Комисията; подчертава обаче, че според картографирането на Комисията намаляването на бариерите в различните сектори на услугите е бавно в периода от началото на прилагането на Директивата за услугите през 2006 г. до 2017 г., както и че за сектора на търговията на дребно картографираните бариери дори са нараснали в периода между 2011 г. и 2017 г., с което е бил заличен постигнатият напредък;

20. изразява съжаление, че някои от установените ограничения съгласно Директивата за услугите са резултат от правната несигурност, която Директивата предизвиква след влизането си в сила по отношение на своя обхват, по-специално за МСП в сектора на туризма;

21. посочва, че обществените услуги се ползват със специална закрила по отношение на правилата на вътрешния пазар поради ролята във връзка с обществен интерес, която те изпълняват, и поради това правилата, определени от публичните органи за тяхното правилно функциониране, не представляват нетарифни бариери; посочва във връзка с това, че социалните услуги и здравните услуги попадат извън обхвата на Директивата за услугите;

22. призовава Комисията и държавите членки да полагат повече усилия за премахване на бариерите за търговията на дребно и да действат експедитивно, когато бъдат установени нови бариери; призовава Комисията да изготви насоки относно пропорционалността на процедурите за издаване на разрешителни за търговия на дребно, за да се повишат правната сигурност и предвидимостта за сектора на търговията на дребно, както и да представи нов план за действие за европейския сектор на търговията на дребно до средата на 2022 г.;

23. припомня, че значителен брой проблеми с трансграничното предоставяне на услуги се дължат на административни практики, а не на несъвместимост с правото на ЕС;

24. призовава Комисията да продължи да разработва насоки за предприемане на мерки във връзка с недостатъчно добре функциониращото законодателство; посочва, че липсата на общо тълкуване на законодателството на ЕС, улесняващо свободното движение на работници, би могло да доведе до липса на правна яснота и бюрократична тежест за дружествата и работниците, предоставящи услуги в различни държави членки; призовава Комисията да подпомогне държавите членки в процеса на транспониране, за да се гарантира подход, който е хармонизиран в по-голяма степен;

25. изразява съжаление, че процедурата по уведомяване съгласно Директивата за услугите и системата за нотифициране TRIS (информационна система за техническите предписания) не се използват в достатъчна степен⁽⁷⁾; подчертава, че това накърнява способността на Комисията да гарантира, че новите законодателни актове в областта на услугите са в съответствие с Директивата за услугите; призовава държавите членки да изпълняват задълженията си за нотифициране съгласно Директивата за услугите; призовава Комисията да представи до средата на 2022 г. план за действие за подобряване на настоящата рамка; във връзка с това отбелязва намерението на Комисията да актуализира Ръководството за прилагане на Директивата за услугите, за да включва аспекти, произтичащи от най-новата съдебна практика, и да подобри гарантирането на прилагането на директивата;

26. подчертава, че пречките могат да произтичат също така от ограничените възможности на националните администрации да предоставят услуги на други езици и от недостига на подходящи умения и инфраструктура; призовава държавите членки да гарантират, че информацията и документите, свързани с достъпа до пазара, са налични не само на официалния език на съответната държава членка, но и на английски език или на езика, който е най-широко използван в местната икономика;

⁽⁶⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

⁽⁷⁾ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

27. призовава Комисията и държавите членки да приемат удобни, конкретни и готови за използване инструменти, с които националните органи да предприемат мерки за коригиране на неправилните практики и нарушенията и да гарантират изпълнението на правилата на вътрешния пазар;

28. припомня, че дадена държава членка може да се позове на обществения ред, общественото здраве или обществената сигурност само когато може да докаже наличието на действителна, достатъчно сериозна заплаха, засягаща някой от основните интереси на обществото; поради това счита за неприемлива всяка форма на спонсорирана от държавата дискриминация, например срещу хора с увреждания или основаваща се на икономическо положение, националност, възраст, расов или етнически произход, религия или убеждения, професия, пол или сексуална ориентация (включително ЛГБТИК-фобия); счита, че подобна дискриминация може да ограничи свободите на вътрешния пазар и по този начин да създаде нетарифна бариера, засягаща свободното движение на стоки и услуги, тъй като възпрепятства производителите на стоки и доставчиците на услуги да доставят еднакви стоки и услуги по еднакъв начин в целия ЕС, а потребителите — да се възползват от достиженията на единния пазар;

29. приветства значителните подобрения по отношение на свободното движение на стоки през последните години благодарение на регламенти като Регламент (ЕС) 2018/302⁽⁸⁾ (Регламент относно блокирането на географски принцип), Регламент (ЕС) 2019/1020⁽⁹⁾ (Регламент относно надзора на пазара и съответствието на продуктите) и най-вече благодарение на Регламент (ЕС) 2019/515⁽¹⁰⁾ (Регламент относно взаимното признаване на стоки); припомня, че принципът на взаимно признаване се прилага само за нехармонизираните стоки, и подчертава колко е важна хармонизацията „от горе надолу“, за да се гарантира високо равнище на безопасност на продуктите и на защита на потребителите; счита, че цялостното прилагане на принципа на взаимно признаване и на инструментите, определени наскоро с Регламент (ЕС) 2019/515, ще доведе действително до напредък в програмата на единния пазар, особено в областите, в които продължават да бъдат налице затруднения;

30. счита, че приемането и изпълнението на Регламента относно блокирането на географски принцип до момента е от полза за потребителите, като улеснява трансграничните покупки; припомня обаче, че продължават да съществуват определени пречки, по-специално по отношение на предоставянето на аудио-визуални услуги и съдържание, и че това намира израз в отслабване на увереността на потребителите при трансграничното пазаруване онлайн; призовава Комисията, в рамките на доклада за оценка, предвиден за 2022 г., да предложи начини за премахване на неоснователното и неефективно блокиране на географски принцип и да се стреми към изграждането на хармонизиран цифров единен пазар;

31. подчертава съществуването на дискриминационни и антиконкурентни практики, например териториални ограничения на доставките, които възпрепятстват развитието на единния пазар и накърняват потенциалните ползи от него за потребителите; призовава Комисията да представи подходящи мерки за премахване на териториалните ограничения на доставките и по този начин да се намалят пречките пред трансграничната търговия с цел да се изгради напълно функциониращ единен пазар;

32. приветства факта, че хармонизирането на квалификациите чрез взаимно признаване вече е допринесло за разрастването на единния пазар по отношение на няколко професии; изразява съжаление обаче, че постигането на допълнителен напредък е сериозно ограничено от административните пречки, наложени от държавите членки; подчертава, че взаимното признаване на дипломи, квалификации, умения и компетентност между държавите членки ще засили свободното движение на работници и услуги, и настоятелно призовава държавите членки да разширят обхвата на взаимното признаване, за да включва всички възможни степени на образование и обучение, и да подобрят или да въведат необходимите процедури за извършването на това разширяване на обхвата възможно най-скоро;

33. припомня специфичния статус, с който се ползват регулираните професии в рамките на единния пазар, и тяхната роля за предприемане на мерки във връзка с обществения интерес, но също така подчертава, че този специфичен статус следва да не се използва за запазването на неоснователни бариери, водещо до фрагментирането на единния пазар;

34. насърчава Комисията да премахне ненужните ограничения на професионалните квалификации и да продължи да бъде бдителна, като започва процедури за нарушения в случаите, когато държавите членки не спазват законодателството на ЕС относно признаването на квалификациите;

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2018/302 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2018 г. за преодоляване на необоснованото блокиране на географски принцип и на други форми на дискриминация въз основа на националността, мястото на пребиваване или мястото на установяване на клиентите в рамките на вътрешния пазар (ОВ L 60 I, 2.3.2018 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2019/515 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно взаимното признаване на стоки, законно предлагани на пазара в друга държава членка (ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

35. припомня, че Директивата за професионалните квалификации се основава на принципа на еднакво третиране и на забрана на дискриминацията, основаваща се на гражданството;
36. призовава Комисията и държавите членки непрекъснато да повишават осведомеността сред предприятията и работниците, които може да не са запознати достатъчно добре с взаимното признаване и други приложими правила, улесняващи трансграничните дейности;
37. призовава за популяризиране на Европейската квалификационна рамка и за улесняване на нейното прилагане в целия Европейски съюз с цел тя ще се превърне в широко приет инструмент за признаване;
38. изразява съжаление относно недостатъчния достъп до информация във връзка с трудовата мобилност в секторите на услугите и изразява загриженост във връзка с тежките процедури в определени държави членки за получаване на съществени документи и продължаващите проблеми с навременното предоставяне на формуляр А1 на гражданите; подчертава, че достъпът до информация, например относно националните колективни трудови договори, когато това е приложимо и от значение, съгласно изискванията в Директива 2014/67/ЕС⁽¹¹⁾, следва да бъде подобрен, за да се улесни спазването от страна на предприятията и предоставянето на съответната информация на работниците; настоява, че тази информация следва да бъде достъпна чрез единния цифров портал; призовава Комисията и Европейския орган по труда да предприемат подходящи мерки, за да се подобри достъпът до информация;
39. настоятелно призовава Комисията да въведе планирания цифров формуляр за декларацията относно командироването на работници през първото тримесечие на 2022 г., както е посочено в нейната актуализация на новата промишлена стратегия от 2020 г., като създаде опростена, лесна за ползване и оперативно съвместима цифрова форма, която отговаря на потребностите на европейските дружества и по-специално на МСП;
40. припомня, че достъпът до информация е от фундаментално значение и трябва да бъде улеснен във възможно най-голяма степен за ползвателите; счита, че мерките, предприети в рамките на законодателния пакет за стоките с цел да се подобри достъпът до информация относно приложимите правила и задължения за предприятията, представляват положително развитие в рамките на процеса на улесняване на трансграничната търговия, като същевременно се запазва високо равнище на защита на потребителите; призовава за заделянето на достатъчно ресурси за създаването на обслужване на едно гише;
41. отбелязва нарастващия брой разпоредби относно достъпа на градски превозни средства, които се прилагат както за частните, така и за търговските превозни средства; изисква от Комисията да извърши оценка по въпроса дали е необходима координация на равнище ЕС;
42. подчертава, че правилното функциониране на единния пазар е от ключово значение, за да се гарантира достатъчно количество на доставки на висококачествени продукти на достъпни цени, включително продукти на хранително-вкусовата промишленост, в целия ЕС;
43. подчертава колко е важно да се повишат динамиката и устойчивостта на системите за доставки на ЕС, включително на регионално и местно равнище, и да се укрепват късите, интелигентни и интегрирани вериги за доставки, за да се гарантира непрекъснатост на доставките на продукти в целия ЕС;
44. подчертава необходимостта да се гарантира, че единният пазар е хармонизиран във възможно най-голяма степен чрез единен и обхващащ целия ЕС подход към етикетването, който би могъл да премахне пречките пред функционирането на единния пазар и да гарантира, че информацията, предоставяна на потребителите, продължава да бъде ясна, прозрачна, проследима и разбираема;
45. приветства приемането на преразгледаната Директива за нелоялните търговски практики⁽¹²⁾ и стимулите на Комисията за тази цел и подкрепя работата и констатациите на Съвместния изследователски център, които без изключение са насочени към предприемане на мерки с цел решаване на проблема с двойните стандарти за качество;

Цифровизация и използване на ИИ за преодоляване на пречките пред единния пазар

46. подчертава колко е важно да има пълноценно функциониращ цифров единен пазар, който носи ползи за потребителите и предприятията, и изисква МСП да бъдат подкрепяни, за да се справят с пречките и трудностите при своята цифрова трансформация;

⁽¹¹⁾ Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11).

⁽¹²⁾ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

47. счита, че цифровизацията и нововъзникващите технологии като ИИ могат да допринесат за постигането на целите на ЕС и да задълбочат вътрешния пазар; подчертава, че ако тези технологии се използват правилно, те могат да бъдат положителни и преобразуващи и да допринесат за преодоляването на редица предизвикателства с цел премахването на пречките пред единния пазар;
48. призовава Комисията да извърши допълнителна оценка на възможността да разрешава и насърчава използването на цифрови решения, които могат да спомогнат за предоставянето на задължителна информация за продуктите или опаковките, без да е необходимо да се увеличава размерът на опаковките или да се преопаковат продуктите;
49. приветства предложенията на Комисията за законодателен акт за цифровите услуги (COM(2020)0825) и за законодателен акт за цифровите пазари (COM(2020)0842) и призовава Европейската комисия и държавите членки да приемат уредби, които са съгласувани с другите политики на вътрешния пазар и на ЕС; счита, че е от изключително значение за дружествата, и по-специално МСП и потребителите, да разполагат с ясен, хармонизиран и стабилен набор от правила;
50. приветства плана на Комисията за създаване на единно информационно звено за контакт с контролните органи относно нехранителни продукти;
51. призовава съответните органи на ЕС и национални органи да предприемат подходящи мерки за създаването на единен образец за официалните национални уебсайтове и да ги направят съвместими с единната цифрова платформа, за да се улесни достъпът до съответната информация между различните държави членки;
52. признава, че ограниченият капацитет на администрацията да предоставя висококачествени услуги в трансграничен контекст е причина за възникването на многобройни пречки; счита, че цифровизацията на обществените услуги и наличието на цялостен капацитет за електронното управление продължават да бъдат от съществено значение за премахването на някои от обременяващите нетарифни бариери; призовава Комисията да насърчава използването на цифрови инструменти и настоятелно призовава държавите членки да се ангажират изцяло с цифровизацията на обществените услуги; подчертава колко е важно да се разработят и използват оперативни съвместими инструменти за електронно управление с отворен код, за да се насърчава разработването на съвместими в международен план процедури за електронно управление; във връзка с това припомня, че ключовите разпоредби относно единния цифров портал трябваше да са влезли в сила във всички държави — членки на ЕС, до 12 декември 2020 г.; подчертава колко са важни принципите за „цифрови услуги по подразбиране“ и за еднократност, които ще спестят на гражданите и предприятията време и пари, особено ако се прилагат по-широко; приветства предложението за добавяне на инструмент във връзка с пречките пред единния пазар в рамките на единния цифров портал;
53. изразява съжаление, че прилагането на единния цифров портал напредва бавно; призовава държавите членки да отделят достатъчно ресурси за бързото въвеждане на единния цифров портал по удобен за МСП начин, като предоставят насочена към потребителите информация относно правилата на единния пазар и административните процедури, за да го превърнат във виртуално пространство за обслужване на едно гише във възможно най-голяма степен; призовава държавите членки и Комисията да разширят обхвата на единния цифров портал, така че да включва всички отнасящи се до предприятията административни процедури;
54. подчертава, че Мрежата за решаване на проблеми в рамките на вътрешния пазар (SOLVIT) има голям потенциал да се превърне в основния неформален инструмент за решаване на проблеми за предприятията и потребителите в случаи на неправилно прилагане на правото на ЕС; приветства предложението на Комисията да превърне SOLVIT в инструмента, който се използва по подразбиране за решаването на спорове в рамките на единния пазар; счита, че това изисква по-значимо повишаване на осведомеността относно съществуването на тези инструменти за решаване на спорове;
55. отбелязва, че въпреки дейностите за повишаване на осведомеността от страна на Комисията и държавите членки много граждани и предприятия все още не знаят за съществуването на SOLVIT; подчертава, че Комисията и държавите членки следва да предприемат допълнителни мерки за повишаване на нейната популярност;
56. отбелязва, че SOLVIT се основава по-скоро на препоръки, отколкото на закони, и не може да взема правно обвързващи решения; подчертава, че могат да бъдат извършени значителни подобрения в дейността на SOLVIT;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

57. отбелязва, че много центрове на SOLVIT все още не разполагат с достатъчно персонал, ресурси и подходящо обучение за персонала, а следователно и с необходимите знания; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че централите на SOLVIT разполагат с подходящи ресурси, за да функционират в съответствие с искането на Комисията в съобщение COM(2017)0255;
58. насочва вниманието към факта, че необоснованите, непропорционални и дискриминационни контролни практики, прилагани от държави членки, включително прекомерни глоби или достъп до конкурентни данни на дружества, също са форма на пречки в рамките на вътрешния пазар; отбелязва, че европейските дружества редовно докладват примери за такива практики чрез SOLVIT, чрез петиции, внесени в комисията по петиции, или чрез жалби до Европейската комисия;
59. подчертава, че е необходимо достижимо и достъпно звено за контакт за европейските граждани, предприятия и техните представители, за да могат те да насочват вниманието към предприетите от държавите членки мерки, които възпрепятстват единния пазар на ЕС; подчертава необходимостта от навременно предприемане на последващи действия във връзка с тези жалби с цел да се премахват необоснованите пречки пред единния пазар във възможно най-кратък срок;
60. припомня, че секторът на международните автомобилни превози на товари е обект на редица нетарифни бариери, ограничаващи достъпа до националните пазари, които ограничават неговата конкурентоспособност;
61. подчертава колко е важно хармонизирането на стандартите за вътрешния пазар и подчертава, че е важно да се осигури по-значимото участие на заинтересованите лица и предприятията в процеса на хармонизация, за да се избегнат ненужни пречки пред достъпа до единния пазар на ЕС;

Гарантиране на изпълнението и мониторинг на съответствието

62. приветства по принцип Работната група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП), която има за цел да оцени съответствието на националното право с правилата на единния пазар и да отдава приоритет на най-неотложните пречки, да предприема мерки за преодоляване на свръхрегулирането и да обсъжда хоризонтални въпроси, свързани с правоприлагането; посочва, че РГПЕП следва не само да установява проблемите, но и да предлага възможни решения; призовава Комисията и държавите членки да гарантират по-значимото включване на заинтересованите лица в работата на РГПЕП;
63. припомня, че до момента планът на Комисията за по-активно гарантиране на прилагането на правото на ЕС чрез РГПЕП, която проведе първото си заседание през април 2020 г., има ограничени резултати; изразява съжаление, че методите на работа на РГПЕП не са прозрачни; призовава Комисията и държавите членки да повишат степента на прозрачност в работата на РГПЕП и да включат заинтересованите лица в своите заседания, както и да гарантират, че РГПЕП публикува на уебсайта на Комисията списъци с участниците, дневния ред и протоколите от своите заседания; призовава Комисията да представи конкретни резултати от работата на РГПЕП до края на 2022 г. и да ги предостави на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите на Парламента, както и на Съвета по конкурентоспособност в съответствие със съобщението си от 10 март 2020 г. относно дългосрочен план за действие за по-добро изпълнение и ефективно прилагане на правилата на единния пазар (COM(2020)0094);
64. призовава Комисията да представя редовно (поне веднъж на всеки три години) доклад относно нетарифните бариери, да разшири по прозрачен начин обхвата на съществуващото информационно табло за единния пазар и да състави списък с производствата за установяване на нарушение и на националните разпоредби, за които се подозира, че противоречат на правото на ЕС;
65. призовава Комисията и държавите членки последователно, бързо и строго да извършват оценка по въпроса дали националните правила възпрепятстват вътрешния пазар и ако това е така, да извършат оценка по въпроса дали те са необходими, пропорционални и обосновани, както се изисква в Директива (ЕС) 2015/1535 относно предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и в Директива (ЕС) 2018/958⁽¹³⁾ относно достъпа до регулирани професии; отбелязва, че липсват подходящи оценки на въздействието и добре разяснени обосновки, особено по отношение на националните правила за продуктите и услугите; призовава Комисията да взема бързо решения по жалбите, за да гарантира, че съответните проблеми от гледна точка на крайния ползвател се разглеждат бързо и се решават ефикасно;

⁽¹³⁾ Директива (ЕС) 2018/958 на Европейския парламент и на Съвета от 28 юни 2018 г. относно проверката за пропорционалност преди приемането на ново регулиране на професии (ОВ L 173, 9.7.2018 г., стр. 25).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

66. припомня, че през целия регулаторен жизнен цикъл държавите членки и Комисията трябва да споделят отговорността за гарантирането на съответствието с правилата на единния пазар, като вземат предвид и Парижкото споразумение и Европейския стълб на социалните права, както и гарантирането на прилагането на правата на гражданите, включително правата на работниците и потребителите; подчертава необходимостта от хармонизиране в целия ЕС на правилата относно честотата и качеството проверките и другите дейности по надзор на пазара, по-специално по отношение на безопасността на продуктите, както и от насърчване на инструменти за обмен на информация между националните органи с цел да се укрепи сътрудничеството в тази сфера;
67. призовава всяка държава членка да гарантира, че всички компетентни органи в рамките на нейната юрисдикция разполагат с всички минимални правомощия, както и с необходимия бюджет и персонал, за да гарантират правилното прилагане на достиженията на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар;
68. посочва колко са важни пропорционалният надзор, инспекциите и санкционирането от страна на компетентните органи на икономическите оператори (без значение в коя държава членка са установени те), които не спазват законодателството; подчертава, че е от фундаментално значение не само да се използват инструментите за сътрудничество в областта на надзора на пазара между националните органи и Комисията, но и да се разработят нови инструменти, за да се осигури предварително предупреждение за проблеми с неспазване на законодателството, застрашаващи безопасността на потребителите, по-специално чрез осигуряване на засилен надзор на европейско равнище;
69. подчертава колко е важно да има по-висока степен на хармонизация, което включва ефективно и ефикасно сътрудничество в областта на правоприлагането между компетентните органи с цел откриване, разследване и разпореждане на преустановяването или забраната на нарушенията;
70. подчертава колко е важен мониторингът и поради това приветства информационното табло за единния пазар като инструмент за наблюдение на резултатите; подчертава необходимостта от периодично провеждане на дебат относно резултатите от информационното табло на най-високо политическо равнище, като се гарантира политически ангажимент за предприемане на мерки с цел преодоляване на установените пречки, не само от гледна точка на бизнеса, но и по отношение на предизвикателствата, с които се сблъскват работниците, потребителите и гражданите, като надлежно се вземат предвид съображенията, свързани със социалната политика и политиката за опазване на околната среда;
71. приветства изграждането на капацитет за националните публични администрации, специалистите в областта на обществените поръчки, съдиите и други практикуващи юристи, за което е възможно финансиране по Програмата за подкрепа на реформите;

Пречки пред единния пазар поради ответните мерки във връзка с COVID-19

72. припомня, че в първоначалната реакция от страна на държавите членки и на Комисията спрямо пандемията не бяха взети предвид потребностите на единния пазар, и припомня сериозното въздействие, което това оказва върху свободното трансгранично движение на стоки, хора и услуги; счита, че ще бъде необходима допълнителна оценка на въздействието на пандемията върху единния пазар, за да се извлекат заключения от кризата с COVID-19;
73. призовава държавите членки в случай на влошаване на пандемичната ситуация да приложат изцяло насоките на Комисията относно упражняването на свободното движение на работници по време на епидемията от COVID-19 и съобщението на Комисията, озаглавено „Към поэтапен и координиран подход за възстановяване на свободата на движение и премахване на контрола по вътрешните граници“ (C(2020)3250), за да се даде възможност на работниците, по-специално на транспортните, пограничните, командированите и сезонните работници, както и на доставчиците на услуги да преминават границите и да имат безпрепятствен достъп до работното си място;
74. приветства пакета за възстановяване NextGenerationEU, насоките на ЕС за управление на границите, зелените ленти за преминаване, цифровия COVID сертификат на ЕС за улесняване на свободното движение и допълнителните мерки, които имат за цел да се създадат условия за нормалното функциониране на единния пазар;
75. изразява съжаление, че някои държави членки са въвели допълнителни ограничения за пътуване, например карантина за някои притежатели на цифровия COVID сертификат на ЕС; отбелязва, че тези ограничения са особено обременяващи за трансграничните и командированите работници и за водачите на камиони;
76. припомня, че е важно да се гарантира, че мерките във връзка с COVID-19 не засягат потока от продукти, особено храни, в рамките на ЕС, включително когато става въпрос за територии, които не са свързани с континентална Европа;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

77. отбелязва, че освен до криза в сектора на хотелиерството, ресторантьорството и кетъринга пандемията от COVID-19 доведе до определени ограничения между и в рамките на държавите членки, което оказва опустошително въздействие върху производството на храни;

78. счита, че устойчивото развитие, справедливият преход, социалното приобщаване и създаването на качествени работни места трябва да проправят пътя към възстановяване;

79. приветства предложението на Комисията да представи инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации; призовава Комисията да разработи този инструмент като правно обвързващ структурен инструмент за гарантиране на свободното движение на хора, стоки и услуги в случай на бъдещи кризи;

80. призовава Комисията и държавите членки активно да използват извлечените поуки и да разработят план за реагиране при извънредни ситуации, чиято цел следва да бъде да се осигури съвместна реакция и да се гарантира във възможно най-голяма степен свободното движение на услуги, стоки и хора, особено трансгранични работници; припомня необходимостта от своевременно уведомяване от страна на държавите членки за националните мерки, които ограничават свободното движение на стоки и услуги;

81. приветства предложението на Комисията за регламент относно сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 1082/2013/ЕС (COM(2020)0727), и по-специално нейното предложение за създаване на механизъм за контрол на ограниченията върху износа на медицинско оборудване на вътрешния пазар;

82. подчертава неотложната необходимост от разширяване на достъпа до цифрови услуги и технологии, които при извънредни ситуации са от съществено значение за безпрепятственото функциониране на единния пазар и за достъпа на гражданите и предприятията до обществени услуги чрез решения, основаващи се на електронното управление; отчита цифровото изключване и липсата на достъп до интернет като едни от най-значимите нетарифни бариери пред цифровата трансформация на единния пазар на ЕС;

o

o o

83. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0044

Устав за европейски трансгранични асоциации и организации с нестопанска цел**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. с препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел (2020/2026(INL))**

(2022/C 342/17)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
  - като взе предвид членове 114 и 352 от ДФЕС,
  - като взе предвид член 11 от Договора за Европейския съюз,
  - като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 12 от нея,
  - като взе предвид член 11 от Европейската конвенция за правата на човека,
  - като взе предвид своето становище ⁽¹⁾ относно предложението на Комисията за регламент относно устава на европейското сдружение ⁽²⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 13 март 1987 г. относно сдруженията с нестопанска цел в Европейските общности ⁽³⁾,
  - като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2020 г. относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽⁴⁾,
  - като взе предвид своята декларация от 10 март 2011 г. относно създаването на европейски устави на взаимоспомагателните дружества, сдруженията и фондацииите ⁽⁵⁾,
  - като взе предвид становището на ЕИСК, озаглавено „Неизползваният потенциал на филантропията в Европа (проучвателно становище по искане на румънското председателство)“,
  - като взе предвид съвместните насоки относно свободата на сдружаване (CDL-AD(2014)046), приети от Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ),
  - като взе предвид членове 47 и 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по култура и образование и на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,
  - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0007/2022),
- A. като има предвид, че член 63 от ДФЕС във връзка с членове 7, 8 и 12 от Хартата на основните права на Европейския Съюз (наричана по-нататък „Хартата“) закрепва свободата на сдружаване на всички равнища и защитава организациите с нестопанска цел срещу всякакви дискриминационни, ненужни и необосновани ограничения по отношение на финансирането на техните дейности;

⁽¹⁾ Законодателна резолюция, съдържаща становището на Европейския парламент относно предложението на Комисията за Регламент (ЕИО) на Съвета относно устава на европейското сдружение (ОВ С 42, 15.2.1993 г., стр. 89).

⁽²⁾ Предложение на Комисията за Регламент (ЕИО) на Съвета относно устава на европейското сдружение (COM(1991)0273 — SYN 386).

⁽³⁾ ОВ С 99, 13.4.1987 г., стр. 205.

⁽⁴⁾ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 2.

⁽⁵⁾ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 187.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Б. като има предвид, че за целите на настоящата резолюция понятието „организация с нестопанска цел“ следва да се разбира като отразяващо множеството форми на организации с нестопанска цел в Съюза, както такива с членски състав, така и такива без членски състав, например сдружения, благотворителни организации, организации, чието имущество е предназначено за преследването на конкретна цел, като например фондации, и други подобни организации;
- В. като има предвид, че Европейският съд по правата на човека призна, че държавата има положително задължение да гарантира упражняването на правото на свобода на сдружаване, и установи в своето решение от 21 октомври 2005 г. по дело *Оурапио Тохо и други с/у Гърция* ⁽⁶⁾, че „истинското и ефективно зачитане на свободата на сдружаване не може да бъде сведено само до задължението на държавата да не се намесва“; като има предвид, че в решението си по дело С-78/18 ⁽⁷⁾ Съдът на Европейския съюз (Съдът) постанови, че свободата на сдружаване включва не само възможността за учредяване или прекратяване на сдружение, но и възможността сдружението да функционира между тези два момента;
- Г. като има предвид, че организациите с нестопанска цел са от основно значение за представяването на интересите на гражданите и гражданското общество, включително чрез предоставяне на услуги в често нерентабилни области на социалния сектор, насърчаване на участието в социалния живот и защита на правата на малцинствата; като има предвид освен това, че те играят ключова роля за предвиждане и справяне със социално-икономическите предизвикателства, както и за преодоляване на празнината в услугите и икономическите дейности, наред с националните, регионалните и местните органи на управление;
- Д. като има предвид, че организациите с нестопанска цел често използват и насърчават свободата на изразяване, по-специално във връзка с насърчаването на обществения интерес, подкрепят активното участие в демократичния живот и функционират като училища по демокрация;
- Е. като има предвид, че кризата с COVID-19 подчерта жизненоважната роля на организациите с нестопанска цел за подпомагане на хората, изправени пред многобройни трудности, като по този начин се гарантира социалното сближаване; като има предвид, че техният статут обаче претърпя сътресения в резултат от кризата, предизвикана от COVID-19, по-специално поради прекъсването на техните дейности и възникването на нови потребности и задачи;
- Ж. като има предвид, че европейската демокрация зависи от способността на гражданското общество и представителните организации да функционират свободно и трансгранично; като има предвид, че съществената роля на гражданското общество и представителните организации за принос към демокрацията се счита за основна ценност на Съюза, както се признава по-специално в член 11 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), и изисква наличието на открит, прозрачен и структуриран диалог;
- З. като има предвид, че организациите с нестопанска цел са неразделна част от гражданското общество на ЕС и включват благотворителни организации, като например фондации, които допринасят за и улесняват работата на физическите лица и организациите с нестопанска цел в името на обществения интерес;
- И. като има предвид, че надеждната статистическа информация за организациите с нестопанска цел е оскъдна или не е леснодостъпна;
- Й. като има предвид, че европейските устави на европейските дружества, европейските кооперативни дружества и европейските партии не са пригодени да осигуряват трансгранично сътрудничество на организациите с нестопанска цел;
- К. като има предвид, че дружествата, търговските предприятия и обединенията по икономически интереси имат възможност да сформират европейско обединение по икономически интереси;
- Л. като има предвид, че публичните органи могат да създават европейски групи за териториално сътрудничество;
- М. като има предвид, че европейският устав за сдружение следва да бъде отворен за организации и граждани, които желаят да участват в обмен и взаимно обучение през границите,

⁽⁶⁾ Решение на Европейския съд по правата на човека от 21 октомври 2005 г., *Оурапио Тохо и други с/у Гърция*, № 74989/01, ECLI:CE:ECHR:2005:1020JUD007498901.

⁽⁷⁾ Решение на Съда от 18 юни 2020 г. по дело *Колмисия/Унгария*, С-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, точка 113.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Н. като има предвид, че призивът на Парламента за национални статистически регистри за участниците в социалната икономика не обхваща организации извън социалната икономика;
- О. като има предвид, че днес много организации с нестопанска цел играят пълноценна роля в икономиката и в развитието на вътрешния пазар, като участват редовно в някои икономически дейности; като има предвид, че обемът на трансграничните финансови потоци между сдруженията или организациите с нестопанска цел се е увеличил значително през последното десетилетие;
- П. като има предвид, че в днешно време се повиши осведомеността сред създателите на политики и гражданското общество за потенциала на организациите с нестопанска цел относно предоставянето на услуги, ангажираността на гражданите и социалните иновации; като има предвид, че потенциалът им вероятно е неизползван в широк спектър от области като образование, култура, здравеопазване, социални услуги, научни изследвания, помощ за развитие, хуманитарна помощ и подготовка за бедствия;
- Р. като има предвид постоянно нарастващия социално-икономически потенциал на организациите с нестопанска цел в Европейския съюз при предоставяне на възможности за заетост в широк кръг сектори;
- С. като има предвид, че организациите с нестопанска цел играят ключова роля в подпомагането на хората за активно участие в демократичния живот;
- Т. като има предвид, че по-голямата част от дейностите на организациите с нестопанска цел се извършват на национално равнище, въпреки че все по-голям брой такива организации извършват трансгранична дейност, като по този начин се засилва социалното сближаване между държавите членки на обществено равнище, особено в граничните региони, които обхващат почти 40 % от територията на Съюза;
- У. като има предвид, че трансграничните организации с нестопанска цел по-специално допринасят значително за постигането на целите на Съюза и за развиването на много и разнообразни дейности от общ интерес с транснационално значение, което е от полза за общия интерес в различни области; като има предвид, че това включва, но не се ограничава до защитата и насърчаването на основните права и ценности, опазването на околната среда, образованието, културата, социалната дейност и помощта за развитие;
- Ф. като има предвид, че независимо от нарастващия брой трансгранични организации с нестопанска цел в Европейския съюз няма хармонизирана общоевропейска законодателна рамка, която да им позволява да осъществяват дейността си и да се организират по подходящ начин на трансгранично равнище;
- Х. като има предвид, че понастоящем, при липсата на регламент на Съюза, който да урежда организациите с нестопанска цел, техните трансгранични дейности се характеризират с културни, съдебни и политически различия, които произтичат от националното право;
- Ц. като има предвид, че Парламентът подчерта още през 1987 г. в своята резолюция от 13 март 1987 г. относно сдруженията с нестопанска цел в Европейските общности, че е необходимо приемането на подходящ европейски регламент за европейските организации с нестопанска цел;
- Ч. като има предвид, че организация, която се ползва от европейски устав или от общи европейски минимални стандарти, следва да действа в полза на насърчаването и прилагането на общите ценности на Съюза, залегнали в Договорите и в Хартата;

Актуално положение

1. отбелязва, че на равнището на Съюза липсва правна форма за организациите с нестопанска цел, която да позволява представителството на интересите на гражданското общество да бъде поставено наравно с това на търговските предприятия и обединенията по икономически интереси, за които отдавна е установена правна форма на равнището на Съюза;
2. отбелязва, че правните, културните, политическите и икономическите различия между държавите членки пропълзват да правят трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел много сложни и че настоящото административно и фискално третиране на трансграничните дейности на тези организации води до по-високи разходи за операциите, отколкото на национално ниво;
3. подчертава, че настоящата правна рамка на равнището на Съюза и на национално равнище е недостатъчна за установяване и подкрепа на силно общоевропейско гражданско общество, от чието съществуване демокрацията се нуждае; поради това счита за необходимо въвеждането на нова правна форма, а именно европейско сдружение, както и правила за учредяването, прозрачността, отчетността и управлението на това европейско сдружение;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. подчертава, че е важно по отношение на европейското сдружение да се гарантира координация на равнището на Съюза, да се избегне разпокъсаността и да се подкрепи хармонизиран подход в целия Съюз чрез определен за целта Съвет за европейските сдружения; за тази цел призовава Комисията да проучи различните възможности и да представи предложение за най-подходящата форма и статут на такъв Съвет за европейските сдружения, в който да са представени всички държави членки и който има ясно определени правомощия за вземане на решения;
5. счита, че законодателство на Съюза в подкрепа на организациите с нестопанска цел е необходимо също и с цел завършването на вътрешния пазар;
6. подчертава, че макар свободата на движение и на установяване да е заложена в Договорите, основното право на сдружаване все още не е напълно подкрепено и насърчено в различните юрисдикции на държавите членки поради липсата на подходящи организационни форми и липсата на равно третиране на съществуващите форми в целия Съюз, което, от една страна, възпрепятства транснационалните дейности и проекти, трансграничните задачи и мобилността на гражданското общество и, от друга страна, създава правна несигурност;
7. изразява съжаление относно липсата на инструмент за допълнително улесняване на свободата на движение за организациите с нестопанска цел, независимо от държавата членка по мястото на тяхното установяване или по мястото на пребиваване на техните членове, по-специално чрез премахване на правните и административните пречки;
8. подчертава, че поради липсата на сближаване на практиките организациите с нестопанска цел, които извършват дейност в целия Съюз, често са изправени пред необосновани ограничения, като например такси, формалности, административни и други пречки, което излага на риск ежедневните им дейности и възпира тези организации да разширяват своите задачи отвъд границите; подчертава, че такива пречки водят също до значително увеличаване на натовареността в работата поради необходимостта да се следват множество различни административни процедури в повече от една държава членка;
9. изразява съжаление от факта, че в редица държави членки организациите с нестопанска цел бяха изключени от схемите за облекчения в отговор на пандемията;
10. подчертава, че липсата на сближаване на практиките води също така до неравнопоставени условия на конкуренция поради различните пазарни условия и други пречки, пред които са изправени организациите с нестопанска цел в различните държави членки, например при откриване на банкови сметки, набиране и отчитане на чуждестранни средства, достъп до публични мерки и схеми за организации от обществена полза, възползване от някои режими на преференциално финансово или данъчно третиране или при наемане на персонал, по-специално при трансгранично наемане на персонал, което следва да бъде улеснено в съответствие с принципа на свободно движение на работниците;
11. призовава Комисията да проучи различните режими за дейност на организациите с нестопанска цел в държавите членки и да изготви сравнителен анализ;
12. посочва, че организациите с нестопанска цел допринасят за иновациите, научните изследвания, икономическото развитие и създаването на работни места, по-специално, но не само в социалния сектор, сектора на предприемачеството, технологичния сектор и сектора на културата;
13. признава приноса на организациите с нестопанска цел за някои стратегически цели на Съюза, например борбата с кризата в областта на климата, справянето с цифровата трансформация и възстановяването от пандемията от COVID-19; подчертава, че постигането на тези цели ще бъде невъзможно без приноса на гражданското общество, което популяризира тези въпроси в цяла Европа, по-специално по отношение на прилагането на необходимите политики на местно и национално равнище и на равнището на Съюза, като се зачитат интересите и правата на засегнатите лица;
14. изразява съжаление, че данните са оскъдни или остарели; изисква от държавите членки да предоставят редовно групирани данни, а от Комисията — да създаде надеждни и редовно актуализирани статистически ресурси въз основа на установена методология, гарантираща прозрачност и съпоставимост, както и да даде възможност тези данни да бъдат включени в Евростат за статистиката относно трансграничните дейности и приноси; посочва, че според поръчаното от ЕИСК проучване от 2017 г. „Последни развития на социалната икономика в Европейския съюз“ от общо 13,6 милиона платени длъжности в кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения, фондации и подобни структури в Европейския съюз 9 милиона се дължат на заетост в сдружения и фондации, което ги превръща във водещ източник на заетост в този сектор; подчертава факта, че това показва също така значението на наличието на повече данни, които се отнасят до област, която е по-широка от социалната икономика;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

15. изразява съжаление, че Комисията и държавите членки не са предложили законодателство за осигуряване на благоприятна среда, в която организациите с нестопанска цел да могат да допринасят за функционирането на вътрешния пазар и да бъдат гарантирани свободното движение на капитали през границите, и че не е създаден устав за европейско сдружение въпреки многократните опити и многобройните призиви от страна на гражданското общество и Парламента;

16. приветства предстоящия план за действие в областта на социалната икономика и счита, че тъй като в социалната икономика работят само някои организации с нестопанска цел, планът за действие трябва да включва препоръки относно начините за преодоляване на трансграничните пречки и трябва да бъде допълнен от отделни законодателни инициативи, насочени към подпомагане на организациите с нестопанска цел;

17. счита, че поради специфичния си характер предложените правни инструменти не трябва да имат въздействие върху регулирането на политическите партии; освен това припомня, че Съюзът зачита статута на църквите и религиозните организации и общности, както и на философските и неконфесионалните организации съгласно националното право; подчертава, че това не изключва възможността от обхвата на тези предложени инструменти да се възползват организации, чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални идеи, като например основани на вероизповеданието благотворителни организации; изтъква, че на синдикалните организации в няколко държави членки е предоставен специален благоприятен статут и поради това синдикалните организации следва да бъдат изключени от обхвата на предложените инструменти; посочва, че лицата, които желаят да учредят сдружение, са свободни да се възползват от разпоредбите на предложения регламент и да приемат формата на европейско сдружение; отбелязва, че предложената директива относно минималните стандарти следва да се прилага за всички организации с нестопанска цел в Съюза;

Защита на гражданското общество и свободата на сдружаване

18. изразява загриженост във връзка с пречките, пред които са изправени организациите с нестопанска цел в целия Съюз, и с различията, произтичащи от националните закони, подзаконови или административни практики или политики, посочва, че това може да окаже отрицателно въздействие върху гражданското общество, да ограничи неоправдано основните права, особено свободата на сдружаване, на изразяване на мнение и на информация, и да разубеди организациите с нестопанска цел да разширяват дейността си отвъд границите;

19. отчита надлежно възможностите, които цифровизацията и интернет предоставят за улесняване на упражняването на правото на свобода на сдружаване, например възможността регистрацията и учредяването на организации с нестопанска цел да бъдат извършени по-лесно и достъпно онлайн;

20. подчертава, че организациите с нестопанска цел са от основно значение за демокрацията и разработването на политики на всички равнища; те насърчават и работят за общественото благо, те са част от механизмите за взаимозависимост и взаимоограничаване на трите власти, необходими за прилагането на принципите на правовата държава, и те са движещи сили за гражданска ангажираност; приветства участието на гражданското общество в застъпничеството за обществения интерес, в активизма и в активния социален живот;

21. отново заявява, че организациите с нестопанска цел са свободни да участват в дебати по политически или обществени въпроси посредством своите цели или дейности; осъжда опитите за ограничаване на гражданското пространство по политически причини, както и отричането, отказа или оспорването на статута им на организации от обществена полза въз основа на предполагаема или реална политическа дейност, когато техните дейности не са предназначени да облагодетелстват конкретна партия или да заменят партийната политика на конкретна партия; счита, че подобни случаи са опасни за европейската демокрация;

22. подчертава значението на независимостта на организациите с нестопанска цел и необходимостта да се осигури благоприятна среда за тях, като се зачита тяхното многообразие и се формира разбиране, че организациите в обществена полза допринасят както за предоставянето на услуги на място, така и за застъпването за общественото благо и за наблюдение на публичните политики;

23. припомня значението на независимата, безпристрастна, професионална и отговорна журналистика за информиране относно дейностите на организациите с нестопанска цел както в частните, така и в публичните медии, както и значението на достъпа до плуралистична информация като ключови стълбове на демокрацията; изразява загриженост относно кампаниите за оклеветяване и злоупотребата с прецедента на съдебни иски, използвани срещу субекти, ангажирани с публично

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

участие, включително организации с нестопанска цел, в няколко държави членки от лица, заемащи изборни длъжности, публични органи или публично контролирани субекти, както и от частни лица и образувания; подчертава факта, че на 11 ноември 2021 г. Парламентът прие резолюция относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността ⁽⁸⁾;

24. поддържа становището, че регулирането чрез правна рамка ще бъде от полза за европейското гражданско общество само ако организациите с нестопанска цел могат да използват подходящо и леснодостъпно финансиране както на национално, така и на европейско равнище; посочва, че публичното финансиране, както и частното финансиране на организациите с нестопанска цел е важно, тъй като те имат по-ограничен достъп до приходи от доходоносни дейности; подчертава в този контекст съществуването на програма „Граждани, равенство, права и ценности“, която е насочена, наред с другото, към организациите с нестопанска цел; посочва, че съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ безвъзмездните средства от Съюза включват съфинансиране, което може да бъде предоставено под формата на собствени средства, приходи, генерирани от дейността или работната програма, или финансови вноски или вноски в натура от трети лица; счита, че по-специално в случая на организациите с нестопанска цел с много ограничени финансови ресурси следва да се обмисли ограничение на изискването за собствен капитал, а непаричните вноски да се отчитат като такива, при условие че подобно третиране няма да наруши конкуренцията при достъпа до финансиране; отбелязва, че често средствата от Съюза на разположение за организациите с нестопанска цел изискват съфинансиране, което от своя страна означава, че бенефициерът трябва да привлече част от необходимите средства от други източници; посочва, че изискването за твърде висок дял на собствените ресурси би било в ущърб на организациите с нестопанска цел, тъй като те може да не са в състояние да наберат тези средства, в резултат на което някои организации ще бъдат изключени; следователно счита, че следва да се направи оценка на ограничението на дела на съфинансирането и че трябва да се вземат предвид различни средства, които могат да бъдат остойностени, като времето, отделено от доброволци, или вноските в натура;

25. изтъква, че е важно организациите с нестопанска цел да предоставят съответната информация на обществеността; освен това обръща внимание на факта, че прозрачността по отношение на финансирането трябва да се счита за такава от обществен интерес, когато организациите с нестопанска цел имат значително влияние върху обществения живот и обществения дебат;

26. счита, че въвеждането на статут на европейски сдружения ще предостави възможност на националните и местните организации да се ангажират по-тясно по европейските въпроси и да участват във взаимно обучение и трансграничен обмен и че това ще ги подкрепя при достъпа до финансиране на равнището на Съюза; призовава Комисията и държавите членки да предоставят на разположение на участниците в гражданското общество достатъчно средства, да увеличат достъпността на тези средства и допълнително да опростят процедурите, за да улеснят достъпа до средства за участниците от гражданското общество, включително за малките и местните организации;

27. счита освен това, че предложеното законодателство трябва да бъде допълнено от мерки за подпомагане на редовен, пълноценен и структуриран диалог с гражданското общество и представителните организации в съответствие с член 11 от ДЕС; във връзка с това призовава Комисията да направи оценка на възможността за разработване на статут на участие за организациите в обществена полза на равнището на Съюза;

28. подчертава, че произволната и политически мотивирана дискриминация въз основа на целите и дейностите на организациите с нестопанска цел, както и въз основа на източниците на финансиране, възпрепятства свободата на сдружаване и следователно представлява заплаха за свободата на изразяване;

Признаване на сдруженията, организациите с нестопанска цел и статута в обществена полза в целия Съюз

29. признава, че в законодателството на национално равнище и в правните традиции на държавите членки съществуват различни подходи за определяне или признаване на организации с нестопанска цел с членски състав и без членски състав, както и за определяне, признаване и предоставяне на статут в обществена полза; подчертава, че въпреки тези различия съществува общо разбиране за необходимостта от европейски минимални стандарти и от предоставяне на възможност на организациите с нестопанска цел да придобиват правосубектност;

⁽⁸⁾ Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2021 г. относно укрепването на демокрацията и свободата и плурализма на медиите в ЕС: неправомерно използване на действия в рамките на гражданското и наказателното право с цел заглупаване на журналистите, неправителствените организации и гражданското общество (2021/2036(INI)).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

30. призовава Комисията да признае и насърчи обществените дейности на организациите с нестопанска цел чрез хармонизиране на статута в обществена полза в рамките на Съюза; подчертава, че националните закони и административни практики, уреждащи организациите с нестопанска цел, включително тяхното учредяване, регистрация, дейности, финансиране, финансово и данъчно третиране или мерки за данъчни облекчения, както и трансграничните дейности, не следва да дискриминират въз основа на мястото на установяване на организацията, нито да дискриминират която и да е група или физическо лице на каквото и да е основание;
31. призовава Комисията да обмисли приемането на предложение за улесняване на взаимното признаване на организации в обществена полза, освободени от данъчно облагане, включително благотворителни организации във всяка държава членка, ако са признати за освободени от данъчно облагане организации в обществена полза в една от държавите членки за целите на данъчното облагане;
32. подчертава факта, че уреждането на статута и установяването на минимални стандарти за организациите с нестопанска цел на равнището на Съюза могат да спомогнат за създаването на равнопоставени условия на конкуренция, като по този начин улеснят завършването на вътрешния пазар;
33. настоятелно призовава Комисията да разработи конкретна и всеобхватна стратегия за укрепване на гражданското общество в Съюза, включително чрез въвеждане на мерки за улесняване на дейностите на организациите с нестопанска цел на всички равнища;
34. изисква от Комисията да представи въз основа на член 352 от ДФЕС предложение за регламент за създаване на устав за европейско сдружение, в съответствие с препоръките, отправени в настоящата резолюция и в част I от приложението към нея;
35. изисква от Комисията да представи въз основа на член 114 от ДФЕС предложение за Директива относно общи минимални стандарти за организациите с нестопанска цел в Съюза, с оглед създаване на равнопоставени условия на конкуренция на организациите с нестопанска цел чрез създаването на минимални стандарти, позволяващи на гражданското общество да се възползва от свободите и основните права, както и да допринася за укрепването на европейската демокрация, в съответствие с препоръките, отправени в настоящата резолюция и в част II от приложението към нея;
36. изисква от Комисията да използва резултатите от сравнителния анализ, извършен съгласно параграф 11, за да придружи по подходящ начин предложението за регламент, съдържащо се в част I от приложението към настоящата резолюция, и предложението за директива, съдържащо се в част II от приложението към настоящата резолюция, надлежно заедно със списък на националните форми на организации, които следва да се считат за обхванати съгласно член 3, параграф 2 от предложението, съдържащо се в част I от приложението, и съгласно член 1 от предложението, съдържащо се в част II от приложението;

o

o o

37. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и придружаващите я препоръки съответно на Комисията и на Съвета.
-

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ РЕЗОЛЮЦИЯТА:
ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

ЧАСТ I

Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА
относно устав на европейското сдружение

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 352 от него,

като има предвид, че:

- (1) трансграничните проекти и други форми на сътрудничество, включващи по-специално гражданското общество, допринасят решително за постигането на целите на Съюза, включително за насърчаването на неговите ценности и за развитието на много различни дейности с транснационално значение, които са от полза за общия интерес в редица области.
- (2) Европейското трансгранично сътрудничество между гражданите и представителните сдружения е от съществено значение за създаването на всеобхватно европейско гражданско общество, което е важен елемент на европейската демокрация и европейската интеграция в съответствие с членове 11 и 15 от Договора за Европейския съюз.
- (3) Преследвайки своите цели, много сдружения играят значителна роля в икономиката и в развитието на вътрешния пазар, като участват редовно в икономическа дейност.
- (4) Директива .../... на Европейския парламент и на Съвета („Директивата относно минималните стандарти“) има за цел сближаване на законодателствата на държавите членки с цел осигуряване на минимални стандарти и благоприятна среда, която улеснява организациите с нестопанска цел при извършването на тяхната дейност.
- (5) Сдруженията са свързващият елемент, което обединява нашето общество. Те играят ключова роля в подпомагането, насърчаването и оправомощаването на хората да участват активно в демократичния и социалния живот на Съюза, особено на хората, изправени пред изключване и дискриминация, и те могат да имат основополагащо значение в процеса на изграждане на политики на Съюза.
- (6) Съюзът следва да предостави на сдруженията, които представляват форма на организация, общопризната във всички държави членки, подходящ правен инструмент, който е в състояние да насърчава техните транснационални и трансгранични дейности, както и да допринася за гражданския диалог на равнището на Съюза.
- (7) Въвеждането на форма на организация на равнището на Съюза би улеснило всички сдружения при осъществяването на техните трансгранични цели и дейности в рамките на вътрешния пазар.
- (8) Член 63 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и членове 7, 8 и 12 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) защитават организациите с нестопанска цел от дискриминационни или необосновани ограничения на достъпа до ресурси и свободното движение на капитали в рамките на Съюза. Това се отнася и до способността за търсене, набавяне и използване на ресурси както от местен, така и от чуждестранен произход, което е от съществено значение за съществуването и функционирането на всяко юридическо лице. В съответствие с решението на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело C-78/18, *Котисия/Унгария* ⁽¹⁾ ограничения могат да бъдат налагани само за законни цели, като например в интерес на националната сигурност, обществената безопасност или обществения ред, и следва да бъдат пропорционални на целта за защита на тези

⁽¹⁾ Решение на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело *Европейска комисия/Унгария*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

интереси и да представляват ограничителни средства с най-малка степен на намеса за постигане на желаната цел. Това се отнася, наред с другото, до ограниченията, произтичащи от правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат в съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност, като се вземат предвид по-специално задълженията за оценка на риска съгласно международното право и правото на Съюза. Поради това държавите членки не могат да прилагат неразумни, прекомерно инвазивни или водещи до прекратяване на дейността мерки, включително изисквания за докладване, които създават прекомерна или скъпо струваща тежест за организациите.

- (9) Физически и юридически лица могат да създават европейски дружества въз основа на Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета ⁽²⁾, европейски кооперативни дружества въз основа на Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета ⁽³⁾ и европейски партии въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. Нито един от тези инструменти обаче не предвижда възможност сдруженията да си сътрудничат трансгранично.
- (10) Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ предвижда създаването на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС). Такива групи се формират предимно от държавни или местни органи или други публичноправни субекти. Следователно не са обхванати неправителствените участници от гражданското общество и гражданите.
- (11) Европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ), уредено в Регламент (ЕИО) № 2137/85 ⁽⁶⁾, позволява съвместното извършване на някои дейности, като същевременно запазва независимост по отношение на своите членове. ЕОИИ обаче не отговаря на специфичните потребности на сдруженията на гражданското общество.
- (12) Поради това е необходимо да се установи подходяща хармонизирана регулаторна рамка на равнището на Съюза, която да позволява създаването на европейски сдружения със собствена правосубектност и да уреди трансграничното учредяване и функциониране на тези сдружения.
- (13) Политическите партии и синдикалните организации, както и църквите и другите религиозни общности и философските или неконфесионалните организации следва да бъдат изключени от обхвата на настоящия регламент поради липсата на компетентност на Съюза за регулиране на техния статут и поради факта, че те имат специален статут съгласно националното право. Поради тези причини те следва да бъдат третирано различно от други сдружения, които нямат такъв статут, като религиозни благотворителни организации с нестопанска цел или организации за борба с дискриминацията, включително в рамките на пазара на труда.
- (14) Настоящият регламент не следва да засяга правата на работниците и синдикалните права, включително съществуващите права и защита в контекста на производства по несъстоятелност и реструктуриране, сливания, прехвърляния на предприятия, както и по отношение на информацията и заплатите. Работодателите следва да изпълняват задълженията си независимо от формата, под която осъществяват дейност.
- (15) Важно е да се гарантира, че е налице координация на равнището на Съюза, за да се избегне разпокъсване и да се подкрепи хармонизиран подход в целия Съюз за прилагането на настоящия регламент. Във връзка с това в настоящия регламент следва да се предвиди определянето на Съвет за европейските сдружения в рамките на или във връзка с Комисията и/или съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 г. относно Устава на Европейското дружество (SE) (ОВ L 294, 10.11.2001 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE) (ОВ L 207, 18.8.2003 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕИО) № 2137/85 на Съвета от 25 юли 1985 г. относно Европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ) (ОВ L 199, 31.7.1985 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (16) Съветът за европейските сдружения следва да кани на заседанията си представител на Агенцията за основните права, когато те се отнасят за свободата на сдружаване или свободата на изразяване, в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета ⁽⁷⁾.
- (17) С настоящия регламент следва да се въведат конкретни срокове за административните процедури, включително по регистрацията и процеса на предоставяне на статут в обществена полза. При оценката на изпълнението и прилагането на настоящия регламент Комисията следва по-специално да следи как тези срокове се прилагат на практика.
- (18) За целите на проверката на изискванията, предвидени в член 6, националните органи за сдруженията може да поискат имената и адресите на членовете учредители. Самоличността на учредителите и членовете на организациите с нестопанска цел, които са физически лица, може да представлява чувствителна информация, поради което държавите членки следва да гарантират, че всички изисквания, водещи до обработването на такива лични данни, не накърняват Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ (Общ регламент относно защитата на данните), и по-специално член 9 от него.
- (19) Европейското сдружение може да пожелае да въведе разграничения между различните категории членове, за да предостави право на глас само на пълноправните членове, като същевременно признава асоциираните членове, които подкрепят каузата, без право на глас, и/или почетните членове, освободени от задължението за плащане на членски внос, но с право на глас. Категоризацията на членовете не следва да води до неоправдана дискриминация, по-специално въз основа на гражданството.
- (20) Тъй като приложното поле на настоящия регламент е ограничено до сдруженията с нестопанска цел, ДФЕС не предоставя никакво друго правно основание освен предвиденото в член 352.
- (21) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно създаването на европейско сдружение, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, поради гореизложените причини, да бъдат постигнати по-добре на равнището на ЕС, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Предмет и общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент установява условията и процедурите, уреждащи учредяването, управлението, регистрацията и регулирането на юридическите лица под формата на европейско сдружение.
2. Европейското сдружение е независим и самоуправляващ се трансграничен субект, установен постоянно на територията на Съюза по силата на доброволно споразумение между физически или юридически лица за постигането на обща нестопанска цел.
3. Европейското сдружение определя свободно своите цели, както и дейностите, необходими за тяхното постигане.
4. Целите на европейското сдружение зачитат и подкрепят насърчаването на целите и ценностите, на които се основава Съюзът, съгласно предвиденото в членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз.
5. Европейското сдружение е основано на членство и свободно определя състава на своите членове. Това може да включва определянето на специални изисквания за членовете въз основа на разумни и обективни критерии и при спазване на принципа на недискриминация.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „с нестопанска цел“ означава, че основната цел не е реализирането на печалба, въпреки че могат да се извършват икономически дейности. Когато се реализира печалба, тя се инвестира в организацията за постигане на нейните цели, а не се разпределя между членовете, учредителите или други частни лица. Предоставянето на статут в обществена полза съгласно член 21 не е необходимо условие, за да се счита, че организацията има нестопански характер. Въпреки това, в случай че е предоставен статут в обществена полза, целта на организацията се счита за нестопанска;
- б) „независимо“ означава, че сдружението е свободно от всякаква неправомерна намеса на държавата и че не е част от държавна или административна структура. В този смисъл нито получаването на правителствено финансиране, нито участието в консултативен орган към правителството изключва възможността дадено сдружение да се счита за независимо, при условие че това финансиране или участие не засяга автономията на функционирането и на вземането на решения на сдружението;
- в) „самоуправляващо се“ означава, че сдружението има институционална структура, която му позволява да изпълнява всички свои вътрешни и външни организационни функции и му позволява да взема важни решения по независим начин;
- г) „обществена полза“ означава подобряване на благосъстоянието на обществото или на част от него, което носи полза за общия интерес на обществото;
- д) „трансгранично“ означава, че сдружението преследва целта за транснационално или трансгранично сътрудничество в рамките на Съюза или че членовете учредители на сдружението са от най-малко две държави членки, което означава, че те са граждани на или пребивават в държава членка, ако са физически лица, или имат седалище в държава членка, ако са юридически лица;
- е) „член“ означава физическо или юридическо лице, което доброволно и съзнателно е поискало да се присъедини към дадено сдружение, за да подкрепя неговите цели и дейности, и което е било прието в сдружението въз основа на устава на сдружението. Когато сдружението е учредено в резултат на преобразуване или сливане, може безспорно да се предположи, че е налице желание за членство.

Член 3

Правила, приложими за европейските сдружения

1. За европейското сдружение се прилагат правилата в настоящия регламент и в неговия устав. По въпроси, неуредени в настоящия регламент, европейското сдружение се урежда от правото на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
2. Държавите членки определят правния субект или категорията правни субекти, които се считат за съпоставими с европейско сдружение за целите на определянето на приложимото право съгласно параграф 1, по начин, който е в съответствие с разпоредбите и целите на настоящия регламент.

Член 4

Национален орган за сдруженията

1. Държавите членки определят независим публичен орган („национален орган за сдруженията“) и информират за това Съвета за европейските сдружения, посочен в член 5, както и Комисията. Националният орган за сдруженията отговаря за регистрацията на европейските сдружения в съответствие с член 10 и за наблюдението на прилагането на настоящия регламент в пълно съответствие с основните права и свободи на европейските сдружения, както е предвидено в Договорите и в Хартата.
2. Всеки национален орган за сдруженията допринася за последователното прилагане на настоящия регламент в рамките на целия Съюз. За тази цел националните органи за сдруженията сътрудничат помежду си, включително в рамките на Европейския съвет за сдруженията в съответствие с членове 5 и 22.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 5

Съвет за европейските сдружения

1. С настоящото се определя Съветът за европейските сдружения.
2. Съветът за европейските сдружения се подпомага от секретариат.
3. Съветът за европейските сдружения се състои от по един представител на всеки национален орган за сдруженията и трима представители на Комисията.
4. Съветът за европейските сдружения действа независимо при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия.
5. За да гарантира последователното прилагане на настоящия регламент, Съветът за европейските сдружения:
  - а) разработва в сътрудничество с Комисията и националните органи за сдруженията общи формуляри или други инструменти в подкрепа на електронната регистрация на европейските сдружения в съответствие с член 10;
  - б) създава и управлява цифровата база данни на европейските сдружения на равнището на Съюза като инструмент за информационни и статистически цели, както и за подпомагане на структурирания граждански диалог по въпроси, свързани със Съюза;
  - в) обработва заявленията за регистрация, прекратяване и други съответни решения, отнасящи се до европейските сдружения, за целите на публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз*, както е предвидено в настоящия регламент;
  - г) оценява адекватността на определянето на съпоставимите правни субекти от страна на държавите членки съгласно член 3, параграф 2;
  - д) приема, разглежда и проследява жалби, свързани с прилагането на настоящия регламент, без да се засягат задачите на националните органи за сдруженията;
  - е) взема решения по жалби, когато е уместно, чрез своя апелативен комитет в съответствие с членове 10 и 11;
  - ж) разглежда всички въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент, и се консултира със заинтересованите страни и съответните участници и експерти по своя собствена инициатива или по искане на някой от своите членове или на Комисията;
  - з) издава насоки и препоръки и идентифицира най-добри практики за националните органи за сдруженията и европейските сдружения, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент;
  - и) предоставя на Комисията становища и препоръки по своя собствена инициатива или по искане на някой от своите членове или на Комисията след консултации със заинтересованите страни, участници и експерти по всеки въпрос, свързан с европейските сдружения или с мерки, произтичащи от Директивата относно минималните стандарти;
  - й) предоставя на Комисията становища и препоръки относно структурните и оперативните фондове, предназначени за финансиране на гражданското общество, организацията на гражданския диалог, както и за защита и насърчаване на правата и ценностите на Съюза, залегнали в ДЕС, ДФЕС и Хартата, с оглед поддръжане и подпомагане на развитието на отворени, основани на правата, демократични, равноправни и приобщаващи общества, основани на принципите на правовата държава;
  - к) насърчава сътрудничество и ефективен двустранен и многостранен обмен на информация и добри практики между националните органи за сдруженията;
  - л) насърчава общите програми за обучение и улеснява обмена на персонал между националните органи за сдруженията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

6. Съветът за европейските сдружения се отчита пред Европейския парламент и пред Съвета и докладва ежегодно за своите дейности на Европейския парламент, Съвета и Комисията.
7. Обсъжданията в Съвета за европейските сдружения и между неговите членове се уреждат с Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾.
8. Съветът за европейските сдружения приема свой процедурен правилник и определя своите методи на работа.
9. Съветът за европейските сдружения може да кани на заседанията си представители на съответните европейски агенции и независими експерти, по-специално от академичните среди и гражданското общество, и редовно се консултира с тях.

ГЛАВА II

Учредяване и регистрация

Член 6

Учредяване

1. Европейското сдружение се учредява:
  - а) чрез споразумение между най-малко трима учредители; членовете учредители са от най-малко две държави членки, което означава, че те са граждани или пребивават в държава членка, ако са физически лица, или имат седалище в държава членка, ако са юридически лица; или
  - б) в резултат на преобразуване в европейско сдружение на съществуващ правен субект, учреден съгласно законодателството на държава членка, който отговаря на същите условия като тези в буква а) и чието седалище се намира на територията на Съюза; или
  - в) в резултат на сливане между най-малко две съществуващи европейски сдружения; или
  - г) в резултат на сливане между най-малко едно съществуващо европейско сдружение и най-малко един правен субект, принадлежащ към категориите, определени съгласно член 3, параграф 2; или
  - д) в резултат на сливане между най-малко два правни субекта, определени съгласно член 3, параграф 2, които са учредени съгласно законодателството на държави членки и чието седалище се намира на територията на Съюза, при условие че, взети заедно, тези правни субекти имат най-малко трима членове и че тези членове са от най-малко две различни държави членки.
2. Държава членка може да предвиди, че правен субект от определените съгласно член 3, параграф 2, чието седалище е извън територията на Съюза, може да участва в учредяването на европейско сдружение, при условие че такъв правен субект е учреден в съответствие с правото на държава членка, седалището му е в същата държава членка и той поддържа доказуема и трайна икономическа, социална или културна връзка с тази държава членка.
3. Европейско сдружение се учредява въз основа на писмено споразумение между всички членове учредители или въз основа на писмен протокол, който документира учредителното заседание и е подписан от всички членове учредители и е надлежно проверен, ако националното законодателство за учредяването на сдружения изисква такава проверка.
4. Напускането на европейско сдружение от страна на член учредител не води автоматично до прекратяване на дейността или на съществуването на европейското сдружение, при условие че то продължава да осъществява дейността си въз основа на споразумението между лица, чийто брой е най-малко посоченият в параграф 1, буква а).
5. Нито учредяването на европейско сдружение, нито каквито и да били процеси на реструктуриране могат да се използват за подкопаване на правата на работниците или на синдикалните организации или на условията на труд. В съответствие с приложимите колективни трудови договори и националното право и правото на Съюза задълженията по отношение на работниците и кредиторите продължават да се изпълняват, като работниците, доброволците, синдикалните организации и представителите на работниците биват надлежно информирани и консултирани. Колективните трудови договори и правата на представителство на работниците в управителните съвети се зачитат и запазват, когато е приложимо.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 7

Членство

Европейските сдружения са свободни да предвиждат различен режим за пълноправните членове и за другите категории членове. Уставът на европейското сдружение определя правата и задълженията на всяка категория членове, по-специално по отношение на правото им на глас.

Член 8

Устав

1. Членовете учредители изготвят и подписват устава на европейското сдружение в момента на учредяването му или на учредителното му събрание.
2. Уставът съдържа най-малко следната информация относно европейското сдружение:
  - а) наименование, предшествано или следвано от абревиатурата „ЕА“;
  - б) точна декларация на целите, нестопанския характер и, когато е приложимо, описание на общественоползните цели;
  - в) седалище и адрес на управление;
  - г) активи към момента на учредяването;
  - д) наименование, седалище и адрес на управление на членовете учредители, когато те са юридически лица;
  - е) условия и процедури за приемане, изключване и оттегляне на членове;
  - ж) права и задължения на членовете, различните категории членове, когато има такива, и права и задължения на членовете от всяка категория;
  - з) правила, уреждащи броя на членовете на съвета на директорите, състава, назначаването и освобождаването на съвета на директорите, условия за започване на производство от името на сдружението срещу членове на съвета на директорите, както и правила, уреждащи работата, правомощията и отговорностите на съвета на директорите, включително правомощията за представителство в отношенията с трети лица;
  - и) правила, уреждащи работата, правомощията и отговорностите на общото събрание, както е посочено в член 16, включително изискванията за мнозинство и кворум;
  - й) правила, уреждащи правата и задълженията на членовете, включително правото на глас и правото на внасяне на предложения;
  - к) основания и процедури за доброволно прекратяване на европейското сдружение;
  - л) изричен ангажимент от страна на европейското сдружение да зачита ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС;
  - м) дали разполага с учредителен капитал и ако разполага, размера на този капитал;
  - н) периодичността на свикване на общото събрание; както и
  - о) дата на приемане на устава и процедура за неговото изменение.

Член 9

Седалище

1. Седалището на европейско сдружение се намира на територията на Съюза на мястото, посочено в неговия устав. Седалището се намира на мястото, където е разположено централното управление на европейското сдружение или се извършва основното място на дейност в Съюза.
2. В случай на учредяване на европейско сдружение чрез преобразуване съгласно член 6, параграф 1, буква б), членовете му решават дали седалището на европейското сдружение да остане в държавата членка, в която е регистриран първоначалният правен субект, или да бъде преместено в друга държава членка.
3. В случай на учредяване на европейско сдружение чрез сливане съгласно член 6, параграф 1, букви в), г) или д) членовете му решават в коя държава членка, в която са регистрирани сливащите се дружества, ще се намира седалището на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 10

Регистрация

1. В срок от 30 дни от датата на учредяване на европейското сдружение, както е предвидено в член 6, параграф 3, учредителите подават заявление за регистрация до националния орган за сдруженията.
2. Националният орган за сдруженията, след като провери дали заявителите отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент, взема решение относно регистрацията на европейското сдружение в срок от 30 дни след получаване на заявлението.
3. Държавата членка не налага допълнителни изисквания за регистрация освен предвидените в настоящия регламент.
4. Ако заявлението бъде прието от националния съвет за сдруженията, този орган регистрира европейското сдружение в съответния национален регистър и съобщава решението си в срок от 15 дни на Съвета за европейските сдружения, който включва европейското сдружение в цифровата база данни на европейските сдружения, създадена съгласно член 5, параграф 5, буква б). В рамките на същия срок националният съвет за сдруженията съобщава решението си и на Службата за публикации на Европейския съюз, която впоследствие осигурява незабавното публикуване на информацията в *Официален вестник на Европейския съюз*.
5. Ако в рамките на 30 дни след изпращането на заявлението за регистрация заявлението бъде отхвърлено или по него не бъде взето решение, заявителят може, в рамките на 15 дни от получаването на решението за отхвърляне или при изтичането на 30-дневния срок за вземане на решение, да обжалва пред апелативния комитет, учреден по член 11.

Апелативният комитет взема решение по заявлението за регистрация в срок от 30 дни от внасяне на обжалването.

Ако апелативният комитет одобри заявлението за регистрация или не се произнесе с решение по него в срок от 30 дни, националният съвет за сдруженията пристъпва към регистрацията в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отхвърляне на заявление за регистрация се съобщава на заявителите и включва надлежно обосновани основания за отхвърлянето.
6. От момента на включването в съответния национален регистър съгласно параграф 4 регистрацията на европейско сдружение поражда действие на територията на Съюза.
7. Регистрацията се извършва чрез обичайните формуляри за регистрация или други инструменти, посочени в член 5. Процедурата по регистрация е електронна и достъпна и позволява на заявителите да използват официалния език или един от официалните езици на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение. Таксите за регистрация не са по-високи от таксите, приложими за субектите, посочени в член 3, параграф 2, и не надвишават административните разходи, нито представляват ненужна финансова тежест, при спазване на принципа на пропорционалност. Националните сдружения дават възможност за регистрация по неелектронен път.
8. При получаване на заявление от европейско сдружение за предоставяне на статут в обществена полза, националният орган за сдруженията оценява заявлението от гледна точка на изискванията, определени в настоящия регламент. Националният съвет за сдруженията не налага други изисквания освен предвидените в настоящия регламент.
9. В срок от 15 календарни дни от получаване на заявлението за предоставяне на статут в обществена полза, националният съвет за сдруженията приема обвързващо решение по заявлението. Този срок може да бъде удължен с 15 дни в надлежно обосновани случаи, когато оценката на заявлението изисква допълнително разглеждане или е поискано становище от Съвета на европейските сдружения. Националният съвет за сдруженията незабавно информира европейското сдружение за продължителността и основанията за всяко удължаване на първоначалния 15-дневен срок.
10. Ако заявлението за предоставяне на статут в обществена полза бъде прието от националния съвет за сдруженията, този орган регистрира посоченото решение в съответния национален регистър и съобщава решението си в срок от 15 дни на Съвета на европейските сдружения, който пристъпва към включване на статута в обществена полза на европейското сдружение в цифровата база данни на европейските сдружения, създадена съгласно член 5, параграф 5, буква б). В рамките на същия срок националният орган за сдруженията съобщава решението си и на Службата за публикации на Европейския съюз, която след това осигурява незабавното публикуване на информацията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

11. От момента на включването в съответния национален регистър съгласно параграф 10, приетото относно статута в обществена полза решение поражда действие на територията на Съюза.

12. Когато заявлението за предоставяне на статут в обществена полза е отхвърлено или по него не е взето решение в рамките на срока, посочен в параграф 9, заявителят може, в срок от 15 дни от получаване на решението за отхвърляне, да обжалва пред апелативния комитет или, при изтичане на срока за вземане на решение, да отнесе заявлението до апелативния комитет, създаден съгласно член 11.

Апелативният комитет взема решение в срок от 15 дни от внасянето на жалбата или от препращането на заявлението, или в срок от 30 дни в надлежно обосновани случаи.

Ако апелативният комитет одобри заявлението за предоставяне на статут в обществена полза или не се произнесе с решение по него в срока, предвиден за това в първа алинея, националният орган за сдруженията пристъпва към предоставянето на статут в обществена полза в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отхвърляне на заявление за регистрация се съобщава на заявителите и включва надлежно обосновани основания за отхвърлянето.

13. Учредителите на европейско сдружение могат да решат да подадат едновременно заявление за регистрация и за предоставяне на статут в обществена полза, като в този случай решението по двете искания се счита за единствено и се прилагат по-дългите срокове.

Член 11

Апелативен комитет

1. До ... [... месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Съветът за европейските сдружения създава апелативен комитет, съставен от по един представител от всяка държава членка и един представител на Комисията. Представителят на Комисията е председател.
2. Комисията осигурява секретариата на Съвета за европейските сдружения.
3. Апелативният комитет се свиква от председателя му, а решенията му се приемат с абсолютно мнозинство от неговите членове.

Член 12

Преместване на седалището

1. Седалището на европейско сдружение може да бъде преместено в друга държава членка в съответствие с настоящия член. Държавите членки гарантират, че няма пречки пред прехвърлянето на активи и документи, принадлежащи на европейското сдружение, което премества седалището си. Това преместване не поражда необходимостта от промени в статутите на европейското сдружение освен предвидените в този член или от прекратяване на съответното европейско сдружение или създаване на ново юридическо лице, като такова преместване не засяга и правата и задълженията, съществуващи преди преместването, като се изключат тези, свързани със самото преместване.
2. Предложението за преместване се изготвя от управителния съвет на европейското сдружение и се публикува в съответствие с националните правила на държавата членка, в която се намира седалището.
3. Предложението за преместване по параграф 2 включва следните уточнения:
  - а) предвиденото седалище и предложеното наименование в държавата членка по местонахождение;
  - б) наименование и адрес в държавата членка по произход;
  - в) предложения изменен устав, включително новото наименование на европейското сдружение, когато е приложимо;
  - г) предложен график за преместването; както и
  - д) очакваните правни и икономически последици от преместването.
4. Не се допуска вземането на решение за преместване за срок от два месеца след публикуването на предложението. Решенията за преместване се уреждат от условията, предвидени за изменение на устава на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

5. Кредиторите и титулярите на други права спрямо европейското сдружение, възникнали преди публикуването на предложението за преместване, имат право да изискат от европейското сдружение да им предостави подходящи гаранции. Предоставянето на такива гаранции се урежда от националното законодателство на държавата членка, в която се е намирало седалището на европейското сдружение преди преместването. Държавите членки могат да разширят прилагането на настоящата разпоредба, за да включат задълженията, натрупани от европейското сдружение към публични субекти преди датата на преместването.

6. Компетентният орган в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, издава удостоверение, с което потвърждава, че действията и формалностите, необходими преди преместването, са били надлежно извършени.

7. Новата регистрация не се извършва, докато не бъде представено удостоверението, предвидено в параграф 8. Преместването на седалище на европейско сдружение и произтичащите от това изменения в неговия устав влизат в сила от деня, в който е регистрирано преместването в съответствие с член 10.

8. Държава членка може, по отношение на европейски сдружения със седалище на нейна територия, да откаже преместването на седалището, в случай че е подадено официално възражение от определен компетентен орган в рамките на двумесечния срок, посочен в параграф 6. Такова възражение може да бъде подадено, ако се основава единствено на съображения, свързани с обществената сигурност, и се съобщава на националния орган за сдруженията на държавата членка по местоназначение и на Съвета за европейските сдружения.

9. Ако преместването на седалището бъде отказано съгласно параграф 8, европейското сдружение може, в срок от 15 дни от получаване на решението за отхвърляне, да подаде жалба пред апелативния комитет, създаден съгласно член 11. Апелативният комитет взема решение в срок от 15 дни, или в срок от 30 дни — в надлежно обосновани случаи, когато оценката на заявлението изисква допълнително разглеждане.

10. Ако апелативният комитет одобри преместването или не се произнесе по този въпрос в срока, предвиден за това в параграф 11, националният орган за сдруженията на компетентната държава членка одобрява преместването в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отказ на преместване се съобщава на заявителите и се придружава от надлежно обосновани основания за решението.

11. Ако преместването на седалището е станало окончателно, националният орган за сдруженията на държавата членка, в която се е намирало седалището на европейското сдружение преди преместването, съобщава тази информация в срок от 15 дни на националния орган за сдруженията на държавата членка, в която европейското сдружение възнамерява да премести седалището си, и на Съвета за европейските сдружения. Не по-късно от 15 дни след получаване на тази информация от националния орган за сдруженията по местоназначение, държавата членка вписва европейското сдружение в съответния национален регистър. Съветът за европейските сдружения гарантира, че подробностите за преместването се публикуват в цифровата база данни на европейските сдружения, както и в *Официален вестник на Европейския съюз*, не по-късно от 15 дни след получаване на съобщението от държавата членка, където е било седалището на европейското сдружение преди преместването. Преместването на седалището на европейското сдружение поражда действие и може да се противопостави на трети лица, считано от датата, на която европейското сдружение бъде вписано в националния регистър на държавата членка, в която се намира новото му седалище.

12. Европейско сдружение, което е в процес на закриване, прекратяване на дейността, ликвидация, несъстоятелност, спиране на плащанията или други подобни производства, не може да премества седалището си.

Член 13

Правосубектност

1. Европейското сдружение придобива правосубектност във всички държави членки след регистрацията си като европейско сдружение в съответния национален регистър.

2. След уведомлението за регистрация, но преди включването в съответния национален регистър, европейското сдружение може да упражнява правата си като юридическо лице, ако използва в наименованието си „европейско сдружение в процес на учредяване“ и в съответствие с националните правила за предварителен контрол, приложими към националните сдружения в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение по време на учредяването. Ако преди придобиването на правосубектност са предприети действия от името на европейското сдружение и последното не поеме задълженията, произтичащи от тези действия, физическите или юридическите лица, които предприемат тези действия, носят солидарна отговорност за тях, освен ако в приложимите национални правила на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, не е предвидено друго за периода на учредяване.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. Считано от... [датата на влизане в сила на настоящия регламент,] само европейските сдружения, създадени и регистрирани съгласно настоящия регламент, могат да включват наименованието „европейско сдружение“ в своето название в официалния език или езици на държавата членка, в която са установени. Те имат право да направят това при вписване в съответния национален регистър съгласно член 10.

4. В качеството си на юридически лица европейските сдружения имат правоспособност да упражняват от свое име правомощията, правата и задълженията, необходими за постигането на техните цели, при същите условия като юридическо лице сред тези, определени съгласно член 3, параграф 2 и учредени в съответствие със законодателството на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.

5. Вследствие на придобиването на юридическа правосубектност европейското сдружение придобива правото и способността:

- а) да сключва договори и да извършва други правни действия, включително да придобива движимо и недвижимо имущество;
- б) да набира средства в подкрепа на своите дейности с нестопанска цел;
- в) да получава дарения и завещания;
- г) да наема персонал;
- д) да бъде страна по съдебни производства; както и
- е) да има достъп до финансови услуги.

Член 14

Управление и органи

1. Европейското сдружение свободно определя своите вътрешни управленски структури и управление в устава си, при спазване на разпоредбите на настоящия регламент. Тези структури и управление във всички случаи са в съответствие с демократичните принципи и основните ценности на Съюза.

2. Европейското сдружение се ръководи от най-малко два органа — управителният съвет и общото събрание.

3. Управителният съвет или общото събрание могат да създават други управителни органи при условията и в съответствие с процедурите, установени в настоящия регламент и в устава на европейското сдружение.

Член 15

Управителен съвет

1. Управителният съвет управлява европейското сдружение в интерес на това сдружение и при преследване на неговите цели, както е предвидено в устава на европейското сдружение.

2. Управителният съвет се назначава от общото събрание в съответствие с устава. Информацията относно състава на управителния съвет се предоставя на националния орган за сдруженията в срок от 6 месеца от датата на избирането му. Националният орган за сдруженията информира за това Съвета за европейските сдружения. Всички промени в състава се оповестяват по същия начин. Тази информация се оповестява публично от европейското сдружение.

3. За член на управителния съвет не може да бъде избрано, нито могат да му се предоставят права или да му се възлагат задължения по управление или представителство съгласно параграф 6 по-долу лице, което е лишено от правото да изпълнява функции в управителен съвет или друг подобен управителен или надзорен орган на юридическо лице поради:

- а) приложимо спрямо това лице право на Съюза или национално право;
- б) право на Съюза или национално право, приложимо спрямо правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение; или
- в) съдебно или административно решение, постановено или признато в дадена държава членка.

4. В рамките на функциите, възложени им с настоящия регламент и с устава на европейското сдружение, всички членове на управителния съвет имат еднакви права и задължения.

5. Управителният съвет може да делегира управленски правомощия или отговорности на комитети, съставени от един или повече членове на европейското сдружение. Уставът или общото събрание приемат условията за упражняването на посоченото делегиране.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

6. Управителният съвет може да провежда редовни и извънредни заседания. В рамките на редовните си заседания управителният съвет заседава на интервали, определени в устава на европейското сдружение, и най-малко два пъти годишно, за да обсъжда отчетите, дейностите и предвидимите перспективи за проектите на европейското сдружение.
7. Веднъж годишно управителният съвет изготвя доклад за отчетите и дейностите на европейското сдружение, който предава на националния съвет за сдруженията и на Европейския орган за сдруженията. Този годишен доклад се оповестява публично и от европейското сдружение.
8. Без да се засяга член 22, параграф 2 и доколкото той се прилага за субектите, посочени в член 3, параграф 2, управителният съвет изготвя веднъж годишно финансов отчет по сметките на европейското сдружение, в който се посочват приходите, генерирани от икономически дейности, и средства като кредити и банкови заеми, дарения или безвъзмездно получаване на парични средства или имущество през предходната календарна година, както и бюджетна прогноза за следващата финансова година. В съответствие с националното законодателство държавите членки могат да изискват от управителния съвет да оповестява финансовия отчет на компетентния орган и на членовете на сдружението. В такъв случай членовете могат да поискат от управителния съвет да предостави допълнителна информация, включително относно източниците на финансиране. Членовете могат да направят това само когато, след проверката на годишния финансов отчет, е възникнала такава необходимост с оглед целите на прозрачността и отчетността и при условие че това е пропорционално. За тази цел от европейското сдружение се изисква да води пълни и точни записи относно всички финансови сделки, съгласно посоченото в член 23, параграф 1.
9. Членовете на управителния съвет имат право да представляват европейското сдружение в отношенията с трети лица и в съдебни производства, в границите и при условията, определени в устава му. Когато правомощието да представлява европейското сдружение в отношенията с трети лица е предоставено на двама или повече членове, тези лица упражняват посоченото правомощие колективно.
10. Всички действия, извършени от членовете на управителния съвет от името на европейското сдружение, обвързват сдружението в отношенията с трети лица, при условие че не надхвърлят правомощията, предоставени на управителния съвет от приложимото право или законосъобразно предоставени на управителния съвет от устава на европейското сдружение.

Член 16

Общо събрание

1. Общото заседание на европейското сдружение, в което участват всички членове, се нарича общо събрание.
2. Управителният съвет свиква общото събрание в съответствие с устава на европейското сдружение.
3. Членовете се уведомяват за общото събрание не по-късно от 15 дни преди датата, определена за общото събрание.
4. Общото събрание може да бъде свикано от управителния съвет по всяко време по негова инициатива или по искане на най-малко една четвърт от членовете. Уставът може да определи по-нисък праг.
5. Общото събрание може да се провежда с присъствено, онлайн или чрез комбиниране на двата начина участие на членовете, без това да засяга действителността на общото събрание или действителността на приетите решения. Управителният съвет решава по кой от трите формата да се провежда всяко общо събрание, освен ако мнозинството от членовете на сдружението не предложи друг формат.
6. В искането за общо събрание се посочват причините за свикването му и точките, които трябва да бъдат включени в дневния ред.
7. Всеки член има право на информация и достъп до документи в съответствие с правилата, определени в устава, преди всяко общо събрание.
8. Всеки член има право да участва в общото събрание, да се изказва и да внася предложения.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

9. Правото на глас и на внасяне на предложения на членовете в общото събрание се упражнява в съответствие с устава на европейското сдружение, съгласно член 8, параграф 2, буква й).

10. Членовете могат да определят друг член, който да ги представлява на общото събрание преди събранието, съгласно процедура, която следва да бъде установена в устава на европейското сдружение. Един член не може да представлява повече от двама други членове.

11. Освен ако не е предвидено друго, решенията на общото събрание по обикновени въпроси се приемат с мнозинство от гласовете на присъстващите или представляваните членове. Гласовете се разпределят в съответствие с правилата, определени в устава на европейското сдружение.

Член 17

Клонове на сдружението и водещи членове

1. Дадено европейско сдружение може да има местни клонове. Клоновете не се считат за субекти, притежаващи отделна правосубектност, но могат да организират и управляват дейности от името на сдружението, при спазване на изискванията в неговия устав.

2. Управителния съвет на европейското сдружение може да определя клонове или членове, които са юридически лица, които да бъдат водещи участници в прилагането и изпълнението на проекти на европейското сдружение. Държавите членки позволяват на клонове или на членове да изпълняват проекти под тяхна юрисдикция като водещи участници в европейското сдружение.

Член 18

Изменения на устава

1. Всички изменения на устава на европейското сдружение се обсъждат на свикано за тази цел общо събрание.

2. Членовете се уведомяват за общите събрания с цел обсъждане и вземане на решение относно предложените изменения на устава на европейското сдружение най-малко 30 календарни дни преди датата, определена за събранието. Уведомлението включва посочените предложения.

3. Общото събрание има правомощието да внася изменения в устава, ако присъстват или са представени най-малко половината от членовете на европейското сдружение плюс един от тях.

4. Изменения в устава на европейското сдружение се приемат, ако най-малко две трети от присъстващите или представлявани членове на общото събрание гласуват „за“.

5. Изменения в заявената цел на европейското сдружение се приемат, ако най-малко три четвърти от присъстващите или представляваните членове на общото събрание гласуват „за“.

6. Текстът на приетия устав се предоставя в срок от 6 месеца от датата на приемането му на националния орган за сдруженията, който информира за това Съвета за европейските сдружения. Тази информация се оповестява публично от европейското сдружение и се съобщава на Съвета за европейските сдружения за включване в европейската база данни, посочена в член 5, параграф 5, буква б).

Глава III

Разпоредби относно третирането на европейските сдружения в държавите членки

Член 19

Принцип за недопускане на дискриминация

1. Забранява се каквото и да било дискриминационно третиране на европейско сдружение.

2. Европейските сдружения се третират по същия начин като равностойните национални субекти, определени в съответствие с член 3, параграф 2.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 20

Статут в обществена полза

1. Възможно е предоставянето на статут в обществена полза на европейско сдружение, ако са изпълнени следните кумулативни условия:

а) целта и дейностите на организацията преследват общественополезна цел, която служи на благосъстоянието на обществото или на част от него и следователно е от полза за общественото благо, освен когато тази цел и тези дейности са насочени по системен и пряк начин в полза на структурите на конкретна политическа партия. Следните цели, наред с другото, се считат за насочени към обществена полза:

i) изкуство, култура или опазване на историческото наследство;

ii) опазване на околната среда и действия във връзка с изменението на климата;

iii) насърчаване и защита на основните права и ценностите на Съюза, включително демокрацията, принципите на правната държава и премахването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, религия, увреждания, сексуална ориентация или други основания;

iv) социална справедливост, социално приобщаване и предотвратяване или облекчаване на бедността;

v) хуманитарна подкрепа и хуманитарна помощ, включително помощ при бедствия;

vi) помощ за развитие и сътрудничество за развитие;

vii) закрила, помощ и подкрепа за уязвими групи от населението, включително деца, възрастни хора, хора с увреждания, лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, и бездомни лица;

viii) защита на животните;

ix) наука, научни изследвания и иновации;

x) образование, обучение и участие на младежите;

xi) насърчаване и защита на здравето и благосъстоянието, включително предоставяне на медицински грижи;

xii) защита на потребителите; както и

xiii) любителски спортове и тяхното популяризиране.

б) положителният финансов резултат от каквато и да е икономическа или друга носеща приходи дейност, реализиран от организацията с нестопанска цел, се използва единствено за насърчаване на общественополезните цели на организацията;

в) в случай че дейността на организацията бъде прекратена, да бъдат предвидени законови гаранции, че всички активи ще продължат да служат на общественополезни цели; и

г) членовете на ръководните структури на организацията, които не са наети като служители, не могат да получават възнаграждение, надхвърлящо съответните надбавки за разходи.

2. Европейските сдружения могат да подадат заявление до националния орган за сдруженията на държавата членка, в която се намира седалището им, за да бъде признат приносът им за обществената полза, в съответствие с изискванията, посочени в параграф 1.

3. Националният орган за сдруженията взема решение по заявлението за статут в обществена полза съгласно процедурата, посочена в член 10, параграф 8 и 9.

4. Държавите членки третират европейското сдружение, на което е предоставен статут в обществена полза, по същия начин като юридическите лица, на които е предоставен съответстващ статут в рамките на тяхната юрисдикция.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 21

Принцип на национално третиране

Европейските сдружения са обвързани с разпоредбите на националното право, приложими спрямо правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2, в държавата членка, в която се намира седалището им.

Член 22

Принцип на безпристрастно третиране

Европейските сдружения не подлежат на различно третиране от страна на държавите членки единствено въз основа на политическата целесъобразност на техните цел, област на дейност или източници на финансиране.

Глава IV

Финансиране и отчетност

Член 23

Набиране на средства и свободно използване на активи

1. Европейските сдружения могат да привличат, получават, разполагат или да даряват всякакви ресурси, включително финансови, в натура и материали, и да искат и получават човешки ресурси от какъвто и да е източник, било то публични органи, частни лица или частни образувания в която и да е държава членка и в трети държави.

2. Европейските сдружения са обвързани от разпоредбите на правото на Съюза и приложимото национално право относно данъчното облагане, митниците, валутния обмен, изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и на правилата, уреждащи финансирането на избори и политически партии, приложими по отношение на правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището им.

3. Европейските сдружения подлежат на задължения за докладване и публично оповестяване в съответствие с националното законодателство, включително по отношение на състава на управителния съвет, разпоредбите на устава, финансирането и финансовите отчети, доколкото такива задължения отговарят на целта от общ интерес да се гарантира, че европейските сдружения функционират по прозрачен начин и са отговорни, и доколкото такива задължения са необходими и пропорционални.

Спазването на задълженията, посочени в първа алинея, не води до това европейските сдружения да бъдат подлагани на по-строги правила от тези, приложими за равностойните национални субекти, определени съгласно член 3, параграф 2, и за субектите със стопанска цел. Такива задължения за отчитане и публично оповестяване не водят до различия в третирането или ограничаване на правата и задълженията на европейското сдружение, независимо от целесъобразността на целта му или източниците на финансиране.

Член 24

Счетоводство и одит

1. Европейските сдружения водят пълни и точни записи относно всички финансови сделки.

2. Европейските сдружения изготвят най-малко веднъж годишно:

- а) годишните си отчети;
- б) консолидираните си отчети, ако има такива;
- в) прогнозен бюджет за следващата финансова година; както и
- г) годишен отчет за дейността.

Управителния съвет предава годишния отчет за дейността и финансовия отчет на националния орган за асоцииране в съответствие с член 14, параграфи 7 и 8.

3. Годишният отчет за дейността на съдържа най-малкото:

- а) информация за дейностите на европейското сдружение през референтната година;
- б) информация за предвидимите перспективи, ако има такава; и
- в) описание на начина, по който общественоползвателната цел е била насърчавана през предходната година, ако съответният статут е бил предоставен на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Годишните счетоводни отчети на европейските сдружения и, когато е приложимо, техните консолидирани годишни отчети подлежат на одит съгласно разпоредбите, приложими за правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на съответното европейско сдружение. Одитът се извършва най-малко веднъж на четири години и не повече от веднъж на всеки две години.
5. Докладът, изготвен след посочения в параграф 4 одит, се оповестява по начина, предвиден от правото на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
6. Органите на държавите членки не изискват от европейските сдружения да предоставят достъп до информация за своите членове, които са физически лица, освен ако това не е необходимо за целите на публично наказателно разследване за престъпления, наказуеми с максимално наказание лишаване от свобода до не по-малко от една година и след решение на независим съд или трибунал.
7. Националният орган за сдруженията предоставя двугодишен преглед със съответната информация за всички одити, посочени в параграф 4, на Европейския съвет за сдруженията, който осигурява публикуването на доклада в *Официален вестник на Европейския съюз*, както и на своя уебсайт.
8. Правилата за счетоводство и одит, приложими за европейските сдружения, не са по-малко благоприятни от правилата, приложими за предприятията при прилагането на Директива 2006/43/ЕО⁽¹⁰⁾ или Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹¹⁾.
9. Настоящият член се прилага, без да се засягат по-благоприятните съответни национални разпоредби в държавата членка, в която се намира седалището.

Глава V

Сътрудничество с държавите членки и отговорност

Член 25

Сътрудничество с държавите членки

1. Националният орган за сдруженията на държавата членка, извършила регистрацията, се консултира своевременно с националните органи на сдруженията на други държави членки по всички съществени въпроси, свързани със законосъобразността и отговорността на дадено европейско сдружение, и информира за това Съвета за европейските сдружения.
2. Освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго, националните органи за сдруженията ежегодно предоставят преглед на всяка информация, имаща отношение към решенията относно европейските сдружения на територията на тяхната държава членка. Това включва списък на случаите, при които са започнати наказателни разследвания срещу европейски сдружения, включително когато е поискано разкриването на списъка на членовете съгласно член 24, параграф 6.
3. Ако Съветът за европейските сдружения счете, че даден национален орган за сдруженията не е спазил настоящия регламент, той предоставя на Комисията цялата необходима информация. Комисията анализира тази информация и предприема подходящи действия.
4. Европейските сдружения разполагат с ефективни средства за правна защита с цел оспорване на решения, взети от националния орган за сдруженията, които ги засягат, включително възможността за получаване на съдебен контрол върху такива решения.

Член 26

Отговорност на европейските сдружения и на членовете на техния управителен съвет

1. Отговорността на европейските сдружения се урежда от разпоредбите, приложими за правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.

⁽¹⁰⁾ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

⁽¹¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Членовете на управителния съвет на европейско сдружение са солидарно отговорни за загубите или вредите, понесени от европейското сдружение в резултат на неизпълнение на задълженията, произтичащи от техните функции. Отговорността обаче не е солидарна за вреди, претърпени от европейското сдружение, когато е доказано, че е налице нарушение на специфични задължения, свързани само с функциите на отделен член.

3. Уставът определя условията за образуване на производство от името на европейското сдружение срещу членове на управителния съвет.

Глава VI

Разпускане, несъстоятелност, ликвидация

Член 27

Доброволно разпускане

- европейското сдружение може да бъде доброволно разпуснато:
  - с решение на управителния съвет в съответствие с разпоредбите на устава на европейското сдружение, със съгласието на общото събрание; или
  - с решение на общото събрание; това решение може да бъде оттеглено от общото събрание преди официалното влизане в сила на разпускането или ликвидацията на европейското сдружение.
- Европейското сдружение информира националния орган за сдруженията за всяко решение за доброволно разпускане съгласно параграф 1 не по-късно от 15 дни след приемането на това решение.
- Националният орган за сдруженията незабавно заличава европейското сдружение от съответния национален регистър и уведомява Съвета за европейските сдружения, както и Службата за публикации на Европейския съюз, за разпускането на европейското сдружение съгласно параграф 1 не по-късно от 15 дни, след като е узнал за разпускането. Веднага след това уведомление Европейският орган за сдруженията публикува известие за разпускането на управителния съвет на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз* и заличава европейското сдружение от цифровата база данни на Съюза, а Службата за публикации публикува известие за разпускането на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- Разпускането на европейското сдружение поражда действие в целия Съюз, считано от датата на заличаване на сдружението от съответния национален регистър.

Член 28

Принудително разпускане

- Европейско сдружение може да бъде разпуснато с окончателно решение на съд на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, ако:
  - седалището на европейското сдружение се намира или е преместено извън територията на Съюза;
  - условията за учредяване на европейското сдружение, определени в настоящия регламент, вече не са изпълнени; или
  - дейностите на европейското сдружение са престанали да бъдат съвместими с целите и ценностите на Съюза или представляват сериозна заплаха за обществената сигурност.
- Когато се взема решение за разпускане съгласно параграф 1, букви а) или б), Европейският орган за сдруженията предоставя на европейското сдружение разумен срок, за да отстрани нередностите, преди решението да породи действие.
- Заявителите имат достъп до ефективни средства за правна защита, за да обжалват решение за разпускане пред компетентни апелативни съдилища или трибунали.
- Националният орган за сдруженията незабавно заличава европейското сдружение от съответния национален регистър и уведомява Съвета за европейските сдружения, както и Службата за публикации на Европейския съюз, за принудителното разпускане на европейското сдружение не по-късно от 15 дни, след като решението е станало окончателно. Веднага след това уведомление Съветът за европейските сдружения заличава европейското сдружение от цифровата база данни на Съюза, а Службата за публикации публикува известие за разпускането на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

5. Разпускането на европейското сдружение поражда действие в целия Съюз, считано от датата на заличаване на сдружението от съответния национален регистър.

Член 29

Ликвидация и несъстоятелност

1. При разпускането на европейско сдружение се извършва неговата ликвидация. Тази ликвидация се урежда от правото, приложимо към правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
2. Европейското сдружение запазва способността си по смисъла на член 13 до приключването на ликвидацията му.

Член 30

Преглед и оценка

До ... [пет години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент доклад за прилагането на настоящия регламент и предложения за изменения, когато е подходящо.

Глава VII

Член 31

Заключителни разпоредби

Настоящият регламент влиза в сила на [...] ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

ЧАСТ II

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно общи минимални стандарти за организациите с нестопанска цел в Съюза (Директива относно минималните стандарти)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Свободата на сдружаване е основно право, признато от Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и конституциите на държавите членки, и е от решаващо значение за функционирането на демокрацията, тъй като представлява съществено условие за упражняването на други основни права от физическите лица, включително правото на свобода на изразяване.
- (2) Организациите с нестопанска цел се ползват със защита на определени права, включително основни права, в собствено качество, въз основа на съответната практика на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съда на ЕС“) и на Европейския съд по правата на човека.
- (3) Организациите с нестопанска цел имат ключов принос за постигането на целите от обществен интерес и за постигането на целите на Съюза, включително чрез насърчаване на активното участие в икономическите, демократичните и социалните дейности на нашите общества.
- (4) Днес организациите с нестопанска цел, в изпълнение на своите цели, играят пълноценна роля в нашите икономики и в развитието на вътрешния пазар, включително като участват в различни дейности от национално и транснационално значение и редовно участват в икономически дейности.
- (5) По-специално, организациите с нестопанска цел са основните двигатели на развитието на третия сектор, който според оценките осигурява заетост на около 13 % от работната сила в цяла Европа, въз основа на резултатите от проекта „Приносът на третия сектор към социално-икономическото развитие на Европа“ за периода 2014–2017 г., координиран от Института за социални изследвания (ISF) в Осло ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <https://cordis.europa.eu/project/id/613034/reporting>.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (6) Организациите с нестопанска цел са основен участник в разработването и прилагането на политиките на Съюза в подкрепа на вътрешния пазар, както се вижда от участието им в различни експертни групи, като например Форума на високо равнище за подобряване на функционирането на веригата за доставки на храни.
- (7) В докладите, включително от Агенцията на ЕС за основните права, се посочват множество пречки, произтичащи от националните законови и подзаконовни актове, административните практики или практиките, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които засягат способността на юридическите или физическите лица или на групи от такива лица, независимо от тяхната националност, да учредяват, регистрират или управляват организации с нестопанска цел в целия Съюз.
- (8) Европейският икономически и социален комитет призова държавите членки да създадат благоприятна среда за благотворителност в съответствие със свободите и основните права в Съюза, с които се насърчават благотворителните и гражданските действия, приносът на частни лица за общественополезни каузи и създаването на благотворителни организации⁽²⁾. Ето защо е важно да се засили взаимното допълване между работата на публичните институции и благотворителните организации и да се гарантира, че националното законодателство и политиката на Съюза улесняват даряването на частни ресурси за общото благо чрез свободното движение на капитали, съчетано с принципа на недискриминация и равно данъчно третиране на европейските благотворителни организации, за да се разгърне потенциалът на трансграничните дарения и инвестиции за общото благо.
- (9) Независимо от нарастващия брой трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел в Съюза, понастоящем няма единна правна рамка, която да им позволява да осъществяват дейността си и да се организират по подходящ начин на трансгранично равнище.
- (10) Като се има предвид значението на организациите с нестопанска цел, от съществена важност е тяхното създаване и функциониране да бъдат ефективно улеснени и защитени в законодателството на държавите членки.
- (11) В Препоръка CM/Rec(2007)14 на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно правния статут на неправителствените организации в Европа държавите членки вече признаха ролята на организациите с нестопанска цел, и по-специално на неправителствените организации, като съществен елемент от приноса на гражданското общество за прозрачността и отчетността на демократичното управление и определиха минималните стандарти, които трябва да се спазват по отношение на създаването, управлението и общите дейности на тези организации.
- (12) Съвместните насоки относно свободата на сдружаване (CDL-AD(2014)046), приети от Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ), дават насоки на законодателите във връзка с въвеждането на международните стандарти в областта на правата на човека във вътрешното законодателство.
- (13) Необходимо е на равнището на Съюза да се надградят съществуващите стандарти в съответствие със свободата на сдружаване и свободното движение на капитали за организациите с нестопанска цел, за да се гарантират еднакво равнище на защита и равни условия за всички организации с нестопанска цел, установени в Съюза, за да се осигури благоприятна среда, в която тези организации могат да допринасят безпрепятствено за функционирането на вътрешния пазар.
- (14) Настоящата директива следва да сближи законодателствата на държавите членки по отношение на някои аспекти на учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, отчетането и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел.
- (15) Настоящата директива следва да не засяга правилата на държавите членки относно данъчното облагане на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия. При транспонирането на нейните разпоредби държавите членки следва да съзнават необходимостта да не въвеждат и да не прилагат разпоредби в областта на данъчното право, които засягат регистрацията, дейността, финансирането и трансграничното движение на организациите с нестопанска цел по начин, който заобикаля буквата или духа на правилата, установени в настоящата директива.

⁽²⁾ Становище на Европейския икономически и социален комитет, „Неизползваният потенциал на филантропията в Европа“, SOC/611.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (16) Настоящата директива следва да не засяга наказателното право на държавите членки. При транспонирането на нейните разпоредби държавите членки следва да съзнават необходимостта да не въвеждат и да не прилагат наказателноправни разпоредби, които специално регулират или засягат регистрацията, дейността, финансирането и трансграничното движение на организациите с нестопанска цел по начин, който заобикаля буквата или духа на правилата, установени в настоящата директива.
- (17) Настоящата директива следва да се прилага за организации с нестопанска цел, установени в Съюза, които са предназначени за доброволчески сдружения на физически или юридически лица, както и за организации, които не са основани на членство и чиито активи са предназначени за постигането на конкретна цел, като например фондации, създадени за неопределен период от време, които преследват основна цел, различна от постигането на печалба, и които са независими и самоуправляващи се. Фактът, че на дадена организация не е предоставена правосубектност, не следва да я изключва от защитата, предвидена в настоящата директива.
- (18) Когато се определя дали дадена организация има нестопанска цел в съответствие с настоящата директива, преките бенефициери на организации, които имат за цел да предоставят услуги за грижи за лица със специфични социални нужди или здравословни условия, не следва да се считат за частни лица.
- (19) Политическите партии следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива, доколкото тяхната дейност не е свързана само с преследването на общи интереси, дейности или цели, а е насочена към колективно постигане и упражняване на политическа власт.
- (20) От обхвата на настоящата директива следва да се изключат профсъюзите и профсъюзните сдружения. Това изключване не следва да се използва от държавите членки за обосноваване на ограничаване на прерогативите и правата на профсъюзите, признати в националното право, правото на Съюза или международното право, или в инструментите в областта на правата на човека, по-специално Европейската социална харта на Съвета на Европа и съответните конвенции и препоръки на Международната организация на труда и съответната съдебна практика;
- (21) Настоящата директива не следва да засяга компетентността на държавите членки по отношение на статута на религиозните, философските и неконфесионалните организации, както е посочено в член 17 от ДФЕС. В това отношение организациите с предимно религиозна, философска и неконфесионална цел, като църкви и религиозни или нерелигиозни общности, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива. Това обаче не следва да се използва от държавите членки за изключване от приложното поле на настоящата директива на други организации, чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални убеждения, като например религиозни благотворителни организации с нестопанска цел.
- (22) Следва да има презумпция за наличието на законен интерес от достъп до механизъм за подаване на жалби и до административна и съдебна защита за лица, които са или са били пряко свързани с организация с нестопанска цел, като например нейните учредители, директори, членове на персонала, но също и всички лица, които имат процесуална легитимация във връзка с производства, свързани с дейността на организацията с нестопанска цел. Тази презумпция следва да съществува и за бенефициерите на дейностите на организацията с нестопанска цел, когато тези бенефициери може да не са членове, а да получават или да са получавали услуги, или да са били обект на решения на организацията, които са засягали тяхното ежедневие, като например пациенти или лица, настанени в заведения или приюти, управлявани от организации с нестопанска цел, или получатели на дарения с благотворителна цел, като храна или облекло.
- (23) Националните институции по правата на човека са независими институции, създадени със закон и в съответствие с Парижките принципи, приети през 1993 г. от Общото събрание на Организацията на обединените нации, и имат мандат да защитават и утвърждават правата на човека на национално равнище в съответствие с международните норми и стандарти в областта на правата на човека.
- (24) Свободата на организациите с нестопанска цел да определят своите цели и дейности произтича от международните и регионалните стандарти в областта на правата на човека. Това предполага също така свободата на тези организации да определят обхвата на дейността си, независимо дали са местни, регионални, национални или международни, и да бъдат членове на други организации, федерации и конфедерации на организации.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (25) Информацията за самоличността на учредителите и членовете на организации с нестопанска цел, които са физически лица, може да представлява чувствителна информация. Поради това държавите членки следва да гарантират, че всички изисквания, водещи до обработването на такива лични данни, не накърняват Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ (Общ регламент относно защитата на данните), и по-специално член 9 от него;
- (26) Всяко лице следва да бъде свободно да решава дали да се присъедини към организация с нестопанска цел или да остане неин член, а организациите следва да могат свободно да определят своите правила за членство, при спазване единствено на принципа на недискриминация. Членството в организация с нестопанска цел не следва да представлява основание за налагане на санкции или ограничителни мерки, освен ако основанието за тях произтича от прилагането на наказателноправни норми.
- (27) Правилата относно организациите с нестопанска цел следва да бъдат в съответствие с принципа на недискриминация. Това включва задължението на държавите членки да гарантират, че никое лице или група лица, които желаят да създадат сдружение, няма да бъдат неоснователно облагодетелствани или поставени в неравностойно положение по отношение на друго лице или група лица.
- (28) Прилагането на правилата относно организациите с нестопанска цел следва да се извършва от регулаторни органи, които действат безпристрастно, независимо и своевременно в съответствие с правото на добра администрация. Решенията и актовете, засягащи упражняването от организациите с нестопанска цел на техните права и задължения, следва да подлежат на независим контрол, включително съдебен контрол.
- (29) Опростяването и облекчаването на бюрокрацията и регулаторните изисквания, зачитането на самоуправлението на организациите с нестопанска цел, гарантирането, че тези изисквания не са ненужно обременяващи, рационализирането на правилата за учредяване, регистриране и отписване, както и модернизирането на свързаните процедури и системи са необходими, за да се осигури благоприятна среда за дейността на организациите с нестопанска цел в целия Съюз и да се повишат прозрачността и доверието в сектора. За тази цел в настоящата директива следва да бъдат установени общи задължения по отношение на опростяването на административните правила, както и специфични задължения по отношение на някои аспекти на регулаторната рамка.
- (30) Организациите с нестопанска цел, които допринасят за обществената полза, играят особено важна роля и поради това следва да им бъде предоставено благоприятно третиране във всички държави членки при еднакви условия.
- (31) В съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност на ограниченията на правото на сдружаване, забраната и разпускането на организации с нестопанска цел следва винаги да бъдат крайна мярка и никога да не са в резултат на леки нарушения, които могат да бъдат коригирани или отстранени.
- (32) Следва да се установи набор от правила за равно третиране при трансгранични преобразувания и сливания относно организациите с нестопанска цел с цел улесняване на мобилността на организациите с нестопанска цел в рамките на Съюза.
- (33) Свободата на сдружаване е основно право и въпреки че законодателството на държавите членки може да не признава сдруженията, които не са официално учредени, това не следва да засяга правото на такива сдружения да съществуват и да действат на тяхна територия.
- (34) Организациите с нестопанска цел се ползват от правото да съществуват и да развиват дейност в съответствие с Европейската конвенция за правата на човека и Хартата, дори когато регистрацията им е била произволно отказана от органите на тяхната държава членка на установяване.
- (35) Организациите с нестопанска цел следва да имат свободата да търсят, получават и използват финансови, материални и човешки ресурси, независимо дали са местни, чуждестранни или международни, за да осъществяват дейността си. Организациите с нестопанска цел в целия Съюз съобщават за все по-труден достъп до ресурси, включително публично финансиране, и във все по-голям брой държави членки съществуват опасения по отношение на пропорционалността на строгите правила, които се приемат относно достъпа на организациите с нестопанска цел до чуждестранно финансиране. Благотворителните организации съобщават и за трудности при предоставянето в някои случаи на дарения или безвъзмездни средства. Поради това е необходимо да се установят принципи и стандарти относно

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

финансирането на организациите с нестопанска цел, включително по отношение на достъпа до и използването на частни ресурси и публично финансиране, извършването на икономически дейности и задължението да не се ограничават неправомерно трансграничното финансиране в съответствие със залегналите в Договорите правила относно свободното движение на капитали.

- (36) Член 63 от ДФЕС и членове 7, 8 и 12 от Хартата защитават организациите с нестопанска цел от дискриминационни, ненужни и необосновани ограничения на достъпа до ресурси и свободното движение на капитали в рамките на Съюза. Това се отнася и до способността за търсене, набавяне и използване на ресурси както от местен, така и от чуждестранен произход, което е от съществено значение за съществуването и функционирането на всяко юридическо лице. В съответствие с решението на Съда на ЕС от 18 юни 2020 г. по дело С-78/18, Европейска Комисия/Унгария⁽⁴⁾ ограничения могат да бъдат налагани само в интерес на националната сигурност, обществената безопасност или обществения ред, и следва да бъдат пропорционални на целта за защита на тези интереси и да представляват ограничителни средства с най-малка степен на намеса за постигане на желаната цел. Това се отнася, наред с другото, до ограниченията, произтичащи от правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат в съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност, като се вземат предвид по-специално задълженията за оценка на риска съгласно международното право и правото на Съюза. Поради това държавите членки следва да не прилагат неразумни, с прекомерна степен на намеса или водещи до разстройване на дейността мерки, включително изисквания за докладване, които създават прекомерна или скъпоструваща тежест за организациите. С оглед да се отговори на обществения интерес от осигуряването на прозрачност, по-специално по отношение на организации, които имат влияние върху обществения живот и обществения дебат, организациите с нестопанска цел следва да подлежат на изисквания за докладване и задължения за публично оповестяване по отношение на техните представители и членовете на органите им за управление, разпоредбите на устава им и тяхното финансиране. Такива задължения за отчитане и публично оповестяване не следва да водят до ограничаване на правата и задълженията на организациите с нестопанска цел.
- (37) В практиката на Съда на ЕС се признава прилагането на принципа на свободното движение на капитали за цели от обществен интерес и Съдът на ЕС тълкува основните свободи, залегнали в ДЕС и ДФЕС, като изискване принципът на недискриминация да се прилага за донори и организации от обществен интерес в Съюза, включително по отношение на данъчното третиране на субектите от обществен интерес и техните донори⁽⁵⁾. Следователно когато националното законодателство продължава да дискриминира или да прилага скъпи и обременяващи процедури към неместните организации, това е в противоречие с правото на Съюза.
- (38) Организациите с нестопанска цел и техните членове следва да се ползват изцяло от правото на неприкосновеност на личния живот и на поверителност. Въпреки че защитата, предоставена от правилата на Съюза и националните правила относно обработването на лични данни, вече се прилага за организации с нестопанска цел, следва да се установят минимални гаранции, по-специално по отношение на поверителността на членството на организации с нестопанска цел и публичното оповестяване на поверителна и чувствителна информация. Държавите членки следва да забраняват всякакви форми на наблюдение на организациите с нестопанска цел извън наказателноправната рамка.
- (39) С организациите с нестопанска цел следва да се провеждат консултации своевременно и по съдържателен начин относно въвеждането, прегледа и прилагането на всяко законодателство, политики и практики, които засягат тяхната дейност, включително по отношение на транспонирането и изпълнението на разпоредбите на настоящата директива. За тази цел трябва да се провежда редовен и прозрачен граждански диалог на всички равнища на управление.
- (40) Настоящата директива не засяга правата на работниците, в т.ч. съществуващите права в контекста на несъстоятелност и по отношение на заплатите. От работодателите се изисква да изпълняват задълженията си независимо от формата, под която осъществяват дейност.
- (41) Настоящата директива въвежда минимални стандарти и държавите членки следва да могат да въведат или запазят по-благоприятни разпоредби относно организациите с нестопанска цел, при условие че тези разпоредби не са в противоречие с произтичащите от настоящата директива задължения. Транспонирането на настоящата директива при никакви обстоятелства не следва да предоставя основания за намаляване на равнището на защита, което вече се предоставя на организациите с нестопанска цел съгласно националното право в областите на нейното приложение.

⁽⁴⁾ Решение на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело *Европейска комисия/Унгария*, С-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

⁽⁵⁾ Stauffer: C-386/04 Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften [2006 г.] ECR I-8203; Hein-Persche: C-318/07 Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid [2009 г.] ECR I-359 и Missionswerk: C-25/10 Missionswerk Werner Heukelbach eV/Belgien [2011 г.] 2 C.M.L.R. 35.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (42) В съответствие с член 26, параграф 2 от ДФЕС вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки и услуги. Организацията с нестопанска цел допринасят все повече за развитието на вътрешния пазар, включително чрез участие в трансгранични и транснационални дейности. Поради това член 114 от ДФЕС е подходящото правно основание за приемането на мерките, необходими за установяването и функционирането на вътрешния пазар.
- (43) Настоящата директива зачита, насърчава и защитава основните права и принципи, които обвързват Съюза и неговите държави членки съгласно член 6 от ДЕС, както са признати по-специално в Хартата. Настоящата директива има за цел конкретно да приложи член 12 от Хартата относно правото на свобода на сдружаване и член 11 от Хартата относно правото на свобода на изразяване на мнение и на информация, които следва да се тълкуват в контекста на съответните разпоредби на Европейската конвенция за правата на човека. Поради това е от съществено значение разпоредбите на настоящата директива да се изпълняват и прилагат в съответствие със задължението да не се ограничава неоснователно и да се улеснява упражняването на правото на свобода на сдружаване, на изразяване на мнение и на информация, както и да се гарантира пълното зачитане на други основни права и принципи, включително, наред с другото, на правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото на недискриминация, правото на добра администрация, правото на ефективни правни средства за защита и правото на защита.
- (44) Тъй като целите на настоящата директива, а именно определянето на минимални стандарти за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от настоящата директива могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Цел

Настоящата директива има за цел да осигури общ набор от мерки за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза, за да се създаде благоприятна среда, в която е възможно тези организации да допринасят за функционирането на вътрешния пазар. Тя има за цел да сближи законодателните, нормативни и административни разпоредби на държавите членки по отношение на някои аспекти на целите и дейностите, регистрацията, дейността, финансирането, отчитането и трансграничните дейности на организацията с нестопанска цел.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза.
2. Съгласно настоящата директива понятието „организация с нестопанска цел“ се отнася до доброволни и постоянни сдружения на физически или юридически лица с общ интерес, дейност или цел, както и до организации, които не се основават на членство и чиито активи са предназначени за постигането на конкретна цел, като например фондации, които независимо от формата, под която са установени сдруженията или организацията:
  - а) преследват първостепенна цел, различна от реализирането на печалба, което означава, че ако от дейността на организацията се реализират печалби, те не могат да бъдат разпределяни като такива между нейните членове, учредители или други частни лица, а трябва да се инвестират за постигането на нейните цели;
  - б) са независими, в смисъл че организацията не е част от правителство или административна структура и не е обект на неоправдана намеса от страна на държавата или търговски интереси. Финансиране от правителството не изключва възможността организацията да се счита за независима, ако не се засяга независимостта на функционирането и вземането на решения на организацията;
  - в) се управляват самостоятелно, в смисъл че организацията има институционална структура, която ѝ позволява да упражнява изцяло своите вътрешни и външни организационни функции и да взема важни решения по независим начин и без неоправдана намеса от страна на държавата или други външни участници.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. Настоящата директива се прилага за организации с нестопанска цел, които отговарят на критериите, установени в параграф 2, независимо дали са основани на членство или не и дали са регистрирани или им се предоставя правосубектност съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени.
4. От обхвата на настоящата директива се изключват политическите партии.
5. От обхвата на настоящата директива се изключват профсъюзите и профсъюзните сдружения.
6. Организациите с предимно религиозна, философска или неконфесионална цел са изключени от приложното поле на настоящата директива. Това изключение обаче не се прилага за други организации, които не преследват такава специална цел, а чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални убеждения.

Член 3

Връзка с други разпоредби от правото на Съюза

1. Държавите членки прилагат разпоредбите на настоящата директива в съответствие с правилата на Договорите относно правото на свобода на установяване и на свободно движение на услуги, както и със съответните актове на Съюза, уреждащи упражняването на тези права, включително Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾ относно услугите на вътрешния пазар.
2. Настоящата директива не засяга правото на Съюза и националното право за защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679, както и съответните разпоредби на националното право.

Глава II

Общи задължения

Член 4

Минимални стандарти

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, установени в Съюза, се ползват от минималните гаранции, предвидени в настоящата директива.
2. Ограничения на предвидените в настоящата директива минимални гаранции са допустими само ако са необходими и пропорционални с оглед на постигането на признати от правото на Съюза цели от общ интерес или с оглед на необходимостта да се защитят правата и свободите на други лица.
3. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да въвеждат или запазват по-благоприятни разпоредби относно организациите с нестопанска цел, при условие че тези разпоредби не са в противоречие с произтичащите от настоящата директива задължения.

Член 5

Недискриминация

1. Държавите членки гарантират, че техните закони и административни практики, регулиращи организациите с нестопанска цел, включително по отношение на тяхното учредяване, регистрация, операции, финансиране, финансово и данъчно третиране или мерки за данъчни облекчения и трансгранични дейности, не дискриминират въз основа на мястото на установяване на организацията с нестопанска цел.
2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи организациите с нестопанска цел, включително тяхното учредяване, регистрация, дейност, финансиране и трансгранични дейности, не дискриминират никоя група или физическо лице на каквото и да било основание, като възраст, рождение, цвят на кожата, пол, сексуална ориентация, полова идентичност, здравословно състояние, статут на имиграция или на пребиваване, език, национален, етнически или социален произход, политически или други мнения, физическо или психическо увреждане, имотно състояние, раса, религия, убеждения или друг статут.

Член 6

Опростяване на административните правила

1. Държавите членки опростяват във възможната степен националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, с цел да се гарантира защитата на свободата на сдружаване на всички равнища и да се премахнат всякакви пречки и необоснована дискриминация, които засягат способността на

⁽⁶⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

юридическите или физическите лица или на групи от такива лица, независимо от тяхната националност, да учредяват, регистрират или управляват организации с нестопанска цел на територията на държавата членка, включително например като се даде възможност за достъп до банкови и финансови услуги, както и да се гарантират безопасни и сигурни канали за трансгранични дарения и разпределение на активи както в рамките на Съюза, така и извън него.

2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, имат достъп до схеми за електронна идентификация за целите на провеждането на административни процедури в съответствие със съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ (Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги).

Член 7

Право на добра администрация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че прилагането на националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за отчитане и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, се извършва от определен за целта регулаторен орган, чиито правомощия и функции са ясно определени от закона и се упражняват в съответствие с правото на добра администрация, включително по отношение на правото на заинтересованото лице неговите дела да бъдат разглеждани безпристрастно, справедливо и в разумен срок.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организациите с нестопанска цел, за които е установено, че са в нарушение на националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, получават подходящо уведомление за предполагаемото нарушение и им се дава достатъчна възможност за коригиране на нарушенията от административен характер.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че разпоредбите и практиките за контрол и надзор на организациите с нестопанска цел са предвидени от закона и са пропорционални на легитимните цели, които те преследват. Това задължение включва гарантиране, че тези разпоредби и практики по правило не са по-строги от приложимите за частните предприятия и че тяхното прилагане не води до намеса във вътрешното управление на организациите с нестопанска цел и не води до неоправдана административна или финансова тежест за съответните организации.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че контролът и регистрацията на организациите с нестопанска цел се извършват от определени за целта надзорни органи, чиито правомощия и функции са ясно определени от закона и се упражняват независимо в съответствие с правото на добра администрация, включително по отношение на основанията за евентуални проверки на място и одити, процедурите, продължителността и обхвата на проверките на място и на одитите и правомощията на проверяващите и одитиращите служители.

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на обществеността е предоставена изчерпателна, достъпна и лесно разбираема информация относно националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за отчитане и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, както и относно компетентността, процедурите и функционирането на компетентните регулаторни и надзорни органи.

Член 8

Право на ефективна правна защита

1. Държавите членки гарантират, че всички лица със законен интерес, свързан с учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организации с нестопанска цел, установени, регистрирани или извършващи дейност на територията на държава членка, имат достъп до ефективни механизми за подаване на жалби пред компетентен независим орган, като например омбудсман или националната институция по правата на човека, за да търсят помощ за отстояване на своите права, и имат достъп до ефективни административни и съдебни средства за защита с цел преразглеждане на актовете или решенията, които засягат упражняването на техните права и задължения. Тези лица включват организации с нестопанска цел, техните учредители, директори, членове на персонала и бенефициери на дейностите на организациите с нестопанска цел.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че всяко обжалване или оспорване на решение за забрана или за разпускане на организация с нестопанска цел, за спиране на дейността ѝ или за блокиране на нейните активи по правило има отлагателно действие по отношение на такова решение, освен ако такъв суспензивен ефект води до възпрепятстване на прилагането на наказателноправни разпоредби.
3. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че на организациите с нестопанска цел, притежаващи правосубектност, се предоставя статут на страна с процесуална легитимация пред националните съдилища, включително, когато е приложимо, като трето лице в качеството му на встъпваща страна — свидетел по заварени съдебни производства.
4. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които не притежават правосубектност, могат да бъдат представлявани от определени за целта физически лица пред компетентните национални органи и съдилища с цел достъп до средствата за правна защита, посочени в настоящия член.

Глава III

Регулаторна рамка

Член 9

Цели и дейности

1. Държавите членки гарантират, че свободата на действащите на тяхна територия организации с нестопанска цел да определят своите цели и да извършват дейностите, необходими за постигането на тези цели, може да бъде ограничавана само по изключителни причини, свързани с обществената сигурност. Те премахват всички пречки или ограничения, засягащи способността на организациите с нестопанска цел да преследват такива цели и да извършват такива дейности.
2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел на тяхна територия са свободни да определят обхвата на своите дейности, независимо дали са на местно, регионално, национално или международно равнище.
3. Държавите членки гарантират, че всички формалности, предвидени в техните закони, подзаконови и административни актове и практики, които уреждат учредяването и дейността на организациите с нестопанска цел на тяхна територия, не съставляват неоправдана финансова и административна тежест. По отношение на организациите без членски състав това включва възможността за законно учредяване на такива организации чрез дарение или завет.
4. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел на тяхна територия могат да бъдат членове на друга организация с нестопанска цел, федерация или конфедерация, установени или регистрирани на тяхна територия или на територията на друга държава членка, и гарантират, че това членство не води до никакви неблагоприятни последици за съответната организация.

Член 10

Членство

1. Държавите членки гарантират, че всяко физическо или юридическо лице може да подаде заявление за членство, когато е възможно от гледна точка на правната форма, в организация с нестопанска цел, която е установена, регистрирана или действаща на тяхна територия, съгласно устава и устройствения акт на тази организация, както и да упражнява свободно членските права при спазване на устава на организацията и на регулаторните ограничения.
2. Държавите членки гарантират, че не се прилагат никакви санкции или ограничителни мерки вследствие на членството в организация с нестопанска цел, която е установена, регистрирана или действаща на тяхна територия съгласно националните закони и подзаконови актове или административни практики, освен когато тези последици са резултат от прилагането на наказателноправни разпоредби.
3. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, са свободни да вземат решения относно състава на членството в тях. Това може да включва определянето на специални изисквания към членовете въз основа на разумни и обективни критерии.

Член 11

Устав

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, са свободни да приемат свои устава, устройствени актове и вътрешни правила, включително правила относно вътрешната им управленска структура и назначаването на техните управителни съвети и представители.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи устава на организацията с нестопанска цел, не изискват от организацията с нестопанска цел да предоставят в устава си информация, различна от:

- а) наименованието и адреса (седалището) на организацията;
- б) целите и дейностите на организацията;
- в) правилата за управление на организацията, правомощията на управителните ѝ органи и, по целесъобразност, определянето на лица, които имат право да действат от нейно име;
- г) правата и задълженията на членовете на организацията;
- д) датата на приемане на устава и наименованието и адреса на седалището на учредителите, ако те са юридически лица;
- е) процедурата за изменение на устава; както и
- ж) процедурите за разпускане на организацията или за сливането ѝ с друга организация с нестопанска цел.

3. От организацията с нестопанска цел може да се изисква да разкриват и оповестяват публично, в устава си или чрез годишен доклад, допълнителна информация за своите дейности, функциониране, членовете на органите на управление, представителите на управителните органи и финансиране, доколкото това отговаря на целта от общ интерес по отношение на целите и дейностите на организацията.

Член 12

Правосубектност

1. Държавите членки гарантират, че организацията с нестопанска цел на тяхна територия са свободни да решават дали да придобият правосубектност, независимо от това, че държавите членки могат да предвидят при кои правно-организационни форми организацията придобива правосубектност.

2. Когато организация с нестопанска цел е придобила правосубектност, държавите членки гарантират, че правосубектността на организацията може да бъде ясно разграничена от тази на нейните членове, учредители или на други юридически лица, свързани с тази организация.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че регистрацията, когато такава се изисква, или завършеният учредителен акт са достатъчни като условие, за да могат организацията с нестопанска цел да придобият правосубектност.

4. Държавите членки гарантират, че издаването на предварително разрешение никога не е предварително условие за придобиването на правосубектност от организация с нестопанска цел и за упражняването на съответната ѝ дееспособност.

5. Държавите членки гарантират, че сътрудничеството между групи физически или юридически лица, които нямат за цел придобиването на правосубектност, не се счита за организация с нестопанска цел с правосубектност единствено с цел да бъдат подчинени на националните законови и подзаконови актове или административни практики, и по този начин да регулират или накърняват техните действия, финансиране и трансгранични дейности, освен ако са налице основания да се твърди, че организацията с нестопанска цел е престъпна организация по смисъла на националното право.

Член 13

Регистрация

1. Държавите членки гарантират, че официалната регистрация не е предварително условие или пречка за учредяването или дейността на организацията с нестопанска цел, които са установени или действащи на тяхна територия.

2. Държавите членки гарантират, че процедурите за регистрация на организации с нестопанска цел на тяхна територия са достъпни, лесни за спазване и прозрачни.

3. Държавите членки гарантират, че формалностите, предвидени в националните законови и подзаконови актове или административни практики във връзка с регистрацията на организацията с нестопанска цел, установени на тяхна територия, не съставляват неоправдана административна тежест. Това задължение включва предвиждане на механизъм за мълчаливо одобрение, което се счита за дадено в случай на бездействие на регистриращия орган след изтичането на 30 дни от подаване на заявлението за регистрация, и въздържане от въвеждането на изисквания за пререгистрация и за подновяване на регистрацията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Държавите членки гарантират, че таксите, приложими за регистрацията на организации с нестопанска цел, не надвишават административните разходи за това и в никакъв случай не съставляват неоправдана финансова тежест, като се спазва принципът на пропорционалност.
5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организациите с нестопанска цел, установени на тяхна територия, могат да бъдат регистрирани по електронен път, като същевременно гарантират, че регистрацията е възможна и чрез използване на неелектронни средства.
6. Държавите членки гарантират, че личното явяване пред съд или друг компетентен национален орган за целите на регистрацията на организация с нестопанска цел се изисква само когато е необходимо да се определи самоличността на заявителя.
7. Държавите членки гарантират, че заявителите, които пребивават или имат седалище в друга държава членка и от които се изисква да се явят пред съд или друг компетентен национален орган за целите на регистрацията на организация с нестопанска цел, могат да изпълнят това изискване, като се явят пред компетентния съд или друг компетентен орган в държавата членка, в която пребивават, и че това явяване ще се счита за достатъчно за целите на регистрацията в държавата членка по регистрацията.
8. Държавите членки поддържат база данни на регистрираните организации с нестопанска цел, която е достъпна за обществеността, включително статистическа информация за броя на приетите и отхвърлените заявления, при надлежно спазване на принципите на защита на данните и на правото на неприкосновеност на личния живот.

Член 14

Статут в обществена полза

1. Държавите членки гарантират, че организация с нестопанска цел, установена или регистрирана в държава — членка на Съюза, може да подаде заявление да бъде призната за организация с нестопанска цел, която допринася за обществената полза, и да получи съответния статут, както е предвидено в националните закони и подзаконовни актове или административни практики, единствено въз основа на декларираната или фактическата си цел, структура и дейности, свързани с територията на държавата членка, предоставяща статута.
2. Държавите членки приемат националните закони и подзаконовни актове или административни практики, които са необходими, за да се позволи на организациите с нестопанска цел да бъдат признати за организации с нестопанска цел, които допринасят за обществената полза, и им предоставят съответен статут, ако са изпълнени следните кумулативни условия:
  - a) целта и реалните дейности на организацията преследват общественополезна цел, която служи на благосъстоянието на обществото или на част от него, и следователно е от полза за общественото благо, освен когато това преследване е системно и пряко насочено в полза на структурите на конкретна политическа партия. Следните цели, наред с другото, се считат за насочени към обществена полза:
    - i) изкуство, култура или опазване на историческото наследство;
    - ii) опазване на околната среда и действия във връзка с изменението на климата;
    - iii) насърчаване и защита на основните права и ценностите на Съюза, включително демокрацията, принципите на правовата държава, премахването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, религия, увреждания, сексуална ориентация или други основания;
    - iv) социална справедливост, социално приобщаване и предотвратяване или облекчаване на бедността;
    - v) хуманитарна подкрепа и хуманитарна помощ, включително помощ при бедствия;
    - vi) помощ за развитие и сътрудничество за развитие;
    - vii) закрила, помощ и подкрепа за уязвими групи от населението, включително деца, възрастни хора, хора с увреждания, лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, и бездомни лица;
    - viii) защита на животни;
    - ix) наука и научни изследвания и иновации;
    - x) образование, обучение и участие на младежите;
    - xi) насърчаване и защита на здравето и благосъстоянието, включително предоставяне на медицински грижи;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- xii) защита на потребителите;
  - xiii) любителски спортове и тяхното популяризиране.
- б) финансовият положителен резултат от каквато и да е икономическа или друга носеща приходи дейност, реализиран от организацията с нестопанска цел, се използва единствено за насърчаване на обществените цели на организацията;
- в) в случай на разпускане на организация с нестопанска цел да бъдат предвидени законови гаранции, че всички нейни активи ще продължат да служат на обществените цели;
- г) членовете на ръководните структури на организацията, в които не участват нейни служители, не могат да получават възнаграждение, а единствено подходящо обезщетение за разходи.
3. Държавите членки гарантират, че на организация с нестопанска цел, призната като такава, която допринася за обществената полза, и на която е предоставен съответен статут съгласно националните закони и подзаконови актове или административни практики, този статут може да бъде отнет само ако компетентният регулаторен орган е представил достатъчно доказателства, че организацията с нестопанска цел вече не отговаря на условията, установени в параграф 2.

Член 15

Прекратяване на дейността, забрана и разпускане

1. Държавите членки гарантират, че съществуването на организация с нестопанска цел може да бъде прекратено единствено с решение на нейните членове или със съдебно решение.
2. Държавите членки гарантират, че принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане на организация с нестопанска цел може да настъпи единствено вследствие на нарушения на националното право, които не могат да бъдат коригирани или отстранени.
3. Държавите членки гарантират, че принудително прекратяване на дейността, забрана и разпускане на организация с нестопанска цел могат да бъдат последица единствено от несъстоятелност, неизвършване на дейност за продължителен период от време или тежко нарушение, противоречащо на обществената сигурност, както е признато от правото на Съюза.
4. Държавите членки гарантират, че отделни нарушения на учредители, директори, служители или членове на организация с нестопанска цел, когато не действат от името на организацията, по правило не водят до принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане на организацията.
5. Защитата, предвидена в настоящия член, се прилага и при спиране на дейността на организация с нестопанска цел, когато спирането може да доведе до блокиране на дейността на организацията, равнозначно на нейното прекратяване.

Глава IV

Равно третиране и мобилност

Член 16

Равно третиране

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, действащи в тяхната юрисдикция, които са установени или регистрирани в друга държава членка, се третират еднакво с организациите с нестопанска цел, установени или регистрирани в тяхната юрисдикция, включително по отношение на достъпа до услуги, като банкови услуги, на издаването на разрешения и, когато е приложимо, на финансовото и данъчното третиране при условията на приложимите национални закони и подзаконови актове и административни практики, както и по отношение на достъпа до финансиране за дейности, които се извършват в юрисдикцията на държавата членка или са в полза на общественото благо на държавата членка.
2. За целите на параграф 1 държавите членки не изискват от организациите с нестопанска цел, установени или регистрирани в друга държава членка, но действащи в тяхната юрисдикция, да представят каквото и да било друго доказателство освен доказателство за установяването или регистрацията като организация с нестопанска цел в друга държава членка.

Член 17

Принцип на безпристрастно третиране

Държавите членки гарантират, че националните правила, уреждащи режима на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, не водят до неоправдана дискриминация, основана единствено на политическата целесъобразност на целта, сферата на дейност или източниците на финансиране на организацията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 18

Трансгранична мобилност и приемственост

1. Държавите членки премахват всички пречки, които накърняват упражняването на правото на свободно установяване, на свободно движение на услуги и на свободно движение на капитали на тяхна територия от организации с нестопанска цел, установени или регистрирани в друга държава членка. Това не засяга правото на държавите членки да изискват, при предоставянето на официален статут на организация с нестопанска цел, тази организация да е придобила правосубектност или да е включена в национален регистър в съответствие със законодателството на държавата членка, в която е установена и/или възнамерява да извършва дейност.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организация с нестопанска цел, регистрирана в друга държава членка, има правото:
  - a) да премести седалището си на тяхна територия, без да е необходимо да учредява или да се регистрира като ново юридическо лице;
  - b) да има достъп до опростена процедура за регистрация, която включва признаване на информацията и документацията, които вече са били предоставени от организацията с нестопанска цел на държавата членка, в която тя е била регистрирана преди това.

Член 19

Трансгранични преобразувания и сливания

1. Държавите членки гарантират, че организация с нестопанска цел, установена или регистрирана на тяхна територия, може да се преобразува или да се слее с друга организация с нестопанска цел, установена или регистрирана в друга държава членка, без това сливане или преобразуване да води до принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане, или до спиране на дейността на организацията.
2. Държавите членки гарантират, че в случай на преобразуване или сливане по смисъла на параграф 1 преобразуващата или сливащата се организация с нестопанска цел е свободна да открие бюро или да започне дейност в държавата членка по местоназначение.
3. Държавите членки определят правноорганизационната форма на преобразуваната или сляла се организация въз основа на принципа на еквивалентност.
4. Държавите членки гарантират, че ако организацията с нестопанска цел, която е възникнала в резултат от преобразуване или сливане по параграф 1, не спази условията и изискванията, установени в националните закони и подзаконови актове или административни практики на приемащата държава членка, на същата организация се дава разумен срок за предприемане на необходимите мерки за узаконяване на нейното положение.
5. Държавите членки гарантират, че нито трансграничното преобразуване, нито сливанията подкопават правата на работниците или профсъюзите или условията на труд. Те гарантират, че в съответствие с приложимите колективни трудови договори и националното право и правото на Съюза задълженията на работодателите по отношение на работниците и кредиторите продължават да се изпълняват, като работниците, доброволците, профсъюзите и представителите на работниците биват надлежно информирани и консултирани. Колективните трудови договори и правата на представителство на работниците в управителните съвети се зачитат и запазват, когато е приложимо.

Глава V

Финансиране

Член 20

Набиране на средства и свободно използване на активи

1. Държавите членки премахват всички пречки, които накърняват способността на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, да привличат, получават, да се разпореждат със или да даряват ресурси, включително финансови, непарични и материални, или да привличат или получават човешки ресурси от или към всякакъв източник, включително местни, чуждестранни или международни образувания, било то публични органи, частни лица или частни образувания.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконови актове или административни практики не водят до различно третиране на организациите с нестопанска цел въз основа на източниците или на предназначението на тяхното финансиране.
3. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел имат право да притежават в собственост и да се разпореждат свободно с имущество и активи при условията на националното законодателство, приложимо за подобни субекти под тяхна юрисдикция.
4. Държавите членки свеждат до минимум административната тежест по отношение на трансграничното разпределение на активите и дават възможност на организациите с нестопанска цел да генерират печалби за реинвестиране в благотворителни проекти.

Член 21

Публично финансиране

1. Държавите членки гарантират, че публичното финансиране се предоставя и разпределя на организациите с нестопанска цел чрез ясни, прозрачни и недискриминационни процедури.
2. Параграф 1 се прилага и за финансирането от Съюза, отпускано от държавите членки в рамките на споделеното управление по реда и при условията на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾.

Член 22

Трансгранично финансиране

1. В съответствие с правилата на Съюза относно свободното движение на капитали държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, не са поставени в неблагоприятно положение като последица от набирането или получаването на финансиране от физически или юридически лица, пребиваващи или установени в Съюза или в ЕИП, но извън тяхната територия.
2. В съответствие с правилата на Съюза относно свободното движение на капитали държавите членки гарантират, че физическите или юридическите лица не са поставени в неблагоприятно положение като последица от предоставянето на финансиране на организации с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност извън тяхната територия.

Член 23

Стопански дейности

Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, са свободни да извършват всякакви позволени от закона икономически, стопански или търговски дейности, при условие че тези дейности подпомагат пряко или косвено техните нестопански цели, при спазване на изискванията за лицензиране или на регулаторните правила, които са общоприложими за съответните дейности съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики.

Член 24

Докладване и прозрачност на финансирането

1. Държавите членки гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики, не са ненужно обременяващи и са пропорционални на размера на организацията и на обхвата на нейните дейности, като се взема предвид стойността на нейните активи и приходи.
2. За целите на параграф 1 държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики за борба с изпирането на пари и с финансирането на тероризма, включително тези, с които се изпълняват задължения съгласно правото на Съюза и международни задължения, се основават на целенасочена и актуална основана на риска оценка на сектора и на съответните организации и не водят до непропорционални изисквания или до неоправдано ограничаване на достъпа на организациите с нестопанска цел до финансови услуги.
3. Съгласно член 11, параграф 3 организациите с нестопанска цел докладват ежегодно за отчетите си и оповестяват публично тези доклади. Тези доклади включват информация за финансирането, получено през предходната календарна година, информация за произхода и стойността на финансирането, кредити, банкови заеми и дарения или безвъзмездни парични средства или имущество.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Държавите членки гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконовни актове и административни практики, не водят до разлика в третирането на тези организации или ограничения на правата или задълженията им въз основа на източниците на финансиране на организацията или на техните цели или дейности.

Глава VI

Поверителност

Член 25

Поверителен характер на членството

1. Когато организацията с нестопанска цел е с членски състав, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че информацията относно членовете може да остане поверителна.
2. Държавите членки гарантират, че информация за физически лица — членове на организация с нестопанска цел, може да бъде достъпна за компетентен държавен орган само когато такъв достъп е необходим за целите на публично наказателно разследване на престъпления, наказуеми с лишаване от свобода за максимален срок, не по-малък от една година, и след решение на независим съд.

Член 26

Поверителна и чувствителна информация

1. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконовни актове и административни практики не изискват от организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, да разкриват публично поверителна и чувствителна информация, като например лични данни, свързани с персонала, доброволците, членовете, учредителите или донорите на организацията.
2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са създадени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, имат достъп до ефективни средства за правна защита с цел предотвратяване на или получаване на обезщетение за незаконно придобиване, използване или разкриване на тяхна поверителна или чувствителна информация.
3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че защитата срещу незаконно придобиване, използване или разкриване на поверителна или чувствителна информация на организации с нестопанска цел съгласно настоящия член се прилага по отношение на проверки на място, одити и всякакви други контролни дейности, извършвани от компетентните органи.

Член 27

Надзор

Държавите членки гарантират, че не подлагат организациите с нестопанска цел на неоправдано и непропорционално наблюдение, по-специално на техните операции или комуникации, или на тези на учредителите на организацията, на членовете на управителните ѝ структури, на други членове, на персонал, на доброволци, на донори или на други свързани с нея частни лица, освен когато това е оправдано от съображения за обществена сигурност.

Глава VII

Заключителни разпоредби

Член 28

По-благоприятно третиране и клауза за запазване на равнището на защита

1. Държавите членки могат да приемат или запазят разпоредби, които предоставят на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, по-благоприятно третиране от предписаното в настоящата директива.
2. Изпълнението на настоящата директива не може да бъде основание за намаляване на равнището на защита, което е вече предоставено съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, включително по отношение на основните права, в областите на нейното приложение.

Член 29

Транспониране

1. До ... [1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива] държавите членки приемат и публикуват мерките, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки се консултират своевременно, по прозрачен и съдържателен начин с организациите с нестопанска цел, които вече са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, относно транспонирането и прилагането на разпоредбите на настоящата директива.

Член 30

Докладване, оценка и преглед

1. Държавите членки предоставят на Комисията цялата имаща отношение информация относно изпълнението и прилагането на настоящата директива. Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението и прилагането на настоящата директива не по-късно от три години след крайния срок за нейното транспониране.

2. Като взема предвид доклада си, представен съгласно параграф 1, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на въздействието на националното право, с което се транспонира настоящата директива, не по-късно от три години след срока за транспонирането ѝ. В доклада се прави оценка на начина, по който действа настоящата директива, и се разглежда необходимостта от допълнителни мерки, включително, когато е целесъобразно, от изменения с оглед по-нататъшна хармонизация на националното право, приложимо за организациите с нестопанска цел.

3. Комисията огласява публично и в леснодостъпна форма посочените в параграфи 1 и 2 доклади.

Член 31

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0045

Овластяване на европейската младеж: трудовата заетост и социалното възстановяване след пандемията**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно овластяването на европейската младеж: заетост след пандемията и социално възстановяване (2021/2952(RSP))**

(2022/C 342/18)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 2, член 3 и член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид член 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 14, 15, 32 и 34 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права, и по-специално принципи 1, 3 и 4,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и нейното влизане в сила на 21 януари 2011 г. в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, подписана и ратифицирана от ЕС и всички негови държави членки ⁽¹⁾, и по-специално член 27 от нея относно работата и заетостта,
- като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и с последиците от нея ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2020 г. относно гаранцията за младежта ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 февруари 2021 г. относно последиците от COVID-19 за младежта и спорта ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 май 2021 г. относно правото на информиране на Парламента във връзка с текущата оценка на националните планове за възстановяване и устойчивост ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно силна социална Европа за справедливи промени,
- като взе предвид своята резолюция от 10 октомври 2019 г. относно многогодишната финансова рамка за периода 2021 — 2027 г. и собствените ресурси: време е да се отговори на очакванията на гражданите ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 10 юни 2021 г. относно възгледите на Парламента за текущата оценка на националните планове за възстановяване и устойчивост, извършвана от Комисията и Съвета ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 29 април 2021 г. относно Европейската гаранция за децата ⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята позиция от 8 юни 2021 г. относно позицията на Съвета на първо четене с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35.⁽²⁾ ОВ C 316, 6.8.2021 г., стр. 2.⁽³⁾ ОВ C 395, 29.9.2021 г., стр. 101.⁽⁴⁾ ОВ C 465, 17.11.2021 г., стр. 82.⁽⁵⁾ ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 184.⁽⁶⁾ ОВ C 202, 28.5.2021 г., стр. 31.⁽⁷⁾ ОВ C 67, 8.2.2022 г., стр. 90.⁽⁸⁾ ОВ C 506, 15.12.2021 г., стр. 94.⁽⁹⁾ ОВ C 67, 8.2.2022 г., стр. 186.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид доклада на Международната организация на труда от 21 октомври 2021 г., озаглавен „Младежка заетост по време на COVID-19“,
- като взе предвид доклада на Срещата на европейската младеж през 2021 г., озаглавен „Доклад за младежките идеи за Конференцията за бъдещето на Европа“,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет относно Европейската година на младежта (ЕУУ) 2022 г.,
- като взе предвид доклада на Eurofound от 9 ноември 2021 г., озаглавен „Въздействие на COVID-19 върху младите хора в ЕС“,
- като взе предвид доклада на Европейския младежки форум от 17 юни 2021 г., озаглавен Beyond Lockdown: the „pandemic scar“ on young people (Отвъд ограничителните мерки: „белегът на пандемията“ върху младите хора) ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид резолюцията на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: Стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019 — 2027 г. ⁽¹²⁾, по-специално частта относно европейските цели за младежта,
- като взе предвид доклада на Комисията от 12 октомври 2021 г. относно заетостта и социалното развитие в Европа, озаглавен „Към силна социална Европа след кризата с COVID-19: намаляване на различията и преодоляване на въздействието върху разпределението“,
- като взе предвид Препоръката на Съвета от 30 октомври 2020 г., озаглавена „Мост към работни места — укрепване на гаранцията за младежта“ ⁽¹³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 октомври 2021 г. относно положението на хората на изкуството и възстановяването на сектора на културата в ЕС ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 февруари 2021 г. относно съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост ⁽¹⁵⁾,
- с като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г. относно справедливи условия на труд, права и социална закрила за работещите през платформи — нови форми на заетост, свързани с развитието на цифровите технологии ⁽¹⁶⁾,
- като взе предвид доклада на Срещата на европейската младеж през 2021 г., озаглавен „Доклад за младежките идеи за Конференцията за бъдещето на Европа“,
- като взе предвид въпросите към Съвета и Комисията относно овластяването на европейската младеж: заетост след пандемията и социално възстановяване (О-000075 — В9-0002/2022 и О-000077 — В9-0003/2022),
- като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по заетост и социални въпроси,

⁽¹⁰⁾ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

⁽¹¹⁾ Мохон, D., Bacalso, C. и Șerban, A. M., Beyond the pandemic: The impact of COVID-19 on young people in Europe (Отвъд пандемията: Въздействието на COVID-19 върху младите хора в Европа), Европейски младежки форум, Брюксел, 2021 г.

⁽¹²⁾ ОВ С 456, 18.12.2018 г., стр. 1.

⁽¹³⁾ ОВ С 372, 4.11.2020 г., стр. 1.

⁽¹⁴⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0430.

⁽¹⁵⁾ ОВ С 465, 17.11.2021 г., стр. 110.

⁽¹⁶⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0385.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- А. като има предвид, че пандемията от COVID-19 оказва опустошително въздействие върху свързаното със заетостта и социалното положение на младите хора в Европа, като възможностите за личностно развитие намаляха или временно бяха преустановени, равнището на заетост спадна и следователно броят на незаетите с работа, учене или обучение млади хора нарасна; като има предвид, че личните доходи на младите хора са намалели значително, а рискът от бедност и социално изключване се е увеличил; като има предвид, че шансовете им за бъдещо участие на пазара на труда са изложени на риск; като има предвид, че са необходими незабавни действия, за да се гарантират и подобрят бъдещето и благосъстоянието на младите хора; като има предвид, че процентът на младежката безработица е 15,9 % — 2,5 пъти по-висок от процента на общата безработица;
- Б. като има предвид, че се очаква нивото на бедност да се увеличи като резултат от пандемията от COVID-19; като има предвид, че в държавите, които бяха особено силно засегнати по време на финансовата криза през 2007 — 2008 г., отново се наблюдава повишаване на младежката безработица над средното равнище; като има предвид, че жените, младите хора, възрастните хора, хората с увреждания и големите семейства са по-силно застрашени от тази тенденция; като има предвид, че икономическата прогноза на Комисията за есента на 2022 г. показва обещаващи цифри със спад в безработицата и очаквано възстановяване на пазарите на труда през 2022 г. до равнищата отпреди пандемията; като има предвид, че кризата продължава да засяга по-специално младите хора; като има предвид, че през първото тримесечие на 2021 г. броят на младите работници е намалял, както и като има предвид, че през 2022 г. и 2023 г. се очаква да бъдат създадени 3,4 милиона работни места ⁽¹⁷⁾ и ще бъде от съществено значение да се гарантира участието на младите хора в тези нови възможности за заетост; като има предвид, че понастоящем все по-голям брой млади хора разчитат на това да живеят в дома на родителите си, за да се защитят от бедност; като има предвид, че 29 % от домакинствата, в които съжителстват три поколения, са изложени на риск от бедност, а 13 % изпитват сериозни лишения;
- В. като има предвид, че групите държави преди кризата с COVID-19 до голяма степен продължават да съществуват, включително по отношение на процента на незаетите с работа, учене или обучение;
- Г. като има предвид, че през 2020 г. процентът на незаетите с работа, учене или обучение сред жените е средно 1,3 пъти по-висок, отколкото при мъжете; като има предвид, че разликата в равнищата на незаетите с работа, учене или обучение при жените и мъжете е особено висока в източноевропейските държави поради семейните отговорности; като има предвид, че вероятността за попадане в категорията на незаетите с работа, учене или обучение намалява все повече с повишаването на образователната степен; като има предвид, че в южните и средиземноморските държави делът на дълготрайно безработните лица и обезкуражените работници е по-висок в групата на незаетите с работа, учене или обучение;
- Д. като има предвид, че младите хора са основата за устойчив икономически и социален просперитет за Европа и са ключов приоритет за ЕС, както се потвърждава от Европейската стратегия за младежта и засилената гаранция за младежта, и следователно заслужават приоритетни мерки за тяхната подкрепа, защита, насоки и приобщаване, както и създадени за тях възможности;
- Е. като има предвид, че загубите на работни места в резултат на пандемията от COVID-19 бяха по-високи във възрастовата група 15 — 24 години, отколкото във възрастовата група 25 — 29 години, по-специално сред жените; като има предвид, че младите хора бяха особено засегнати от факта, че работното време беше намалено повече от заетостта като цяло; като има предвид, че броят на безработните отразява само малка част от загубените работни места по време на кризата с COVID-19, тъй като много млади хора, загубили своята работа, често не отговарят на условията за обезщетения при безработица или друг вид подпомагане на доходите;
- Ж. като има предвид, че подобряването на гражданското участие на младите хора е цел на стратегията на ЕС за младежта (2019 — 2027 г.);
- З. като има предвид, че процентът на нестандартна заетост е много висок сред младите хора, като 43,8 % от младите хора в ЕС извършват временна работа;
- И. като има предвид, че през септември 2021 г. председателят г-жа Фон дер Лайен обяви предложение за определяне на 2022 г. за ЕУУ, за да се помисли за перспективите на младите хора в Европа и да се постави акцент върху европейските, националните, регионалните и местните политики и законодателните предложения, които създават възможности за младите хора в целия ЕС; като има предвид, че това предложение следва да предостави истински и ефективен стимул за подобряване на условията на труд на младите хора в ЕС;

⁽¹⁷⁾ Генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“, Европейска икономическа прогноза — есен 2021 г., Европейска комисия, 2021 г.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Й. като има предвид, че психичното здраве на младите хора се влоши значително по време на пандемията, като проблемите, свързани с психичното здраве, се удвоиха в няколко държави членки в сравнение с равнищата от преди кризата; като има предвид, че през пролетта на 2021 г. 64 % от младите хора във възрастовата група 18 — 34 години бяха изложени на риск от депресия отчасти вследствие на липсата на перспективи за заетост, образование и на финансови перспективи в дългосрочен план, както и в резултат на самота и социална изолация; като има предвид, че девет милиона юноши в Европа (на възраст 10 — 19 години) живеят с психични разстройства, като повече от половината от случаите са свързани с тревожност и депресия; като има предвид, че влошаването на психичното здраве може да бъде отпадено на прекъсването на достъпа до услуги в областта на психичното здраве и повишаването на работната натовареност, както и на кризата на пазара на труда, която засегна непропорционално младите хора; като има предвид, че 19 % от момчетата на възраст 15 — 19 години в ЕС страдат от психични разстройства, следвани от повече от 16 % от девойките на същата възраст; като има предвид, че самоубийствата са втората водеща причина за смърт сред младите хора в Европа;
- К. като има предвид, че децата, които растат в условия на недостиг на ресурси и несигурна семейна среда, е по-вероятно да изпаднат в бедност и социално изключване с трайни последици за своето развитие и по-нататъшно съзряване, да нямат достъп до адекватни умения и да разполагат с ограничени възможности за заетост, което води до един порочен кръг на междупоколенческа бедност; като има предвид, че Съюзът може да играе ключова роля в цялостната борба срещу детската бедност и социалното изключване на децата; като има предвид, че целта на Европейската гаранция за децата е да предотвратява и да се бори с бедността и социалното изключване чрез гарантиране на свободен и ефективен достъп за децата в нужда до ключови услуги, например образование и грижи в ранна детска възраст, образователни и училищни дейности, здравеопазване, здравословно хранене и поне едно здравословно ястие през всеки учебен ден, както и подходящо жилищно настаняване;
- Л. като има предвид, че публикувано през септември 2021 г. глобално проучване, ръководено от университета в Бат и проведено в 10 държави, показва, че почти 60 % от младите хора заявяват, че се чувстват много или изключително обезпокоени от извънредното положение по отношение на климата, като повече от 45 % от интервюираните посочват, че чувствата им по отношение на климата се отразяват на ежедневието им живот, а три четвърти заявяват, че считат бъдещето за плашещо; като има предвид, че 83 % изразяват съгласие, че не сме се погрижили за планетата, а 65 % считат, че правителствата не са оправдали надеждите на младите хора;
- М. като има предвид, че гражданското участие предлага доказани ползи за благосъстоянието на хората чрез разширяване на социалната им мрежа, предоставяне на повече възможности за икономическа, социална и физическа активност и намаляване на риска от развиване на психични разстройства;
- Н. като има предвид, че в контекста на последиците от пандемията цяло поколение млади хора на изкуството и работещи в сферата на културата ще изпитват затруднения да намерят мястото си в нашите общества; като има предвид, че хората на изкуството и работещите в сферата на културата и творчеството обикновено имат нетипични модели на работа и често им липсва подходяща социална закрила, особено в трансграничен контекст, което често води до изключването им от плащанията на пенсии, здравни грижи и обезщетения за безработица; като има предвид, че липсата на колективно договаряне за самостоятелно заетите хора на изкуството и за работещите в областта на културата и творчеството допълнително подковава тяхната позиция на пазара на труда и води до липса на адекватна социална закрила;
- О. като има предвид, че хората на изкуството и специалистите в областта на културата от малцинствени групи, включително жените, младите хора, представителите на етнически и географски малцинства, хората с уязвим социално-икономически произход, хората с увреждания и ЛГБТИК+ лицата, имат по-ограничен достъп до художествени и културни кариери и са най-силно засегнати от последиците от пандемията;
- П. като има предвид, че Европейският социален фонд плюс (ЕФС+) е основният европейски фонд, който има за цел подобряване на достъпа на младите хора до заетост, насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение чрез общо и професионално образование и обучение до висше образование, включително чрез насърчаване на ученето през целия живот и улесняване на мобилността с учебна цел, както и чрез насърчаване на социалната интеграция на младите хора в риск от бедност и социално изключване, в т.ч. най-нуждаещите се млади хора;
- Р. като има предвид, че основният елемент на NextGenerationEU — Механизмът за възстановяване и устойчивост (МВУ) — представлява инструмент на ЕС от историческо значение за подпомагане на държавите членки да смекчат икономическото и социалното въздействие на COVID-19 чрез реформи и инвестиции в шест стълба, един от които е посветен на реформите и инвестициите в децата и младите хора;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- С. като има предвид, че трудовото и социалното приобщаване на младите хора се отнася до равния им достъп до качествена, стабилна и носеща приходи заетост, до достойно и финансово достъпно жилищно настаняване и подходящо хранене, качествени услуги на здравеопазване и профилактика, включително опазване на психичното здраве и минимални стандарти на цифрова инфраструктура; като има предвид, че инициативите за образование и развитие на умения, доброволството, качествените стажове и програмите за учене през целия живот са от съществено значение за гарантиране на равни възможности и достъп до пазарите на труда, като същевременно позволяват на младите хора да започнат своя живот в зряла възраст със сигурност;
- Т. като има предвид, че предишната финансова криза показва, че ако на младите хора не бъдат осигурени качествени стажове и работни места — въз основа на писмени споразумения и достойни условия на труд, включително заплата, гарантираща жизнен минимум, професионални консултации, ориентиране и допълнително обучение — отново ще възникне висок риск те да бъдат принудени да приемат несигурни работни места, да напуснат страната си, за да си намерят работа, или да се запишат за образование или обучение, въпреки че всъщност търсят постоянна работа на пълно работно време;
- У. като има предвид, че е известно, че инвестициите в младите хора, по-специално инвестициите със социално въздействие, оказват положително въздействие върху заетостта и участието на младите хора в обществото и водят до измерима социална и финансова възвръщаемост на инвестираните средства, насърчавайки икономическото развитие, като същевременно постигат социални цели; като има предвид, че съществуващите инструменти и механизми трябва да бъдат прилагани в еднаква степен, а новите инструменти следва да бъдат допълнително разглеждани;
- Ф. като има предвид, че политическите бариери в областта на труда и социалното приобщаване на младите хора могат да доведат до дублиране на разходите, ако координацията между държавите членки и съответните заинтересовани страни е в своето начало и няма постоянни структури, които могат да координират различните участници, да постигат максимален ефект, да гарантират, че няма пропуски в обхвата, и да насърчават иновациите;
- Х. като има предвид, че съществуващите инициативи и политики, като например засилената гаранция за младежта, Европейският младежки диалог и Европейският корпус за солидарност, както и нови предложения, като например ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve — стреми се, учи, овладей, постигай), трябва да достигнат до младите хора и да се справят с предизвикателствата, свързани с младежта, през 2022 г., като например младежката безработица; като има предвид, че тези инициативи и политики следва да включват активни и пасивни политики на пазара на труда, ефективен достъп до мерки за социално приобщаване и до социални, здравни и жилищни услуги за младите хора; като има предвид, че Европейският център за развитие на професионалното обучение заключи, че не всяко „чиракуване“ и възможности за обучение са с високо качество и че не всички „чираци“ имат право на заетост или права на социална закрила; като има предвид, че в своята резолюция от 8 октомври 2020 г. Парламентът изрази загриженост относно качеството на предложенията, предлагани в рамките на засилената гаранция за младежта, и подчерта, че стажовете и възможностите за работа, предоставяни в рамките на нови и съществуващи програми и инициативи, трябва да бъдат платени и ограничени по продължителност и количество, така че младите хора да не бъдат блокирани в безкрайни повтарящи се стажове и използвани като евтина или дори безплатна работна ръка без социална закрила и пенсионни права; като има предвид, че проучванията показват, че настоящото поколение млади хора намират първата си истинска работа в началото на тридесетте си години;
- Ц. като има предвид, че непрекъснатото развитие на нови хоризонтални умения сред младите хора, като например цифрови умения, както и развитието на умения с икономически потенциал, като например екологосъобразни или предприемачески умения, е от ключово значение за един здрав, приобщаващ и ориентиран към бъдещето европейски пазар на труда, и следва да създаде достъп за всеки млад европейец до качествена заетост; като има предвид, че същото се отнася за професионалното образование, търговските и житейските умения; като има предвид, че 40 % от работодателите не могат да намерят хора с необходимите умения, за да запълнят своите свободни работни места; като има предвид, че ЕС трябва да преодолее всички форми на несъответствие между търсените и предлаганите умения, за да използва ефективно своя човешки капитал; като има предвид, че младежката безработица се е превърнала в сериозен икономически и обществен проблем в много държави на ЕС⁽¹⁸⁾; като има предвид, че на всички следва да се предостави достъп до подходяща цифрова инфраструктура и обучение по цифрови умения, за да се преодолеят различията по отношение на цифровата грамотност сред младите хора и да се гарантират равни възможности за всички в образователната система и на пазара на труда; като има предвид, че за създаването на здравословен живот и равновесие между професионалния и личния живот за младите хора също толкова важни са и социалните умения като критично мислене, работа в екип и межкултурно общуване;

⁽¹⁸⁾ Eichhorst, W., Hinte H. и Rinne, U., Документ за политиката № 65 на Института за изследване на бъдещето на труда (IZA): Youth Unemployment in Europe: What to Do about It? (Младежка безработица в Европа: какво да се направи по въпроса?), *Interconomics*, 2013, 48 (4), стр. 230 — 235.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Ч. като има предвид, че участието на младите хора в работата с младежта, социалните движения, младежките организации и социалното предприемачество е от ключово значение за създаването на нови решения; като има предвид, че участието на частни субекти, дружества и стопанския сектор е необходимо, за да се подобри преходът от образование към пазара на труда и да се осигури непрекъснат достъп до обучение за повишаване на квалификацията и преквалификация и учене през целия живот за младите хора;
- Ш. като има предвид, че дискриминацията срещу младите хора като цяло продължава да бъде проблем в ЕС, като млади жени и млади хора от уязвими групи често са изправени пред дискриминация на основата на техния пол, етнически произход (например роми), сексуална ориентация и идентичност, увреждане или неблагоприятен социално-икономически произход и са изложени на много по-голям риск от безработица, бедност сред работещите и социално изключване;
- Щ. като има предвид, че младите хора в Европа и техните представители и организации, включително професионалните съюзи, са активни в организирането на пълноценно участие на младежите и в изготвянето на политически препоръки с решения за подобряване на трудовата и социалната интеграция, включително чрез участието им като част от Конференцията за бъдещето на Европа; като има предвид, че те трябва да се считат за основни партньори при съвместното създаване, изпълнението и оценяването на ЕУУ и след това;
- АА. като има предвид, че възможностите за заетост за много от горепосочените групи, особено за младите хора с увреждания и младежите, принадлежащи към ромските или пътуващите общности, са силно ограничени от трудности при достъпа до висококачественото образование, от което се нуждаят, за да бъдат подходящо подготвени за съвременния пазар на труда;
- АБ. като има предвид, че младите хора са жизненоважен актив за възстановяването и развитието на всички региони на ЕС, по-специално на най-отдалечените региони; като има предвид, че в Майот половината от населението е на възраст под 18 години, докато във Френска Гвиана един от двама жители е на възраст под 25 години;
- АВ. като има предвид, че през 2016 г. една трета от управителите на земеделски стопанства в ЕС са били на възраст 65 или повече години и едва 11 % от управителите на земеделски стопанства в ЕС са били млади земеделски стопани на възраст под 40 години;
- АГ. като има предвид, че селскостопанският сектор и земеделските стопанства в ЕС представляват гръбнакът на нашата икономика; като има предвид, че за да се гарантира продоволствена сигурност и да се допринесе за екологичния преход, е от решаващо значение младите хора да бъдат привлечени в селското стопанство;
- АД. като има предвид, че обезлюдяването на селските райони и масовото изселване на младите хора в градските райони показват, че е необходимо да се намерят решения и да се вземат предвид краткосрочни, средносрочни и дългосрочни стратегии за задържане на младите хора в селските райони;
- АЕ. като има предвид, че на твърде много млади хора с увреждания се предлага работа само в защитени работни места, докато в някои държави членки не им се предлагат същите права на работници и на заплата като на хората на отворения пазар на труда;
- АЖ. като има предвид, че в доклада за младежките идеи за Конференцията за бъдещето на Европа, изготвен по време на Срещата на европейската младеж през 2021 г. се стига до заключението, че:
- младите хора изискват подкрепа с цел обучение и оправомощаване на експерти по психично здраве в училищата;
  - безработицата сред младите хора следва да бъде приоритет за ЕС и неплатените стажове трябва да бъдат прекратени, независимо от образователния произход и социалния статус; младежките организации и работодателите следва да работят заедно, за да достигнат до потенциалните „преждевременно напускащи училище“ и да ги информирани за техните възможности; също така на държавите членки следва да се предостави помощ за организиране на чиракуване за търсещите убежище лица;
  - никой не бива да бъде изоставен в цифровия свят и всички поколения трябва да бъдат образовани да използват внимателно цифровото си присъствие; цифровата грамотност следва да бъде включена в учебните програми;
  - ЕС следва да разпредели повече финансиране, за да се даде възможност на всички млади европейци да участват в неформалното образование и да се създаде платформа за свързване на учителите и доставчиците на услуги, които могат да предоставят експертен опит по теми от значение за съвременния живот;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

1. приветства факта, че председателят г-жа Фон дер Лайен определи 2022 г. за ЕУУ; счита, че 2022 г. следва да предостави допълнителен стимул за правилното и цялостно изпълнение на европейската стратегия за младежта чрез амбициозни действия за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени младите хора, по-специално поради отрицателните последици от продължаващата пандемия от COVID-19, и чрез конкретно прилагане на други съществуващи инструменти, например засилената гаранция за младежта за борба с безработицата и социалните последици от COVID-19; призовава Комисията и Съвета да гарантират, че всички политики, насочени към младите хора, са междусекторни и отчитат многообразието на младите хора в цяла Европа и предизвикателствата, пред които те са изправени; счита, че ЕУУ следва да допринесе за цялостното изпълнение на принципи 1 и 3 на Европейския стълб на социалните права;
2. подчертава, че извънредното положение във връзка с COVID-19 вече доведе до загуба на работните места за много хора, и по-специално млади хора, които по-често се оказват на несигурно работно място, по-вероятно е да работят на временни договори или на непълно работно време и са без спестявания; във връзка с това приветства плановете на Комисията за укрепване на гаранцията за младежта и призовава Комисията и държавите членки да превърнат борбата с младежката безработица в приоритет;
3. отбелязва с голяма загриженост високото равнище на младежката безработица в редица държави членки и нестабилността на трудовите договори на младите работници, особено в сектори, които са засегнати сериозно от COVID-19; призовава за засилен инструмент за гаранция за младежта с цел намаляване на дълготрайната и младежката безработица с най-малко 50 % до 2030 г., който да включва и критерии за създаване на качествени работни места в съответствие с цел № 8 за устойчиво развитие от Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие; счита, че е време засилената гаранция за младежта да стане задължителна и приобщаваща за всички държави членки, като бъдат включени активни мерки за осведомяване, насочени към дългосрочно неработещи, неучещи и необучаващи се лица и млади хора в неравностойно социално-икономическо положение, като например младите хора с увреждания, младите ЛГБТИК+ лица и младите хора от ромски произход;
4. приветства включването на психичното здраве като един от приоритетите в целите за младежта, както е посочено в рамките на ЕУУ, и призовава Комисията да превърне и психичното здраве в приоритет в предстоящата стратегия на ЕС за полагане на грижи; подчертава, че трябва да се обърне внимание на връзката между социално-икономическите фактори като безработицата, жилищната несигурност, психичното здраве и благосъстояние, за да се гарантира цялостен и широкообхватен подход към психичното здраве на равнището на ЕС; подчертава, че несигурността относно бъдещето, включително въздействието на изменението на климата, има пагубно въздействие върху психичното здраве на младите хора; призовава следователно държавите членки да превърнат психичното здраве в неразделна част от социално-икономическото възстановяване на ЕС от пандемията и приоритет в областта на здравословните условия на труд, по-специално в образователната среда и в работната среда; призовава грижите за психичното здраве да станат достъпни и финансово достъпни за всички възрастови групи, по-специално за младите хора и децата, както и за преодоляване на неравнопоставеността в здравеопазването, като се предоставя подходяща подкрепа за уязвимите групи млади хора; призовава Комисията да проведе задълбочено проучване относно различните причини за психологическа болка сред младите хора в Европа;
5. подчертава жизненоважната роля, която младите хора трябва да играят в оформянето на политиките в областта на заетостта и социалните политики в Европа; приветства диалога на ЕС по въпросите на младежта и работата с младежта и младежките организации, които доближават ЕС до младите хора, при условие че процесите на участие на младежта биват последвани от конкретни инициативи от вземашите решения; насърчава популяризирането на принципа на съвместно управление при разработването на политики за младежта, съгласно който младите хора и представителите на младежта са включени в процеса на разработване; призовава Комисията да признае положителното въздействие на третия сектор, включително младежките организации, и възможностите за неформално и самостоятелно учене, които те предоставят чрез възможности като доброволческа дейност и участие на младежта, както и официално да признае знанията и уменията, придобити от младите хора чрез третия сектор, за да се помогне на младите хора да укрепят перспективите си на пазара на труда; насърчава признаването на гражданската ангажираност като ценен професионален опит в процеса на наемане на работа; призовава Комисията да обмисли подпомагането на проекта за европейските младежки столици като продължение на ЕУУ; призовава Комисията и държавите членки, когато се предлагат нови инициативи във всички области на политиката, да вземат предвид клауза за младежта, в която се оценява въздействието на инициативите върху младите хора;
6. подчертава, че е необходимо държавите членки да продължат да инвестират достатъчно средства от ЕСФ+ в мерки за подкрепа на младежката заетост; подчертава, че следователно държавите членки трябва да заделят поне 15 % от своите средства по ЕСФ+ при споделено управление за целенасочени действия и структурни реформи за подкрепа на качествената заетост за младите хора; припомня необходимостта от обвързваща, по-ефективна и приобщаваща гаранция за младежта с ясна рамка за критерии за качество, която да осигурява платени стажове, чиракуване и практики за всички хора, които не са заети с работа, учене или обучение;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Инвестиране в младото поколение

7. призовава Комисията и Съвета да използват напълно и оптимално наличното финансиране в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021 — 2027 г., без да се засягат вече създадените програми по ЕСФ+, вследствие на структурните проблеми във връзка с младежката безработица и бедността; припомня, че най-отдалечените региони са особено засегнати от тези проблеми и следователно се нуждаят от специална подкрепа; във връзка с това приветства наличието на средства по линия на МВУ за мерки, насочени към децата и младите хора, и очаква това да доведе до създаването на значителни възможности за младите хора в Европа; призовава за включване на социалните партньори и младежките организации в наблюдението и оценяването на националните планове за възстановяване и устойчивост; призовава държавите членки да гарантират, че Фондът за справедлив преход и ЕСФ+ подкрепят интегрирани планове на местно равнище за подпомагане на повишаването на квалификацията и преквалификацията, по-специално за най-уязвимите групи, засегнати от прехода;

8. призовава държавите членки да гарантират взаимно допълване между мерките по МВУ и други програми на ЕС, например Европейската гаранция за младежта, Европейската гаранция за децата и националните инвестиции и мерки за насърчаване на уменията, образованието, обучението и интегрирането на пазара на труда, в съответствие със собствените си потребности и специфични национални условия; призовава Комисията да продължи да наблюдава инвестициите и разходите по свързаните с младежта приоритети в рамките на Next GenerationEU, МВУ ЕСФ+ с активното участие на Парламента; припомня възможността, предоставена от компонента на InvestEU за социални инвестиции и умения, за генериране на инвестиции със социално въздействие; отбелязва повишаващото се внимание към концепцията за облигации за социално въздействие и договори за социални резултати, насочени към младите хора, като същевременно се включва и частният сектор в тяхното проектиране и изпълнение;

9. приветства увеличаването на подпомагането за млади земеделски стопани в следващата обща селскостопанска политика;

10. приветства разширяването на обхвата на засилената гаранция за младежта, така че да покрива възрастовата група 15 — 29 години; припомня, че засилената гаранция за младежта следва да осигурява реални възможности за заетост, а не стажове с ниско качество или безкрайно обучение;

Интеграция на младите хора на пазара на труда

11. отбелязва със загриженост, че гаранцията за младежта до момента не е постигнала напълно целите си, и призовава за засилени мерки, включително пълно използване на предоставените от ЕСФ+ възможности, за насърчаване на заетостта чрез активна намеса за интеграция на пазара на труда и създаването на устойчиви позиции за началото на кариерата, които гарантират това, че младите хора имат достъп до социална сигурност и справедливо възнаграждение; призовава Комисията да изиска от държавите членки да представят актуализирани схеми за засилената гаранция за младежта и да въведат рамка с ясни и обвързващи стандарти за качество за предоставяните предложения в рамките на инициативите с цел да се насърчат положителните и устойчиви резултати за младите хора и да бъде успешен преходът им към пазара на труда; призовава Комисията и държавите членки да насърчават дружествата да играят активна роля в засилената гаранция за младежта; припомня, че една от целите на ЕСФ+ е да насърчава балансирано участие на половете на пазара на труда чрез мерки, които, наред с другото, имат за цел да гарантират равни условия на труд, по-добро равновесие между професионалния и личния живот и достъп до грижи за децата, включително образование и грижи в ранна детска възраст; припомня освен това, че освен това ЕСФ+ следва да има за цел осигуряването на здравословна и подходящо адаптирана работна среда, за да се преодолеят здравните рискове, свързани с променящите се форми на заетост и нуждите на застаряващата работна сила;

12. припомня, че партньорствата със заинтересованите страни са ключов елемент на засилената гаранция за младежта, но че понастоящем не съществува официален орган или механизъм на равнището на ЕС за тяхното участие в наблюдението и прилагането на схемите по гаранцията за младежта; призовава Комисията да следи прилагането на схемите по засилената гаранция за младежта посредством Комитета по заетостта (EMCO) и редовно да докладва на EMCO относно изпълнението и резултатите от схемите по гаранцията за младежта, като информира Парламента; приканва Комисията да създаде работна група за прилагането на засилената гаранция за младежта, която да обединява съответните заинтересовани страни, включително гражданските партньори, младежките организации и социалните партньори, в работата на EMCO с цел улесняване на координацията и обмена на най-добри практики между ЕС и националните органи, заедно с гражданските партньори и младежките организации, както и да прави редовна оценка на нейното въздействие и да предлага препоръки за подобряване;

13. призовава държавите членки да гарантират, че публичните служби по заетостта (ПСЗ) работят с местните органи, сектора на образованието, младежките организации и частния сектор чрез Европейската мрежа на ПСЗ, за да насърчават качествената, стабилна и добре заплатена заетост и да засилват съобразена с нуждите подкрепа за обучение, търсене на работа и консултации за младите хора, и насърчава държавите членки да осигурят необходимото на ПСЗ, за да предоставят ресурси и обучение за запазване на психичното здраве въпреки несигурния икономически климат и в целия ход на предизвикателствата на търсенето на работа;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

14. препоръчва да се засили акцентът върху заетостта на системите в областта на психичното здраве, по-специално като се подчертае положителният принос, който качествената заетост може да има за възстановяването на психичното здраве;

15. призовава държавите членки да улеснят достъпа на младите хора до платени, качествени и приобщаващи стажове и чиракуване; призовава за засилване на схемите за мониторинг, като се гарантира, че младите хора получават подходящ и качествен първоначален трудов опит, възможности за повишаване на квалификацията и нови умения или квалификации; осъжда практиката на неплатени стажове като форма на експлоатация на млади работници и нарушение на техните права и призовава Комисията и държавите членки, в сътрудничество с Парламента и при зачитане на принципа на субсидиарност, да предложат обща правна рамка за гарантиране на справедливо възнаграждение за стажовете и чиракуванията с цел избягване на практики на експлоатация; осъжда практиката на договори без задължения за определен брой часове и призовава държавите членки да предоставят подкрепа на работодателите, които осигуряват стажове и чиракуване за млади хора с увреждания;

16. призовава Комисията да преразгледа съществуващите европейски инструменти, като например Рамката за качество на стажовете и Европейската рамка за качествено и ефективно чиракуване, и да включи критерии за качество на предложението за младите хора, включително принцип за справедливо възнаграждение за стажантите и практикантите, достъп до социална закрила, устойчива заетост и социални права;

Трудова мобилност и умения за бъдещето

17. призовава Комисията да гарантира, че новата инициатива ALMA подпомага младите хора, по-специално младите хора, които са незаети с работа, учене или обучение (NEET), при намирането на възможност за временен качествен трудов стаж в друга държава членка; подчертава, че програмата ALMA трябва да отговаря на стандарти за качество, спазващи трудовите права на младите хора, като например достойно възнаграждение, добри условия на труд и достъп до социална закрила;

18. подчертава, че цифровите умения са от съществено значение за младите хора и всички отрасли в 21-ви век, и приканва Комисията и държавите членки да обмислят разработването на постоянен, сертифициран и безплатен достъп за младите хора до онлайн и офлайн курсове за цифрови умения и грамотност на всички езици на ЕС в партньорство с публични субекти и частни дружества; призовава за създаването на пространства за обмен относно електронното обучение и електронното преподаване; настоява ЕС и държавите членки да разработят повече програми, като например eTwinning и Електронната платформа за учене на възрастни в Европа; отбелязва, че в много държави членки трябва да се преодолеят сериозни ограничения по отношение на достъпа до хардуер, помещения, подходящи обучаващи и адекватна цифрова инфраструктура; припомня следователно необходимостта от свързване на достъпа до онлайн курсове със засилените инициативи за справяне с недостатъците при достъпа до интернет и цифрови инструменти, за да може никой да не бъде изоставен, и настоява, че курсовете следва да бъдат разработени по достъпен начин, така че да се избегне изключването на младите хора с увреждания;

19. подчертава значението на развитието на екологосъобразни умения и качествени възможности за заетост в неутрална по отношение на климата, енергийно ефективна и кръгова икономика, особено в регионите, които са най-силно засегнати от екологичния преход, например тези, които са в много голяма степен зависими от селскостопанския сектор, и тези, които участват в борбата с изменението на климата, производството на енергия от възобновяеми източници, намаляването на въглеродните емисии, повишаването на енергийната ефективност, управлението на отпадъците и водите, подобряването на качеството на въздуха и възстановяването и опазването на биологичното разнообразие; призовава работодателите да осигурят повишаване на квалификацията и/или преквалификация на работната си сила и да подобрят осигуряването на по-ефективно чиракуване в съответствие с Европейската рамка за качествено и ефективно чиракуване;

20. приканва Комисията да предложи през 2022 г. нови инструменти и инициативи, насочени към развитие на младежкото предприемачество и социални инвестиции сред младите хора в плана за действие за социалната икономика;

21. изразява съжаление относно недостатъчната връзка между реформите и инвестициите в образованието и обучението с мерки, които гарантират приобщаването на младите хора към пазара на труда, особено на незаетите с работа, учене или обучение; насърчава гъвкави, приобщаващи, достъпни и отворени учебни пътеки чрез индивидуални сметки за обучение и микроквалификации за младите хора, специалистите, работещи с младежи, обучаващите и специалистите, включително чрез умения и компетентности, придобити посредством неформално образование и информално учене; подчертава, че укрепването на професионалното ориентиране от ранна възраст и подкрепата за равния достъп до информация и консултации за учащите се и възрастните учащи могат да помогнат на младите хора да изберат подходящи образователни и професионални пътеки, водещи до възможности за заетост, подходящи за тях;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

22. отново призовава Комисията и Съвета да продължат да насърчават развитието на професионалното образование и обучение (ПОО) и да поощряват по-добре търговските умения, като работят за избягването на негативните представи за неформалното образование, които са широко разпространени в редица държави членки, чрез повишаване на привлекателността на ПОО посредством комуникационни и информационни кампании, посредством програми, центрове за търговски умения на младите хора, специални екосистеми за ПОО в местните общности, двойни образователни системи и дългосрочна мобилност за чираци; във връзка с това приветства инициативата за създаване на европейски центрове за високи постижения в областта на ПОО с цел осигуряване на висококачествени професионални умения и подкрепа на предприемачески дейности; призовава Комисията и държавите членки да създадат самостоятелно пространство за ПОО и европейски статут за чиракуване; отново посочва, че стажовете следва да бъдат част от образователното и професионалното развитие и следователно трябва да включват педагогическо измерение; подчертава колко е важно да се подобрят механизмите за трансгранично признаване на умения и квалификации и настоява за насърчаване и подкрепа за практики като солидарността между поколенията и наставничеството, за да се намалят неравенствата и да се гарантира подкрепа за младите хора;

23. насърчава добавянето на дейности, свързани с гражданско участие, към дейностите, които работодателите считат за полезни за личностното и професионалното развитие на служителите, по-специално на младите служители;

24. подчертава, че защитата на минималната работна заплата се е доказала като ефективно средство за преодоляване на бедността сред работещите; подчертава, че в някои държави членки младите работници на практика получават възнаграждение под законоустановената минимална работна заплата поради текущи различия, като така се продължава положение на структурна дискриминация въз основа възрастта; призовава държавите членки да гарантират равно третиране на младите хора на пазара на труда, включително по отношение на законоустановената минимална работна заплата, в предложението за директива относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз (COM(2020)0682);

25. подчертава, че в много държави членки младите хора не могат да получат пълен достъп до схемите за минимален доход или са напълно изключени от тях поради критерии за допустимост, основани на възрастта; призовава Комисията и държавите членки да предприемат мерки за улесняване на достъпа на младите хора до тези схеми в предстоящата препоръка на Съвета относно минималния доход;

Борба с изключването на младите хора и предотвратяване на „изгубено“ поколение

26. призовава Комисията да разработи препоръка за гарантиране на това, че стажовете, чиракуването и назначенията на работа се считат за професионален опит и следователно предоставят достъп до социални придобивки; призовава за намаляване на минималния период на вноски, необходим за достъп до социални обезщетения; приветства инициативата на Комисията за създаване на експертна група на високо равнище, която да проучи бъдещето на социалната държава и основните предизвикателства, пред които са изправени младите хора при използването на социална закрила;

27. призовава Комисията да проучи осъществимостта на сливането на съществуващите платформи на Европейския младежки портал, Европейския паспорт на уменията (Европас) и Европейския портал за професионална мобилност (EURES) в единно цифрово пространство с цел предоставяне на информация и възможности на всички млади европейци относно обучение, работни места, стажове, предложения за професионално образование и обучение, финансова помощ, програми за мобилност, консултации относно започването на стопанска дейност, програми за наставничество, схеми за доброволчество, права, свързани с европейското гражданство, достъп до култура и др.; предлага единната платформа да централизира приложенията за различни предложения и програми и да предоставя препратки към всички възможности, които ЕС предлага на младите европейци в зависимост от тяхното лично положение; приветства създаването на обслужване на едно гише в редица държави членки и подкрепя такова обединяване на офлайн услуги, което е от решаващо значение за достигането до бенефициерите и за това да им се предоставят насоки и помощ, и подкрепя създаването на такова обслужване във всички държави членки, в различни градове, с цел да се достигне до най-уязвимите групи млади хора;

28. призовава Комисията да гарантира, че новата инициатива ALMA помага на младите хора, по-специално на незаетите с работа, учене или обучение, да получат достъп до социално приобщаване и приобщаване към пазара на труда в рамките на своите държави на произход, като намерят качествена временна работа и квалификационен стаж, който зачита стандартите за качество в подкрепа на правата на младите хора в друга държава членка, като справедливо възнаграждение и достъп до социална закрила; подчертава, че съпровождането и предлагането на насоки на младите хора преди, по време на и след участието в програмата е от ключово значение; подчертава, че ALMA трябва да насърчава реалната мобилност и програмите за развитие на качествени умения, професионалното обучение или заетостта за всички участници, включително младите хора с увреждания или младите хора в неравностойно положение, и трябва да включва стратегия за приобщаване, разработена с

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

приноса на организациите на гражданското общество и социалните партньори, за да се гарантира равен достъп, да се предотврати дискриминацията и да се преодолеят пречките, които биха могли да възникнат, както и за да не се превърне ALMA в инструмент, създаващ несигурни условия на заетост за младите хора; отбелязва, че следва да се предостави подкрепа на националните ПСЗ за изпълнението на тази инициатива посредством бюджетния ред по ЕСФ+ в координация с частни и публични партньори и при създаване на полезни взаимодействия с европейското пространство за образование; настоятелно призовава Комисията да гарантира добавената стойност на ALMA в допълнение към съществуващите възможности по линия на програмата „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност и да гарантира, че виртуалното учене и сътрудничество продължават да бъдат съчетавани с физическа мобилност по линия на ЕСФ+; призовава Комисията да оцени дали ALMA може да бъде включена като един от компонентите за мобилност на засилената гаранция за младежта;

29. счита, че благосъстоянието на младите хора е споделена отговорност на публичните и частните участници; призовава Комисията и държавите членки да работят с европейските и националните работодатели за прилагане на препоръките относно корпоративната социална отговорност (КСО), за да се помогне на уязвимите млади хора и да се включат разпоредби за младежта в бъдещите инициативи във връзка с КСО;

30. припомня факта, че младите жени са изложени на повишен риск от дискриминация на работното място⁽¹⁹⁾, влошен от междусекторни неравенства, безработица, това да бъдат самотен родител и да полагат неформални дългосрочни грижи, което често ги изключва от работната сила или може да ги държи под прага на бедността; призовава Съвета и Комисията да разгледат ориентировъчни минимални цели за подпомагане и специални схеми за помощ за млади жени, изложени на риск, в инициативите в областта на младежта и заетостта от 2022 г. нататък; призовава Комисията да работи с държавите членки за интегриране на националните планове за действие във връзка с гаранцията за децата с мерки за трудова интеграция на национално, регионално и местно равнище в подкрепа на младите самотни родители;

31. отново подчертава значението на достъпа до достойно и финансово достъпно жилищно настаняване и персонализирани социални услуги за младите хора, по-специално за онези от тях, принадлежащи към уязвими групи, включително младите хора с увреждания и тези от големи семейства; изисква от Комисията да работи с държавите членки по въпросите на жилищното настаняване на първо място за младежки програми, допълнени от услуги в областта на заетостта, социалната и здравната подкрепа; подчертава значението на частните и публичните инвестиции в социална инфраструктура за младите хора; приветства стартираната от Комисията европейска платформа за борба с бездомничеството и нейната крайна цел да сложи край на бездомничеството до 2030 г. и потенциала, който тя представлява за младите хора; призовава държавите членки и Комисията да предприемат мерки и да прилагат програми за млади хора, които са навършили 18 години и са изложени на риск от бездомничество, особено за уязвими групи като бездомните ЛГБТИК+ лица; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че засилената гаранция за младежта допринася за преодоляване на бездомничеството сред младежите, което се увеличава в много държави от ЕС;

32. насърчава Комисията да отстрани основните пречки, които не позволяват на младите хора да започнат да се занимават със селско стопанство, като например достъп до земя, финансиране, знания и иновации;

33. отбелязва със загриженост влошаването на условията за младите хора като цяло и в частност за много уязвими млади хора, които вече страдат от дългосрочна безработица и социално изключване, като например младите роми, младите хора с увреждания, младите членове на общностите на ЛГБТИК+ и младите мигранти, и призовава за координиран подход при създаването и предлагането на възможности за тях по отношение на социалното приобщаване в рамките на засилената гаранция за младежта, ЕСФ+ и Механизма за възстановяване и устойчивост;

34. призовава европейските институции и държавите членки да гарантират недискриминационно формулиране на всички политики, насочени към младите хора, като се вземат под внимание многообразието на младите хора в Европа и предизвикателствата, пред те които са изправени;

o

o o

35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

⁽¹⁹⁾ Baptista, I., Marlier, E. и др., Social protection and inclusion policy responses to the COVID-19 crisis — An analysis of policies in 35 countries (Отговори в областта на социалната закрила и политиката на приобщаване по отношение на породената от COVID-19 криза — Анализ на политиките в 35 държави), Европейска мрежа за социална политика, Брюксел 2021 г.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0048

Приоритетите на ЕС за 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените

Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно приоритетите на ЕС за 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените (2022/2536(RSP))

(2022/C 342/19)

Европейският парламент,

- като взе предвид 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените и нейната приоритетна тема „постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета в контекста на изменението на климата и политиките и програмите за намаляване на рисковете за околната среда и рисковете от бедствия“, както и проекта на заключения от нея,
- като взе предвид Пекинската декларация и платформа за действие от 15 септември 1995 г. и резултатите от конференциите за прегледа ѝ,
- като взе предвид Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.,
- като взе предвид членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, принципа „да не се пренебрегва никой“, и по-специално цел за устойчиво развитие (ЦУР) 1, насочена към изкореняването на бедността, ЦУР 3, насочена към гарантирането, че хората могат да живеят в добро здраве, ЦУР 5, насочена към постигането на равенство между половете и подобряването на условията на живот за жените, ЦУР 8, насочена към постигането на устойчив икономически растеж, и ЦУР 13, насочена към предприемането на спешни действия за борба срещу изменението на климата и неговото въздействие,
- като взе предвид споразумението, прието на 12 декември 2015 г. по време на 21-вата конференция на страните (COP21) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) в Париж (Парижкото споразумение),
- като взе предвид своята резолюция от 24 юни 2021 г. относно 25-ата годишнина от Международната конференция за населението и развитието (МКНР25) (среща на високо равнище в Найроби) ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2018 г. относно жените, равенството между половете и справедливостта в областта на климата ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС ⁽³⁾,
- като взе предвид плана за действие на ЕС относно равенството между половете и овластяването на жените във външните дейности на ЕС за периода 2021 — 2025 г. (GAP III),
- като взе предвид стратегията на ЕС за равенство между половете за периода 2020 — 2025 г. от 5 март 2020 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 24 юни 2021 г. относно положението със сексуалното и репродуктивното здраве и правата в тази област в ЕС във връзка със здравето на жените ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0315.

⁽²⁾ ОВ С 458, 19.12.2018 г., стр. 34.

⁽³⁾ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 202.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0314.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид заключенията относно равенството между половете и изменението на климата, приети на 26-ата конференция на страните (COP26) по РКООНИК, проведена в Глазгоу от 31 октомври до 6 ноември 2021 г.,
  - като взе предвид член 157, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че равенството между мъжете и жените е основен принцип на ЕС, залегнал в Договора за Европейския съюз и Хартата на основните права; като има предвид, че следователно интегрирането на принципа на равенство между половете е важен инструмент за включването на този принцип във всички политики, мерки и действия на ЕС, в т.ч. политиката на сближаване;
- Б. като има предвид, че на Четвъртата световна конференция за жените в Пекин през 1995 г. 189 правителства по света, включително Европейският съюз и неговите държави членки, се ангажираха да работят за постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета;
- В. като има предвид, че Пекинската платформа за действие от 1995 г. ясно определи връзката между пола, околната среда и устойчивото развитие и потвърди, че жените играят стратегическа роля в развитието на устойчиви и екологично стабилни модели на потребление и производство и че е необходимо те да участват на равни начала при вземането на решения за околната среда на всички равнища;
- Г. като има предвид, че целите за устойчиво развитие (ЦУР) признават връзката между постигането на равенство между половете и всички ЦУР, включително ЦУР 13 относно изменението на климата, и предвиждат възможност за справяне с първопричините за неравенството между половете и по този начин за укрепване на устойчивостта на жените спрямо изменението на климата;
- Д. като има предвид, че неравенството между половете, съчетано с климатичните и екологичните кризи и бедствия, е едно от най-големите предизвикателства на нашето време и че трансграничното му измерение засяга цялата планета и оказва непропорционално въздействие върху жените в цялото им многообразие, особено върху тези, които са изправени пред комбинирана дискриминация, намират се в маргинализирано положение или живеят в условия на конфликт;
- Е. като има предвид, че жените в цялото им многообразие са в по-уязвимо положение и са изправени пред по-големи рискове и тежести поради последиците от изменението на климата и екологичните и природните бедствия по различни причини — от неравния им достъп до ресурси, образование, възможности за работа и права на земевладение до преобладаващите социални и културни норми и различните ситуации на комбинирана дискриминация;
- Ж. като има предвид, че безпрецедентната криза, причинена от пандемията от COVID-19, и нейните многостранни последици за обществото, включително задълбочаването на вече съществуващите социални неравенства и неравенства между половете, може да окаже отрицателно въздействие върху изпълнението на ефективни действия в областта на климата, съобразени с равенството между половете;
- З. като има предвид, че изменението на климата е в световен мащаб, но има по-разрушителни последици за държавите и общностите, които са най-малко отговорни за глобалното затопляне; като има предвид, че лицата, които разполагат с по-малко финансови ресурси за адаптиране, ще бъдат засегнати най-силно и ще пострадат в най-голяма степен от последиците от изменението на климата;
- И. като има предвид, че изменението на климата води до увеличаване на миграцията, тъй като, когато природната среда стане негодна за живот, хората са принудени да напуснат временно или постоянно домовете си; като има предвид, че от 2010 г. насам всяка година средно 21,5 милиона души са разселени поради свързани с климата бедствия; като има предвид, че според данни на ООН жените и момичетата представляват 80 % от хората, разселени поради изменението на климата, и са най-силно засегнати от екстремните температури и природните бедствия;
- Й. като има предвид, че неблагоприятните последици от изменението на климата и тяхното отрицателно отражение върху социално-икономическото положение могат да доведат до тежки нарушения на основните права на жените и момичетата, особено за вътрешно разселените лица, мигрантите и лицата, търсещи убежище, като например повишен риск от сексуално и основано на пола насилие, експлоатация и трафик на хора, принудителни бракове, отнемане на органи и последици, произтичащи от ограничения достъп до здравеопазване, включително услуги в областта на репродуктивното и психичното здраве;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- К. като има предвид, че равенството между половете и правата на жените са част от правата на човека и са предварително условие за устойчиво развитие, за ефективно управление на предизвикателствата, свързани с климата, за мир и стабилност в областта на околната среда и за постигане на справедлив преход в условия на равнопоставеност, така че никога да не бъде изоставен; като има предвид, че всички действия в областта на климата трябва да включват междусекторни перспективи за равенство между половете и да гарантират равно участие на жените в цялото им многообразие в органите за вземане на решения на всички равнища;
- Л. като има предвид, че неравностойното участие на жените в процесите на вземане на решения и на пазара на труда утежнява неравенствата и често възпрепятства пълноценния принос и участието на жените при изготвянето, планирането и изпълнението на политиките, свързани с изменението на климата, рисковете за околната среда и рисковете от бедствия;
- М. като има предвид, че справедливият преход, съобразен с равенството между половете, има потенциал да създава достойни работни места за жените; като има предвид, че жените все още са изправени пред структурни и културни пречки пред участието във всички аспекти на осъществяването на енергийния и климатичния преход; като има предвид, че по отношение на заетостта енергийният сектор продължава да бъде сред икономическите сектори в световен мащаб с най-слаб баланс между половете;
- Н. като има предвид, че жените, особено самотните родители, жените, които са подложени на комбинирана дискриминация, и жените над пенсионна възраст, са непропорционално засегнати както от изменението на климата, така и от бедността; като има предвид, че жените в цялото си многообразие също така е по-вероятно да бъдат засегнати от енергийна бедност в определен момент от живота си; като има предвид, че екологичният преход следва също така да отчита социалните и свързаните с пола измерения;
- О. като има предвид, че многобройни дребни земеделски стопанства са собственици на жени, които ще бъдат непропорционално засегнати от изменението на климата и от по-екстремните метеорологични явления, което ще доведе до недостиг на храна и вода и ще ги изложи на по-голям риск от недохранване;
- П. като има предвид, че Парижкото споразумение (COP 21) предвижда, че като част от изпълнението на споразумението страните по него следва да вземат под внимание своите съответни задължения по отношение на, наред с другите въпроси, правата на човека и равенството между половете, когато предприемат действия в отговор на изменението на климата;
- Р. като има предвид, че жените трябва да играят по-голяма роля в областта на изменението на климата като лидери, избрани представители, специалисти и фактори за промяна в технически план; като има предвид, че жените все още са недостатъчно представени в органите за вземане на решения във връзка с изменението на климата на национално равнище в държавите — членки на ЕС, и на равнище ЕС, включително Европейския парламент, и представляват едва 32 % от работната сила в областта на енергията от възобновяеми източници в световен мащаб⁽³⁾;
- С. като има предвид, че свързаното с пола измерение на изменението на климата е признато в стратегията на ЕС за равенство между половете за периода 2020 — 2025 г.; като има предвид, че GAP III включва за първи път приоритетна област относно изменението на климата и околната среда; като има предвид, че политиката на ЕС в областта на климата може да има значително въздействие върху защитата на правата на човека и насърчването на съобразени с равенството между половете политики в областта на климата в световен мащаб;

Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета в контекста на изменението на климата и политиките и програмите за намаляване на рисковете за околната среда и рисковете от бедствия

1. отправя следните препоръки към Съвета:
  - а) да потвърди отново неизменния си ангажимент по отношение на Пекинската платформа за действие и последващите конференции за нейния преглед и по отношение на очертаните в тях различни действия за постигане на равенство между половете;
  - б) да подчертае значението на постигането на положителен резултат на 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените, която ще се проведе от 14 до 25 март 2022 г., включително чрез приемането на набор от ориентирани към бъдещето и амбициозни ангажименти, очертани в политическата декларация;

⁽³⁾ Кратък обзор на EPRS, *Beijing Platform for Action: 25-year review and future priorities*, 27 февруари 2020 г., на разположение на следния адрес: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/bg/document/EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/bg/document/EPRS_BRI(2020)646194)

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- в) да гарантира пълното участие на Парламента и неговата комисия по правата на жените и равенството между половете в процеса на вземане на решения относно позицията на ЕС на 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените и да гарантира, че той разполага с подходяща информация и има достъп до документа с позицията на ЕС преди преговорите;
- г) да гарантира, че ЕС изпълнява силна водеща роля и заема единна позиция относно значението на овластяването на жените и постигането на равенство между половете в контекста на борбата с изменението на климата, както и да предприеме решителни действия за еднозначно осъждане на всяка форма на враждебна реакция срещу равенството между половете и на всички мерки, подкопаващи правата, автономността и еманципацията на жените във всяка област;
- д) да се ангажира със силна подкрепа за работата на службата „ООН — Жени“, която е основен участник в системата на ООН за постигане на напредък по отношение на правата на жените и обединяване на всички съответни заинтересовани страни с цел постигане на промени в политиките и координиране на действията; да призове всички държави — членки на ООН, заедно с ЕС, да осигурят подходящо финансиране за ООН — Жени;
- е) да потвърди отново ангажиментите по отношение на равенството между половете и овластяването на всички жени и момичета, поети на съответните срещи на високо равнище и конференции на ООН, включително Международната конференция за населението и развитието и нейната програма за действие, както и заключителните документи от нейните прегледи;
- ж) да признае, че жените в цялото си многообразие, и по-специално коренното население и членовете на други зависими от природните ресурси общности, са непропорционално засегнати от изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и бедствията, като например загуба на екосистеми, загуба на достъп до ключови природни ресурси, недохранване и респираторни, свързани с качеството на водата и векторно преносими заболявания;
- з) да вземе под внимание въздействието на пандемията от COVID-19 върху действията в областта на климата, съобразени с равенството между половете, и да гарантира, че всички политики и програми в областта на климата отразяват това въздействие и имат за цел да засилят устойчивостта и капацитета за адаптиране на жените;
- и) да потвърди отново целта си за подкрепа и разработване на подновения петгодишен план за действие относно равенството между половете, договорен на 25-ата конференцията на страните по РКООНИК, за да се насърчава равенството между половете в процеса на РКООНИК, и да даде пример, като се ангажира за постигане на балансирано представителство на половете в делегациите за РКООНИК;
- й) да подчертае настоятелно факта, че жените и момичетата не са само засегнати от изменението на климата, но че също така представляват мощни двигатели на промяната в прехода към неутралност по отношение на климата; да се ангажира за значимо и равноправно участие на жените в цялото им многообразие в органите за вземане на решения на всички равнища на политиката и действията в областта на климата, както и при вземането на решения след конфликти; да гарантира равно участие на жените в разработването и изпълнението на амбициозни и локализиращи програми за готовност, смекчаване и адаптиране, като по този начин се гарантират ефективни действия в областта на климата, които имат трансформиращ ефект за равенството между половете, намаляване на риска от бедствия и приобщавашо и устойчиво управление на природните ресурси; да насърчава широкото и пълноценно участие на гражданското общество, женските организации и маргинализираните групи при вземането на решения и изготвянето на политики на всички равнища; да насърчава участието на младите хора, и в частност на и младите жени;
- к) да предприеме незабавни действия за справяне с изменението на климата, за да се предотвратят положения, при които хората са принудени да напускат домовете и общностите си, като по този начин се противодейства на разпространяващото се явление „разселвания, предизвикани от изменението на климата“;
- л) да настоява, предоставя подкрепа и предприема конкретни мерки за защита на жените, изложени на риск поради изменението на климата и екологичните бедствия, особено по отношение на разселването, бедността, трафика на хора, основаното на пола насилие и продоволствената несигурност, както и заплахите за тяхното препитание, да гарантира, че те имат достъп до основни услуги и подходящи и достъпни санитарни условия, и да закриля тяхното физическо и психическо здраве, включително сексуалното и репродуктивното здраве и права;
- м) да засили ангажимента си за борба с основаното на пола насилие във всички негови форми, и по-специално с оглед на повишения риск за жените, засегнати от изменението на климата; да увеличи превантивните мерки и да осигури подкрепа за жертвите, за да се избегне повторната виктимизация; да продължи да се ангажира като част от регионални и международни партньорство за подпомагане при насоките и финансирането за борбата срещу насилието, основано на пола;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- н) да се бори срещу и категорично да осъди увеличаването на свързаното с конфликти насилие, основано на пола, включително сексуалното насилие, особено в областите, засегнати от изменението на климата, в рамките на своите външни отношения и във всички разпоредби относно правата на човека в международните споразумения;
- о) да се застъпва за прилагането на целенасочени мерки за равенство между половете, съчетани с интегриране на принципа на равенство между половете в политиките в областта на околната среда и изменението на климата; да извършва системно оценки на въздействието върху равенството между половете въз основа на събирането на дезагрегирани данни, за да се разбират по-добре свързаните с пола аспекти на изменението на климата и природните бедствия и да се осигури експертен опит в областта на равенството между половете в съответните действия и политики в областта на климата, включително в рамките на Европейския зелен пакт; да приеме и прилага съобразени с равенството между половете бюджетирани, практики и пътни карти, за да се гарантира предназначаването на подходящо финансиране за насърчване на равенството между половете;
- п) да признае връзките между съобразените с равенството между половете действия в областта на климата и справедливия преход с оглед на насърчването на приобщаващи възможности за всички в екологосъобразната икономика; да гарантира, че всички политики, свързани с екологичния преход, отчитат специфичните за пола нужди и не оказват отрицателно въздействие върху жените, момичетата и хората, изправени пред комбинирана дискриминация;
- р) да поеме ангажимент за организиране на насочено към равенството между половете обучение за длъжностните лица на ЕС, и по-специално за тези, които се занимават с политики в областта на развитието и на климата;
- с) да изгражда и укрепва устойчивостта на жените и момичетата в контекста на изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и бедствията чрез инвестиране в съобразени с равенството между половете социални услуги и системи за здравеопазване и грижи и да гарантира достоен труд;
- т) да се застъпи за увеличаване на усилията за по-голямо приобщаване на жените на пазара на труда и за подобряване на подкрепата за предприемачеството сред жените в областта на технологиите и научните изследвания, свързани с климата и околната среда; да стимулира иновациите в тези ключови области, като същевременно насърчава финансовата независимост на жените;
- у) да призове ЕС и държавите членки да насърчават достъпа на жените в цялото им многообразие до нововъзникващите възможности за работа в рамките на екологичния преход, за да се гарантира, че екологичните работни места са еднакво достъпни и от полза за всички; да улеснява и увеличава достъпа на жените до информация и образование, включително в областта на науката, технологията и икономиката, като по този начин се повишават техните знания, умения и възможности за участие във вземането на решенията в областта на околната среда и същевременно се води борба със стереотипите, свързани с пола;
- ф) да признае факта, че секторите, в които по-голямата част от работната сила са жени, са неутрални по отношение на въглеродните емисии (като например грижите); да се възползва от предимствата и възможностите, които този факт може да предложи, и да насърчава тези сектори като средство за справяне с изменението на климата и справедливия преход;
- х) да призове държавите членки и ЕС да приложат изцяло GAP III и да постигнат целите на приоритетната област относно изменение на климата и околна среда;
- ц) да защитава правата на жените, които са правозащитници в областта на околната среда, и да им предоставя конкретна подкрепа, както и да гарантира, че нарушенията и злоупотребите срещу тях се разследват и че извършителите се подвеждат под отговорност; да гарантира, че местните организации за правата на жените получават подкрепа чрез предоставяне на подходящо финансиране и премахване на ограниченията, които възпрепятстват възможностите им за действия;
- ч) да подчертае необходимостта от защита и насърчване на правата на групите, подложени на множествени и комбинирани форми на дискриминация, включително жените с увреждания, чернокожите и цветнокожите жени, жените мигранти и жените от етническите малцинства, възрастните жени, жените в селските и обезлюдените райони, самотните майки и ЛГБТИК лицата; да работи за популяризиране на концепцията за борба с множествената дискриминация и да интегрира междусекторния анализ във всички органи на ООН и в ЕС и неговите държави членки;

о

о о

2. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на специалните представители на ЕС за правата на човека.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0049

Неотдавнашните събития, свързани с правата на човека във Филипините**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно последните събития, свързани с правата на човека във Филипините (2022/2540(RSP))**

(2022/C 342/20)

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предходни резолюции относно Филипините, по-специално резолюциите от 15 септември 2016 г. ⁽¹⁾, 16 март 2017 г. ⁽²⁾, 19 април 2018 г. ⁽³⁾ и 17 септември 2020 г. ⁽⁴⁾,
  - като взе предвид насоките на ЕС относно правата на човека,
  - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,
  - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,
  - като взе предвид Съвместната програма на ООН за правата на човека във Филипините, подписана от правителството на Филипините и ООН на 22 юли 2021 г.,
  - като взе предвид съвместното съобщение за медиите на ЕС и Филипините от 5 февруари 2021 г. след първия подкомитет по въпросите на доброто управление, принципите на правовата държава и правата на човека,
  - като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд (МНС),
  - като взе предвид Закон № 11479 на Република Филипини от 3 юли 2020 г., познат също като Закон за борба с тероризма,
  - като взе предвид изявлението относно Филипините, направено от Мишел Башле, върховен комисар на ООН по правата на човека, на 48-ата сесия на Съвета по правата на човека на 7 октомври 2021 г.,
  - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че Филипините и ЕС поддържат дългогодишни дипломатически, икономически, културни и политически отношения; като има предвид, че чрез ратифицирането на Споразумението за партньорство и сътрудничество Европейският съюз и Филипините отново потвърдиха общия си ангажимент към принципите на добро управление, демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека, насърчаването на социалното и икономическото развитие и насърчаването на мира и сигурността в региона;
- B. като има предвид, че след избирането на президента Родриго Дутерте през май 2016 г. и началото на „войната срещу наркотиците“ във Филипините се наблюдават ужасяващ брой извънсъдебни екзекуции и нарушения на правата на човека;
- B. като има предвид, че през юни 2020 г. върховният комисар на ООН по правата на човека докладва, че убийствата, свързани с кампанията на правителството за борба с наркотиците, са „широко разпространени и систематични“; като има предвид, че според организации на гражданското общество по време на нападения в рамките на борбата срещу наркотиците са били убити между 12 000 и 30 000 души, докато според органите 6 200 смъртни случая се дължат на полицейски действия по време на тези нападения; като има предвид, че президентът Дутерте е насърчил изрично полицията да извършва извънсъдебни екзекуции и ѝ е обещал безнаказаност, като същевременно полицейски служители, участващи в такива практики, са били повишени; като има предвид, че президентът Дутерте е обещал да продължи своята кампания за борба с наркотиците до изтичането на текущия си президентски мандат през юни 2022 г.;

⁽¹⁾ ОВ С 204, 13.6.2018 г., стр. 123.⁽²⁾ ОВ С 263, 25.7.2018 г., стр. 113.⁽³⁾ ОВ С 390, 18.11.2019 г., стр. 104.⁽⁴⁾ ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 133.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Г. като има предвид, че най-малко 146 защитници на правата на човека и най-малко 22 журналисти са били убити от юни 2016 г. насам и до момента няма осъдителни присъди по нито един от тези случаи;
- Д. като има предвид, че атаките срещу упражняването на правото на свобода на сдружаване са били системни; като има предвид, че между юни 2019 г. и август 2021 г. 16 профсъюзни дейци бяха арестувани и задържани, като 12 бяха принудени да се напуснат профсъюза си; като има предвид, че при администрацията на президента Дутерте са извършени 50 извънсъдебни екзекуции на профсъюзни дейци; като има предвид, че създадената атмосфера на страх сериозно подкопава способността на работниците да упражняват правата си, защитени от Конвенция № 87 на Международната организация на труда (МОТ); като има предвид, че правителството използва пандемията, за да оправдае бездействието, и отложи тристранната мисия на високо равнище на МОТ в страната;
- Е. като има предвид, че приписването от страна на органите на връзки между организации или отделни лица и комунистически групи, известно като „набелязване в червено“, продължава да води до убийства, заплахи, неоправдани арести, тормоз спрямо защитници на правата на човека, опоненти, профсъюзни активисти, защитници на околната среда и журналисти, които се опитват да разкрият твърдения за извънсъдебни екзекуции и други нарушения на правата на човека; като има предвид, че Законът за борба с тероризма, приет през 2020 г., институционализира „набелязването в червено“;
- Ж. като има предвид, че на 9 декември 2021 г. Върховният съд потвърди законосъобразността на по-голямата част от Закона за борба с тероризма, приет от администрацията на президента Дутерте, който дава на силите за сигурност правомощието да арестуват и задържат заподозрени лица за срок до 24 дни без заповед и без повдигане на обвинения;
- З. като има предвид, че пандемията от COVID-19 допълнително ускори влошаването на положението с правата на човека във Филипините, особено по отношение на свободата на изразяване, почтеността на медиите и предвидимото правоприлагане, и оказа сериозно въздействие върху способността на медиите и гражданското общество да документират подобни нарушения; като има предвид, че най-уязвимите общности в градските райони са сериозно засегнати от действията на полицията и използването на насилие от страна на военните за налагането на карантина;
- И. като има предвид, че в последния си доклад относно Филипините от 7 октомври 2021 г. върховният комисар на ООН по правата на човека Мишел Башле подчерта, че в цялата страна се извършват продължаващи и тежки нарушения и злоупотреби с правата на човека и че основните стандарти в областта на правата на човека биват пренебрегвани;
- Й. като има предвид, че през октомври 2020 г. Съветът на ООН по правата на човека подчерта, че е важно правителството на Филипините да гарантира търсенето на отговорност за злоупотребите и нарушенията на правата на човека, да провежда независими, пълни и прозрачни разследвания на тези нарушения и да преследва по съдебен ред всички, които са извършили тежки престъпления;
- К. като има предвид, че на 15 септември 2021 г. подготвителният състав на МНС обяви, че е упълномощил прокуратурата да започне разследване на престъпления срещу човечеството, включително убийства, извършени в контекста на „войната срещу наркотиците“ под управлението на президента Дутерте, както и на тези, за които се твърди, че са извършени от 2011 до 2016 г. в град Давао от т.нар. Отряд на смъртта на Давао;
- Л. като има предвид, че през март 2018 г. по инициатива на президента Дутерте Филипините се оттеглиха от МНС, след като МНС започна предварително следствие по жалба, подадена срещу г-н Дутерте във връзка с големия брой убийства в рамките на кампанията за борба с наркотиците;
- М. като има предвид, че в контекста на предстоящите избори през май 2022 г. има сведения за нарастващи кампании за оклеветяване, омраза и дезинформация и за увеличаване на броя на „армиите от тролове“ във филипинското киберпространство; като има предвид, че във Филипините социалните медии са основният източник на информация; като има предвид, че такива нападения са насочени по-специално към жените и малцинствените групи; като има предвид, че наскоро над 300 профила в социалните медии бяха заличени поради нарушаване на правилата за спамиране и манипулиране; като има предвид, че в опит да се бори срещу онлайн злоупотребите филипинският парламент прие закон, който изисква от потребителите на социалните медии да регистрират своята юридическа самоличност при създаването на нови профили; като има предвид, че съществуват основателни опасения, че правителството може да злоупотребява с този закон, за да атакува журналисти и гражданското общество; като има предвид, че филипинските органи не са поканили ЕС да проведе мисия за наблюдение на избори;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Н. като има предвид, че на 2 март 2021 г. Камарата на представителите на Филипините прие на трето четене проектозакон № 7814, който според комисаря по правата на човека за Филипините „предвижда презумпции за вина на лица, обвинени в нелегален трафик на наркотици и финансиране, защитаване, прикриване и/или участие в такъв трафик“, и с който се прави „опит за връщане на смъртното наказание“;
- О. като има предвид, че приемането на проектозакона за закрила на защитниците на правата на човека, приет от Камарата на представителите, все още висящо в Сената;
- П. като има предвид, че според профила на отделните държави по отношение на въпросите на равенството между половете от 2021 г., изготвен от делегацията на ЕС във Филипините, патриархалните норми в политиката, културата и обществото също са кодифицирани и подсилени във филипинските закони и политики, което става възможно благодарение на постоянното доминиращо присъствие на мъжете сред законодателите и в рамките на органите, определящи политиките; като има предвид, че действащите закони, като например преразгледаният Наказателен кодекс и Семейният кодекс, все още включват разпоредби, които дискриминират жените;
- Р. като има предвид, че лауреатът на Нобеловата награда за мир Мария Реса, журналист и съосновател на новинарския уебсайт Rappler, беше арестувана през 2019 г. по обвинения за кибер-клевета и осъдена на 15 юни 2020 г.; като има предвид, че през 2021 г. журналистите Орландо Диной и Рейнанте Кортес бяха убити от неидентифицирани въоръжени лица;
- С. като има предвид, че сенатор Лейла Де Лима все още е в затвора след пет години без съдебен процес и по изфабрикувани обвинения; като има предвид, че сенатор Де Лима беше задържана на дискриминационни основания, тъй като беше обект на преследване заради политическите си възгледи, както и заради статута си на защитник на правата на човека и като жена, както и че през тези години на предварително задържане тя е била лишена от изборителните си права и от възможността да следи заседанията на Сената дистанционно; като има предвид, че сенатор Де Лима, която обяви намерението си да се кандидатира отново в Сената, няма да има същите права и възможности да проведе предизборната си кампания, както другите кандидати;
- Т. като има предвид, че Филипините са държава бенефициер по Общата схема от преференции плюс (ОСП +); като има предвид, че това означава, че Филипините трябва да прилагат ефективно 27 международни конвенции относно правата на човека, трудовите права, опазването на околната среда и доброто управление; като има предвид, че през 2020 г. 26 % от общия износ на Филипините за ЕС (1,6 милиарда евро) са се ползвали с преференциално третиране по тази схема;
1. остро осъжда хилядите извънсъдебни убийства и други тежки нарушения на правата на човека, свързани с „войната срещу наркотиците“; призовава за решителен отговор от страна на ЕС;
  2. отново призовава правителството на Филипините незабавно да прекрати всички форми на насилие и нарушения на правата на човека, насочени срещу лица, заподозрени в престъпления, свързани с наркотици, включително извънсъдебни екзекуции, произволни арести, изтезания и други злоупотреби, и да разтури частните и подкрепяните от държавата паравоенни групировки, замесени във „войната срещу наркотиците“;
  3. осъжда всички заплахи, тормоз, сплашване и насилие срещу лицата, които се стремят да разкрият твърдения за извънсъдебни екзекуции и други нарушения на правата на човека в страната; осъжда практиката на правителствени служители да „набелязват в червено“ активисти, журналисти и критици, с което ги излагат на потенциална вреда, и във връзка с това призовава за премахването на Националната оперативна група за прекратяване на местния комунистически въоръжен конфликт (NTF-ELCAC), която отговаря за набелязването в червено;
  4. призовава органите да сложат край на набелязването в червено на организации и физически лица, включително защитници на правата на човека и на околната среда, журналисти, профсъюзни активисти, както и църковни служители и хуманитарни работници; изисква от правителството да освободи всички защитници на правата на човека, политически дисиденти и журналисти, които са били задържани несправедливо, и незабавно да оттегли всички политически мотивирани обвинения срещу тях;
  5. призовава органите да зачитат правото на свобода на изразяване и да осигурят възможност на журналистите да работят без страх; призовава за прекратяване на преследването на Мария Реса, Френчи Ме Кумпио и всички други независими журналисти;
  6. отново призовава органите на Филипините да сложат край на политическия тормоз над сенатор Лейла де Лима, да разпоредят незабавното ѝ и безусловно освобождаване и да подложат на справедливо съдебно преследване лицата, за които е установено, че са отговорни за нейното произволно задържане и за други нарушения на правата на човека, извършени срещу нея, като например основани на пола нападения и нарушения на правото ѝ на справедлив съдебен процес; призовава ЕС да продължи да следи отблизо делото срещу сенатор Де Лима;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

7. решително осъжда унизителните, сексистки и женомразки изказвания на президента Дутерте по адрес на жени и лица, които се определят като принадлежащи към общността на ЛГБТИК+ лицата, и настоятелно го призовава да се въздържа от подбуждане към насилие срещу тях;
8. призовава органите на Филипините незабавно да проведат безпристрастни, прозрачни, независими и задълбочени разследвания на всички извънсъдебни екзекуции, включително на случаите на Жори Поркия, Рандал „Ранди“ Ечанис и Сара Алварес, на насилственото изчезване и смъртта на Елена Тихамо, както и на предполагаеми нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, така че извършителите да бъдат подложени на наказателно преследване; призовава органите на Филипините да осигурят подлагането на разследвания и наказателно преследване на всички висши полицейски служители и политици, когато има основателни подозрения, че те носят пряка отговорност и/или отговорност като командващи или висшестоящи за престъпления съгласно международното право и за други тежки нарушения и злоупотреби с правата на човека;
9. изисква от филипинските органи незабавно да се консултират със синдикалните организации относно обвързана със срокове пътна карта за прилагане на заключенията от доклада на МОТ за виртуален обмен относно Филипините, както и да приемат тристранна мисия на високо равнище на МОТ във Филипините преди Конференцията на МОТ през 2022 г. за наблюдение на изпълнението на заключенията на МОТ от 2019 г.;
10. подчертава, че лицата, отговорни за нарушения на националното право и на международното право в областта на правата на човека, трябва да бъдат подведени под отговорност, независимо от техния ранг или длъжност, в рамките на справедливи съдебни процеси пред граждански съдилища;
11. отново потвърждава, че се противопоставя на смъртното наказание, и припомня, че наказателното законодателство трябва винаги да се основава на презумпцията за невиновност;
12. призовава Филипините да изменят или отменят законодателни разпоредби, които продължават да бъдат дискриминационни по отношение на жените, и да насърчават и защитават правата на жените;
13. подчертава, че I-ви подготвителен състав на Международния наказателен съд е уважил искането на прокурора за започване на разследване на престъпления от компетентността на Съда, за които се твърди, че са извършени на територията на Филипините между 1 ноември 2011 г. и 16 март 2019 г. по време на кампанията „война срещу наркотиците“;
14. изразява дълбоко съжаление във връзка с решението на правителството на Филипините да се оттегли от Римския статут; призовава правителството да отмени това решение; насърчава Международния наказателен съд (МНС) да продължи да разследва предполагаемите престъпления срещу човечеството в контекста на убийствата по време на „войната срещу наркотиците“; призовава правителството на Филипините да сътрудничи изцяло на прокуратурата на МНС при разследването на положението във Филипините, а така също спешно да подобри и да финансира по-добре националните инструменти, гарантиращи безопасността на свидетелите и медиаторите;
15. призовава правителството да измени Закона за борба с тероризма и правилата и разпоредбите за неговото прилагане, за да ги приведе в съответствие с международните стандарти за борба с тероризма;
16. счита, че без публично и прозрачно оповестяване на всички констатации и без активното участие на независими организации за защита на правата на човека и организации на гражданското общество капацитетът на Съвместната програма на ООН за утвърждаване и защита на правата на човека във Филипините да наблюдава положението с правата на човека в страната е отслабен и вероятно няма да доведе до необходимите средства за правна защита;
17. настоятелно призовава Филипините да приложат изцяло Закона за правата на коренното население и да спазват задълженията си съгласно международното право за защита на правата на човека на коренното население, включително по време на въоръжен конфликт; изразява възмущението си от практиката на паравоенни групировки на трафик на деца, набиране на деца за войници и участие в конфликти в страната и настоятелно призовава всички участващи страни да преустановят подобни практики;
18. изразява опасение, че по време на предстоящите избори и кампании допълнително ще бъдат нарушени и ограничени политическите права онлайн и офлайн; призовава всички кандидати да се въздържат от използването на кампании за дезинформация и „армии от тролове“ и да се ангажират за провеждането на честни и основани на факти кампании, като по този начин се предотвратява по-нататъшното разделение във филипинското общество и политика; призовава филипинските органи да си сътрудничат тясно с дружествата в областта на социалните медии, за да се предотвратяват манипулации, спаиране и всякакви други опити за опровергаване на обществения дискурс;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

19. призовава филипинските органи да увеличат усилията си за гарантиране на честни и свободни избори и на нетоксична среда за провеждането на онлайн и офлайн кампании; във връзка с това изразява съжаление, че филипинските органи не са поканили ЕС да проведе мисия за наблюдение на избори; призовава правителството на Филипините да гарантира безопасна, свободна и справедлива предизборна кампания и да предприеме мерки за осигуряване на достъп на всички до изборните ресурси; призовава делегацията на ЕС и представителствата на държавите — членки на ЕС, да подкрепят изпращането на международна мисия за наблюдение на изборите и да оказват пълна подкрепа на независимите местни наблюдатели на изборите, да се срещат редовно с тях и да следят отблизо всички инциденти, за които се съобщава по време на предизборната кампания, включително като обсъждат тези въпроси непосредствено с филипинските органи;
20. изразява съжаление във връзка с влошаващото се положение с правата на човека във Филипините под ръководството на президента Дутерте и се надява да бъде свидетел на свободни и честни избори, които да доведат до ново демократично правителство, което да отстоява правата на човека, да разследва и преследва по съдебен ред извършени в миналото нарушения на правата на човека и да се присъедини към Римския статут;
21. призовава Комисията да определи ясни, публични, обвързани със срокове референтни показатели, така че Филипините да изпълняват задълженията си в областта на правата на човека по схемата ОСП +, и настоятелно призовава Комисията да започне незабавно процедурата, която би могла да доведе до временно премахване на преференциите по ОСП +, в случай че няма значително подобрене и желание за сътрудничество от страна на филипинските органи;
22. отново призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да следи отблизо положението във Филипините и да докладва редовно на Европейския парламент;
23. призовава държавите членки да се въздържат от всякакъв износ на оръжия, технологии за наблюдение и друго оборудване, което филипинските органи биха могли да използват за вътрешни репресии;
24. призовава делегацията на ЕС и представителствата на държавите членки в страната да дадат предимство на оказването на подкрепа на гражданското общество и да използват всички налични инструменти, за да засилят подкрепата си за дейността на защитниците на правата на човека и на околната среда;
25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата на държавите членки, на президента, правителството и Конгреса на Филипините, на правителствата на държавите — членки на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН), на върховния комисар на ООН по правата на човека, на генералния секретар на ООН и на генералния секретар на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия.
-

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0050

Смъртното наказание в Иран

Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно смъртното наказание в Иран (2022/2541(RSP))

(2022/C 342/21)

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Иран,
  - като взе предвид насоките на ЕС по отношение на смъртното наказание,
  - като взе предвид насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека,
  - като взе предвид глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. „закон „Магнитски“ на ЕС“),
  - като взе предвид изявлението от 30 януари 2022 г. на говорителя на Европейската служба за външна дейност относно присъдата срещу Наргес Мохамали,
  - като взе предвид сборника с принципи на ООН от 1988 г. за закрила на всички лица, намиращи се под всякаква форма на задържане или плен,
  - като взе предвид изявленията на Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека от 18 март 2021 г. с искане за незабавното освобождаване на д-р Ахмадреза Джалали и от 25 ноември 2020 г. с призив към Иран да спре екзекуцията му,
  - като взе предвид становището на работната група на Съвета на ООН по правата на човека относно произволното задържане, прието на нейното заседание на 20— 24 ноември 2017 г., относно Ахмадреза Джалали (Ислямска република Иран),
  - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,
  - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,
  - като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г.,
  - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че премахването на смъртното наказание в целия свят остава една от основните цели на политиката на ЕС в областта на правата на човека;
- B. като има предвид, че според ООН между 1 януари и 1 декември 2021 г. най-малко 275 души са били екзекутирани в Иран, включително най-малко двама ненавършили пълнолетие правонарушители и десет жени; като има предвид, че Иран е с най-голям брой екзекуции на глава от населението в света; като има предвид, че иранските органи са издали смъртни присъди по обвинения, свързани с протести, и са изпълнили екзекуции на лица, срещу които са били повдигнати обвинения във връзка с широкомащабни протести, без обаче да проведат прозрачно разследване на сериозните твърдения за използване на прекомерна и смъртоносна сила от страна на служители по сигурността срещу протестиращите; като има предвид, че затворниците в Иран често са подлагани на изтезания, което поражда загриженост, че им се налага смъртно наказание във основа на неверни признания за престъпления, които те не са извършили;
- B. като има предвид, че Иран налага и изпълнява смъртно наказание срещу ненавършили пълнолетие лица в нарушение на задълженията на държавата съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето; като има предвид, че между 2009 г. и септември 2020 г. са докладвани най-малко 67 екзекуции на ненавършили пълнолетие правонарушители; като има предвид, че през януари 2022 г. в Иран 85 ненавършили пълнолетие правонарушители очакват изпълнението на смъртна присъда;
- G. като има предвид, че смъртното наказание се прилага непропорционално по отношение на етническите и религиозните малцинства, и по-специално белуджи, кюрди, араби и бахайци; като има предвид, че наказателният кодекс криминализира хомосексуалността и че смъртното наказание се използва за преследване на лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите, интерсексуалните и куиър лицата (ЛГБТИК); като има предвид, че жените са обект на смъртно наказание в резултат на дискриминационния характер на няколко закона, които ги засягат пряко;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че според „Репортери без граници“ след екзекуцията на Рухола Зам на 12 декември 2020 г. Иран стана държавата, екзекутирала повече журналисти от всяка друга държава в света; като има предвид, че Иран все още е една от най-репресивните държави в света по отношение на журналистите, а тормозът над журналисти и медии е безмилостен;
- Е. като има предвид, че шведско-иранският гражданин д-р Ахмадреза Джалали, учен в Свободния университет в Брюксел и в Университета на Източен Пиемонт, беше осъден на смърт по фалшиви обвинения в шпионаж през октомври 2017 г. след явно несправедлив съдебен процес въз основа на признания, извлечени чрез изтезания; като има предвид, че той периодично е подлаган на строг тъмничен режим в затвора Евин;
- Ж. като има предвид, че са докладвани многобройни случаи на нечовешки и унижителни условия, особено в затвора Евин, както и липса на подходящ достъп до медицински грижи по време на задържане, в нарушение на минималните стандарти на ООН за третиране на лишени от свобода;
- З. като има предвид, че и други граждани на ЕС са произволно задържани в Иран; като има предвид, че Иран не признава двойното гражданство, като по този начин ограничава достъпа на чуждестранните посолства до гражданите им с двойно гражданство, които са задържани в страната;
- И. като има предвид, че Мохамад Джавад, шампион по бокс, беше осъден на смърт през януари 2022 г., след като беше обвинен в „разпространяване на корупцията по Земята“; като има предвид, че Навид Афкари, борец, който заяви, че е бил измъчван, за да направи неверни признания, беше екзекутиран през септември 2020 г.; като има предвид, че техните присъди са пряко свързани с мирното упражняване на правото им на свобода на изразяване на мнение и на събранията;
- Й. като има предвид, че присъдите срещу Мохамад Джавад и Навид Афкари са част от засилените репресии срещу спортисти в Иран;
- К. като има предвид, че Наргес Мохамеди, лауреат на наградата „Пер Ангер“ в челните редици на кампанията срещу смъртното наказание в Иран, наскоро беше осъдена на още осем години затвор и 70 удара с камшик;
- Л. като има предвид, че Насрин Сотудех, известен адвокат по правата на човека, която, наред с други усилия, води кампания за постепенно премахване на смъртното наказание и работи активно с млади затворници, осъдени на смърт за престъпления, които са извършили на възраст под 18 години, беше осъдена на 33 години и шест месеца затвор през март 2019 г.; като има предвид, че Насрин Сотудех получи наградата „Сахаров“ за свобода на мисълта за 2012 г. от Европейския парламент като признание за нейната изключителна работа в защита на правата на човека;
- М. като има предвид, че масовите насилствени изчезвания и екзекуциите по бързата процедура на политически дисиденти, извършени през 1988 г., все още не са били обект на разследване и никой не е подведен под отговорност за тях;
- Н. като има предвид, че ЕС прие ограничителни мерки спрямо Иран през 2011 г. в отговор на нарушенията на правата на човека, в т.ч. замразяване на активи и забрана за издаване на визи на лица и образувания, отговорни за тежки нарушения на правата на човека, както и забрана на износа за Иран на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии или за наблюдение на телекомуникациите; като има предвид, че тези мерки се актуализират редовно и действието им е продължено до 13 април 2022 г.;
- О. като има предвид, че откакто Ебраим Раиси встъпи в длъжност като президент през август 2021 г., се наблюдава значително увеличение на броя на екзекуциите, включително на жени;
- П. като има предвид, че по сведения всяка година 400 — 500 жени биват брутално убивани в Иран при т.нар. „убийства на честта“; като има предвид, че съгласно иранския наказателен кодекс „убийствата на честта“ са разрешени при определени обстоятелства без санкции; като има предвид, че жените и мъжете често се сблъскват с липса на правосъдие за престъпления, извършени срещу тях в името на „честта“; като има предвид, че на 5 февруари 2022 г. Мона Хейдари беше обезглавена от съпруга си, който след това е минал по улиците на югозападния град Ахваз с отрязаната ѝ глава; като има предвид, че през май 2020 г. Ромина Ашрафи, на 13 години, беше обезглавена от баща си със сърп, докато е спяла;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Р. като има предвид, че Държавният департамент на САЩ посочи, че през последните години Иран продължава да бъде най-голямата държава спонсор на тероризма в света, като предоставя политическа, финансова, оперативна и логистична подкрепа на различни групи, включени както в списъка на ЕС на терористичните организации, така и в списъка на САЩ на чуждестранните терористични организации;
1. припомня, че решително се противопоставя на смъртното наказание при независимо какви обстоятелства; призовава правителството на Иран да въведе незабавен мораториум върху изпълнението на смъртното наказание като стъпка към премахването и замяната на всички смъртни присъди;
  2. призовава органите на Ислямска република Иран спешно да изменят член 91 от Ислямския наказателен кодекс на Иран, за да забранят изрично постановяването на смъртно наказание за престъпления, извършени от лица на възраст под 18 години, при независимо какви обстоятелства и без право на преценка на съдиите за налагане на смъртно наказание или доживотен затвор без възможност за освобождаване;
  3. изразява най-дълбоки съболезнования на семействата, приятелите и колегите на всички невинни жертви;
  4. подчертава, че е необходимо да се гарантира безопасна и благоприятна среда, в която е възможно да се защитават и насърчават правата на човека без страх от репресии, наказания или сплашване; решително подкрепя стремежите на иранския народ, който желае да живее в свободна, стабилна, приобщаваща и демократична държава, която спазва своите национални и международни ангажименти в областта на правата на човека и основните свободи;
  5. настоятелно призовава иранските органи незабавно да оттеглят всички обвинения срещу д-р Ахмадреза Джалали, да го освободят и обезщетят и да спрат да заплашават семейството му в Иран и Швеция;
  6. отново настоятелно призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и държавите — членки на ЕС, да направят всичко възможно, за да предотвратят екзекуцията на д-р Ахмадреза Джалали;
  7. настоятелно призовава иранските органи да си сътрудничат без допълнително забавяне с посолствата на държавите членки в Техеран за изготвянето на изчерпателен списък на лицата с двойно гражданство на ЕС и Иран, които понастоящем са задържани в ирански затвори;
  8. призовава всички държави членки съвместно да направят публични изявления и да предприемат дипломатически инициативи за наблюдение на несправедливи съдебни процеси и посещения в затворите, където са задържани защитници на правата на човека и други лица, лишени от свобода заради убежденията си, включително граждани на ЕС в Иран, в съответствие с Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека; призовава всички обвинения срещу всички произволно задържани граждани на ЕС да бъдат оттеглени незабавно;
  9. призовава иранските органи да освободят всички политически затворници, включително защитниците на правата на човека, и по-специално видната защитничка на правата на човека Наргес Мохамеди, политическия журналист Мехди Махмудян, който наскоро беше осъден на още седем месеца затвор във връзка с работата му срещу смъртното наказание, и лауреата на наградата „Сахаров“ Насрин Сотудех;
  10. изразява съжаление за систематичното използване на изтезания в иранските затвори и призовава за незабавното прекратяване на всички форми на изтезания и малтретиране на задържаните лица; осъжда практиката на отказване на достъп до телефонни обаждания и семейни посещения на задържаните лица; изразява дълбока загриженост относно невъзможността на задържаните да получат достъп до процесуално представителство по време на разпитите;
  11. решително осъжда постоянното влошаване на положението с правата на човека в Иран, особено за лицата, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства, поради системна политическа, икономическа, социална и културна дискриминация; изразява съжаление за тревожната ескалация на използването на смъртното наказание срещу протестиращи, дисиденти, защитници на правата на човека и членове на малцинствени групи;
  12. призовава иранските органи да разгледат всички форми на дискриминация срещу лица, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства, включително белуджи, кюрди, араби, бахайци, християни и ЛГБТИК, и незабавно и безусловно да освободят всички лица, лишени от свобода заради упражняване на правото си на свобода на религията, убежденията или сексуалната ориентация;
  13. най-решително осъжда прилагането на смъртното наказание за отношенията между лица от един и същи пол, които все още са незаконни в Иран;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

14. призовава иранските органи незабавно да отменят закона за „младежкото население и защитата на семейството“ и да гарантират достъп до обществени услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве, включително безопасни, законни, безплатни и висококачествени услуги за аборт при всички обстоятелства; припомня, че отказването на аборт на жените е форма на насилие, основано на пола, и може да представлява изтезание или жестоко, нечовешко и унизително отнасяне; решително осъжда заплахите от страна на иранските органи за налагане на смъртно наказание за аборт и призовава по-специално иранските органи незабавно да отменят тази разпоредба; призовава ЕС и държавите членки да си сътрудничат с ООН за внимателното наблюдение на новия закон за „младежкото население и защитата на семейството“, неговото въздействие върху майчината смъртност и всички събития, свързани с прилагането на смъртното наказание за аборт;
15. подчертава, че гражданите на Иран, чрез ръководени от гражданите инициативи, постоянно призовават за премахване на смъртното наказание и за прекратяване на използването му срещу защитници на правата на човека и непропорционалното му използване срещу малцинствата; подкрепя иранското гражданско общество и неговите мирни усилия за защита на правата на човека;
16. призовава Иран да позволи посещения на Съвета на ООН по правата на човека, включително специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Ислямска република Иран, и изцяло да сътрудничи на всички негови специални процедури;
17. настоятелно призовава ЕС да повдигне въпроса за нарушенията на правата на човека в двустранните си отношения с Иран; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да гарантира, че Европейската служба за външна дейност пропължава да повдига въпроси, свързани с правата на човека, в контекста на диалога на високо равнище между ЕС и Иран; отново заявява, че зачитането на правата на човека е основен елемент в развитието на отношенията между ЕС и Иран;
18. приветства приемането от Съвета на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (закон „Магнитски“ на ЕС) като важен инструмент за ЕС за санкциониране на нарушителите на правата на човека; призовава за предприемането на целенасочени мерки, като се използва действащият режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека срещу Иран или глобалният режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (законът „Магнитски“ на ЕС) срещу ирански длъжностни лица, които са извършили тежки нарушения на правата на човека, включително екзекуции и произволни задържания на лица с двойно и чуждо гражданство в Иран, включително съдии, които са осъдили на смърт журналисти, защитници на правата на човека, политически дисиденти и активисти;
19. счита, че ще бъдат необходими допълнителни целенасочени санкции, ако иранските органи не освободят д-р Ахмадреза Джалали, както изискват ЕС и неговите държави членки;
20. подчертава дестабилизиращата роля на иранския режим в целия регион и осъжда факта, че иранският режим е отговорен за смъртта на многобройни цивилни лица в Сирия, Йемен и Ирак;
21. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на генералния секретар на ООН, на върховния водач и на президента на Ислямска република Иран, както и на членовете на Меджлиса на Иран.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0051

Политическа криза в Буркина Фасо

Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно политическата криза в Буркина Фасо (2022/2542(RSP))

(2022/C 342/22)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции, и по-специално резолюциите от 19 декември 2019 г. относно нарушения на правата на човека, включително на религиозните свободи, в Буркина Фасо⁽¹⁾ и от 16 септември 2020 г. относно сътрудничеството между ЕС и Африка в областта на сигурността в региона на Сахел, Западна Африка и Африканския рог⁽²⁾,
- като взе предвид декларацията на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от името на ЕС от 26 януари 2022 г. относно последните събития в Буркина Фасо,
- като взе предвид изявлението от 24 януари 2022 г. на говорителя на генералния секретар на ООН относно Буркина Фасо,
- като взе предвид изявлението на Съвета за сигурност на ООН от 9 февруари 2022 г. относно положението в Буркина Фасо,
- като взе предвид окончателното комюнике от извънредната среща на високо равнище на държавните и правителствените ръководители на Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) относно политическото положение в Буркина Фасо от 28 януари 2022 г.,
- като взе предвид протокола на ECOWAS относно демокрацията и доброто управление,
- като взе предвид окончателното комюнике, прието от Съвета за мир и сигурност на Африканския съюз (АС) на неговото 1 062-ро заседание от 31 януари 2022 г. относно положението в Буркина Фасо,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 9 март 2020 г., озаглавено „Към цялостна стратегия с Африка“ (JOIN(2020)0004),
- като взе предвид резолюцията на Съвместната парламентарна асамблея на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и ЕС от 11 март 2021 г. относно демокрацията и зачитането на конституциите в държавите от ЕС и АКТБ,
- като взе предвид съвместната декларация на членовете на Европейския съвет и държавите — членки на групата на петте държави от Сахел (Г-5 от Сахел), от 28 април 2020 г.,
- като взе предвид Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), и по-специално ЦУР 16 за насърчаване на справедливи, мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
- като взе предвид Конституцията на Република Буркина Фасо,
- като взе предвид Споразумението от Котону,
- като взе предвид Африканската харта за демокрация, избори и управление,
- като взе предвид Конвенцията на Африканския съюз за закрила и помощ на вътрешно разселените лица в Африка,

⁽¹⁾ ОВ С 255, 29.6.2021 г., стр. 45.

⁽²⁾ ОВ С 385, 22.9.2021 г., стр. 24.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,
  - като взе предвид Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.,
  - като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че на 24 януари 2022 г. военните сили на Буркина Фасо, ръководени от подполковник Пол-Анри Сандаого Дамиба, и самопровъзгласилото се Патриотично движение за защита и възстановяване, свалиха от власт избраното правителство, оглавявано от президента Рок Марк Кристиан Каборе; като има предвид, че по-късно Конституционният съд на Буркина Фасо обяви подполковник Дамиба за новия фактически държавен глава;
- Б. като има предвид, че малко преди преврата президентът Каборе спечели втори мандат на демократичните избори, проведени през 2020 г.; като има предвид, че той беше принуден да обяви оттеглянето си като президент и да подаде оставка; като има предвид, че след преврата той е задържан от въоръжените сили и има ограничен контакт с външни лица; като има предвид, че Народното движение за напредък — партията на президента Каборе, даде уверения на 26 януари 2022 г., че Каборе е в президентска вила под домашен арест и има осигурени лекарски грижи;
- В. като има предвид, че при вземането на властта военната хунта обяви суспендирането на конституцията и разпускането на правителството и националното събрание; като има предвид, че действието на конституцията беше възстановено на 31 януари 2022 г.; като има предвид, че подполковник Дамиба обяви в изявление по телевизията, че Буркина Фасо ще спазва международните си ангажименти;
- Г. като има предвид, че завземането на властта от страна на военните беше посрещнато с голяма предпазливост и относителна снизходителност от страна на гражданското общество в Буркина Фасо;
- Д. като има предвид, че АС, ECOWAS и Постоянният съвет на Международната организация на франкофонията суспендираха Буркина Фасо след военния преврат; като има предвид, че ECOWAS и ООН изпратиха междуведомствена делегация с искане за кратък преход и освобождаване на президента Каборе; като има предвид, че на 3 февруари 2022 г. ECOWAS реши да не налага нови санкции на Буркина Фасо, но поиска от новите органи на държавата да представят „разумен график за възстановяване на конституционния ред“;
- Е. като има предвид, че на 8 февруари 2022 г. беше създаден технически комитет с невоенни участници, който да очертае параметрите на прехода; като има предвид, че комитетът разполага с две седмици, за да предложи проект на харта за прехода; като има предвид, че работата на техническия комитет трябва да се съсредоточи върху възстановяването на териториалната цялост, укрепването на мира чрез постепенното завръщане на вътрешно разселените лица, доброто управление и възстановяването на конституционния ред;
- Ж. като има предвид, че Патриотично движение за защита и възстановяване заяви, че превратът е в отговор на влошаващото се положение със сигурността в страната; като има предвид, че правителството на Буркина Фасо започна процес на реформа в сектора на сигурността през 2017 г. със създаването на национален съвет за отбрана и сигурност с цел модернизиране на сектора на сигурността и борба с корупцията в него; като има предвид, че недоволството и критиките от страна на цивилното население, опозицията и военните по отношение на неспособността на президента Каборе да се справи с корупцията и ефективно да приложи решения на огромните предизвикателства за сигурността, социалните и икономическите предизвикателства в страната, породени от разпространението на насилствени нападения от терористични групи, нарастваха;
- З. като има предвид, че положението със сигурността в Сахел е пряко следствие от дестабилизирането на региона и разпространението на оръжия след намесата в Либия през 2011 г.;
- И. като има предвид, че между 2016 г. и 2021 г. националният бюджет за отбрана и сигурност нарасна от 240 милиона евро на 650 милиона евро, което представлява увеличение с над 170 %; като има предвид, че тези разходи не успяха да подобрят условията на живот, нито оперативния капацитет на войниците, отчасти поради силно разпространеното лошо финансово управление;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Й. като има предвид, че през последните шест години хиляди хора загубиха живота си поради джихадистки и бунтовнически нападения; като има предвид, че за две години над 1 000 училища бяха затворени и много хора избягаха от домовете си, за да избегнат насилието; като има предвид, че през юни 2021 г., при най-смъртоносното нападение от 2015 г. насам в селата Солхан и Тадарят загинаха 174 души; като има предвид, че на 4 ноември 2021 г. в джихадистко нападение срещу жандармерийския гарнизон в Ината в северната част на Буркина Фасо бяха убити 53 от 120-та войници, очакващи логистични доставки и подкрепа, включително хранителни дажби; като има предвид, че „Human Rights Watch“ докладва за екзекуции по бързата процедура на стотици заподозрени лица от силите за сигурност и проправителствените милиции, и като има предвид, че на практика нито едно от тези нападения не е разследвано и срещу никого не е започнато наказателно преследване;
- К. като има предвид, че нарастващата несигурност доведе до протест на огромен брой хора по улиците през ноември 2021 г.; като има предвид, че правителството спря интернет, с което увеличи недоволството на населението и привлече критики от страна на организациите за защита на правата на човека и гражданските движения в страната;
- Л. като има предвид, че на 22 януари 2022 г., когато граждани протестираха срещу влошаването на сигурността в страната, избухнаха насилствени демонстрации в Уагадугу и Бобо-Диуласо, двата най-големи града в Буркина Фасо; като има предвид, че завземането на властта от военните настъпи два дни след сблъсъка между полицейските части за борба с безредиците и антиправителствените демонстранти в столицата Уагадугу;
- М. като има предвид, че ескалиращото насилие доведе до това, че положението в Буркина Фасо се превърна в една от най-бързо изострящите се кризи, свързани с разселването и защитата на населението в света, като най-малко 1,6 милиона души бяха разселени; като има предвид, че над 19 000 жители на Буркина Фасо са избягали в Кот д'Ивоар, Мали, Нигер и Бенин; като има предвид, че през миналата година броят на вътрешно разселените лица нарасна до над 1,5 милиона души, което представлява увеличение с 50 %; като има предвид, че регионът на Сахел преживява безпрецедентно обезлюдяване на селските райони, тъй като хората, които са принудително разселени, се местят в градски райони, където са изправени пред нови рискове; като има предвид, че сред вътрешно разселените лица заплахите за жените и младите хора са особено тежки, включително сексуална и трудова експлоатация, основано на пола насилие, насилствено набиране и трафик; като има предвид, че жените от Буркина Фасо, които имат два пъти по-малко възможности за достъп до образование, отколкото мъжете, са най-силно засегнати от крайна бедност в страната;
- Н. като има предвид, че извънредната ситуация в областта на климата оказва видимо и дълбоко вредно въздействие върху региона на Сахел, което води до суша, загуба на реколта, разселване, конфликти, свързани със земя и ресурси, продоволствена несигурност и бедност; като има предвид, че липсата на достъп до образование, възможности за заетост и доходи стимулира вербуването за екстремистки организации и джихадистки движения и по този начин подклажда регионалната нестабилност;
- О. като има предвид, че неотдавнашният преврат, и по-специално влошаващото се положение в Мали, оказа въздействие върху положението в Буркина Фасо; като има предвид, че неотдавнашният преврат е също така четвъртият преврат в Западна Африка за по-малко от две години; като има предвид, че нарастващият брой преврати отразява сериозна криза в политическите системи на Западна Африка;
- П. като има предвид, че Г-5 от Сахел, съвместно отбранително усилие на Буркина Фасо, Чад, Мали, Мавритания и Нигер, по-специално подкрепено от ЕС и АС, координира действията в областта на регионалното развитие и сигурността с цел борба с тероризма и постигане на стабилност в региона, но не съумя да убеди местното население в своята ефективност;
- Р. като има предвид, че група руски военни изпълнители писа до ръководителите на преврата в Буркина Фасо с предложение да обучава армията на страната в борбата ѝ срещу джихадистите;
- осъжда и изразява загриженост относно преврата, извършен от въоръжените сили срещу демократично избраното правителство на Буркина Фасо; подчертава, че е наложително спешно възстановяване на конституционния ред, включително незабавно възстановяване на гражданското управление;
  - призовава за незабавното и безусловното освобождаване на президента Каборе и на всички останали правителствени длъжностни лица;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. приветства обявяването на създаването на техническия комитет, който ще очертае следващите стъпки в процеса на преход; отбелязва публичните декларации на подполковник Дамиба, в които той се ангажира възможно най-скоро да възстанови нормалния конституционен живот в страната и тя да продължи да спазва международните се ангажименти; призовава военното ръководство да изпълнява международните ангажименти на Буркина Фасо, включително пълно спазване на правата на човека и борба с терористичните организации в тясно партньорство с международната общност;
4. отново изразява подкрепата си за ECOWAS и Африканския съюз в усилията им да действат като медиатори при тази криза; призовава международната общност, включително Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията, да продължат да поддържат диалог с органите на Буркина Фасо, за да се гарантира своевременен и демократичен преход към гражданско правителство; призовава органите на Буркина Фасо и техническия комитет да определят ясни срокове и процеси, за да проведат възможно най-скоро приобщаващи и прозрачни избори;
5. подчертава, че е необходим истински и честен национален диалог, включващ всички сектори на гражданското общество, за да се очертае ясна бъдеща визия за демокрация в Буркина Фасо;
6. настоятелно призовава всички партии в Буркина Фасо да подкрепят свободата на печата, за да се гарантира, че местните и международните медийни организации могат свободно да вършат своята работа, включително да документират положението на вътрешно разселените лица и операциите на силите за сигурност;
7. насърчава Националния координационен съвет за успешен преход (CNRT) да наблюдава органите и да изисква те да гарантират закрилата на защитниците на правата на човека и организациите на гражданското общество при упражняването на техния мандат, включително осъждането на нарушенията на правата на човека, полицейското насилие и прекомерната употреба на сила; призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат своята закрила и подкрепа за защитниците на правата на човека в Буркина Фасо и когато е целесъобразно, да улеснят издаването на спешни визи и да предоставят временно убежище в държавите — членки на ЕС;
8. припомня, че несправянето с безнаказаността за минали жестокости от страна на службите за сигурност и милициите възпрепятства усилията за мир в Буркина Фасо; призовава органите на Буркина Фасо да защитават правата на заподозрените, арестувани при операции за борба с тероризма, и да гарантират подвеждането под отговорност на извършителите на нарушения на правата на човека; отбелязва, че самоназначеното правителство без демократичен мандат подкопава усилията за укрепване на принципите на правовата държава и отчетността;
9. отново заявява, че защитата и безопасността на цивилното население е една от ключовите задачи на всяко правителство, и подчертава, че в Буркина Фасо следва да бъдат предприети допълнителни мерки за подобряване на защитата на цивилното население;
10. настоятелно призовава Комисията, ЕСВД и държавите членки да продължат да дават приоритет на подкрепата за съдебната реформа и реформата в сектора на сигурността в Буркина Фасо, за да се гарантира, че се предоставят достатъчно ресурси и техническа помощ за цялостна реформа на сектора на сигурността, прозрачно и конструктивно сътрудничество между гражданско правителство и военните и подновени усилия за справяне с корупцията;
11. призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат финансовата и хуманитарната помощ, за да отговорят на неотложните нужди на населението на Буркина Фасо, и по-специално на разселените лица и бежанците в съседните държави;
12. призовава органите на Буркина Фасо да преразгледат клаузата за имунитет в устава на специалните части, нова военна единица, създадена през май 2021 г., която гласи, че членовете на специалните части не могат да бъдат изправени пред съда за каквито и да било действия, предприети по време на техните операции, и по този начин нарушава правата на жертвите на правосъдие и обезщетение;
13. призовава държавите — членки на ЕС, да изпълняват своите международни задължения за прилагане на система за шателна проверка и проследяване при износа на оръжия за държави извън ЕС, както е предвидено в Договора за търговията с оръжие, за да се избегне злоупотребата с тях и подклаждането на нарушения на правата на човека;
14. изразява загриженост относно цялостното състояние на демокрацията в региона и призовава всички участници, както на местно, така и на международно равнище, да обмислят поуките, извлечени от различните преврати, и начини за по-добра подкрепа и насърчаване на демократичните процеси в региона;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

15. продължава твърдо да вярва, че намесата на групата „Вагнер“ в Западна Африка противоречи на целта за осигуряване на мир, сигурност и стабилност в Буркина Фасо и за гарантиране на защитата на нейния народ; призовава дейностите на групата „Вагнер“ и други частни военни дружества в Африка да бъдат обсъдени задълбочено на предстоящата среща на високо равнище ЕС — Африка;

16. подчертава, че тероризмът и нестабилността в целия регион на Сахел представляват предизвикателство и подкопават консолидирането на демокрацията и принципите на правовата държава; припомня, че справянето с първопричините за екстремизма и военните усилия за възстановяване на правителствения контрол в целия регион са от съществено значение за укрепване на обществената легитимност на демократично избраните правителства;

17. изразява особена загриженост относно въздействието на заплахите за сигурността върху ефективността на хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие; настоятелно призовава държавите членки и международната общност да увеличат хуманитарната си помощ за Буркина Фасо, по-специално чрез предоставянето на храна, вода и медицински услуги; призовава органите да подкрепят и улесняват работата на хуманитарните организации в Буркина Фасо, за да се гарантира безпрепятствен хуманитарен достъп и да им се даде възможност да отговорят на нуждите на разселените лица;

18. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на органите на Република Буркина Фасо, на секретариата на Г-5 от Сахел, на съпредседателите на Съвместната парламентарна асамблея АКТЬ-ЕС и на Панафриканския парламент, на Икономическата общност на западноафриканските държави, както и на Африканския съюз и неговите институции.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0042

Корупция и права на човека

Препоръка на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. до Съвета и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно корупцията и правата на човека (2021/2066(INI))

(2022/C 342/23)

Европейският парламент,

- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията (UNCAC), която влезе в сила на 14 декември 2005 г.,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека,
- като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права,
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки, Препоръката на Съвета от 2009 г. за по-нататъшна борба с подкупването, Препоръката от 1996 г. за данъчно приспадане на подкупите за чужди длъжностни лица, както и други свързани с тях инструменти,
- като взе предвид доклада на ОИСР от 2010 г., озаглавен „Заетост след работа в публичния сектор: Добри практики за предотвратяване на конфликт на интереси“,
- като взе предвид Конвенцията от 1997 г. за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз⁽¹⁾,
- като взе предвид Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г., приет от Съвета на Европейския съюз на 18 ноември 2020 г.,
- като взе предвид Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека, приети на 2914-ото заседание на Съвета по общи въпроси от 8 декември 2008 г.,
- като взе предвид целите за устойчиво развитие (ЦУР), изложени в резолюцията на ООН от 25 септември 2015 г., озаглавена „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“, включително ЦУР 16, която обхваща усилията за борба с корупцията,

⁽¹⁾ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 2.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид доклада на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) от 8 ноември 2013 г., озаглавен „Политика за предотвратяване и възпрепятстване на неправомерно поведение в дейността на Европейската инвестиционна банка“ (наричана по-долу „политика на ЕИБ за борба с измамите“),
- като взе предвид Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека: Прилагане на рамката на ООН „Утвърждаване, спазване и правни средства за защита“,
- като взе предвид изданието от 2011 г. на Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия и стандартите в борбата с корупцията, разработени от нея,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 20 юни 2016 г. относно бизнеса и правата на човека,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителни мерки срещу тежките нарушения на правата на човека ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС) ⁽³⁾,
- като взе предвид глобалния режим на Обединеното кралство за санкции срещу корупцията от 2021 г. и неговите Общи принципи за обезщетяване на пострадали в чужбина (включително засегнати държави) по дела за подкупи, корупция и икономическа престъпност,
- като взе предвид приемането на нови обвързващи разпоредби от френския парламент за възстановяване на собствеността върху конфискувани откраднати активи на хората в държавите на произход,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2021 г. с препоръки към Комисията относно корпоративната надлежна проверка и корпоративната отчетност ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно устойчивото корпоративно управление ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г. относно последиците от избухването на COVID-19 за външната политика ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 13 септември 2017 г. относно корупцията и правата на човека в трети държави ⁽⁸⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2016 г. относно корпоративната отговорност при сериозни нарушения на правата на човека в трети държави ⁽⁹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2015 г. относно избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане като предизвикателства за управлението, социалната закрила и развитието в развиващите се държави ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2013 г. относно корупцията в публичния и частния сектор: въздействието върху правата на човека в трети страни ⁽¹¹⁾,

⁽²⁾ ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.

⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0349.

⁽⁴⁾ ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 11.

⁽⁵⁾ ОВ С 445, 29.10.2021 г., стр. 94.

⁽⁶⁾ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 111.

⁽⁷⁾ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 63.

⁽⁸⁾ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 82.

⁽⁹⁾ ОВ С 215, 19.6.2018 г., стр. 125.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 265, 11.8.2017 г., стр. 59.

⁽¹¹⁾ ОВ С 181, 19.5.2016 г., стр. 2.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма⁽¹²⁾, както и пакета от законодателни предложения на Европейската комисия за укрепване на правилата на ЕС в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, публикувани на 20 юли 2021 г.,
- като взе предвид член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) относно областите на престъпност с трансгранично измерение, включително корупцията, в които ЕС може да установява общи правила чрез директиви,
- като взе предвид Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облиги от престъпна дейност в Европейския съюз⁽¹³⁾,
- като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид Наказателната конвенция относно корупцията и Гражданската конвенция относно корупцията, както и други правни инструменти и политически препоръки по този въпрос, приети от органите на Съвета на Европа, включително относно съвместни правила срещу корупцията при финансирането на политически партии и в предизборни кампании, както и резолюции (98) 7 и (99) 5 на Комитета на министрите на Съвета на Европа съответно от 5 май 1998 г. и 1 май 1999 г. относно създаването на Групата държави срещу корупцията (GRECO),
- като взе предвид Резолюция (97) 24 на Комитета на министрите на Съвета на Европа от 6 ноември 1997 г. относно двадесетте ръководни принципа за борба с корупцията,
- като взе предвид изявлението на GRECO от 15 април 2020 г. относно рисковете от корупция и полезните законови препратки в контекста на COVID-19,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид политическата декларация, озаглавена „Нашият общ ангажимент за ефективно справяне с предизвикателствата и прилагане на мерки за предотвратяване на и борба с корупцията и укрепване на международното сътрудничество“, приета от Общото събрание на ООН на 2 юни 2021 г. по време на неговата специална сесия срещу корупцията, както и приноса на ЕС към заключителния документ от специалната сесия на Общото събрание на ООН относно корупцията от 17 декември 2019 г.,
- като взе предвид доклада от 17 юни 2020 г. на работната група на ООН по въпроса за правата на човека и транснационалните корпорации и други стопански предприятия, озаглавен „Свързване на бизнеса и правата на човека и антикорупционните програми“,
- като взе предвид резолюцията на Общото събрание на ООН относно националните институции за насърчаване и защита на правата на човека, приета на 17 декември 2015 г., както и резолюцията на Съвета по правата на човека относно националните институции за насърчаване и защита на правата на човека, приета на 29 септември 2016 г.,
- като взе предвид доклада от 21 април 2020 г. на Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека (СВКПЧ) относно предизвикателствата и най-добрите практики, прилагани от държавите при интегрирането на правата на човека в техните национални стратегии и политики за борба с корупцията, включително тези, насочени към недържавни участници, като например частния сектор,

⁽¹²⁾ ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 43.

⁽¹³⁾ ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122.

⁽¹⁵⁾ ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- като взе предвид доклада от 15 април 2016 г. на върховния комисар на ООН по правата на човека относно най-добрите практики за противодействие на отрицателното въздействие на корупцията върху упражняването на всички права на човека, както и окончателния доклад от 5 януари 2015 г. на Консултативния комитет на Съвета на ООН по правата на човека относно въпроса за отрицателното въздействие на корупцията върху упражняването на правата на човека,
  - като взе предвид проекта за насоки на СВКПЧ относно рамката за правата на човека във връзка с възстановяването на активи,
  - като взе предвид инициативата на ООН „Глобален договор“ за стратегии и мерки, основани на универсалните принципи на правата на човека, заетостта, околната среда и борбата с корупцията,
  - като взе предвид препоръките на Специалната група за финансови действия,
  - като взе предвид ежегодния индекс за възприятие на корупцията, разработен от организацията „Трансперънси Интернешънъл“,
  - като взе предвид член 118 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0012/2022),
- A. като има предвид, че корупцията улеснява, затвърждава и институционализира нарушенията на правата на човека и възпрепятства спазването и прилагането на правата на човека; като има предвид, че корупцията е престъпление, посочено в член 83, параграф 1 от ДФЕС, което изисква общо определение и подход поради неговия особено сериозен характер и трансгранично измерение;
- B. като има предвид, че корупцията засяга непропорционално най-уязвимите и маргинализирани лица и групи в обществото, като нарушава правото на недискриминация и ги лишава, по-специално жените, от равен достъп до политическо участие, основни и обществени услуги, правосъдие, природни ресурси, работни места, образование, здравеопазване и жилищно настаняване; като има предвид, че корупцията изостря бедността и неравенството чрез присвояване на богатство и обществени блага, като същевременно вреди на опазването на природната среда и екологичната устойчивост;
- B. като има предвид, че корупцията е сложно и глобално явление, което съществува във всички държави по света въпреки техните икономически и политически системи; като има предвид, че борбата с корупцията изисква международно сътрудничество и е неразделна част от международните ангажименти за спазване на правата на човека, опазване на планетата и гарантиране, че всички хора се радват на мир и просперитет най-късно от 2030 г. нататък в рамките на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), и по-специално ЦУР 16 за насърчване на справедливи, мирни и приобщаващи общества, което ангажира международната общност по-специално да засили възстановяването и връщането на откраднати активи;
- Г. като има предвид, че корупцията обикновено включва злоупотреба с власт, липса на отчетност, възпрепятстване на правосъдието, използване на неправомерно влияние, институционализиране на дискриминацията, клиентелизъм, обсебване на държавата от частни интереси, непотизъм, поддържане на клептокрации и нарушаване на пазарните механизми, наред с другото, и се улеснява от недостатъчна прозрачност и достъп до информация; като има предвид, че надиганият се авторитаризъм и появата на недемократични режими осигурява плодородна почва за корупция, като борбата с нея изисква международно сътрудничество с единаomisлешите демокрации; като има предвид, че корупцията прави държавите уязвими към чуждо зловередно влияние и допълнително вреди на демократичните институции;
- Д. като има предвид, че държави, общности, дружества или отделни лица могат да станат жертви на корупция, особено тези, които участват в усилията за разследване, докладване, наказателно преследване на корупцията и съдебните процеси срещу нея, които са изложени на повишен риск и се нуждаят от ефективна защита; като има предвид, че съобщаването за корупция е водеща причина за убийството на журналисти и че според Комитета за защита на журналистите през 2021 г. петима журналисти, разследващи корупция, са били убити до октомври; като има предвид, че защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, от ответни действия с цел отмъщение и осигуряването на ефективна правна защита и безопасни процедури за подаване на сигнали от тях в публичния и частния сектор са неразделна част от борбата с корупцията; като има предвид, че всички мерки за борба с корупцията трябва да са в съответствие със стандартите за правата на човека;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Е. като има предвид, че корупцията подкопава управлението и качеството на обществените услуги, вреди на ефикасността и ефективността на демократичните институции, управлението на предприятията, принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване и демократичните принципи, отслабва принципите на правовата държава, подкопава общественото доверие и възпрепятства устойчивото развитие, което води до безнаказаност на извършителите, незаконно обогатяване на управляващите и заграбване на властта с цел избягване на наказателно преследване; като има предвид, че липсата на независима съдебна система подкопава зачитането на принципите на правовата държава; като има предвид, че корупцията е основен катализатор и фактор за конфликти, особено в развиващите се страни, и дестабилизира усилията за изграждане на мира, като причинява масови нарушения на правата на човека, а в някои случаи и загуба на човешки живот; като има предвид, че незаконните финансови потоци от развиващите се държави се улесняват и насърчават от предвиждащи поверителност на операциите юрисдикции и данъчни убежища, както и от финансови и правни субекти, много от които са установени в Европа; като има предвид, че разследването и наказателното преследване на такива престъпления остава ограничено;
- Ж. като има предвид, че корупционните практики в политиката, като например изборните измами, незаконното финансиране на политически кампании и политически партии и връзка с подкопават гражданските и политическите права на участие в обществени дела и на гласуване и избиране на публични длъжности и подкопават доверието в политическите партии, избраните представители, демократичните процеси и правителствата, като по този начин подкопават демократичната легитимност и общественото доверие в политиката; като има предвид, че при липсата на ефективно регулиране финансирането на политическите кампании и финансирането на партиите са особено изложени на риск от корупция и се използват по целия свят, особено от частни субекти и чуждестранни държави, за упражняване на влияние и намеса в избори, кампании за референдуми и социални дебати; като има предвид, че някои чуждестранни държави и недържавни участници използват корупцията като инструмент на външната политика за възпрепятстване на напредъка към функциониращи демокрации и все по-често прилагат стратегии за обсебване на елита от частни интереси и съвместно избиране на държавни служители както в ЕС, така и по света, с оглед на отстояване на техните интереси в законодателните и политическите процеси;
- З. като има предвид, че в някои държави продължаващата криза, свързана с COVID-19, изостри свързаните с корупцията нарушения на правата на човека, тъй като държавите с по-високи нива на корупция са изправени пред по-голям брой смъртни случаи, свързани с COVID-19, а най-уязвимите общности са непропорционално засегнати; като има предвид, че корупцията ограничава упражняването на правата на човека, основните свободи и справедливия стандарт на живот, тъй като подкопава способността на държавите да предоставят и да разпределят справедливо обществени здравни услуги или ваксини; като има предвид, че фармацевтичните продукти и медицинските изделия са особено уязвими по отношение на корупцията; като има предвид, че много правителства злоупотребиха със свързаните с COVID-19 извънредни правомощия, за да концентрират властническите си правомощия и за да засилят репресиите срещу журналисти, лица, подаващи сигнали за нередности, и организации на гражданското общество, работещи за разкриването на корупция;
- И. като има предвид, че външното доверие в ЕС зависи също така от ефективни действия за борба с корупцията в неговите държави членки и на равнището на ЕС; като има предвид, че няколко държави — членки на ЕС заемат челно място в индекса за данъчна непрозрачност на мрежите за данъчна справедливост за 2020 г., който класира юрисдикциите според равнището им на поверителност и мащаба на офшорните дейности; като има предвид, че в държавите членки бяха документирани недостатъци в прегледите, извършени от Световния форум на ОИСР относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели и Специалната група за финансови действия; като има предвид, че държавите — членки на ЕС следва да увеличат прозрачността на собствеността върху медиите;
- Й. като има предвид, че действащите в някои държави членки режими за предоставяне на гражданство и право на пребиваване срещу инвестиции се използват неправомерно за целите на изпирането на пари или укриването на средства, получени от корупционни дейности; като има предвид, че много държави членки имат правила за предотвратяване на неправомерното влияние и на корупцията от страна на законотворци и държавни служители, включително за бивши публични служители, които играят основна роля в предотвратяването, разкриването и мониторинга на корупционни дейности, но тези правила се прилагат само частично, докато хармонизираните правила на равнището на ЕС са недостатъчни и се нуждаят от укрепване;
- К. като има предвид, че в своята политическа декларация от 2 юни 2021 г. Общото събрание на ООН призна своята отговорност и необходимостта от предприемане на спешни действия срещу корупцията и се ангажира да удвои усилията за превенция и да следва многостранен подход срещу корупцията, особено в контекста на пандемията от COVID-19;
- Л. като има предвид, че ЕС подкрепя трети държави в борбата им срещу корупцията не само чрез техническа помощ, дипломатически действия и финансова подкрепа, както и чрез многостранни форуми, но и чрез законодателството на ЕС и определянето на стандарти на ЕС и чрез насоки и рамки за външна дейност;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- М. като има предвид, че Съветът пое ангажменти за борба с корупцията в Плана за действие на ЕС в областта на правата на човека за периода 2020—2024 г. посредством всеобхватна помощ чрез подкрепа за реформата на публичната администрация, ефективни стратегии за борба с корупцията и правни рамки, включително защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, и на свидетелите, специализираните органи, парламентарите, независимите медии и организациите на гражданското общество, както и чрез подкрепа за ратифицирането и прилагането на Конвенцията на ООН срещу корупцията (UNCAC); като има предвид, че външното доверие в ЕС зависи също така от ефективни действия за борба с корупцията в неговите държави членки;
- Н. като има предвид, че частният сектор и стопанските предприятия, по-специално мултинационалните дружества и банковите субекти, могат да играят ключова роля в борбата с корупцията в световен мащаб и в намаляването на въздействието ѝ върху правата на човека; като има предвид, че банковите субекти могат значително да допринесат за разкриването на изпиране на пари, финансиране на тероризма и други незаконни дейности, свързани с корупцията, като по този начин подчертават значението на установяването на плодотворни отношения на сътрудничество между държавните институции и частния сектор;
- О. като има предвид, че задължителното законодателство за корпоративна надлежна проверка е абсолютно необходимо средство за предотвратяване, справяне и ефективно отстраняване на нарушенията на правата на човека и нарушенията във връзка с околната среда в световен мащаб по цялата верига на доставки и не следва да засяга отрицателно малките и средните предприятия (МСП); като има предвид, че разпоредбите на Конвенцията на ООН срещу корупцията следва да бъдат част от задълженията за надлежна проверка, предвидени в предстоящото предложение на Комисията по този въпрос;
- П. като има предвид, че режимите на ЕС на санкции по държави вече позволяват целенасочени мерки срещу лица и образувания, отговорни за подкопаването на демокрацията и принципите на правовата държава, включително сериозни финансови нарушения във връзка с публични средства, доколкото действията са обхванати от Конвенцията на ООН срещу корупцията; като има предвид, че приемането на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (Закон „Магнитски“ на ЕС) е съществено допълнение към набора от инструменти на ЕС; като има предвид, че Парламентът многократно е отправял искания за разширяване на обхвата му, така че да включва изрично корупционни действия, с цел ефективна борба с всички нарушения на правата на човека, независимо от естеството на престъплението, и за създаване на допълнителен режим в случай че корупционните действия не бъдат включени в преразглеждането на настоящия режим; като има предвид, че Съединените щати, Канада и Обединеното кралство също са приели подобни режими на санкции с цел борба с корупцията;
1. препоръчва на Съвета и на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност:

Към стратегия на ЕС за борба с корупцията в световен мащаб

- а) признаване на връзката между корупцията и правата на човека, както и че корупцията е огромна пречка за упражняването на всички права на човека; поради това приемане на основан на правата на човека подход в борбата срещу корупцията, като жертвите на корупция са поставени в основата ѝ, и поставяне на борбата с корупцията на преден план и в центъра на всички усилия и политики на ЕС за насърчаване на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава по света; справяне с корупцията като глобално явление, което изисква ефективни институции за борба с корупцията, механизми за превенция и международна регулаторна рамка, както и възстановяване на имуществени активи и наказателно преследване в рамките на ЕС; започване на работа по международно признато определение за корупция въз основа на Конвенцията на ООН срещу корупцията като насока; признаване, че борбата с корупцията изисква съгласувани действия в световен мащаб и засилено сътрудничество между специалистите за борба с корупцията и специалистите по правата на човека; насърчаване на сътрудничеството между ЕС, неговите държави членки и трети държави, по-конкретно на съдебно равнище и на равнището на правоохранителните органи, и обмен на информация, с цел обмяна на добри практики и на ефективни инструменти в борбата с корупцията;
- б) признаване, че прозрачността следва да бъде в основата на всички стратегии за борба с корупцията; с оглед на това призоваване към премахване на прекомерните правила за професионална тайна в съответните сектори, особено във финансовия сектор, и насърчаване на автоматичния обмен на информация относно данъчните измами и избягването на данъци, както и публично отчитане по държави от страна на многонационалните дружества и публичните регистри на действителните собственици на дружества; възприемане на политика на нулева толерантност към данъчните убежища, тъй като те позволяват лесно прикриване на незаконните финансови потоци;
- в) признаване на сегашната тенденция към неразривната връзка между отстъплението на демокрациите и възхода на клептократиите по света, които се дължат и на нарастващата роля на олигарсите в някои държави; поемане на водеща роля в многонационални форуми за изграждане на коалиция от демокрации, която да отблъсне глобалната заплаха от клептократия и авторитарност;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- г) формулиране на всеобхватна, съгласувана и ефективна стратегия на ЕС за борба с корупцията в световен мащаб, като бъде направен преглед на съществуващите инструменти и добри практики за борба с корупцията в набора от инструменти на ЕС, установяване на пропуските, увеличаване на финансирането и разширяване на подкрепата за организациите на гражданското общество в борбата с корупцията, както вече беше поискано от Парламента в неговата резолюция от 13 септември 2017 г. относно корупцията и правата на човека в трети държави; даване на приоритет на превенцията в борбата с корупцията чрез въвеждане на превантивни мерки, политики и практики, включително кампании за повишаване на осведомеността и обучение в публичния и частния сектор;
- д) създаване на специална работна група на Съвета за подготвителни работи по антикорупционни въпроси (подобна или по модел на работна група „Права на човека“ (СОНОМ), които да послужат за дискусиите в Съвета;
- е) засилване на ролята на Парламента в контрола на усилията за борба с корупцията; отбелязване на решимостта на Парламента да изготвя редовно актуализиран доклад относно корупцията и правата на човека в рамките на всеки парламентарен мандат; изготвяне на годишни оценки на напредъка, постигнат във връзка с препоръките в тези доклади;
- ж) настояване за пълното прилагане и изпълнение на съществуващите национални и международни инструменти за борба с корупцията, като Конвенцията на ООН срещу корупцията, Конвенцията на ОИСР за борба с подкупването на чужди длъжностни лица, стандартите и препоръките на Съвета на Европа за борба с корупцията, Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека и Наказателната конвенция и Гражданската конвенция на Съвета на Европа относно корупцията; насърчаване на всички държави, които все още не са го направили, да ратифицират бързо тези инструменти за борба с корупцията; своевременно провеждане на приобщаващ и всеобхватен процес за преглед на изпълнението от страна на ЕС на Конвенцията на ООН срещу корупцията, както и бързото въвеждане на процес на последващи действия във връзка с прегледите на Конвенцията на ООН срещу корупцията;

Вътрешна и външна съгласуваност

- з) укрепване на доверието във външните действия на ЕС за борба с корупцията чрез по-ефективна борба с корупцията, както и с отклонението от данъчно облагане, незаконната търговия, банковата тайна и изпирането на пари в рамките на ЕС; признаване на собствената роля и отговорност на критичен брой установени в ЕС физически лица и образувания като инициатори, допустители и бенефициенти на корупция в трети държави; признаване, че като държави, подписали Конвенцията на ООН срещу корупцията, всички държави — членки на ЕС са се ангажирали да инкриминират подкупите на национални и чуждестранни държавни служители; признаване, че системната корупция и липсата на ефективно наказателно преследване на чуждестранни подкупи в някои държави — членки на ЕС подкопават усилията за борба с корупцията в трети държави, и предприемане на действия за премахване на тези недостатъци; признаване, че липсата на хармонизирани и решителни действия, забавянията и пропуските в прилагането на разпоредбите за борба с корупцията в рамките на ЕС окуражават корумпирани участници извън ЕС; гарантиране, че извършителите на схеми за корупция на високо равнище се подвеждат под отговорност, и приемане на общи стандарти за прозрачност, контрол и надзор върху инвестициите с цел намаляване на рисковете от корупция и изпиране на пари, породени от така наречените програми за златни визи;
- и) отправяне на искане към Комисията да укрепи рамката на ЕС за борба с корупцията и да предложи директива на ЕС за борба с корупцията въз основа на член 83 от ДФЕС, който установява общи правила на ЕС за наказателни санкции за корупция;
- й) признаване, че ЕС е дестинация за присвоени средства и активи, повечето от които не са конфискувани и върнати, че правната рамка за възстановяване на откраднати активи остава силно фрагментирана и че връщането на незаконно присвоените активи е морален императив по отношение на правосъдието и отчетността, както и доверието в политиката на ЕС за подкрепа на демокрацията; активизиране на усилията във всички държави — членки на ЕС за блокиране и конфискуване на откраднати активи и приходи вследствие на корупция в техните юрисдикции, в съответствие с Конвенцията на ООН срещу корупцията, и връщането им по прозрачен и отговорен начин в държавата на произход и на жертвите, включително чрез съществено подобряване на прозрачността, достъп до информация за чуждестранните активи, държани на територията на ЕС, и пълноценно включване на организации на гражданското общество; своевременно предприемане на последващи действия във връзка с ангажиментите, приети на специалната сесия на Общото събрание на ООН през 2021 г., свързани с възстановяване на активи, включително ангажиментите, свързани с неоснована на присъда конфискация, отнемане в полза на държавата и връщане на приходи от корупция във връзка с решения без съдебен процес, както и събиране и публикуване на данни за възстановяването на активи; разработване на подходяща последователност от действия (санкции, отнемане на активи по гражданскоправен и наказателноправен път, наказателно преследване, механизми за връщане на активи), които в крайна сметка да доведат до пренасочване на откраднатите активи в полза на жертвите на корупция; установяване на ефективно сътрудничество между държавите членки по този въпрос; изготвяне на съобщение, в което се очертават възможни инициативи на равнище на ЕС

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

и международно равнище за осигуряване на бързо и ефективно възстановяване на незаконно придобити активи след процесите на демократичен преход, и гарантиране, че няма безопасни убежища за такива активи; установяване на общи правила на ЕС за връщане на откраднати активи, като се изисква след като ищецът заведе първоначално дело, ответното образувание или физическо лице следва да докаже по отношение на тежките престъпления, определени от националното право, че е изпълнило своите правни и финансови задължения, като например относно законния произход на финансирането или на други активи; наказателно преследване на отговорните лица, улесняване на адекватния достъп на жертвите до средства за правна защита и подкрепа на капацитета на парламентите да упражняват ефективен бюджетен контрол;

- к) внимателно наблюдение на чуждестранната намеса и установяване и гарантиране на стриктно прилагане на европейските правила за финансиране за политическите партии и фондации, НПО и медиите, особено когато финансирането произхожда от недемократични държави и недържавни участници, с цел да се предотврати обсебването на елита от частни интереси, зловредното влияние и намесата в демократичните процеси и обществените дела на ЕС и държавите партньори; насърчаване на прозрачността на собствеността върху медиите като основен елемент на демокрацията; насърчаване на специални програми за финансиране на политически партии и разходи за кампании като част от външната подкрепа на ЕС за демокрацията в техните държави; приемане на строги стандарти относно назначаването след приключване на публичната служба на лицата, заемали изборни длъжности, и висшите държавни служители, избягване на случаите на кадрова въртележка между държавния и частния сектор и гарантиране на хармонизирани правила и тяхното прилагане на равнището на ЕС чрез стабилна система за надзор;

Права на човека и мерки срещу корупцията обогатяване и привеждане в действие на набора от инструменти на ЕС

- л) засилване на интегрирането на основан на правата на човека антикорупционен подход в инструментите на външната дейност на ЕС, включително в Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИСРМС), Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП) и доверителните фондове на ЕС; отдаване на приоритет на обвързващи ангажменти за борба с корупцията с цели и графици; даване на предимство на националното събиране на приходи в държавите партньори чрез подкрепа за борбата срещу отклонението от данъчно облагане и чрез укрепване на доброто управление; засилване на строгия мониторинг и правоприлагане, за да се избегне използването на средства от ЕС от правителствата за незаконни дейности; включване на гражданското общество в мониторинга на използването на фондовете на ЕС и засилване на ролята на Парламента в тази област; подобряване на комуникацията между специализираните агенции на ЕС и партньорите на място; инвестиции в цифрови и основани на данни методи за борба с корупцията, по-специално в технологичните капацитети на правоприлагащите органи за разследване; насърчаване на засилено сътрудничество между Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската прокуратура; осигуряване на последователна, изчерпателна и достъпна база данни за крайните бенефициенти на средства от ЕС през целия цикъл на обществени поръчки;
- м) подобряване на програмите в рамките на инструментите за външна дейност на ЕС в подкрепа на изграждането на капацитет за борба с корупцията въз основа на принципите на прозрачност, отчетност, недискриминация и пълноценно участие на заинтересованите страни, както и в съответствие със съответните регламенти за тези инструменти; повишаване на ефективността на разходите на ЕС чрез включване на ясни програмни цели и срокове; повишаване на прозрачността и отчетността на неговата официална помощ за развитие с цел ефективно спазване на стандартите, определени от принципите за ефективност на развитието, договорени на международно равнище; разработване на цялостна система за управление на риска, за да се предотвратят ситуации, в които фондовете на ЕС биха допринасяли за корупция, например чрез обвързване на бюджетната подкрепа с целите за борба с корупцията и чрез отделяне на специално внимание на мониторинга на изпълнението; осъществяване на строг контрол върху проектите, финансирани от ЕС в трети държави, и гарантиране същите да не бъдат използвани от правителствата им като инструмент за финансиране на незаконни дейности; извършване на одити, за да се провери дали тези средства се използват в съответствие с целите, определени в регламентите за всеки инструмент; спиране на бюджетната подкрепа в държави, в които корупцията е широко разпространена и където органите очевидно не успяват да предприемат истински действия, като същевременно се гарантира, че помощта достига до цивилното население по други канали; при финансирането от ЕС да се обърне специално внимание на доброто управление на публичните активи на трети държави в съответствие с Финансовия регламент на ЕС и да бъдат подкрепени усилията на ОИСР за подобряване на корпоративното управление на държавните предприятия; проучване на възможността за създаване на работна група на ЕС за борба с корупцията с подходящи правомощия, експертен опит и ресурси за провеждане на разследвания и оценки в трети държави и за предоставяне на техническа и оперативна помощ, включително специално разработени планове за реформи, на държавите, получаващи средства от ЕС, които не разполагат с достатъчен капацитет за справяне с корупцията и желаят да засилят сътрудничеството си с ЕС; насърчаване на делегациите на ЕС и посолствата на държавите членки да докладват редовно за корупцията и да предоставят техническо обучение на служителите на делегациите на ЕС, така че те да могат да се справят с проблемите в тази област и да предлагат решения за специфичните национални условия;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- н) гарантиране, че при финансирането от ЕС се прилагат най-високите етични стандарти и стандарти за прозрачност, включително при финансирането на проекти и заеми от ЕИБ, че организациите на гражданското общество и независимите участници са изцяло включени в мониторинга на тези средства и че са предвидени достъпни механизми за подаване на жалби, осигуряващи търсене на отговорност за евентуалната злоупотреба със средства; гарантиране, че всички органи и агенции на ЕС гарантират безплатен, бърз и лесен достъп до информация, включително относно разпределянето, крайния получател на финансирането и крайното използване на средствата;
- о) отдаване на приоритет на борбата с корупцията в предприемчивите преговори и критерии; съсредоточаване върху изграждането на капацитет, като например специализирани органи за борба с корупцията;
- п) включване във всички търговски и инвестиционни споразумения между ЕС и трети държави на силна и задължителна рамка за обвързване с условия във връзка с правата на човека заедно с разпоредби за прозрачност и правнообвързващи и подлежащи на изпълнение клаузи за борба с корупцията; като крайна мярка налагане на санкции или спиране на действието на споразумения в случай на сериозни актове на корупция и нарушение на правата на човека; гарантиране, че търговските преговори са приобщаващи и прозрачни, със значим обществен контрол и осведоменост относно стратегиите и приоритетите;
- р) засилване на акцента върху борбата с корупцията в диалозите за правата на човека и публичната дипломация, насърчаване на открит диалог между държавите и гражданското общество относно проблемите и потенциалните решения и чрез активно включване на защитниците на правата на човека и на организациите на гражданското общество в действията за борба с корупцията;
- с) наблюдение на рисковете от корупция, свързани с мащабни строителни и инвестиционни проекти в авторитарни трети държави, предприето в световен мащаб, но също и в държавите членки, включително в секторите на енергетиката, добивната промишленост, инфраструктурата, отбраната и здравеопазването; отделяне на специално внимание на прозрачността в тези проекти, които често поражда опасения във връзка с непрозрачно финансиране или фискални рискове; пристъпване към бързото изпълнение на програмата на ЕС „Глобална свързана Европа“, одобрена от Съвета на 12 юли 2021 г., която има потенциала да играе роля в противодействието на този проблем чрез насърчаване на ценностите и интересите на ЕС в икономическата политика и политиките в областта на развитието и сигурността;

Подкрепа за гражданското общество, журналистите и защитниците на правата на човека

- т) признаване на решаващата роля на независимите организации на гражданското общество, защитниците на правата на човека, активистите за борба с корупцията, лицата, сигнализиращи за нередности, и разследващите журналисти в борбата с корупцията чрез промяна на обществените норми, борба с безнаказаността, събиране на данни и постигане на по-добро изпълнение и прилагане на мерките за борба с корупцията; работа за създаването на безопасна и благоприятна среда за лицата, които предотвратяват и се борят с корупцията, включително лицата, сигнализиращи за нередности, и журналистите, както и за свидетелите; предоставяне на подкрепа на жертвите на корупция — както физически лица, така и общности — така че те да могат да бъдат идентифицирани и информирани, да участват в съдебни производства и да предявяват искове и да получават обезщетение за причинените вреди; ускоряване на усилията за постигане на бързо транспониране и прилагане на Директивата на ЕС за лицата, сигнализиращи за нередности, от страна на държавите членки; съвместна работа с трети държави за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, включително чрез ангажиране за гарантиране на високи стандарти за тяхната защита във всички търговски и инвестиционни споразумения на ЕС в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека; подкрепа на усилията за изправяне на извършителите пред съда;
- у) разработване на програми за предоставяне на по-голяма финансова подкрепа на организациите на гражданското общество, независимите медии, лицата, сигнализиращи за нередности, разследващите журналисти и защитниците на правата на човека, работещи за предотвратяване и разкриване на корупцията, повишаване на прозрачността и отчетността, включително подкрепа срещу стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността; подобряване на достъпа на по-малките организации на гражданското общество до финансиране от ЕС; настояване за създаването на амбициозна и ефективна директива на ЕС за противодействие на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, включително във връзка с евентуален съдебен тормоз от страна на органи, корпорации или други лица извън ЕС;
- ф) засилване на защитата на свидетелите, лицата, сигнализиращи за нередности, разследващите журналисти и правозащитниците за борба с корупцията и техните роднини, по целесъобразност, включително чрез издаване на спешни визи и предоставяне на временен подслон в държавите — членки на ЕС, както и чрез разпределяне на специални ресурси за делегациите на ЕС и представителствата на държавите членки; призоваване за задълбочено разследване и правосъдие за насилието и убийствата на разследващи журналисти, правозащитници и други активисти за борба с корупцията;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Прозрачност и отчетност на публичните органи

- x) насърчаване на силен достъп до законодателството в областта на информацията и предоставянето на съдържателни, всеобхватни, навремени и цифровизирани правителствени данни с възможност за търсене и без събиране на такса, включително подобряване на прозрачността при обществените поръчки и лобирането, с независими надзорни органи; насърчаване на държавите да възлагат обществени поръчки за услуги на предприятия, които са спазили задълженията за надлежна проверка в областта на правата на човека, включително разпоредбите за борба с корупцията;
- ц) изпълнение на програми в подкрепа на парламентарния капацитет за упражняване на бюджетен контрол и други контролни дейности;
- ч) подкрепа и укрепване за независими, безпристрастни, кадрово добре обезпечени, добре обучени и ефективни съдебни органи, прокуратура и правоприлагащи органи за успешното разследване, наказателно преследване и произнасяне по корупционни престъпления; подкрепа за създаването и професионализирането на специализирани държавни органи за борба с корупцията в трети държави;
- ш) продължаване на подкрепата за свободни и честни изборни процеси и насърчаване на отчетността пред избирателите, като се обръща специално внимание на изборните измами и купуването на гласове; насърчаване на правилата за прозрачност и безпристрастност с цел борба с незаконното политическо финансиране; осигуряване на по-систематични последващи действия във връзка с препоръките на международните мисии за наблюдение;

Борбата с корупцията в рамките на многостранни форуми

- щ) поемане на водеща роля в изграждането на коалиция от демокрации за борба с възхода на клептокрацията в световен мащаб; настояване за включване на борбата с корупцията в дневния ред на предстоящите международни срещи на високо равнище, като например Г-7, и призив за пълно изпълнение на програмата за борба с корупцията, договорена на срещата на високо равнище за демокрация, предложена от Съединените щати; продължаване на проактивния принос за работата на международните и регионалните форуми за борба с корупцията и утвърждаване на правата на човека;
- аа) приветстване на ключовата политическа декларация относно корупцията, приета от Общото събрание на ООН, и използване на тази възможност за предприемане на последващи действия във връзка с препоръките в нея и за засилване на сътрудничеството с органи на ООН като Службата на върховния комисар по правата на човека (СВКПЧ) и Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН); настояване колко е важно системното участие на гражданското общество в обсъжданията на равнището на ООН и механизмите за мониторинг на корупцията;
- аб) насърчаване на задълбочаването и изпълнението на международните ангажименти за поставяне на борбата с корупцията в центъра на ЦУР като средство за борба с бедността в световен мащаб и за осъществяване на икономическите, социалните и културните права, като се обръща специално внимание на правото на образование и политическо участие; признаване, че корупцията действа като пречка за много аспекти на образованието, което води до загуба на таланти и отрицателни последици за икономиката; подчертаване, че образованието и информацията са основни инструменти за борба с корупцията; поради това превръщане на борбата с корупцията в образованието в приоритет и насърчаване на ЕС да разработи и приложи специфични програми, посветени на повишаването на осведомеността относно корупцията, разходите за нея за обществото и средствата за борба с нея;
- ав) настояване за назначаването на специален докладчик на ООН относно финансовите престъпления, корупцията и правата на човека с всеобхватен мандат, включително план, основан на цели, и периодична оценка на антикорупционните мерки, предприемани от държавите; поемане на водеща роля в мобилизирането на подкрепа сред държавите — членки на Съвета по правата на човека и поемане на ролята на съвместни спонсори на резолюция, която ще доведе до предложения мандат; подробно описание на изискванията, на които трябва да отговарят кандидатите за длъжността, за да се гарантира правилното протичане на мандата им, и определяне на процеса за прозрачност и одит, на който ще подлежи избраният кандидат, преди да заеме длъжността;
- аг) започване на процедура за превръщането на ЕС в пълноправен член на GRECO, в която ЕС има статут на наблюдател от 2019 г. насам; настояване държавите — членки на ЕС да популяризират и спазват препоръките на GRECO;
- ад) осигуряване на напредък в обсъжданията относно международна инфраструктура за справяне с безнаказаността на влиятелни личности, замесени в широкомащабни случаи на корупция, включително въвеждане на международни механизми за разследване и участие на прокурори и съдилища; проучване на всеобхватни подходи, които биха могли да реформират международните правосъдни институции, като например разширяване на юрисдикцията на Международния наказателен съд, използване на универсална юрисдикция за наказателно преследване на актове на корупция на високо равнище или евентуално създаване на Международен съд за борба с корупцията; признаване на значението на прозрачността и осигуряването на отчетност на международните организации и висшите служители;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- ае) насърчаване на европейските стандарти, включително относно борбата с изпирането на пари, прозрачността във връзка с действителните собственици и защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, в рамките на други многонационални форуми, и подкрепа за приемането на тези стандарти от трети държави; подкрепа за реформата на законите за действителните собственици, която следва да гарантира, че регистрите са актуални и достъпни както в рамките на ЕС, така и в световен мащаб, за да се даде възможност за подходяща прозрачност на съответните правни субекти, включително тръстове и фиктивни дружества, с цел да се даде възможност на жертвите на корупция, както и на правоприлагащите и данъчните органи да идентифицират действителните собственици на такива субекти;
- аж) насърчаване на включването на заинтересованите страни от неправителствения сектор, включително академичните среди и организации на гражданското общество, като наблюдатели в помощните органи на Конференцията на държавите — страни по Конвенцията на ООН срещу корупцията, и други многостранни механизми за борба с корупцията;

Бизнес, корупция и права на човека

- аз) спешно създаване на задължително законодателство на ЕС за надлежна проверка в областта на правата на човека и околната среда, приложимо за всички субекти и стопански взаимоотношения по цялата верига за създаване на стойност на дружествата, което изисква от предприятията, включително тези, предоставящи финансови продукти и услуги, да гарантират идентифицирането, оценката, смекчаването, предотвратяването, прекратяването, отчитането и уведомяването за всички неблагоприятни въздействия на техните предприятия и вериги на доставки върху правата на човека, околната среда и доброто управление; и което включва най-високите стандарти, строги разпоредби за борба с корупцията, задължителни механизми за подаване на жалби и режими на отговорност, които дават възможност на жертвите да търсят отговорност от дружествата и да търсят защита; гарантиране, че задълженията за надлежна проверка се прилагат по отношение на подкупите на чуждестранни държавни служители, извършвани пряко или чрез посредници; подчертаване в тази връзка, че бъдещото законодателство относно надлежната проверка следва да сведе до минимум бюрократичната тежест за дружествата, особено за МСП;
- аи) постигане на напредък в усилията за предотвратяване на корупцията, подобряване на счетоводните и одитните стандарти в частния сектор в съответствие с Конвенцията на ООН срещу корупцията и ефективно налагане на санкции на корпорациите за корупционни действия; препоръчване всички големи дружества, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, да докладват за своите дейности и за прилагането на действията им за борба с корупцията и подкупите; приемане на разпоредби и изготвяне на насоки за дружествата, за да се осигури безопасно и поверително докладване на нарушения на правилата за борба с корупцията и да се защитят лицата, които предоставят такава информация; насърчаване на трети държави да разпределят подходящи ресурси за националните звена за контакт и да създадат други несъдебни механизми за подаване на жалби, за да предоставят правни средства за защита на лица и общности, засегнати от корумпирани търговски практики;
- ай) разработване на план за действие за укрепване на надлежната проверка в областта на правата на човека и околната среда в сектори като финансите, счетоводството или недвижимите имоти, които често осигуряват благоприятната структура за корупция в световен мащаб, като предоставят възможности приходите от корупция да се насочат към законната икономика;
- ак) препотвърждаване на значението на ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, като бъде гарантирано, че всички държави членки, които все още не са приели национални планове за действие, го направят възможно най-скоро, и бъде насърчено приемането на планове за действие и законодателства относно корпоративната надлежна проверка от страна на трети държави; конструктивен и активен ангажимент в преговорите по обвързващия договор на ООН за бизнеса и правата на човека;

Санкциониране на корупцията чрез Закона на ЕС „Магнитски“

- ал) бързо представяне на законодателно предложение за ефективно насочване и налагане на санкции на субектите, създаващи благоприятни икономически и финансови условия за нарушителите на правата на човека, които задържат активи и имоти в ЕС, в съответствие с многократните искания на Парламента за изменение на настоящия глобален режим на ЕС на санкции в областта на правата на човека чрез разширяване на неговия обхват, така че да включва корупционни действия, или като алтернатива да бъде представено законодателно предложение за приемане на нов тематичен режим на санкции срещу тежки корупционни действия, както и да бъде въведено гласуване с квалифицирано мнозинство за приемането на санкции в обхвата на този режим на санкции; гарантиране на проактивна роля на Парламента в това отношение; тясно сътрудничество с Обединеното кралство, което прие нов режим на санкции срещу корупцията, и с други единомислещи демокрации; отбелязване на риска корумпираните участници да прехвърлят активите си в ЕС, тъй като все повече държави приемат по-строги рамки; поради това да се изисква бързо и надлежно прилагане на санкции от държавите членки, особено по отношение на забраните за влизане, идентифицирането и блокирането на активи, за да се предотврати превръщането на ЕС в център за изпиране на пари, и да се предприемат действия срещу онези държави членки, които не изпълняват задълженията си;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Последици от COVID-19

- ам) гарантиране, че мерките за борба с корупцията са интегрирани в ответните мерки във връзка с COVID-19 в световен мащаб, за да се предоставят и да се разпределят справедливо обществени здравни услуги и достъп до ваксини, включително чрез укрепване на публичните институции и гарантиране на пълна прозрачност на мерките и на използването на финансирането;
- ан) гарантиране, че свързаната с пандемията финансова подкрепа от ЕС за трети държави е обвързана със сериозен ангажимент за усилия за борба с корупцията;
- ао) предоставяне на целева подкрепа за журналисти и организации на гражданското общество, работещи по разкриването на корупцията, които са били жертва на засилени репресии чрез злоупотреба със законите за извънредни ситуации, свързани с пандемията;

Корупция, изменение на климата и права на човека

- ап) признаване на връзките между влошаването на състоянието на околната среда и нейното унищожаване като пречка за упражняването на правата на човека и стоящите в основата на това мрежи на корупция, подкупи или организирана престъпност; интегриране на борбата с корупцията в действията на ЕС в областта на климата и околната среда в световен мащаб, като се насърчават прозрачността и доброто управление на природните ресурси и борбата срещу заграбването на земя и като се постави акцент върху секторите, изложени на най-голям риск, като например добивната промишленост;
- ар) отбелязване, че защитниците на правата на човека в областта на околната среда и защитниците на земята и техните адвокати, по-специално на жените и местните защитници на правата на човека, са изправени пред най-голям риск от дискриминация, сплашване, насилие и убийства, и поради това предприемане на решителни действия в тяхна защита, включително чрез издаване на спешни визи и предоставяне на временен подслон в държави — членки на ЕС;

Свързани с пола въздействия на корупцията

- ас) отбелязване, че корупцията изостря неравенството между половете и засяга степента, в която правата на жените са гарантирани и защитени; насърчаване на интегрирането на принципа на равенство между половете и многообразието в действията за борба с корупцията, както се препоръчва от Службата на ООН по наркотиците и престъпността, и оценка на свързаните с пола аспекти на корупцията и нейното диференцирано въздействие; противодействие на отражението на корупцията върху правата на жените и гарантиране, че жените са наясно с правата си, за да се намали уязвимостта им към корупция; отчитане на възможната връзка между трафика на хора и корупцията;
- ат) вземане предвид на факта, че корупцията засяга и изостря неравенството и за други уязвими групи като децата, хората с увреждания, възрастните хора, хората в положение на икономическа уязвимост или хората, принадлежащи към малцинства;
- ас) признаване на сексуалното изнудване като форма на корупция; разработване на програми за подпомагане на жертвите на сексуално изнудване, особено крайното такова, специфична за пола форма на корупция, включваща човешкото тяло като валута на корупцията; събиране на данни за измерване на разпространението на сексуалното изнудване, приемане на правни рамки и инструменти за адекватно разглеждане и санкциониране на случаите на сексуално изнудване и насърчаване на тези стъпки в многостранни форуми;

о

о о

2. възлага на своя председател да предаде настоящата препоръка съответно на Съвета и на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0016

Искане за снемане на имунитета на Елена Йончева**Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искане за снемане на имунитета на Елена Йончева (2019/2155(IMM))**

(2022/C 342/24)

Европейският парламент,

- като взе предвид искането за снемане на имунитета на Елена Йончева от 18 октомври 2019 г., предадено от главния прокурор на Република България с цел започване на наказателно производство срещу г-жа Йончева в Република България за престъпление по Наказателния кодекс и обявено в пленарно заседание на 25 ноември 2019 г.,
  - като изслуша Елена Йончева съгласно член 9, параграф 6 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид членове 8 и 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, както и член 6, параграф 2 от Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори от 20 септември 1976 г.,
  - като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз от 21 октомври 2008 г., 19 март 2010 г., 6 септември 2011 г., 17 януари 2013 г., 19 декември 2019 г. и 17 септември 2020 г. ⁽¹⁾,
  - като взе предвид членове 69 и 70 от Конституцията на Република България и член 138 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание на Република България,
  - като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2020 г. относно принципите на правовата държава и основните права в България ⁽²⁾,
  - като взе предвид член 5, параграф 2, член 6, параграф 1 и член 9 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0014/2022),
- A. като има предвид, от една страна, че Парламентът не може да се счита за съд, и от друга страна, че съответният член на ЕП не може да се счита в контекста на процедура за снемане на имунитет за „обвиняем“ ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Решение на Съда от 21 октомври 2008 г., Marra/De Gregorio и Clemente, C-200/07 и C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; решение на Общия съд от 19 март 2010 г., Gollnisch/Парламент, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; решение на Съда от 6 септември 2011 г., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; решение на Общия съд от 17 януари 2013 г., Gollnisch/Парламент, T-346/11 и T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; решение на Съда от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115; решение на Съда от 17 септември 2020 г., Troszczynski, C-12/19.

⁽²⁾ Приети текстове от тази дата, P9_TA(2020)0264.

⁽³⁾ Решение на Общия съд от 30 април 2019 г., Briois/Парламент, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- Б. като има предвид, че главният прокурор на Република България е поискал снемане на имунитета на Елена Йончева във връзка с разследване за престъпление по член 253, алинея 5 във връзка с член 253, алинея 1 от Наказателния кодекс (изпиране на пари);
- В. като има предвид, че на 31 август 2018 г. е образувано досъдебно производство по този случай, което е отразено в регистъра на следствия отдел към специализираната прокуратура на основание член 212, алинея 1 от Наказателно-процесуалния кодекс; като има предвид, че е започнато разследване и че с постановление от 11 януари 2019 г. срещу Елена Йончева е повдигнато обвинение за престъпление по член 253, алинея 5 от Наказателния кодекс;
- Г. като има предвид, че деянията, за които е повдигнато обвинение, се предполага, че са извършени между 2010 г. и 2018 г. под формата на финансови операции, извършени със средства, за които се твърди, че са присвоени от корпоративна банка; като има предвид, че по това време Елена Йончева е упражнявала професията си на журналист, а след това е била депутат в българското Народно събрание;
- Д. като има предвид, че Елена Йончева беше избрана за член на Европейския парламент след изборите от 26 май 2019 г.; като има предвид, че на 30 септември 2019 г. с решение на наблюдаващия прокурор от специализираната прокуратура наказателното производство срещу Елена Йончева беше спряно, докато Европейският парламент не вземе решение относно снемането на имунитета ѝ;
- Е. като има предвид, че главният прокурор на Република България предаде искането за снемане на имунитета на 18 октомври 2019 г.;
- Ж. като има предвид, че предполагаемото престъпление не се отнася до изразени мнения или гласувания от страна на Елена Йончева при изпълнението на задълженията ѝ в съответствие с член 8 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз;
- З. като има предвид, че член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз гласи, че членовете на Европейския парламент на територията на тяхната собствена държава се ползват от имунитетите, предоставяни на членовете на националните парламенти;
- И. като има предвид, че целта на парламентарния имунитет е да защитава Парламента и неговите членове от съдебно преследване във връзка с дейности, които са извършвани при изпълнението на парламентарните задължения и които са неделими от тези задължения;
- Й. като има предвид, че в този случай Елена Йончева твърди, че е била жертва на *fumus persecutionis*, т.е. конкретни елементи⁽⁴⁾, които указват намерение чрез съдебното производство да се навреди на политическата ѝ дейност, включително дейността ѝ на член на Европейския парламент;
- К. като има предвид, че от съдебната практика на Съда на ЕС следва, че Парламентът разполага с „много широко право на преценка относно насоките, които той смята да даде на решение, прието въз основа на постъпило искане за снемане (...) на имунитета, поради политическия характер на такова решение“⁽⁵⁾;
- Л. като има предвид, че Елена Йончева е член на комисията LIBE, където редовно се изказва срещу политическите органи в своята страна; като има предвид по-конкретно, че тя беше част от парламентарната делегация, която посети България на 23 и 24 септември 2021 г. като част от наблюдението на положението с принципите на правовата държава в България;
- М. като има предвид, че досъдебното производство срещу нея беше образувано едва на 31 август 2018 г., т.е. в момент, когато нейната политическа ангажираност беше добре известна, докато предполагаемото престъпление е започнало през 2010 г., както и че подобно забавяне на действията не е обосновано по убедителен начин;
- Н. като има предвид, че съдебното производство беше започнато след сигнал от двама депутати, които са политически опоненти на Елена Йончева;
- О. като има предвид, че като разследващ журналист, а след това и като член на националния парламент, Елена Йончева е осъдила липсата на разследване на корупцията по високите етажи на властта в своята страна и продължава да я осъжда като член на Европейския парламент;

⁽⁴⁾ Решение на Съда от 17 септември 2020 г., Troszczynski, C-12/19, точка 26.

⁽⁵⁾ Решение на Общия съд от 17 януари 2013 г., Gollnisch, T-346/11 и T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, точка 59 и цитирана съдебна практика.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- П. като има предвид, че през януари 2019 г. Съюзът на българските журналисти публично заяви, че наказателното преследване срещу Елена Йончева е свързано с нейните разследвания и е опит да се атакува свободата на изразяване на мнение на политически опонент;
- Р. като има предвид, че на 28 септември 2021 г. Европейският съд по правата на човека прие допустимостта на подадената от Елена Йончева жалба срещу България във връзка с това наказателно преследване, въз основа на член 6, параграф 2 (презумпция за невиновност), член 13 (право на ефективни правни средства за защита) и член 18 (липса на законна цел за ограничаване на правата) от Европейската конвенция за защита на правата на човека;
- С. като има предвид, че документите, предоставени на Европейския съд по правата на човека, разкриват, че запис на телефонен разговор относно образуването на наказателно производство срещу Елена Йончева е бил публикуван на 12 юни 2020 г. от няколко български електронни медии, и като има предвид, че в експертен доклад, приложен към делото, се стига до заключението, че един от гласовете е този на българския министър-председател;
- Т. като има предвид, че непротиворечивият характер и изключителната тежест на тези конкретни елементи поражда сериозно съмнение за евентуално намерение да се навреди на политическата дейност на Елена Йончева, и по-специално на нейната дейност като член на Европейския парламент, като в този случай фактът, че производството е образувано преди избирането ѝ за член на Европейския парламент, не е достатъчен, за да разсее съмнението;
- У. като има предвид, че в светлината на гореизложеното изглежда, че в настоящия случай може да се предположи наличието на *actus persecutionis*;
1. решава да не снесе имунитета на Елена Йончева;
  2. възлага на своя председател незабавно да предаде настоящото решение и доклада на своята компетентна комисия на българските органи и на Елена Йончева.
-

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0017

Искане за защита на имунитета на Марио Боргецио

Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искане за защита на привилегиите и имунитетите на Марио Боргецио (2021/2159(IMM))

(2022/C 342/25)

Европейският парламент,

- като взе предвид искането на Марио Боргецио от 13 ноември 2018 г., обявено на пленарно заседание на 25 март 2019 г., потвърдено на 27 май 2021 г. от Марио Боргецио и предадено на комисията по правни въпроси на 7 юли 2021 г., относно защитата на неговите привилегии и имунитети в рамките на наказателно производство № 4975/16 RGNR, образувано от прокуратурата на град Империя, Италия,
- като изслуша Марио Боргецио съгласно член 9, параграф 6 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид членове 8 и 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, както и член 6, параграф 2 от Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори от 20 септември 1976 г.,
- като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз от 21 октомври 2008 г., 19 март 2010 г., 6 септември 2011 г., 17 януари 2013 г. и 19 декември 2019 г.⁽¹⁾,
- като взе предвид член 5, параграф 2 и членове 7 и 9 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0015/2022),
- A. като има предвид, че Марио Боргецио, член на Европейския парламент до 2 юли 2019 г., поиска защита на парламентарния си имунитет в рамките на наказателно производство, образувано от прокуратурата на град Империя;
- B. като има предвид, че се твърди, че Марио Боргецио е влязъл в конфликт със служител на железопътна компания, който му отказал достъп до пътуване с влак на основание, че Марио Боргецио не е представил валиден билет за транспорт;
- B. като има предвид, че Марио Боргецио, по време на изслушването си в комисията по правни въпроси, не направи изявления, които да позволят да се заключи, че въпросният конфликт се е отнасял до изразяване на политическо мнение от бивш член на ЕП;
- Г. като има предвид, че поради това предполагаемото нарушение не се отнася до изразени мнения или подадени гласове при изпълнение на задълженията на въпросния член на Европейския парламент по смисъла на член 8 от Протокол № 7 относно привилегиите и имунитетите на Европейския съюз;
- Д. като има предвид, че член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз се прилага само за членовете на Европейския парламент; като има предвид, че Марио Боргецио е бил член на Европейския парламент до 2 юли 2019 г.; като има предвид, че загубата на статута на член на Европейския парламент води до загуба на съответния имунитет, чиято продължителност е ограничена до този мандат съгласно член 9 от Протокол № 7⁽²⁾;
- E. като има предвид, от една страна, че Парламентът не може да се счита за съд, и от друга страна, че съответният член на ЕП не може да се счита в контекста на процедура за снемане на имунитет за „обвиняем“⁽³⁾;
- 1. решава да не защити привилегиите и имунитетите на Марио Боргецио;
- 2. възлага на своя председател незабавно да предаде настоящото решение и доклада на своята компетентна комисия на сезираните по случая италиански органи и на Марио Боргецио.

⁽¹⁾ Решение на Съда от 21 октомври 2008 г., Marra/De Gregorio и Clemente, C-200/07 и C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; решение на Общия съд от 19 март 2010 г., Gollnisch/Парламент, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; решение на Съда от 6 септември 2011 г., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; решение на Общия съд от 17 януари 2013 г., Gollnisch/Парламент, T-346/11 и T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; решение на Съда от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

⁽²⁾ Решение на Общия съд T-284/17, точка 28.

⁽³⁾ Решение на Общия съд от 30 април 2019 г., Briois/Парламент, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0018

Искане за снемане на имунитета на Йорг Мойтен**Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искането за снемане на имунитета на Йорг Мойтен (2021/2160(ИММ))**

(2022/C 342/26)

Европейският парламент,

- като взе предвид искането на прокурора на Берлин за снемане на имунитета на Йорг Мойтен, изпратено с писмо от 16 юни 2021 г. от Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите на Германия във връзка с предварително разследване на предполагаеми престъпления и съобщено в пленарна зала на 5 юли 2021 г.,
  - като изслуша Йорг Мойтен съгласно член 9, параграф 6 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид членове 8 и 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, както и член 6, параграф 2 от Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобщи преки избори от 20 септември 1976 г.,
  - като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз от 21 октомври 2008 г., 19 март 2010 г., 6 септември 2011 г., 17 януари 2013 г. и 19 декември 2019 г. ⁽¹⁾,
  - като взе предвид член 46, параграфи 2, 3 и 4 от Основния закон на Федерална република Германия и член 192 от Указанията за наказателни и административнонаказателни производства,
  - като взе предвид член 5, параграф 2, член 6, параграф 1 и член 9 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0016/2022),
- A. като има предвид, че прокуратурата на Берлин поиска снемане на имунитета на Йорг Мойтен, член на Европейския парламент, избран за Германия, с оглед започване на наказателно производство по смисъла на член 152, параграф 2 от германския Наказателно-процесуален кодекс (*Strafprozessordnung*), за престъпление по смисъла на член 266 от Наказателния кодекс и по предположение за извършено престъпление по смисъла на член 31d, параграф 1, точка 1 от Закона за партиите (*Parteiengesetz*);
- Б. като има предвид, че в качеството си на федерален говорител на партията „Алтернатива за Германия“ (AfD) за 2016, 2017 и 2018 г., Йорг Мойтен:
- предполагаемо е предоставил невярна информация при представянето на доклада за дейността на AfD за 2016 г. във връзка с услуги на обща стойност 89 800 EUR, които той би получил от швейцарско дружество под формата на реклами, изборни плакати, листовки, афиши и графики за предизборната си кампания като кандидат на AfD на регионалните избори в Баден-Вюртемберг, проведени на 13 март 2016 г., и не е посочил ясно това обстоятелство в доклада за дейността на AfD за 2016 г. до председателя на германския Бундестаг на 21 декември 2017 г.;
  - предполагаемо е предоставил невярна или непълна информация относно отделните случаи на подкрепа за предизборните кампании във връзка с регионалните парламентарни избори в Северен Рейн-Вестфалия, проведени на 14 май 2017 г., и изборите за Бундестаг на Германия, проведени на 24 септември 2017 г., при представянето на доклада за дейността за 2017 г.;
  - предполагаемо е представил неточен доклад за дейността за 2018 г. пред председателя на Бундестага във връзка с изборите за осемнадесетия мандат на парламента на Бавария, проведени на 14 октомври 2018 г.;

⁽¹⁾ Решение на Съда от 21 октомври 2008 г., Marra/De Gregorio и Clemente, C-200/07 и C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; решение на Общия съд от 19 март 2010 г., Gollnisch/Парламент, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; решение на Съда от 6 септември 2011 г., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; решение на Общия съд от 17 януари 2013 г., Gollnisch/Парламент, T-346/11 и T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23. решение на Съда от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- В. като има предвид, че Йорг Мойтен беше избран за член на Европейския парламент, считано от 8 ноември 2017 г.;
- Г. като има предвид, че предполагаемите нарушения не се отнасят до изразени мнения или подадени гласове при изпълнение на задълженията на въпросния член на Европейския парламент по смисъла на член 8 от Протокол № 7 относно привилегиите и имунитетите на Европейския съюз;
- Д. като има предвид, че член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз гласи, че членове на Европейския парламент на територията на тяхната собствена държава се ползват от имунитетите, предоставяни на членовете на националните парламенти;
- Е. като взе предвид член 46, параграфи 2, 3 и 4 от Основния закон на Федерална република Германия, които разпоредби гласят следното:
- „(2) Член на парламента не може да бъде подведен под отговорност или да бъде задържан за наказуемо деяние без разрешението на Бундестага, освен ако е задържан при извършването на деянието или в рамките на деня, следващ деянието.
- (3) Разрешение на Бундестага се изисква също така за всяко друго ограничаване на свободата на члена на парламента, както и за започване на производство срещу члена на парламента съгласно член 18.
- (4) Всяко наказателно производство или производство по член 18 срещу член на парламента и всяко задържане или друго ограничение на свободата на неговата личност се спира по искане на Бундестага.“;
- Ж. като има предвид, че член 192 от Указанията за наказателни и административнонаказателни производства урежда снемането на имунитета на член на Европейския парламент, и като има предвид по-специално, че параграф 1 от него гласи:
- „(1) Член на Европейския парламент от Федерална република Германия се ползва с имунитета, признат на член на германския Бундестаг. (...)“;
- З. като има предвид, от една страна, че Парламентът не може да се счита за съд, и от друга страна, че съответният член на ЕП не може да се счита в контекста на процедура за снемане на имунитет за „обвиняем“⁽²⁾;
- И. като има предвид, че целта на парламентарния имунитет е да защитава Парламента и неговите членове от съдебно преследване във връзка с дейности, които са извършвани при изпълнението на парламентарните задължения и които са неделими от тези задължения;
- Й. като има предвид, че в този случай Парламентът не откри доказателства за *fumus persecutionis*, т.е. фактически елементи, които да указват намерение чрез съдебното производство да се навреди на политическата дейност на член на ЕП и следователно на Европейския парламент;
1. решава да снесе имунитета на Йорг Мойтен;
  2. възлага на своя председател незабавно да предаде настоящото решение и доклада на своята компетентна комисия съответно на германските органи и на Йорг Мойтен.

⁽²⁾ Решение на Общия съд от 30 април 2019 г., Briois/Парламент, T-214/18, EU:T:2019:266.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0019

Искане за снемане на имунитета на Алвару Амару**Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно искането за снемане на имунитета на Алвару Амару (2021/2082(ИММ))**

(2022/C 342/27)

Европейският парламент,

- като взе предвид искането за снемане на имунитета на Алвару Амару, внесено от съдията по делото в Окръжния съд на Гуарда на 26 април 2021 г. във връзка с наказателно производство и обявено в пленарна зала на 7 юни 2021 г.,
  - като изслуша Алвару Амару в съответствие с член 9, параграф 6 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид членове 8 и 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, както и член 6, параграф 2 от Акта за избирането на членове на Европейския парламент чрез всеобща преки избори от 20 септември 1976 г.,
  - като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз от 21 октомври 2008 г., 19 март 2010 г., 6 септември 2011 г., 17 януари 2013 г. и 19 декември 2019 г. ⁽¹⁾,
  - като взе предвид член 157, параграфи 2 и 3 от Конституцията на Португалската република и член 11 от Закон № 7/93 от 1 март 1993 г., уреждащ Устава на членовете на Събранието на Португалската република,
  - като взе предвид член 5, параграф 2, член 6, параграф 1 и член 9 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0017/2022),
- A. като има предвид, че съдията в Окръжния съд на Гуарда е подал искане за снемане на парламентарния имунитет на Алвару Амару с цел образуване на наказателно производство срещу него във връзка с престъпление „присвояване на публични средства“ като лице, заемало политическа длъжност, за което се твърди, че е извършено между средата на 2007 г. и средата на 2013 г., съгласно и наказуемо по член 26 от португалския Наказателен кодекс и член 3, буква и) и член 11 от португалския Закон № 34/87 от 16 юли 1987 г.;
- Б. като има предвид, че Алвару Амару е бил избран за кмет на Гувейа на 9 октомври 2005 г. (за мандат, изтичащ през 2009 г.) и е бил преизбран на 11 октомври 2009 г. (за мандат, изтичащ през 2013 г.); като има предвид, че се твърди, че в качеството си на кмет той е действал съвместно и съгласувано с други лица в нарушение на правилата за бюджетен контрол и обществени поръчки и на принципите на недискриминация, прозрачност и правилно управление на публичните средства, като по този начин предполагаемо е нарушил задълженията, присъщи на неговата роля на заемач публична длъжност, с предполагаемото намерение да осигури ползи за себе си и за другите обвиняеми; като има предвид освен това, че се твърди, че той е нарушил правилата и принципите на административното право, и по-специално тези на обществените поръчки, с цел осигуряване на незаконни финансови ползи;
- В. като има предвид, че Алвару Амару е избран за член на Европейския парламент на изборите за Европейски парламент, произведени през май 2019 г.;
- Г. като има предвид, че предполагаемото деяние не се отнася до изразени от г-н Амару мнения или до подадени от него гласове при изпълнението на задълженията му по смисъла на член 8 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз;

⁽¹⁾ Решение на Съда от 21 октомври 2008 г., Marra/De Gregorio и Clemente, C-200/07 и C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; ECLI:EU:C:2008:579; решение на Общия съд от 19 март 2010 г., Gollnisch/Парламент, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; решение на Съда от 6 септември 2011 г., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; решение на Общия съд от 17 януари 2013 г., Gollnisch/Парламент, T-346/11 и T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; решение на Съда от 19 декември 2019 г., Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз гласи, че членове на Европейския парламент на територията на тяхната собствена държава се ползват от имунитетите, предоставяни на членовете на националните парламенти;
- Е. като има предвид, че член 157, параграфи 2 и 3 от Конституцията на Португалия предвиждат следното:
- „2. Депутатите от Парламента на Републиката не могат да бъдат изслушвани в качеството на свидетели или обвиняеми без разрешение на Парламента. Във втория случай Парламентът задължително дава разрешение, ако са налице сериозни улики за извършване на умишлено престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за срок, надвишаващ три години.
3. Депутатите от Парламента на Републиката не могат да бъдат задържани, арестувани или лишавани от свобода без разрешение на Парламента, освен в случай на умишлено престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за срок, посочен в предходния параграф, и при заварено престъпление“;
- Ж. като има предвид, че единствено Парламентът решава дали да снесе имунитета в даден случай; че Парламентът може по усмотрение да вземе предвид позицията на члена на ЕП, когато решава дали да снесе имунитета му ⁽²⁾; като има предвид, че по време на изслушването си Алвару Амару заяви, че няма възражения срещу снемането на парламентарния му имунитет;
- З. като има предвид, че целта на парламентарния имунитет е да защитава Парламента и неговите членове от съдебно преследване във връзка с дейности, които са извършвани при изпълнението на парламентарните задължения и които са неделими от тези задължения;
- И. като има предвид, че престъпленията, в които е обвинен Алвару Амару, са извършени преди избирането му за член на Европейския парламент;
- Й. като има предвид, че в този случай Парламентът не откри доказателства за *fumus persecutionis*, т.е. фактически елементи, които да указват намерение чрез въпросното съдебно производство да се навреди на политическата дейност на член на ЕП и следователно на Европейския парламент;
- К. като има предвид, от една страна, че Парламентът не може да се счита за съд, и от друга страна, че съответният член на ЕП не може да се счита в контекста на процедура за снемане на имунитет за „обвиняем“ ⁽³⁾;
1. решава да снесе имунитета на Алвару Амару;
  2. възлага на своя председател незабавно да предаде настоящото решение и доклада на своята компетентна комисия на компетентния орган на Португалската република и на Алвару Амару.

⁽²⁾ Решение на Общия съд от 15 октомври 2008 г., Mote/Парламент, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, т. 28.

⁽³⁾ Решение на Общия съд от 30 април 2019 г., Briois/Парламент, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

P9_TA(2022)0020

Конвенция за опазване и управление на рибните ресурси в открито море в северната част на Тихия океан: присъединяване на Европейския съюз ***

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно проекта на решение на Съвета относно присъединяването на Европейския съюз към Конвенцията за опазване и управление на рибните ресурси в открито море в северната част на Тихия океан (12617/2021 — C9-0420/2021 — 2021/0184(NLE))

(Одобрение)

(2022/C 342/28)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на решение на Съвета (12617/2021),
  - като взе предвид Конвенцията за опазване и управление на рибните ресурси в открито море в северната част на Тихия океан (12617/2021 ADD 1),
  - като взе предвид искането за одобрение, внесено от Съвета в съответствие с член 43 и член 218, параграф 6, втора алинея, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (C9-0420/2021),
  - като взе предвид член 105, параграфи 1 и 4 и член 114, параграф 7 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид препоръката на комисията по рибно стопанство (A9-0008/2022),
1. дава своето одобрение за проекта на решение на Съвета;
  2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки и на правителството на Република Корея като депозитар на Конвенцията.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0021

Числен състав на междупарламентарните делегации

Решение на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно числения състав на междупарламентарните делегации (2022/2547(RSO))

(2022/C 342/29)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Председателския съвет,
- като взе предвид своето решение от 17 април 2019 г. относно броя на междупарламентарните делегации, делегациите в съвместните парламентарни комитети, делегациите в комитетите за парламентарно сътрудничество и делегациите в многостранните парламентарни асамблеи ⁽¹⁾,
- като взе предвид своето решение от 17 юли 2019 г. относно числения състав на междупарламентарните делегации ⁽²⁾,
- като взе предвид своето решение от 5 октомври 2021 г. относно създаването и числения състав на Парламентарната асамблея за партньорство между ЕС и Обединеното кралство ⁽³⁾,
- като взе предвид членове 223 и 224 от своя Правилник за дейността,

1. решава да определи числения състав на следните междупарламентарни делегации, както следва:

а) Европа, Западни Балкани и Турция:

- Делегации в:
  - Съвместния парламентарен комитет ЕС — Северна Македония: 13 членове,
  - Съвместния парламентарен комитет ЕС — Турция: 25 членове,
  - Парламентарната асамблея за партньорство между ЕС и Обединеното кралство: 35 членове,
  - Делегация за сътрудничество със Севера и за връзки с Швейцария и Норвегия, в Съвместния парламентарен комитет ЕС — Исландия и в Съвместния парламентарен комитет на Европейското икономическо пространство (ЕИП): 18 членове,
  - Делегация в Парламентарния комитет по стабилизиране и асоцииране ЕС — Сърбия: 15 членове,
  - Делегация в Парламентарния комитет по стабилизиране и асоцииране ЕС — Албания: 14 членове,
  - Делегация в Парламентарния комитет по стабилизиране и асоцииране ЕС — Черна гора: 14 членове,
  - Делегация за връзки с Босна и Херцеговина и с Косово: 13 членове,

б) Русия и държавите от Източното партньорство:

- Делегация в Комитета за парламентарно сътрудничество ЕС — Русия: 31 членове,
- Делегация в Парламентарния комитет за асоцииране ЕС — Украйна: 16 членове,
- Делегация в Парламентарния комитет за асоцииране ЕС — Молдова: 14 членове,
- Делегация за връзки с Беларус: 12 членове,
- Делегация в Комитета за парламентарно партньорство ЕС — Армения, Комитета за парламентарно сътрудничество ЕС — Азербайджан и Парламентарния комитет за асоцииране ЕС — Грузия: 18 членове,

⁽¹⁾ ОВ С 158, 30.4.2021 г., стр. 536.

⁽²⁾ ОВ С 165, 4.5.2021 г., стр. 23.

⁽³⁾ Приети текстове, P9_TA(2021)0398.

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- в) Магреб, Машрек, Израел и Палестина:
- Делегации за връзки с:
  - Израел: 18 членове,
  - Палестина: 18 членове,
  - държавите от Магреб и Съюза на арабския Магреб, включително съвместните парламентарни комитети ЕС — Мароко, ЕС — Тунис и ЕС — Алжир: 18 членове,
  - държавите от Машрек: 19 членове,
- г) Арабски полуостров, Ирак и Иран:
- Делегации за връзки с:
  - Арабския полуостров: 16 членове,
  - Ирак: 8 членове,
  - Иран: 11 членове,
- д) Северна, Централна и Южна Америка:
- Делегации за връзки със:
  - Съединените американски щати: 64 членове,
  - Канада: 18 членове,
  - Федеративна република Бразилия: 14 членове,
  - държавите от Централна Америка: 15 членове,
  - държавите от Андската общност: 13 членове,
  - Меркосур: 19 членове,
  - Делегация в Съвместния парламентарен комитет ЕС — Мексико: 14 членове,
  - Делегация в Съвместния парламентарен комитет ЕС — Чили: 15 членове,
  - Делегация в Парламентарния комитет Карифорум — ЕС: 15 членове,
- е) Азия/Тихоокеански регион:
- Делегации за връзки с:
  - Япония: 24 членове,
  - Китайската народна република: 38 членове,
  - Индия: 24 членове,
  - Афганистан: 8 членове,
  - държавите от Южна Азия: 15 членове,
  - държавите от Югоизточна Азия и Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН): 27 членове,
  - Корейския полуостров: 13 членове,
  - Австралия и Нова Зеландия: 12 членове,
  - Делегация в комитетите за парламентарно сътрудничество ЕС — Казахстан, ЕС — Киргизстан, ЕС — Узбекистан и ЕС — Таджикистан и за връзки с Туркменистан и Монголия: 19 членове,
- ж) Африка:
- Делегации за връзки с:
  - Южна Африка: 16 членове,
  - Панафриканския парламент: 12 членове,

Вторник, 15 февруари 2022 г.

- з) Многостранни асамблеи:
- Делегация в Съвместната парламентарна асамблея АКТБ — ЕС: 78 членове,
  - Делегация в Парламентарната асамблея на Съюза за Средиземноморието: 49 членове,
  - Делегация в Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея: 75 членове,
  - Делегация в Парламентарната асамблея Евронест: 60 членове,
  - Делегация за връзки с Парламентарната асамблея на НАТО: 10 членове;
2. решава във връзка с решението на Председателския съвет от 11 юли 2019 г. относно състава на бюрата на делегациите, че бюрата на делегациите могат да се състоят от не повече от двама заместник-председатели;
3. възлага на своя председател да предаде за сведение настоящото решение на Съвета и на Комисията.
-

Вторник, 15 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0026

Представяне на възражения срещу делегиран акт: Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури: срок за недопустимост на заявленията за подпомагане**Резолюция на Европейския парламент от 15 февруари 2022 г. относно делегирания регламент на Комисията от 5 ноември 2021 г. за допълване на Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури по отношение на сроковете и датите на сроковете на недопустимост на заявленията за подкрепа (C(2021)7701 — 2021/2961(DEA))**

(2022/C 342/30)

Европейският парламент,

- като взе предвид делегирания регламент на Комисията (C(2021)7701),
  - като взе предвид член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 ⁽¹⁾, и по-специално член 11, параграф 4 от него,
  - като взе предвид член 111, параграф 3 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид предложението за резолюция на комисията по рибно стопанство,
- А. като има предвид, че с член 11, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1139 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за определяне на прага, при достигането на който започва да тече срокът на недопустимост, който следва да е пропорционален на естеството, сериозността, продължителността и системния характер на извършените тежки нарушения, престъпления или измами и който следва да е най-малко една година;
- Б. като има предвид, че Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/288 на Комисията от 17 декември 2014 г. ⁽²⁾ за допълване на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ по отношение на срока и датите за недопустимост на заявленията предвижда период на недопустимост от 12 месеца в случай на девет точки за нарушение и че в случай на нарушения, които се считат за „несъществени“, недопустимостта се задейства едва когато бъдат достигнати девет точки;
- В. като има предвид, че делегираният регламент на Комисията (C(2021)7701) за допълване на Регламента за Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури води до влошаване на тези условия, тъй като недопустимостта се задейства след второто нарушение при наличието на само седем точки и за всяка точка се начисляват по два месеца, което изглежда непропорционално и не е в съответствие с Регламента за Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури;
- Г. като има предвид, че Комисията следва да предложи алтернативно и по-пропорционално решение по отношение на продължителността на срока на недопустимост, основаващ се на точките;
- Д. като има предвид, че едно по-пропорционално решение би могло да се състои в това при първите две нарушения да се предвиди недопустимост само от по един месец вместо по два за всяка точка в случай на определени нарушения, като по този начин се отрази по-добре логиката на основния регламент по отношение на пропорционалността;
1. възразява срещу делегирания регламент на Комисията;
  2. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията и да я информира, че делегираният регламент не може да влезе в сила;
  3. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.

⁽¹⁾ ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1.

⁽²⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2015/288 на Комисията от 17 декември 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета за Европейския фонд за морско дело и рибарство по отношение на срока и датите за недопустимост на заявленията (ОВ L 51, 24.2.2015 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 1).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0027

Програма за документацията за улова на червен тон ***I

Изменения, приети от Европейския парламент на 16 февруари 2022 г. към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма за документацията за улова на червен тон (*Thunnus thynnus*) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 640/2010 (COM(2020)0670 — C9-0336/2020 — 2020/0302(COD))⁽¹⁾

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 342/31)

Изменение 1**Предложение за регламент****Съображение 6**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(6) Някои разпоредби от препоръките на ИССАТ са обект на често изменение от ДСК на ИССАТ и вероятно ще продължат да бъдат изменяни в бъдеще. За да се осигури бързото въвеждане на бъдещите изменения на препоръките на ИССАТ в правото на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка **свс следните аспекти**: задължително използване на eBCD и BCD, правила за групов BCD, заверяване на BCD и eBCD, срок на дерогацията за получаване на информация относно маркирането с оглед на минималните размери съгласно Регламент (ЕС) 20.../...⁽¹⁾; регистриране и заверяване на улова и последващите търговски операции в системата за eBCD, информация относно заверяването и звената за контакт, информация относно BCD или отпечатаните eBCD, определяне на датите за представяне на доклади, както и **позовавания** на приложенията към препоръките на ИССАТ.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 20.../... на Европейския парламент и на Съвета от .....20.. г. за установяване на многогодишен план за управление на червения тон в източната част на Атлантическия океан и в Средиземно море, за изменение на регламенти (ЕО) № 1936/2001, (ЕС) 2017/2107 и (ЕС) 2019/833 и за отмяна на Регламент (ЕС) 2016/1627.

(6) Някои разпоредби от препоръките на ИССАТ са обект на често изменение от ДСК на ИССАТ и вероятно ще продължат да бъдат изменяни в бъдеще. За да се осигури бързото въвеждане на бъдещите изменения на препоръките на ИССАТ в правото на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка **с изменението на настоящия регламент по отношение на** задължително използване на eBCD и BCD, правила за групов BCD, заверяване на BCD и eBCD, срок на дерогацията за получаване на информация относно маркирането с оглед на минималните размери съгласно Регламент (ЕС) 20.../...⁽¹⁾; регистриране и заверяване на улова и последващите търговски операции в системата за eBCD, информация относно заверяването и звената за контакт, информация относно BCD или отпечатаните eBCD, определяне на датите за представяне на доклади, както и **допълнението на настоящия регламент с** приложенията към препоръките на ИССАТ, **изброени в приложението към настоящия регламент, и с последващите изменения на тези приложения.**

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 20.../... на Европейския парламент и на Съвета от .....20.. г. за установяване на многогодишен план за управление на червения тон в източната част на Атлантическия океан и в Средиземно море, за изменение на регламенти (ЕО) № 1936/2001, (ЕС) 2017/2107 и (ЕС) 2019/833 и за отмяна на Регламент (ЕС) 2016/1627.

⁽¹⁾ Въпросът е върнат за междуинституционални преговори в компетентната комисия съгласно член 59, параграф 4, четвърта алинея от Правилника за дейността (A9-0172/2021).

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Изменение 2

Предложение за регламент

Член 2 — параграф 1 — точка 1

Текст, предложен от Комисията

1. „VCD“ означава документ за улов на червен тон в съответствие с формуляра в **приложение 2** към **Препоръка [18-13] на ИССАТ**;

Изменение

1. „VCD“ означава документ за улов на червен тон в съответствие с формуляра, **посочен в точка 1 от приложението** към **настоящия регламент**;

Изменение 3

Предложение за регламент

Член 4 — параграф 6

Текст, предложен от Комисията

6. Завереният VCD трябва съдържа, според случая, информацията, посочена в **приложение 1** към **Препоръка [18-13] на ИССАТ**. Инструкциите относно издаването, номерирането, попълването и заверяването на документа за улов са посочени в **приложение 3 към Препоръка [18-13] на ИССАТ**.

Изменение

6. Завереният VCD трябва съдържа, според случая, информацията, посочена в **точка 2 от приложението** към **настоящия регламент**. Инструкциите относно издаването, номерирането, попълването и заверяването на документа за улов са посочени в **точка 3 от приложението към настоящия регламент**.

Изменение 4

Предложение за регламент

Член 8 — параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Завереното VFTRC трябва да съдържа информацията, посочена в **приложения 4 и 5 към Препоръка [18-13] на ИССАТ**.

Изменение

3. Завереното VFTRC трябва да съдържа информацията, посочена в **точки 4 и 5 от приложението към настоящия регламент**.

Изменение 5

Предложение за регламент

Член 11 — параграф 1 — буква в

Текст, предложен от Комисията

в) като резервно копие в ограничения случай на възникване на технически затруднения със системата, възпрепятстващи дадена държава членка да използва системата за eVCD, при което се спазват процедурите, посочени в **приложение 3 към Препоръка [18-12] на ИССАТ**. Закъснения от страна на държавите членки да предприемат необходимите действия, като например да предоставят данните, необходими за осигуряване на регистрацията на потребителите в системата за eVCD, или други ситуации, които могат да бъдат избегнати, не представляват приемливо техническо затруднение;

Изменение

в) като резервно копие в ограничения случай на възникване на технически затруднения със системата, възпрепятстващи дадена държава членка да използва системата за eVCD, при което се спазват процедурите, посочени в **точка 6 от приложението към настоящия регламент**. Закъснения от страна на държавите членки да предприемат необходимите действия, като например да предоставят данните, необходими за осигуряване на регистрацията на потребителите в системата за eVCD, или други ситуации, които могат да бъдат избегнати, не представляват приемливо техническо затруднение;

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Изменение 6

Предложение за регламент

Член 13 — параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. До 15 август всяка година държавите членки представят на Комисията доклад, който съдържа информацията, посочена в **приложение 6 към Препоръка [18-13] на ИССАТ**, и обхваща периода от 1 януари до 31 декември на предходната година.

Изменение

1. До 15 август всяка година държавите членки представят на Комисията доклад, който съдържа информацията, посочена в **точка 7 от приложението към настоящия регламент**, и обхваща периода от 1 януари до 31 декември на предходната година.

Изменение 7

Предложение за регламент

Член 13 — параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Докладите, генерирани от системата за eBCD, се използват за изпълнение на изискванията за годишно докладване. Държавите членки включват в своя годишен доклад елементите, посочени в **приложение 6 към Препоръка [18-13] на ИССАТ**, които не могат да бъдат получени от системата за eBCD.

Изменение

2. Докладите, генерирани от системата за eBCD, се използват за изпълнение на изискванията за годишно докладване. Държавите членки включват в своя годишен доклад елементите, посочени в **точка 7 от приложението към настоящия регламент**, които не могат да бъдат получени от системата за eBCD.

Изменение 8

Предложение за регламент

Член 14 — параграф - 1 (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-1. До... [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема в съответствие с член 15 делегиран акт за допълнение на настоящия регламент с разпоредбите на приложенията към препоръките на ИССАТ, изброени в приложението към настоящия регламент. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 с цел последващи изменения на този делегиран акт.

Изменение 9

Предложение за регламент

Член 14 — параграф 1 — подточка i

Текст, предложен от Комисията

i) **позоваванията на приложенията към препоръките на ИССАТ в съответствие с член 2, параграф 1, член 4, параграф 6, член 8, параграф 3, член 11, параграф 1, буква в) и член 13, параграфи 1 и 2.**

Изменение

заличава се

Сряда, 16 февруари 2022 г.

Изменение 10
Предложение за регламент
Приложение (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Приложение

- (1) формуляра на VCD, определен в приложение 2 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 2, точка 1;
- (2) информацията, посочена в приложение 1 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 4, параграф 6, първо изречение;
- (3) указанията в приложение 3 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 4, параграф 6, второ изречение;
- (4) информацията, определена в приложение 4 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 8, точка 3;
- (5) информацията, посочена в приложение 5 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 8, параграф 3;
- (6) процедурите, определени в приложение 3 към Препоръка 18-12 на ICCAT, както е посочено в член 11, параграф 1, буква в);
- (7) информацията, определена в приложение 6 към Препоръка 18-13 на ICCAT, както е посочено в член 13, параграфи 1 и 2.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0028

Мобилизиране на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията — EGF/2021/005 FR/Airbus — Франция

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за мобилизиране на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Франция — EGF/2021/005 FR/Airbus (COM(2021)0698 — C9-0011/2022 — 2021/0363(BUD))

(2022/C 342/32)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и Съвета (COM(2021)0698 — C9-0011/2022),
  - като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1309/2013 ⁽¹⁾ (наричан по-нататък „Регламента за ЕФПГ“),
  - като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 — 2027 ⁽²⁾, и по-специално член 8 от него,
  - като взе предвид Междуйнституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽³⁾ (наричано по-нататък „МИС от 16 декември 2020 г.“), и по-специално точка 9 от него,
  - като взе предвид становището на комисията по заетост и социални въпроси,
  - като взе предвид писмото на комисията по регионално развитие,
  - като взе предвид доклада на комисията по бюджети (A9-0013/2022),
- A. като има предвид, че Съюзът създаде законодателни и бюджетни инструменти за предоставяне на допълнителна подкрепа на работниците, които са засегнати от последиците от глобализацията и от технологичните и екологичните промени, като например промени в моделите на световната търговия, търговски спорове, значителни промени в търговските отношения на Съюза или в състава на вътрешния пазар, финансови или икономически кризи, както и прехода към нисковъглеродна икономика или вследствие на цифровизацията или автоматизацията;
- B. като има предвид, че Съюзът разшири обхвата на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ), за да може да предоставя финансова подкрепа в случай на големи реструктурирания, обхващащи по този начин икономическите последици от кризата с коронавируса;
- B. като има предвид, че се очаква текущата декарбонизация на транспортния сектор да има различни последици за сектора на въздухоплаването и че Съюзът играе важна роля за осигуряването на необходимата солидарност чрез финансова подкрепа от ЕФПГ, чиято цел е бързото реинтегриране на бенефициерите на достойни и устойчиви работни места във или извън първоначалния им сектор на дейност, в съответствие със стремежа към по-екологосъобразна и по-цифровизирана европейска икономика съгласно Европейския зелен пакт;
- Г. като има предвид, че Франция подаде заявление EGF/2021/005 FR/Airbus за предоставяне на финансов принос от ЕФПГ вследствие на съкращаването на 508 работници в икономическия сектор от разделение 30 по NACE Rev. 2 (Производство на други превозни средства) в регионите на ниво 2 по NUTS Midi-Pyrénées (FRJ2) и Pays de la Loire (FRG0) във Франция в рамките на референтния период за заявлението от 1 ноември 2020 г. до 1 март 2021 г.;

⁽¹⁾ ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 48.

⁽²⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11.

⁽³⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

- Д. като има предвид, че заявлението се отнася до 508 съкратени работници, чиято дейност в икономическата и социална единица (UES) ⁽⁴⁾ Airbus Commercial на Airbus (Airbus SE) е била прекратена;
- Е. като има предвид, че заявлението се основава на критериите за намеса по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ, съгласно които следва да е налице прекратяване на дейността на най-малко 200 съкратени работници за референтен период от четири месеца в дадено предприятие в държава членка;
- Ж. като има предвид, че в условията на пандемията, предизвикана от COVID-19, общите ограничения за пътуване доведоха до повсеместен срив в търговския въздушен транспорт, по-специално в сектора на пътническите полети, и че според Airbus пълното възстановяване на сектора не се очаква да стане преди 2025 г. ⁽⁵⁾;
- З. като има предвид, че Airbus, чието подразделение за производство на търговски въздухоплавателни средства генерира 77 % от общия му оборот ⁽⁶⁾, трябваше да намали с една трета равнищата си на производство от април 2020 г. ⁽⁷⁾ и поради това да приложи план за реструктуриране, който предвиждаше съкращаването на 4 248 работни места във Франция ⁽⁸⁾;
- И. като има предвид, че подкрепата от френските публични органи за програмата за дългосрочна работа на непълно работно време, надлежно договорена със засегнатите работници, и програмата за подпомагане на сектора, стартирана от Conseil pour la recherche aéronautique civile, са позволили значително намаляване на броя на съкращенията (с 2 002 работни места); като има предвид, че за почти всички работници на останалите 2 246 работни места, които са били съкратени, са били приложени вътрешни мерки за мобилност или са били договорени доброволни пакети за прекратяване на трудовите правоотношения;
- Й. като има предвид, че Комисията обяви, че здравната криза е довела до икономическа криза, определи план за възстановяване на икономиката след резолюциите на Европейския парламент и тласъка, даден от Френско-германската инициатива за европейско възстановяване от предизвиканата от коронавируса криза от 18 май 2020 г. ⁽⁹⁾ и подчерта ролята на ЕФПГ като инструмент за извънредни ситуации ⁽¹⁰⁾;
- К. като има предвид, че съгласно предвиденото в член 8 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027, ЕФПГ не може да надхвърля максимален годишен размер от 186 милиона евро (по цени от 2018 г.) ⁽¹¹⁾;
1. изразява съгласие с Комисията, че условията по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ са изпълнени и че Франция има право на финансово подпомагане съгласно този регламент в размер на 3 745 264 EUR, което представлява 85 % от общия размер на разходите, възлизащи на 4 406 194 EUR и включващи единствено разходи за персонализирани услуги;
2. отбелязва, че френските органи са подали заявлението на 26 юли 2021 г. и че Комисията е приключила неговата оценка на 19 ноември 2021 г. и е уведомила Парламента за това на 5 януари 2022 г.;
3. приветства мерките, предприети от френските национални и местни публични органи, като разпоредбите на новото законодателство за извънредни ситуации ⁽¹²⁾, плана за подкрепа на авионавигатика и програмата за дългосрочна работа на непълно работно време ⁽¹³⁾ и осигуряването на допълнителни средства за плана ADER 4, които значително намалиха броя на съкращенията;

⁽⁴⁾ Икономическа и социална единица (unite économique et sociale — UES) е правно понятие съгласно френското законодателство, което позволява групирането на предприятия, които са под едно и също управление, извършват дейност в един и същ отрасъл и чиито работници споделят едни и същи интереси, но по същество са предприятия с юридическа самостоятелност, с цел насърчаване на създаването на общо представителство на работниците. Съкращенията са се състояли в UES Airbus Commercial, което обединява двете френски дъщерни дружества Airbus SAS и Airbus Operations SAS на Airbus SE.

⁽⁵⁾ Непубликуван документ: Airbus „Livre 2“, an internal analysis of the COVID-19 crisis and its impact on the Airbus activity sector in France (Airbus „Livre 2“, (Airbus „Livre 2“: вътрешен анализ на предизвиканата от COVID-19 криза и нейното въздействие върху сектора на дейност на Airbus във Франция).

⁽⁶⁾ https://lentreprise.lexpress.fr/actualites/1/actualites/le-geant-europeen-airbus-en-chiffres_2129633.html

⁽⁷⁾ <https://www.airbus.com/newsroom/press-releases/en/2020/04/airbus-reports-first-quarter-q1-2020-results.html>.

⁽⁸⁾ Съгласно плана за реструктуриране на Airbus: „Accord collectif relatif au plan d'adaptation des sociétés composant l'UES Airbus Commercial dans le contexte de la crise économique Covid-19 et ses conséquences sur l'emploi“.

⁽⁹⁾ <https://www.elysee.fr/en/emmanuel-macron/2020/05/18/french-german-initiative-for-the-european-recovery-from-the-coronavirus-crisis>

⁽¹⁰⁾ COM(2020)0442 окончателен.

⁽¹¹⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11.

⁽¹²⁾ Loi d'urgence n°2020-734 от 17 юни 2020 г.

⁽¹³⁾ Activité Partielle de Longue Durée (APLD): <https://www.service-public.fr/professionnels-entreprises/vosdroits/F35381>

Сряда, 16 февруари 2022 г.

4. отбелязва, че заявлението се отнася до общо 508 съкратени работници, чиято дейност е прекратена; отбелязва също така, че Франция очаква 297 души от общия брой на отговарящите на условията за допустимост бенефициери да участват в мерките (бенефициери от целевата група);
5. припомня, че социалните последици от съкращенията се очаква да бъдат значителни и за двата региона и че през първото тримесечие на 2021 г. процентът на безработните вече е бил 9,4 % в регион Окситания и 6,9 % в регион Пеи дьо ла Лоар ⁽¹⁴⁾;
6. посочва, че в регион Окситания се очаква съкращенията да окажат значително въздействие върху пазара на труда, тъй като регионът е силно зависим от авиоиндустрията като най-важен сектор и Airbus е най-големият частен работодател в региона;
7. отбелязва, че регион Окситания се е утвърдил като важна екосистема за стартиращи предприятия, а това означава потенциални възможности за бенефициерите, желаещи да започнат своя собствена стопанска дейност; посочва, че голяма част от съкратените работници в региона са с високо ниво на образование;
8. отбелязва, че въпреки че в региона Пеи дьо ла Лоар въздействието на кризата във въздухоплаването се очаква да бъде по-малко пагубно за местната икономика и за пазара на труда поради високата диверсификация на регионалната икономика, възможностите за заетост се очаква да бъдат в морския сектор или в сектора на енергията от възобновяеми източници, което от своя страна изисква съответна преквалификация на съкратените работници;
9. посочва, че 13,5 % от бенефициерите от целевата група са на възраст над 54 години, а 74,7 % от тях са на възраст между 30 и 54 години;
10. отбелязва, че Airbus е започнал да предоставя персонализирани услуги на бенефициерите от целевата група на 1 ноември 2020 г. и че с оглед на това разходите за действията ще бъдат допустими за предоставяне на финансов принос от ЕФПГ в периода от 1 ноември 2020 г. до 24 месеца след датата на влизане в сила на решението за финансиране;
11. припомня, че персонализираните услуги, които се предвижда да бъдат предоставени на работниците и на самостоятелно заетите лица, включват следните мерки: безвъзмездни средства за започване на стопанска дейност, обучение за започване на стопанска дейност, помощи за разходи, свързани с обучение за започване на стопанска дейност, както и надбавки към трудовото възнаграждение;
12. счита, че тези персонализирани услуги следва да продължат за съответен период от време в зависимост от естеството на проекта;
13. приветства факта, че съгласуваният пакет от персонализирани услуги е резултат от добрия колективен договор, постигнат между Airbus и представители на работниците след консултации с работниците и синдикалните организации; приветства бързото предоставяне на финансова помощ на бенефициерите, въпреки че в някои случаи са били необходими допълнителни инвестиции за започване на нова стопанска дейност;
14. подчертава, че 98,7 % от финансовата подкрепа е свързана със започването на стопанска дейност и със създаването на нови предприятия, което ще насърчи професионалната реинтеграция и преориентация, ще подобри конкурентоспособността на съответните региони и ще допринесе за икономическото възстановяване;
15. подчертава, че френските органи са потвърдили, че за отговарящите на условията действия не се получава финансова помощ от други фондове или финансови инструменти на Съюза;
16. заявява отново, че помощта от ЕФПГ не трябва да замества действия, които са задължение на предприятията по силата на националното законодателство или на колективни трудови договори, нито да замества други обезщетения и/или права на бенефициерите, за да се гарантира, че съответните средства имат напълно допълнителен характер; изисква бенефициерите на персонализирани услуги, които ще бъдат обхванати от ЕФПГ, да бъдат публично и лично информирани за съфинансирането от Съюза;
17. отбелязва, че всички процедурни изисквания са изпълнени; подчертава необходимостта от прозрачност на всеки етап от процедурата и призовава за участие на социалните партньори в изпълнението и оценката на пакета от услуги;
18. одобрява приложеното към настоящата резолюция решение;
19. възлага на своя председател да подпише настоящото решение заедно с председателя на Съвета и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*;
20. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, включително и приложението към нея, съответно на Съвета и на Комисията.

⁽¹⁴⁾ Данни, събрани от Националния институт за статистически и икономически изследвания на Франция.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно мобилизирането на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници
във връзка със заявление от Франция — EGF/2021/005 FR/Airbus**

(Текстът на това приложение не е възпроизведен тук, тъй като той съответства на окончателния акт, Решение (ЕС) 2022/359.)

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0035

Железопътна инфраструктура: удължаване на временните мерки във връзка с налагането на такси — COVID-19 ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 по отношение на продължителността на референтния период за прилагането на временни мерки във връзка с налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура (COM(2021)0832 — C9-0001/2022 — 2021/0437(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 342/33)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2021)0832),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 91 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0001/2022),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 януари 2022 г. ⁽¹⁾,
- след консултация с Комитета на регионите,
- като взе предвид поетия с писмо от 26 януари 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Европейския парламент в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
  1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
  2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
  3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2021)0437

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2020/1429 по отношение на продължителността на референтния период за прилагането на временни мерки във връзка с налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Регламент (ЕС) 2022/312.)

⁽¹⁾ Все още не публикувано в Официален вестник.

Сряда, 16 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0036

Макрофинансова помощ за Украйна ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2022 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (COM(2022)0037 — C9-0028/2022 — 2022/0026(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 342/34)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0037),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 212 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0028/2022),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид поетия с писмо от 11 февруари 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Европейския парламент в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
  1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
  2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
  3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2022)0026

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 16 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Решение (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Решение (ЕС) 2022/313.)

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0046

Защита на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени, мутагени и репротоксини по време на работа ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа (COM(2020)0571– C9-0301/2020 — 2020/0262(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

(2022/C 342/35)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0571),
  - като взе предвид член 294, параграф 2, и по-специално член 153, параграф 2, буква б) във връзка с член 1, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0301/2020),
  - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 16 февруари 2021 г. ⁽¹⁾,
  - след консултация с Комитета на регионите,
  - като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността и поетия с писмо от 22 декември 2021 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по правни въпроси,
  - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A9-0114/2021),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
  2. одобрява съвместното изявление на Парламента и Съвета, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия L на *Официален вестник на Европейския съюз* заедно с окончателния законодателен акт;
  3. приема за сведение изявлението на Комисията, приложено към настоящата резолюция;
  4. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
  5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2020)0262

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 февруари 2022 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2004/37/ЕО относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа

(Тъй като беше постигнато споразумение между Парламента и Съвета, позицията на Парламента съответства на окончателния законодателен акт, Директива (ЕС) 2022/431.)

⁽¹⁾ ОВ С 56, 16.2.2021 г., стр. 63.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА РЕЗОЛЮЦИЯ

Съвместно изявление на Европейския парламент и на Съвета във връзка с обхвата на Директива 2004/37/ЕО

[да се публикува в серия L непосредствено след законодателния акт]

Европейският парламент и Съветът споделят общото разбиране, че опасните лекарствени продукти, които съдържат вещества, които отговарят на критериите за класификация като канцерогенни (категория 1А или 1В), мутагенни (категория 1А или 1В) или токсични за репродукцията вещества (категория 1А или 1В) в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008, попадат в обхвата на Директива 2004/37/ЕО. Всички изисквания на Директива 2004/37/ЕО се прилагат съответно за опасните лекарствени продукти.

Изявление на Комисията — План за действие и законодателни предложения

Задълженията, наложени на Комисията в член 18а, трети параграф по отношение на представянето на план за действие и представянето на законодателно предложение, не могат да противоречат на институционалните прерогативи на Комисията и правото ѝ на инициатива, произтичащо пряко от Договорите.

Член 18а, трети параграф се позовава на член 16 от Директива 2004/37/ЕО, в който се установява задължение за определяне на гранични стойности въз основа на наличната информация, включително научни и технически данни, по отношение на всички вещества, за които това е възможно. При прилагането на тази разпоредба Комисията се приканва също така да представи плана за действие, посочен в член 18а, трети параграф. От съображения за прозрачност този план за действие ще се състои от списък със следващите 25 нови или преразгледани вещества, които ще бъдат научно оценени. Оценките на включените в списъка вещества ще бъдат част от установената процедура, включително консултации със социалните партньори, становището на ККБЗРМ и оценката на въздействието за своевременно изготвяне на всички необходими законодателни предложения.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0047

Заплащане на такси от превозни средства за използване на определени инфраструктури ***II

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно позицията на Съвета на първо четене с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 1999/62/ЕО, 1999/37/ЕО и (ЕС) 2019/520 относно таксуването на превозни средства за използване на определени инфраструктури (10542/1/2021 — С9-0423/2021 — 2017/0114(COD))

(Обикновена законодателна процедура: второ четене)

(2022/С 342/36)

Европейският парламент,

- като взе предвид позицията на Съвета на първо четене (10542/1/2021 — С9-0423/2021),
  - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 18 октомври 2017 г. ⁽¹⁾,
  - като взе предвид становището на Комитета на регионите от 1 февруари 2018 г. ⁽²⁾,
  - като взе предвид становището на Комисията (СОМ(2021)0693),
  - като взе предвид позицията си на първо четене ⁽³⁾ относно предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (СОМ(2017)0275),
  - като взе предвид член 294, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия в съответствие с член 74, параграф 4 от Правилника за дейността,
  - като взе предвид член 67 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид препоръката за второ четене на комисията по транспорт и туризъм (А9-0006/2022),
1. одобрява позицията на Съвета на първо четене;
  2. отбелязва, че актът е приет в съответствие с позицията на Съвета;
  3. възлага на своя председател да подпише акта заедно с председателя на Съвета съгласно член 297, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
  4. възлага на своя генерален секретар да подпише акта, след като е направена проверка за надлежното изпълнение на всички процедури, и съвместно с генералния секретар на Съвета да пристъпи към публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*;
  5. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета, на Комисията и на националните парламенти.

⁽¹⁾ ОВ С 81, 2.3.2018 г., стр. 188.

⁽²⁾ ОВ С 176, 23.5.2018 г., стр. 66.

⁽³⁾ Приети текстове от 25.10.2018 г., P8_TA(2018)0423.

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG